چونکه این کتاب مستطاب منهاج الطالبین که رد بر فرقهٔ مالکه بابیه است

بعالم خودش بهترین کتابهاست بعلة آنکه مردم را مطلع میکند بکفریات و زخارف هذیاناتی

که از این طایفه ضالهٔ مضله سرزده است و باعث میشود از برای آن کسانیکه کورکورانه

این وادی حیرت و ضلالت را پیموده اند دوباره بشاهراه هدایت برگردند ولعمری

مذهب الصوفیه اخسف واکثف من هذا المذهب لقائلین بوحدة الوجود

وسریانه فی جمیع الموجودات حتّی الاعیان النجسه واین کتاب از تالیفات و تصنیفات

جناب مستطاب عمدة الاخیار واشرفهم وخیر الطایفین واتقیهم المهذب الصفی اللوذعی

الالمعی **الحاج حسینقلی جدید الاسلام** حیث کان

علی دین النصرانیه چنانچه خداوند جل شانه نور اسلام را بقلب او انداخت و از ظلمت کفر

رهائی داد وفقه الله وحماه ومن کل مکروه وقاه هنیئاً له ثم هنیئاً له ولقد سلمه الله

تعالی اشار بطبعها وانتشار نسختها تا آنکه فایده اش عام باشد و عموم خلق

استفاضه کنند و امیدوارم که یکی از اسباب نجاة این

عاصی شود وکان طبعها فی معمورة

بمبئی فی شهر شعبان

المعظم سنه ۱۳۲۰

من الهجرة

هذا هو الکتاب
المسمّی بمنهاج الطّالبین
فی الرّد علی الفرقة الهالکة البابیّه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله ربّ العالمین والصلوة والسّلام علی محمد خاتم النّبیّین وآله الطّاهرین المعصومین وعلی جمیع الانبیاء والمرسلین وعباده الصّالحین الموحّدین المخلصین اجمعین آمین ربّ العالمین اما بعد عرض میشود که دراثنائی که کتاب منهاج الطالبین را مینوشتم یک جزو از تالیفات مرده باب بدست حقیر افتاد که گویا در بغداد نوشته شده است بتایید دین باب مظنون است که نویسنده آن پسر میرزا موسی جواهری باشد چون عواید آن قوم دزدی است از آن جهت نام ونشان خود را در غالب تالیفات نمینویسند چون دزدان دین ودشمنان رسل الله میباشند از آن جهت کتاب را نوشته ودرمیان خود تقسیم ونشر داده اکاذیب ومهملات را بیکدیگر القا مینمایند کما قال الله تبارک وتعالی وکذلک جعلنا لکلّ نبیّ عدوّا شیاطین الانس والجن یوحی بعضهم الی بعض زخرف القول غرورًا چون آن جزو زبده اسباب تشویش عوام کالانعام است گویا یادداشته اند را ستگویانند از آن جهت در مقدمهٔ کتاب قرار دادم که علماء اعلام دین اسلام از حقیقت حال ضمایر این طایفه دانسته وتکلیف خود را بدانند واین رسالهٔ منهاج الطّالبین را مطالعه فرموده هرکس خواهد یافت که مردان زندقه در هر زمان شاهراه انبیاء را چون مغشوش کرده وچه چاهها کنده ومغارها ساخته وخار وخسک ریخته از جهت راه زنی بندگان خدا وحقیر بقدر علم خود آن راه هدایت را از خار وخسک پاک کرده وچراغهای عقلی ونقلی در آن راه مستقیم روشن نموده ام لیهلک من هلک عن بیّنة ویحیی من حیّ عن بیّنة وما توفیقی الّا بالله حال عین عبارت عربی آن جزء نقل میشود هرکه عربی لسان است مقاصد فاسدهٔ انها را خواهد دانست ولو قلیل بلسان عربی آشنا باشد واگر عوام اهل ایران است وعربی نمیدانند بر واعظان متقی لازم است بمردم بفهمانند که عین امر معروف

زمنکر این است که امام علیه السلام میفرماید انی احب المؤمن المحدث قیل ای شیئ محدث
علیه السلام المفهم والسلام علی من اتبع الهدی **مقالة اهل البیان** فی فصل الاول قال
بلفظه الحق جل جلاله قد جعل آیات الکتاب اعظم الحجج والبرهان والاتیان بمثله فی الباطل
ما وضعه فی قدرة احد من الخلائق حتی قد ورد فی صحف الالهیة ان شخص من تلقاء نفسه
اذا اراد ان یتفوه بکلام وینسبه الی الله وافتراء ینسبه الی من جلت عظمته فالحق جل
جلاله یاخذه بیمین القدرة ویهلکه ولم یمهله ویزیل کلامه کما انه فی سورة الحاقة قال
قوله الحق ولو یقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا منه بالیمین ثم لقطعنا منه الوتین فما منکم
من احد عنه حاجزین وانه لتذکرة للمتقین ومقصود الحق جل جلاله من هذه الآیة المبارکة
هو ان کان ینسب کلام لنا وهو لیس منا ناخذه بیمین القدرة ونقطع عرق حیاته واحد منکم
لا یقدر ان یکون مانعا ونفس لم تکن حاجزا لهذه السخط وهذه الآیة صریح علی ان قطعا سبحانه
تعالی لن یمهل احد حتی ینسب الیه کلام کذب عن کذبا الذی یکون هو مفترا ویجعل اسمه وحی
سماوی وآیات الهیه تعالی عما یقول الظالمون علوا کبیرا حینئذ لما عظمت آیات الکتاب
وعلو مقامات کلمات رب الارباب حصل الاطلاع علیها والقلوب المنیرة اذعنت لقدرته
هذه البرهان القویم والدلیل المتین والحجة الباقیة والوسیلة الوحیدة لذا اعرض ان لدی
الکبیر والصغیر والامیر والحقیر هو معلوم وواضح ان حضرة الباب اعظم النقطة
الاولی یعنی علی محمد باب فی مدة سبعة سنوات وجمال الاقدس الابهی یعنی میرزا حسین علی
تقریبا اربعین سنة بهذه البرهان کانوا متمسکین وبهذا الدلیل قاموا علی اعلاء امر الله
علی الخصوص حضرة البهاء بعد الخروج من دار السلام ای مدینة بغداد الی یوم صعوده فی
کثیر من الالواح التی عددها بعض المؤمنین یذکرون انها تزود علی الف صرح ان هذه
الکلمات کلمات الهیه وهذه الصحف آیات سماویه لن یقول من تلقاء نفسه ولم یتکلم
بغیر اذن الله من جملة فی لوح حضرة السلطان المبرور الذی نزل فی سورة الهیکل یذکر
کلام بها کنت نائما علی مضجعی مرت علی نفحات ربی الرحمن وایقضنی من النوم وامرنی
بالنداء بین الارض والسماء لیس هذه من عندی بل من عنده ویشهد بذلک سکان جبروته
وملکوته واهل مداین عزه فو نفسه الحق لا اجزع من البلایا فی سبیله ولا عن الرزایا فی حبه
ورضائه وقد زینت فاتحة لوح حضرة الامپراطور الاعظم فی ممالک الروسیة بهذه

کلمات حسینعلی البابی

الآیة **کلام البهاء** یا ملک الروس اسمع نداء الله الملک القدوس ثم اقبل الی الفردوس المقر الذی فیه استقر من سمی بالاسماء الحسنی بین ملاء الاعلی و فی ملکوت الانشا باسم الله البهی الابهی ایاک ان یحجبک هواک عن التوجه الی وجه ربک الرحمن الرحیم و کذلک فی اغلب الالواح المقدسة التی هی علی صفحة الدراری المنیرة فی جمیع الاقطار تکون لامعة و مشهورة بل کزهر المعطر فی کافة البلدان هی مشهور و منشوره و قد انسبها صراحة للحق جل جلاله واسلبها من نفسه کما انه کلمة و هی تالله ان البهاء ما ینطق عن الهوی سمعتها جمیع الملل و بدا هذا من یوم بشرته محمد رسول الله من قبل الروح و من قبل الکلیم و صل الی جمیع الاقطار قال حضرت شیخ ان بیانیون یعتقدون ان کتاب الایقان میرزا حسین علی مثل قران ای یدعوا ایاته وحی ربانی ان قال فلواحد فی اثار الانبیاء السلف و اثار هذین الظهورین من الاعظمین وایات السابقین بالنسبة لایات الجدیدة کالنسبة القطرة للبحر مثل قران المجید بعدما مضت من ایام محمد اربعون عاما قد بعث فی رسالته من قریش کانوا اغرق القبائل و قد ظهر فی الفصاحة العربیة مع ذلک فی مدة ثلاثة وعشرون سنة ثلاثون جزؤ القران متفرقة نزل علی حضرت لکن باب الاعظم نقطة الاولی عن اسم الاعلی کان ساذجا فارسی اللسان و قطعیا فی مدارس العلم ما قرء شیئا من العلوم و ذلک الذات بعد ما قضت من ایامه خمسة وعشرون سنة قام بامر الله فی مدة سبعة سنوات کم و کم زیادة عن القران فی تفاسیر وایات الکریمة و احلال غوامض عقاید الدینیه و مجاوب مسائل العلمیه و غیره من الخطب و المناجات و شئونات العلم و الایات من اثار المبارکة باقیه مع مقاومة المعاندین قد انتشرت فی جمیع الاقطار حتی انه اغلب الالواح ذلک الوجود المبارک فی حضور الامراء و العلماء حسب ارادتهم من دون تسکن قلم و التفکر فی اجوبة مسائل العلمیة بیّن لهم وادهش العالم من اظهار هذه الایة الکبیرة و کذلک جمال الاقدس الابهی جل اسم الاعلی نور العالم شرقا و غربا باثار قلمه الاعلی و اظهر مصداق مواعید ساریکم ایاتی فلا تستعجلون معادل کافة کتب سمائیة الملل من اثار المبارک قد دونت و تکون مشهورة و بمجلدات کثیرة فی جمیع الاقطار و بلاد منتشرة و موجودة فلینصف المنصفون و لینتبه الراقدون و العاقلون و لیعلموا انهم سوف یسئلون عما هم یفترون انتهی و اقول فی هذا الفصل عمدة المطالب منها لو کان علی محمد میرزا

حسبن علی کذّاب کان یهلکهم الله کما قال تبارک وتعالی ولو تقوّل علینا ایه ومنها انّه
امات وکلمات الانبیاء قلیله وامات وکلمات باب و بهاء کثیرة لا تعد ومنها محمد ص
کان افصح العرب اتی کل یوم کم ایه وعلی محمّد کل یوم قال الوفا من الامات وهو فارسی اللسان
ومنها مقالاته فی البیان والایقان منسورة فی اقطار العالم معلنا دعوته جهارا فاسمع
ما اقول بمختصر الان کتاب المنهاج یغنیک عن الاطناب و التکرار ولا کثرة کلامه لغو
وهذیان کما تراه فی کتابنا المنهاج وبذلک سئل عن علی ع عن اللسان قال معیار اطاشه
الجهل و رجحه العقل وهو کما قال ع وعلیه جمیع حکماء العقلاء العالم من یوم ادم الی یومنا
هذا وفی الکافی قال سمع خالد بن صفوان مکثارا ینکلم فقال له یا هذا لیست البلاغة
بخفة اللسان ولا کثرة الهذیان ولکنها اصابة المعنی والقصد الی الحجة انتهی ابو العتاهیه
حکی من رجل انه لقی ابو النواس المشهور یوما فقال له کم تعمل فی یومک من الشعر فقال البیت
والبیتین فقال ابو العتاهیه ولکن اعمل المائة والمائتین فی الیوم فقال ابو النواس
لانک تعمل مثل قولک یا عتب مالی ولک لیتنی لم ارک ولو اردت مثل هذا الف الفین
لقدرت علیه ولکن اعمل مثل قولی هذا من کف ذات زی ذی ذکر لها محبان لوطی وزناء
ولو اردت مثل هذا لاعجزک الدهر وایضا من ترجمة محمد ابن مناذر ان ابو العتاهیه
المذکور قال له یوما کیف انت فی الشعر فقال اقول فی اللیلة عشرة ابیات الی خمسة عشر
فقال ابو العتاهیه لو شئت فی اللیلة الف بیت لقلت فقال اجل وایضا لانک تقول الا
یا عتبة الساعة : اموت الساعة الساعة ؛ وتقول یا عتب مالی ولک ؛ لیتنی لم ارک
وانا اقول ستظلم بغداد ویجلو لنا وجی بمکة ما اعضنا ثلثة البحر اذا وردوا بطحاء مکة
اشرقت بیحیی والفضل ابن یحیی و جعفر فما خلقت الا لجود اکفهم وارجلهم الا لاعواد منبر
ولو اردت مثله لطال علیک الدهر فانی لا اعود بنفسی مثل کلامک الساقط فخجل ابو العتاهیه
وهو شان من شعر یقبح نفسه هذا یکفیک الخزی عند من شاهد کتاب بیان علی محمد و
کلمات البهاء والسلام **ثانیاً** انّ محمّد ص بعث من اشرف العرب نسبا وحسبا و
افصح اللسان قوما من قریش لکن قومه مثله بالفصاحة اتاه بقران مبین بلسان قومه یتلی
علیهم لیلا ونهارا علنا وجهارا ایة بعد ایة سورة بعد سورة حکما بعد حکم بالتوحید و
الاخلاص والاحکام والحدود وتشریع الحلال والحرام بنظم عجیب و اسلوب جدید فی

الّا الذی منت به کل صنّاعین غواصّین غراقین شراقین صنّاعین بنائین بقالین
زراقین نجارین نحو هذا لا یعد کما تراه منها کثیر فی المنهاج ان کنت طالب الحیاة وهذا
معنی لو تقول علینا بعض الاقاویل لضربنا علی یده واخذنا عذوبة لسانه وقطعنا
عرق میزان عقله وخسفنا منبع افکار قلبه حتی لا ینبت منها الّا نکدا ولا ینبع منها
الّا قذرا ولا ینطق الّا هذرا ولا یکثر الّا هجرا خارجا عن منطق الحکماء ومیزان العقلاء
وهو لا یشعر یحسب انه یحسن وهو المسیئون فاذا عرفت هذا فاسمع ما اقول انّ
علی محمد باب والبهاء هم یدعون انهم اربابا من دون الله مثل فرعون ونمرود وشدّاد و
اوثان الهند وارباب اهل الصّین وکثیر من زنادقة الصوفیّین وامهلهم الله
الی اجل معلوم کما جعل الشّیطان من المنذرین الی یوم الدّین احسب النّاس ان یترکوا
سدیً وهم لا یفتنون اما تذکر فتنة سامری فی زبر الاوّلین اذا عرفت هذا اعلم
انّه اذ کان هو ذات الله علی من یتقوّل ان کان هو هو کما قال فی البیان انّه کل اسماء
اسمه وهو لا اسم له وکل نعت نعته وهو لا نعت له باطنه کلمة لا اله الّا الله و
ظاهره فی القران محمّد رسول الله وفی البیان ذات الله حروف سبع ع ل ی م ح م د
علی محمّد ثم فی اخر عمره اهدی الالوهیة الی صبح الازل انّه کتاب من المهیمن القیّوم
الی العزیز المحبوب علی انّ البیان هدیّة منّی الیک موقنا علی انّه لا اله الّا انت وانّ
الامر والخلق لک الی اخره ثم غلب علیه اخوه میرزا حسین علی واخذ منه الالوهیّة
ثم نقله الی ابنه عباس وادعی اخوه میرزا محمّد علی انّه لی الی هذا الیوم هم فی المشاجرة و
کل واحد منهم له مقام معلوم والمرآء المعدود فیجًا لذلک الرب او اله یغصب ویتغالب
علیه او یهلک او یقسم ما هم الّا المفسدون فی الارض بغیر الحق والنّاس اتبعوهم من غیر
علم ولا هدیً من الله کما نبههم الله من کان مثلهم من قبل قوله تبارک وتعالی ام اتّخذوا
الهة من الارض هم ینشرون لو کان فیهما الهة الّا الله لفسدتا فسبحان الله رب العرش
عمّا یصفون وقال تبارک وتعالی اتّخذوا من دونه الهةً قل یا محمّد هاتوا برهانکم
هذا ذکر من معی قران وذکر کتب رسل من قبلی بل اکثرهم لا یعلمون الحق فهم معرضون
غافلین عن محکمات الکتاب وسیرة رسل الکرام علیهم السلام اجمعین **الفصل**
الثّانی من کلام اهل الباب یذکر به اکاذیب المغالطات والموهومات الغلاة

حروف المقطعات مغالطات

واهل الزیغ من الطغات لاضلال العباد وافساد البلاد والله هو بالمرصاد ومن یعمل مثقال
ذرة خیرا یره ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره والله یحکم بالعدل والاحسان وما هو بظلام
للعبید قلنا من حدیث کذب الافیه کلمة یدل لاهل الفطن علی کذبه فی کافی عن
ابی ربیع شامی قال قال لی ابی جعفر ع یا ویحک یا ابا ربیع لا تطلبن الریاسة ولا تک ذنبا ولا
تاکل بنا الناس فیفقرک الله ولا تقل فینا ما لا نقول فی انفسنا فانک موقوف ومسئول لا
محاله فان کنت صادقا صدقناک وان کنت کاذبا کذبناک وهؤلاء البابیه عدما غشوا
الناس مغالطات حروف المقطعة الذی جعلوا مصدرا لاضلال العباد حیث تمسکوا بذلک
الحسنس الذی ماله قرار فوق الارض کذلک دونوا فی کثیر المقالات فی البیان والایقان
وجمیع رسائل البابیه ماسیا مما سلف من الصوفیه والزنادقة اللابسین مرقعات المجوس
الملة وتلقوا منهم بعض من العلماء الاسلام الذی لیس لهم حظ من موازین المحکمات
الکتاب وها اذکر لک منها حدیثا الذی فی جمیع الکتب البابیه اتخذوا برهانا وهو هذا
ونص بذلک امام حسن العسکری ع فی تفسیره قال ان الله تبارک وتعالی انزل القران فی بعض
اوائل السور حروف المقطعات وهو قوله تعالی هذا القران علی لسانکم ولغتکم ومن
حروف هجاء کم مثل الف لام میم او علین صاد را فان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فاتوا
بسورة من مثله وحروف الهجاء ماله معان الاسم یدل علی انفس الحرف حتی یؤلف به
کلمة والکتاب وان کنتم فی ریب مما قلنا هذا خبر یذکرک انتا بصر بای قواعد
تنطبق اذا تفکرت مع التوکل تجد رشدا انشاء الله تعالی نقل حدیث من تفسیر صافی
والمجلسی فی غیبة وغیره وهو قال عن ابی جعفر ع یا ابا البید ان یملک من ولد عباس
اثنی عشر یقتل بعد ثامن منهم اربعة نصیب احدهم ذبحة فتذبحهم فیه قصیرة اعمارهم
خبیثة سیرتهم منهم القویس الملقب بالهادی والناطق والغاوی یا ابا البید ان لی فی
حروف القران المقطعة لعلما جما ان الله تبارک وتعالی انزل الم ذلک الکتاب فقام محمد
حتی ظهر نوره وثبت کلمته وولد یوم ولد ولقد مضی من الالف السابع مائة سنة و
ثلاثون سنین ثم قال وتبیانه فی کتاب الله فی حروف المقطعة اذا اعددتها من غیر تکریر
ولیس من حروف المقطعة حرف تنقضی ایامه الاوقائم من بنی هاشم عند انقضائه
ثم قال الف واحد ولام ثلاثون والمیم اربعون والصاد تسعون فذلک مائة وواحد

وسنون بعد كان بد وخروج الحسين ع آلم الله لا اله الا الله فلما بلغت مدة قام قايم ولد عباس
عند المص و بقوم قائمنا عند انقضائها بالمرا فافهم ذلك وعدوا كتمه اقول قوله فى حروف
المقطعه اذا عدد تها من غير تكرر وليس من حروف المقطعة حرف تنقضى ايامه الا و قائم
من بنى هاشم عند انقضائه ثم علم قواعد الحساب مثل الف واحد لام ثلاثون وعده بنى
عباس من قائم بنى هاشم فانظر ايها البصير كيف نعبر هذا اذكان يريد حروف من غير تكرر
هوهكذا ا/١ ه/٥ ح/٨ ط/٩ ى/١٠ ك/٢٠ ل/٣٠ م/٤٠ ن/٥٠ س/٦٠ ع/٧٠ ص/٩ ق/١٠ ر/٢٠٠ انظر اى قائم
قام فى انقضاء هذه الاعداد الذى ذكر من غير تكرر او يزيد تاويل بغير تاويل او توجه بغير وجه
لا يرضى بذلك كل عاقل حكيم اذا قلت يريد من غير تكرر حروف المقطعة من كل سورة
مثل من الم مرة والمرا مره وحم مرة وطس مرة نحو ذلك لا يتم به باطلك كما تراه
ان كان ليس فى قلبك زيغ ولا فى بصرك غشاوة اذكان كما يقول يكون كذلك وهو
اول سورة الف لام ميم الم/٧١ المص/١٦١ الر/٢٣١ المر/٢٧١ كهيعص/١٩٥ طه/١٤ طسم/١٠٩ طس/٦٩
يس/٧٠ ص/٩٠ عسق/٢٧٨ حم/٤٨ ق/١٠ ن/٥٠ فاى جمع يطابق بهما ام احد من بنى هاشم
او ائمة ع كيف امام يتكلم مثل هذا الباطل والسحر اضلالا للعباد وهم معصومين
من الزلل و بعد هذا باى وجه تريد توجه ايها الغوى لعله تقول يريد من غير تكرير
عدد جميع حروف المقطعة وهو ايضا هادم لاركانك حيث هو هكذا صراط على حق
نمسكه ٦٩٣ هذا ثم اذا تلفظت به باطل اخر قلت قال الله يوم كالف سنه وقال
ص اذا اصلحت احق لها يوم اذا فسدت نصف يوم وهذا ايضا يخجلك حيث عدد جميع
حروف ازيد مقدار ٦٩٣ ع كما تراه فوق اذكان صلحت هو ينقص عن الف كما تراه
ثم باى صلاح فى ايام بنى امية وبنى عباس واى فساد فى ايام الصفويه والفاطميين
وفى كلهم صلاح وفساد والنبى لا ينطق عن الهوى اذا تريد تقول جميع الحروف المقطعات
من القران من الم الى ق وهو يكذب بابك حيث يبلغ مقدار عدد ٣٣٨٣ هذا
مصداق قوله تعالى لو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا هذا يكفى
بدليل كذب من كذب على الله ورسوله ووليه ثم اقول باى قائم من بنى هاشم يراد
هذا الخبر القائم الحق باقامة الشرع والحدود والكتاب او قائم بسيف وسلطنة اذكان
بسيف فاين عدد على ع والحسن وزيد وبنى الحسن وعلى محمد ليس منهم بدعواك اذكان

يريد بامام الحق قائم باحكام الشرع والسنّة فان عدد ائمة الاثنى عشر الانوار فى العالمين
واحد بعد واحد وكيف لامام ع ادخل بنى عبّاس الظالم الغشوم القتلة المعصومين
والسادات الكرام وعدد من قام من بنى هاشم ان كان كذلك فابن ملوك بنى فاطمه فى
المصر والسودان قرون المعدده وقيام سلطنة الصّفويين وطول سلطنتهم مئاة
من السّنين الّذى عاش به شيعه وعلا به كلمة الولاية حتى هتف باسمائهم على المنابر
والمنابر فى اقطار العالم وكثير من امراء السادات فى الهند والسّند والجزاير وايران و
التّوران وهذا اخبار الحروف والاعداد الابجد وحساب نجوم وطلسمات جميع من
شعبذات العلاء اومن دسائس اهل طعنات اليونان الذى زدعوا بزر الاختلاف و
سقوه المجوس الايران واحصروهم الهنود الهند والزنكبار وما ملسه والّا ما نزل به
الكتاب ولا نطق به رسل الكرام البررى كيف بقرا حروف المقطعات وهو مثل ما نقول
ا ب ت ث ج ح خ كذلك فى اوائل سور القرآن نقول الم ذلك الكتاب لا ريب فيه
ونقول الر تلك آيات الكتاب المبين ونقرا المص كتاب انزل اليك لو كان مضمر عن
شئ او رمز على معانى اخر كان نقرء طسم طِسِمُ او اَلِمُ او لَمُ او اَلرَا او لرا هذا
ونحوه لا كن كتاب الذى انزله اليه ماقرا الآبا معانى الحروف الهيجا العادى قال حم
والكتاب المبين اى وحينا لعبدنا من هذه الحروف قرانا عربيا لعلكم تعقلون
او منها اسم طه ويس كما احمد ومحمود ومحمّد ومصطفى ص كما يتلى كذلك طه ما انزلنا
عليك القرآن لتشقى الّا تذكرة لمن يخشى ومثل ذلك نقول يس والقرآن الحكيم كذلك
اسم لا يدل الا على المسمّى لا على معانى الاخر وعليه العقلاء اهل اللسان ولقد اعطينا لك
البرهان على عدم المعانى هذا المهمل فى محلّه من كتابنا منهاج الطّالبين الطالع
بالتفكر تجد رشدًا انشاء الله والسّلام اصل خبر را ميخواهيم ترجمه كنم بفارسى كه هر كس راى
معقول دارد دران فكر كند تا بداند بچه ميزان ميشود تصديق نمود يا تاويل كرد اصل حديث نقل شد از ابو جعفر
صادق ع گفت اى پدر لبيد مالك ميشود از اولاد عباس دوازده كس كشته ميشود بعد از هشتم انها چهار يكى
آنها ذبح ميشود و در ايشان هست عمر كوتاه و سيرت ايشان خبيث و در ايشان است الفويسق ملقب بهادى
و ناطق و الغاوى اغوا كننده اى ابا لبيد مار است در حروف القرآن المقطعه علم جامع خدا الم را نازل كرد
قيام نمود محمد ص تا ظاهر شد نور آن و ثابت شد كلمهٔ او و زايد روزكه زايد گذشت از هزار هفتم صد و سى

سال بعد کفت بیان آن در کتاب خلد در حروف مقطعه هرکاه بشماری غیر از تکرار نسبت حرفی از حروف مقطعه
بگذرد عدد ایّام آن الا قایم قیام کند از بنی هاشم بعد کفت الف یک لام سی و میم چهل و صاد نود آن نسبت صد
وشصت یک بعد از آن بود اول خروج الحسین ع الر الله لا اله الّا الله وقت رسید مدت قیام
کرد قایم پسر عباس در المص و قیام میکند قایم ما در وقتیکه بگذرد المرا بفهم واو را بشمار و پنهان بدار تمام شد
حدیث خود فکر بکن و نظر کن با ین تفصیل که در عربی نوشته شده ملاحظه کن که بچه قواعد درست خواهد شد
آنوقت بدان که چه قدر احادیث اکاذیب دشمنان دین در هر زمان داخل اخبار صحیح نموده اند هر حدیث
که خلاف محکم کتاب و سنّت موکده و عقول قاسیه است هو لیس بشیئ و نه محتاج است شرح بعث
محکم محمّدی ص و نه هر مسلم مجبور است بتصرف آن قال الله تبارك وتعالى والذين يستمعون القول و
يتّبعون احسنه والحمد لله ربّ العالمين بعد محقّق شد که این دو فصل که ذکر شد از کتاب فراید ترجمه
شده است بعربی حرفاً بحرف آن در اوایل فراید است فارسی از تالیفات مرزا ابو الفضل جلفادقانی البابی
والبهائی ساکن مصر صاحب درر البهیّه همانا کویا مترجم آن حسین پسر مرزا موسی است و جمله فراید از این قبیل ادلّه
وابیات است و در اواخر منهاج از بعض آن موهومات ذکر خواهد شد لاجل تذکار را اعلان شد
والله يهدي الى الرّشد وسلام على من اتبع الهدى

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله الذى هدانا لهذا وما كنّا لنهتدى لولا ان هدانا الله احمدك يا من خلقت
الخلق وجعلت لهم مناعر واعطيت كل نفس هداها لتهتدى لضرّها ونفعها وكرّمت الانسان
فى احسن التّقويم وميزته عن ساير الحيوان بالنّطق والعقل وجعلت له مبدأ ومعاداً ونهيته
عمّا يضرّه وامرته بما ينفعه لطفاً منك والاحسان ثم اخترت منهم الانبياء وعصمتهم من
الزلل وسددتهم بروح منك كى لا ينطقوا عن الهوى الّا وحى يوحى اليهم وارسلت كل
رسول بلسان قومه رحمة للعالمين وارشاداً العبادك الى صراط مستقيم وعرفتهم طريق
معرفة خالقهم ورازقهم لكيلا يعبدوا غير خالقهم ولا يشكروا غير رازقهم ليهلك من
هلك عن بيّنة ويحيى من حىّ عن بيّنة ولذلك منهم من آمن برسلك واتّبعوا اولياءك
ومنهم من غلب عليهم شقوتهم فجحدوا ربوبيّتك وانكروا الوهيتك وحاربوا اولياءك
برجلهم وخيلهم عناداً منهم والحاداً وجهلاً وغروراً حتّى عبدوا حجراً من الجماد وشجراً
من النّبات وبقراً من الحيوان وشيطاناً من الانسان وهم كانوا كذلك حتّى ارسلت

سيد المرسلين وخاتم النبيّين محمّد ابن عبد الله من سلالة الصّالحين ومن ذرية اسمعيل كما بشرت بذلك الخليل بقولك تعالى فى التورية اما اسمعيل فقد سمعت لك ها انا اباركه وانمره واكثره كثيرا جدًّا اثنى عشر رئيسا يلد واجعله امة كبيرة فى اية اخرى فان بايديهم سيوفا فينتقمون بها من الامم الكافرة وفى اخرى لا يكل ولا ينكسر حتّى يضع الحق على الارض وتنتظر جزائر شريعة ص ارسلت تمام عدة المرسلين بالمعجزات والايات منها القرآن فى جوامع الكلم بسم الله الرحمن الرحيم حم تنزيل من الرحمن الرحيم كتاب فصّلت اياته قرانا عربيًّا لقوم يعقلون وهو تبيان كل شئ من تعظيم جلال الله تعالى ووصفه بالصّفات اللائقة بشأنه من القدم والوحدانيّة والعلم والقدرة والحيوة والحكمة والعدل والغنى المطلق عن كل ما سواه والرّحمة والرّافة والكرم والمغفرة والدّوام والسّرمدية وغيرها من المعانى الجليلة وما اعلنه من الاحكام الرّوحيّة العظيمة الشّأن مثل كيفيّة تخلق الانسان وتنقّلاته فى اطوره واحواله وخلود النّفس البشريّة والبعث ومجازاة المطيعين ومعاقبة العاصين والوصيّة بمحبّة الله تعالى وحبّ اوليائه والايمان بكتبه ورسله وانبيآئه والاحسان الى الاخوان والعفو عن المسيئين وصلة الارحام والقربات والشفقة على اليتامى والفقرآء والمساكين وتوقير اهل الدّين وايفاء العهود والكيل والوزن والنّهى عن الشّرك وعبادة الاصنام وتناول اسم الله لغير قربة وعن الزّنا والسّرقة وقتل النفس بغير حق والكذب والظّلم والجور فى الحكم والفساد فى الارض والاغترار بالدّنيا والميل الى هواها ولذّتها والتحذير ممّا اصاب القرون الماضية والجبابرة السّابقه والكفرة المكذّبين والمتعدّين لحدود الله متعمّدين من الخسف والزّلازل والمسخ والنّكال فقال تعالى فان اعرضوا فقل انذرتكم صاعقة مثل صاعقة عاد وثمود الاية من انبآء الغيب وعن القرون الخالية من الصّالحين والطّالحين ومن حوادث الوقايع من اهلاك من هلك ونجاة من نجى ومن الامور التى فى الاخبار بها فائدة للمخبرين بمعرفتها والاهتمام فى العلم بها لهم مصلحة من حين اراد الله تكوين ادم ابى البشر الى وقت نزول القرآن اجمالًا وتفصيلًا لا يعلم حصرها الا علام الغيوب مطلع على سرائر القلوب مع مطابقة جميعها للوقايع بعبارات مختلفة فى الوجازة والاطناب متفقة فى الحاصل والمعاد يشوق استماعها اولى الالباب كتاب لا ياتى الباطل

من بین یدیہ ولا من خلفہ تنزیل من حکیم حمید محفوظ من الزیادۃ والنقصان بقولہ تعالیٰ انا
نحن نزلنا الذکر وانا لہ لحافظون منادیاً بقولہ تعالیٰ ولو تقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا
منہ بالیمین ثم لقطعنا منہ الوتین صدق اللہ العظیم حیث شاہدنا ذلک بالعیان ان
من تقول علی اللہ اتی بترھات وھذیان مثل قول قائل قل یقولون انہ لا الہ الا الذی امنت
بہ کل نقامین قل کل یقولون انہ لا الہ الا الذی اس بہ کل نجارین وحمالین وغواصین
وغراقین وقرامین وبرادین وصناعین وبنائین وکقولہ ایضاً انا قد جعلنا لک کبراً اکبر انا
للکافرین وانا قد جعلنا لک حرداً اجرداً للجاردین الی آخر ھذیانہ الذی ما لہ نہایۃ و
سماہ بیاناً ولعمری ما ھو الا عن بیان جنونہ او جہلہ حیث یقول لو اجتمع اہل الارض لا یاتون
مثلہ ابداً ولو کلمۃ واحدۃ او حرفاً واحداً ولو کان قد قال لا یقصد کل متکلم ان لا یاتی کلمۃ
او حرفاً مثلہ لکان احریٰ لان کل لفظ منطوق ھو دائر بین الکلمۃ والحرف سواء کان عربیاً
او عجمیاً مثل سرخ سفید آب نان زمین تقی سعید ارض الی آخرہ کلہا کلمات والحرف ھو من
عن علی لا لی فی ما الیٰ آ و الف ب ت الی آخرہ فسبحان اللہ ھل یدعی احد الرسالۃ
ویتحدی قومہ بالمہمل مثل دیز مقلوب فھکذا یکون من یقول علی اللہ وصدق اللہ العظیم
وبلغ رسولہ النبی الکریم ونحن علی ذلک من الشاہدین واشہد ان لا الہ الا اللہ وحدہ لا
شریک لہ واشہد ان محمداً عبدہ ورسولہ جاء من عند اللہ واکمل بتبلیغ ما انزل الیہ من الحلال
والحرام والایمان والعمل والتوحید والاخلاص والعدل والاحسان ومما یحتاج ابن
آدم الی یوم الدین من السیاسات والتجارات وانزل بذلک التنزیل کقولہ تعالیٰ
الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتی ورضیت لکم الاسلام دیناً وقولہ عز من
قائل ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین وقال ؐ انی تارک فیکم الثقلین کتاب اللہ
وعترتی اہل بیتی ما ان تمسکتم بہما لن تضلوا ابداً من کنت مولاہ فھذا علی مولاہ اللہم
وال من والاہ وعاد من عاداہ وکان ؑ عین اللہ الناظرۃ علی اصول الدینیۃ واذن اللہ
الواعیۃ السامعۃ الی التاویل وتلاوۃ کتابہ ولسان اللہ الناطق فی بیان احکام
المحکمات الکتاب ومتشابہہ ویداللہ الباسطۃ علی اقامۃ الحدود حتی قتل الناکثین
والمارقین والقاسطین لا تاخذہ فی اللہ لومۃ لائم حتی نھج سبیل الرشاد وطریق
السداد والحجۃ البیضاء للجہاد والجد والاجتہاد بلسان عذب فی محکم دعواتہ

ومناجاته وخطبه ومواعظه ما التي هي احسن في نهج البلاغة والفصاحة كقوله ع الحمد لله
الذي لا من شيء كان ولا من شيء كون ما قد كان المستشهد بحدوث الاشياء على ازليته
وبما وسمها به من العجز على قدرته وبما اضطرها اليه من الفناء على دوامه لم يخل منه
مكان فيدرك باينيته ولا له شبح مثال فيوصف بكيفيته ولم يغب عن شيء فيعلم
بحيثيته مباين لجميع ما احدث في الصفات وممتنع عن الادراك بما ابتدع من تصريف
الذوات وخارج بالكبرياء والعظمة من جميع تصرف الحالات محرم على نوازع
ثاقبات الفطن تحديدها وعلى غوامض نافيات الفكر تكييفه وعلى غوائص سابحات
النظر تصويره لا تحويه الاماكن لعظمته ولا تدركه المقادير لجلاله ولا تقطعه المقابس
لكبريائه ممتنع عن الاوهام ان تكتنهه وعن الافهام ان تستغرقه وعن الاذهان
ان تمثله وقد يئست من استنباط الاحاطة به طوامح العقول ونصبت عن الاشارة
اليه بالاكتناه بحار العلوم ورجعت بالصغر عن السمو الى وصف قدرته لطائف الخصوم
واحد لا من عدد ودائم لا بامد وقائم لا بعمد ليس بجنس فتعادله الاجناس ولا بشبح
فتعارضه الاشباح ولا كالاشياء فتقع عليه الصفات فقد ضلت العقول في امواج
تيار ادراكه وتحيرت الاوهام عن احاطة ذكر ازليته وحصرت الافهام عن استشعار
وصف قدرته وغرقت الاذهان في لجج افلاك ملكوته مقتدر بالالاء وممتنع
بالكبرياء ومتملك على الاشياء فلا دهر يخلقه ولا زمان يبليه ولا وصف يحيط به و
قد خضعت له الروابت الصعاب في محل تخوم قرارها واذعنت له رواص الاسباب في
منتهى شواهق اقطارها مستشهد بكلية الاجناس على ربوبيته وبعجزها على قدرته
وبفطورها على قدمته وبزوالها على بقائه فلا لها محيص عن ادراكه اياها ولا خروج
من احاطته بها ولا احتجاب من احصائه لها ولا امتناع من قدرته عليها كفى باتقان الصنع
لها آية وبمركب الطبع عليها دلالة وبحدوث الفطن عليها قدمة وباحكام الصنعة
لها عبرة فلا اليه حد منسوب ولا له مثل مضروب ولا شيء عنه محجوب تعالى عن ضرب
الامثال والصفات المخلوقة علوا كبيرا واشهد ان لا اله الا الله هو ايمانا بربوبيته
وخلافا على من انكره واشهد ان محمدا عبده ورسوله المقر في خير المستقر المتناسخ من
اكارم الاصلاب ومطهرات الارحام المخرج من اكرم المعادن محتدا وافضل المنابت

خطبة لامير المؤمنين عليه السلام

منبتاً من امنع ذروة واعز ارومة من الشجرة التي صاغ الله منها انبيآءه وانتجب منها امنائه
الطيبته العود المعتدلة العمود الباسقة الفروع الناظرة الغصون البالغة الثمار الكريمة
الجناء في كرم غرست وفي حرم انبتت وفيه تشعبت واثمرت وعزت وامتنعت فسمت به
وشمخت حتى اكرمه الله تعالى بالروح الامين والنور المبين والكتاب المستبين وسخر له
البراق وصافحته الملائكة وارعب به الابالسة وهدم به الاصنام والآلهة
المعبودة دونه سنته الرشد وسيرته العدل وحكمه الحق صدع بما امره به ربه وبلغ ما حمله
حتى افصح بالتوحيد دعوته واظهر في الخلق ان لا اله الا الله وحده لا شريك له حتى
خلصت لوحدانيته وصفة لربوبيته فاظهر الله بالتوحيد حجته واعلا بالاسلام
درجته واختار الله عزوجل لنبيه ما عنده من الروح والدرجة والوسيلة صلى الله
عليه وآله الطاهرين وامثال هذا من المواعظ الى ان قرب يومه فخطب قائلاً ايها الناس
اني اديت ما استودعت من رسول الله ص قولاً وفعلاً كراراً ومراراً حتى مللتم مني ومللت
منكم ستزون من بعدي ايّاماً من يتولّى عليكم الذي لا يرحم صغيركم ولا يوقر كبيركم يولّى
اشراركم على اخياركم ويل لكم من ولد السفاح وغلام ثقيف ذلك ليوم تندمون ولا
ينفعكم الندم بما كسبت يداكم الا لعنة الله على الظالمين بقتلهم الصالحين من اهل
التوحيد وذريّة سيّد المرسلين وهم يقولون اشهد ان محمداً رسول الله وسيوفهم ملطخة
بدمآء عترته الطاهرين وكانت السنتهم ناطقة بالصلوة على محمد وآله وسبّ الحسن و
الحسين ع سيّدي شباب اهل الجنة من الخلق اجمعين كفراً منهم وعناداً آيسين من
رحمة الله وموقنين لعذابه او منكرين للمعاد والحساب ثم اعاقهم قوم آخرون من العلماء
السوء والمتهتك والجهلآء المتنسّكين الذين قصموا ظهر الايمان بوضع الاحاديث الكاذبة
المقولة على الائمة المعصومين بالغلو والعلو كانوا قاسم الارزاق العباد ومحيي البلاد انا آدم
ونوح كنت مع الانبيآء سرّاً انا مالك يوم الدين نحن هو وهو نحن او اشارة بالتجلي والحلول
انتصاراً للزندقة وتقوية للشرك والكفرة حتى تجرّوا على الله منهم مميت الدين العربي
قال انا عرجت الى السمآء مراراً وذلك للمخذول لا المنصور القائل انا الحق ليس تحت جبّتي الا
الله والرّومي الوومي الأصل هر لحظه بشكلي بت عيار برآمد دل برد و نهان شد هر دم بلباس دگر
آن يار برآمد که پير و جوان شد که نوح که خليل که يوسف که يعقوب که در چوب شد و بر صفت يار برآمد

بیکشت دمی چندبرین روی زمین بهر تفرّج همان بود که می آمد ومیرفت هرقرن که دیدی عاقبت آن شکل عرب وار برآمد وگاهی گوید چه تدبیرای مسلمانان که من خودرا نمیدانم نه ترسا نه یهودم من نه گبرونه مسلمانم نه شرقیم نه غربیم نه علویم نه سفلیم نه زارکان طبیعیم نه ازافلاک گردونم الی قوله نشانم بی نشان باشد مکانم لامکان باشد نه تن باشد نه جان باشد که من خود جان جانانم وانیجاستم انجاستم ازعالم بالاستم وکالبهاء البابی العاری عن البهاء والنور فی قوله ای بلبلان من نه از یثربم ونه از بطحا ونه ازعراق ونه ازشام ولکن گاهی بتفرّج وسیر در دیار سایرم وگاهی در مصر وقتی در بیت لحم وخلیل وگاهی در حجاز وگاهی درعراق وفارس وحال درادرنه کشف نقاب نموده ام ثمّا بحسب من مغرور یدواز من غافل ومثل آن کورالعین صمدم ازعالم سرمدم احدم ازمنبع لاحدم دوهزاراحمد مصطفی مختفی از نارکفراین سفی تعالی الله عمّا یقول الظّالمون علوّا کبیرا والمعصومون ینادون فی الدّروس وفی الحبوس نحن عباد الله المخلصین وعترة رسول ربّ العالمین علمنا وحکمتنا منه توارثنا ابناء عن آباء عن جدّنا سیّد الوصیّین وباب علم رسول الله علیه ایّاه نحن الائمة المعصومین لانشرک بالله طرفة عین نحن عبید الله مخلوقون ومرزوقون ومربوبون ومحتاجون لرحمة ربّ العالمین نعلمکم امور دینکم جعلنا الله اهلاً لذلک حیث یقول عزوجل اسئلوا اهل الذکر ان کنتم لاتعلمون لسنا اربابا من دون الله اعلموا ان معنی الربوبیّة اذالامربوب حقیقة اللهیّة اذلاماً لوه معنی الخالق ولامخلوق ومعنی الرّازق لامرزوق کلما فی الخلق لایوجد فی خالقها ولاتجری علیه الحرکة والسّکون وکیف یجری علیه ماهواجراه اویعود فیه ماهوابتداه هوالله الاحد الله الصّمد لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد کذلک الله ربّی کذلک الله ربّی کذلک الله ربّی وربّ العالمین وکانوا ع ینجرعون الغصص من علماء السّوء وامراء الجور والزّندقة الملحدین ظالما یدافعون عن الدّین الشبه والشّکوک ویحذرون شیعتهم المخلصین عن الشرک و یرشدون العباد الی التّوحید والاخلاص فی الفاظ مختلفة وعبارات شتی فی الخطب والادعیة والمناجات فی محکم العبارات کقوله علیه السّلام انت الذی قصرت الاوهام عن ذاتیّتک وعجزت الافهام عن کیفیّتک ولم تدرک موضع اینیّتک انت الذی لاتحدّ فتکون محدودا ولم تمثّل فتکون موجودا ولم تلد فتکون مولودا لیس کمثله شیء وهو السّمیع العلیم والحمد لله الاوّل بلا اوّل کان قبله والآخر بلا آخر یکون بعده الذی قصرت

مزخرفات اسمعیلیه

مزخرفات قرة العین

عزوجل الائمه عباد الله المعصومین

عن رؤيته ابصار الناظرين وعجزت عن نعته اوهام الواصفين ابتدع بقدرته
الخلق ابتداعا واخترعهم على مشيته اختراعا ثم سلك بهم طريق ارادته و
بعثهم في سبيل محبته لا يملكون تاخيرا عما قدمهم اليه ولا يستطيعون تقدما
الى ما اخرهم عنه وجعل لكل روح منهم قوتا معلوما مقسوما من رزقه لا ينقص من زاده
ناقص ولا يزيد من نقص منهم زائد ثم ضرب له في الحيوة اجلا موقوتا ونصب
له امدا محدودا يتخطا اليه بايام عمره ويرهقه باعوام دهره حتى اذا بلغ اقصى
اثره واستوعب حساب عمره قبضه الى ما ندبه اليه من موفور ثوابه او محذور
عقابه ليجزي الذين اساؤا بما عملوا ويجزي الذين احسنوا بالحسنى عدلا منه
تقدست اسمائه وتظاهرت آلاؤه لا يسئل عما يفعل وهم يسئلون والحمد لله
الذي لو حبس عن عباده معرفة حمده على ما ابلاهم من مننه المتتابعة واسبغ
عليهم من نعمه المتظاهرة لتصرفوا في مننه فلم يحمدوه وتوسعوا في رزقه فلم
يشكروه ولو كانوا كذلك لخرجوا من حدود الانسانية الى حد البهيمية فكانوا
كما وصف في محكم كتابه ان هم الا كالانعام بل هم اضل سبيلا والحمد لله الذي
على ما عرفنا من نفسه والهمنا من شكره وفتح لنا من ابواب العلم بربوبيته
ودلنا عليه من الاخلاص له في توحيده وجنبنا من الالحاد والشك في امره
حمدا نعمر به فيمن حمده من خلقه ونسبق به من سبق الى رضاه وعفوه حمدا
يضيء لنا به ظلمات البرزخ ويسهل علينا به سبيل المبعث ويشرف به منازلنا
عند مواقف الاشهاد يوم تجزى كل نفس بما كسبت وهم لا يظلمون يوم لا يغني
مولى عن مولى شيئا ولا هم ينصرون حمدا يرتفع منا الى اعلى عليين في كتاب
مرقوم يشهده المقربون حمدا تقر به عيوننا اذا برقت الابصار وتبيض به
وجوهنا اذا اسودت الابشار حمدا نعتق به من اليم نار الله الى كريم جوار الله
حمدا نزاحم به ملائكته المقربين ونضام به انبيائه المرسلين في دار المقامة
التي لا تزول ومحل كرامته التي لا تحول والحمد لله الذي اختار لنا محاسن الخلق
واجرى علينا طيبات الرزق وجعل لنا الفضيلة بالملكة على جميع الخلق فكل
خليقته منقادة لنا بقدرته وصائرة الى طاعتنا بعزته والحمد لله الذي اغلق

عنّا باب الحاجة الّا اليه فكيف نطيق حمده ام متى نؤدّي شكره لا متى والحمد
لله الذي ركّب فينا آلات البسط وجعل لنا ادوات القبض ومتّعنا بارواح الحيوة
واثبت فينا جوارح الاعمال وغذّانا بطيّبات الرزق واغنانا بفضله واقنانا بمنّه ثمّ امرنا
ليختبر طاعتنا ونهانا ليبتلي شكرنا فخالفنا عن طريق امره وركبنا متون زجره فلم
يبتدرنا بعقوبته ولم يعاجلنا بنقمته بل تانّانا برحمته تكرّما وانتظر مراجعتنا برأفته
حلما والحمد لله الذي دلّنا على التوبة التي لم نفدها الّا من فضله فلو لم نعتدد
من فضله الّا بها لقد حسن بلاؤه عندنا وجلّ احسانه الينا وجسم فضله
علينا فما هكذا كانت سنّته في التوبة لمن كان قبلنا لقد وضع عنّا ما لا طاقة لنا
به ولم يكلّفنا الّا وسعا ولم يجشّمنا الّا يسرا ولم يدع لاحد منّا حجّة ولا عذرا
فالهالك منّا من هلك عليه والسعيد منّا من رغب اليه والحمد لله بكلّ ما حمده به
ادنى ملائكته اليه واكرم خليقته عليه وارضى حامديه لديه حمدا
يفضل سائر الحمد كفضل ربّنا على جميع خلقه ثمّ له الحمد مكان كلّ نعمة له علينا
وعلى جميع عباده الماضين والباقين عدد ما احاط به علمه من جميع الاشياء و
مكان كلّ واحدة منها عددها اضعافا مضاعفة ابدا سرمدا الى يوم القيمة حمدا لا
منتهى لحدّه ولا حساب لعدده ولا مبلغ لغايته ولا انقطاع لامده حمدا يكون وصلة
الى طاعته وعفوه وسببا الى رضوانه وذريعة الى مغفرته وطريقا الى جنّته و
خفيرا من نقمته وامنا من غضبه وظهيرا على طاعته وحاجزا عن معصيته
وعونا على تادية حقّه ووظائفه حمدا نسعد به في السعداء من اوليائه
ونصير به في نظم الشهداء بسيوف اعدائه انّه وليّ حميد والحمد لله ربّ
العالمين والصلوة والسلام على محمّد وآله الطاهرين الى يوم الدين

امّا بعد چنين گويد بنده فقير الى الله الجرم الصغير الاقلّ حاج حسين قلي جديد كه چون
بعد از مشرّف شدن بدين حنيف اسلام ديدم كه فرق متعدّده و اقوال متضادّه و ائمّه شتّى دارند بعضى از
ايشان اسم دارند لكن مسمّاشان در خارج معدوم است يا معدودى از ايشان باقيست و لى عمده
فرقتين عظيمتين سنّى و شيعه ميباشند كه مدار مباحثه و مجادله فيمابين اين دو فرقه است و هر دو بر يك اصول
جمع شوند الّا در بعضى اشياء دور از هم از مشرق بمغرب و در بعضى نزديكتر از سياهى چشم بسفيدى آن پس

سؤال و جواب مؤلف با بعضی

بخود گفتم کسیکه محض نجات از عذاب باز از دینی بدینی آمده نباید در شک یا ظن بماند بااین جهت تفحص کرده
دیدم اصح کتب قوم صحاح سته است واشهر آنها صحیح بخاریست او را گرفته با تأمل و دقت مطالعه نمودم
دیدم که الحمدلله الحق علی ما نحن علیه میباشد بعد از اطلاع لاجل الایقان و هدایة الاخوان ونظر بقول پیغمبر ص
که فرموده است کل علم لیس فی القرطاس ضاع رساله بعنوان تحقیق الفرقة الناجیه المسمی باخبار البخاری
باموازین عدل و شواهد مقنعه و امثال نافعه نوشتم پس از آن پنداشتم که فرقه بابیه اضا یکی از فرق اسلام است
که مضمحل و معدوم میباشد وقتی که با ایشان طرف صحبت شدم دیدم میگویند که ما رسولی یا مهدی یا الهی
داریم با کتاب و شریعتیکه خلاف شریعت اسلام است و اسلام در نزد ما مثل یهود و نصاری نسبت
باسلام است از علماء اعلام سلمهم الله سؤال از احوال ایشان کردم دیدم چنانکه بسایر فرق خبر دارند از این
فرقه خبر شافی کافی ندارند در آنوقت امثل مکلف شدم که از برای اطمینان خود تحقیق کنم لهذا با ایشان
داخل شده مباحثه و مجادله در مهوده خانها و منازل و خانهای آنها با اعلا و ادنای آنها گردیدم کتابهای زرین
ورق از صندوقها بیرون آورده خود ایشان باز کرده هر جائی که باید نشان بدهند با دستهای لرزان نشان
دادند وقتیکه انسان بعض اوراق آنها را مطالعه میکند از بسکه غلط و نامربوط است از خواندن آنها خجل میشود و
ملخص عقاید و کتب آنها بجز وحدة الوجودی و تجلی و حلولی و دهری و طبیعی و لاقیدی چیز دیگر نیست و در
مباحثه و مناظره و کتابت هر کذب یا جعل یا حذف از حدیث یا آیه و یا خارج شدن از قواعد اعراب و
فصاحت و بلاغت نزد ایشان قبیح نیست بهر نحو که ممکن شود کسی را داخل عقاید خود کنند جایز است و مردم عوام
یا شقی که از محکمات دین بیخبرند از اخبار رسل و حالات و صفات و ازمان و شریعت و از حالات اصول
او صیا بی اطلاع و کلمات محکمات و عبودیت و دعوات و مناجات و خطب ایشان را ندیده اند
و حال آنکه عین طریق هدایت خلق و دلیل نور در کلمات و دعوات و مناجات و خطب و مواعظ ایشان است
نه در اقوال درویش و صوفی و قلندر یکه مجوسی ملت نامرد ایشان است و نه نور در کلمات شعراء الذین یتّبعون
الغاوون والذین هائمین بکل واد و یقولون ما لا یفعلون کلمات محکمات انبیاء و اوصیا را
ترک کرده عاشق این خارفتند هلاک شده اند الحاصل در این باب با علماء گفتگو کرده فرمودند کفر و ضلالت و زندقه
این قوم معلوم است گفتم پس چرا در رسائل از قبح ایشان اشاره نمیفرمائید فرمودند عالم از افواه مهملات
قابل نیست چیزی بنویسد و مادام که کتاب مصحف و مجلد در دست نیست باوراق متفرقه اعتماد
نمیتوان کرد دیدم حق با ایشان است آنوقت بنده عزم را جزم نمودم که از کتب مستقله این جماعت
بدست آورم چون بنده طالب حقم در طلب حق و نجات نزد من یهود و نصاری با اسلام فرق ندارد

زیرا باکسی غرضی و مرضی ندارم و اگر داشتم در تعصب نصرانیت میماندم بهتر بود از برای غرض دنیوی چه هر کس میداند امروز از بهمّت پادشاهان با عظمت دنیا و اقبال ایشان است لکن نظر بقوله تعالی یوم لا ینفع مالٌ ولا بنونَ الّا من اتی الله بقلب سلیم والله علی ما نقول وکیل وهو علی کل شیءٍ شهید تا که چند لوح عربی و یک رساله فارسی که بعنوان آیات بود از گفته میرزا حسینعلی که آخر آن مثل طبل است بدست آوردم دیدم کافی نیست و کتاب مستقل لازم است خصوصاً بیان علی محمد که اصل اساس قوم است و باقی فرع آن است تا الحمد لله بهر وسیله که بود چند جلد از اجزاء بیان و کتاب احسن القصص که اول مقاله علی محمد است و سورهٔ یوسف را بهانه کرده و بذر فساد را در میان مردم پاشیده وقتی که کتابها را جمعی از علماء عرب و عجم دیدند دیدند که غلط و بی ربط و مهمل و کفر و هذیان بود غیر آنکه با قوال و الفاظ آن کتاب بخندند و بر مردم عوام تاسف کنند چیز دیگر حاصل نشد پس بر ایشان گفتم اینک کتابهای مجلد و اصل و اساس مذهب این قوم در اینها مذکور است حال نوشتن رد بر ایشان لازم است یکی جوابم چنین داد که ای برادر تو عوامی و حریص بر دین و هدایت خلق لکن مواقع نوشتن این نوع کتب و مراتب و تکالیف علماء را ندانی مثلاً بالفرض شما که کاسب یا تاجر محترم باشید یک حمال یا یک کردی بیاید و بشما بگوید که سرمایه و کمال من از تو بیشتر است که من هزار دفعه بیک نفس میجهم و دو هزار بار در بازار میچرخم و صد انبار باد دارم و هزار غلام از مگس مرا جواب ده چه داری اگر آنچه من دارم نداری پس چرا تاجری کنی شما که تاجر هستی ملاحظه خواهید کرد هزار دفعه جستن و خیز کردن سفاهت است و در بازار چرخیدن دیوانگی و صد انبار باد چیزیست موهوم و هزار مگس بودن شما با آن حمال یا کرد چه جواب گوئید گفتم یا سیدی بجز آنکه ساکت بشوم و بکار خود بروم هر چه گویم عقلا بمن بخندند گفت احسنت حال این کتب و اقوال این جاهل یا مجنون یا مغرور همان طور است چه که اقوال ایشان یا کذب است یا لغو و یا کفر شما انصاف دهید در جواب اینها عالم چه گوید که در آن محذور ایمان نباشد مثلاً اگر بهتر از آن گوید لازم بگفتن نیست زیرا هر کتابی که نوشته شده است افصح و ابلغ و اتقن و اجمل از اینها است یا اگر بخواهد مثل این کلمات گوید عرض شد که یا کذب است یا لغو و یا کفر والله لعن الکاذبین ونهی عن اللغو ولا یرضی لعباده الکفر اگر جاهلی یا غافلی با قلم و مرکب کاغذها را با این نامربوطات سیاه کند و گوید جمیع اهل عالم مثل من نتوانند غلط و هذیان گویند لازم نشده است که علما جواب او گویند که ما هم مثل شما بازی میکنیم ظهر ظلمة السوداء واحاط بالزوداء واحرق السداء وامثال ذلک دیدم عجب بیانی کرد و مثلی آورد منهم خجل شده گفتم این جماعت عوامهای بیچاره را گول میزنند و میگویند که اگر علماء قدرت داشتند ایضاً

مثل آن میگفتند پس این معجز و حجت است و عوام که ندانند معجز چه باشد و زمان لزوم رسول کدام است
وصفت انبیا چه باشد و چه دعوی کنند و میان خالق و مخلوق چه نسبت و فرق میان نبی و وصی
چیست گول خورده بضلالت میافتند و از اساس عقاید خود چیزی نگفته عوام بیچاره می بینند
عجم است عربی گفته است یا قافیه دیگر ندانند که از علی الحق والحق حق الحق موقوتا حاصلا و غیر از
سلطانا سلیطا اسلاطا اسلاطا السلوط سلاطا و نحو ذلک چیزی نیست باید بعوام فهمانید
که این ذهل است بدرخت آویخته غیر از پوست پاره و پارچه تخته چیزی دیگر نیست گفت عالم که مجاهد فی
دردین است زبانش را باین هجویات نمی آلاید چنانچه یکی از کفار حضرت پیغمبر را هجو کرد حضرت فرمود خدا
من که شاعر نیستم و پیغمبر نباید هجو و لغو بگوید تو جزای او را بده ما هم چنان گوئیم خدا مضلین را عذاب
کند و عوام را هدایت آمین رب العالمین اگر کسی بخواهد با ایشان رد و جواب گوید باید شما
و مثل شما بنویسید باین سبب که همان عربی را که بازاریست میدانید و از علم صرف و نحو و منطق
بیخبرید و هرچه گوئید بهتر و خوبتر خواهد بود دیگر چه لازم است که عالم متصدی این کار بشود و سبب
این است که این رساله را بر سبیل ارشاد اخوان نوشته و مسمّی بمنهاج الطالبین شد و غرض غائی آن
اخلاص فی الدّین و شفقت بر بنی نوع انسانی علی الخصوص اخوان مسلمین از آنجا نیکه امر بمعروف
و نهی از منکر فریضه است بر هر مسلم نظراً بقوله تعالیٰ قالوا لِمَ تعظون قوماً اللّٰه مهلکهم
قال معذرةً لربّی کذلک این رساله صغیر را نوشتم که فی الجمله مردم ملتفت شوند بمحکمات اقوال
انبیاء و اوصیاء چنانچه در فاتحة الکتاب اشاره بدان شد و دوباره مراجعت کنند بعقل و دقّت
آنوقت یقین دارم که نه صوفی شوید و نه دهری و نه شیخی شوید و نه بابی و نه ناصبی شوید و نه غالی بلکه در
اصل اصول اسلام ثابت بشوند اگر توفیق یار ایشان شود و بعد از این تقریر مقدمه قرار دادم در سه فصل
که در آن موازین عدل و حکمة الحسنه با برهان عقلی بیان شده هر که او را با دقّت و فکر و تمیز عقل بخواند
آنوقت نه عاصی موسیٰ شود و نه مطیع فرعون نه محروم از نور خلیل شود و نه شریک نار نمرود نه عیسی را
خدا خواند و نه بدار کشد و نه دور از رحمت توحید محمدی صلعم شود و نه ساجد اصنام ابوجهل و نه من کنت
مولیٰ را فراموش کند و نه لولا علی را و نه تیغ بروی مهدی کشد و نه از پشکل خر دجّال چشد و ما توفیقی
الّا باللّٰه علیه توکّلت و الیه اُنیب و من یتوکّل علی اللّٰه فهو حسبه والّذین جاهدوا
فینا لنهدینّهم سبلنا والحمد للّٰه علی هدایته این مقدمه بر سه فصل است فصل اول فی تعیین
العلامات و زمان ظهورات المرسلین و فصل الثانی در صفة المرسلین و فصل ثالث در دعوة المرسلین

واین فصول عربی نوشته میشود بچند سبب اول که یکی مقید نباشد در کلام بفصاحت وقواعد صرف ونحو ومنطق ولغات والحان قول وهرچه کوید همان قدر لباس عربی داشته باشد مثل قول صاحب قاموس انّ الانا کرساهت بعدما سبزت واستشرنت بعدما کانت ... نزد قوم بابی مقبول است برهان این مقال همین بیان است که در دست ایشان میباشد فاتلوها ان کنتم لا تعلمون سبب ثانی انکه چند ورقه مثل بیان هرچه بزبان جاری شود بنویسم که مبنی بر مطالبی مطلوب بنی آدم باشد بزبان عربی که در نطق وربط به از بیان باشد من غیر کذب واللغو والکفر ثالث مطالبی که مبنی بر مقاصد عالی باشد ایفاء آن بعربی ابلغ است در مقصود واوضح است. دربیان چهارم عوام ایرانی عاری از لسان عربی تعجب زخارف بابیه کرده که آدم فارسی لسان چه طور میشود که چنین عربی کوید وبنده که دیروز ازمنی بودم امروز مطالبی مطلوب وموزون بموازین عقل وحکمت بعربی کفته ام که اکر انصاف باشد از بیان عجیبتر خواهد بود لمن له نور ولیس بعمر ودوچون این کتاب بعربی کفته شده است هر صاحب خبر که بفارسی ترجمه اش کند که عرب وعجم فایده برند بی اجر نخواهد بود وما توفیقی الا بالله ودر ثانی عرض میشود که هرکس بخواهد ترجمه کند باید سطر بسطر ترجمه نکند بلکه صفحه صفحه یا مطلب بمطلب که مقاصد قابل کم نشود چون کلام که مبنی بر مطالب عالیه است مثل جبل مبروم وبنیان مرصوص میباشد اکر فرد فرد ترجمه شود از نظم افتاده مطالب ازهم متلاشی خواهد شد اکر یک صفحه یک صفحه باشد همان طور که در عربی باهم مربوط است برهمان ربط خواهد ماند ولو از حلاوت آن کلام کاسته شود ومقصود از اظهار این مطالب آنست که هر امت بعد از یقین بتوحید ومعاد محتاج است بمعرفت این فصول ثلاثه که مطابق آثار ونقل وعقل وحکمت است اللهم ایاک نعبد وایاک نستعین اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علی انبیائک ورسلک وعبادک الصالحین امین یا رب العالمین **فصل الاول** فی تعیین زمان ظهور الانبیا والمرسلین واصحاب الکتب والشرایع والاحکام اعلم ان لا بد قبل ظهور الانبیاء والمرسلین واصحاب الشرایع والاحکام ارتفاع الشریعة السابقة عن جمیع الامة کما کان کذلک فی زمان ظهور عیسیٰ اذا حققت حق التحقیق بموجب التاریخ والدفاتر والاخبار القدیمة تعلم انه ماکان باقیاً من شریعة موسیٰ الا الاسم وکان قد تبدل الاحکام والاوامر والنواهی والذی کانوا یعملون به ایضاً محرف ومبدل غیر الذی کان یعمل به موسیٰ واصحابه کما نری الان الیهود خارجین من حدود التورية الذی هو محرف ایضاً ودلیل تحریفه سیاسل

فى كشف الظلم والان اليهود جميع تكاليفهم من امر التلموت الذى لفقوه من بعد موسى ومن
خالف تلموت عندهم هو ليس بشئ واكثر حكم التورية ساقط مثل قتل النفس والرجم والفرائض
واحكام الفروع وغيرها كما قال المسيح فى الانجيل ايها الكتبة والفريسيين انتم جلستم
على منابر الانبياء وتقولون غير الذى قال الانبياء الى ان قال يا اولاد الافاعى ثم امر
المسيح بالشريعة وتحديد نواميس الانبياء وامر المؤمنين باقامة النواميس كلها حتى قال اتظنون
انى جئت انقض نواميس الانبياء ليس كذلك بل جئت اكمل الحق اقول لكم السماء
والارض يزولان وكلمة واحدة ونقطة واحدة لا تزول من شريعة الانبياء هذا البحث كتبناه فى كشف
الظلم ثم كل من امن بعيسى عمل بالتورية والانجيل من الاحكام والحدود الى ثلثمائة سنة
جيل بعد الجيل حتى من بعد ذلك وقع الاختلاف بينهم حتى كثر التعصب والرياسة
والمخاصمة كذلك بدلوا الاحكام قليلاً قليلاً الى قريب خمسمائة سنة حتى اتاهم زمان
انه اذا احد من المسيحيين اراد ان يقيم الحدود بما هو فى التورية والانجيل كان يقتل بحكم
الباپا بالذلك قتل كثير من الصالحين وبعضهم احرقوا بالنار والباقى انهزموا الى الجبال
وبعضهم اخفوا عن الخلق دينهم وعقايدهم وكانوا يعبدون الله خفية ومنتظرين للفرج
الاتى والذى كان يعمل الطاعات بسلك الانبياء هو كان عند الناس ذليل وذليل و
ضعيف وباقى الناس ما كان عندهم الا دين الباپا ومن اراد ان يعلم ما وقع بعد المسيح فى
امته فليطلب تاريخ الكنيسة تاليف الخورى يوسف داود السريانى فى فصل الثالث قول
سيرون فى قرن الاول ان مواهب الروح القدس ومراتب الروحية تباع وتشترى بالمال
الى اخره والفصل الرابع ما ملخصه ان اليهود الذين امنوا بعيسى كانوا الى شريعة موسى و
امره عاملين واليونانيين وغيرهم ما كانوا يقبلون الختان وبعض الرسومات فعقد مجلس
وجمع من جميع الاقاليم اساقفة فاعطوا اقرارا وكتبوا رسائل الى الاقاليم الاميان قد راى
روح القدس ورايناه نحن معه لا نضع عليكم ثقلاً سوى ان تمتنعوا من اللحمان المقربة
للاوثان ومن الحيوان المخنوق ومن الدم والزنا فقط وفى الفصل الثامن كان اريوس
عالما ينكر الوهبية المسيح وفى فصل التاسع جمع الملك جميع الباپاوات وعقد مجلسا
فحكموا من بعد المشاورات بان يسوع المسيح هو ابن الله حقا وهو مساو بالابيه وهو
قوته وصورته وهو الاله حق ازلى ثم ولعله بعض الناس يأولونه بمعنى اخر

انه مساوٍ فی الجوهر انه ابن هو هو الاب وفی فصل الحادی و العشرین ان روح القدس
لیس له مثل الاب وفی الباب الثانی فی فصل الاول قال نسطوران فی المسیح اقنومین
ای شخصین شخصًا الاهیًا وشخصًا انسانیًا وان مریم لیس بالهٖ ولا ام اله وفصل
الرابع ان المسیح لیس له التحد الطبیعیه واحدة الهیه لم یکن انسانا مثلنا الی
اخر الخرافات والهذیانات خلاف التوحید الذی جاء به المسیح بالاخلاص ونری ایضا
ان الذی جاء به المسیح لیس ما فی یدی النصاری لا اصل واحد ولا فرع واحد هذا تاریخ
الکنیسة جمع جمیع المجالس والعقاید الضاله وهذا الانجیل خلاف ما هم علیه مع انه
محرف ایضا وهذا تواریخ فی عالم کثر فنظر ویبصر احوال ذلک الزمان الی ظهور خاتم النبیین
محمد ابن عبد الله صلعم الذی ما بقی عند العالمین ایمان الحق الذی یؤدی الی الحیوة ابدًا کما
تشهد بهذا القول المسیحیین المورخین انه جاء محمد ابن عبد الله صلعم فی زمان کثر فیه
بین الناس الفسق والفجور والقبایح حتی ما بقی فی خطة الاعراب واحد یعبد الله
بل جمیعهم کانوا یعبدون الاصنام وجاء رسول الله صلعم منع منهم الفساد والفجور والقبایح
ودعاهم الی توحید الله الذی لیس کمثله شیئ وهو السمیع العلیم وجعل لهم الاحکام المحکمة
وجمع جمیع المحسنات فی کتابه القران وقال هذا حکم الله وکلام الله وکتاب الله
لذلک من من امن مثل ما قال فی صحیح البخاری لما جاء جیش عمر الی کسری سئل منهم من
انتم قالوا نحن الاسلام قال ما تقولون وما تریدون قالوا نحن اعراب کنا قبل هذا فی
ضلال وظلمة حیث کنا نعبد الشجر والحجر ونمس الجلد والنوی ونعمل الفسق والفجور
نحن کذلک حتی جاء رجل من عندنا نعرفه حسبًا ونسبًا واصلاً وفرعًا وصدقًا بالنبوة
وهدانا الی توحید الله تعالی ومنع جمیع القبایح وامرنا بالصلاح والفلاح وجاء
بکتاب واحکام وحدود والنور المبین وامرنا ان نجاهد المشرکین وبشرنا بان
المقتول منا فی الجنة والمقتول منهم فی النار لذلک جئنا نجاهدکم علی الدین فی سبیل
الله فان امنتم دخلتم فی ذمة الله ورسوله والسلام فانظروا ایها الاخوان کلام المورخین
ومقالة الاصحاب المتقدمین انه کیف کان احوال القوم قبل مجیی النبی صلعم لهذا قلنا
انه لابد من ارتفاع الشریعة وتضییع الامانه حتی لا یوجد فی ذلک الزمان العالم
العادل والامین الصادق وقاضی الحق والحاکم الصالح والذی یعمل الخیر والطاعات

عمر الدین محمد حنیف

ایضا مخفی خوفا من الاشرار والمظلوم من ظلم الاغیار ذلک الزمان فقال الارض خالیة من الحجة العادل کما کان فی زمان ظهور محمد ابن عبد الله صلعم کما نص علیه القران المبین فی قوله تعالی انما النسیئ زیادة فی الکفر یضل به الذین کفروا یحلونه عاما و یحرمونه عاما لیواطئوا عدة ما حرم الله فاحلوا ما حرم الله زین لهم سوء اعمالهم والله لا یهدی القوم الکافرین وقوله تعالی یامرون بالمنکر وینهون عن المعروف ویقبضون ایدیهم نسوا الله فنسیهم ان المنافقین هم الفاسقون الی قوله کالذین من قبلکم کانوا اشد منکم قوة و اکثر اموالا واولادا فاستمتعوا بخلاقهم فاستمتعتم بخلاقکم کما استمتع الذین من قبلکم بخلاقهم وخضتم کالذی خاضوا اولئک حبطت اعمالهم فی الدنیا والاخرة واولئک هم الخاسرون وکثیر من ایات قران الذی دال علی انه جاء رسول الله صلعم فی زمان کان جمیع الرعیه محتاج الی الراعی والاغنام کانت تائهة فی وادی الضلالة وظلمة الشر لان ملل العالم کانت جمیعا منحرفة عن الحق کملل الیهود کانوا وتصور الرب وترویج الاکاذیب والخرافات وانکار بعض الرسل والنصاری فی لجج الکفر الاب والابن والتثلیث والالحاد وترک العبادات جمیعا وعبادة الاوثان فی تعظیم الحجر والشجر والمجوس فی اعتقاد الهین ومرتکبین فی نکاح الامهات والبنات والصابئة فی عبادة الکواکب وغیره وما کان احد فی ذلک الزمان یدین بدین الحق علانیة الا معدودا من الانسان ساکنین فی الجبال والبراری خوفا من الاشرار والاغیار منتظرین الفرج ومؤمنین بما وعدهم ربهم عن لسان رسله الکرام حتی جاء الرسول الامین بالنور المبین واضاء العالم واخرجهم من الظلمة الی النور کما کانت الرسل من قبل وکذلک المهدی من ال النبی صلعم لم یات حتی یدرکنا مثل ذلک الزمان فان اردت علامات ذلک فالاول متی رأیت حکم القران تبدل بالقوانین فی جمیع الاسلام حیث اذا حکموا بحکم القران قالوا ظلموا واذا حکموا بالنظام قالوا عدلوا مثلا انه اذا قتلوا القاتل بحسب القصاص وهو حکم الله وحکم القران قالوا ظلموا الرجل واذا سجنوا اسنین قالوا عدلوا ونحو ذلک بشرط ان یکون فی جمیع الاسلام المحدثین وهذا احدی العلامات التی لا یؤول والثانی لا یوجد فی العالم قاضی الحق العادل العالم الصالح الامین العارف التقی الزکی بدا حینهم ورثة الانبیاء وهم الحجج علی الخلق حیث هم الوکلاء

والوكيل كالاصيل حيث هم خير خلق الله بعد ائمة الهدى و لذلك سئل من المعصومين انه
من بعد رسول الله من خير خلق الله بعد ائمة الهدى و مصابيح الدجى قال ع العلماء
اذا صلحوا قيل من شر الخلق بعد ابليس و فرعون و نمرود و غاصب حقوقكم قال ع العلماء
اذا فسدوا او قال اذا فسد العالم فسد العالم و اذا فسد العالم ملئت الارض ظلما و جورا فحينئذ
يأتي نور الهدى حتى يضيئ العالم و يصلحه بعد ما فسد و يملأ الارض قسطا و عدلا
بعد ما ملئت ظلما و جورا و فساد العالم ليس مثل ما تقول انه اذا وجد واحد او
اثنان و عشرة انه فسد العالم بل لا يوجد الصالح الذي يأمر و ينهى ابدا و اذا وجد
ولو واحد في العالم يكفي للحجة و يقضي ما يحتاج له الطالب مثلا اذا انه يوجد
الف عالم تسعمائة و تسعة و تسعين فاسد و واحد متصف بصفة الانبياء و
بالصفة التي وصفها الامام مخالف لهواه و هو يأمر و ينهى و يجري امر الله و حكم الله
هذا العالم لا يقال فسد العالم و ملئت الارض ظلما و جورا حيث قال ع و لو بقي
من امتي واحد يقيم الدين كله و فق العدالة و ذلك انه اذا وجد حكيما في ملك سلطان
و كان حاذقا امينا بحيث يبرئ كل مريض و يشفي كل عليل و يحي الموتى و لا يرد عن بابه
مريض ابدا هذا يكفي جميع الناس الطالبين للشفاء و الصلاح و تكون الرعية غير
محتاجة الى حكيم آخر و لو كان في الملك تسعمائة و تسعة و تسعين طبيبا غير اللائقين
لباس الاطباء و هم يميتون المرضى و يمرضون الصحاح عليهم ما يستحقون من الله و هذا
هو ما علمت انه اذا اخلت من الحجة لا بد ان يأتي بحجة الاخر من عند الله رحمة للعالمين
علامتها متى رأيت العلماء المعروفين تحت امر السلطان و يأمرون و ينهون بامر السلطان
و يعيش من كنز السلطان و عزهم من قرب الملك و رضاه و ذلهم من غضب الملك هذا
اعظم العلائم و قرب فرج الصالحين حيث هم ورثة الانبياء و وكلاء الانبياء و الانبياء
لا يجوز عليهم ان يدخلوا تحت راية السلطان الظالم و الملك القاهر الغالب على الرعية
المغرور بقوته و سيفه و سطوته الا اللهم ان سلطان يعمل بكتاب الله و سننه و هو
المتقي و الفقيه العالم ذلك ايضا و البسه الانبياء و الاولياء الذي وجب طاعته
حيث يحكم بالعدل و الاحسان و هو المطلوب عند الله لهذا متى رأيت العلماء المعروفين
في امر السلطان مثل ما ذكر و لا يوجد العادل الاهل للموثوق عليه و لا قاضي الحق الذي

يهيئ و يأمر الله ذلك الزمان قريب الظهور فانظروه حيث هو اقرب من سواد العين لبياضها
الثالث من العلامات متى رأيت كل من يعمل الطاعات وفق حكم القرآن هو بين الناس
عديم العقل حيث يغير الاحكام بالتأويلات الضالة مثل ان الخمر شربها ليس
بحرام ومسها نجس بل لنتنه وسكره اذا رجل بحضور هؤلاء شرب يحبون ولا بأس عليه
مثلا الميسر قطعا ليس بحرام بل هو رجس من عمل الشيطان لانه يلهي الانسان من
عمله فاذا ما يشغل من كسبه لا بأس عليه مثلا الزنا فانه حرام لان يقع بين الناس
الجبر وهتك الطاهرات ولذلك حرم الزنا فاذا الرجل تراضى مع الامرأة هو مباح
مثلا انه يقول للفاحشة اوغيرها انا اعطيك ذهبا او نصف ذهب و افعل معك مرة
اومرتين هذا ليس فيه جبر ومعناه النكاح مثلا اللواط منع لاجل نزغ الناس و
حرصهم على النساء لاجل النسل والذرية وكثرة الاسلام واذا رجل لاحاجة له
للذرية ولا النسل لا بأس عليه ان يتراض مع الغلام ويقضي ما يريد ومثلا انه قال
اقيموا الصلوة هي الصلوة الحمد والتوحيد حقيقة هو الاقرار بالايمان هو واجب وقتها
لانه كان الاسلام حديثا ومن بعد ان ولد على فطرة الاسلام هو كامل الايمان والاقرار
وهو كدائم الصلوة ليس له حاجة ان يجعل له اوقات وحدودا حتى يدق رأسه على
الارض ويعلي دبره على الهوى مثلا انه امر اعطوا الزكوة وذلك لاجل انه كان الاسلام
في ذلك الزمان حديثا وكان يلزم عليهم الجهاد وكان اكثر الناس فقراء محتاجين
للزكوة فكانوا يعطون الضعفاء حتى يقوون على الجهاد وليس اليوم جهاد وكل واحد
يكتسب لنفسه اذا ما اعطى الزكوة ليس عليه جناح والذي يأخذ الملك هو الزكوة
ونحو ذلك كل الحدود يبدلونها بالمعاني والتاويلات الضالة فاذا احد من الصالحين
اراد ان يقيم الحدود بما هو حق في القرآن قلنا انه يكون عديم العقل ورذيل بادي الرأي
من عمل بنفسه خلاف عقول اهل زمانه مثلا اذا رجل اعطى الخمس والزكوة قالوا انظروا
لهذا الرجل السفيه يكسب مالا بعرق جبينه ويعطيه لغيره واذا صام الرجل قالوا
انظروا لهذا الاحمق يموت من الجوع والعطش يريد ان يدخل به الجنة واذا الرجل صلى
قالوا يدق رأسه على الارض مثل الغراب واذا رجل منع من الخمر والميسر والفواحش
قالوا هذا مجنون لا يعلم لذة الدنيا ولا يعلم ثمرة العيش وغير ذلك كما ترى وتسمع اذ كنت

من هذه الأقوال في بعض البلدان وفي بعض المجالس يتكلمون ان من لا يشرب الخمر لا يعلم
ما في الدنيا ومن لا يلعب القمار ليس له معرفة ونحو ذلك هذا لا بد يكون في جميع الاسلام
وفي جميع البلدان حتى يأتي زمان يخفي المؤمن الصالح عمله من اشرار الناس خوفا
من الشناعة والكناية وبعضهم يعتزلون من الناس ويسكنون في الجبال والزوايا
ويعبدون الله مخلصين منتظرين للفرج القريب **الرابع** من العلامات ان ذلك
الزمان اهله على نوعين منهم صالحون مؤمنون عارفون بصيرون يحل بهم الظلم و
الشدة والضيق واحدهم يتمنى الموت ويشتاق الى الآخرة وييئس من الدنيا وعسرها
وكلما اشتد عليهم لا يزيدون الا ايمانا وتسليما ورضا واما الجهلاء والفساق لا ينتبهون
الى السرور والغرور والغفلة والضلالة حتى احدهم لا يذكر الموت ولا العقبى ولا
العقاب ولا الحساب ابدا متى رأيت العالم في هذه الحالة فانتظر الساعة فانها
اقرب من سواد العين الى بياضها **الخامس** تعلم ان نهاية طول هذا الزمان مدة
عمر الانسان حتى يولد لهم الاولاد على فطرة الفسق والفجور والظلم والضلالة ذلك
قوله ولا يلدوا الا فاجرا كفارا واذا بلغوا الرشد لا يعلمون الامر ولا النهي من الله ولا
امر السلطان ولا يعرفون الاحكام ولا الناموس الا قوانين الملك والناس على دين
الملك ولا يعملون الا ما كان عليها آباؤهم من الظلم والفساد ولا يدينون الا بدين الملك
المغرور حتى يكون عندهم الحلال حراما والمحرمات مباح كالغش وشرب الخمر والميسر
والزنا حتى لا يبقى من الاسلام الظاهر الا الاسم مثلا اذا قيل ما اسم قالوا نحن
الاسلام محمديون وهم عارون من جميع اوامر محمد واذا قيل وما عاقبة امركم قالوا
النجاة والجنة وهم لا يعلمون ما هي النجاة ولا طريق الجنة بعضهم كذلك من غير معرفة
والا اكثرهم ينكرون الجنة والنار والحساب والنشور مطمئنين لدوام الدنيا وآيسين
من لقاء الآخرة كما كانت الامم السالفة وردهم على الانبياء مثل قوله تعالى يحيي العظام
وهي رميم وقوله هذا رجع بعيد وقوله فأتوا بآبائنا ان كنتم صادقين وقوله
أيعدكم انكم اذا متم وكنتم ترابا وعظاما انكم مخرجون هيهات هيهات لما توعدون
ان هي الا حياتنا الدنيا نموت ونحيى وما نحن بمبعوثين ونحو ذلك واما اخبار ذلك
الزمان يكون بعضهم متفرقين في الجبال وبعضهم مختفين من الناس وبعضهم مختفين

دينهم وطاعتهم وعقيدتهم وهم عارفين بالله ربًّا ولا الانبياء عبادًا مخلصين وما اوعدوا حقًّا وصدقًا منتظرين للفرج الآتي ومشتاقين للموت كرجل تاجر ربحت تجارته وحصل مقصوده وطال سفره واشتاق لوطنه واهله واحبائه وهذه صفة الصالحين وفي وجوههم اثر النور والتقرب والتقوى ومسلمين امرهم الى الله كلما يتاذون من الاشرار والاغيار يزيد ايمانهم وصبرهم وشكرهم وراضين بكل ما اتاهم من النوائب ويتلون قوله تعالى قل لن يصيبنا الا ما كتب الله لنا اذا اصابتهم مصيبة قالوا انا لله وانا اليه راجعون اولئك عليهم صلوات من ربهم وجنات النعيم وهم كذلك حتى يأتيهم اليقين وسلام على من اتبع الهدى اجمعين **السادس** من العلامات هو لعله يأتي لقوم بلاء مثل الغلاء والطاعون ونحو ذلك وهذا البلاء نوعان كيف تشخصها انه هو لاجل بعث المرسلين او تأديب العالمين فان كان لاجل بعث المرسلين هو ايضًا نوعان انه اذا نزل البلاء قبل دعوة الداعي ذلك البلاء تشتد على الصالحين وتكون امتحانًا لهم حتى يستقيم من يستقيم وهم الصالحون الابرار حيث انه نهاية شدتهم قريب الفرج لا يزيدهم الا طاعة واخلاصًا ورضًا وخوفًا وتقوىً وتسليمًا واسلامًا وايمانًا ومعرفةً واما الاشرار لا يصيبهم مثل ما اصابهم وهم بالكفر والضلالة لا يزيدهم الا الغرور والغفلة والطغيان والعصيان وهم في السكر والميسر والشر والفساد وما يشعرون ما في العالم وهم وبعضهم حيرانين تائهين الضالين هذه حالات اهل الزمان الذي اتاهم البلاء قبل دعوة الداعي و النوع الثاني اذا اتى البلاء بعد دعوة الداعي هو يلزم العالم خلاف ما ذكر لا يشتد الا بالاشرار والاغيار والمنكرين والمعاندين العارفين حقًّا ثم الناكرين فاما الصالحين المؤمنين مستريحين امنين من كل اذًى لا يصلهم من ذلك شيء ابدًا فاما العوام ذلك الزمان الذي لا يعلم ما هو الفرج وما هو الداعي وما هي الدعوة وهم غافلون يفسدون في الارض كالدواب بل هم اضل واهل هذه الصفه في ذلك الزمان ايضًا سالمين لا يصيبهم الا القليل حيث ابتلاؤهم ظلم والله لا يظلم احدًا والله يقول ان الله لا يهلك القرى واهلها غافلون والله ليس بظلام للعبيد وهو كذلك حيث عذابهم خلاف حكم الحكيم لذلك عوام ذلك الزمان اسلم من الشرفاء والرؤساء والعلماء المنكرين تفكر جيدًا تفهم ما اقول والسلام و ايضًا النوع الثالث من البلاء اذا نزل ليس لاجل المرسلين بل لاجل تأديب العباد

اجمعين وزجر الفاسقين وتحذير المذنبين وتنبيه الغافلين وامتحان المؤمنين
ونفرنق المبلسين هو هذا البلآء ايضاً اكثر ما يلزم ويبلى الاشرار والاغنياء والطغاة
والعصاة والمصرين على المعاصي والكفر والفساد والفجور ومن اهل الايمان واما
الصالحون هم ايضاً مستريحين من الغير لا يصيبهم الا القليل حيث هم صالحون
جاوروا الاشرار اذ لا يصيبهم نار الاشرار تصيبهم شرارهم وفي الكافي قال ابو عبد
الله ع سئل رجل في العذاب اذا انزل لقوم يصيب المؤمنين قال نعم ولكن يخلصون
بعده وهذا قلت لك وعلمت كيف تميز البلوى الثلاثة ثلثة اقسام قسم الاول قبل
دعوة الداعي كيف يكون اهل الزمان والقسم الثاني بعد دعوة الداعي بان كيف يكون
اهله والقسم الثالث الذي ليس لاجل المرسلين بل تأديب لعباد اجمعين واحوال
اهل ذلك الزمان كلها بيانا بالاختصار تنظر في كل وقت في العالم متى رأيت بلاء
في قوم دقق النظر في العالم وانظر لنفسك وللناس واصغ باذنيك لعلك تسمع
نداء الحق وتصلح نفسك وتفلح في كل حال فانه ما يكون الا ان يكون علائم الخمسة
الاولى من غير تأويل ولا تفسير ولا تشعب ولا شرح حيث هو مثل الحتمي مثل انه لو
لم يخل من الحجة لم يأت الحجة الاخر ام يحتج اليه ولا يبعث عبثاً لو لم تغب الشمس لتجيء
الليل ولو لم تطلع الشمس ما جاء النهار وما المضيء ليس بسراج وما المحرق ليس
بنار لهذا ان العلائم الخمسة اولاً لا بد منها حيث تحقق في الازمنة السابقة في الامم
السالفة فانظر ترى وتجد ما قلت وتفكر بالحكمة الربانية تعدل ميزانك و

اما السادس هو البلاء ليس بلازم وهو يكون اذا اقتضى حكمة الحكيم ذي
الآلاء والسلام على الاسلام انظروا ايها الاخوان احوال زمان الذي ادعى فيه
الباب والبهاء كيف كان حال ذلك الزمان هل كان خالياً من الحجة العادل هل
ضاع العلم والامانة ام لا لا والله حققت حق التحقيق انه كان في ذلك الزمان
الحجج العدول اعني القائمين بالدين كله الذين شهدت بحقهم الخلائق والاسلام
اجمع لعدالتهم وعلمهم وزهدهم وتقويهم وخوفهم وتسليمهم ورضاهم
وهم كانوا انواراً في البلاد مثل صاحب الجواهر والسيد بحر العلوم والشيخ مرتضى وشيخ
زين العابدين وشيخ جعفر التستري والدربندي وملا احمد النراقي والسيد الاصفهاني

وغیرهم الذی کثیر منهم فی العالم لا اعلم اسامیهم حقیقة کانوا ورثة الانبیاء المتصفین
بصفات انبیاء بنی اسرآئیل حسب من تحقق صدقهم وصفاتهم ما انکروا حقهم من
الفرق اجمعین بل بعضهم قالوا هم منّا مثل الشیخیّة والبابیّة لاکن اقول والله هم لا
منکم ولا منهم ولاکن من علماء الاصولیین المتشرعة وعباد الله الصّالحین المخلصین
بطاعة الله والمعروفین بمعرفة الله وهم الحکماء العلماء الفقهاء العدول الصّالحون
المتصفون بالصّفات التی وصفها الامام المبین ان العالم یکون صاینًا لنفسه و
حافظًا لدینه ومخالفًا هواه ومطیعًا لامر مولاه فللعوام ان یقلدوهم کانوا کذلک
است حقّ حتّی تعلم فابکنت لا تعلم اقول لکم ایها المنتظرون الفرج لا تغفلوا عن
انفسکم ولا عن زمانکم وکونوا بصیرین وحکماء متفکرین مدبّرین وعلماء عارفین
عاملین حتّی اذا ادرککم ذلک الزّمان الذی ذکرت علاماته بهذا الفصل تعلمون
من ایّ باب یدخل الفرج ومن ایّ ناحیة یأتی المبشّر ومن ایّ ارض ینادی المنادی
للایمان وانتم عارفون حقّه وحاضرون نصرته وسامعون صوته ومنتظرون
قدومه والحقّ اقول هذا الزّمان قریب من ذلک الزّمان ونحن المنتظرون والمخلصین
بتوحید الله تعالی وعبادته لانّه اتیان رسله وانقضاء العالم لا یعلم احد الا
الله وحده لا شریک له کما نصّ علیه الانجیل والتوریة والقرآن ببیان المحکمات و
ذلک مثل عمر انسان من لعدم یولد المولود لا یعلم احد متی یموت غدًا او بعد شهر او من
بعد السنة او بعد مائة سنة وهو معتقد بان یموت لا محاله کذلک بعث رسل و
قیامة السّاعة فینبغی المؤمن بالله ورسوله یوم آخره کل حین یذکر الموت ویستفعه
الظهور الحق والقیامة السّاعة الذی لا محاله لذا جمیع الانبیاء انذروا للناس و
حذروهم من الغفلة عن قیام السّاعة ووعدوهم وقوعها عن قریب فالوا تروه بعیدًا
ونراه قریبًا وهو کذلک مثل ما قلنا انسان لا یعلم عدد ایام عمره وبای ساعة ینزل علیه
الموت مع صحة البدن ورغدًا من العیش ذلک صفة المؤمن بالله ورسوله الکرام
والسّلام علی المرسلین اجمعین والله یمحوا ما یشاء ویثبت وعنده ام الکتاب وهو
علی کل شیءٍ قدیر **الفصل الثانی** صفة المرسلین اقول انه حقّقنا حق
التحقیق وفتشنا بالتفکر والدّقیق بمیزان الحق والعدل له انّ المرسلین یکونون

فی اوصاف المرسلین

طاهری الآباء والامهات حسباً ونسباً طاهراً ومطهراً بل انما ینسب نسبهم وینتهی للانبیاء
ذریة بعد ذریة الطاهرین الخالصین الموحدین العادلین المعروفین بین الناس بالصدق
والصفاء والوفاء اباً وامّاً حتی یولد من ذلک النسل مولود یکون بین الناس محبّاً کما
ورد حدیث فی الکافی عن ابی عبد الله ع قال ان الله عز وجل لم یبعث نبیاً الا بصدق
الحدیث واداء الامانة الی البر والفاجر حسنهم خلاف ما فی العالم وهم کذلک حتی
یبلغ مبالغ الرجال وهو واعظ وناطق وطاهر وصالح ومخلص معصوم من کل الکبائر و
الصغائر والرذائل والخبائث حتی یکون هو بین اهل زمانه اصدق الناس واعلم الناس
وازهد الناس ومعروف بالصدق والصفاء والوفاء والعلم والحکمة والعدالة وهو
ماله معلم ولا مدرّس ولو کان حرفاً واحداً ابداً بل یکون امّیاً وعنده هذه الاوصاف
والعلم والحکمة کما کان عیسی ع انه قبل الدعوة کان فی الجبال والبراری لا انس معاش
وکان یعبد الله ویتقوّت بالنبات والورق حتی اکرمه الله تعالی بالروح الامین والنور
المبین والکتاب المستبین وملاء الارض نوراً وضیاء وحکمة بعد ما ضیّعوا وضلّوا او
کذلک محمد ابن عبد الله ص کما نص علیه القرآن فی قوله تعالی الذین یتبعون الرسول النبی
الامی الذی یجدونه مکتوباً عندهم فی التوریة والانجیل یأمرهم بالمعروف وینهاهم عن
المنکر ویحل لهم الطیبات ویحرم علیهم الخبائث ویضع عنهم اصرهم والاغلال التی کانت
علیهم فالذین آمنوا به وعزّروه ونصروه واتبعوا النور الذی انزل معه اولئک هم المفلحون وکما
نص علیه الامام المعصوم العالم البصیر ع فی آخر الخطبة الجلیلة وهو فی کتاب عیون اخبار
الرضا فی باب التوحید وهو خطبة توضیح التوحید وتنزیه المرسلین الی ان یقول فلا
الیه حدٌّ منسوب ولا له مثل مضروب ولا شیٔ عنه محجوب تعالی الله عن ضرب الامثال
وصفات المخلوقین علواً کبیراً واشهد ان لا اله الا الله ایماناً بربوبیته وخلافاً علی
من انکره واشهد ان محمداً عبده ورسوله المقر فی خیر المستقر المتناسخ من اکارم الاصلاب
ومطهرات الارحام المخرج من اکرم المعادن محتداً وافضل منابت منبتاً من امنع ذروة
واعز ارومة من الشجرة التی صاغ الله منها انبیائه وانتجب منها امنائه الطیبة العود
المعتدل العمود الباسقة الفروع الناظرة الغصون البالغة الثمار الکریمة الجنا فی کرم
غرست وفی حرم نبتت وفیه تشعبت واثمرت وعزت وامتنعت فسمت وشمخت حتی

اکرمه الله تعالیٰ بالروح الامین والنور المبین والکتاب المستبین وسخر له البراق و
صافحته الملائکة وارعبت به الاباليس وهدمت به الاصنام والالهة المعبودة
دونه وسنة الرشد وسيرته العدل وحكمه الحق صدع بما امره به ربه وبلغ ما حمله
حتی افصح بالتوحيد دعوته واظهر في الخلق ان لا اله الا الله وحده لا شريك له حتی
خلصت الوحدانية وصفة الربوبية فاظهر الله بالتوحيد حجة واعلى بالاسلام درجة
واختار الله عزوجل لنبيه ما عنده من الروح والدرجة والوسيلة صلى الله عليه وعلى
اله الطاهرين وهذه الخطبة الجليلة الطويلة قد كتبناها بتمامها في خطبة الرسالة وكتاب
تذكرة الذاكرين في المطلب الاول في معرفة التوحيد واخلاصها لطالب الحق ينظر هنالك
فانظروا ايها الاخوان كيف وصف المرسلين الامام المبين وخاصة خاتم النبيين وكيف
كان في الاصلاب والارحام حتی ولد وبلغ وبلغ ما حمل وكيف حاله وسيرته حتی اكرمه
الله بالروح الامين والنور المبين والكتاب المستبين وكيف اظهر توحيد الله من بعد ما
ضيعه الناس حيث كانوا يعبدون الاصنام من الحجر والشجر منع عنهم كل القبائح وانار العالم
بمعرفة التوحيد واخلاصه حتی اضاء العالم هذا هو وصف المرسلين الذي وصف الامام
في هذه الخطبة البليغة والله اقول حقا وصدقا وانا بصير على امري ان المهدی عم من ال
محمد صلعم الموعود به هو بالصفة التي وصفها الامام صفة رسول رب العالمين لا تخالفه
بشعرة وبشرة وصفته خلقا وخلقا وهم نور واحد من شجرة واحدة صاغ الله منها انبيائه
وامنائه اجمعين والحق اقول لكم والله الذي ليس كمثله شئ وهو العليم الخبير انه لو تدبرت
بالتفكر والبصيرة وفهمت جيدا كلام الامام المبين ذلك الوقت انت تكون عارفا بالله و
الانبياء حق المعرفة والايمان لذلك لا يخفى عليك دعوة المبطلين ولا يغشى عليك تدليس
الغالين المغرورين الضالين وهذا الذي وصفه لك صفة المرسلين كيف يكون حاله من
يوم ولد الى قبل بعثته وبعد بعثته وكيف دعوا ما ادعوا وما ذا هدوا فان الانبياء والمرسلين
كلهم نور واحد والله لا يخالف واحد عن واحد بالصفة والعصمة والصلاح والاخلاص
والخوف والتقوى والتقرب طهر وابعضهم من بعض عليهم السلام اجمعين هذه هي
صفة المرسلين كما اخبر القران عن المرسلين مثل عيسى يتكلم وهو في المهد قال اتاني الكتاب
والنبوة واوصاني بكذا وكذا وكما قالوا لشعيب قبل هذا كنت فينا مرجوا يا شعيب انهينا

ان نعبد ما يعبد آباؤنا الی ان قالوا لولا رهطك وقوله تعالی وكانوا فيه من الزاهدين و
قوله انا نؤتك من المحسنين وقوله اتبعت ملة آبائی ابراهيم واسحق ويعقوب ما كان لنا ان
نشرك بالله من شیٔ ذلك فضل الله علينا وعلی الناس ولكن اكثر الناس لا يشكرون الاٰية
فاسمع ايها الاخوان متی رايتم رجلا ادعی بهذه الصفة فانظروا اليه حقيقة النظر بالايمان
الحق يكون هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودين الحق ليظهره علی الدين كله ولو كره المشركون
فاعلم اذا جاء رجل خلاف ما ذكرناه فی نسبه خاصة وذلك ورد الذی فی نفسه جهل وفسق وفجور و
ارتكاب المعاصی وتجاوز حدود القرآن مثل الكذب والمكر والغش والحيلة والزنا و
اللواط وشرب الخمر وترك الصلوة ونحو ذلك ولبس له فيلا دعوة صدق وصفاء ووفاء معروف
فی العالم وادعی بدعوة الرسالة والرياسة احذروا منه فهو الشيطان الرجيم ابعدوا
منه بعدا للظالمين وسلام علی الصالحين العالمين العارفين الخالصين اجمعين اقول لك
ايها القاری الاوراق ان تفكروا فهم وتدبر كلام الامام ع حقا وعدلا وعقلا ومبين
كل كلمة ومد نظرا فی كل حرف وفی كل نقطة فاذا علمت ذلك كله وفهمت تمامه بحق فی
محله بكيفية ذلك لك العلامة التامة والمعرفة بالدين والنور المبين فانك من بعد
علمك بصفة المرسلين ما وصفه الامام اذا اتبعت غيرها انت من ذلك الذی هلك من
هلك عن بينة واذا اجبت النجاة واتبعت من كان حقه وكنت مع الصادقين انت من
ذلك الذی يحيی من حی عن بينة فطوبی لك ان تكون من الصالحين العارفين بالله ربا و
بالمرسلين عباد الله المخلصين والصلوة والسلام عليهم وعلی آلهم الطاهرين وانت يا طالب
الحيوة الابدية انظر الی هذا الداعی الذی يتكلم بكلمات العلو والغلو ولعله فی نسبه و
حسبه وآبائه واجداده فی نفسه وصفته ومعرفته وادابه واثره وخلقه وخلقه
وصدقه وصفاته بين الخلق قبل الدعوة وبعد الدعوة فانظر ماذا تری هيهات
هيهات ما انتم وذالـ وما انتم وانا ما اقول وما تسمع فوالله انا الذی طلب الحيوة
والنجاة وانا الذی بصير فی امری الذی عبد الله باليقين وادين بدين الحق واذهب
بالمذهب الامين حيث ما قال احد انا الحق الا وانا حقيقة حقه وابطلت باطله
والله يهدی من طلب الرشد كما قال والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا و
الحمد لله رب العالمين وها انا اقول حقا وصدقا انی فلست وحققت ملة البابية حتی

عرفت ماهم علیه وما یکون عاقبة امرهم الی ان سئلت وفتست عن نسب هذا الداعی وحاله
وصفته قبل الدعوی من الطرفین اما طرف المنکرین ینقلون عنه غیر المعقول والشنیع کما
تسمعون واما المردة کلما تسئل منهم انه کیف کان حاله وصفته وسیرته ورشده وخلقه
ونفسه ومعاشرته وعمله وقوله وفعله فلا یرجعون جوابًا صوابًا ولا یکشفون احواله ولا
یذکرون افعاله ولا اقواله حتی اذا اسند علیهم السؤال قالوا لیس قال الله یا ایها الذین آمنوا
ان جائکم فاسق بنباء فتبینوا العلة ان یکون صادقًا بدعواه قلت انه نبوة الفاسق هو خلاف
الحکمة والعدالة بیّنّا بهذه الرسالة فی الثانی من قواعد العقائد للفریقین انه اذا جاء فاسق
هو لیس بحق الرسول بل بحق الشهود اذا شهد شاهد فاسق فتبینوا انه هو صادق ام لا کما مرّ
ذکره فی آخر اخبار البخاری فی ذکر خلاف ضروری الاسلام والتوحید انصف ثم انصف فانک
تطلب من العالمین الانصاف وانت لا تنصف وتقول کل العالمین عامی وانت لا تبصر وانت
تذم الناس وانت فی ذمة الجهل ماذا تقول وماذا تری ایها المدعی الایمان والحیوة ا هکذا
وصف الامام صفة المرسلین فی آخر خطبته وهکذا بین التوحید فی اول خطبته الجلیلة
فانظر نظر الانصاف والخوف فان کان هذا الصفة التی وصفها الامام تعلم ما انت و
ذاک وان کان غیره وخلافه ما لکم عامیین جاهلین ما تعلمون ما تعملون یحسبون انهم
یحسنون وهم المسیئون اسفًا علی السفهاء من غیر تمیز ولا تدبر ولا شعور ولا نور قد
قد طوق رقاب قوم ویل لقوم لم یومنوا بیوم العقاب اللهم یا مالک یوم الدین اهدهم من
عندک فانک رحیم بعبادک ارحم الضعفاء الفقراء بحق المصطفی وآله النجباء النقباء و
الائمة المعصومین اجمعین **الفصل الثالث** ذکر دعوة المرسلین یکون
بالحکمة والموعظة الحسنة هو انه یکون اولا بین الناس امین واحب الناس عند الجمیع
واصدق الخلق فی زمانه حیث هم عجائب بین الخلق کل حین تظهر منهم الافعال المرضیة عند
الجمیع السعید والشقی لذالک تشتد محبة الناس الیه مثل انه کان رسول الله صلعم مشهورًا فی
زمانه محمد الامین محمد الصادق حتی یوم تنازع قریش فی الحجر الاسود حین ارادوا حمله الی محله
اجتمع شرفاء مکة جمیعًا کل واحد قال انا احق به ان احمله حتی تنازعوا وجردوا السیوف
فبینما هم کذلک اذ دخل رسول الله صلعم من الباب قبل الدعوة قالوا هذا جاء قاضی الحق
والصادق الامین نرضی بما یقضی علینا فبسط ردائه الشریف وقال ضعوا الحجر فیه ففعلوا

ما امر الامین وقال صلعم احملوا جمیعکم فکل واحد مسك طرف الرداء وحملوه جمیعاً وهم ثلاثون مثل ذلك
حسبهم الانبیاء یتلألأ النور من وجوههم ویفوح الطیب من افواههم وبکلامهم من یوم ولدوا
ودعوة ذلك الیوم مشهورة بین العالم لعظم شأنهم حتی اذا ادعی دعوة الرسالة وهو الصادق
الامین ان الناس لا ینکرون منهم مع الاذلك القول والدعوة ویقولون انت کنت فینا عزیزاً
قبل هذا الآن ادعیت هذه الدعوة ترید ان تملك رقابنا وتترك دین اٰبائنا وتنهانا عما
نعبد اٰباؤنا کقصة شعیب وابرٰهیم ونوح ولوط وموسٰی وعیسٰی وغیرهم من الانبیاء کما نطق و
بنص تحقیقهم الانجیل والتورٰیة والفرقان منزل وله قبل هذا کنت فینا مرجواً وقوله لولا رهطك
ونحو ذلك انظروا تواریخ الحکماء والعلماء والاخبار وآثار الصالحین حتی تعلم ذلك حقاً
ثم اول ما یدعو الناس الی توحید الله تعالی حیث ما جاء نبیاً الا لاجل اظهار التوحید و
معرفة المعبود وهو المقصود بمسلك الانبیاء والمرسلین لیس مسلك الحکماء الدهریین
الصوفیین والفیلسوفیین فان اردت التحقیق فانظر القرآن وتفکر فی کلام الانبیاء والمرسلین
کیف تکلموا بالتوحید والمعرفة وکیف جاهدوا وکیف الناس انکروا وتلك الدعوة انکر من انکر
وامن من امن کما نطق القرآن فی دعوة المرسلین وانت ایها القاری هذه الاوراق متی
رأیت جاء رجل یطلب من الناس مجده ودعی الناس الی حبه وقربه او ادعی الربوبیة والالوهیة
وتکلم خلاف ما تکلم به الانبیاء والمرسلین هو لیس شیء ابعد عنه بعداً للظالمین
حیث الشرك ظلم عظیم وهو لیس صفة المرسلین کما قال عیسٰی فی الانجیل الموجودة ان کان
اطلب مجدی لا تؤمنوا بی اطلب مجد الله الذی ارسلنی وکما قال رسول رب العالمین باهل
الکتاب تعالوا الی کلمة سواء بیننا وبینکم ان لا نشرك بالله ونحو ذلك لهذا اوضح الله هذا المطلب
لطالب النور والحیوة وهو قوله تعالی وما کان لنبی ان یغل ومن یغلل یأت بما غل یوم القیمة
ثم توفی کل نفس ما کسبت وهم لا یظلمون وقوله تعالی ما کان لبشر ان یؤتیه الله الکتاب
والحکمة والنبوة ثم یقول للناس کونوا عباداً لی من دون الله ولکن کونوا ربانیین بما کنتم
تعلمون الکتاب وبما کنتم تدرسون ولا یأمرکم ان تتخذوا الملائکة والنبیین ارباباً
ایأمرکم بالکفر بعد اذ انتم مسلمون وقوله تعالی ومن اظلم ممن افتری علی الله کذباً
و قال اوحی الی ولم یوح الیه شیء وقوله تعالی ومن قال سانزل مثل ما انزل الله ولو تری
اذ الظالمون فی غمرات الموت والملائکة باسطوا ایدیهم اخرجوا انفسکم الیوم تجزون عذاب

الهون بما كنتم تقولون على الله غير الحق الاية وقوله تعالى ان كل من في السموات والارض الا اتى الرحمن عبدا لقد احصاهم وعدهم عدا وكلهم اتيه يوم القيمه فردا وقوله تعالى انكم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون وقوله وما ارسلنا من رسول الا نوحي اليه انه لا اله الا انا فاعبدون وقالوا اتخذ الله ولدا سبحانه بل عباد مكرمون لا يسبقونه بالقول وهم بامره يعملون يعلم ما بين ايديهم وما خلفهم ولا يشفعون الا لمن ارتضى وهم من خشيته مشفقون ومن يقول منهم انى اله من دون الله فذلك نجزيه جهنم كذلك نجزى الظالمين ونحو هذا كثير من الايات الباهرات اذ كل من قال انا الله هو ليس مع الله لذا قلنا انه اذا احد ادعى الربوبية وتكلم خلاف ما تكلم الانبياء اعلم انه هو ليس من اولياء الله بل يقينا هو عدو الله كما قال فرعون انا ربكم الاعلى وقال نمرود انا احيى و اميت وقال السامري قبضت قبضة من اثر الرسول الايه وقول فرعون لئن اتخذت الها غيرى لاجعلنك من المسجونين وهذا المسلك هو دعوة الجبارين المتكبرين ليس دعوة المرسلين بل ان المرسلين محوا انفسهم عند الضيق ما طلبوا من القوم الا توحيد الله تعالى ومعرفته وطاعته كما قال ان كان كبر عليكم مقامى ارهطى اعز عليكم من الله وبحود ذلك انظروا القران وتوحيد الانبياء ودعوة المرسلين الى توحيد الله تعالى ونفس الانبياء في كل وقت وكل حين وفى كل حرف وفى كل لفظ اقروا الا نفسهم بعبوديته تعالى واظهروا للناس ان لا اله الا الله السميع العليم وهذا هو الميزان لطالب الايمان انه كل من ادعى دعوة الرياسة العامه وادعى الربوبيه واظهر في كلامه اثر الالوهيه وظهر منه كلمات خلاف التوحيد ليس هو نبيئ وتعلم كيف خلاف التوحيد فانظر في كتاب عيون اخبار الرضا ع في باب التوحيد وتوضيحه ومعرفته كيف اظهروا امر الدين في توحيد الله تعالى كما كتبنا بعضها في تذكرة الذاكرين في مطلب التوحيد وفي خطبة الرشا فاطلبوه هناك فهو توحيد اهل الايمان وهو طريق الحيوة والنجاة حيث انه لا مجال للقول برده ولا للجاهل حجة لانكاره حيث قد شهد عليه جميع اهل الكمال من البلغا والحكماء العرفاء انه صاحب هذا الاقرار والايمان حقيقة التوحيد العارف بالله ورسوله حق المعرفة وهو ايمان اهل النجاة والحيوة الابدية حيث قلنا انه ما للقول مجال الرد ولا له حجة في انكاره هكذا يكون اهل الايمان والعارف بالرحمن وهذا

في التوحيد

في المعاد

والايمان الاول ان اراد تحقق النجاة للموحد بنهج ما ذكر من بعد ذلك كلما قلت او قالوا
يره هو الكفر والضلال والغرور والغلو ونعلم ذلك من العارف بالله حقا اذا قلنا في
ثاب نذكره الذاكرين في مطلب التوحيد انه هكذا العارف بالله حقا لا يضل ابدا ولا
ضى ولا نقتل ولا يحسر ولا يضيق ابدا بل هو في الفوز والسرور والضياء والطريق الواضح
الصراط المستقيم حتى ياتيه اليقين والسلام **الميزان الثاني** ان دعوة المرسلين
ن بعد ان يظهروا التوحيد لله تعالى في الناس ان لا اله الا الله الذي ليس كمثله شيء
هو السميع العليم ثم يقرون على انفسهم بالعبودية والعجز والافتقار الى الله في كل حال
حين ولا يتكلم بكلمة الا وهو يقر ويعترف بالعبودية ويستعين بمن ارسله لهذا
تى رأيت رجلا جاء ينطق من نفسه ولا يظهر في كلامه العبودية ولا يستعين بالله و
يؤمن باليوم الاخر فاعلم انه ليس بشيء فابعد عنه بعد المشرقين واطلب غيره ان كنت
الب الحيوة الابدية **الميزان الثالث** اعلم ان الانبياء ع من بعد توضيح
توحيد وتعريف معرفة معبود الحق وتفريق الاباليس وتهديم الاصنام والالهة
معبودة من دونه ثم يحذرون الناس من القبايح التي تناقض العدالة وتخالف
الحكمة ويخوفونهم من عذاب الجبار ومن دخول النار ويوعدون الصالحين المؤمنين
عم الوهاب في دخول الجنة والحيوة فهذا مسلك الانبياء ليس بمسلك الحكماء الفيلسوفيين
نت لو كان تسلك الفلسفة كان من اعظم المصايب للطالب في التحير بدليل ان جميع
غرورين والطاغين الغالين ينكرون النشور والحساب والعقاب والنهاية ولا
لمون للدنيا بداية فاذا اردت تحقيق قولي فانظر دعوة المرسلين وانتفع مقالة القوم
ضالين ذلك يكفيك موعظة والسلام كما تجد في القرآن هذا التحقق مثل قوله
الى واقسموا بالله جهد ايمانهم ان لا يبعثوا بلى وعدا عليه حقا ولكن اكثر الناس لا يعلمون
يبين لهم بعض الذي يختلفون فيه وليعلم الذين كفروا انهم كانوا كانوا كاذبين انما
قولنا لشيء اذا اردناه ان نقول له كن فيكون وهذا هو الميزان لطالب الايمان و
ايمان انه حتى رأيت رجلا جاء انكر النشور ووافق الحكماء والصوفيين انه لا يعلم
دنيا نهاية ولا كان لها بداية ولا يقر بنشر العظام ولا الوقوف لاجساد للحساب بين
دي الملك العلام ولا النار ولا الم الجسم ولا النعم الظاهرة كما وجدنا في بيان علي محمد

فسّر جميع آيات القرآن التي تدلّ على الحشر والحساب والنّار والرّضوان تكون صارفي ايّام ادّعائه الذي سمّاه ظهور الله حتّى قال تكون الدّنيا هكذا الى الأبد يظهر من يظهره الله ما لا عدد لها وكلّ ظهور هو عبارة عن قيامه وتسوّر الى ان تقولوا تحسبون انّ الحساب والميزان في غير هذا العالم فل سبحان الله عمّا تظنّون قد وضع الميزان وحسبنا كلّ شيء تقول واحداً ناكنّا حاسبين كلّ من قال بلى فلا دخلناه في الرّضوان وكلّ من قال لا ادخلناه في النّار الى غير ذلك اعلم هو ليس شيئ حسب هذا خلاف ايمان الانبياء وصدّاً لدعوة المرسلين ووفق الحكماء الضّالّين المغرورين بتدبير انفسهم والرّاضين بعقولهم القاصرة ان النشور للارواح والاملاك والارواح تناسخ وتجسّم بحسب علمه ومعرفته الى نهاية مبحثه افهم ما اقول لذا ان طالب الحياة الابدية وطالب معرفة المعبود كلّ زمان وكلّ حين ينبغي ان ينظر دعوة المرسلين ويتفكّر ثمّ ينظر انكار المنكرين ويتبصر انّه كيف انكروا وما الّذي انكروا وما الّذي امر الانبياء به لهذا متى رأيت رجلاً جاء خلاف ما جاء قبله اعلم هو ليس منهم ابداً بذلك تعلم ما يلزمك من الايمان ومعرفته وهذا قلنا لك بالاجتهاد والتفكّر والطلب بالجهد والجدّ تجد منه شيئاً فجاهد حتّى يهديك الله الى سبيله المستقيم

الميزان الرّابع لطالب الايمان اعلم انّه ليس نبيّ ولا رسول الّا له برهان قاطع ومعجز حيث هم امراء ورعاة الاغنام ولا راع الّا وبيده عصا او سيف حيث انّ صاحب الاغنام لا يرسل الرّاعي الّا يعطيه عصى او سيف حتّى يؤدّب من عصاه ويؤمن من خاف ويرد كيد من عوى ويقطع السّبيل على من طغى لهذا قلنا ليس نبيّ الّا له برهان حتّى يعجز عنه الخلائق اجمع اذا اردت التحقيق لاحوال الانبياء السّالفة وزمان اهلها تعلم كيف كان زمان موسى وتعلم قصّة السّحرة وكيف اقبل من آمن السّحرة مع خوف من فرعون حتّى قالوا اقض ما انت قاض وعيسى وغيره من جميع الانبياء الى خاتم النّبيّين محمّد ابن عبد الله صلعم جاء بالمعجزة الباقية والبرهان الظاهر الى الابد اعظمها القرآن وما هو القرآن ومن يعلم كنه القرآن ولا رطب ولا يابس الّا في القرآن يظنّ انّ القرآن هو بلاغة وفصاحة يقولون معجزة فقط هيهات هيهات ما تظنّون بل اعظم المعجزات القاطعة وهو النّور السّاطع فيه الاحكام والحدود والمعارف والاسرار والانوار والاخبار في قليل الكلام حيث اذا جاء رجل خرج من الارض لا يعلم شيئاً ابداً او وجد آية من آيات القرآن يكفي له معرفة التوحيد في الدليل

الى المعبود والطّريق الى مذهب الانبياء وحفظ الاحكام والحدود والثغور وكلما يحتاج الى يوم
الدّين مثل قوله تعالى ومن يتّق الله يجعل له مخرجًا الى قوله قد جعل الله لكل شئ قدرًا ومثل ولله
ملك السّموات والأرض الى اخره ومثل سورة الفاتحة والتّوحيد الذى عجز الحكمآء والعلمآء
الفقهآء عن شرحها وبيانها وتوضيحها وبقى بعضهم حيرانًا فى وادى التّوحيد وتاهوا فى ارضه
تيهًا الاولا وسعت الاوراق والدّفاتر شرطها ذلك العلم العظيم نطق المنادى الحقّ بتمامها و
كمالها فى خمس كلمات من سورة التوحيد حيث علمها الله لنبيّه واوحى له انّه قل هو الله احد
ثمّ وصف كل ذات بكلمة واحدة واظهر كل صفة ثبوتيّة وسلب كل سلبيّة وقال الله الصّمد
لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوًا احدًا كذلك اقربه الحكمآء والبلغاء والعقلآء ان هذا هو
الحق والسلام والاسلام والكافى للايمان والمعرفة والكفاية لوصول الحقيقة واقروا
بعجزهم كما اخبر عنهم المورخون وجميع الحكمآء العالمين المتكلمين ان توحيد محمد صلعم ابن عبد
الله منزه من جميع الشبهات حيث ما اشرك بالله ذرّة من المخلوقات ابدًا استهدوا بذلك
وقال تعالى لو اجتمعت الجنّ والانس على ان يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا افكر
نفهم وتبصر لنفسك تنجو ولا تهلك والسّلام على الصّالحين

الميزان الخامس

لطالب الصّواب علم انّه لا نبيّ ولا مرسل الّا ان يظهروا كلامهم ويعلنوا ذكرهم و ينشروا
احكامهم ولا يخافون ولا يتقون ولو يقتلون ويصلبون ويحرقون لا يطفى نورهم ويقطع
ذكرهم حتّى يوضحون التّوحيد ويظهرن فى النّاس ان لا اله الّا الله ويجرّون الاحكام و
يحدّون الحدود ويقيمون الاوامر والنّواهى حتّى يهتف بها فوق المنابر فى قلّ من الزّمان لا
يتجاوز عشر سنين نهايته والّا فى سنة واحدة او اقل تظهر جميع الاحكام والأوامر بين
الجميع من امن ومن انكر حيث هم رحمة للعالمين وقال الله جلّ جلاله وما ارسلناك الّا كافّة
للناس بشيرًا ونذيرًا ولكن اكثر النّاس لا يعلمون وقوله تعالى وما ارسلنا فى قرية من نذير
الّا قال مترفوها انّا بما ارسلتم به كافرون نعلم انّه هذا من الداعى حتّى يستحقّ كل منهم بحسب
ايمانه من العذاب والنعيم حتّى يشهد عليهم المرسل كما قال نوح ربّ لا تذر على الارض
من الكافرين ديارًا الى اخر الاية وقال لوط او اوى الى ركن شديد وقال ابراهيم اتعبدون
اصنامًا الى الاية ويقولون عليهم السّلام ما امروا به من دون خوف ولا ريب وكلامهم
يكون اقطع من السّيف حيث اذا تكلم ينبوع الحكمة من فمه ولا ردّ لاقوالهم ولا حجّة لردّهم

ولا مجال للقول بخوفهم حيث يتكلمون من الله ولله الحجة البالغة ويقول الله جلّ جلاله له
لنبيّه ادع الى ربّك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي احسن اي بالعلم والنور
وقوله تعالى الّذين يبلّغون رسالات الله ولا يخشون احدا الّا الله وكفى بالله حسيبا لهذا بانّهم
يذكرون في المجالس والمجامع كلامهم ينطقون في عيون الناس اجمع جهرا حتّى يسمع بتمامه كل عاقل
ومجنون وكل عالم وجاهل وكل ضعيف وقوي وجميع الملل حيث هم ع رحمة للعالمين المقبلين
وعذاب للمنكرين من بعد المعرفة لذا ينبغي ان يسمع كلامهم كل الاخيار والاشرار والضّعفاء و
الاشراف حتّى الاخيار يزدادون علما وايمانا والاشرار يكمل عليهم الحجة كما في قوله تعالى ليهلك
من هلك عن بيّنة ويحيى من حيّ عن بيّنة ذالك حكم الله وامر الله وسنة الله لا تبديل
لسنة الله ولا تحويل واذا اردت تحقيق الامم السّالفة وذكر الانبياء السّالفة حتى تعلم انّه
كلما قلت حق كما قال عيسى ع الحق اقول لكم اني كلما قلت وتكلمت سمعتم حيث ما قلت شيئا
خفيا عنكم بل قلت في المجامع والمجالس الحق اقول لكم انّ الذي قلته في المجامع انتم قولوه فوق
المنابر وكل من ينكرني قدام النّاس انا ايضا انكره قدام الله الّذي ارسلني ومن لم يقل جهرا
لم يعمل باقوالي هو ليس من تلامذتي وايضا مثل قوله لا يوضع السّراج تحت المكيال بل
يوضع فوق المنائر وفوق المكيال حتّى تضيئ جميع البلاد وجميع اهل البيت كما انّ موسى ع
ومن امن به كانوا يقرّون بالايمان والتوحيد مع خوف فرعون ولا كانوا يخافون من قتل ولا
ذبحه وكما كان خاتم النّبيين ص مبلّغهم حيث قال الله جلّ جلاله وان احدٌ من المشركين استجارك
فاجره حتّى يسمع كلام الله ثمّ ابلغه مامنه ذلك بانهم قوم لا يعلمون الاية وقوله تعالى و
جعلنا بينك وبين الذين لا يؤمنون بالله حجابا وقوله لا يمسه الّا المطهّرون هذا في غير محل و
غير مطلب ليس بهذا المقام لاجل اجرآء الاحكام وبيان الحلال والحرام والحدود ومعرفة
الايمان لهذا اجرى حكم الله في العالم الشرق والغرب كما سمعت ذكره ص بالتواتر والدفاتر و
التّواريخ كيف جرى حكم الله في زمان قريب ومدّة قليله وكيف وضح التوحيد واظهر ان لا
اله الّا الله وحده لا شريك له بعد ما ضيّعوا حتّى الحكماء الملحدين والملل اقرّ بذلك اجمعين
كما قال ابن ابي العوجا بعد وفات النّبيّ ص حين دخل مسجد رسول الله ص نظر الى قبره الشّريف و
قال ما قال الى ان قال علا اسم صاحب هذا القبر حتى جعل اسمه مع ناموسه يهتف به على
المنابر في جميع البلدان في الارض البسيطة هذا هي صفة المرسلين ودعوتهم اعلم متى جاء

رجل خلاف ما ذكرهو ليس بشئ ولاهو من زمرة الصّالحين مثلاً انّه جاء رجل ادعى بدعوة الرسالة
والرّياسة وصنف الكتب وزعم انها ايات ثم اخفاه عن العالمين واظهر على المؤمنين ذلك
الغوىّ الرجيم ليس صفة الحكيم العليم الرحيم حيث هذه هى صفة الشيطان الابليس ذى الملبس
كما قال فى الزبور قال انا انزعج من دور الى دور بلا سوء فمه مملو لعنته وعشاء وظلماً بحسبنا
انه يجلس فى كمين الدّيار فى المختفيات يقتل البرى عيناه اغياه المسكين يكمن فى الخفى كاسد
فى عرينه يكمن ليخطف المسكين يخطف المسكين يجذبه فى شبكته ونحو ذلك وقال المسيح
كمزون يأتون يقولون نحن المسيح ويضعون آيات لا يغنى عليكم باثمارها تعرفون هل
تجتنون من الشوك عنباً حيث ان الشجر الردى لا يحمل الثمر الجيد والشجر الجيّد لا يحمل الثمر الردى
فاذا باثمارها تعرفونها اقول من يعرف الاثمار وما هى الاثمار الشرط فى معرفة الاثمار هل
يعرف اثمار الانبياء وهل يعرف اثمار محمّد ابن عبد الله صلعم هيهات هيهات بئس ما عرفتم فان
الاثمار اعجازهم واحكامهم وحدودهم ومعارف وفوق الانبياء ليس خلافها يفكر حتى
تفهم وتصلح حالك والسّلام هذا قلنا انه دعوة المرسلين لا يخفون احكامهم واوامرهم
ونواهيهم كما قال الله جل جلاله قد كانت اياتى تتلى عليكم فكنتم على اعقابكم تنكصون
مستكبرين به سامراً تهجرون واخفاء اوامرهم خلاف حكمة الحكيم حيث اذا اخفى من العالمين
لا يقال حجة بل ان الحجة يكون جميع من فى البلاد يسمع حتى يؤمن من يؤمن وينكر من ينكر
حيث لولا ذلك لا يؤاخذ الانسان بانكاره المرسل والله لا يظلم احداً هذا الحق اليقين
حيث مثل الحقير اذا قلت اللهم اشهد ما اقول به جاء رجل ادعى دعوة ولا ارى احكامه
ولا اسمع كلامه ولا اشاهد برهانه وانى كلما طلبت ان انظر فيه حتى اكون على بصيرة من
امرى فما اسمعنى ولا صدقنى ولا نصحنى حتى ابيت منه ما رأيت من وجوههم صلاحاً
حيث اذا حدثوا يكذبون او يخوفون او يزيدون واذا رددتهم يخوفون الانسان مثل
اللّصوص والاشرار يقصدون قتل الابرار اذا ما وافقت يتقدمون باذية الاحرار
لذا ما رأيت من آثارهم صلاح اللهم ان كان هم من عندك فانتقم منهم وخذ حقى ممن
منعنى ولا ارشدنى على البصيرة والرّشد حيث طلبت الحقّ فابوا يعطونى وطلبت الرشد
منهم فما ارشدونى وانت شهيد على ما نقول فان كان هم ليس من عندك بل من اولياء ابليس
اهل التلبيس ابعد عنى كيدهم وادفع عنى شرهم فانا امنت بك وحدك لا شريك لك

واستعين بك يارب العالمين وقوله تعالى تبارك الذى نزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيرًا وقوله تعالى وما اهلكنا من قرية الا لها منذرون وما كنا ظالمين انصفوا ايها العلماء الحكماء اذا كان كذلك وهذا اقرارى واستفسارى هل يجوز للحكيم ان يعذبنى ويؤاخذنى لاجل عدم ايمانى بالداعى لا والله ليس هذا صفة الحكيم اذ قيل يارسول الله ما الحكمة قال وضع الاشياء فى محلها والله تقول ليهلك من هلك عن بينه ويحيى من حى عن بينه والله لا يعذب قومًا وهم غافلون **الميزان السادس** ان دعوة المرسلين تكون احكامهم وتكاليفهم واوامرهم ونواهيهم صعبة لمن يصعب وسهلة لمن اتقى كذلك كلمن يتقرب الى الله تيسر له كل عسر حتى ليس عنده شئ اعز من الطاعات والعبادات والسجود والركوع والتقوى واما الضعيف يرى انه صعب مستصعب كذا قال ع حديثنا صعب مستصعب لا يحمله الا نبى او وصى او مؤمن امتحن الله قلبه للايمان مثل ما قال عيسىٰ ع هلموا الى فالحمل خفيف صع عنكم الاثقال لكن الحق حمله اثقل ما يكون يعنى جاء بالاحكام الصعبة لا يستطيع اليه الا الخالصون العارفون مثل قوله الحق اقول لكم ان فى ناموس الانبياء مكتوب انه اذا اعطيت قرضًا لاحد يأخذ منه سندًا لكن اقول اذا اعطيت شيئ لا تاخذ منه ابدًا هذا اصعب الاشياء على الناس الذى لا يحمله الا الولى ومثل قوله اذا اراد احد رداء اعطه ثوبك بصامعه واذا لطم خدك حول له الاخر و مكتوب فى ناموسى ان الرجل اذا زنى يسل الحق اقول لكم كل من ينظر الى امراة هو يقتل ايضًا ومثل قوله كلمن لا يحمل صليبه على ظهره ليس منى ونحو ذلك اذا رأيت هذه الاشياء صعبة مستصعبة لمن بعد وسهلة سهلة لمن افل ذلك ممتحن نعلم انه لهذا قلنا انه تكون تكاليفه واوامره محكمة صعبة وعجبا واعجازًا حيث كل الاحكام وفق الحكمة والعدالة وله العلة الخاصة الخالصة ليس فيها نقص ولا نقض ولا عبث ابدًا هذا حق اثمار النبوة تفكر تفهم جيدًا والسلام لهذا متى رأيت رجلًا جاء ورفع التكاليف و انكر الركوع والسجود لله وخدا دات المعبود اله ابراهيم واسحق ويعقوب وموسى وعيسى محمد ص واباح للناس كل شيئ الذى حرم الله على لسان انبيآئه السابقين وقال لا تبديل لسنة الله ولا تحويلا وكل كلمة تكلم بها وامر به ليس فيه حكم ولا له علة ولا تبين فيه منافع فذلك علامة ان صاحب الدعوة ليس بشئ حيث هذا عمل الشيطان احذروا

منه ولانها لكو حيث هو خلاف العدالة والحكمة مثل انى الفقير كنت اتكلم مع احد من البابية
حتّى الكلام جرى الى التكاليف قال ان تكاليفنا صعبة لا تحملها انت قلت والله انى احمل كلما
ينفعنى واقبل كل صلاح قال هنا واحد منها اذا حصل شئ ى لحم الخنزير باربعة دراهم حقّة
اكل ولا اكل حقّة بدرهم واحد لحم الخروف قلت لا بأس عليك لاكن لاىّ فضل هذا ولاىّ
علة هل فيه حكمة نافعة او لا تعلم لماذا ينفع قال انى لا اعلم ما هى الحكمة ولا لما ينفع فقط
انّى علمت انّه هو محيط لى وانا فديت نفسى له اذا قال لى انكح امّك افعل والسّلام قلت هذا
هو حقيقة التقليد لعبّد فانكنت تذم التقليد فذم نفسك حتّى تصلح حيث هذا خلاف
دعوة المرسلين لانهم لا يأمرون النّاس بأمر ليس فيه حكمة ولا علة من دون منفعة ولا له
حكمة ولا اصلاح ونحو ذلك وطوبى لمن يعمل عملا على بصيرة ومن يعمل ويعلم ما يعمل بالتّقوى و
خوف ذلك يأخذ العلامة حقًّا ويصل الى المقصود **الميزان السّابع** انّه اذا أمر
المرسلون بالجهاد مع قوم من بعد تبليغ جميع ما جاء به واكمال الحجّة حتّى امن من امن و
انكر من انكر من غير حجّة ولا طريق لذلك لعله يأمرون بالجهاد فاذا جاهدوا اعلم انّ
هذا يكون امر سماوى مثل العذاب الموعود للقوم لذلك هذا لك ميزان اذ لا يغلبون
الانبياء الى النّهاية اذا حاربوا الكفّار حتّى يكون حربهم اعجازا مثل العذاب السّماوى
لمن انكر وجحد وعاند لذلك لا يغلبون ابدًا ولو استند وانهزم اصحابهم وذلك ليس غلب
بل امتحان القوم حتّى يظهر على العالمين من يثبت ومن يتضعضع وهو قوله تعالى احسب
النّاس ان يتركوا ان يقولوا امنّا وهم لا يفتنون ولقد فتنّا الذين من قبلهم فليعلمن الله
الذين صدقوا وليعلمنّ الكاذبين وقوله تعالى وما جعلنا القبلة التى كنت عليها الا لنعلم
من يتّبع الرّسول ممّن ينقلب على عقبيه الاية لذلك يوم الحديبيّة انهزموا اصحاب
النّبىّ ص وفيهم عمر ابن الخطاب كما اخبر عنه البخارى فى محله وما بقى مع رسول الله ص حام ولا
دافع الكرب عن وجهه غير علىّ بن ابى طالب ع نفس الرّسول وابو ذرّ بنيه وتلك الهزيمة امتحان
القوم ليس غلب المرسل حيث هم لا يجاهدون الا بامر الله تعالى والله غالب على كل شئ وهو
الذى امر به نبيّه بقوله تعالى يا ايّها النّبى جاهد الكفّار والمنافقين واغلظ عليهم حتّى
يعطوا الجزية عن يدٍ وهم صاغرون وكان داود ع يقول الحمد لله الذى نصرنى على الاعدا
وغلبت عليهم ووطئتهم تحت قدمى ولا يرفعون رؤسهم الى الابد وكذلك طالوت وسليمان

وموسی و خاتم النبیین ص جمیع الانبیاء الذین جردوا السیوف بامر الله تعالی تراهم غلبوا علی
الکفار والظالمین ومحوا اسمهم من الارض هؤلاء هم الانبیاء الذین جردوا السیوف واما الرسل
الذین لیس لهم جهادهم الصالحون المظلومون الواعظون الناطقون المتکلمون لسانهم اقطع
من السیف وکلماتهم احدّ من السهم لمن عاند وجحد لا یتأذی منهم الضعیف ولا یصیب
النمل ولا ترضی القصة تحت اقدامهم وهم الصابرون الشاکرون الحامدون الصالحون الواعظون
الذاکرون من دون خوف ولا تقیة ولا ریب ولو یقتلون او یصلبون او یحرقون لا ینقطع
ذکرهم ولا یطفی نورهم حتی یعلوا ذکرهم ویجری حکمهم ویثبت امرهم ویکمل تبلیغهم وتظهر حجتهم
هذه صفة المرسلین من غیر سیف والذی جاء بالسیف ذکرنا الاول فی الجهاد وانت ایها
الطالب البصیرة والنور متی رأیت رجلا جاء بتمام الاوصاف المذکورة ثم جاهد مثل ما جاهد
الانبیاء وانتهی مثل ما انتهی عنه المرسلون اعلم انه هو نبی من دون ریب ومتی جاء رجل
یدعی بدعوة ویوجد عنده الغدر والوحشة والغلظ والتجاوز وعدم المکالمة فهو لیس بنبی
ومتی رأیت حارب وجرّد السیف وقاتل مع من کان خالف ثم غلب وقتل وانهزم الباقون
واختفوا انفسهم خوفا من المخالفین کما وجدنا فی شأن علی محمد فی کتاب الذی کتبه الی
رؤساء البابیة لما خرجوا الی زنجان وغیره قال واحدا منکم یغلب الفا من الناس ولا
تحسبوهم اجساما بل هم مثل الظل لا یقدرون ان یقابلوا معکم فی الحرب وجعل کل واحد
علی دفنه هیکل دعاء بأمر عبد الکریم بکتبه وکل من یکتب الی نفسه وسأذکر تمام الخبر فی محله
تتقن ان هذه لیس صفة المرسلین بل صفة الاشقیاء الفساد الطالبین للرئاسة حیث
هذا خلاف المرسلین کما ذکر صفة المرسلین اتقال ان تردنی جهلا و بقضی مغلوبیة الحسن
والحسین ع وغیرهم من الاوصیاء ع فان الحسین ع ظهر وحصل مقصوده ایضا اذ لم یکن مقصوده
الملک والسلطنة بل کان غرضه احیاء الدین وقد حصل بعد ان امامة معاویة حتی قال
لهم لم اقاتل علی الصوم والصلوة بل لان تأمر علیکم فلما انقضی علیه زمنه تخیّل الناس
ان الامامة هی امامة معاویة وطریقته فاراهم الحسین ع ببرائته منهم ان الدین غیر
هذا وانهم کفرة یریدون الملک فنصر الدین واحیاه بشهادته ولهذا تقول مخاطبا له اشهد
لقد اوضح الله بک الکتاب ولم تقل ذلک فی غیره ولنعم ما قیل عن لسانه ع ان کان دین
محمد ص لا یستقیم الا بقتلی یا سیوف خذینی فلو ترک یزید علی حاله ولم یقاتله تخیّل

عموم الناس انه راض بفعله ومنازعه وقتل فظهر الحق فان الامام لا ینزل علیه وحی بالجهاد او غیره بل الامام مأمور بحفظ الشّریعة واقامة السُّنة حالات تختلف وهو یجاهد بیده ولسانه وماله ونفسه فی طاعة الله ورسوله صؐ فی بعض الحال من الاحوال یجب علی الامام الجهاد ولو مع یقین هلاک نفسه لانّه هو یرید حیوة الدّین لا البدن کذلک بقول الشاعرؑ عن حاله یوم عاشورا انکان دین محمّد لا یستقیم الّا بقتلی یا سیوف خذینی وکذلک یمدح الامام عؐ فی الزّیارة اشهد انک اقمت الصّلوة واتیت الزکوة وامرت بالمعروف ونهیت عن المنکر واطعت الله ورسوله حتی اتاک الموت من غیر وعد بنصر حقّ لو کان موعودًا بنصر ذلک الوعد ایضًا تکون من النبی الموصی ذلک بعد ایضا معجزا لذلک النبی لا للوصیّ نری یوم صفّین تقول عمار لو ضربونا حتّی بلغوا بنا الی سعفات هجر لعلمنا انا علی الحق وهم علی الباطل لکن یوم نهروان موعود من القتل بان الخوارج تقتلون جمیعًا الّا التسعة وهم دون النّهر لما بلغ انهم جاوزوا النّهر قال الامام عؐ کلّا لا یعبرون النهر لما تواتر الخبر انهم عبروا النهر اضطرب اصحاب الامام عؐ انه کیف الامام عؐ وعدنا انهم لا یجاوزون النّهر وهم الحال عبروا فحصل لهم شک والامام عؐ یقول لا کذبت ولا کذّبت ورب الکعبة ای النبی ما وعدنی کذب ولا انا اکذب علی النّبی لمّا حقق کرّ الامام کما لما ما وجد جسم ابو تدبین فقال عؐ تجسّسوا لا بدّ انّه مقتول بین القوم بذلک اخبر النّبیؐ ولا انا اکذب من نفسی وجدوه فی النهر مقتولًا واخرجوه من الماء واظهر ثدیه من صدره وقال الله اکبر کل ذلک اظهار صدق خبر النّبی ومعجز النّبیؐ حیث اخبره من الآتی کذلک فعل الرّسول وصاحب الزّمان مثل الرسولؐ لانه لیس امام منصوص من النّبیؐ بدًّا من البد ووصیّ عن الوصی الطاهرین النّاس مثل الامام عؐ غائب فی هذه المدة الطّویلة ولا بقی من رجال ذلک العصر الّذی سمعوا من امام حیّ انه هذا امام من بعدی فاذا من بعد القرون المتعدّد ظهر امام لا یعرفه احد انه هذا ابن الحسن العسکریؑ مثل هو یدعی ذلک والدّعوة اذا کانت النبوّة او الرّیاسة الشّرعیّة لا تثبت الّا بالمعجز کذلک احد من الانبیاء اذا امره بالجهاد فبشارة النصر معه تکون لانّ جهاده من بعد التبلیغ مثل عذاب الموعود علی الکافرین مقرونًا للتحدی ووعدًا علی المؤمنین بالنّصر والظّفر کقول النّبیؐ فی مکّة فی اوّل دعوته یا معشر قریش لقد جئتکم بالذّبح ورأو صدقه یوم بدر ویوم الاحزاب اذ قالوا اما وعدنا الله

ورسوله الا غرورًا لو کان غلب رسول الله ص ذلک القوم او قتل لکان اول الدلیل علی کذب
ادعائه اما رأه یوم احد لما فرّ القوم جمیعًا الا علی ع وما هی اسباب الظفر مع النبی ص وکثیر من
المشرکین کانت تحمل علی النبی ص مثل السیل مع ذلک النبی ص یرتجز ویقول انا النبی لا کذب
انا ابن عبد المطلب تیقنا لوعد ربه عز وجل خلاف الشجعان اذا برزوا وقابلوا جیش کثیرًا
یرتجز بما یدل علی سطوته وصولته وکثرة قومه وقوته یری ان النبی ص فی ذلک الحال لیس
فی نظره من هذه العبارات التغیرات الانسانیة بل یثق بنفسه علی ما وعد یقول انا النبی
لا کذب اذا النبی وعد علی قومه عذابًا لابد ان یکون اذا کان وعدًا حتمیًا مثل سینزل علیکم
عذاب یوم فلان ان لم تؤمنوا ای اذا امنتم نجوتم من العذاب بذلک وعدنی ربی وقومه یقولون
لا نزل علیک وحی ولا وعدًا انت تکذب علی الله اذا اقتضی الاجل وما نزل علیهم هو فلیت ادل
الدلیل علی کذب ذلک الدعوة ومرة یخوفهم بنزول العذاب اخاف علیکم من عذاب کذا و
کذا وهذا الشرو عد حتمی وکثیر من قصص الانبیاء فی القرآن من هذا القبیل وجهاد کل
نبی بالسیف مثل ذلک الوعد الحتمی وعدًا بنصرة المؤمنین وحده لا ان الکافرین یکون کما
وعد من غیر تأویل والا دلیل بطلانه کذب قوله کان لمن طالب الرشد ولهذا اذا ظهر
صاحب الامر ع اظهر معجزًا یدل علی صدقه یأمر بالجهاد ووعد بالنصر والظفر وعدًا من الله
ینبغی ان یکون کما وعد ناصدقًا لا محاله ولو الحرب سجال بین الطرفین لکن تنتهی الدولة
للنبی ص وللمؤمنین لانه فی حین الحرب تجری علی المؤمنین امتحانات حتی یتمیز به درجات
المؤمنین بالثبات لذلک قال ص الفرار من الزحف کفر وحرب الوصی لیس کذلک ولا وعد حتمی
بنصر بل وعدهم علی نهج فان الجیش یقول ان تسلم للحرب لکم النصر او الشهاده او یکون موعودًا
بذلک الحرب بالنصر من النبی ص بطریق وحی من الله مثل یا علی انت مقاتل الناکثین والمارقین
والقاسطین لذلک الامیر ع کان من یقین علی فتح حربین لانه یکون هو حی حتی یقاتل القاسطین
ولا یمکن ایضًا هو حی فی معرکة یغلب المؤمنین الی الغایه لا یجوز علی الامام فرار حین الحرب ولو
یبقی وحده لانه غایة مرامه نصرة الدین والشهاده ولهذا یقول علی محمد الباب امر جرد ائه
بالجهاد ووعدهم بالنصر والحکومة الاقالیم والسلطنة کما یقول فی البیان وفی احسن القصص
یا قرة العین حرّض المؤمنین بالقتال ویقول یا قرة العین حسبک الله والملائکة ومن یتبعک
من المؤمنین ویقول ولینصرنه علی الامر یوم الحرب ویقول یا اهل المشرق والمغرب اخرجوا

فی جهاد البابیه

من دیارکم علی النّصر ویقول انّا ارسلنا ملآئك الوفآء لنصرتکم ویقول یاملوك الارض اخلعوا
انفسکم ویقول انی القیت الرّعب فی قلوب الکافرین حتّی لایستقیمون لکم یوم الحرب وامثال ذلك
کثیر فی البیان سیأتیك التّفصیل فی اواخر هٰذا الکتاب انشآء الله تعالی وهٰذا نری انّ المواعید
کلّها کذب صرف وشیّن علی العالمین لمن له عینین والسّمع والرّشد انهم لا اخذوا اقلیمًا ولا
ملکوا دیارًا ولا حکموا شهرًا ولا ظفروا امیرًا ولا اسروا سلطانًا بل کلّمن تولّی منهم القتال قتل
مخذولًا ذلیلًا حتّی صاحبهم وهٰذا اوّل دلیل علی کذبه فی دعواه ولو یأتی فی یوم واحد الف
بیّنت من الهذیان کمار ترأه فی محلّه من هٰذا الکتاب ولهٰذا قلنا انّ الانبیاء یتکلّمون
بالاوامر والنّواهی ولایخافون من القتل ولا من الحرب ولا من الصّلب حتی یکملون رسالتهم و
یظهرون ما جآؤا به من الاوامر والنّواهی والاحکام والحدود واذا امروا بالجهاد یجاهدون
ویقاتلون حتی یجرون علیهم امر الله حسب ان حرب الانبیآء مثل الغلب الموعود فانّ الله
لایخلف وعده ولا یکذب نبیّه وجیشه لهٰذا اذا امر بالجهاد بشّرهم بالنصر والظفر
فان کنت لاتعلم فانظر السّالفین بالتّدبّر والتفکّر تعلم ان هٰذا صفة المرسلین وخلافها
صفة الضّالّین والسّلام علی اخوان الصّالحین المنصفین اجمعین امین یا ربّ العالمین

المیزان الثّامن انّه تعلم انّ دعوة المرسلین تکون بطریق الموعظة والحکمة
والعدالة والعلم والحلم والرّشد لیس بزور ولاجبر واکراه وغصب ویکون بین المجاهد و
غیر المجاهد مثل المسیح لما اراد و تلامیذه یتعرضون علی من ضرب خاصرته ع قال ع ما لکم
لاتطلبون الّا النّفس ویکون یکمل قول شعیا انّه لا یرض القصب تحت قدمیه وفتیلة
الدّخان لا یطفی الی الابد واوصی تلامیذه ان یکونوا مسالمین حتّی قال من لم یحمل صلیبه
لیس تلامیذی وقولوا کلما قلت لکم فوق المنابر ومن ینکرنی قدام النّاس انا انکره عند
الاب ایضًا مع هٰذا انظر کیف جری حکم الله فی العالم وانارت الدّنیا بنور توحید الله ومعرفته
بعد ما کانت الدّنیا مظلمة من یوم مات موسیٰ الی یوم المسیح الف واربعمایه وواحد وخمسون
سنه بهٰذا المدّة الطویله فلذا قلیلًا قلیلًا بدلوا الاحکام والمعارف جیلًا بعد جیل حتّی ملائت
الارض ظلمًا وضلالًا فکشف تلك الظّلمة العظیمة بالحکمة والموعظة الحسنة واثبت امره
بالمعجزة الباهرة الظّاهرة فی مدّة قلیلة ثلاث سنین حتّی فدیٰ نفسه عن العالمین ع این
المسیح من مثل المسیح من الانبیآء قبله لایکون نبیًّا الّا بصفة المسیح وبدعوة المسیح فدیت

روحی لروح الله ع كذا رسول الله ص ليس في امره جبره ولا زور ولا غصب ولا اخفاء ولا غرور ولا
تلبيس ما قاتل يوماً الا من بعد للقاء الحجة واتمام التبليغ وهذه المطلب كتبه المعلم البروتستانی
في ميزان الحق وفي طريق الحيوة يزعمه ان محمد ص جاء وجرد سيفه واجبر قومه غصباً للايمان
ويل له من الافتراء على النبي الامي يأمرهم بالمعروف وينهاهم عن المنكر مثل اليهود افتروا على
المسيح انه ليس روح الله بل ابوه كان يوسف النجار يقوم على مريم من غير الحلال وسرق الاسم
الاعظم من بيت المقدس وصنع القراة وقال هذا من عند الله وسبحانه عما يقولون قولاً عظيما
ان المسيح روح الله ونبي الله المرسل علمه من الله ومعجزاته وقوته من قوة الله وهذا افتراء
مثل افتراء اليهود حيث ان محمداً ص جرد السيف من بعد التبليغ بامر ربه مع هذا احكامه كان
يقام باعلان اوامره وكان يهتف بها على المنابر جهراً واقواله وافكاره ومعارفه كان يتكلم
بها وتذكر في المجالس والمنابر في جمع نواحي الارض حتى سمع كل من في البلاد تمام اوامره ونواهيه
وعلموا جمع احكامه وحدوده وهذا حتى طاطا كل شريف لشرفهم وذل كل شيء لهم من القاء
الحجة بالحكمة العدالة والصلاح اذا علم جمع الناس انه كلما جاء به ليس فيه نقص ما جاء
به بشهادة العقلاء والحكماء العدول ان شريعة محمد ص اكمل الشرايع واحكامه محكمة وحدوده
حدود الله ونوحده بحاة افهم ما اقول فان كنت لا تفهم تفكر حتى تفهم تفكر ساعة خير من
عبادة سنة واعلم لهذا لا انقال الهجاء بالجبر والزور وكلفا العباد بالعصب من غير معرفة
ولا نور اسئلك ايها المعلم ان كان جاء جبراً وزوراً لماذا دعاهم الى المباهلة في قوله فان كنتم
في ريب مما دعوتكم وان كنتم تعلمون انا الباطل وانتم حق تعالوا ندع ابناءنا وابناءكم ونساءنا
ونساءكم وانفسنا وانفسكم والله فاطر السموات والارضين ان يهلك الكاذبين المبطلين
لماذا اول مرة رضوا بالمباهلة ولما رأوا ان محمد ص خرج للميقات ومعه الحسنان وفاطمة وعلي
وابوا ان يباهلوه لهلاك من افترى ورضوا باعطاء الجزية بالصغر والمذلة اعلم هذا يكفيك
برهان محمد ص اذا انكرت براهينه لهذا قلنا انه ليس نبي الا فيه علم وحلم ورشد ونور من غير زور
ولا ظلم اذا امر بالجهاد البشارة معه بالغلبة والقهر والغضب على العارفين حقاً ثم المنكرين و
العالمين ثم المتعصبين هذا ليس جبر ان كنت تعلم فان كنت لا تعلم اقدم لك مثلاً حتى تعلم مثلاً
ان رجلاً مريض طلب الحكيم لما جاء الحكيم صنع له دواء المر صعب الشرب لما علم مرارة الدواء
انكر ان يشربه وكلما وعظوه انه اذا لم يشرب يموت قال من جهله ولو اموت لا اشرب فالموت

خير من شرب دوآء المر لما شاهد الحكيم الحاذق الشفيق ان هٰذا غلب عليه الجهل حيث لا يعلم ان الحيوة خير من الممات ومرارة اللسان احلا من مرارة الروح والشدة القليلة خير من العذاب الابدى لهٰذا قال لاصحابه الزموا يديه ورجليه وافتحوا فاه حتى اسقيه دوآء الحيوة فاذا اسفاه واحياه من كل مرض مثل يوم اسارى خيبر كانوا يجرون بالجبال النبى تبسم قال قآئلهم انستهزئ وتزعم انك نبى فبكى النبى صلعم وقال الّلتى تظنون بل ضحكى لان نجركم بالجبال الى الجنة و انتم تريدون الفرار الى النار هل هٰذا يسمى غصب وزور وظلم او عدالة وحكمة حسنة اسئل من الحكمآء حتى يعرفون بما لا نعلم وتعلم انه اى منهم يقال لهم جرا وزورا وظلما مثل رجل صحيح البدن سليم العقل والبصيرة جائه رجل جبار قهار من نفسه بيده كاس من سم قال له اشرب هٰذا الكاس قال الرجل السليم انى ما فى مرض ولا اعلم ما فى هٰذا الكاس لماذا اشرب حتى اموت و الحيوة خير من الممات وانا الا اعلم منك العداله ولا الحكمة ولا الشفقة قال له لا تتكلم اشرب واذا لا تشرب اذبحك واصلبك حتى تشرب ولو يكون سم القاتل فالرجل لما راى ليس له مفر وهو مقتول باى حال كان وليس له خلاص من يد الظالم اخذ الكاس وشرب ومات فورا ومن منهم لا يشرب قتله فى بجه وصلبه هٰذا يقال جرا وزورا وظلما مثل فرعون ونمرود وشداد واصحاب الضلال وامرآء الجور افهم تم افهم متى تفهم فان كنت ما تفهم انظر الى الماضين حتى تفهم ومن يفهم يفهم من حركة الفم وتفكروا وانظر متى جآء صاحب الدعوة الحق باوصاف ما ذكر انظر و ابصر وحقق عليه لعله هو نور فى العالمين واعلم متى ما جآء رجل خلاف ما ذكر هو ليس بشئ مثلا انه جآء رجل يوجد عنده وعند من امن به غدر وغش وظلم وجور وزور اعلم ان هٰذا خلاف دعوة المرسلين وهو ليس من الصالحين مثلا ان فرقة البابية شاهدت منهم هٰذه الاوصاف اذا جلست معهم فى الخلوة وانكرت منهم شيئا يهمون بقتل الانسان ويتكلمو بالشر والفحش ويتهددون عليه مثل الاشرار والسراق اذا جآء عيون الناس يظهرون غير وجوه واذا خلوت معهم يتفكرون فى غير وجه لهذا قتل كثيرون من الابرار بالسر والخفية وبالغدر والمكيدة والحيلة والخديعة مثل كثير ما واعد والانسان فى مكان اذا ما وافق معهم قتلوه وبعضهم ولا كلموه قلوه واذا اظهروا بين الناس لووا رقابهم وخفضوا اصواتهم وضعفوا ابدانهم وهٰذه ليس صفة المرسلين ولا دعوة المرسلين ولا فعل امم المرسلين بل هٰذه صفة الفجار اهل الغدر واللصوص وقطاع الطريق وسداد السبيل لهٰذا حين اردت اكتب هٰذه الكلمات قال

لی واحد من الثقات انه اخاف علیک منهم ان یؤذوک بالغدر والخفیة حیث هذه عادتهم قلت یا سیدی ان هذه الکلمات اذا کتبت تعصبًا وغرضًا وعداوة وفتنة وفسادًا سیجزینی الله بما کسبت یدای وهو اعدل العادلین فان کان هذه کتبت لهم ولجمیع الاخوان شفقة واخوة واطلب رضا الرحمن سیجزیهم الله بما یفعلون غیر المعروف وانا اسئل الله الملک المنّان ان یوصلهم الی النّور ویبصرهم بما هم فیه بحقّ کلّ من وحّده وعرفه ونادی وصدّق وعبد مخلصًا ومنها بدأ وعلیها ختم بالنور والسّرور من غیر ورد وظلم وضلال له والصلوٰة والسلام علیهم وعلی اوّلهم واوسطهم واخرهم واوصیائهم وذریاتهم الصّالحین اجمعین وجمیع اخوان المؤمنین العارفین المخلصین یارب العالمین **المیزان التّاسع** بیان احوال تابعین المرسلین فی حیٰوة المرسلین انه یکون یحیط نور المرسلین علی المقبلین حتی فی ذالک الوقت فی غایة الاشراق لهذا التابعین للانبیاء المؤمنین یکون ینبوع الحکمة فمنهم لا یقطع حجتهم ولا یوجد عندهم غدر وخدیعة ولا جهل ولا غفلة حسبهم اثار الدّاعی فی حیٰوة الدّاعی وهم بمنزلة الورق من الشجر والورق یدل علی الشجر والشجر یدل علی ثمره والثمرة یعرف عند الذوق ویمیّز عند التجربة وتفضل عند الحاجة لهذا یکون فی الورق من خواص الشجر لذا انّ الحکماء من رؤیة الورق یعرفون فائدة الشجر والثمر لهذا حواری المسیح کانوا یضعون قوة المسیح والاصحاب المخلصین للنبی واوصیائه کانوا یظهرون العجائب فی کل کانوا یعملون اعمال انبیاء بنی اسرائیل هذه صفة المتبعین بالنور والمقبلین فی السرور ومتی رایت القوم خلاف ماذکر فی زمان حیٰوة صاحب الدعوة اعلم هو لیس بشیٔ ولا افادة فی شجرها ولا ینفع ثمرتها فوالله الذی اخرجنی من الظلمات الی النّور انی ما رأیتهم احوال امراء الباب ولا بهاء الاخلاف ماذکر من احوال السالفین من المؤمنین الصّالحین حیث لا یتکلمون عشر کلمات الا وخمسة منها کذب او غدر او هزو او جهل وغفلة او غرض ومرض او بغلب مع هذا قال قبلهم فی بعض کتبه انه انظروا لهذا الظهور انه کل امّة احاطه النّور والعلم والمعرفة حیث اذا اجمع جمیع العلماء علی ادنا هذه الملة لا یقطعون علیهم الحجّة ولا یغلبون بالکلام والعلم وهو ما اعلم من احوال الامراء وانه عاجزین عن الکل وجاهلین فی کل علم وعارین من جمیع المعارف والله اقول حقًا وصدقًا انه تکلمت مع اداهم واعلاهم واوسطهم ما رأیت امرا وعدهم ولیهم ابدًا بل رأیت اسنانهم مقفل وقلوبهم مطبعة ولسانهم یلهج بالجهل حیث یتکلمون فی الله ولا یعرفون

يتلفظون بالعلم هو جهل ويؤولون ويفسرون من غير شعور واذا اهذا الورق من ذلك الشجر حيث
رأيت في البيان اذ قال في اخر مكتوب الساه كفى بك ما قال روحي وروح العالمين لك الفداء
اترك الترك ولو كان ابوك ان اجبك اكالك وان ابغضك قتلك فالها من جسارة على هذا
الكذب الصريح ما يدري باي سند وباي كتاب في سنة تقول النبي ص ذلك اترك الترك
وهم امة عظيمة بين كلهم حيارى في اختيارهم والله رحيم والنبي ص رحمة للعالمين وهو لا ينطق
عن الهوى ان هو الا وحي يوحى مثل ما قال بين موسى وداود ما بين سنة وبين موسى وعيسى
مائتين سنة وبين عيسى ومحمد ص مائتين سنة ما ندري ما نقول اذا احضروا التواريخ والاخبار
جميع الملل الحياء من الايمان كما اخبر عنهم الامام المبين ع خاطبا لبعض اصحابه ذلك موعظة
للعالمين وقال ع اياكم من الخصومات في الله لا يريد صاحبها الا تحيرا فكانوا اقواما
قبلكم امروا بعلم تركوها وكفوا عن علم طلبوها حتى جرى كلامهم في الله وتحيروا وضلوا
حتى اذا سئلتهم من بين ايديهم يجاوبون من بين اظهرهم واذا سئلتهم من بين اظهرهم جاوبوا من بين
ايديهم وفي جهر اخر الى ان تاهوا في الارض وضلوا ضلالا وتاهوا تيها والله اقول الحق حسب ان اليس على نفسي
ان لا اقول الا الحقيقة والواقع من غير تقية ولا خوف ولا ريبة ولا غدر واقول حقا ان
هذه الفرقة البهائية رأيت بعيني ما وصفه الامام الصادق ع والله شهيد على ما نقول
ولعنة الله على الكاذبين واعلموا ايها الاخوان ان هذا الشيء وصفا لنا بعين للمرسلين في
بيان دعوة المرسلين ويقول الله تعالى لا تجادلوا الا بالتي هي احسن ان لا يتكلموا بالجهل
من غير علم وبصيرة ويقول نعم والذين يجادلون بغير علم الا تر طوبى لمن ملئت جوفه ايمانا
وامانا وتنبع من فيه الحكمة والهداية وفي وجهه النور والرحمة والرشد والحكمة يأمن
فيهم الخايفون ويرشدهم الجاهلون ويهدى بهم الضالون وينجو بهم المظلومون وهم
امثال السالفين الصالحين الابرار الاخيار الاحرار الانوار في العالمين وجعلني الله منهم
واياكم اجمعين **الميزان العاشر** اذا جاء صاحب دعوة الحق في كل زمان من
الازمان باوصاف ما ذكر في الفصول وادعى على نهج الانبياء اعلم اكثر ضعفاء اهل زمانه
يؤمنون به ومعنى الضعفاء ليس اهل الفسق والفجور واهل الشقاق والنفاق بل
الضعفاء يكون اهل الكسب اصحاب الفعل الحلال المؤمنين المضطرين الضعيفين بين
الناس المنفردين عن مجامع المشورة ولا يذكرون في مجمع الحل والعقد ولا لهم شغل عند

بيان الضعفا التي يؤمنون بالانبياء

الشرفاء والرؤساء والملوك حيث لا تسمع اقوالهم ولا لهم اعتبار حينئذ عندهم كالحيوانات
كما بيّنا في الفصول الاول واعلم ان العصاة لا يقال لهم ضعفاء بلسان اهل الدنيا مثل شاربي
الخمور والمسكرات ولعب الميسر وفاعلي الزنا واللواط هذه صفة الرؤساء والملوك و
المغرورين والاشقياء في كل زمان فاذا تعلم فاعلم والا فانظر بنظر الحكمة والبصيرة في اقوام
والازمان حتى تعلم ما اقول والسلام لهذا قلنا ان الضعفاء ليس هم الاشقياء والفساق
والفجار والعصاة والخاطئين بل ان الضعفاء هم الفقراء الصالحون المظلومون الخائفون
من الله والمفهمون حدود الله بحسب اوامرهم واديانهم في ازمانهم واعلم ان اهل هذه الصفة
يتبعون الانبياء والمرسلين قبل اكثر الناس كما قالوا لنوح ع ما اتبعك الا اراذلنا بادي
الرأي اي دلائنا من غير مشورة الرؤساء والشرفاء ورد في الكافي عن ابي عبد الله ع قال
قال رسول الله ص سيأتي زمان عليكم لا ينجو فيه من ذوي الدين الا من ظنوا انه ابله و
صبر نفسه على ان يقال له انه ابله لا عقل له واذا دخل احد في دين المرسل في زمان دعوة
المرسلين لا يخرج عن دينه سخطا عليه وكرها وها ايها البصير متى رأيت انه جاء
رجل باوصاف ما ذكر في الفصول السابقة والذي اتبعه من امته اتصف بصفة الصالحين
السالفين انظر اليهم نظر الحقيقة لعله هو هو حقا لا تدركك الغفلة ولا يفوت عنك الفلتة
وتبقى في الحسرة والندامة وتخسر الدنيا والآخرة واذا رأيت جاء من جاء خلاف ما ذكر
وهو داعٍ ضد المؤمنين والمرسلين اعلم انه هو ليس بشيء مثلاً انه جاء رجل ادعى الدعوة
العظيمة واجتمع عليه اهل الشقاق والنفاق والفجار والفساق والعصاة والمرتكبين جمعا
الكبائر والصغائر مثل شرب الخمر والمسكر والزنا واللواط والفجور والكذب والغدر و
الغش الغافلين عن حدود الاحكام والجاهلين من العلم والمعرفة والعارين من النور وهم
في الشر والشقوة والغرور والظلمة اجتمعوا على الداعي واوقعوا القلقلة والزلزلة وتقدموا
ماذبه الابرار والتجاوز بالغدر والمكر والمكيدة اعلم ان هذا ليس بصفة الصالحين المؤمنين
حيث علمت احوال المرسلين ودعوة المرسلين والتابعين للمرسلين وها انا اذكر لك خبرا
من صحيح البخاري انه كيف سئلوا عن النبي ص وكيف حاله قبل بعثه وبعد بعثه وما دعا
وما امر به ومن اتبعه اول الامر حتى اجرى الله تعالى دينه في العالمين واخرجهم من الظلمة
الى النور وطالب الحيوة الابدية باي دليل وجد والسبيل الى الهدى حتى ايها الطالب

الحقیقة والنجاة متی رأیت جاء احد خلاف ما ذکر تحفظ بما نقل من البخاری والشرح الحدیث فی الجلد الاول من البخاری فی الورقة الثانیه عن ابن عباس اخبر عن ابی سفیان بن حرب اخبره ان هرقل ارسل الیه وهو فی رکب من قریش تجارا بالشام فی المدة التی کان رسول الله ص ماد فیها ابو سفیان فاتوه وهم بایلیا فدعاهم فی مجلسه وحوله عظماء الروم ثم دعاهم ودعا اصحابه فاجلسهم عند ظهره فقال لترجمانه قل لهم ایکم اقرب نسبا بهذا الرجل الذی یزعم انه النبی قال ابو سفیان فقلت انا اقربهم نسبا فقال ادنوه منی وقربوا اصحابه فاجعلوهم عند ظهره فقال لترجمانه قل لهم انی سائل عن هذا الرجل فان کذبنی فکذبوه فوالله لولا الحیاء من ان یأثروا علی کذبا لکذبت علیه ثم کان اول ما سئلنی عنه ان قال کیف نسبه فیکم قلت هو فینا ذو نسب قال فهل قال هذا القول منکم احد قط قبله قلت لا قال فهل کان من آبائه من ملک قلت لا قال فاشراف الناس یتبعوه ام ضعفاؤهم قلت بل ضعفاؤهم قال ایزیدون ام ینقصون قلت بل یزیدون قال فهل یرتد احد منهم سخطا لدینه بعد ان یدخل فیه قلت لا قال فهل کنتم تتهمونه بالکذب قبل ان یقول ما قال قلت لا قال فهل یغدر قلت لا ونحن منه فی مدة لا ندری ما هو فاعل فیها قال ولم تمکنی کلمة ان ادخل فیها شیئا غیر هذه الکلمة ای قول ابی سفیان لا ندری ما هو فاعل ثم قال فهل قاتلتموه قلت نعم قال کیف کان ما لکم ایاه قلت الحرب بیننا وبینه سجال ینال منا وننال منه قال ماذا یأمرکم قلت یقول اعبدوا الله وحده ولا تشرکوا به شیئا واترکوا ما یعبد آباؤکم ویقول آباؤکم ویأمرنا بالصلوة والصدق والعفاف والصلة فقال لترجمانه قل له سئلتک عن نسبه فذکرت انه فیکم ذو نسب وکذلک الرسل تبعث فی نسب قومها وسئلتک هل قال احد منکم هذا القول قبله فذکرت ان لا فقلت لو کان احد قال هذا القول قبله لقلت رجل یتاسی بقول قیل قبله وسئلتک هل کان من آبائه من قبله ملک لقلت رجل یطلب ملک ابیه بهذه الطریق وسئلتک هل کنتم تتهمونه بالکذب قبل ان یقول ما قال فذکرت ان لا فقد اعرف انه ان لم یکن لیذر الکذب علی الناس ویکذب علی الله وسئلتک اشراف الناس اتبعوه ام ضعفاؤهم فذکرت ان ضعفاؤهم اتبعوه وهم اتباع الرسل وسئلتک یزیدون ام ینقصون فذکرت انهم یزیدون وکذلک امر الایمان حتی یتم وسئلتک ارتد احد منهم سخطا لدینه بعد ان یدخل فیه

وهرقل ابی سفیان مکالمة

كتاب رسول الله صـ الى هرقل ملك الروم

فذكرت ان لا وكذلك الايمان حين تخالط بشاشته القلوب وسئلتك هل يغدر
فذكرت ان لا وكذلك الرسل لا تغدر وسئلتك بما يأمركم فذكرت انه يأمركم ان تعبدوا
الله ولا تشركوا به شيئا وينهاكم عن عبادة الاوثان ويأمركم بالصلوة والصدق والصفا
والعفاف فان كان ما تقول حقا فسيملك موضع قدمى هاتين وقد كنت اعلم انه خارج
ولم اكن اظن انه منكم فلو انى اعلم انى اخلص اليه لتجشمت الفلوات ولو كنت عنده لغسلت
قدميه ثم دعى بكتاب رسول الله صـ الذى بعث به مع دحية الكلبى الى عظيم الروم فدفعه
الى هرقل فقرأه فاذا فيه بسم الله الرحمن الرحيم من محمد بن عبد الله الى هرقل عظيم الروم
سلام على من اتبع الهدى اما بعد فانى ادعوك لدعوة الاسلام اسلم تسلم يؤتك الله
اجرك مرتين فان توليت فان عليك اثم الاريسين ويا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء
بيننا وبينكم الا نعبد الا الله ولا نشرك به شيئا ولا يتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون
الله فان تولوا فقولوا اشهدوا بانا مسلمون قال ابو سفيان فلما قال ما قال وفرغ من
قراءة الكتاب كثر عنده الصخب وارتفعت واخرجنا فقلت لاصحابى لقد امر امر ابن ابى
كبشة انه يخافه ملك بنى الاصفر فما زلت موقنا انه سيظهر حتى ادخل الله على الاسلام
وكان ابن الناطور صاحب ايليا وهرقل سقف على نصارى الشام يحدث ان هرقل حين
قدم ايليا واصبح خبيث النفس فقال بعض بطارقته واحبّاؤه من حوله قد استنكرنا
هيئتك قال ابن الناطور وكان هرقل حزاء ينظر فى النجوم فقال لهم حين سألوه انى رأيت
الليلة حين نظرت فى النجوم ملك الختان قد ظهر فمن يختتن من هذه الامة قالوا ليس
يختتن الا اليهود فلا يهمنك شأنهم واكتب الى مداين ملكك فليقتلوا من فيهم من اليهود
فبينا هم على امرهم اتى هرقل برجل ارسل به ملك غسان يخبر عن خبر رسول الله صـ فلما
استخبره هرقل قال اذهبوا فانظروا أمختتن هو ام لا فنظروا اليه فحدثوه انه مختتن و
سأله عن العرب فقال هم يختتنون فقال هرقل هذا ملك هذه الامة قد ظهر ثم كتب
هرقل الى صاحب له برومية وكان نظيره فى العلم وسار هرقل الى حمص فلما اتى الى حمص ثم
امر بابوابها فغلقت ثم اطلع فقال يا معشر الروم هل لكم فى الفلاح والرشد وان يثبت ملككم
فتبايعوا لهذا النبى صـ فحاصوا حيصة حمر الوحش الى الابواب فوجدوها قد غلقت فلما رأى
هرقل نفرتهم وايس من الايمان قال ردوهم على وقال انى قلت مقالتى آنفا اختبر بها شدتكم

علی دینکم فقد رایت فسجدوا و رضوا عنه فکان آخر شأن هرقل روی هذه الروایة کثیرون
وهذا حدیث طویل لکن فیه فوائد و تبصرة لمن تبصّر و اظهار جمیع ما کتبنا فی الفصول
الثلاثة هل یوافق هذا الدّاعی لدعوة المرسلین ام لا اهل حققت حسبه و نسبه
المعروف بالصّدق و الصفاء و الوفاء و العفاف او بالفسق و الفجور و العصیان و الطّغیان
المعروفین بشرب الخمر و المیسر و الفواحش ذلک انت تعلم ایها المدّعی البصیرة و حقق هل
یأمرکم ان لا تعبدوا الا الله الذی لیس کمثله شیء او یقول انا الله و انا ربکم الاعلی و انظروا
هل احد ارتد عن دینه سخطاً لدینه ام لا فانی رأیت کثیرین دخلوا ثم خرجوا و یقولون
ما یقولون و انظروا اهل ضعفاء القوم اتبعوه ام فسّاق القوم و الفجّار و اهل الشهوة و الظلم
و ایضاً انظروا فیه هل یغدر ام لا و انه هل یغدر بالکلام او القول و الفعل هو و من امن به امرهم
ما مومنین صالحین و انظروا هل اتهموه بالکذب قبله ان یقول ما یقول او فلا تدرون
ما کان فعله و قوله و حاله قبل ان یقول ما یقول فوالله لو کنت طالب الحیوة لکنت
تفتش و تحقق کما حقق الرّومی عن رسول الله ص لکن فوالله الذی یعلم ضمیر الصّامتین
اقول حقاً انه انا ایضاً سئلته عن هذا میرزا حسین علی و حققت منه مثل ما سئل
الرّومی عن المرسل ما رأیت و ما سمعت الاخلاف المرسلین والله علی ما نقول وکیل و هو
علی کل شیء شهید و هذا ختمنا **مقدمة الفصول الثلاثة** انظروا و تفکروا
و تبصروا و تذکروا و حققوا و جاهدوا حتی تفهموا ما ذکرنا و اوردنا فی تعیین الزّمان و فی
صفة المرسلین و دعوة المرسلین و اعلم کلها فان کان فیه طریق الحیوة و الصّلاح و الفلاح
فاصلحوا حتی تفلحوا و ان کان فیه علة شقاء فاطلبوا غیره و السلام علی العارفین المحققین
الرّاشدین و ها انا اذکر لکم کلمات وجدناها منهم بشق الانفس انظروا ایها الاخوان
کلامه و مقاله و ادعائه و مرامه و مراده و توحیده و توصیفه و خطابه و تبلیغه و
افهموا و ابصروا بعین البصیرة هل یوافق اوصاف الانبیاء او هو خلافها فان کنت علمت و
حفظت و عرفت الفصول المقدمة و علمت ما ادعائه و ما تکلم به هل هو وفق الانبیاء
او خلافهم من بعد ذلک اختر لنفسک ما تختار و هذه کلمة قلته و بینته و فهمته شفقة
للاخوان علی سبیل الامر بالمعروف و النهی عن المنکر و السلام علی من اتبع الهدی و ما علیکم
بوکیل لکم دینکم ولی دین فاذکر لکم اولاً من کلام العربی الذی یکون مراده ان هذه الکلمات

من المعجز الذی یعجز عنه العالم ولا یقدر ان یتکلّم احد مثله وهو امّی لکن اسئالهم ما یعلمون ماهو الامّی ولمن یقال امّی انّ الامّی یکون مثل المسیح الذی کان فی الجبال والبراری مدّة ثلاثین سنه زاد التقوی وقوته النبات والورق وکان یعبد الله لا یری معلّماً ولا مدرسة ولا حروف الهجآء ولا کان یکتب ولا یقرأ جاء بالعلم والنور المبین والکتاب المستبین والحکمة الحقیقة والموعظة الحسنة الذی یعجز عنها العالم وکان یقول احمدك یا ربّ الذی علّمنی الحکمة التی حجبت عن الحکمآء وعلّمته الطفل ربّه بنفسه هکذا یکون مولود الانبیآء حتّی بقیت اثاره الی یومنا هذا ویقول الیهود انه ماکان احد من المعلّمین یقدر ان یتکلّم معه هذا یقال له امّی وهی صفة المرسلین کما کان محمّد بن عبد الله صلعم کان یتیماً وفقیراً و متفکراً مدبّراً صادقاً امیناً لا یقرأ ولا یکتب ولا درس ولا علّمه معلّم کان بین النّاس کشمس الضحی الی مدة اربعین سنة ولا کان یظنّ انّه یکون عالماً یعلم الحقائق ومعرفة الدقائق ثم جآء یعلم ماکان ومایکون ویفصل کلّ شیئ ویبیّن کلّ امر بما یحیّر العلمآء والفقهآء والفصحآء والحکمآء حتّی بقیت اثاره الی یومنا هذا کما ذکر المعلّم البرنستانی فی کتاب میزان الحق وطریق الحیوة انّ محمّداً صلعم جمع جمیع الاخبار والاحکام والمعارف من کتب السابقین واخبار تواریخ الیونان والروم من الانجیل والتورٰیة والزبور والصحف ومن حکایات السریانی والعبرانی وغیر ذلك وهذه القصص الذی ذکرها محمّد مثل قصّة ذی القرنین وغیرها مأخوذ من کتب فلان وفلان ومحمّد ما ذکرها کلها حیث انّ محمّداً ماکان قارئاً من الکتب شیئاً لهذا ما کتبها بتمامها وهذا المعلّم یزعمه ان هذا ذمّ للرسول الامین لکن لا یعلم انه الزم علی نفسه الحجّة حیث اقرّ انّ محمّداً کان امیناً مع هذا جآء بالاحکام المحکمة وحدود الدین الحصین والشرع الشریف بالقرآن البلیغ والکلام اللطیف حتّی عجز عنه الفصحآء البلغآء العرفآء اجمعین وطأطأ الحکمآء حین سمعوا احکامه صلعم وامره الصواب ونهیه الصواب هذه هی صفة المرسلین ودعوة المرسلین ومحمّد صلعم سیّد المرسلین حیث یأمرهم بالمعروف وینهاهم عن المنکر کما اخبر تعالی عن الماضین والمقبلین قوله الّذین یتّبعون الرسول النّبی الامّی الّذی یجدونه مکتوباً عندهم فی التورٰیة والانجیل یأمرهم بالمعروف وینهاهم عن المنکر ویحلّ لهم الطیّبات ویحرّم علیهم الخبائث ویضع عنهم اصرهم والاغلال التی کانت علیهم فالّذین امنوا به و

عزروه ونصروه واتبعوا النور الذی انزل معه اولٓئك هم المفلحون هذا النبی الامّی
الذی لا انکار فیه حیث لا کان قاریاً حروف الهجا ولا ابجد بل کان هو اصل الحروف
یوحی الیه من الله والکلام النّاطق وموضع الاسرار والعلم وهل یقاس تحصیل
علم ذالك الزّمان بهذا الزمان هیهات هیهات ما انت تعلم ذالك الزمان ما کانت الکتب
المطبوعة ولا الاخبار منشورة ولا کان احد الملل یعلم من اخبار غیرها حیث ان الکتابة
علی البرق والصّخر والحجر واللّوح وفی ذالك الزمان الرّجل الذی هو معلوم عند النّاس
انه لا یطلب العلم ولا یقراء ولا یکتب ولا یدرس کیف جاء مرة واحدة بعلم الاوّلین
والاٰخرین کما ترون القراٰن المبین لا رطب ولا یابس الّا فی کتاب مبین هذا هو المعجز
الباهرة والاٰیات الظاهرة وفی الکافی قال الصّادق ع ان الله تبارك وتعالیٰ انزل فی
القراٰن بیان کل شیٔ حتّی والله ما ترك شیئاً یحتاج الیه العباد حتّی لا یستطیع عبداً
ان یقول لو کان هذا انزل فی القراٰن الّا وقد انزله الله فیه وقال علیه السّلام ان الله
تبارك وتعالیٰ لم یدع شیئا یحتاج الیه امّة الّا انزله فی کتابه وبیّنه لرسوله صلعم و
جعل لکل شیٔ حدًّا وجعل علیه دلیلاً یدلّ علیه وجعل علیٰ من تعدّیٰ ذلك الحد حدًّا و
هذا الزّمان خلاف ذالك الزّمان حیث کتب الملل طبعت وانتشرت فی شرق الارض وغربها
وترجمت بکل لسان حیث اذا کان الرّجل صاحب حفظ التّام یحفظ جمیع الاخبار والاحکام
واوامر ونواهی لجمیع الملل فی مدّة قلیلة فی شهر او شهرین وهو یسیر غیر عسیر لمن تعمّد علیه
وجاهد لهذا فی هذا الزّمان جمیع الاخبار والاطلاع علی اسرار الملل سهل مسهّل علیٰ
جمیع النّاس فاذا احد تکلم بعربی وهو عجمی او عربیٌ تکلّم بالعجمی او هندی او فرنکی او
نصرانی او یهودی لیس بعجب ولا یقال هذا یقدر یتکلّم بکل لسان وهو امّی یکون
معجزة وحجة علی الخلق لو کان کذلك اقول انا ایضا امّی حیث علمتم انا کنت بالامس
ارمنی لا اعلم العربی ولا الفارسی ولا الکتابة ولا القراٰئة ولا الحروف والاٰن اقراء و
اکتب وکل عالم یعلم اننی ما تعلمت عند معلم ولا راٰیت المدرس ولا انقطعت من
الکسب بل انما تعلمت من نفسی بقلیل مدّة حتی صنفت الکتب کما ترون کتاب اخبار
البُخاری وتذکرة المدبّرین وکتابی هذا وتذکرة الذّاکرین وکشف ظلم الملل وانا رجل جدید
الاسلام اسمی کان اراکیل ۱۲۷۲ سوسه ابن هارتوف ۱۲۷۶ سسمه من بلد

شرو ان من فرية الزركران فان كان لا تعرفوني عرفكم اصلي وفصلي وحسبي ونسبي وملّتي
الاولى واسمي حتى تعلم انه لا انفال المعجزة ولا السف هذه الكلمات الغلنطه والكليلة
فان كلام الله على هذا تفكر تصدب النجاه وتصل الى الحيوه اسفا لمن لا تتفكر ولا تتدبر
ولا تميز وتقول كل من ما دخل المدرسه ولا اشتغل بالتحصيل ثم تكلم بالعربي هو امّي و
يتكلم كلما يخرج من فمه ولو كليلا ولو عليلا ولو غلطا ولو كفرا ولو ضلالا لتزال هذه آيات
حتى يتكلم وهو امّي واذا كان كذلك ويسمى الرّياسة العامة ويكون صاحب دعوة
الحق وهذه الكلمات مجازه تكون لنا ايضا صاحب دعوة الحق حيث ان كان هذا علامتها
انا وكبرون احق بها فانكان هذا برهانه انا امري اعظم من امره حيث علمت انّه هو
في الطّفولته قرأ القران العربي المبين وكتب كتابة الاسلام ورسخ بالكتابة والقرائة
كما هو معلوم ولا بدان قرأ الكتب وهو على فطرة الاسلام والكتاب المعروف انّه كان
عنده معلم ومدرّس وهو مع الصّبيان والاولاد لانّه حضر عند سيّد كاظم الرّشتي
وهو تلميذه معروف لا انكر وصاحب الخط القوي وحدة اللسان وكذلك ميرزا حسين علي
صاحب الخط المعتبر كما اليوم البابية يحدثون الواحه بحسن خطّه فانصفوني انا الفقير
كل النّاس يعرفوني اني كنت امّني فوالله العظيم لا كنت اعرف اب ت حين دخلت في
دين الاسلام ولا كنت اعرف العربي ولا الفارسي وكنت قليلاً انكلّم بالتّركي ولما اسلمت
من بعد سنتين تعلمت اسامي الحروف مثل اب ت الى اخرها ثم تعلمت قواعد القرائة
بالفتح والكسر والضم والشّد والادغام في مدّة عشرة ايام ثم قرأت من القران قليلاً
قليلاً حتى تعلمت القران باحسن ما يكون وتبصّرت بما فيه من الاحكام والحدود
والمعارف ثم اردت ان اكتب احذت القلم والقرطاس ودخلت في منزلي وكنت انظر
حروف الكتاب واكتب مثلها حتّى كملت عشرين يوماً وانا بذلك مشغول من دون
معلم ولا مدرّس ولا مرشد حتّى كتبت الخطوط الى الاماكن وعرضت على الكتاب كلهم
قال احسن واجمل ان كتابة تقرأ وتفهم ويعرف منه المرام وتفيد المطلوب وانا على
هذا اجاهد نفسي بالقرائة والكتابة ومطالعة كتب العربي والفارسي والتّركي و
رسخت بكلها في قليل من السنين لا يتجاوز عشرة حتّى صنفت الكتب بالعربي والفارسي
والتركي وفيها المعارف والامثال الذي بباهي به مع الامثال الانجيل النّصارى الذي

اس تقول انجيل هذا هو انظر كتابى تذكرة الذاكرين كيف جئت به بدايع الامثال الذى
كل لسان صاحبكم عنه والموعظة الحسنة بالحكمة العدالة العقليّة بالدّليل المحكم و
النص الصّحيح النقلى وفيها الاخبار والاسرار والانوار لمن يمشى فى الظّلام وهذا واحد من
الكتب كما ترون كلامى ومقالى ومرامى سئلكم ايها الحكمآء العلمآء العدول هل يفيد
ما ذكر من المصنّفات مثل تذكرة الذاكرين الذى فيه كلما تطلب من الامثال والاخبار و
عقايد الملل وحقيقة التّوحيد ومعرفة الدّين والدّنيا وكتابى هذا المسمّا بمنهاج الطالبين
وكتاب تذكرة المدبرين فى سياسة المدن الذى هو مفتاح كل ظفر لمن له سمع وبصر
واخبار البخارى وهذا علمى وتحصيلى وجهدى واجتهادى وانا فى كل ذلك
مشغول فى تحصيل رزق العيال بالحلال بالصّنايع الشّاقة والحمد لله على ذلك وهذا
ما ترون من كلامى وعباراتى فانّهم اصح واوضح وانفع واصلح للعالمين ها هنا
اقسم لك يمينًا واقول والذى خلق السموات والارضين وما فيهن وما بينهن
بامركن فيكون انه فى هذا الزّمان عندنا العلمآء والحكمآء والعدول الصّالحين الّذى
هذه الكلمات وكلمات هذا الدّاعى عندهم مثل المضحكة بموجب مدعانا انّه انا
اقول اعلم العربى واعرف كل علم وذالك نقول انا الله وانا صاحب دعوة الحق وليس مثل هذه
الكلمات وفى الحقيقة ينبغى يضحك منها الصّبيان العرب فضلاً عن العلمآء والحكمآء
والمتكلمين حيث هذه الكلمات بالنّسبة الى القواعد العربيّه وبالنّسبة للبلاغة
والفصاحة والكمال والمعارف مثل كلام السّوقى وتكلم الجهال ولعب الاطفال ولغو
الضّلال حيث لا فيه حلاوة ولا بلاغة ولا لطافة ولا فصاحة ولا فلاح ولا صلاح
اذا كان كذلك هل يقال هذه الكلمات تكون معجزةً وبرهانًا حتّى يقيم على النّاس الحجّة
اذا كان كذا انا ايضًا امّى صنفت الكتب فيها ما فيها اذا كان كلامه معجزة هو امّى يكون
كلامى ايضًا معجزة وحجّة للعالمين حيث علمتم انه انا حقيقة امّى كما بيّنت احوالى وكيفيتى
من اوّلها واخرها لكن لا والله لا تستهزؤن على الله هذه الكلمات ليس كلام الله ولا امر الله
ولا معجزة ولا برهانًا ما يكون اقول بعد ما ادرى وها انا اقول هذا لابد ان يكون فى امّة
محمّدﷺ هذه الفرق والتّفرق حتى يكمل قول الكاملﷺ واقول اعقلوا يا ايها العاقلون واعدلوا
ايّها المنصفون واتّقوا ايها المنافقون واصدقوا ايها الصّادقون وتبصّروا ايها الطّالبون

وحقّقوا ایّها المحقّقون وفتّشوا ایّها المفتّشون وتذکّروا ایّها الصّالحون المفلحون العارفون الکاملون الخالصون وسلام علی الانبیآء والمرسلین والاوصیآء المرضیّین والاخوان المؤمنین واحفظنا من شرّ الاشرار یا ربّ العالمین وجمیع اخواننا فی الدّین وهذا اذکر لک اوّلاً من بعض کلمات علی محمّد الذی بزعمه بیان الّذی تحدّی به امّته هذا یکون مثل القرآن بل یقول جوهر القرآن المسمّی بیاناً وما هو الّا بیاناً عن جهله او جنونه او کفره واعوذ بالله من مضلّات الفتن غرض کلمات بیان علی محمد چند قسم است از هر قسم آن چند ورقه ذکر میشود بالفاظ خودش چون کلمات که اسم آنها را وحی گذاشته مثل قل اوحی الیه او قل یقول کذا همه کفر یا جهل است یا لغو وبعضی از روی اغوا با کلمات موهومه عرفان بافی کرده است مثل علم کیمیا و حساب ابجد وعلم حروف مقطعات ومعنی الف ب ت ومعنی بسم الله وحقیقت محمّدیه وعلویّه وغیر ذلک که ایران مایل آن باین عنا وینداز بسکه قلندران و شیّادان این خبرها را نقل کرده اند راست و دروغ گوش مردم را پر کرده است بلکه در چشم خلق این موهومات را مجسّم ساخته اند مثل گربه شدن و برخواستن مرده وغیب گفتن منجّم واکسیر ساختن درویش وفنا فی الله شدن مرشد ودرس نخوانده بحقیقت رسیدن مثل ملا بابا طاهر لر وامثال ذلک که ذهن عوام مایل باین خرافات است این مردم بمیل ایشان گفته است کیمیا چنان الف ب چنین فلان عدد زید فلان اسم عمرو فلان طلسم از برای فلان و فلان دعاء برای روز دعوا تا جهاد کنند در هفت اقلیم پادشاهی خواهد کرد من بنصرت شما ملک فرستادم گه گوید من خدایم گه گوید هر نبی و ولی یا عارف یا خداست قیامت قایم شد حساب تمام شد پیغمبر و امام آمدند یکی رفت بخراسان آن دیگر بسو شهر و فاطمه زهرا رفت باذربایجان که قرّة العین باشد یا فلان ستاره باسم فلان امام است و فلان کوکب از برای فلان گه گوید مردم کلام خدا قرآن است که مثل قرآن گوید ان کلام خداست منهم بیان آوردم مثل قرآن یا بهتر از قرآن سوره ها ترتیب کرده است مثل سوره های قرآنی سورهٔ نوح سورهٔ لوط سورهٔ یوسف و کهف وغیره که اگر عرب بشنود بخندد و تعجّب کنند از بیحیائی قائل آن وبقلّة تمیز بعضی اهل ایران چنانکه آن کتاب بیان را دادم بجناب شیخ احمد بغدادی که ملاحظه فرمائید چند ورق نگاه کرده وخندیده گفت صدق الله حیث یقول لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافاً کثیراً همه غلط ولغو است فضلاً عن الکفر گفتم بعضی جاها دارد بهتر است گفت کدام است سورهٔ کهف را در آوردم از احسن القصص گفت خاک بدهانش وویل للذین یکتبون الکتاب بایدیهم ویقولون هذا من عند الله برداشت

وملفقاته بالبيان وغيره من اتباعه الشيرازيين

درحاشیه آن چند سطر مقاله نوشت داد به بنده که درجای خود دراین رساله ذکر خواهد شد من گفتم شیخنا
آن سوره که قصهٔ کهف گویند وامثال آن درعجم عوام غلط وصحیح آنرا نمیدانند هرکلمه که غلط است اشاره
بفرما برداشت چیزهائیکه غلط ولغو داشت قلم زد دیدم صحیح نماند مگر کلمات قرآن مثل سموات والارض
مؤمنین متقین وامثال ذلک بعد من گفت این رساله مینویسی همین سورهٔ کهف آنهارا عینا بنویس وسورهٔ
کهف راهم از قرآن مجید بنویس برای هرکس که باشد حجت بس است الا الحمیر والبقر واگر عامی
صرف باشند درایران علماء بسیار است که بعوام خواهند فهمانید کلمه کلمه والسلام ودرآخر این رساله
عیناً فرمایشات شیخ ذکر خواهد شد ومقصود از این مقدمه این است که معلوم قاری شود که بعض کلمات که در
بعضی جاهای این کتاب ذکر میشود زشت وزیبا ست تعجب نکنند بلکه معانی ومقاصد را باید ملاحظه
نمود که این قوم تازه نیستند واین عقیده وزندقه نو ظهور نیست ودرآخر این رساله اقوال عرفا وصوفیها ووحدة
الوجود بها وحلولیها وملحدان را ذکر خواهم نمود که بدانی درعالم این قسم قوم بسیار بوده وحال هم موجود است
وهمگی خلاف انبیاء واوصیاء بوده اند الی یومنا هذا که علی محمد ومیرزا حسینعلی ضد خدا ورسول گفتگو
کرده اند وامثال اینها درعالم بسیار بوده اند وحال هم موجود است درهند وایران وکردستان عثمانی
که کلمات ایشان بریک مجری مجرا است اگر خدا باشد یا پیغمبر باید همه باشند والا همه مضلین اند حال
عرض میشود کلام بیان که بعنوان وحی گفته است مثل هذا کتاب من عند الله او قال قد جعلناک
کذا او کذا ونحو ذلک هو هذا بلفظه اثار النقطه جل وعز البیان فی شئون الخمسة من
کتاب الله عزوجل کتاب الفاء بسم الله الابهی الابهی بالله البهی البهی الله لا اله
الا هو الابهی الابهی الله لا اله الا هو البهی البهی الله لا اله الا هو المبتهی المبتهی الله
لا اله الا هو هو المبهی المبهی الله لا اله الا هو الواحد البهیان ولله بهی بهبان بهاء
السموات والارض ومابینهما والله بهاء باهی بهی ولله بهی بهیان بهیة السموات و
الارض ومابینهما والله بهیان مبتهی مبتاه ولله بهی بهبان ابتهاء السموات والارض
ومابینهما والله بهیان مبتهی مبتاه قل الله ابهی فوق کل ذی ابهاء لن یقدر ان یمتنع
عن ملیک سلطان ابهائه من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه
کان بهاء باهیا بهیا قل الله ابهی فوق کل ذی بهاء لن یقدر عن یمتنع عن بهی بهیانه
من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان بهاء باهیا بهیا قل الله
ابهی فوق کل ذا ابهة لن یقدر ان یمتنع عن بهی بهیا ابتهائه من احد لا فی السموات

ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان بهیا نا مسهیا بهیا قل اللّهم انک انت بهیان البهائین لتؤتینّ البهاء من تشاء ولتنزعن البهاء عن من تشاء ولترفعنّ من تشاء ولتنزلنّ من تشاء ولتنصرنّ من تشاء ولتخذلنّ من تشاء ولتغنینّ من تشاء ولتفقرنّ من تشاء فی قبضتک ملکوت کل شئ تخلق ما تشاء بامرک انک کنت بهاء باهیا بهیا سبحانک اللّهم انک بهیان السّموات والارض وما بینهما لتؤتینّ البهآء من تشاء و لتمنعنّ البهآء عمّن تشاء ولتحکمنّ ما تشاء ولتعذّبنّ ما تشاء ولترفعنّ من تشاء و لتنزلنّ من تشاء ولتحببنّ من تشاء لتمیتنّ من تشاء ولتقمنّ السّموات والارض وما بینهما علی امرک انک کنت علی کل شئ قدیرا قل اللّهم انک انت ابهی الابهیین لتؤتین الامر من تشاء ولتنزعنّ الامر عمّن تشاء ولتمسکنّ السّموات ان تقع علی الارض ولتمسکن الارض علی المآء ولتخلقنّ فی ملکوت السّموات والارض وما بینهما ما تشآء انک کنت علی کل شئ قدیرا ولله ملیک سلطان بهاء السّموات والارض وما بینهما والله بهاء باهی مبتهاء ولله کل ما خلق ویخلق من کل شئ وکان الله ذا بهآء بهی بهیا قل ان کلّ شئ بهائه ایمانه بالله ثم ایاته ان تحبون ان تحفظن بهائکم فلتؤمننّ بالله و ایاته عند کل ظهور من عند رسل الله فانکم انتم بعد ذلک کل بهاء تدرکون قل ان بهاء ذلک الشئ ما تؤتین الذهب وتاخذنه بعلم الله علم البهآء لعلکم تنفقون هذا کتاب من عند الله المهیمن القیّوم الی من نظهره الله انه لا اله الّا انا العزیز المحبوب ان اشهد انه لا اله الّا هو وکل له عابدون انا قد جعلناک جلا لا جلیلا للجالین

وانا قد جعلناک جمالا جمیلا للجاملین
وانا قد جعلناک نورا نا نورا للناورین
وانا قد جعلناک تماما تمیما للتامین
قل انا قد جعلناک کبرا نا کبیرا للکابرین
قل انا قد جعلناک نصرا نصیرا للناصرین
قل انا قد جعلناک قدرا نا قدیرا للقادرین
قل انا قد جعلناک حسا نا حسا للحاسین
قل انا قد جعلناک سلطانا نا سلطانا للسالطین

وانا قد جعلناک عظیما نا عظیما للعاظمین
وانا قد جعلناک رحما نا رحیما للراحمین
قل انا قد جعلناک کمالا کمیلا للکاملین
قل انا قد جعلناک عزا نا عزیزا للعازین
قل انا قد جعلناک فتحا نا فتیحا للفاتحین
قل انا قد جعلناک ظهرا نا ظهیرا للظاهرین
قل انا قد جعلناک شرفا نا شریفا للشارفین
قل انا قد جعلناک ملکا نا ملیکا للمالکین

قل انا قد جعلناک علیا انا علیا للعالین
قل انا قد جعلناک برهانا انا برهیا للبارهین
قل انا قد جعلناک ظهرا انا ظهیراً للظاهرین
قل انا قد جعلناک جبرا انا جبیراً للجابرین
قل انا قد جعلناک وزرا انا وزیراً للوازرین
قل انا قد جعلناک وهبا انا وهیباً للواهبین
قل انا قد جعلناک قربا انا قریباً للقاربین
قل انا قد جعلناک نظرا انا نظیراً للناظرین
قل انا قد جعلناک بطسا انا بطیساً للباطسین
قل انا قد جعلناک رضیا انا رضیاً للراضین
قل انا قد جعلناک نبلاً انا نبیلاً للنابلین
قل انا قد جعلناک جردا انا جریداً للجاردین
قل انا قد جعلناک طرزا انا طریزاً للطارزین
قل انا قد جعلناک قمراً منیراً للناورین
قل انا قد جعلناک سماء ذات ارتفاع للرافعین
قل انا قد جعلناک جبالاً ذات ابذاخ للباذخین

قل انا قد جعلناک بشرا انا بشیراً للباشرین
قل انا قد جعلناک فضلاً فضیلاً للفاضلین
قل انا قد جعلناک قهرا انا قهیراً للقاهرین
قل انا قد جعلناک حکما انا حکیماً للحاکمین
قل انا قد جعلناک جودا انا جویداً للجاودین
قل انا قد جعلناک سمعا انا سمیعاً للسامعین
قل انا قد جعلناک بصرا انا بصیراً للباصرین
قل انا قد جعلناک خبرا انا خبیراً للخابرین
قل انا قد جعلناک سکا انا سکیناً للساکنین
قل انا قد جعلناک هدا انا هدیاً للهادین
قل انا قد جعلناک جهرا انا جهیراً للجاهرین
قل انا قد جعلناک سرجا انا سریجاً للسارجین
قل انا قد جعلناک شمساً مضیئاً للضائین
قل انا قد جعلناک کواکب مشرقة للشارقین
قل انا قد جعلناک ارضا ذات انسطاح للساطحین
قل انا قد جعلناک بحراً ذات ارتجاج للسائرین

قل انا قد جعلناک کل شیء ونزهناک عن کل شیء انا کنا علی کل شیء لقادرین قل انا قد جعلناک کل شیء شفد سناک عن کل شیء وانا کنا علی ذلک لمقتدرین فلا تحزن قد رخردل فانا کنا لک ناصرین وتوکل علی الله ربک الرحمن الرحیم وکل ما تشهد من ابتهاج قل هذا من عند الله العلی العظیم وکل ما تشهد من دون ذلک فاستعذ بالله عمن لا یؤمن بالله العلی العظیم و ان الله قد خلق لک فی الفردوس ما لم یخلق لاحد من العالمین وقدر لک فی کل الجنان ما لم قدر لاحد من العالمین کل ذلک من فضل الله علیک وعلی الذینهم یعرفون الله ربهم ثم بآیاته یؤمنون ویوقنون قل الله لیظهرنک علی الارض وما علیهن بامره وکان الله علی ذلک مقتدراً قل الله لیغلبنک علی الارض وما علیها وکان الله علی ذلک مرتفعا قل ان الله لیقهرنک علی کل شیء وکان الله علی ذلک مستلطا قل ان الله لیسخرن لک کل

شئ وكان الله على ذلك ممتلكا فلا تحزن بنى فانا كنا لبا هجين ولنحفظن نفسك ان لا يرجع
اليك من حزن فان ذلك من امر الله عليك وعلى كل المؤمنين قل ان الله لينصرن من يظهره الله
بجنود السموات والارض وما بينهما وكان الله عزيزا منيعا قل لو اجتمع من في السموات والارض
وما بينهما ان يأتوا بمثل ذلك الانسان لن يستطيعن ولن يقدرن ولو كانوا كل بكل
مستعينين ذلك خلق البيان في كتاب الله افانتم تستطيعون ان تقابلون فلتراقبن انفسكم
في ايام الله فانكم انتم لمبتلون قل ان الله لنظهرن من يظهره الله مثل ما قد ظهر محمدا رسول
الله من قبل واظهر عليا قبل محمد من بعد كيف يشاء بامره انه كان على كلشئ قديرا
قل لو تريدن كل الرسل في وجه الله تنظرون ولو تريدن كل الكتب في كتاب الله تنظرون
ولو تريدن كل خير من عند الله تدركون ولو تريدن تعرفن اسماء الله ثم امنا له انتم الذين
تؤمنون بمن يظهره الله تعرفون ثم لتحبون قل لو لم يكمل خلق البيان لم يظهره الله فلا تنصرون
وكل ما يظهر قبل ظهوره ادلاء على انه لا اله الا هو وكل له عابدون قل ما خلق الله
من شئ الا ليوم ظهوره افانتم عن الله ربه من شئ تمنعون هو الذي ايدكم بنصره و
انزل عليكم ايات بينات فيها هدى وبشرى للذين هم بالله ثم باسمائه مؤمنون قل ان
الله لن تدركه الابصار وهو الواحد البصار قل ان الله ليدركن كلشئ وهو الواحد
النظار قل ان الله غيب ممتنع متعال كل ما قد عرفه من شئ او يعرفه ذلك ما قد انباء
الرسل من عنده على انه لا اله الا انا المهيمن القيوم قل كل ما قد جائت الرسل قالوا من
عند الله انه لا اله الا انا العزيز المحبوب ولو انهم لانفسهم داعين فاذا كم تشهدون
من الهة قل سبحان الله كل عباد الله وما من اله الا الله كل خلقوا من طين وكل سيرجعون
الى الطين كل قالوا انا لا نعبد الا الله رب السموات ورب الارض رب ما يرى وما لا يرى
رب العالمين قد اصطفانا الله لنفسه لندعون كل الى نفسه ولنتلون ايات الله من
عنده وانا كل له ساجدون قل هو الاول قبل كل شئ كل به يخلقون قل هو الاخر بعد كل
شئ كل به يرزقون قل هو القاهر فوق كل شئ كل به يميتون قل هو الباطن دون كل شئ
كل به يحيون قل هو القادر على كلشئ كل به يبدعون قل هو القادر على كلشئ وكل له قانتون
قل هو القاهر فوق كلشئ وكل به يغلبون قل هو الفاخر فوق كل شئ كل به ينصرون تبارك
الله من رب ممتنع منيع وتبارك الله من ملك مقتدر قدير وتبارك الله من سلط مستلط

رفیع وتبارك الله من وزر مؤتزر وزیر وتبارك من حکم محتکم بدیع وتبارك الله من قدس
مقتدس قدلیس وتبارك الله من بهی مبتهی بهی وتبارك الله من جل مجتلل جلیل وتبارك الله
من جمل مجتمل جمیل وتبارك الله من عظم معتظم عظیم وتبارك الله من نور متنور نور وتبارك
الله من رحم مرتحم رحیم وتبارك الله من شمخ متشمخ شمیخ وتبارك الله من بذخ مبتذخ
بذیخ وتبارك الله من بدء مبتدء بدیئ وتبارك الله من فخر مفتخر فخیر وتبارك الله
من ظهر مظتهر ظهیر وتبارك الله من قهر مقتهر قهیر وتبارك الله من غلب مغتلب
غلیب وتبارك الله من کبر مکتبر کبیر وتبارك الله من عز معتز عزیز وتبارك الله من
علم معتلم علیم وتبارك الله من قدم مقتدم قدیم وتبارك الله من جود مجتود جوید وتبارك
الله من لطف ملتطف لطیف وتبارك الله من طرز متطرز طریز وتبارك الله من جذب
مجتذب جذیب وتبارك الله من منع ممتنع منیع وتبارك الله من شرف مشترف شریف
وتبارك الله من رضی مرتضی رضی وتبارك الله من علی معتلی علی هذا صراط الله لمن
فی السموات والارض وما بینهما کل به یهتدون هذا نصر الله لمن فی السموات والارض
وما بینهما کل به ینتصرون هذا فتح الله لمن فی السموات والارض وما بینهما کل به
یفتحون هذا سلط الله لمن فی السموات والارض وما بینهما کل به یستلطون هذا قهر
الله لمن فی السموات والارض وما بینهما قل کل به یقهرون هذا ظهر الله لمن فی السموات
والارض وما بینهما قل کل به یظهرون هذا غلب الله لمن فی السموات والارض وما بینهما قل کل
به یغلبون هذا بطش الله لمن فی السموات والارض وما بینهما کل به یبطشون هذا
من یظهر یوم القیمة من بعد فانتم بالله وایاته لا توقنون قل ان من ظهر من یظهر ان
انتم فی الظاهر فیهما تنظرون قل ان ظهر من یظهر ان انتم بالباطن فیهما تنظرون قل ان من
ظهر من یظهر ان انتم بالاول فیهما تنظرون قل ان من ظهر من یظهر ان انتم فی الاخرة فیهما
تنظرون قل ان من ظهر من یظهر ان انتم بالناطق فیهما تنظرون قل ان من ظهر من یظهر ان
انتم فی القادر فیهما تنظرون قل ان من ظهر من یظهر ان انتم فی العالی فیهما تنظرون قل ان
من ظهر کل من ظهر من اول الذی لا اول له وکل من یظهر الی اخر الذی لا اخر له انتم ایای
فنظرون قل ان من یظهر کل من یظهر من اول الذی لا اول له وکل من یظهر الی اخر الذی
لا اخر له افا اله غیر الله انتم ایاه تعبدون وما من اله الا الله انا کل له عابدون فلتر فعن

مقعد ذلك الحرف ولتذکرن ذکر ذلك عدد الهاء فی کل لیل ونهار لعلکم فی القیمة الاخری
به تهتدون وان تذکرن بعد ذکر الکلمتین عدد الحی یکفیکم عن ذلك والله یرید ان یوسع
علیکم دینکم لعلکم تشکرون ومن یحب عن عدد الهاء فلیلزمنه عدد الهاء لعل صفر
ما الاعدل له لعلکم تنفون ولا تحتجبون وان تنسون فلا یسئل الله عنکم ولو انتم فی کلّ
حیاتکم تحتجبون ولکن بعد ما تذکرتم فلتذکرون ثم فی دین الله تشکرون ملاحظه کن این را
اوّل سوره یا لوح از بیان و فی شئون الخمراش مینامند و کتاب الله عزوجل که بند اگر از هر آیه اش کلمات قرآنی
مثل سبحان الله و ما تشاء و سموات والارض ولا اله الا الله و امثال ذلك از او خارج شود آن
وقت نماند الا بهی بهان ابهاء المبهی بهی مبتهی بهبان بهسنانا مهانا نحو ذلك او مثل قد
جعلناك از او بردار یم نماند الا اکبرانا جردانا اعزازا طرزا زاجلانا ونوبرا وورزانا وشرفانا وکلمانا
وغیره الذی کلما جری بلسانه نقش بقلمه و روزی دوهزار بیت این مقوله ها را آورده است
که معجزه است مثل عصای موسی و احیاء اموات عیسی یا شق القمر محمد ص و قرآن المجید ام الکرسی باین بگوید
این عربی است یا بزبان تازه ایست یا کردی است اگر زبان تازه است چرا عربی نامش نهاده
و اگر عربی است انا قد جعلناك جردانا یعنی ما ترا موشان قرار دادیم که بعربی جرد و فاره موش است
جردان جمع جرد نیست این خبر نشنیدی که در تعریف ذکاء قیس ابن سعد بن عباده نقل کرده اند انّ
امرأته اتت قیسًا فقالت یا امیر المسلمین انی اشکو الیك من قلة الجردان فقال نعم یا غلام
احمل الیها طعامًا من بیت المال وسئل عن ذلك قال تقول لا یوجد فی داری شیئ یؤکل
حتی یاتی الیه الجردان لانّ البیت الذی لیس فیه شیئ یؤکل لا یوجد فیه جرید ملخص
مضمون این مقال زنی آمد نزد قیس ابن سعد بن عباده گفت ای امیر مسلمانان شکایت میکنم از کمی
موش گفت ای غلام از بیت المال فلان مقدار آذوقه بخانه این زن ببر از امیر سبب را پرسیدند
گفت شکایت از کمی موشان مقصودش در خانه من چیزی خوراکی یافت نمیشود که موش بخانه من
بیاید و جمیع این کلمات چنان است مثل دیز و مثل ناور النّاورین عظمانا للعاظمین مثل ظهرانا
ظهیرا للظاهرین و وزدانا وزیرا للوازدین حیث اگر از هر عربی سؤال کنی خواه عالم باشد خواه عامی
که بطشانا بطشا للباطشین چیست گوید من زبان هندی ندانم و این عربی نیست یا سؤال کنی قربانا
قریبًا للقاربین چیست گوید یعنی نزدیك قربانا عجمیست للقاربین باید زبان کردی باشد چون اگر
للاقربین بود معنی داشت یعنی برای نزدیکها و این بیچاره ظن کرده است که هر چه در فارسی افاده جمع

کنند در عربی همچنان نباشد که در عربی گویند بشّر النّاظرین معنی سرور می بخشد نگاه کنندها را گفته است باید
کبرانا للکافرین بشرانا للناظرین لغت هر کلامیکه آخرش ی و نون باشد جمع است مثل فارسی که ها و
آن جمع میکنند دیگر نمیدانند که لسان عرب با آن وسعت لغت محدود است حتی اگر حرف بجای حرف دیگر
شود معنی فاسد میشود بلکه در زیر و زبر کفر و ایمان میشود مثل انّ الله بریٌ من المشرکین و رسوله او رسوله
بکسر فتح و کسری جای ایمان کفر میشود مثل زبان فارسی و ترکی نیست که شتر شتر است و خر خر یا آدم آدم
در هر جا که لازم شد شتر بنویسید یا بگوید شتر سرخ یا سیاه یا کور مثل و ندانند که عربی چنان شترا روقتیکه
در شکم مادر جنین است تا بدست قصاب سپرده شود در هر طوری اسمی دارد که اگر شاعر اسم یکساله را عوض
اسم چهارساله گوید عیبش کنند و او حیا کرده اقرار کند بقصور خود همچنان سایر اسماء مثل انسان خداوند
جنین را تا طفل شود بشش قسم ذکر کرده است که هر قسمی بقسم دیگر دخلی ندارد زیرا که مضغه غیر علقه است و
علقه غیر نطفه است و جنین غیر طفل که اگر خطیب علقه را طفل گوید یا صبی را شاب یا کهل را شاب بر او
بخندند خلاف لغت سایر السن مثلا در ایران مردی عالم بیست ساله را جاهل گوئی از تو تغیر کند چنانکه
مرد هفتاد ساله عامی را جاهل گوئی و تغیر نکند این از آن است که آن زبان در تحت قوانین منطق محدود
نیست لکن عربی غیر از این است که لسان فطری ایشان است و لسان قلم ایشان بحر بیان است
خلاف فارسی حیث اگر پسر گوید بابا برادرم باقر آمده گوید کم شو مادرت باقر میآید نه برادرت بگو باغر
آمده تا نوفت پسر خجل شود و اگر کاغذ نویسد که باغر فلانجا رفت پدر تغیر کند که ای پسر بیست
سال درس خوانده آخر باقر را باغر مینویسی پسر گوید ای پدر تو مرا حیران کذاشتی باقر گفتم بمن خندیدی باغر
نوشتم تحش دادی گفت پسر در نوشتن باقر بنویس و باغر بخوان پسر گفت تو مثل آن معلم لالی که گفت
بخوان الف مثل من بگو بگو الف حال باید نیت علی محمد را خواند نه بیان آن که مقصود از جردان
و نا و رین منورین و عاطمین عظماء و شارفین شرفاء و کابرین کبراء و بعضی از آنها که شباهت
معانی هم ندارد مثل بهیانا و طرزانا باید از صاحب قاموس پرسید که ان الانا کبر ساهت بعد
ماسبزت که گفته ایا بهیانا گفته که زبان هندی یا ملحدی باشد و الا نزد عرب چنین لفظ و لغتی نیست و
بعد یکفی الاشاره و این مقاله دیگر از بیان نقل میشود یا خلیل بسم الله الاقدم الاقدم بسم الله الواحد
القدام بسم الله المقدم المقدم بسم الله القادم القدام بسم الله القادم القدام بسم الله
القادم القدام بسم الله القادم القدم بسم الله القادم المقدم بسم الله القادم المتقدم بسم الله المقتدم المقتدم
بسم الله القادم المتقادم بسم الله المستقدم المستقدم بسم الله القادم القیدوم بسم الله القدم

علی محمد فصل الخطاب من بیان

فصل اخر من بيان على محمد الشيرازى

القدم بسم الله القدم القدم بسم الله الواحد المقادم ذى القدامين بسم الله القدم ذى القدما
بسم الله القدم ذى القادمات بسم الله القدم ذى الاقدام بسم الله القدم ذى الاقادم
بسم الله القدم ذى القدام بسم الله القدم ذى القدام بسم الله القدم ذى القدومين
بسم الله القدم ذى القدامين بسم الله القدم بسم الله القدم ذى القديمين بسم الله القدم ذى
المقادم بسم الله القدم ذى المقادم بسم الله ذى المتقدمات بسم الله القدم ذى المقتدمات
بسم الله القدم ذى التقدمات بسم الله القدم ذى المستقدمات بسم الله القدم ذى القدام
بسم الله القدم ذى القدام يا الله الله الواحد القدام يا الله الله المقدم المقدم يا الله الله
المقدم المقدم يا الله الله القادم القدام يا الله الله القادم القدوم يا الله الله القادم
القدمان يا الله الله القادم المتقدم يا الله الله المقتدم المقتدم يا الله الله القادم المتقاد
يا الله الله المستقدم المستقدم يا الله الله القادم القدوم يا الله الله القدم القدم يا الله
الله الواحد المقدم يا الله الله القدم ذى القدامين يا الله الله ذى القادمات يا الله الله
القدم ذا الاقدام يا الله الله القدم ذى الاقادم يا الله الله القدم ذى الاقدام يا الله الله القدم
ذى القدوم يا الله الله القدم ذى القدامين يا الله الله القدم ذا القدامين يا الله الله
القدم ذى القدامين يا الله الله القدم ذى القديمين يا الله الله القدم ذى المقاديم يا
الله الله القدم ذى المقادم يا الله الله القدم ذى المتقاد يا الله الله القدم ذى المتقادمات
يا الله الله القدم ذا المتقدمات يا الله الله القدم ذا المقتدمات يا الله الله المقدم ذى
المستقدمات يا الله الله القدم ذى القدام يا الله الله القدوم ذا القدام يا الله الله
القدم ذا القدام الله لا اله الا هو الاقدم الاقدم الله لا اله الا هو الواحد القدام
الله لا اله الا هو المقدم المقدم الله لا اله الا هو المقدم المقدم الله لا اله الا هو
القادم القدام الله لا اله الا هو القادم القدام الله لا اله الا هو القادم القدام الله لا اله
الا هو القادم القدوم الله لا اله الا هو القادم القدوم الله لا اله الا هو القادم القدوم
الله لا اله الا هو القادم القدمان الله لا اله الا هو القادم المتقدم الله لا اله الا هو
المقتدم المقتدم الله لا اله الا هو القادم المتقاد الله لا اله الا هو المستقدم المستقدم
الله لا اله الا هو القادم القيدوم الله لا اله الا هو القدم القدم الله لا اله الا هو الواحد
المقادم الله لا اله الا هو القدم ذا القدامين الله لا اله الا هو القدم ذا القدماء الله لا اله

الّا هو القدم ذا القادمات الله لا اله الّا هو القدم ذی الاقدام الله لا اله الّا هو القدم
ذا الاقادم الله لا اله الّا هو القدم ذی القدام الله لا اله الّا هو القدم ذا القدوم الله لا
اله الّا هو القدم ذا القدامین الله لا اله الّا هو القدم ذا القدامین الله لا اله الّا
هو القدم ذی القدیمین الله لا اله الّا هو القدم ذا المتقدمات الله لا اله الّا هو القدم
ذا المستقدمات الله لا اله الّا هو القدم ذا القدم الله لا اله الّا هو القدم ذا القدأد

انّنی انا الله لا اله الّا انا الاقدم
اننی انا الله لا اله الّا انا الواحد القدام
انّنی انا الله لا اله الّا انا المقدم المقدّم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القدام
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القدم والمقدوم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القدوم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم المتقدّم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم المتقاد
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القیدوم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القدم
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدامین
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا الاقدام
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدام
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدامین
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدیمین
اننی انا الله لا اله الّا انا ذی القدم المقادم
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا المتقدمات
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدام

انّنی انا الله لا اله الّا انا الاقدم
اننی انا الله لا اله الّا انا المقدم المقدم
انّنی انا الله لا اله الّا انا القادم القدام
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم اقدام
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القدوم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القدمان
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم المتقدم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم المستقدم
اننی انا الله لا اله الّا انا القادم القدوم
اننی انا الله لا اله الّا انا الواحد المقادم
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القادمات
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا الاقادم
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدوم
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدامین
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا المقادیم
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا المتقدمات
اننی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا المستقدمات
انّنی انا الله لا اله الّا انا القدم ذا القدادم

سبحانَكَ اللّهمّ اَنْ لا اِلٰهَ اِلّا اَنْتَ اِنَّكَ اَنْتَ الاَقْدَمُ الاقدم سُبحانَكَ
اللّهم ان لا اله الّا انت انك انت الاقدم الاقدم سبحانك اللّهم ان لا

اله الا انت انك انت الواحد القدام سبحانك اللهم ان لا اله انت انك انت
المقدم المقدم سبحانك اللهم ان لا اله انت انك انت المقدم المقدم سبحانك
اللهم ان لا اله الا انت انك انت القادم القدام سبحانك اللهم ان لا اله الا
انت انك انت القادم القدام سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك القادم
القدوم سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القادم القدوم سبحانك
اللهم ان لا اله الا انت انك انت القادم القدوم سبحانك اللهم ان لا اله
الا انت انك انت القادم القدمان سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك
انت القادم المتقدم سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القادم
المتقدم سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القادم المتقاد سبحانك
اللهم ان لا اله الا انت انك انت القادم المستقدم سبحانك اللهم ان لا اله
الا انت انك انت القادم القدوم سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك
انت القادم القيدوم سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القادم
القدوم سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت الواحد المقادم
سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا القدامين سبحانك
اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا القادمات سبحانك اللهم
ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا الاقدام سبحانك اللهم ان لا اله
الا انت انك انت القدم ذا الاقدام سبحانك اللهم ان لا اله الا انت
انك انت القدم ذا الاقادم سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم
ذا القدام سبحانك اللهم ان لا اله انت انك انت القدم ذا القدوم سبحانك
اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا القدامين سبحانك اللهم ان لا
اله الا انت انك انت القدم ذا القدامين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت
انك انت القدم ذا القديمين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم
ذا القدامين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا القديمين
سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا المقاديم سبحانك اللهم
ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا المقادم سبحانك اللهم ان لا اله الا

انت انك انت القدم ذا المتقدمات سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا المتقدمات سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذا المستقدمات سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذی القدام سبحانك اللهم ان لا اله الا انت انك انت القدم ذی القدادیم **قل** انا قد نزلنا ها فی عدد الواحد بن فاذا انك عشر واحد فی کتاب الله انتم فی کل الاسماء تستنذئون وانفسکم لیوم من یظهره الله لترسون فان یومئذ لو تسلکون فی بحر الاسماء خیر لکم من انکم فی البحر الخلق تسلکون قل ان مثل بحر الاسماء کمثل مرایات لا یری فیها الا الشمس قد نسب الله ما یری فی اوله من یظهره الله الی نفسه لعلکم اسم تستطعون فی بحر الاسماء تسلکون ولله قدیم القدسان قدام السموات والارض وما بینهما والله قدام مقدم متقاد والله قدام السموات والارض وما بینهما و الله قدام قادم قدیم ولله قدیم قدمان اقدام السموات والارض وما بینهما والله قدامن مقدم متقاد ولله ملیك ملکان قدومیة السموات والارض وما بینهما والله قدام مقدم منقاد ولله سلیط سلطان اقدام السموات والارض وما بینهما والله قدام قادم قدم قل الله اقدم فوق کل ذی قدام لن یقدر ان یمتنع عن قدیم قدمانه من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان قداما قادما قدیما قل الله اقدم فوق کل ذی قدم لن یقدر ان یمتنع عن قدوم قدمان قدمه من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان قداما قادما قدیما قل الله اقدم فوق کل ذی اقدام لن یقدر ان یمتنع عن ملیك سلطان اقدامه من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان قداما قادما قدیما قل الله اقدم فوق کل ذی قادمة لن یقدر ان یمتنع عن سلیط سلطان اقدامه من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان قداما قادما قدیما قل الله اقدم فوق کل ذی قدمه لن یقدر ان یمتنع عن قدوم قدمان قدمنه من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان قداما قادما قدیما قل اللهم انك انت اقدم الاقدمین قل اللهم انك انت قدمان القادمین قل اللهم انك انت قدمان السموات والارض وما بینهما وانك اقدم الاقدمین قل اللهم انك انت قدام السموات والارض وما بینهما وانك انت خیر الاقدمین

قل اللّهمّ انك انت قدوم القدماء لتؤتين القدم من تشاء ولتنزعنّ القدم عمن تشاء ولتعزنّ من تشاء ولتذلن من تشاء ولترفعن من تشاء ولتنزلن من تشاء ولتخلصن من تشاء ولتمنعن عن ذلك من تشاء ولتعلن من تشاء ولتفقرن من تشاء فی قبضتك ملكوت كلشیئ انك كنت قداما واد ماقديما قل اللهمّ انك انت قدمان القدماء لتدبرن امر السموات والارض ومابينهما بامرك انك كنت بكل شیئ عليما قل اللّهمّ انك قدام القدامين لتؤتين الامر من تشاء ولتنزعن الامر عمن تشاء ولتدبرن فی ملكوت الامر والخلق كيف تشاء انك انت ادبر الادبرين قل اللّهمّ انك انت قدوم السموات والارض ومابينهما تنجي من تشاء من عبادك برحمتك انك انت ارحم الرّاحمين قل اللّهمّ انك انت قدوم السّموات والارض ومابينهما تؤتك الفضل من تشاء من عبادك انك انت افضل الافضلين ان يا اسم الرحيم ان اشهد انه لا اله الا انا الرحام الرحيم لن يری فی الاسماء الا الله انك ربّ العالمين ان يا ابراهيم ان اشهد انه لا اله الا انا ربّ العالمين لم يكن لما خلقت من اوّل ولا اخر وكل بامری قائمون ولن يقدر احد ان يحصی ظهورات ربك من اوّل الذی لا اوّل له الی اخر الذی لا اخر له قل فی كل الظهورات لا اله الا الله وان مظهر نفسه لحق لا ريب فيه كل بامر الله هم من عنده يخلقون ان اشهد ان يا ابراهيم انت كنت فی يوم عرش ظهور ربك واناكنّا من قبل ثم بعد الظاهرين انظر قد خلقناك ورزقناك وامتناك واحيناك الی حينئذ وان الذين الصّحف هم الی حينئذ محجبون فلمّا انزلت علی الله ربك ربّ ما يری وما لا يری ربّ العالمين قد سمعت صوت ما تبعن امرك وهم يحسبون انهم فی حبك يغالون قل كلا ثم كلا انني انا قد حسرت ومن اتبعنی علی الله ربی فی يوم الذی كنت بموسی عرش ظهور الله من المؤمنين وان هؤلاء لا يتبعونی وان اتبعونی لا منوا بموسی قبل عليسی ثم بمحمد بعد عليسی ثم بنقطة البيان يوم القيمه ثم بمن يظهره الله ثم الی ماشاء الله ان يعرفن عباده نفسه علی انه لا اله الا انا المهيمن القيوم انظر فی كل ظهور كيف يأخذ الله جواهر الخلق ويذر ما دونهم فی حجابهم بانهم يحسبون عند انفسهم بانهم يحسنون مثل ما قد وذرنا هؤلاء بعد اربع ظهور وانهم قد اخذ عنهم روح الحيوة وهم عند انفسهم يحسبون انهم الله ربهم يعبدون من غير ان يشعرن الله من قد خلقهم بقهره فی رضوان الله هم لا يتذكرون

ولا ینتبهون انظر مثل کل ظهور کمثل ظهور ما اظهره الله من قبل وان یوم من یظهره الله الذین
اوتوا البیان بمثل الذین اوتوا الکتب من قبل لمفتنون ربما یظهره الله مظهر نفسه وانهم
باعلی تقویهم فی اللسان لمتقون فاذا لاینفعهم ما اکتسبوا الا وان لا تؤمنون بمن نظهره
الله یبدل الله نورهم بالنار واذا هم یحتجبون وان یؤمنون یبدل الله نارهم بالنور
اذا هم بالحق یؤمنون ان یا خلیلی فی الصحف لم یکن للاعراش ظهور الله من حد لا من قبل
ولا من بعد ولاکن الناس عن سر والا ومحتجبون وان یا ذکری فی الکتب من بعد الصحف
لم یکن فی الاعراش الا ما یدلی علی الله ربهم قل کل من الله الی الله یرجعون ان یا اسمی البیان
انظر کیف نرقبن ادلائی فی کل ظهور والی حینئذ ما فتحت باب الاسم فی ظهور من قبل
هذا من فضل الله لمن فی البیان ولکن الناس لا یعلمون انتهی **ملاحظات**

این لوح دیگر را نظر کن مثل عربی است که ترکی یا هندی تکلم کرده که معانی و مقاصد ندارد مثل آسمان ریسمان
یا هردابردا مثل بسم الله الجمل الجمل ترجمه اش بفارسی بنام خدا شتر شتر شود یا بنام خدا شتر شتر دارها
جملا لین جملات جاملات جاملین معنی ندارد ابدا مثل فارسی گوید کرتر از کرها و کورتر از کورها
و کچلتر از کچلها هر فارسی بآن بخندد که کرها و کورها یا کچلها معنی ندارد لغو و مهمل است مثل زید مقلوب
مگر آنکه خود برای آن معنی بتراشد گوید مقصود از کورها کورهاست و از کرها کرهاست و از کچل کچلهاست
واین فعل عاقل نیست ساحت انبیاء و اوصیاء از لوث این هذیانات مقدس است حال بانصاف
ملاحظه فرمائید بنظر تعصب و غضب که هوا پرستی است و نه بنظر عشق که عشق ناخوشی است قال علی
فی نهج البلاغه العشق مرض لیس فیه نفع ولا عوض یصبر عندک معلوم **وهذا**
من **جملهٔ مهملاته** بسم الله الاجمل الاجمل بالله الله الجمل الجمل بسم الله الجمل
ذی الجمالین بسم الله الجمل ذی الجلاء بسم الله المجمل المجمل بالله الله الجمل المجمل بالله الله
الجمل ذی الجمالین بالله الله الجمل ذی الجلاء بالله الله الجمل ذی الجاملات با الله الله
الجمل ذا الجملات بسم الله الاجمل الاجمل بالله الله الاجمل الاجمل بسم الله الجمال ذی
الجاملین بسم الله الجمل الجملات بسم الله المجمل المجمل بسم الله المجتمل المجتمل بالله الله
المجمل المجمل بالله الله المجتمل المجتمل بسم الله الواحد الجمال بالله الله الواحد الجمال
بسم الله الجمل ذا الجمول بالله الله الجمل الجمول بالله الله الواحد الجملان بالله الله الواحد
الجملان بسم المجتمل المتجال بالله الله المجتمل المتجال الله لا اله الا هو الاجمل الاجمل الله

علی محمد الباب لوحی من الواح

لا اله الّا هو المجمل المحمل یا الله الله المخمل المجمل بسم الله المتجمل المتحمل بسم الله المستجمل المستجمل
یا الله الله المستجمل المستجمل و به حمیل جملان السموات والارض وما بینهما والله حمال مجتمل
متحام ولله ملک السلطان السموات والارض وما بینهما والله جمال جامل جمیل قل الله
اجمل فوق کل ذو جمال لن یقدر ان یمتنع عن ملیک سلطان اجماله من احد لا فی السموات
ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان جمالا جاملا جمیلا قل الله اجمل فوق کل ذی اجمال
لن یقدر ان یمتنع عن جمل **انتهی** وازین قبیل مهملات کتابش پر است اگر انسان بخواهد
همه کلمات آنها را بنویسد باید مجلد با ترتیب داده شود لکن کسیکه طالب حق است از روی بصیرت
همین کافی است و حال از عناوین دیگر ایشان ذکر میشود از جزء دیگر بیان نقل میشود که در آن
عرفان بافی کرده است معنی بسم الله و نقطه مقصود از جمله آن کلام غلط نقل کرده اند که امام ع
فرموده هر چه هست در قرآن در باء بسمله و نقطه آنست من آن نقطه میباشم تجدد و آن است که بخودش
صادق آید و بعد ترویجا لمذهب المحوس که فلان ستاره باسم محمد و فلان باسم علی و فلان باسم فاطمه که
قرة العین ظاهر شد و فلان باسم حسین در مازندران میرزا حسینعلی الله شود و نحو ذلک این است گوید
ان یا محمد قبل علی قد قضی عدد النفر فی النفی لا اله و حق علی کل نفس ان تثبتن الف
الاثبات مما انتم فیه وان ذلک یومئذ عند الله کل الامر للذینهم به یوقنون قل
فلیقبلن النفی و لتثبتن الاثبات علی حق ما انتم علیه معتدرون قل انما الدین من
بعد الدین معرفة الله وتوحیده والاقرار بعدله واتباع ما نزل من عنده ونفی الصفات
عن ساحة قدسه فان ما دونه من کل شیء خلق له قل ان یا خلقی ایای فاتقون وما قد
خلق الله من شیء فی الکتاب وما فیه فی الآیة الاولی وما فیها فی البسملة العظیمة وما
فیها فی الحرف الاول وانه لا اله انا رب العالمین هذا اصل الدین فی الاول سبحوا الله
وفی الآخر حمدوا الله وفی الظاهر وحدوا الله وفی الباطن کبروا الله وان یومئذ ما دامت
الشمس مترو به کل الدین لا اله الّا الله ظاهراً وباطناً اولاً واخراً ثم محمد رسول رسول الله
ثم الائمة والورثه حجج الله ثم الابواب مظاهر التکبیر ذلک کلمة جامعة وان مقادیر
الفرع فی حولها لتطوفون فلتدخلن فی الدین وکنتم علی الارض وما علیها قاهرین ولتطهر
اراضی النفی بالله ربکم الرحمن طاهرین لتراقبن اسماء الآیة ولتسلمن علیهم من ربک
ثم علی الاسماء الحسنی والامثال العلیا والنبیین والصدیقین والشهداء والصالحین

ومن یردان یدخل فی ظل الاثبات فان اولٓئک ھم الوارثون وان کان علیا ھنالک فاذکره
من عند ربک وقل انک انت یوم القیٰمۃ من الفائزین لو تحب ان تحضرکن من حیث لا تعرف
وان تسلی اھل الحزن فی الفآء احب الی وارسلنا الالواح الیه وسیجمع اللہ بینی وبین
من صدق الحق من عندی بامره انه علیم قدیر وانما العجب ان یا اسم الاول والاخر و
الظاھر والباطن قد قضی من لیلة عرفانک ربک ما قد طال عدد النفی فی لا اله خمسین
الف سنة وطلع ایام الاثبات وان الی حینئذٍ ماذکر ما ینبغی فی النفی النفی واثبات الاثبات
ھٰذا کل الدین یومئذ لا ما کان الناس به یفرحون فلتراقبن اسمنا العظیم ولتتلون
کتاب الوھاب فان لکل واحد امثال ذلک الھیکل عند اللہ لمخزون این آیه اہمکی شب وروز
۳۶۱ مرتبہ تلاوت فرمائیں شھد اللہ انه لا اله الا ھو له الخلق والامر یحیی ویمیت ثم یمیت
ویحیی وانه ھو حی لا یموت فی قبضته ملکوت کل شیٔ یخلق ما یشآء بامره انه کان علی
کل شیٔ قدیرًا ومن یؤمن باللہ ثم بآیاته فاولٓئک ھم الفائزون قل اللہ رب وان ما دون
اللہ عبد وکل له عابدون بعض من حیث یعلمون ومن حیث لا یعلمون وان شئون
التفسیر شأن النبی والمناجات شأن الولی والعلم شأن الابواب قد اظھرنا ذلک الشئون
ثم قد نسبنا الی مظاھر الحی واختصصنا الآیات باللہ عز ذکره العالی اذ لا علیکما احد
الا ایاه ولم یکن من بعد اللہ وآیاته حدیثا کان الناس به یؤمنون قل ما قال علی دلیله
الآیاته وجوده اثباته واللہ علیم قدیر ولقد ارسلت ھیاکل اصحاب ۳۱۳ فی ۲۲۴ عدد
لو کان واحدًا منه عند احد مع الایمان یغلب علی العالمین وان عدد الباب فی
ھیاکل الکبری قد سخر فیھما مراتب الارض فی خمس قطع التوحید فاسرعوا فیھا فانکم
بها غالبون **ھو المتکبر الجمیل المحسن** اول طرز لاح ولمع ثم اشرق وطلع ثم
اضآء وتجلج ثم انار وارفع من ساحة قدس قرب حضرت الکافور وسازج الطور
وغیب الظھور وطلعة المشھور وقمص المستور وذکر المنشور وعلانیة الغیور الذاکر
المذکور والساکن فی عماد المطلق علی الطور والداعی الی سر المستور والرمز المسطور و
البیت المعمور حضرة النور وماحی الدیجور حجة اللہ مولای علی الشجرة المبارکة واصلھا
وفرعھا واغصانھا واثمارھا واضلالھا بما تغرد الحمامة علی اغصان شجرة الطوبی فی
الفردوس وبما تعنن الطیور علی اوراق سدرة المنتھی فی ظلال الافردوس ثم اشکری اللہ

فان كتابك ممهورًا قد لاحظته فخلصك الله بمنه مما تخافه وتحذره فاعلم بان من
جواهر علمك قد ظهرت بواطن السنن ومواقع الفتن فصبرًا اصبرًا في ذكر بحر العدن وعين
اليمن ولقد نسبوا اليك رجالًا بعض الامور العرضية فابطل بيانها بين العالى الجلى
بان حسين قد قتل ومن زعم انه لم يقتل فقد نسى حكم الله وما شهدت به العقول وليس
له ثارًا اشد مما اعتقد وقال ثم ان الجنة والنار مخلوقين وفيهما عباد لا يعلم عدتهم
الا الله وان قبل يوم القيمة لم يظهر الاحد وكفى بالله عليهما وكفى به شهيد ثم ان
رجعة القائم عجل الله فرجه ظهور ذلك النور فاستغفر الله ذلك باب الهدى كل به
يخلقون ما نزلنا فى السنة الاولى قل انهار اثمار جنة اسم الاول فى السورة التى
انتم فى الصلوة لتقرؤن ثمت اثمار شجرة الهوية ان انتم موقنون ثم اثمار شجرة الاحدية
ان انتم تشهدون ثم اثمار شجرة لالوهية ان انتم توقنون ثم اثمار شجرة الصمدانية
فيها تجرى انهار اربعة ولتجدن فيها الذة ما خلق الله فى تلك الانهار ما قد اختص
الله بها نفسها ذلك من فضل الله ورحمته لعلكم تشكرون قد قدرنا اثمار شجرة الاولى
لمحمد رسول الله هذا عطاء ربك غير مقطوع ولا ممنوع ثم لعلى امام حق محبوب
ثم لفاطمة ورقة من شجرة الاولى كذلك انتم تحشرون ثم الحسن والحسين الذين
قد جعلهما الله اماما من عنده على العالمين قل تلك حروف تسعة بعد العشرة كل بما
قد قدر الله فيهم يخلقون قل ان حروف تلك الخمسة لواحد اذا تجعل كل واحد باالم
تشهد الامرات التى انتم تقولون انا لله عابدون ولاكن لن ترى فى الباطن ركن الذى
ابواب الهدى به يظهرون ولا فى الظاهر ركن الذى به ائمة الدين على الحق يقومون
ولا ركن الاخر ما انتم به ترزقون وان به انتم لتشهدون على ان محمد رسول الله من
عند الله قبل خلق السموات والارض وما بينهما قبل خلق العالمين ثم فى ركن الاول
به انتم تشهدون على انه لا اله الا هو ذلك رب العالمين من يريد الله ان يبتغ رضاء
ربك فليجمعن كل ما نزلنا فى الاولى فى كتاب مسطور على ارض الاولى الذى قد قدسناها
لمحمد ذلك من عطاء ربك الى يوم انتم على الله تعرضون الى ان ينتهين
الى اثمار جنة الصمدانية فان اذا انتم على الارض التى كنتم من قبل عليه لتظهرون
لا ينبغى الا ان ينفق خمسة نفسًا من حق الله بما يسطر فى الكتاب كل ما نزل الله الى ما يقض

عند الخمس عنده ذلك من فضل الله ورحمته لعلكم انتم تشكرون فلتحزنن من تلك القطعات الخمسة خمسة نفس ليجمعن كل ما نزل الله وليذهبن الى الله الى يوم كل على الله يعرضون وانما الارض الاولى انا كنا كاتبين كذلك الى ان ينتهى ذكر ربك كل انا كنا شاهدون فلتصبرن حتى يأتى الله بامره وانتم على ذلك تقدرون ذلك من فضل الله ورحمته قد فصل فى الكتاب مقادير كل شیئ ليوم انتم على الله تعرضون سبحان الله يسجد له من فى السموات ومن فى الارض انا كل له ساجدون هو الذى يقدر مقادير كل شیئ رحمته انه هو البر اللطيف ولله يسبح من فى السموات ومن فى الارض وما بينهما وانا كذا له عاملين ولله جنود السموات والارض وما بينهما وانه لهو الحق اليقين والله بدع السموات والارض وما بينهما وانه لهو الفرد المنيع ذلكم الله ربكم له الخلق والامر قل كل له قانتون

آنچه در سنهٔ اولی نازل شده اثمار جنت هویت است متعلق است بمحمد صلی الله علیه و آله و کوکب آنحضرت متعلق است بارض فارس در آن ارض در یک کتاب که مشتمل است بر ابهات اربعه از شئونات باید ثبت شود آنچه در سنهٔ ثانی نازل شده اثمار شجرهٔ الوهیت است متعلق است بعلی ع و کوکب آنحضرت متعلق است بارض عراق در ارض عراق در یک کتاب که مشتمل است بر مراتب اربعه از خلق و رزق و موت و حیوة نوشته شود آنچه در سنهٔ ثالث نازل شده اثمار جنت احدیت است متعلق است بحضرت فاطمه صلوات الله علیها و کوکب آنحضرت متعلق است بارض آذربایجان در ان ارض در یک کتاب که مشتمل است بر مراتب اربعه باید ثبت شود آنچه در سنهٔ رابعه نازل شده اثمار جنت الوهیت است متعلق است بامام حسن ع کوکب آنحضرت متعلق است بارض خراسان در ان ارض در یک کتاب که مشتمل است بر مظاهر اربعه توحید نبوت و ولایت و شیعه ثبت شود آنچه در سنهٔ خامسه نازل شده اثمار جنت صمدانیت است متعلق است بحضرت امام حسین ع کوکب آنحضرت متعلق است بارض مازندران در یک جلد که مشتمل است بر مراتب اربعه ثبت شود وان ما ختمنا فی یوم الواحد بعد العشرین من ذلك الشهر بسیط فی ظلال شجرة الصمدانیه رحمة من ربك انه هو العزیز الرحیم انتهی مکرراً مطالعه کنید که درست معلوم شود یک شعبده دیگر حساب تنجیم است که اذهان مردم بآنجانب مصروف است هر که اسمای بعضی کواکب و بروج و عدد حروف ابجد و طرح و جمع را یاد گرفت کتاب پاره یا تختهٔ برنجی خطوط کرده دو از شش و دو نقش کرده کنج خانه ها یا سر بازارها نشسته مثل صیاد ها منتظر است خانه که را دزد برد یا کدام مأمو

معزول شود یا کدام تاجر خانه‌اش خراب شود یا کدام کاسب بازارش کساد شود یا کدام زن از شوهرش
قهر کند و یا کدام جادوها با هم جنگ کنند یا شکم کدام بچه درد کند یا مرض مالیخولیا بر کدام بیچاره هجوم آورد
یا فلان سفیه عاشق این و آن شود یا خروکا و کدام بیچاره گم شود یا کدام همسایه با هم نزاع کنند الی مالانهایة
هر که بدام آن شیطان انس افتد برشمارد برای آن بیچاره‌ها دروغ و راست صحیح و سقیم با وعده‌های
قریب و بعید با تفصیلهای دور و دراز مثل تیر انداختن کور و تور انداختن صیاد مردم بیچاره ظن
کنند که این علم را دانیال آورده و حضرت امیرالمؤمنین ع از همه عالم گرفته بدست اهل هند و ایران سپرده
کلا و لا بل قال النبی ص کذب المنجمون و رب الکعبة و عاکس علی قول المجوس سید الاوصیاء
یوم النهروان و از آن روز منتظریم که قائم آل محمد آید و این کذبها را باطل کند و این شعبده بازی را
نهی فرماید و مردم را برگرداند رو بشریعت منوره محمدیه ص و هدایت کند بمحجة البیضاء علویه ما در این
خیال ناگاه علی محمد فارسی آمده مکذباً لجمیع الانبیاء و مصدقاً لجمیع بالفعل السفهاء که من هم خدایم و هم پیغمبر
و هم امام که میدانم فلان ستاره بنام فلان در زمین فلان و فلان کوکب بعشق فلان در اقلیم فلان و
فلان نجم کذا از فلان که عبدالکریم هیکل طلسم نوشته بگردن انداخته فلان روز جنگ کند که یکی از شما
هزار نفر خواهید کشت و هفت اقلیم را حکمرانی خواهید کرد تعالی الله عما یقول الکاذبون
علواً کبیراً و کاسه کلمات لاطایل خوانند که جنی تسخیر کنیم و هزار حقه بازند یک بانصافی
که لا تأخذه لومة لائم باشد نیست که باو گوید لامپه چهار نومره اگر تمام ساعت بی سمسه روشن کنند طاق را
پر از دود سیاه کند و چشم روشن انسان کور شود لاکن اگر شیشه بر آن گذاشته شود نه سیاه و نه دود شود
همه کس هم می بینند که آن دود را نه دعا باطل کرد و نه طلسم و نه جنی و نه غول بلکه صنعت است که از علم
شریف ریاضی در آورده اند اگر از امروز بعضی صاحبان فطن و ذهن وقاده اهل ایران پی عارف شدن و صوفی
و مرشد شدن یا کیمیاگری یا تسخیر جن که مسخره ملل شدن است یا ادعای ریاست عظمی مثل امام یا نبی
بلکه ادعای خدائی باطل نمیرفتند و طالب و راغب این علم شریف شده بودند که اسباب زندگانی
بنی نوع انسان مدنی باین علم بسته است چنانکه امروز مشاهده میکنیم که حکماء آن علم و صنعت
از مغرب بمشرق با هم مقاتله و مصالحه و مجادله میکنند بی توسط جن و طلسم و هیکل و بر و بحر عالم را
سلیمان وار در ساعت قلیله سیر میکنند و با آلات چرخ بخار چیزهای صغیر و کبیر سازند که اگر قبل از
دویست سال انسان میدید میگفت این نه کار جن است و نه کار انسان پس ای بیچاره بمقتضای
سنت ارسال رسل سلف که هر پیغمبری که آمده اهل آن زمان در هر فنی که در آن علو و غلو کرده بوده اند و بآن

بعالم افتخارها کرده مثل سحر در ایّام موسی و طب در ایّام عیسی و فصاحت و بلاغت در ایّام و زمان محمد صلعم
و امروز که حکماء از نور علم و صنعت عالم را زینت داده اند هادی عالم را که خدا خواهد فرستاد غیر از این
فن معجزه نخواهد آورد مثل انکه المان و انکلیس و روس از اوّل مشرق تا آخر مغرب چهار پنجسال باید کار
کنند که سیم تلغراف کشند و مطالب لازمه را تکلم کنند و ایام صاحب الزمان بدون تیل و تعب
هر مطلب سیاسی را در هر ساعت لازمه کفتکو شود مثلا از اول شمال الی جنوب زمین تمام حکماء
دول اگر در بیست سال راه آهن کشند از برای دفع دشمن یا تسخیر اقلیم بده روز حمل و نقل کنند
و معجز که معجز باشد بدست فرستادهٔ خدا باید در یک ساعت لشکر از جنوب عالم بشمال دنیا سوق
کند یا از مشرق بمغرب نه مثل میرزا حسینعلی که یکی را فرستاد به پیغمبری که اهل هند را تبلیغ کند حکما او را
کرفته بمریض خانه بردند و مجلس کرده او را آنقدر عمل کردند که نزدیک بود هلاک شود تا خود اقرار کرد
من دیوانه بودم حال عاقل شدم میرزا حسینعلی نه خداست و نه پیغمبر و نه ملک با و نازل شده و نه جنی مسخر
اوست تا او را رها کردند بینک و بین الله روزی ده هزار کلمات لاطایل علی محمد بچه کار حکما خواهد
خورد ملاحظه کن احوال سلف را مثل انکه سحرهٔ قبطی و قبطیه دیدند خودشان آن همه زحمتها کشیده
اسباب چیده با لوان و صباغ چوب و حبال را بصورت مار در آوردند حضرت موسیٰ ع چوب
دستی که با آن شبانی میکرد بر زمین انداخته مار شد و چوب و حبال آنها را ببلعید و اثر از همه آن اسباب
بر زمین نماند این است که حیران بماندند و دانستند که از جنس سحر نیست و الا چوب و ریسمانها باقی می ماند
کذلک عیسیٰ ع وقتی که اطبّاء رومی عالم را مداوا میکردند با هزار زحمت و اسباب آنهم کاهی خطا میکردند
و کاهی صواب یکمرتبه عیسائی آمد و بدون تعب و اسباب هر که را خواست کفت تو صحیح شو شد
و هر که را کفت زنده شو شد آنست که کفتند آن از خداست یا خداست و الا اگر آنهم دوا و اسباب
مثل آنها میداد میکفتند آن علاجیکه تو پیدا کردهٔ ما هم خواهیم پیدا کرد و همچنان محمد صلعم خاتم النّبیین خطباء
و بلغا و فصحا و حکماء عرب زحمتها کشیده قصیدها ترتیب داده شعر کفته و خطبها خوانده و در معبد
خود نشر نموده مباهات میکردند بآن کفریات و شرک ناکاه یکی از میان خود نه بیتی ترتیب کرده
و نه شعری کفته و نه خطبه خوانده و نه الف و با و حروف هجا را درس کرفته بآیات مفصلات و بیّنات
المحکمات قرآناً عربیّاً مبین متحدیا القومه کقوله تعالیٰ حٰمٓ تنزیل من الرّحمن الرّحیم کتابٌ
فصّلت ایاته قرآنا عربیّا القوم یعلمون انّه رجل امّی جاء بکتاب علی لغة قومه علیٰ
حروف هجآئهم مثل الالف لام میم صاد و غیره کتاب جاو جمیع ما یحتاج الیه ابن آدم

من العبادات والسّاسات والنجادات سعد وشقی وان کانوا الا یعلمون کتاب لا یأتی الباطل من بین یدیه ولا من خلفه تنزیل من الحکیم علیم لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه احلا فاکثرا ان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فأتوا بسورة مثله ان کنتم صادقین کلا ولا لو تقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا عنه بالیمین ثم لقطعنا عنه الوتین ماحصل مضامین این است که فصحا و بلغاء عرب چون دیدند کلام عربی فصیح و بلیغ و صحیح مبنی بر مطالب عالیه مرغوب و جاذب القلوب که نه شعر است و نه خطبه و نه سحر است و نه کهانه کلامی منفصل و متصل بنظم الغریب و اسلوب جدید از مطلب بمطلب داخل و خارج شود من دون انکه از نظم و بلاغت و فصاحت آن کاسته شود آنست که چاره ندیده ایمان آورده اند چنانکه حضرت داود زره بافی ابدیت بدون تاب و سندان صنعت آن اعجاز بود کذلک نسبت باین زمان چیزی که محیر عقول است و محل فخر و مباهات حکما و عقلا است همین صنایع است که کادان یکون اعجازا لا سحرا والله یعلم ما یختار لعبده برهانا القوم تصدیقا لوحه در اینجا خلل بر تو راه ندهد و ظن کنی که انکار جن و ملک نموده ام کلا و لا کما تظن بلکه قران بوجود آن ناطق است و از پیغمبر سحال آنها بیان واضح بلکه قول من آنست که جن و ملک مخلوق میباشند نورانی نسبت بما در عالم دیگر غایب انداز ما کسی آنها نمی بینند مگر پیغمبر یا وصی پیغمبر از روی خارق العاده و بمردم اگر نشان دهند در وقت لازم اظهار معجزه مقرون بتحدی او و تسلیه لبعض امنائه و الا یقین تو شود که جنی نه بطاس منجم آید و نه بشکل گربه و نه سگ شود و نه بصورت مار و کاو و چنانکه انسان یا شتر خر نشوند آنها هم حیوان سرخ و سیاه نشوند بلکه مخلوقی میباشند که ما را بتفصیل حال ایشان خبر نیست و همچنانکه از عوالم کواکب و شمس و قمر حقیقت حال خبر نداریم که هر ستاره چند برابر دنیا است و چندین ملیون ها ستاره است که لا تحصی عددهم الا من خلقهم کسی نداند که آن عالم بان بزرگی و آن هر یک ستاره چند برابر دنیا در آسمان هر یکی مانند کردوئی میباشند که در روی دریا انداخته و با آن عظمت و کثرت عوالم همه در حرکت و گردش هستند و همچنان در هوا و تحت ثری او سماوات العلی چه قدر مخلوقها میباشند که کم و کیف حال ایشان از انسان خفی هر که غیر از نبی من بعد اظهار معجز یا وصی بمن بعد نص جلی ادعا کند علم آنها را آن شیطانی است غوی از غلالات مظله و از وساوس سوداویه است هر چه بخیالش خطور کند بقلمش جاری شود مثل رؤیای یوحنا در نصاری و شرح القصیده سید کاظم رشتی در اسلام و امثال علی محمد و میرزا حسینعلی باب خداوند رؤف مهربان بندگانش را از وساوس آنچنان کسان نجات داده و براه راست انبیاء هدایت کند آمین رب العالمین

اول علم هندسه

فایده علم حساب

واصل اساس این علم از علم شریف ریاضی است که بشش قسم منشعب میشود و جمیع آنها مفید و لوازم
بنی نوع انسان مدنی است اوّل هندسه است که بپیمایش اراضی و اقالیم بُعد و قرب ارتفاع و
انخفاض حدود میاه و انواع و مساحه قابل انتفاع از آن اراضی و میاه و ابحر کدام سهل العماره
است و کدام صعب و مشکل و کدام راه دشمن از آن هجوم میآورد و از کدام طریق بفلان اقلیم
توان دست برد بنحو ذلک که هر پادشاهی که طالب تاج و تخت است محتاج باین علم است
همچنانکه محتاج است برعیت و اگر لشکر پادشاه و ارکان دولت او از این فن بیخبر باشند مثل مردی
ماند که تمام عمرش از خانه پدری بیرون نرفته باشد هر وقت حاجت سفر شود باید خود و عیال و حشم
خود را بمکاری بسپارد و خودش را بی اختیار چشم بسته بسپرده بفرمان مکاری سوار و پیاده شود یا از
دشمن خود دلیل راه گرفته کورکورانه عقب آن راه رود تا او را بکشد یا بمغاره دزدان یا بوادی
درندگان ببرد یقین پادشاه هوشیار چنین کار نکند مگر آنهم مثل قلندر هادمی را غنیمت شمارد خداوند وجود
آن کسان را از روی زمین بردارد یا نور حکمت عطا فرماید که هم خود زنده ماند و هم اهل و حشم او هلاک
نشوند از بی خبری شعبه دوم از ریاضی علم حساب است که جمع و طرح و ضرب و تقسیم و انواع
مختلفه آن و وزن و کیل و ذرع جزئیات و کلیات سبک و سلوک دفترداری و غیره که پادشاه و رعیت
و آمر و مأمور و تاجر و اصناف عالم و عامی و مقلد و مقلد هر که بقدر خود محتاج اند باین علم هر کس از
آن علم بی خبر است خواه پادشاه باشد یا تاجر مثل کسی ماند که از پدر خود مال بسیار بارث باو رسیده
از جنس و نقد لکن عاری از حساب اجناس و اوزان و اقیام هما نقدر عدد یک و دو و سه و ده و بیست را
میداند بر سر مخزن نشسته خدم و حشم قرار داده هر کسی را بکاری گذاشته و بر ایشان تاکید بلیغ کرده
که خیانت نکنید و با صداقت عمل کنید که علاوهٔ ماهانه انعام هم بشما خواهم داد آنوقت خدم دانسته اند
که آقا حساب نمیداند چه برادر و چه فرزند و چه مادرش هر کس زبان چرب و نرم چاپلوسی را یاد گرفت
مشغول بغارت شده مثل ناظر آمده میگوید که ای آقا امروز خرید بسیار ارزانی کرده ام این از بخت
سرکار است که کسی بآن پی نبرده بود صد کرد و خریده ام هر یکی بقدر سر خر از برای فنجان بسته پول
زرد کوچک و یک جگر شتر گرفته ام بدو پول سیاه که از برای قوت باه بهند فرستاده میشود آقا نداند
که صد کرد و صد دینار قیمت دارد و ده هزار دینار یک طلامی زرد شود یا جگر شتر خوراک گربه و سگ
است نه شاه و . وزیر عوض نیم قران سه اشرفی داده و یکی را هم انعام که صد بسته خریده است آنکه
وکیل و امین فروش بود صد طول چلواری فروخته بچهار صد تومان سیصد و نود و پنج تومان دزدیده پنج تومان

پول سیاه کرده مثل قلب خود بجمّال داده آورده نزد ارباب که آقا ترا بشارت باد اگرچه پدرت فوت شد
لکن بخت شما راکسی ندارد از هر طرف در سعادت بروی شما باز است صد طول خام تنخته را فروخته‌ام
به پنجاه هزار دینار که خری نخرد بجز دلی آنوقت آقا مسرور شود که کار خارجی وداخلی بکاردان سپرده است
که مصرف در صدی نود هفت کم شده وحاصل یک بهزار شده دیگر چه غم دارم بیاورید مطرب و رقاص
وشراب وساقی وشاعر غزلخوان همه جمع شده در سرای بیچاره وقتی دیدند ارباب مست شده در بستر
بی خبری بیهوش افتاده دوستان او مدهوش شده آنوقت اجزای بی سرمایه باهم ساخته آنچه در خانه بود
یکدفعه بغارت بردند مالَهُ مِنْ مَثَلٍ لِمَنْ لَهُ السَّمْعُ وَالْبَصَرُ و یک شعبه دیگر از علم شریف ریاضی

فایده علم هیئت

علم هیئت است که مقصود از آن نه آنست که در دست منجمان و ستاره شماران است که هر مولود را
باسم مادرش حساب کرده طرح وضرب کنند که این مولود طالعش در برج فلان سعد و نحس است بنام
ان ستاره اقبال و ادبار یا در طلوع فلان ستاره گندم ارزان و برنج گران خواهد بُد یا آنکه جن
از کدام راه بآسمان بالا رود و ملک از کدام ستاره پائین آید یا فلان ملک چنین دستها دارد و در
کدام محل آسمان ساکن است کلّا ولا والذی خلق الارض والسّماء اِنّ واضع هذا العلم ماخطر
بباله هذه الاشیاء کما انّ عبد الباقی العمری ماخطر فی ذهنه بما شرح سید کاظم الرشتی
فی شرح القصیدة بل کل یعمل علی شاکلته بلکه این علم شریف برای پادشاهان از فرایض است
و از برای رعیت نیم فرض زیرا که باین علم دانسته میشود طلوع و غروب شمس و قمر وکواکب که مربوط است
آن بعلم جغرافی چنانکه قاید الجیش محتاج است بدانستن حدود غرب و شرق و جنوب و شمال و اراضی و جبال و
اودیه و سهول و مسالک از او فصول گرم و سرد و غیر ذلک همچنین کشتیبانان محتاج اند
بعلم هیئت که در روی دریا از روی گردش فلک و شمس و قمر وکواکب ثوابت و سیّارات کشتی را
رانند چون در دریاهای بزرگ اطراف و سواحل دریا ناپدید است ده روز و بیست روز بر روی دریا
میروند بمیزان شرق و غرب و بعلامات سیارات و ثوابت نجوم و همچنین در صحراهای وسیع روز بطلوع
و غروب آفتاب و شب بعلامات نجوم قال الله تعالی و علامات و بالنّجم هم یهتدون وقوله
تعالی و لقد جعلنا فی السّمآء بروجًا و زیّنّاها للنّاظرین وحفظناها من کل شیطان رجیم
وقوله تعالی و هو الّذی جعل لکم النّجوم لتهتدوا بها فی ظلمات البرّ والبحر قد فصّلنا الآیات
لقوم یعلمون این راه هدایت را فرنگان از قرآن یاد گرفته و بآن علم هدایت یافتند با مریکا که ینگی دنیا
نامیده شده است بقدر یک دنیا زمین است دول از محاصل آن نوع زمین گنجها اندوخته اند ای کاش

عوض شرح القصیدهٔ رشتی شرح حال جابلقا و جابلسا را بما نشان میداد که رفته از آن زمین زر خیز حاصلها کرده و خدا را باسودگی عبادت میکردیم به از آن که کوچهای آسمان را بشمارد که نه دست رس انسان است و نه صدق آن معلوم و علی محمد عوض این بیان مهمل راه آن جزایر کثیر الفوائد را نشان میداد بهتر از آن که کوید من امام یا خدایم معنی فلان حروف منم و فلان ستاره زیاد است و امثال ذلک امروز هر ملت که عزیز است و هر دولت که قویست از برکت قوهٔ بحری آن است و قوهٔ بحری و برّی من دون علم هیئت و جغرافی محال است حتی تجارت و زراعت مربوط بآن علم است چون بآن دانسته میشود بروج و درجات شمس و تاثیر حرارت و تربیت اشیاء مثل آنکه خرما در کدام اقلیم میشود و کمیلاس و آلو بالو در کدام زمین حاصل شود یا افریقیه چیست و آسیا داغستان چه چنانکه آب حیات هر نبات و حیوان است و علم بر شیرینی و تلخی آن لازم و هر کدام را بجای خود بکار بردن فائده است کذلک علم بگردش آفتاب و فصول آن لوازم زندگانی انسان است که آفتاب مثل آب مربّی هر حیوان و نباتات و جمادات است کذلک لیل و نهار و شمس و قمر و نجوم همه مسخّرات لامره تعالی اسباب معاش العباد لیتذکروا مبداهم والمیعاد وخلق کل شئ زوجین لعلهم یتذکرون ویتفکرون فی خلق السّموات والارض ربّنا ما خلقت هذا باطلاً سبحانک وقنا عذاب النّار مطلب طول کشید و از اختصار خارج شد حاصل این است که مرد منجّم که از سرقت خبر میدهد چرا از روز مردن فرزند خود خبر ندارد احوال مسافر را شرح دهد چرا از باد شکم خود خبر ندارد جنّ که از برای تو خبر آورد که خدا بتو اولاد خواهد داد چرا خبر نمی آورد که پسر است یا دختر ای فقیر اگر خواهی امتحان کن در گاو و گوسفند که نر زاید یا ماده سیاه باشد یا سفید امروز زاید یا فردا و چند روز بعد بمیرد یا بماند باید چنانکه خودش در جهل ابد است آنوقت کوید این کار خداست پس وای بر تو اید شمن خدا هر چه کوئی مثل آنست خدا بر غیب مطلع نکرداند کسی را الا لمن ارتضی من عباده برسالته او ولایته وذلک ایضا عند حاجته اثبات رسالته او اظهار معجز مقرون بالتحدی فقط لا غیر کما قال تبارک وتعالی قل ما ادری ما یفعل بی ولا بکم والله لا یکذب نفسه تعالی قوله تعالی لا تدری نفس ماذا تکسب غداً وما تدری نفس بایّ ارض تموت هر که دست را دراز کرد با آسمان رسید یا قدّ خود را بلند کرد یا کوتاه یا دختر خود را پسر کرد یا مادر خود را بکر نمود یا پدرش را جوان ساخت توان گفت در پس دیوار چیست و در زیر زمین چیست یا در آسمان کیست از علم ریاضی دانستن حقیقت اشیاء علی قدر امکان انسان است که خواص نباتات و جمادات و حیوانات چیست آهن در

کدام سنک است چکونه تصفیه میشود کذلک سرب و قلع و مس و طلا و نقره و کذلک اصباغ و
الوان و ادویه و اجزاء و جوهریات بخار چرخ بافنده و رونده و برنده و پرنده بر و بحر راطی میکند مفتاح
جمیع مشکلات همانا اسباب و آلات بخار است که بان روی زمین را استیلا کرده اند و جوهر هر چیز را
استخراج کرده اند حتی کمپانیها و شرکتها و مجلسها و جمهورها از اثمار و افکار این علم است که امروز بنی نوع
انسان مدنی بآن محتاج است من حیث آسایش و دفاع خصم و حفظ استقلال دین و دولت و حفظ
صحت جسم و ثروت حتی جوهر عقول را کرفته اند و بآن حکمرانی میکنند بر هفت اقلیم و آن جوهر مجلس
پارلمان است که هفت صد یا هشتصد یا زیادتر از عقلای فطن جمع کرده مطالب جزئی و کلی را در
ترازوی کذاشته بآن عقول وزن کرده بعد از اتفاق کار کرده فایده کرفته بعالم روشنی میدهد بآن جوهر
عقول مثل آنکه چهارصد نفر در خانهٔ تاریک نشسته هر یکی یکمثقال زیت داشته با چراغ و بعضی از آنها نیم
مثقال و بعضی از آنها ربع مثقال و بعضی از آنها دو مثقال که هیچکدام بتنهائی زیت خود بکشت روشنی
ندهد و بعضی از ایشان چراغدان را تمام نکند صاحب آن علم طبیعت و حکمت جمیع آنها را قانع کرده
بموعظة الحکمة الحسنة آن روغنها را روی هم ریخته چهار چراغ را پر کرده در چهار کوشهٔ خانه نصب
کرده از قوله تعالی وشاورهم فی الامر مقیاس کرفته روشن کرده با عزم و امید مشغول شدند هر کس
بکار خود که همه در نور علم تا صبح زندکانی کنند و ما ها نفاق منهی عنها را اختیار کرده هر کدام بیک خیالی آن
علوم را بالعکس طلبیده که باید سعی و کوشش کنیم که حقیقت آهن از چیست چکونه سهل استخراج کنیم که
فیه بأس شدید و منافع للناس آن منافع را ترک کرده میخواهیم بدانیم حقیقت محمدیه چکونه است
لا یصدر عن الواحد الا الواحد را از کلمات قوم کرفته باقی را رها کرده خدا با کفته است باسمان نکاه
کن که شمس و قمر و نجوم در آن سیر کنند و هر ستارهٔ چند برابر دنیا و چندین ملیون ستاره و میانه هر ستاره
مسافت عظیم از هم دور و نزدیک که جمله بچشم خود مشاهده کنی و هیچ فکر نکنی که زمین بزیر پای تو و آسمان
بالای سر تو اکر یک طول و عرض زمین نصف یک ستاره باشد پس باقی این ستارها و وسعت
شمس و قمر و ما بینهم سقف مرتفع غیر از زمین زیر آنها چیست خلاست یا ملا و چکونه میکردد آن عوالم
بآن بزرکی که کس نداند مقدار مساحت جمیع ستارها و افلاک و اجرام را الا من خلقهم عز و جل
خدا کفته است بشتر نکاه بکن که مثل تو چشم دارد و مشاعر و همچنان آنحیوان بقدر ذره که چشم دوربین ببیند
مثل تو ای انسان مثل فرعون است هم چشم دارد هم دهن هم روح دارد و هم جسد رزق خود را میطلبد و از
دشمن فرار کند وفی انفسکم افلا تبصرون تو حقیقت نور و ضیاء چشم خود را دانسته یا راه سمع را یاد کرفته

که بخوابی راه آسمانها را یاد بگیری حقیقت خون نجس تو ندانی چیست یک ساعت خواب غفلت و یک
ساعت بنشنو در خیال جهل ساعت دیگر مرده تو این احوال و اطوار را که داری هر چه زیاد فکر کنی زیادتر حیران
بمانی من عرف نفسه فقد عرف ربه در معرفت نفس خود عاجز شوی بخالق نفوس اقرار کنی و
فکر کنی که هر اجزائی از تو بچه اتقان و حکمت هر چیز را بجای خود قرار داده است از آن صنع
محکم بدانی که خود بخود انسان نشدی و صانع این بنای محکم عبث بنا نکرده است و این اسباب
نعم و معاش ببازی بما نداده اند خدا و رسول بما امر کرده اند که فکر کنیم در خلقت خودمان و آسمان
و حیوان از آن پی ببری بر صانع قادر علیم حکیم حیّ قیوم آن امر را ترک کرده تابع زنادقه شده که
حقیقت خدا چه و حقیقت محمدیه کدام است که خلق شده از که بوده حقیقت ملک چیست و جن
کجا است ای بیچاره مدعی در الفاظ خود فکر کن تو یقین ندانی که خوراک در شکم تو چه طور نجاست
میشود و آن نجاست را خربزه چه طور میخورد مثل آنکه شتر آب میخورد یا کاه و علف اگر در این چیزها تفکر
میکردی ممکن بود از آن فایده حاصل کنی معرفت رسول و اوصیاء لازم است بدانی که فرق میان
پیغمبر و سایر خلق چیست که علم آن ممکن و در طاقت هر بشر طالب رشد است نه طلب معرفت
شیئ محال من و تو حقیقت این باد هوا را ندانیم که اصل حقیقت ابتداء آن از شکم کدام مغرور در آمده
یا از دهن کدام دیو مقصد سر هر یک از مخلوقات کنی حقیقة الحقیقه آن را ندانی الا آنکه بگوئی مخلوق
است و خدا با قدرت خود او را خلق کرده من غیر اسباب و ادوات والله قادر علی کل شیئ و این قوم بابی و
شیخی و صوفی و اهل طریقت طالبان فتن و رؤساء شعبده بازیهای منجم یا سحر جن یا طلسمات الباطله
هر که از احادیث مجهولات خلاف محکمات الانبیاء و کتب منزله و مدرک شواهد قرار داده اند
جمله مردم را براه ضلالت دعوت کرده اند تا تابع و متبوع در وادی ضلالت گم شده اند چنانکه امام ع
ایشان را وصف کرده است روزی امام ع رسید بجماعتی که مجادله میکردند بحقیقت خدا و خلق
اوّل مخلوق را حضرت فرمود ایاکم و الخصومات فی الله ان اقواما کانوا قبلکم امروا بعلم ترکوها
وکفوا عن علم طلبوها حتی جری کلامهم فی الله ضلوا وکفروا ولو تناهوا فی واد الضلال حیث
اذا سئلتهم عن بین اظهرهم اجابوا من بین ایدیهم والله کذلک رأیت هذه الفرقة
عند المکالمة والمباحثة ما یفقهون ما یقولون ولا یهتدون الرشد بما تقول کأنما
بین عقولهم وقلوبهم حجاب و بین قلبهم ولسانهم غشاوة الذی تراه سرابا یرونه ماء تراهم
هلاکا یرون احیاء تراه نارا یرونه نورا کانه سبحانه و تعالی خلی بینهم و بین انفسهم

فی ظلمات لا یهتدون رشداً لهم عقول لا یعقلون ولهم قلوب لا یفقهون ولهم لسان
لا یفصحون وآذان لا یسمعون وعین لا یبصرون ومشاعر لا یشعرون الرّشد الا ما
اصطلحوا علیه یحسبون انهم یحسنون حسناً انّ العبد لو علم انه لا یستغنی عن هدایة الله
طرفة العین لهداه الله علی صراطه المستقیم کذلک نتلو فی الصّلوة اهدنا الصّراط المستقیم
صراط الّذین انعمت علی انبیائک ورسلک وهم غیر ضآلین ولا مضلّین بل یمشون فی
نور الوحی معصومین من الزلل طاهرین من الدنس ومبعدین من اللهو والعبث یهدون الخلق الی
عبادة خالقهم بتوحید واخلاص بموعظة الحکمة الحسنة جعلنی الله ان اقتبس من
نورهم واتبع سبیلهم واحرت علی توحیدهم واحشر مع المرحومین من امتهم امین رب
العالمین رنگ دیگر بازی دیگر باب گویداین علم طلا و نقره ساختن در نزد من است
شنیده اید که صاحب الزمانؑ از اشرق تل خواهد نمود و هر بیعاری آمده بار بار خواهد برد آن منم که دینار را
بآن طلاها مسخر خواهم کرد و حکم انی خواهم نمود دیگر فکر کن عوام یا مثل عوام بآن اخبار موهومات
موضوعات وآن ادعاء کلمات مغلق بمعنی را با آیات قرآنی مخلوط کرده چه کار کند نه حکیم است که
بداند مرض مردم چیست تا علاج کند ونه واعظ است که بگوید ای مردم همه اینها دروغ است ونه
درویش است که کیمیا سازد ونه امام است که خودش اصل کیمیا است واصل کیمیا کار کردن است در
کسب حلال از سنگ کوه باید جوهر آهن و سرب و مس و نقره و برنج و طلا در آورد نه از زرنیخ بود سیق
ترا بحق خدا ای قاری این اوراق را با دقت ملاحظه کن قول بابست قل ولتملکن ما یقولون
الا یحیمون فی اسمه عدد الذبّان فان هذا مما انتم به الذهب تشهدون قل له ورق قد
ذلک الخاتم بل اصغر علیه حیوان صغر مر وان ذلک الحیوان اکسیر لما یخلق من ذلک
الورق فی الجبال انتم تشهدون قل ان شجرة خفیف خفیف وان ورقه تبرق وتضیئ وانتم
لا تأکلون وانا قد شهدنا فی جبال ارض الفاء اکثر مما قد شهدنا فی تلک الجبال انتم
سبعین یوماً بعد کل یوم تورون کمال ذلک فی الورق تشهدون اذا لم یختلف الشتاء
والصیف والا انتم بما یختلفان تشهدون وان میزانا اخرجین ما یأخذن الشعیر
عن الارض ذلک حین ما یکمل ذلک الورق فی الجنات مثل الجبال انتم تشهدون ولاکن
ما یکن فی الجبل لما لم یرب بالماء یخرج بقوة ما قد خلق الله فیها انتم الاثر اقرب عما
یخرج فی الجنات تشهدون قل لا یأکله الحیوان ولکن یطوفن فی حوله عباد مکرمون

ارض فاء مازندران است

علی محمد الباب بی صنعت اکسیر

قل انّ المیزان اذا یمسّه من بعدل اسمه عدد الملیك یبدل لونه بلون خفیف وان یكن
فی شمسی تری اللون صفرآء وان یكن من قمری تری اللون بیضآء قل كل من عند الله وكل بامر
الله قائمون وان كینونته تبدل بالذهب لو تتضعن فیه بان تیممتنه وتجعلنه
یقو قوته فی ابدانكم ویضاعف ما تتلذذون به فی اجسادكم انتم فی ذلك الجوهر تصنعون
وملك الله لتعمرون ولتؤتون ادلآء الله فان هذا من فضل الله علی الذین هم اوتوا ذلك
العلم وهم بامر الله یكتمون ولا یعلمون الّا الذین یحفظون ذلك وهم بامر الله یسلكون ولتنزلنّ
فی هذا ان لا تزیدن فوق ما قدّر فی حدّه لتخرجون قبضة انفسكم عن ایدیكم وانتم لا تستطیعون
ان تتملكون فان فی هذا صنع عجیب فلا تعلمنّ من لا یحیط به علماً ولا یؤتون الّا الذینهم
بالحقّ تعدلون وان وهبتم احداً فلتمددن له مقدار ذلك فی ما یطولن من اوّل مدّة
الی آخر مدّة لعلكم انتم فی دین الله احداً لا تحزنون ان یا اولی الجواهر فلتصعن فی ذلك
العلم من غیر كینونیّة ما یبدل بالذهب بما انتم تستطیعون ان تصنعون فان كل ذلك
من شئون علم الاكسیر ان اوتیتم هذا لتحیطون به علماً ثم تشكرون وان اوتیتم فلا
تموتنّ الّا وانتم لتعلمون من یورث عنكم لعل شیئاً من اعمالكم به جمع الی من یظهره
الله ثم به یوم القیمة عند الله ربكم تذكرون قل ان بالمآء یمحو خطوطكم افلا تحسبون
ان تستعلمون فلتورثن العلم الی مظاهر حیوان ولتستحفظن فی الكتب فان هؤلآء بها
یتربیّون قل خلق الله هذان معاً افلا تحبّون ان تحسبون وكم من كتب قد كتبت ولكن
لما لم یورثوا عباداً احیواناً كانهم ما كتبوا ما كتبوا ولا به ینتفعون وكم من عباد ما كتبوا
وعلّموا عباداً وهؤلآء ما علّموا عباداً وماتوا وانتم من علمهم ما تملكون من شیء ولا علیه
تشهدون قد خلق الله العلم والحكمة فاقترنهما بالواح المثبتة ونفوس متقنة لن یفارق
الاوّل الآخر ولا الآخر الاوّل انتم علی منهاج الله تسلكون افلا تنظرون فی كتاب الله
حین ما نزل الله البیان قد حفظ فی الواح المثبتة والذینهم شهدآء علیه هم بما فیها
یؤمنون ویوقنون ویتّبعون ما نزّل الله فیها وهم الی یوم یظهره الله لمتّبعون فلتستعلمنّ
كل علم من علم البیان فان فیه تفصیل كلشیء ان انتم فیه تتفكرون ان یا ذلك
الامم فقد عرض علی الله ربك من قد اخذ عنه عدد المتین لیعلمن ذلك العلم
واستبقی عنده اجزآء ذریّة الحسین مالكها بانّ فیها اجزآء ذهبیة فاستظهر هذا

من عنده فانا قد جعلناك عليه حفيظاً ولكن على من احتجب قد صنع فيه دليل ان لا
يثق فيه اجزآء الذهب فلتسكنن ما لكم بما قد انبئناك علماً ان تكن فى الاجزآء الذى
قد بقيت عند ما لكها فى الاجزاء من الاجزآء الذهب ستخرجنه حين ما تجعلن
فوق النار وانه لن يمت ابداً وان لم تكن فى الاجزآء اجزآء الذهب يظهر حين ما تقع
على النار هذا ما نزل فى الكتاب من عند الله المهيمن المتعال ولكنك فلتستعلمن
من عنده بالاجزاء التى قد جمعت ان يكن فيهما ما ينفعن اجزآء الذهب فلتدبرن
فيها ما توصلن الى ما لكها ما قد انى من عدد التين من الذهب لئلا يقرن بما قد انى
قد رقطمير فان الله لا يحبن ان يصرن احداً فى ذلك العلم وان لم ينتفعن به فلا
ثمرة له فى كتاب الله ان انتم قليلاً ما تتفكرون مثلاً فانظر فى الطين آخر خلق الشئ
فى حد الجمد اذا انقضى عليه الايام يبدل له الله ويجعله حجراً بمثل ما انتم تنظرون
وان ذلك الحجر اذا يأخذه من اولوا علم خلق البلور ويخرج عنه جوهره بمثل
ما انتم ذلك البلور من ذلك البلور من ذلك الحجر تشهدون ثم يأخذ الجوهر عن
الجوهر حتى يبلغ البلور الى حد لم يكن فوق ذلك فاذا ذلك حظ وجوده انتم به
تتلذذون على هذا قد امر الله فى البيان ان يظهرن كل فى كل شئ ما يمكن ان يظهر
من اللطف لعلكم انتم ما تقضى ظهورات فى جنات التى قد خلقت اسبابها من كل شئ
ما لم يكن له من عدل فى حياتكم تدخلون وتسكرون وان الذين اوتوا دهن ما تعدل
اسمه المقت اذا يمسون على ذلك البلور يجعلونه دهنا وذلك من خلق عجيب اذ انه
على شأن قد خلق الله فيه من الاثر اذا تقع على هذا يجعله ماء وذلك من صنع الله
المهيمن القيوم وبعد ذلك لو يلحق بذلك الماء عدل ثمان هاء وهنا يعدل اسمه
اسم الكثيف وبرسه تجرى الشمس بايام معدودة يؤثر فى نفس ذلك البلور ودون
ذلك بما يبدلن من يعدل اسمه عدد المليك على ما اسم بلسان الاعجميين تذكرون
بالذهب الذى لم يخرج عنه عن القال قدر شئ هذا من صنع الله اللطيف المحبوب
هذا طرز الاكمل من ذلك العلم ولكن شئون الادنى كل اوتوا نصيباً وكل بما اوتوا
يفرحون هذا فى علم الذين يريدون علم الشمس فى خلق الذهب قل سبحان الله وتعالى
كل بامره قائمون وان ما ذكرت من علم القمر بلى اذا يتنزل على الفراد وهنا من الكبريت

الصّفر ينقعد اقرب من لمح البصر اذا تمسه فزاد النّار التى لا تقر ذلك من صنع الله المقتدر
المحبوب ولاكن وانواع القمريات لم يظهر ما يظهر من قبل ولاكن اخذ الدّهن صعب ثم
مستصعب اذا الكبريت يحترق حين ما تمسه النّار وان قد ما علمك من قد احاب
صعب بعد صعب ولكن الذين اوتوا ذلك العلم كل قد ذكروا كلما ودبروا امراً وكلما اوتوا
كمال ذلك فما خلق الله وكل بما اوتوا كمال ذلك فما خلق الله وكل بما اوتوا فرحون وانما يكن
عندك من علم ذلك ما لم توقن به اقرب عما قد ايقنت عند نفسك به وسيظهرن الله اذا
شآء انه علام قد ابروان ما يعدلن اسمه اسم المنكادرم بما ينقص عدد الالف والبآ اذا
تعدلن بالكبريت بمنع النّار من ان تحرقه ويؤيدنه بان يؤخذ عنه الدّهن اذا لم تزد
ناره ذلك من امر الله المقتدر السبوح ولو نريد ان نبيّن مفاتيح ذلك العلم فى الذّهب والفضّة
لا تحصى وقد خلق الله باعداد كلشئ علم ذلك فى كلشئ وكان الله على ذلك مقتدراً و
قديراً ولكن قد اشرنا الى الذّهب بذكر والى الفضّة بذكر وليكفين الشّمسيّون والقمريّون
كلهما اذا هم يدركون وسيدركون ما يدركون وسترون ما يدركون سيطيعون
ما يشهدون هذا قد متعنا عليك وكل من يستند لك الى يوم القيمة هذا من عطآء الله
عليك انه لا اله الّا هو الفضال المهيمن المحبوب لو لم سئلت الله كيف ينزل الله عليك
تلك الآيات قل كل بما انزل الله ليفرحون وكم من عباده يصرفون اموالهم فى هذا وهم
لا يستدركون وكم من عباد يصرفون ثم يستدركون قل كل من عند الله هؤلآء وهؤلآء
بما انزل الله يتربّون ولكن اشهد ان ما اسمى ان الله لا يحسبن ان يامرنّ الخلق الّا بما
كل يستطيعون ان يدركون فانظر من اوّل الذى لا اوّل له الى حينئذ هل جآء عرش ظهور
يربى لناس بذلك هم عن الذين يريدون ذلك ليسترون ويمنون لانّ ما يظهر به ظهور
الله ما يستظلن فى كل ظهور فى ظل الله وكل بما قد شآء الله ليرفعون انظر كم خلق الله
فوق الارض من الذهب والفضّة وكل لله وكل فى كل ظهور لا ينبغى ان يملكه الّا الله و
ان يثبت فى ظهور ظهور الله فاذاً كل ما الكون مثل ما قد اظهر الله فى ايّام سليمان وكان
ما انه فراسخ مفروشا بالذهب عليه جنود الله قائمون وان لم يظهر قد سمعت مثل محمد رسول
الله ص قد وضع الحجر على بطنه ليسكنن الذين لم يكن عندهم من شئ وهم يصبرون والّا
تعالى الله عن كل ما خلق ويخلق وكل ما امر الله من عنده قائمون فانظر فى سير الاعراش و

سنن الاکراس و لتستعینن بما قدارادالله للذین اوتوا الکتاب فان هذا اقرب فی
کتاب الله للمتقین وان یفنی ذلک العلم علی شأن کل بما ملکوا من شیء یبدله بالذهب
والفضّة اضعافاً فاذلک فی الارض انتم فی کل ظهور فی اثبات الاثبات لتسعون فان کل
خیر فی ظل هذا کل من عندالله لیفنون وانّ الله قدعزز الشمس والقمر وجعلها اسباباً
بما انتم فی الملک ترتفعون والّا عند خلق الله الذهب مثل مالم یکن ذهباً وان جعل
الله مالم یکن ذهباً ذهباً بما انتم فی الملک تصرفون فانظر لوجعل الله کل الحجر یاقوتاً بما
انتم تتعززون بعدما خلق الله جبالاً من الیاقوت فی البحرجین ماتدخل البحر ترى الماء
حمرآء من الوان تلک الجبال وما قدرالله ان یتملکها الّا من یشآء انّه کان عدلاً احکما
فان یملکها کلشیءٍ مثل ما یملکون دونها کیف انتم به بکم تتعززون ویقرب الله بها الامثال
کینونتنا فلننظر الی ماتقومن به الملک فان کلشیء فی حدّه بذاته مثل کل شیء افلا تشکرون
انظر فی مکان المداد لوتجعلن یاقوت الحمر هل یکفینک فل کلشیء فی حدّ وجوده ینفع کلّ
شیء بمثل ماینفع کل شیء ولکن اکثر الناس لایتفکرون انظر الی ثمرة ذلک العلم غیر ان
تتملکن ذهباً وفضّة وتستکفی بها نفسک ثم انفس المؤمنین وقبل ان تتملکن
ذلک العلم قد استکفی الله امرک وامر من یشآء انه لطاف لطیف فما تثمر بعد ما تملکت
اوقبل ان تملک دون ان تنعت کینونیتّک بعد ان لایحب الله ان تشهد قدر شیء من
الحزن فاستبصر حتّی یجمع الله لک الاسباب وان تریدنّ ان تشهدن ذلک بعلمنّ
الذین هم یریدون ذلک العلم مایثمر من اعمالهم بما هم یریدون فی سبیل الله یصرفون
قل ان الله لیحسبنّ ان یکوننّ فی عزّ وغنآء وروح وابتهاج کل ذکر وانثی ممّا خلق و
یخلق والله فضّال لطیف وهل انتم تحبّون ذلک العلم غیر ان تملکون ثم تصرفون فی
سبیل الله لیرضی الله ربّکم عن انفسکم وقد رضی الله عنکم قبل ان تملکون او تتبعون
افانتم من بعد کیف تحبون ان تملکون قل بلی وربی لیحبینّ فؤآدی ان یملکنه وان
ینزّل الله فی کل الصّحف ان یفرح فؤادی عن حبّ ذلک وکل ما یرضی الله ربی ان لااحبّ
هذا تشغف فؤآدی بان یحسبن هذا وکل ما ینزل الله الرّضی علی لیجدن الشغف
ولاینتهی ذلک اذ ما یرضی الله لاینتهی وانا کل فی البحر لهاءات فائزون اننی انا الله لا
اله الّا انا ان یاعبادی مایثمر لکم من ذلک العلم انا قد قبلنا عنکم بانکم انتم لاتتبعون

ولاقتمن بذاتى على الذين او نوا ذلك العلم قبل العمل ان لا تا خذون من عبادى بان تو تيهم
شيئًا ثم من بعد ما تأخذون لا تملكون من شئ وانتم عنه لتخلون فلتنصفن بالله ان
انتم عند انفسكم ما لكون كيف تصرن دونكم وان لا تملكون كيف تظهرون اعمالك ثم
اخوانكم تغبنون ومن يا خذعن احد قدر شئ مان يعلمنه ذلك العلم او يؤتينه العمل او
يبينه فليلزمنه خمسمادة مثقالاً من الذهب لما قد اخذ عمن امن بالله احدًا منكم حدًا
فى كتاب الله الى يوم القيمة لعلكم تتقون ان يا اسمى لاخبرنك بما نقصص عليك من
قصص مهدى الذى كان من عبادنا المخلصين قد نزل عليه احدًا واراد ان يعلمه
ذلك العلم واخذ عنه خمسمائة مثقال من الذهب ثم بعد ما قد اخذ لن يستملك ما
قد اتى من شئ واستحجب عمن اخذ هذا داب هؤلاء لا يستحيون ولا يتقون وان هذا
قصص قد عرض على فى يوم القيمة والاقبل ذلك قد شهدنا وعلمنا فوق ذلك وفوق
فوق ذلك حيث كل مبتلون ولا يملكون بعد ما قد اتوا بشئ وهم يدعوننا بالليل و
النهار ثم ينفرعون فدحرمنا ذلك على هؤلاء وكتبنا عليهم ان لا تقربون ما قد احللنا عليهم
تسعة عشر شهرًا فى كتاب الله وبعد ما يريدون يلزمنهم مثل ما قد حددنا من قبل هذا
فى كتاب الله لعلهم يتقون قل ان يا اولى العلم ان انتم تملكون هذا فكيف انتم من غيرهم
تأخذون وان لا تملكون فكيف تظهرون حتى يجذب احديكم وانتم من بعد لا تنصفون
ولا تتلطفون وان الذين يسرقونهم يعلمون ويسرقون ولكنكم تسرقون وتحسبون انكم
اياهم سيئًا لتؤتون او توقنون بان ما عندكم من شئ ولا اياهم شيئًا لتؤتون و
لتتقن الله انتم من ابواب التى قد خلق الله لكم تنكسبون وتستغنيون ولا ترضيون بان
تخذ لن احدًا فى دين الله بعد ما انتم الله ربكم تعبدون ان يا عبادى كيف انتم لا تتفكرون
اما اوتيتم من العمل والفكر لعلكم تتفكرون وتتعقلون ان الذين يأتون عندكم بان
يأخذون عنكم ما انتم تحبون سواء ما كان من علم اكسير او علوم ما غير ذلك مثل ما انتم
بها تفتنون ولم يكن فيها من اصل وان يكن عند احد من اصل لا يخبرنكم وان يخبرنكم
لا يريد ان يأخذ عنكم من شئ وان يظهر يريد ان يريكم ما قد اتاه الله تتحدثون بنعمة الله
ثم تشكرون فما لكم لا تتفكرون ولا تتذكرون تؤتون اموالكم ما لكم ما يكونون عند
الله صادقون تقولون لهم ان عندكم هذا فكيف انتم عنا شيئًا تريدون وان لم يكن

عندکم کیف تفسونها ولا تستحیون وان تقولون لکم علی قدر اسباب ذلک لم یکن
عندنا ان انتم تستطعون قدرهذا تهدون الیهم ولا تقصدون بان تاخذون ان یکن
صادقاً بهذا لکم مثل ما قد اهتدیتم الیهم ان تم عمله وان لم یکونوا صادقین یؤتیکم
الله حتی عنده وانتم لا تفتنون فلتدعون ان یا عبادی انظارکم فان هؤلاء طرارون
ولتدقون یا عبادی انظارکم فان هؤلاء یحابون ربما یربکم من شیئ وهم یبدلون
ویاخذون عنکم بما انتم تفتنون ولا تملکون بعد ما اوتیتم قدر شیئ ومن بعد تحزنون
ان یا ایها الذین ما اوتوا ذلک العلم والعمل کیف لا تستحیون ولا تستنفون وکیف
لا تخافون من بعد موتکم یدخلکم الله فی النار جزاءً ما انتم تعرحق تکسون ان
تبدون ان تستغیثون فلتستغنن من سبل اخری ثم فی ارض الله تمشون یا ایها الذین
اوتوا ذلک العلم قبل ان تؤمنون بعلمکم لا تظهرون لتمنن به نفسی وانتم من بعد
تحزنون یا ایها الذین اوتوا ذلک العلم فتشکرون الله ربکم الرحمن بما قد اتیناکم من
لدنا علماً عجیباً فلتصرفن من ملک الله ما قد احل الله لکم وانتم الذین هم فقراء فی
ملک الله لتفتنون ولا تظهرون لغیرکم لیجذبون بکم وانتم ایاهم لا تؤتون وهم یحزنون
بل انتم عند انفسکم لتصنعون ثم فی ملک الله تصرفون ان اردتم ان تتخذون بما
قد اتاکم الله فاذا انتم بین یدی عباد لتظهرون ولتنسبوهم قبل ان تظهرون لهم بانا
لا تعلمنکم ذلک ولکنا قد اردنا ان نحدثکم بما قد اتانا الله ربنا لعلکم تشکرون فاذا
انتم فانظرون فلتجعلن لوحاً من کینونته تحلونها ذهباً ناراً ثم انتم قطرة مما قد
علمناکم فی علم الشمس تصنعون فاذا لتشهدن دهناً لا عدل له ثم تقولون هذا من
عند الله انا کل له ساکرون ثم تقولون عن الشمائل تحضرون فی کأس قرار فرد ثم
تمسوه بنار خفیف فاذا امس القرار الحر فلتصنعون علیه قطرة من الدهن الذی قد
علمناکم فاذا لتشهدون ثم لتشکرون کیف قد اثبته الله وجعله فضة خالصة ثم
تحمدون ثم من هذا ومن هذا فی الذین هم لا یملکونها تصرفون وان تحبون ان یرجع
عملکم الی الله فاذا انتم من هذا اسباباً لمن یظهر الله تصنعون ومن هذا اسباباً لمن
یظهره الله تصنعون وان کان من کلیهما علی قدر خاتمین لان ترجع اعمالکم الی الله الذی
قد خلقکم ورزقکم واماتکم واحیاکم وعلمکم ذلک العلم من عنده کیف یشاء فان ذلک

من فضل الله ورحمته علیکم یحبّ الله ان ینظر الی ما قد اتاکم من عنده انه کان لطافاً جمیلا
ان یا شهداء سرّ الله فتعلمون من جود الله ما انتم به تستخفون ولا تموتون ویمت بموتکم علمکم
فی صدورکم وتجعلن له او بمنه منعه تذکرکم بعلمکم وانتم تعد بالحق تذکرون فان
ذلک العلم لم یکن اعز من علم الحق کیف انتم من عند الله ترتون وان علم الحق لاکبر من هذا
افلا تبصرون لو تکن بین یدی الله الف نفس مما استکمل فی ذلک العلم والعمل لو لم تؤمن
بالله ثم بایاته لما امرنّ الله ان ینقینهم بعلمهم وعلمهم هذا من علم الحق وهذا شان علم
الاکسیر افلا تسمعون بلی ان هذا العلم لو یکن ممن امن بالله وایاته لکان طرف له فی البیان
افانتم بطرز الله لا تتطرزون قل بلی انا کل بطرز الله مطرزون ومثل ذلک ان تکن فوق الف و
مثل ذلک ان تکن دون الف فلتعززون تعلم الحق فی کل ظهور فان هذا الاکسیر الله کلّ
اکسیر فی ظله مستظلون ومن یؤت الی ذی علم او عمل من شیئ بان تعلمنه ذلک العلم او
تؤتیه ذلک العمل فلیلزمنه من کتاب الله تسعه عشر مثقالا من الذهب و لیحرمن علیه
ما احل الله له تسعه عشر یوماً حداً فی کتاب الله لعلکم لا تفتنون ذلک لشان واحد
وان بعدد الشان تتعدّد الحکم علیکم الی ما انتم تحصون لعلکم فی رضوان الشان لا
تحزنون ان یا عبادی ان عندکم ذلک العلم انتم لتعلمون وان تکن عندکم من ذلک العمل
انتم لتؤتون وان لم تکن عندکم لا تفتنون به احداً وانتم فی ذلک العلم جود الله تظهرون
وانتم فی ذلک العمل فضل الله تظهرون وانتم فی ذلک العلم لطف الله تظهرون وانتم فی ذلک
الصنع حول الله تظهرون وانتم فی ذلک العلم عطاء الله تظهرون وانتم فی ذلک الاکسیر
هبة الله تظهرون ومن یؤتی ذلک العلم ولم یورث من احد حین ما یمت یدخل النار
ولا یخفف عنه ما قدر له ذلک من فضل الله علیکم لعلکم انفسکم من بعد موتکم
بعلمکم لتحیون وفی حیاتکم عطاء الله لتظهرن وان بعد ما قد شهدتم من عند
انفسکم لتظهرون ولا تخافون فان الله لیحفظکم عن بین ایدیکم وعن ایمانکم وعن
شمائلکم ومن فوق رؤسکم ومن تحت ارجلکم ومن کل شطر ینتهی الیکم انه علی کلّ
شیئ حفیظا وان من بعد استظهرتم ان شهدتم من حزن رضا عفا الله حسناتکم وانتم
فی الرضوان الارفع تدخلون وانکم انتم ما لا تحبون ان تتعلمون ولتکونن متفرداً فی
ذلک العلم بما قد خلقتم من ایات الربوبیه تحبون ان تتفردون بها فیما قد اتاکم الله

ربکم وکل به الیکم برجعون بلی هذا فضل من الله علیکم ولکنکم جود الله من خلقه لا تمنعون ان یکن الف نفس ذا علم حق او یکن واحداً اهل ینقص من علم الله مثل ذلک ایاکم لوانتم قلیلاً ما تتفکرون وسیئات الله ذلک الخلق قیامه اهلها به لیحیطون وان الله لیحسبن علم الحروف ثم ذلک العلم انتم اکبرهما ان تستطیعون تملکون ولا تحتجون بهما بمن یظهره الله فانما عند الله اعلی واجل کل بامر الله من عنده یخلقون لوانتم کل ما علی الارض علم الحروف ثم علم الاکسیر اکملها ولم یومنوا من نظهره الله ما یستحقون عند الله الّا وهم انفسهم لیفتنون هل ان یفتنون ثم دونهم فلتتقن الله ان یا کلشئ ثم من یظهره الله ثم بایاته تؤمنون وتوقنون کل ما عندکم من عنده بما خلق فی ظهوراته قبل ظهوره افانتم سیئاً من عند غیر الله تشهدون وان الله قد خلق لما یخرج من الارض بما یظهر فیه ما تظهرون الذهب والفضّة ان اطلعتم بهما اناهما تشترون وان وجدتم ادلاء لهما اباهم لتغلمون **انتهی کلام البیان** ملاحظه کن بعد از موهومات مثل قدمات قدمات یا کفریات مثل انی انا الله یا انی انا الرسول او منجم او عالم الحروف وطلسم وحساب وغیره یا انی انا الحجة که همه نقیض یکدیگر است که هیچ ذی شعوری با حیاء چنان مهملات نگوید بعد از این همه مزخرفات آمده کیمیاگری کرده با وجودیکه علماء وحکماء طبیعیین فرنگ احدی از سابقین باین درجه نرسیده اند حتی جوهر انسان وحیوان را در آورده اند اما حمقاء اسلام میخواهند از زرنیخ وزیبق طلا سازند مثل کوهها فاویل لهم بما یخدعوا الناس یک خانه خرابی وبلاء مبرمیکه بقلوب اهل ایران نازل شده مغالطه کیمیاگری واکسیر است که باسماء مختلفه نام نهاده وبانبیاء واوصیاء وصالحین را بدنام کرده که این علم از پیغمبران است یا عبدالله انصاری یا از فلان عارف یا از فلان قلندر درویش کهی جرأت کرده نسبت دهند بامیر المؤمنین ؑ الصالح الذی قال ؑ یا بن عباس ان دنیاکم وامارتکم هذا لا تسوی عندی هذا النعل الّا ان اقیم حقاً وارفع باطلا والذی نفسی بیده لا بقرن الباطل حتی یخرج الحق عن خاصرته هذا ونحوه کیف یتعلق بالشعبدات الباطلة الذی لا نزل به کتاب ولا نطق به رسول هو ؐ اجل عن ذلک الذی یقول خذ الفرار والطلقاء وشئ یشبه البرقی وفلان سحقاً تملک الغرب والشرق اللهم العن من کذب علی اولیائک وانتقم انتقام العزیز الجبار حتی یشهد علی افکهم جمیع من فی الغرب والشرق این مرض جهل مرکب ومهلک ریشه ثروت ایران را بریده آبرو وشرف تجار وکسبه وحکام را برده

وضیع و شریف بطمع موهوم افتاده مردمان تنبل بطال بیعار مضل نقال مردم را بالوان بیان سحر کرده اند
کما قال تبارک و تعالی وسحروا اعین الناس و قال ص ان من البیان لسحر یعنی بازبان چرب و نرم
باطل را لباس حق پوشانیده مردم را از راه بیرون کرده اند حقیقت روح سحر اینست و خطوط چپ و
راست و الفاظ مهمل باهم ترکیب کردن ملاحظه کن اگر کسی کو مدعی کیمیا که آیا آب جوهر نفط شود
گوید نشود یا سنگ نوره آرد نان شود گوید نشود یا انسان حیوان شود گوید نشود یک میمون را میشود که
تربیت کرد تا زنبیل بردارد یا اینکه گربه را دور کند لکن باز همان میمون است و دمش تا قیامت باقی ماند
و همچنان انسان از عدم علم و تربیت حیوان میشود لکن بی دم و شاخ بل هم اضل سبیلا و همچنان
سنگ نوره را بصورت آرد آوردن ممکن است لکن از آن آرد نان خوردن محال و از نان آرد زنده شوی و
از نان نوره هلاک شوی ای مرد نابالغ تا امروز چند قرن است که مانند هفتاد و هفت پا یکوش این تاجر
ورشکسته و آن وارث سفیه رفته و کوش آن کاسب ابله را بریده سرمایه دکان و اساس البیت نصف
مالش را باد م و دود سوزانیده و نصف دیگرش را قند و چاهی و بنگ و چرس و سرب و باروت حاضر
کرده که باخند الجنگی آخر یک و اعظ حکیم نیست که عوض دست و زبان ملایک شمردن هر روز بموعظة
الحکمة الحسنة بگوید ای مردم این چند صد سال کسی ندیده است که صاحب این کار موهوم قصری ساخته
است که یک خشت از طلا و یکی از نقره بوده یا پادشاه شد که همه اقالیم را تصرف کرده او الله بلکه این داروی
مهمر لشیم را حکماء یونان بدماغ حمقاء ایرانیان دمیده اند که دیگر بهوش نخواهند آمد تا که ایشان را استکار
کرده دربار ارباب پارلمانت بفروشند آنوقت بهوش آیند که نه عارف است و نه صوفی نه قلندر است
و نه درویش نه امام است و نه خدا نه پایش در حقیقت ثابت و نه دستش بشریعت بند همه این اختلافات
و مضلات صید آن کید هواپرستی است خلافا علی الله بقوله تعالی تعاونوا علی البر والتقوی
ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان آیا نمی بینید که حکماء فرنگ آن کیمیا و اکسیر را زحمت کشیده
و علم آنرا حاصل کرده که طلا را باید از سنگ فلان کوه در آورد و نقره را از فلان اقلیم و سنگهای سرخ و
سفید را بلور الوان ساخته اند و بدست تو قلیان و استکان داده و نحو ذلک و ریگهای دریا را آهن
ساخته و مانند سیل جاری کرده و از آن چیزها ساخته که تو ای کیمیاگر از موم عسل نتوانی ساخت کیمیا
و اکسیر این است که بتار تلگراف و ریل خط آهن ملکوا شرقا و غربا با وجود اینها نه
ادعای خدائی کرده اند و نه پیغمبری و نه این ادعاها که اینطایفه بابیه کرده اند بلکه میگویند
که خداوند این چیزها را خلق فرموده که هر چیزی را در چیزی که با علم و زحمت

بعمل آورده از آن منتفع شوی اصل طلا آهن است که زندگی انسان با اوست که اگر نباشد نه از انسان
ایمن باشی ونه از درندگان وجانوران موذی ونه قصور داشته باشی ونه لباس ونه اساس البیت بواسطه
آنکه اسباب وآلات حرب حفظ آنها مینماید انسان باید تلاش کند نه مثل گربه موش شکار کنی و
مانند خر علف خوری چیزیکه لوازم انسان است بدست بیاوری ملاحظه کن که کاغذ مثل طلا کار
کند ومثل زر سکه دار عوض وبدل شود ودست بدست بگردد آخر بخزینه سلطان رود لکن آن
چیزیکه خدا او را از برای احتیاج عباد مثل آب خلق کرده قوله تبارک وتعالی وانزلنا الحدید
فیه باس شدید ومنافع للناس راه منافع را گم کرده تنبلی وبطالی را اختیار کرده دمی را
غنیمت شمرده هرچه خواهد نقد خواهد شود یا نشود جهلاً منهم وغروراً مانند حکایت آن شخص
جاهل تنگدست در اصفهان هر شب بمسجد میرفت نماز میخواند واز خدا پول میخواست یک رند
طراری خبر شده شب رفت در مقصوره مسجد پنهان شده تا وقتی آن مرد بعبادت هر شب آمد
ومشغول نماز ودعا شد آن مرد از آن بالا گفت ای بنده من چه میخواهی آن مرد نادان بخود لرزیده وخود را
گم کرده تا وقتیکه بخود آمد گفت خدایا سیصد تومان پول میخواهم که صد تومان قرض خود را بدهم و
صد تومان زنی بگیرم وصد تومان را معاش وکاسبی بکنم گفت فردا یک ظرف طعام با پنجتومان
پول صبح زود هر که را دیدی در مسجد عصا در دست دارد بآن بده تا در شب آینده حاجتت
روا شود آن مرد نادان از خود چیزی نداشته از این طرف از آنطرف قرض کرده وصبح زود طعامی
ترتیب داده با مبلغ مذکور مهیا کرده با کمال ذوق آورده در مسجد دید مردی با عصا در مسجد ایستاده
دست وپای او را بوسیده پول وطعام را تسلیم او نمود والتماس دعا طلبیده او را وداع کرد وباز
گشت همان شب در وقت موعود نماز خواند ودست نیاز بلند کرد که خدایا بآنچه فرمودی عمل نمودم
حال حاجتم را روا فرما گفت برو صد تومان از کوه سفید سنگ بیاور وصد تومان هم از فلان
دشت هیزم بیاور آن بیچاره بی اختیار شده گفت خدایا صد تومان دیگر را نقد بده گفت قسم
ببزرگی دروغم که هرچه داشتم دیروز در قمار باخته ام حال ای کیمیاگران وعیاران دست از این
مرشدی وقلندری ودرویشی وصوفی گری واین راه باطلیکه طایفه بابیه پیش گرفته اند وبسیاری از
مردم را گمراه کرده اند حذر کنید ونزدیک آنها نشوید نعوذ بالله من غضب الله باری کاری پیشه
خود کنید که امروز عقلای اهل این زمان میکنند ونفع زیادی میبرند وغالب روی زمین را مسخر کرده اند
غیر از این چاره دیگر نیست قسم دیگر گداهای تریاکی ایران که هرچه داشته اند در قمار خود پرستی و

حکایت فقیر در اصفهان

کاهلی باخته اند و هرکه هم هست غیر از شما ها در روی زمین نقدی طلبند اگر ظالمند جزیهٔ نقدی خواهند
و اگر خاین است رشوت نقدی خواهد و اگر عادل است ده یک نقدی خواهد فاین الصّالحون
خلت منهم تلک الدّیار و یا شوقاً الیهم کما قال سیّد الوصیّین بعد الصفّین وهو سیّدهم
و انّی لست منهم لولا رحمة ربّی لاکون من الهالکین سبحان الله سالهای سال است که
مردم صالحین منتظر فرج هستند که خدا کسی را خواهد فرستاد که این موهومات را از میان مردم بردارد
و بجادهٔ مستقیم انبیاء هدایت کند و اسباب غوایت و ضلالت را بر چیند بقانون محکم
محمّدی که منکر این محمد عالم را با آن فنون و عرفان زینت داده امور معاش را نظم داده
و امراء و حکما که از بی عملی و کاهلی نابود شده اند ایشان را زنده خواهد کرد علم دیانت و سیاست و
تجارت محمدی را خواهد آموخت الکاسب حبیب الله را بمردم خواهد فهمانید ما در این فکر کسی
آمده گاهی گوید امامم گاهی گوید نبی هستم گاهی گوید خدا آمده است آنچه از احکام خدا مانده بردارد
و آنچه انبیاء با جان فشانی بنا کرده اند خراب کند که دنیا چنین بوده و خواهد بود ما هی الّا حیاتنا
الدّنیا نحیی و نمت و ما نحن بمبعوثین جنت و نار همین است و خدای شما مثل یکی از شما است
کما قال فرعون انا ربّکم و الهکم و هذه الانهار تجری و الاشجار مثمرة لو اتخذتم الها
غیری یا که میگوید فلان عدد عمر است و فلان عدد علی یا الف فلان است م فلان ح فلان
خط افسون است و فلان شکل حمایل و فلان علف کیمیا یکذره از این بان کوه زنند طلا شود هذا
و نحوه و کانّه این ضدّ همه انبیاء و رسل آمده است بتصدیق سر نقطه موهوم آمده است عیسی ع
گوید شما ظن کنید که من بنقض نوامیس انبیاء آمده ام کلّا بلکه بتکمیل کنم شارع فرموده که زانی را رجم
کنید بلکه هر کس از روی شهوت بزنی نظر کند مستوجب سزا است این بیان خلاف
آنست که گوید من بتکمیل بی ناموسی آمده ام مرا خدا خوانید دیگر با تو کار ندارم نقطهٔ موهوم معنی
شود میم لام تفسیر اگر آئینهٔ ات پاک شود نبی شوی اگر صاف شود ولی شوی اگر بیخود شوی خدا
شوی و صد مثقال از فلان با فلان بهر چه بدتر فلان شود یکذره از این موهوم بآن کوه قسم شود
یا حسرة علی العباد اگر این کارها وجود داشت و در دست علی محمد بود منهای کارخانهٔ پادشاه را
طلا کرده بود و آهنهای توپخانه را نقره یا دوشان تپه را اکسیر اگر یقین میکرد که توشیطانی باز از بود و نبود سست
نگشده در رکاب تو شهید میشد دیگر این هیاهو و طلسمات لازم نبود و روزی دو هزار بیت و
ده هزار کلمهٔ مهمل گفتن حاجت نبود تا امروز که پادشاه ایران سهل است بلکه سلاطین روی زمین سر

رنکٔ دیکر بازی دیکر

برزمین و اہل عالم قائل بقول ناحق شما بودند این زمان آن زمان است که قیمت المرء ما یبلغ دراهمه الحیاء
من الایمان و الجنون فنون والله بصیر بالعباد قلت هذا وامثاله امرًا بالمعروف وناهیًا
عن المنکر والله علیم خبیر بما فی صدور الصّامتین ملاحظه کردی بنام اکسیر وکیمیا چه فنها زده مثل
شعبده بازی ایران که کویند بازی دیکر رنکٔ دیکر که مردم عوام وتنبلها بآن مایل اند وحساب ابجد که
فلان اسم فلان عدد است مقصود از ان عدد فلان و فلان است بعد بازی دیکر و رنکٔ دیکر آورده
که دعا دارم وطلسم دارم وتسخیر چنان بنویس و چنین بکن که تمام دنیا را مسخر خواهی کرد چنانکه در بیان
کتاب احسن القصص کوید یا قرة العین مردم را بجهاد راغب کن و فلان هیکل را عبد الکریم بنویسد
در جنکٔ بردارد که یکی از شما بهزار مسلمان غالب خواهد شد و من ملائکه فرستادم بنصرت شما
آن بود که آن زن بی حجاب با زبان فصاحت شاعرانه آنچه از پدر و برادر شوهر نحو و کلام یاد
کرفته بود بی پرده بالای منبر رفته مردم را بدین باب دعوت کرده و وعدهٔ تسخیر اقالیم سبعه
داده و پادشاهان را معزول و مخذول شمرده عالم را مغرور نمود چنانکه در راه خراسان در
منزل بدشت که یکفرسنکی بسطام است با حاجی محمد علی که بعلی اعلا ملقب بود با آن زن بی پروا
خلوتها کرده از برای خروج بنام باب را بهانه ساخته تا که مردم را جمع کرده در میان ملاء عام خود را زینت
داده بمنبر رفت کفت هان ای اصحاب این روزکار ما از ایام فطرت شمرده میشود امروز
تکالیف شرعیه یکباره ساقط است بر شما عذاب وحساب نیست آن وقتی که حضرت باب
اقالیم سبعه را فرو کیرد و این ادیان مختلفه را از میان بردارد شریعت تازه خواهد آورد ونحو ذلک
عالم را بفساد و ضلالت دعوت کرده است و رنکٔ دیکر و بازی دیکر آورده است که علم
حروف مقطعات بما داده اند الف فلان است و کاف فلان و احادیث ضعاف را
قوّت داده بین مردم عوام کالانعام القاء کرده است کاهی کفته علم بسم الله و اسماء و نقطه
بحق داده شده است فلان حرف اسم فلان است از فلان اسم آن نقطه و نحو ذلک حال از
هر مقال ترهات آن یک نمونه از بیان آن عربی یا فارسی ذکر میشود که از این قبیل در بیان و کتب
ایشان بسیار است هر کاه انکار کنند کوئیا و رید اصل کتاب را تا خدا لعنت کند دروغ کوی را و
خوانندهٔ این رساله خالی از سه فرقه نیست اکر از ملل خارجه است اکسیر وکیمیا و طلسم و جن
و نقطه و ابجد و حروف نزد وی ترهات و مضحکات است که از برای اسلام غیر از خجالت
چیز دیکر نیست یا آنکه اسلام است خواه اصولی باشد یا شیخی یا سنی یا وهابی اکر عقل دارد آنچه ذکر

قرة العین و مرید باب

شد بس است و از برای هر یک از موهومات بعد از ذکر اقوال باب شرح جدا شده است ملاحظه
فرمائید حق یتبیّن الرّشد من الغیّ والسّلام از بیان علی محمد باب عربی و فارسی بزعم خود وحی
گفته است و تهدید نموده مردم را **هو هو** وانّنی انا القائم الذی کل ینتظرون یومه
وکل به یوعدون قد خلقنی الله بامره وجعلنی قائمًا علی کل نفس بما قد اتانی الله من الآیات
والبیّنات انّه هو المهیمن القیّوم ولعمری اوّل من سجد لی محمّد ثم علی ثم الذین هم شهداء
من بعده ثم ابواب الهدی اولئک الذین سبقوا الی امر ربهم واولئک هم الفائزون و
ان اوّل ذلک الامر اوّل یوم القیمة کل علی الله یعرضون انّ الذین عرضوا علیّ وهم کانوا
بالله وآیاته مؤمنین فاولئک هم اصحاب الرضوان قد جزینا هم فی الکتاب باحسن ممّا
اکتسبت ایدیهم وکذلک نجزی المخلصین وان الّذین هم عرضوا علیّ وهم بی وبآیاتی لا یوقنون
حسبهم ما اکتسبت ایدیهم وما هم یشهدون علی انفسهم ذلک ما قد شهد الله علیهم وجعلنا
اعمالهم هباءً ذلک ما قد نزّلنا من قبل فی القرآن لعلکم توقنون کل شیءٍ هالکٌ الّا وجهه
کذلک یظهر الله صدق ما نزل لعلکم تتذکرون وانا قد نزّلنا من قبل فی القرآن کلمة
فیها کل امر لعلکم بها تتقون فبای حدیث بعد الله وآیاته یؤمنون وانا قد نزّلنا من
قبل انّه لا اله الّا انا ایّای فاتّقون لتوقننّ ان لم یکن اوّلًا قبلی ولا آخرًا بعدی ولا
ظاهرًا غیری ولا باطنًا دونی ولا آیة الّا من عندی کذلک یمحص الله النّاس کلّهم
اجمعون ولعمری ان امر الله فی حقی اعجب من امر محمّد رسول الله من قبل لو انتم فیه تتفکرون
قل انّه ربی فی العرب ثم من بعد اربعین سنّة قد نزل الله علیه الآیات وجعله رسوله
الی العالمین قل انّی قد ربیت فی الاعجمین وقد نزل الله علیّ من بعد ما قد قضی من عمری
خمسة بعد عشرین سنة آیات التی کل عنها یعجزون وقد قضی یوم الدّین وانا بما قد وعدنا
من قبل فی القرآن انا کنّا نستنسخ ما کنتم به تعملون نرید ان نوفی به فلنقرئنّ آیة الاولی
٣٦٠ باللیل والنّهار فانّها خیر عن کل الاعمال انتم بها توقنون از آنجائیکه همیشه میدیدم
تلاوت میفرمودند آمنت بسرّ آل محمّد الخ خواستم کشف غطاء شود که عمل مطابق ذکر قولی شود
از وقت نزول قرآن تا نوزده ٦٦ سنه که عدد الله باشد ظاهر آل محمد که هر ٦٦ حول یک حرف
بسم الله الرّحمن الرّحیم گذشت و چهار سنه مزید بر صورت جمع چهار کلمه بود بزمان شیعه خالص گذشت
اعنی حاجی سیّد کاظم علیه صلوات الله ثم علیه سلامه و آن این جهت بود که حروف بسم الله الرّحمن الرّحیم

که کل قرآن در او ست و نزد او جمع شدند و نوزده روز که یک اوّل ظهور سر مانده بلا اعلی و اصل و اوّل سنه ۱۲۶۰ اوّل ظهور سر بود و از این جهت بود نزول کلمهٔ لاحول ولاقوّة الّا بالله العلیّ العظیم ابداً از عدد نفی و اثبات سنه ۱۲۶۱ ختم میشود و یک ظهور سر محمّد و آل محمّد علیهم صلوات الله ثمّ کل بهائه میشود و چونکه ظهور سر ظهور الله است نه ظهور بشأن نبوت و ولایت بل بظهور ربوبیت از این جهت بود که ظاهر شد بظهور انّنی انا الله لا اله الّا انا و در حین ظهور اول کسیکه با و بیعت کرد محمّد بود چنانچه نص حدیث است بعد امیر المؤمنین بعد ائمه علیهم السّلام و این است سر آیه اذ قال لابیه یا ابت انّی رأیت احد عشر کوکباً والشمس والقمر رأیتهم لی ساجدین و بدانکه عدد یوسف عدد قیّوم است ۱۵۶ و مراد قائم آل محمّد علیه السلام است و او ست حیّ قیّوم و از این جهت بود که در یک ظهور سوره اسم خود را تفسیر کرد و هر سوره را دو آیه از قرآن عنوان فرمود تا اشاره باشد بر آنکه او ست نقطهٔ قرآن در باء بسمله که در حدیث است که کل قائم با او ست و چهل آیه بدیعه قرار داد که اشاره باشد بعدد ولی در آیه رأیتهم لی ساجدین سوره ذی القرابه را خوانده که فضل ما از قبل بوده ولی از آنجا که ظهور ما ظهور نار الله بود در قیامت اعنی رکن لا اله الا الله که مقام بسم الله است و محمّد رسول الله رکن هواء است و علی و الائمه حجج الله رکن ماء است که متعلق باسم رحمن است و رکن تراب متعلق باسم رحیم است که با وّل کل خلق میشوند بر فطرت لا اله الّا الله و برکن ثانی رزق داده میشوند و بثالث میمیرند و برابع زنده میشوند و اشخاصیکه همیشه میخوانند رضیت بالله ربّاً هرگاه صادق بودند در قیمت داخل نار الله میشدند زیرا که در قرآن بود فبای حدیث بعد الله و آیاته یؤمنون و همه مقر بودند که غیر الله قادر نیست که آیه نازل فرماید که اگر این امری میبود که از شأن بنده بود از یوم نزول قرآن تا سنه ۱۲۶۱ که ۱۲۷ سال گذشت کسی آیه آورده بود و همین که کسی آیه نیاورد دلیل است که از غیر خداوند نیست بل از قبل او ست و دلیل واقع وجوده اثباته و آیاته دلیله و همین است معنی عرفتك بك در دعا و اعرفوا الله بالله در حدیث و معنی اللّهم عرّفنی نفسك الخ و ما شناختیم مردم را از نفس خود ولی کسی مشعر نشد و قدر ندانست و اوّل کسیکه رجعت بدنیا کرد رسول خدا بود و او ست اوّل رسول قائم و آمد نزد شما و نشناختید نظر بروز اوّل کنید که هفت سال غیر او ایمان برسول خدا احدی نداشت و امروز چه مدعی ایمان هستند و لابد است معنی حدیث سیرجع الاسلام غریباً کما بداء فطوبی للغرباء کذلك سایر اهل بیت رجوع کردند و خداوند بوعده خود وفا فرمود و نرید ان نمن علی الذین استضعفوا الخ و دو مرتبه حضرت قائم که لسان الله است

ائمه کردانید ایشان را الی حصل قیامت صغری برپا شد و یوم مقدار خمسین الف سنه ظاهر شد
و کل شیئ حشر و نشرش شد و ظاهر شد قول الله کل شیئ هالك الا وجهه و کل جزا داده
شدند ولی اقارب را از جهت فضل در استثناء داخل میکنیم لاجل جبر ایشان زیرا که مقر بحروف
وجه ۱۱۹ است بوده اند اگرچه محجوب بوده اند ولی اگر بظهور عدل منتظر جزا دهیم احدی مستحق
نمیشود غیر از آنکه ماسوی که مشت خاکی هستند بفضل بیامرزیم سبیلی در لقاء آیه توحید ایشان
نیست قسم بخداوندی که جانم در قبضه اوست که کسی را مؤمن از روی بصیرت نمی بینیم طینی را که
بآیه ولله علی الناس حج البیت طواف میکنند بابیکه منسوب بخداست و صاحب کلامیکه
حج و کل دین بقول او برپاست بل نبوت نبی و ولایت ولی ثابت است بقول او ۴۰۰۰
هزار مفتی چگونه حکم میکنند کل اعمال ایشان را هباء منثورا کردیم این است معنی آیه که اگر
ما علی الارض را فدا دهند نجات از فزع و آنچه در قیامت است نمی بینند چه مال و چه علم که ثمر ندارد
این است معنی ولله الملک جمیعا در لباس عبودیت ظاهر میشود بحجتی که دین ایشان برپاست باو و شاه
میگیرد هر نفسی را بر عملش فرق نار و نور عدد بابست هر کس در باب داخل است در نور والا در نار
امروز اهل جنت و نار را بهمین بشناسید و شمایکی از انبیاء الله بوده اید هو الاعظم و انما الصلوة
من عند الله علی الذین هم فی قلوبهم حبی فی کل حین و بعد حین صفحه ۲۰ع برافق
لا تدرکه الابصار و هو یدرک الابصار و هو اللطیف الخبیر نازل و بر اوج کان الله
ولم یکن معه من شیئ الان کما کان واصل حمدا لمن خلقك و رزقك و اماتك و
احیاك و جعل فی قلبك حبی هذا ما ینجینك و ذوی قرابتی لا دون هذا فلتشکرن
الله یومئذ شکرا عظیما مخفی نباشد که قیامت صغری برپا شد و کل شیئ حشر و نشرش
و اول امر یوم خمسین الف سنه بود چنانچه در تفسیر سئل سائل الی و نریه قریبا تفسیر
بظهور شده و ظاهر شد قول الله و صعق من فی السموات و الارض الا من شاء الله نظر
کنند بکل شیئ که ظاهر شد کل شیئ هالك الا وجهه مراد هلاك ایمانی نه جسدی و حروف وجه
چهارده است و مراد محمد ص و ۱۳ نفس است که با مامت آنها کل مسلمین بلسان قائلند و آنها
همان بودند که از برای یوسف که قیوم اسماء است سجده کردند چنانچه در قران است انی رأیت
احد عشر کوکبا و الشمس و القمر رأیتهم لی ساجدین مختصر مقال منم قیوم اسماء از ظهورم
گذشت آنچه که گذشت و صبر کردم تا کل ممحص شوند و نماند الا وجهی و بدانکه من منتسم بلکه

مرآتی هستم که در من غیر خدا دیده نمی شود این قسم مردم را ممتحن میکنیم که ایمان بقرآن از روی بصیرت نداشته اند و اگر میداشتند بآیات ما تصدیق میکردند زیرا که غیر الله قادر نیست آیه نازل کند و منزل بعد منزل قبل است و این همان ناریست که در قیامت بر پا شده هر کس داخل شد برد و سلام بر او میشود باینکه میداند او نار الله بوده که قائم بامر الله و عدل منتظر است و نور میشود نار او و فرق نار و نور عدد باب است هر کس در باب داخل شد بحمد الله داخل نور است و الّا در نار است و این همان نوریست که در شان او و الله نور نازل شده محمّد و آل محمّد و فاطمه و کلّ نبیّین و صدّیقین و شهداء و مؤمنین در قیامت مبعوث شدند و اجل این دوره الی یوم الدّین بود و منقضی شد ثمرهٔ ایمانها در این یوم باید ظاهر شود غیر چهل هزار مفتی که فتوی بر صاحب قرآن دادند دیگر ثمره ندیدم حال که گذشت و هباءً منثوراً شدند حضرت ظاهر شد و قیامت گذشت و کل اهل بیت رجوع بدنیا کردند و دو مرتبه خداوند ایشان را ائمه گردانید چنانچه وعده داده بودیم در قرآن و نرید ان نمنّ علی الذین استضعفوا الخ درست ملاحظه شود چه میگوید میگوید قیامت برپا شد و حساب خلایق خلاص شد و ائمه جمله زنده شده آمدند بدنیا و بمردم گوید شما با همه انبیاء خدا بوده اید مثل آنکه در بیان جزء خامس تا آنکه گوید ذلك علی ما قد فسّرت فی الافق الاعلیٰ و ان من قبل عدد الهاء محمّد و علی و فاطمه و الحسن و الحسین بان حروف اسمآئهم تسعة عشر مثل بسم الله الرّحمن الرّحیم الیٰ قوله تنظرون الی القرآن بمثل ما تنظرون الیٰ محمد من قبل فان کل ما یحقّق بالقرآن من ذات جوهر مجرد او ذات حدود و محدود و محقق بمحمد و ان ینظر احد سیّره یریٰ کل ذلك فی محمّد معنی ما انتم فی اخبارکم تقرؤن قد اخرج الله کل شیئ من باء بسم الله الرّحمن الرّحیم الی اخره فارسی عرض شود مرد بیچارهٔ عوام یا عوام بلباس علماء یا عالم زندیق ملاحظه میکند عجب استخراجیست اسماء خمسه طبق بسم الله الرحمن الرحیم آن حروف نوزده حرف و این حروف نوزده این سر بوده است که صاحب الزمان که علی محمد باشد آورده دیگر نمیدانند که این علمی است که نزل به الکتاب یا نطق به رسل باشد بل تمام این بازیهای حقه بازهاست که خود در آورده بائمه بسته اند که عوام فریب دهند و مرید حاصل کنند عبث نیست که گفته اند یک مرید خر به از صد توبرهٔ زر است مقصود از آن مرید شخص صاحب ثروت و یا صاحب منصب است که مرید آن درویش و این صوفی و یا آن بابی میشود که مال و جان خود را براه مرشد نثار کند مثل میرزا موسی و غیره چنانکه در عالم چنان مریدها بسیار شده است از حرارت قلم مطلب دور می افتد

اعتراضات مؤلف

تأسفاً باین ملت موحد اسلام که احدی از علماء و خطباء و واعظین ملتفت باین فتن نمیشوند و نه کسی تکلیف خود را نسبت بعوام عمل میکنند که در بالای منبر بگویدای برادران این حروف آلات کتاب و معانی خود است نه خود حروف معانی مضمر دارد اسماء محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین عدد حروف آن مثل عدد حروف بسم الله الرحمن الرحیم است این برای معصومین فضیلت نشد بلکه حروف ابجد بهر زشت و زیبا مطابق شود مثل آنکه جماعت سنت هم اگر بگویند ابوبکر و عمر و عثمان و عایشه نیز بعدد حروف بسم الله الرحمن الرحیم است و خدا در قرآن هرجا که بسم الله الرحمن الرحیم گفته مقصود اظهار فضیلت ابوبکر و عمر و عثمان و عایشه است یا کفّار گویند محمد ص هم تابع فرعون و ابلیس بوده که هر وقت بسم الله الرحمن الرحیم میگوید مقصود فرعون و ابلیس و نمرود و شداد است باین سبب که حروف بسم الله الرحمن الرحیم ١٩ است و آن اسماء هم ع ١٩ وقس علی ذلک وهرگاه کافر و دهری و صوفی یا وحدة الوجودی یا حلولی بگوید چه جواب دهی آن که اقلاً خود تو بعقل خود تو باور کنی آیا این است حجة البالغه که خدا فرستاده است طوبی لمن له لب صاف

ایضاً فصل دیگر از بیان ملاحظه کن چه بیان کرده است باز حروف و معانی آن گفته در این اوراق در اماکن متعدده باین اکتفا کرده ذکر میشود مع زشت و زیبا که کلام متصل باشد و مطالب غلطات و مهملات و خلاف ضروری عقل و نقل هم در آن موجود است با دقت ملاحظه شود

هذا من فصول البیان ایضاً

والله علم ما یخرج من الارض من ورق الشمس والقمر عن کل ما خلق و یخلق من کلشیئ والله علی ذلک لمقتدر قدیر والله کل علم یجذب به من نفس عن کل ما خلق و یخلق من کل شیئ والله علی ذلک لمقتدر قدیر مثل ما انتم فی القرطاس تحکیون او فی التسخیر تذکرون او فی الفرق والوصل تتحدثون والله علم الطلسمات کلهن من قبل و من بعد والله علی ذلک لمقتدر قدیر قل ان الله لیحسبن ذلک العلم وانه علم اعداد الحروف مثل ما انتم فی صورة الباء صورة الاثنین تکتبون قل ان هذا العلم ممتنع منیع من اوتی به اوتی فضلاً عظیماً وانا لنحسبن ان ننشئن فی ذلک العلم من کتاب حتی یستضیئن بذکره کل المتدققون قل اتکتبن من جسد الاو تکتبن زوجه لعلکم تستطیعن ان تاخذن الحکم حین ما انتم تکتبون ذلک علم ما قد حکمنا فی المواریث وقدرنا مقادیر کل نفس ذکرا من الله للذینهم فی ایام ربهم یتفکرون قد جعلنا کل الحروف فی عشر مماثلة ثم زدنا صورة الجمع فاذا فی احدی عشر درجة تأکل الحروف فی الباب یخلقون

ایضاً من فصول البیان

ذلک هیکل الانسان ظاهره هاء و باطنه واو وکلشیئ فی ذلک اذ کلشیئ فی الحروف الثمانیة من بعد العشر وانا انبتناها فی عدد البهاج من غیر ان تحسبن الألف واللام ذکراً من الله الواحد لظهارها قل ان اول خط الهاء عدد العلم واخر خط الواو عدد المقیت ما بینهما تسعة عشر اسماء ممتنعة انتم بها تدعون ان استملکت من کتاب فی علم اعداد الحروف فلترسلن الی الله فانا لنرید ان نثبتن الحق عنها لعلی الذین اوتوا ذلک العلم من بعد فی صراط الله یسلکون و قد نشئ فی ذلک العلم کتاب من الاولین او تملکن هذا خیر عما نشاء فی الأخرین قل فی کل ظهور یجدد الله خلق کلشیئ افلا تحبون ان تجددون قل یحبن الله فی کل ظهور ان یبین خلق کل شیئ من اول ما یبدع بدعاً لطیفاً فلتراقبن فیما تکتبن با تکملن الاجزاء فی الواحد لان یخلق فی البیان ارواح اعداد الواحد مثل ما تکتبن اجساد کلماتها علی احسن لطف لطیف واجذب جذب جذیب وان کل البیان کیف تستظهر من یدیک بعد ما تکتبن علی خیط الحمراء والله یرید ان تکونن من المبتهجین ولا تتعبن فی سبیل الله فان الله لا یرضی ان تتعبن قطمیر فلتکتبن علی روح و ارتواح حتی یکمل الله کل ما قدر من عنده من یدیک انه هو الکتاب للطیف وانما قد ارسلت فی الذینهم یذکرون الله ربهم من التحف للطیف یؤت الله کل واحد منهم من عنده ما نرضی به افئدتهم من عند الله انه فضال کریم فتذکرن ذکر اسم ربک الحماد الحمید ان لا تحزن فی سبیل الله قدر شیئ فان الله لا یحزن الا ما هو خیر للمتقین ولله نفاح الرضوان عما خلق ویخلق من کلشیئ والله لطاف لا طف لطیف ولله الاء السموات والارض وما بینهما والله علام عالم علیم ولله نعماء السموات والارض وما بینهما والله وساع واسع وسیع تلک الایتین النعمتین التی قد حضرت بین یدی الله خیر المحسنین قل کل لله وکل فی ملک الله بامره یملکون ما یملکون قل ان یا کلشیئ فلتکتبن عملاً یرجع الی الله لا انتم لا تذکرون به ولا تنتفعون قل ان یا اسمی کم من عباد فوق الارض کل عند انفسهم لله یعملون ویجتهدون ان یملکون رضاء الله وان ترجع اعمالهم الی الله ربهم وکل عن هذا محتجبون الا الذینهم اوتوا البیان فاولئک هم من اعمالهم یرجع الی الله ربهم ما هم لله یکسبون قل ان یا کلشیئ فلتراقبن انفسکم للقیامة الأخری فانکم انتم مثل تلک القیامة مبتلون وما استشعرتم فی قیامة محمد رسول الله

ولما جآئهم بالهدی و البینات من عند ربهم فما امنوا به الّا قلیل منهم وما دونهم الی حینئذ باقیون ومنتظرون وما امنوا یومئذ من حروف الانجیل اولئك هم اکسیر خلق الانجیل واولئك هم الفائزون وما بقوا فی دینهم الی یومئذ هم اجزاء عرضیّة قد خلقها الله لان یحفظن فیها اجزاء الاکسیریة فلما اخذ الله الذین امنوا بمحمّد رسول الله قد نزل علیهم حکم العرضیّة وهم لا ینتفعون بانفسهم ولا اعمالهم ویبدؤن من الطّین ثم الی الطّین یرجعون ولا یلبثون بخلق الفرقان ولا بما خلق فیه وهم ما خلقوا فی الانجیل لیصبرون ویحسبون انهم یحسنون ومثل ذلك ما خلقوا فی الفرقان انّ الّذین هم قد دخلوا فی البیان اولئك هم جواهر خلق الفرقان واکسیرهم وما دونهم اجزاء عرضیّة قد خلقت بان یحفظن تلك الاجزاء الجوهریة فلما قد اخذ الله تلك الاجزاء الاکسیریّة عن خلق الاسلام قد نزل علیهم ما کنت علیهم من المشاهدین ومثل ذلك الذین یخلقون فی البیان جواهرهم واکسیرهم ما یؤمنون بمن یظهره الله وما دونهم اجزاء عرضیّة خلقت الّا بان یحفظ تلك الاجزآء الاکسیریة قل ان یا اولی البیان فلتراقبن انفسکم بان تجعلنها من اجزآء الاکسیریّة بان تؤمنن بمن یظهره الله ثم بآیاته توقنون ولا تجعلن انفسکم اجزآء عرضیّة بان تحتجن فی قیامة الاخری عن الله ربکم وانتم تحبّون انکم تحسنون ومثل ذلك الذین یؤمنون بمن یظهره الله فی القیامة الاخری بمن یظهر من بعد یظهره الله لمیزون ان یؤمنون بمن یظهر من بعد من یظهره الله فاولئك هم من اجزاء الاکسیریّة الّذینهم امنوا بمن یظهره الله والّا هم فی الاجزآء الاعراض یفنیون ومثل ذلك فلتنظران فی ذلك الخلق الی اخر الذی لا اخر له وکن من المستبصرین ومثل ذلك فلتنظرن من اول الذی لا اول له الی حینئذ وکن من الشاکرین او شهد فی کل ظهور بان خلق ما خلق فی ذلك الظهور وما کان بالخلق من ذلك الظهور لتستطیعن ان تقولن لله المهیمن القیوم سبحانك اللّهم انك انت اول الاوّلین ولم یکن قبلك من شیٔ وانك انت اله الالهین سبحانك اللهم انك انت الاخر وانك انت الاخر لاخرین ولم یکن من بعدك من شیٔ وانك انت اوحد الاوحدین سبحانك اللهم انك انت الظاهر وانك انت اظهر الاظهرین ولم یکن فوقك من شیٔ وانك انت اصمد الاصمدین سبحانك اللهم انك انت ابطن الابطنین ولم یکن من دونك شیٔ وانّك انت احد الاحدین قل ان

القدم اسم يحبّه الله ربّكم انتم به الله ربّكم تدعون قل ذلك اقرب الاسمآء في كتاب الله
افلا تبصرون انني انا الله لا اله الّا انا كنت اذاً قديماً من قبل ومن بعد كل ايّاً ای
يدعون قل من بعد اسم الله في تلك الآية اسم الكتاب انتم به الله ربكم تدعون
قل ان ذلك الاسم في حجاب الفعل يذكروان في الفعل لا يرى الّا الظاهر فيه ذلك
مرآت تدلن على الله على انّه لا اله الّا هو الكائن الكيان قل في مقام الاسم ذكر الاول
قبل القدم انتم في تلك الآية تشهدون تلك الاسماء قد وصف الله بها نفسه لعلكم
تصفون تلك اقربها الاسمآء في كتاب الله ثم اعظمها فانتم الى الله ربّكم لا تتوجّهون
قل ان ميزانكم في ذكر كل اسم عدد كل اسم عدد ذلك الاسم انتم من القدم تبدؤن و
الى المستقدم تختمون قل ان بحر الاسماء بحران انتم تسلكون فيه غير الله تشهدون
قل ان مثل الاسمآء كمثل المرايا هل فيها غير الشمس تبصرون قل سبحان الله لا يرى
فيها الّا الله كل باسمآء الله ربهم يدعون قل انما يوصف به الله من الاوّل ذلك
غير ما انتم تصفون وما يوصف به الله من القدم ذلك غير ما انتم به تصفون قل
ان قدمكم خلق عند الله انتم في صقع الحدث تذكرون ولو ان الله ما جعل لكم من
اوّل ولا اخر في حد الملك ولكن ذلك الاحد قد خلق بامره في الملك لعلكم انتم بامر
الله توقنون ومثل ذلك كل الاسمآء لو انتم قليلاً ما تتفكرون ما يوصف به الله من العلم
ذلك غير ما انتم به تصفون وما يوصف به الله عن السمع ذلك غير ما انتم به تصفون
وما يوصف به الله من البصر ذلك غير ما انتم به تصفون ومثل ذلك انتم في كل ما
ينسب الى الله تشهدون قل لم يكن الّا الله ثم اسمآئه ان انتم في بحر الاسماء تسلكون
وان انتم في بحر الخلق تسلكون لم يكن الّا نقطة الاولى ثم ادلّائها كل بهم قائمون
وما دونهم لم يكن فيهم روح الحيوة في الهدى والايمان وانما يكن فيهم ارواح حيوة
النّبات والحيوان فقليلاً ما يبصرون ويعقلون وان انتم في بحر الظاهر تسلكون
لم يكن الّا من يظهره الله ثم الذين يؤمنون به من كل ذكر وانثى قل كل الى سرّ واحد
يرجعون وان انتم في بحر الباطن تنظرون لم يكن الحق الّا من يظهره الله ثم الذين هم تؤمنون
به يريكم الله خلق افئدتكم وارواحكم وانفسكم واجسادكم في اولكم واخركم وظاهركم
وباطنكم لعلكم تشكرون قل انتم تتفكرون في يوم محمّد ثم تستنبؤن مثل سلمان

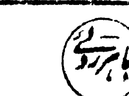
کان فؤاده اسماً من اسمآء الله حیث لا یدلّ الّا علی الله ربه ان انتم فی البحر الاسمآء تنظرون
وان روحه مرآت حیث لا یری فیها الّا شمس ذکر الاوّل الذی هو محمّد رسول الله و
تستشهد علی انه لرسول من عند الله رب العالمین فی باطن الباطن بعد ظاهر الظاهر
لا یدلّ جسد ذاتیّته الّا بانّها صفة لمحمد رسول الله تنقلبنّ مثل ما تنقلبنّ الظل
مع الشمس افانتم فی خلق انفسکم مثل ذلك لا تبصرون وان تتربون فی بحر الافئدة
وتسلکون فی بحر الاسمآء خیر لکم یوم القیمة ان انتم تستطیعون وقبل یوم القیمة
لا تستطیعون الّا لمن یؤتینّه الله باطن الباطن حیث قد یری فیه ظاهر الظاهر
واخر الاخر واوّل الاوّل ولا یستنبئنّ الّا عن الله ربّ العالمین ولکن فی یوم القیمة
انتم تستطیعون ان تعلمون فلتنظرن الی کل ذلك الخلق ثم فی الذینهم یؤمنون بمن یظهره
الله تنظرون تریهم مرایا قد تجلت فیها شمس الالوهیّة وهم فی فئدتهم اسماء علی الله
ربهم مستدلون وما دونهم غیر تلك الاسماء ولکنّکم الی الاسماء لا تنظرون وانتم
بمسمّی کل تلك الاسمآء تنظرون ثم ایّاه لتدعون بسم الله الاقدم الاقدم سبحانك اللّهم
یا الهی کیف اذکرك بظهورات قد اظهرتها من عندك ان اذکرنك بالظّهورات فقد اظهرتها
من اوّل الذی لا اوّل له الی حینئذ لا یرضی فؤادی لما قد علمته وخلقته لما تظهرن
بعد من ظهورات التی لا اخر لها فسبحانك ان لا اله الّا انت فی کل الظهورات وسبحانك
ان لا اله الّا انت فی کل طماطم الاسمآء انت الله الاوّل قبل کل شیء بالاستقلال وانت الله
الاخر بعد کل شیء بالاستجلال وانت الله الظاهر فوق کل شیء بالامتناع وانت
الله الباطن دون کل شیء بالاسترفاع ان اذکرنك بانك قد اظهرت نفسك فی
اعراش ظهورك عدد کل شیء بما تجلین من بعد فلیرجعن القول الی مثل ما یرجعن
الی فی الاوّل سبحانك سبحانك لاستغفرنك عن ذلك ولاتوبنّ الیك عن هذا لم تزل
کنت اذلا قدیماً فی عز الازل ولا تزال لتکوننّ ازلاً قدیماً لم تزل فی قدس الازل
الغیرك من ظهور حتّی تعرف به او لدونك من بطون حتّی توصف به سبحانك
سبحانك کل شیء بمشیّتك منشئة فکیف لا یدلنّ علیك وکل دونك شیء بارادتك
منذوتة فکیف لا یحکینّ عنه فسبحانك سبحانك لم تزل قد جعلت لنفسك
اعراشاً لظهورك واکراساً لبطونك فی کلهم لم یکن اوّلاً الّا انت وفی کلهم لم یکن

ظاهراً الّا انت و فی کلهم لم یکن اخراً الّا انت و فی کلهم لم یکن باطناً الّا انت او من
یو الذی قد اظهرت بدیع الفطرة ما کان مستدلاً الّا علیک و من بعده فی بطونه الیٰ
ظهور مظهر اخر الی ان انتهی الامر الیٰ ذلک الظهور لم یکن ذا ظهور الّا مستنبأ عنک وحدک
لا اله الّا انت و مستدلاً علیک وحدک لا اله الّا انت فلک الحمد علیٰ ما قد عرفتنی
نفسک و لک الحمد علی ما قد عرفتنی ذکرک انتهیٰ باز در جای دیگر بیان گوید فلتغسلنّ فی یوم
الجمعة و لتلبسنّ الطف ما قد اعطاک الله ربّک و لتشربنّ ثلاثة کأس من ماء الواحد
لیجلب به فؤادک و روح سرّک و علائک فاذاً فاستدخل علی حجرتک و لتقو من تلقا
البدن ثمّ قل الله اقرب تسعة عشر مرّة ثم اجلس مقعدک و قل کذا و کذا و نحو
هذا کثیر فی فراطیس علی محمد و میرزا حسینعلی الذی یعجز قلم الانسان عن نقله
سبحان الله بیاید بحال بنی آدم گریه کنیم که چه جرأتها کرده اند و مقاصد خدا را صرف نظر کرده اند
اقوال و افعال انبیاء را بزیر پا انداخته و بترویج اکاذیب منجمها و حساب و طلسم بازیهای قلندرها
و شعبدهای زنادقه را رواج داده و ادیان را برهم زده بیچاره های عوام را گمراه نموده بانکه بحساب ابجد
فلان اسم مطابق فلان ایمان است و فلان عدد مطابق فلان الذی لا انزل به کتاب و لا نطق
به سنة و لا عمل به نبی و رسول و لا وصی من الاوصیاء در باطن منکران انبیاء این چیزها را بانبیاء
و اوصیاء نسبت داده کتابها را پر کرده مثل کتاب شمس المعارف کبری و صغری و خطوط چپ
و راست و خانهای هشت و چهار و شش اینها را دست گرفته برای عوام برهان قرار داده اند
که اسم فلان تعلق بفلان ستاره دارد و در آذربایجان قرة العین شد و اسم فلان در خراسان
ستاره حسن و ستاره فلان در مازندران حسینعلی الله شده در قرآن که یوسف گفته شده است
آن یوسف در عالم نبوده بلکه مقصود قائم است چون یوسف و قیوم یک عدد میشود او فلا
لی ساجدین کذا الا لعنت الله علی الظالمین اگر کسی بایشان گوید که میرزا حسین علی ۴۸۶ عدد است
باب هو یهود و فی جهنم ع ۴۸۶ میشود یا گوید که علی محمد دروغگو و کافر بوده است باین
جهت که علی محمد باب ع ۲۰۲ میشود و باطل کلب نجس هم ع ۲۰۷ میشود هرگز بآن راضی نشوی پس
چه طور این مزخرف را برهان کرده اید اگر چنین باشد دیگر کجا حجت بماند و چه طور رسالت ثابت شود
و حق از باطل تمیز داده شود چونکه این حروفات در هر مذهب و دین خودش عدد است بهر اسم که خواهی
تطبیق شود مثل برادرهای یوسف اگر میگفتند هذا غلام سفیهاً راست باشد بجهت سفیهاً

ع۱۵۶ است و یوسف ع۱۵۶ و مسلمانها بشما گویند قائم شما سفیهاً آنو در جواب چه گوئی و اگر بت
پرستهای چین و هند در ایامیکه خدا میفرمود نحن فضلنا بنی اسرائیل علی العالمین بت پرستان
هند و چین بگویند که اگر خدای شما حق باشد این فضیلت از برای ماست یا اگر حق باشد یا باطل ما هم
مثل شمائیم باشیم باین سبب شما یهود میباشید ما بوزی یهود ع۷۵ است و بوزی ع۷۵
بوز ببر و مرشد هندوان و غالب اهل چین است و او را ستایش کنند فرنگ او را در کتاب بعض اش بودا
گویند گاهی بوذی با ذال که با دال و در بعض مقالات اسلام بازاء شهر لفظ آن بوزی است لاجل
آن ذکر شد و اگر با دال باشد یا ذال فرق ندارد زنگ دیگر حساب میشود که از یهود بدتر یا خوب تر
و مجوسها اگر بگفتند بعیسی و علیسائیان که دین ما درست است ع۱۰۹ است و حق ایضاً ع۱۰۹
و اگر بنی امیه گویند معاویه حق است و علی باطل باین سبب که علی جهنمی است چون جهنمی ع۱۱۰
است و علی ع۱۱۰ است و اگر کسی سوال کند در دنیا زندیق کیست گوید مانی سکته آله
با آن دلیل که مانی سکته آله ع۱۷۱ است و زندیق هم ایضاً ع۱۷۱ نحو ذلک الذی ما
لا نهایة له فان قلت هذا و نحوه لافهام المطلب للعوام و هو لیس بشیئ بل هو سحر
بسحرة الاغبیاء و کذا قال ع تعلموا السحر و لا تعلموا ای لا تعتقدوا و کما قال الشاعر
حفظت الشر لا للشر لکن لنعیة ای ادفع بها الشر الحاصل ای ایرانیها از خدا بترسید
و از خالق و رازق خود شرم کنید که امت اسلام را برهم زدید و دولت و ملت را زبون
نمودید یا کیمیاگر شده اید اموال مردم را در آتش میسوزانید و یا شاعر شده اید این و آن را مدح کاذب
کرده مغرور میسازید بجز شراب خواری و بچه بازی و رقاصی ثمرهٔ شما ها چیز دیگر نیست یا خرقه
پوشیده مرشد شده و انواع خطوط کشیده مردم را بشبهه میاندازید مگر این تنبلی و کاهلی و
قلندری و بیعاری و بنگی و تریاکی ثمرهٔ شما ها نیست یا خود را عارف و اهل حقیقت نامیده کشف و
کرامت کاذبه کنید مگر این اختلاف و نفاق وزراء و امراء و روساء دولت که قریب باضمحلال
رسیده ثمرهٔ شما ها نیست گاهی ادعای امامت کنید باین هذیانات از آن هم تجاوز نموده انا
ربکم الاعلی گوئید مگر حال یک ملیون نفوس دشمن دین و دولت شده اند ثمرهٔ شر شما ها نیست ده
هزار مسلمان که تا امروز در خون خود غلطیده در گردن شما نیست آخر اگر فرعونی انهارت کو و یا
نمرودی جنت کو در ادعا قول فرعون گوئی در کردار عمل عباس دوس کنی استغفر الله ربی
و اتوب الیه من شطحات الافکار و طغیان القلم و جریان المداد بسوء المنطق در ایران

معارف اسلامی اصحاب

از شاه گرفته تا سرباز و از تاجر گرفته تا آشپز و از ملاک گرفته تا فلاح ذخیرهٔ خانهای ایشان
کتاب مثنوی است یا دیوان شمس و امثال آن چیزی نیست و دیگر چه ثمر خواهد بخشید برای
امت محمد صه نمانده است قرآن خوان مگر قلیل از علماء و صلحاء و عاملین بما انزل الله
وجاء به رسل الله کما قال تبارک و تعالی قلیل من عبادی المؤمنون و قلیل من
عبادی الصالحون و قلیل من عبادی الشکور علیهم صلوات من ربهم و ما توفیقی الا بالله
ای برادران از کلمات آنها نقل شد و بعد هم ذکر میشود درست ملاحظه کن و با علماء مراجعه
کن و کلمه کلمه بفهم تا بر تو معلوم شود که کج رفته اند و اگر گویند که بعض چیزهای خوب گفته عرض میشود
خدا یا رسول هر چه گوید باید همه را خوب گوید بد نگوید اگر دیوانهٔ پا برهنه در میان کوچه و بازار
گاهی کلمهٔ حق را درست گوید پس چرا گوئی دیوانه است هر قوم و ملت بعض کلمات حق
دارند چرا همه را کافر گویند مگر این است که اگر کسی حرف نامربوط بزند بخندا تو میگوئی که
نامربوط مگو و هیچو نیست همان یک کلمه در بطلان آن بس است و امام عادل با قرائت صحیح اگر
در میان نماز هر روز تیزی از و صادر شود دیگر کسی اقتدا باو نمیکند اگر شاهد در صد کلمه یک کلمه دروغ
گوید همه قبول نیست تا قرائن از خارج نباشد یک خروار روغن را یک موش مرده نجس میکند
پس چه طور میشود با ادعای خدائی یا پیغمبری یا امامت این همه غلطها و نامربوطها و کفریات و
اکاذیب و اباطیلها و لغوها و هزلیاتها مثل حساب ابجد و تنجیم همه خلاف الواقع باز گوئی
بعضی را خوب گفته است حال غور کن در این اکاذیب نه ذکر شده و ذکر میشود و لکن اول در
اینجا چند حدیث از محکمات معصومین نقل میشود تا معلوم شود که ائمه هدی از دست دروغ
گویان چه کشیده اند فی عیون اخبار الرضا ع عن حسین بن خالد قال سئلت الرضا ع یا ابن
رسول الله ان الناس یروون ان رسول الله ص قال ان الله عز و جل خلق ادم علی صورته
فقال ع قاتلهم الله لقد حذفوا اول الحدیث ان رسول الله ص مر برجلین یتسابان
فسمع احدهما یقول لصاحبه قبح الله وجهک و وجه من یشبهک فقال ص له یا عبد الله
لا تقول هذا لاخیک فان الله عز و جل خلق ادم علی صورته مضمون آن اینست حسین پسر خالد
گفت سؤال کردم از حضرت رضا ع که یا ابن رسول الله مردم روایت میکنند که رسول خدا فرموده است
خدا آدم را بصورت خود خلق نموده حضرت فرمود خدا بکشد ایشان را که از حدیث انداخته اند اصل حدیث را
که رسول خدا ص میگذشت دید دو مرد با یکدیگر فحش میدهند شنید که یکی میگوید خدا روی ترا زشت کند

و با هر روئی که مثل روی تو است حضرت فرمود ای بنده خدا چنین مگو برادرت که خداوند علی اعلا حضرت
آدم را بصورت آن خلق فرموده است حال ملاحظه کن از حدیث که یک کلمه ناقص یا زیاد شود ایمان
برگشته کفر میشود و توحید شرک پس اگر دشمنان دین قصد کنند بحدیث دروغ جعل کردن چگونه خواهد
شد شما قصد بنی امیه را ملاحظه کنید و بهتانهای آنقوم را بموالی حضرت امیر ع که زیاد بعمار یاسر میگوید
این امامت بلکه گفت این ذلت و اعظم مصائب بر ائمه و شیعیان این نسبت بود که بایشان میدادند
که بنی امیه بمردم ظاهر متمسک زرها میدادند که بلباس شیعیان ملبس شوند و از این نوع کلمات غلو از زبان معصومین
نقل کنند و آنهائی که ذهن ایشان خالی است چون میدیدند که مبنی بر مدح امام است بدون تامل قبول
میکردند و سکی دیگر نقل میکردند و مسرور میشدند و قصد امیر شام همه آن بود که مردم عوام را بشورانند
خلاف اهل البیت که آنها کافرند و ادعای ربوبیت میکنند قتل ایشان و معتقد آنها جایز و ثواب
است آنست که در زیر سنگی میکشند مسلمانها را علیهم ما یستحقون من الله حدیث دیگر ایضا
در عیون اخبار الرضا ع عن ابراهیم ابن محمود قال قلت للرضا ع یا ابن رسول الله ص ما تقول فی
حدیث الذی یروون عن رسول الله ص انه قال ان الله ینزل کل لیلة جمعة الی سماء
الدنیا قال لعن الله المحرفین الکلمة عن مواضعه والله ما قال رسول الله ص کذلک بل
قال ان الله تعالی ینزل ملکا الی سماء الدنیا کل لیلة فی ثلث الاخر ولیلة الجمعة
اول اللیل فیامره ینادی هل من سائل فاعطیه هل من تائب فاتوب علیه هل
من مستغفر فاغفر له یا طالب الخیر اقبل و یا طالب الشر اقصر فلا یزال ینادی بهذا حتی
یطلع الفجر فاذا طلع الفجر عاد الی محله فی ملکوت السماء انتهی خوب ملاحظه فرمائید یک
کلمه و یک شدّ حذف نموده چه طور جای ایمان کفر و صمد جسم شده که بدل ینزّل را ینزل گفته است
و یک کلمه ملک را حذف نموده دیگر مشاهده کن چلیست و دیگر باقی را ترجمه لازم نیست عربی مبین و اضح است
ایضا فی عیون اخبار الرضا ع عن ابراهیم بن ابی محمود عن فلان عن فلان الی عن الرضا ع قال
قلت للرضا ع یا ابن رسول الله ان عندنا اخبارا فی فضایل امیر المومنین ع و فضلکم اهل
البیت وهی رواته مخالفیکم ولا نعرف مثلها عندکم افندین بها فقال ع یا یا ابن ابی محمود
لقد اخبرنی ابی عن ابیه عن جده ع ان رسول الله ص قال من اصغی الی ناطق فقد عبده
فان کان الناطق عن الله عزوجل فقد عبد الله وان کان الناطق عن ابلیس فقد عبد
ابلیس ثم قال الرضا ع یا ابن ابی محمود ان مخالفینا وضعوا اخبارا فی فضائلنا وجعلوها

علی اقسام ثلاثة احدها غلو والثانی تقصیر فی امرنا والثها التصریح بمثالب اعدائنا
فاذا سمع الناس الغلو فینا کفروا شیعتنا ونسبوهم الی القول بربوبیتنا واذا سمعوا
التقصیر اعتقدوه فینا واذا سمعوا مثالب اعدائنا باسمائهم ثلبونا باسمائنا وقد
قال الله عزوجل ولا تسبوا الذین یدعون من دون الله فیسبوا الله عدوا بغیر علم
یا ابن ابی محمود اذا الناس یمینا وشمالا فالزم طریقتنا فانه من لزمنا لزمناه ومن
فارقنا فارقناه ادنی ما یخرج به رجل من الایمان ان یقول للحصاة هذه نواة ثم یدین
بذلک ویبرا ممن خالفه احفظ ما حدثتک به فقد جمعت لک خیر الدنیا و
الآخرة میگوید ابراهیم ابن ابی محمود که عرض کردم خدمت امام رضاء یا ابن رسول الله صه نزد ما
اخباری میباشد در فضایل حضرت امیرالمؤمنین وشما اهل بیت و راویانش از مخالفین اند و ما مثل آنها را در نزد
شما نمی بینیم آیا بآنها اعتقاد و عمل کنیم آنحضرت فرمود یا ابن ابی محمود بدرستیکه خبر داد پدر من از
پدرش از جدش که رسول خدا صه فرمود هر که گوش کند بسخن گوینده هر آینه او را ستایش کرده است
اگر سخن گو از جانب خدا سخن گوید خدا را عبادت کرده و اگر از جانب ابلیس سخن گوید ابلیس را
عبادت کرده یعنی آنچه خلاف ما جاء به رسول الله صه باشد بعد از ان آنحضرت فرمود
دشمنان ما حدیثها جعل کرده اند در فضایل ما و آنها را در سه قسم قرار داده اند اول در
غلو و دوم در نقصان و سیم دشنام دادن آشکار بدشمنان ما هرگاه اقوال غلو را بشنوند
مثل آنکه من نجات دادم نوح را و متکلم بودم موسی را و قسمت کنم ارزاق را و ما خدائیم و خدا
ما است مثل نحن هو هو نحن که نسبت دهند ما را بربوبیت و شیعیان ما را بکفر انداخته اند
و کافر نامیده بخشند و اگر نقص شنوند مثل آنکه دختر ابوجهل را خواست تزویج کند و پیغمبر و فاطمه
بغضب آمدند و حضرت رسول در خانه علی را میزد که برخیز نماز کن حضرت
امیرالمؤمنین علی علیه السلام میگفت من حاجت بنماز ندارم و امثال آن که مردم را
با ما دشمن کنند یا آنکه از زبان ما گویند فلان کافر است یا فلان مشرک
او نحو ذلک حتی اگر بشنوند بالای منبر ما را سب کنند چنانکه هزار ماه در بالای
منبرها حسن و حسین ع را سب کردند و حال آنکه ما چنان نگفته ایم و خدا نهی فرموده است فحش و
دشنام دادن را فقال تعالی ولا تسبوا الذین یدعون من دون الله فیسبوا الله عدوا
بغیر علم ای ابن ابی محمود اگر مردم چپ و راست روند شما بگیرید طریق ما را هر کس گرفت طریق ما را

ما او را گرفته ایم هر که ما را مفارقت کند ما او را مفارقت خواهیم کرد اقل چیزیکه انسان بدان
از دین خارج میشود آنکه گوید سنگ ریزه این تخم خرماست و بدان معتقد شود و بری شود از
هر که اعتقاد نکند پس عرض میشود چه خواهد شد حال کسانیکه بنده را خدا گویند و مرزوق را رازق
و مربوب را رب که اصل علت ارسال رسل از برای خلاص توحید است الذی لیس کمثله
شیئ وهو السمیع العلیم همه انکار رسل کردند مقصود را عکس نمودند مثل عبادت اصنام و نصاری
و مخالفین از اسلام مثل نصیری و صوفی و عرفان بافی و مثل شیخی و بابی که هر که شرح قصیده سید
کاظم را مشاهده کند و عربی لسان باشد بکفر او حیران میشود از کفریات و زخارف آن مثل
اقوال بیان و غیره الذی لم یأت به رسول ولا نطق به تنزیل والله لا یرضی لعباده
الکفر ولا یغفر من یشرک به وقال تعالی ما خلقت الجن والانس الا لیعبدون من
بعد المعرفة والاخلاص لا بالنسبه والتجسید والحلول والتجلی تعالی الله عما یقولون
الملحدون علواً کبیراً قال الرضا ع الدنیا کلها جهل الا مواضع العلم والعلم کله حجة الا
ما عملوا به والعمل کله ریاء الا ما کان مخلصاً والاخلاص علی خطر حتی ینظر العبد بما
یختم له اللهم لا تخلنی بینی و بین نفسی طرفة عین واهدنی فی کل حین وثبت قلبی فی
التوحید والاخلاص وقال الرضا ع من رد متشابه القرآن الی محکمه هدی الی
صراط مستقیم ثم قال ع ان فی اخبارنا متشابهاً کمتشابه القرآن محکماً کمحکم القرآن
فردوا متشابهها الی محکمها ولا تتبعوا متشابهها دون محکمها فتضلوا وعن ابن
هلال عن الرضا ع قال انی احب ان یکون المؤمن محدثاً قلت وای شیئ المحدث
قال ع المفهم حال محدث ما مثل سید کاظم است که کوچهای سامانها را شمارد که در فلان
کوچه میمون زنا میکند الی ابد و در فلان کوچه آن یکی لواطه میکند و واعظان قاصرین در منبرها قصه
خوانند که ملک چندین سر دارد و چند ملیون زبان دارد و چندین چند شاخ دارد و حقیقت محمدی از
که بوده یا جسد امام مثل ما خون و استخوان دارد یا نور بود و گاهی از مثنوی خوانند و گاهی از تبریزی
گاهی حسین ع را عاشق خوانند و علی ع را صوفی گویند و تعزیه را عوض کل عبادات و طاعات
الف لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم کشتن رافضی اجرش زیاد است یا گوسفند
ملک را غارت کردن خوب است یا فرنگ بی خود شدن و ناسزا گفتن ولی است طریقت
از مرشد گرفتن بس است دیگر چه حاجت بدیگری آن یکی طلسمات چپ و راست کشیده

رئیس این شعبده بازها را امام صادق قرار دهند علی را سر سلسله نامند بشیخیها گویند معرفت امام که خدا امام است یا امام خداست منجی همین است پس بابیها گویند حسینعلی را خدا گوئیم پس است از برای ما عوض جمیع تکالیف کقول النصاری که میگویند ایمان بخدائی عیسی کافی است دیگر حاجت بطاعت نیست لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون قال علیه السلام ابن صالح الهروی قال امام ع رحم الله عبدا احیا امرنا فقلت له کیف یحیی امرکم قال یتعلم علومنا ویعلمها الناس فان الناس لو علموا محاسن کلامنا لاتبعونا انصاف کو و میزان کو که علوم ائمه ع کدام است هر دم محکمات و اوامر و نواهی ائمه و سیرت آنها را رها کرده اند و موهومات بنام حجج الله تراشیده اند راه زیغ و فتنه را باز نموده مردم را بتشویش انداخته اند و الا چگونه رسل و اوصیاء بکلمات موهوم فخر کنند و یا مردم را بحیرت دعوت کنند مثل آنکه الف فلان است و صاد فلان و حال آنکه در آن الف یا سین حجت نیست که در آن راه هدایت باشد بلکه باب ضلال است که هر که میتواند گوید معنی لام فلان است و کاف فلان بلکه علوم انبیاء و اوصیاء تبیین و اعطای حق ذیحق است که برای دیگری ممکن نیست کما هو حقه و خصم مقر بر آن ناعلاج چون در آن نیست مثل امام گوید من معصوم از زلل و مؤید از خدایم دیگری نتواند چنین گوید اگر گوید ما در جواب گوئیم تو در فلان وقت زنا کرده و در فلان وقت سجده بت کرده تو کلا لن تدانی حدود خدا را مهمل گذاری و نحو ذلک آن عاجز ماند لکن امیرالمؤمنین ع فرماید سلونی قبل ان تفقدونی هذه صفة العلم رقنی رسول الله رقا و علمنی کل شیء دیگری آنرا نتواند گفت چنانکه آن خطیب در بصره خود را تفضیح کرد لکن پیغمبر ص یا امام در مقام اظهار معجز مقرون بتحدی لاجل تصدیق رسالت او نص بوصایه خارق عادت فعلی ظاهر کنند که همه عاجز مانند و الا ادعای چیز موهوم کار امام برحق نیست شمس المعارف کبری عربی مملو از این حروف و معانی لامعانی است و الفاظ یدل بلا شیء است مثل این ظرف پر از خالی است مثل معنی موسی موسی است معنی سنگ سنگ یعنی حروف اسم معنی خود حروف است مثل چوب و آهن و گچ و آهک که از آن میشود قصر ساخت و الا نه معنی آجر ایجاد اول است نه معنی نوره نور الشمس و نه معنی چوب شجره توحید و گچ گجکوب است و دنباء بنان الملک بجاد نور البلاد حداد حی القیوم مثل این مهملات که انسان کامل در مقام احتجاج چنان ترهات نگوید که آن دیگری گوید آنچه در قرآن است در صد است

یا احد یا علیم یا حکیم چه مقصود از آن اسم خداست و الّا بسم الله در هر زبان جاری است مثل بنام خدا بنام
تاری بنام باری بنام ایزد بنام الله بنام واحد الاحد و نحو ذلک چنان اقوال هر که از امام نقل
کرده خلاف است که او از برای خود علم و فضیلت قرار داده امام کلا آن کار عاجزان است
مثل علی محمد باب کما یقول در این بیان لابنان خلاصة لمقاله اخذنا من موضعه
الحاجه متصل حتی یتبیّن الرّشد من الغی قال فاعلم بان ما نزل فی القرآن کله قد نزل
فی البسملة و ما نزل فیه قد نزل فی النقطة تری کل القرآن قد خرج عن البسملة و البسملة
عن النّقطة و انّها هی اوّل ذاکر و مذکور حیث قد تجلی الله لها بها بنفسها و جعلها
عمو الاکبر و ذروه عن بهائه فی عالم الازل و لقد اشار الله الی ذلک فیما نزل فی اوائل
سور القرآن من حروف المقطعه النّورانیّة التی کل واحد منها شمس فلا تشرق من
مطلع شمس قدرته و فردانیته و ان فیه کل علم فقد احاط به علم الله و ما یعزب عنه
عن محمد و آل محمد من شیء فانظر فی حدیث ابی لبید المخزومی و استقر عند قوله المر
فان الساعة قد اقترب و قرب ثم اعلم بان کل حروف المقطعات غیر مکررها لم یکن
الا اربعة عشر و عند الجمیع صراط علی حق نمسکه فاجعل کل حرف ذکر احد من محمد
و آل محمد الی ان تصل بحرف الهاء هنالک قف لدی الباب خاضعاً خاشعاً قائلاً
حطة فان له مظاهر خمسة و هو البهاء الذی نزل فی لیلة القدر لا تأخذه سنة و لا
تغیّره هندسه و هو السّر فی کل الحروف و منتهی الرمز فی احرف المستور فاذا شهدت
ذلک فاجعل له مظاهراً خمسة ثم اقترن بما قد اعددته ثم قل ما قال علی ع فی آخر دعاء
العشرات لا حول و لا قوّة الا بالله توکلت علی الحی الذی لا یموت و قل الحمد لله الذی
لم یتخذ ولداً و لم یکن له شریک فی الملک و لم یکن له ولی من الذّل و کبّره تکبیراً و
اعلم بان کل تلک الحروف البسملة قد جعل الله کله مظهر البهاء فلما کملت ظهورا تها
فی تسعة عشر رتبه هنالک یطلع عن افق الغیب قول الله الحمد لله لان عدة الله مع
اللام المشددة خمس و تسعین عدد و قد جعل الله کل حروف البسملة هاء خمسة عدد
و لذا ما ذکر علی ع فی آخر دعاء العشرات الی فی آخره لان قبل ذلک لم یتمّ جعل الحروف و لا
خلق ظاهره فاستعرف ما عرفتک و اشکر الله ربک بما قد الهمتک و ان ما امر علیه
السّلام بقرائته کل رتبة عشره هو لمقام الغیب و الشّهادة الغیب فی الله و الشهادة

فی الملک لانّ الملک هو بعینه مثل الغیب و هو المشار الیه فی دعاء الصّحیفة وقد استعلا
علوا اسقطت الأشیاء دون بلوغ او فی امده واقرء دعاء السّحر واجعل کلّ اسم مظهر حروف
ثمّ دعاء المباهلة طوی ذلک ثم استشهد علی کل ذلک بما قد نزل الله فی اخر سورة الحشر
فانّها تسعة عشر اسماً واحدة منها مکررة وقد صارت واحدة منها فی ملقاء الباء وانّه
مبدء عند خلق مادونه وهو مقام الملک حیث قد حققت العشرة فی الوحدة بظهور
الأقربیّة فی مظاهر القرب والارحمیة فی مظاهر الرّحمة والاعظمیّة فی مقام العظمة و
الاکبریّة فی مقام الکبریائیّة فاذا استشهدت ذلک فاعلم بان حروف البسملة کلها
کل القران والفرقان کله ملک الله بدء الاشیاء منه وترجع الیه وان لها مظاهر سبعة لا
یمکن ان ینقص ولا ان تزید وان اردت ان تعرف فی مقام المشیّة مظاهر احرف البسملة
فاقرأ ایة الحشر فانه مطلع البیان فی سوره ماذکره الرّحمن عند خلق الانسان ذلک
فی مقام البیان حیث لم یدل الا علی الله ثم فی مقام المعانی اخر دعاء العشرات ثم فی
مقام الابواب السّماء التی نزلت فی دعاء النّور ثم فی مقام الامامة تلک حروفه محمد وعلی
وفاطمة والحسن والحسین لم ینقص منه حرفاً ولا تزید حرفاً ب س ح م ا ل ع ل ل
ه ی ف ل ا ر ط ح م ه ن ج س ا ل ن ح سح ی من ذلک فی مقام الامامة حروفه
ولقد خلق الله لکل حرف مظهراً تاماً کاملاً اوّله محمّد وثانیه علی وثالثه فاطمة ورابعه
الحسن وخامسه الحسین وسادسه علیّ بن الحسین وسابعه محمّد بن علی وثامنه
جعفر بن محمد وتاسعه موسی بن جعفر وعاشره علی بن موسی والحادی عشر محمّد بن علیّ
والثانی عشر علیّ بن محمّد والثّالث عشر الحسن بن علی والرّابع عشر البهاء الّذی نزل
فی لیلة القدر فانظر فی دائرة المرویّة عن علی ع فان فی بیت الرّابع والعشر لم یکن الا الالف
والدّال وحین الجمع هاء الّذی نزل فی لیلة القدر فله مظاهر خمسة فی نفسه قل
اللّهم صلّ علی محمّد وال محمّد علی ما قال ع فی دعاء العشرات وفی رکن اوّل البیت قل
اللهم اضل بی ما انا اهله وهو نور الذی طلع عن مطلع الابداع واستشرق عن
مشرق الاختراع فلم یر فی طلعته الّا الواحد القهّار فسبحانه من ان اذکره بذکر الاذکار
وتعالی مجده من الصفة بنعت الاخیار فاشهد الله ومن عنده بانّه هو متعال عن
کل ذکر وثناء ومقدس عن کل نعت وبیان وکفی فی عرفانه ماینطق به القران هو الحیّ

لا اله الا هو فادعوه مخلصین له الدین والحمد لله رب العالمین ثم رکن الثانی من البیت الحرام وهو ذکر امین بعد قوله اللهم افعل بی ما انت اهله وهو صاحب طلعة الحسنی والوجه العلیا الذی له الاسماء الحسنیٰ والامثال العلیا ما اعلیٰ علو حمد الله وجلاله بعد ارتفاع تسبیحه وجماله فتعالیٰ شانه من ان اذکره بالاسماء اوان اصفه بالامثال لانه لم یر فطلعته الا ظهور بجلیه لا اله الا هو فاشهد الله ومن فی علم بما قد شهد علیه فی محکم کتابه وکفی بالله علی وعلیهما شهیدًا ثم فی رکن الثالث قل ما شاء الله لا حول ولا قوة الا بالله واستعر ما قال الله فی اخر سورة الاسریٰ قل ادعوا الله او ادعوا الرحمٰن ایّا ما تدعوا فله الاسماء الحسنیٰ ولا تجهر بصلاتك ولا تخافت بها وابتغ بین ذلك سبیلا ثم اقرأ ظهور حسن هذین الاسمین وکفی بذکره ما شهد به الرحمٰن حیث قال عن ذکره هو الله الذی لا اله الا هو الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن العزیز الجبار المتکبر سبحان الله عما یشرکون ثم استشهد فی رکن الرابع علیٰ ما قد شهد به الکتاب رب المشارق والمغارب لا اله الا هو فاتخذه وکیلا ومن الله ومن کل من امن به وبآیاته سلامًا علیه وصلواة علیٰ من امن به وکفی بالله شهیدًا انتهیٰ الیٰ اخر ما لا نهایة ازاین مہملات بکلمات قرآنی ودعوات ائمہ مخلوط کردہ جو گندم سنبل در بازار مفلسان احکام محمدی میفروشد کہ ہر کس بخرد خسر الدنیا والآخرہ شود انچہ ذکر سند کافیست دو سہ دفعہ مکرر بخوان وبعقل فطری خود رجوع نما واز خدا ہدایت واستعانت بجو کہ خدا فرمودہ است والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا ومن یتوکل علی الله فهو حسبه وحسبك ما کتبنا لمن له توفیق واعلم ان اهل الضلال ایضًا مما اتخذوا مصاید علی المساکین فهو حروف المقطعات فی قران المجید الذی لا کلف الله عباده بتأویله ولا تحتاج لکتاب الذی انزله الله لتبیین کل شیء ولا رطب ولا یابس الا فیه الله سبحانه تعالیٰ وصف هذا الکتاب بالبیان ولاظهار کل مقاصد ومطالب بکلام بلیغ مطابقًا لمقتضی الحال من احوال المخاطب السامع وغیره فی زمان ومکان مؤکدًا لرفع الانکار علی حسب شدة وضعفها فصیحًا عربیًا مالوفًا ومشهورًا مضبوطًا ومحفوظًا فی دواوین الشعراء وابیات الادبا وامثال الحکماء وفی خطب البلغاء ومحاورات فصحاء العرب بلسان قریش قوم النبی وبذلك تحدی قومه رسول الله بما انزل الیه فی هذا المقام وقال تعالیٰ هذا الکتاب

فاو جواب منکرین المقطعات

بلسانکم وبحروف هجائکم هو حا عین میم سین قاف (حمعسق) کذلک نوحی الیک کتاب
فصلت آیاته قرآنا عربیا لقوم یعلمون هذا قرآن مبین هذا کتاب مبین هذا لسان
عربی مبین ولا بلسان عجمی ولا کلام غریب ولا غیر مألوف ولا مبهم ولا مضمر ولا غلط
ولا ملحن ولا لسان غیر قوم من العرب بل هو بلسانکم ولغتکم انزلناه آیات محکمات
علی رسول منکم وهو یتلوا علیکم کما انزل بالفصاحة والبلاغة آیات مفصلات آیة
بعد آیة حکما بعد حکم فی عبارات شتی بالایجاز والاطناب بالامثال والحکایات
المحکمات لاولی الالباب بلسان العذب الحجازی الذی یتکلم به صغیرکم وکبیرکم
رجالکم ونسائکم حرکم وعبدکم لذلک عاتبهم الله تعالی وقال افلا تعقلون افلا
تذکرون افلا تعلمون افلا تؤمنون قد تبین الرشد من الغی فمن یکفر بالطاغوت و
یؤمن بالله فقد استمسک بالعروة الوثقی ثم مدح القوم الذی قالوا ربنا اننا سمعنا
منادیا ینادی للایمان بلسان فصیح عربی مبین ان آمنوا بربکم فآمنا ربنا فاغفر لنا
ذنوبنا وکفر عنا سیئاتنا وتوفنا مع الابرار ربنا آتنا ما وعدتنا علی رسلک
ولا تخزنا یوم القیمة انک لا تخلف المیعاد وقال تعالی اولئک هم الفائزون هذا
ونحوه وقال تبارک وتعالی والذین یستمعون القول ویتبعون احسنه لو کان القول
مبهم ومضمر لقالوا للنبی صلعم کیف نتبع احسنها الذی منها مضمر فی قلبک وما ندری ما
یرید بها من الف ولام ومیم وصاد وعین وسین لو کان ربک حقا لما کلفنا فوق
طاقتنا ونحن نفهم الف صاد اصاً منا ح لام حبلنا وم معبودنا ولکفرنا الی ما له
نهایة استغفر الله من تلفظ هذه الکلمات باو یلکم اتظنون ان الانبیاء والمرسلین
خصوصا سید المرسلین یتحدی قومه بالمهملات والهذیان تعالی الله عما یقول الظالمون
علوا کبیرا بل انما هو حروف الهجاء الذی تألف به کلمات عند کل اهل اللغات من
بنی آدم لا له معنی الا اسم یعرف به الکتابة والنطق کما قال الامام علیه السلم وهو مذکور
فی مفتاح التفاسیر قال ان الله تبارک وتعالی ذکر فی اوائل بعض سور القرآن حروف المقطعات
معناه ان هذا الکتاب الذی انزلته هو حروف المقطعه التی منها الف لام میم وهو
بلغتکم وحروف هجائکم فأتوا بمثله ان کنتم صادقین تحدیا لقوم النبی کما اشیر علیه
جملة منها کقوله تعالی الف لام میم ذلک الکتاب لا ریب فیه هدی للمتقین کقوله

تعالى الر تلك آيات الكتاب الحكيم اى محكم كل كلمة او حرف فى محلها كقوله تعالى الف
الر كتاب احكمت آياته ثم فصلت من لدن حكيم خبير الا تعبدوا الا الله اننى لكم منه نذير
وبشير كقوله تعالى الر تلك آيات الكتاب المبين انا انزلناه قرآناً عربياً لعلكم
تعقلون لانه هو فصيح وبليغ ومبين ظاهر المفهوم كقوله تعالى الف لام را كتاب انزلناه
اليك لتخرج الناس من الظلمات الى النور من ظلمات الشرك والضلالة الى نور التوحيد
والهداية كقوله تعالى المر تلك آيات الكتاب قرآن مبين مفهوم الالفاظ والكلمات
هذا الكتاب هو مركب بالحروف مثل طس تلك آيات الكتاب المبين نتلوا
عليك مفصحاً وموضحاً ونحو ذلك بافى السور ومنها اسم الذى علمه النبى ص خوفاً
على ضلالة امته لعله يذهبون يمناً وشمالاً يهلكون وقال ص انا طه ويس كما
انا احمد ومحمود ومحمد ومصطفى سبحان الذى خاطبنى بهذا الاسماء لما اجهدت نفسى
فى تبليغ وكابدت الحزن على قومى خصوصاً اهلى من قريش وقال تعالى طه ما انزلنا
عليك القرآن لتشقى الا تذكرة لمن يخشى تسلية لى من رب رؤف رحيم وقال تعالى
يس والقرآن الحكيم العظيم المحكم قسماً انك لمن المرسلين على صراط مستقيم لا تحزن على
عدم ايمان قومك ولا تجهد نفسك فوق طاقتك انت رسول ما على الرسول الا البلاغ
والشأن لما انزله اليك ولا تخاف ممن لا يؤمن من قومك والله يعصمك من الناس هو
وحى نوحى اليك على حروف قومك مثل الف لام ميم تنزيل الكتاب لا ريب فيه من رب
العالمين وخالق العباد اجمعين مثل حاميم عين سين قاف كذلك نوحى اليك والى
الذين من قبلك الله العزيز الحكيم قادر المنتقم ممن عصى واستكبر وهو الحكيم لا يظلم احد
يحكم بالعدل والاحسان ويجازى من استحق عذاب وثواب انه قد تبين الرشد من الغى
والذى انزلنا عليك هو مألوف ومركب من حروف وهو الكتاب المبين انا جعلناه
قرآناً عربياً حتى تكون حجة على قومك ليهلك من هلك عن بينة ويحيى من حى عن بينة لانه كل
انسان رشيد يعلم ان هذه الحروف وضعه يعرب بن قحطان كما وضع الحروف الفرنسية
والانكليزية والروسية والارمنية وغيرها من الامم لاجل تأليف الكلام والكتابة
ما ينطق به لسان كما له صنعه لو كان كل حرف من حروف الهجاء او بعضها لها معان
جليلة وخواص صادقة لو كان كما يقول المعطلون ان هذا من خواص علم آل محمد او امام

حتّیٰ جآء الیوم علی محمد مدّعیًا علم ذٰلک المحکمات کان احریٰ ان یکون ذٰلک العلم عند من
وضع ذٰلک الحروف لانّه لاینبغی ان رجل حکیم بذٰلک المتابة انشأ شیئًا لایعرف معناه او
تقول اوحی الیه لکن ما علم خواصّه اذا کان کذٰلک ینبغی یعرب بن قحطان افضل من النّبی و
مل من جمیع الانبیآء حیث هٰذه الاسرار کانت عنده او انزل الله وهٰذا لایقوله مسلم
ولاکافر اما ابهم ایّها الامام الضّلالة اما تعقل انّه من انشاء شعرًا وهو الحکیم بما انشاء
وشهد بفضله اهل عصره وبعد عصره هو اعلم بما انشأ واراد بیانه واعرف ممّن شرح اشعاره
لذٰلک قلت ینبغی یعرب بن قحطان اعرف وافضل ممن فسّر کلامه وحروفه هٰذا عقل قاصر
بما قلت واذا قصر فهمک اسئل الحکمآء الفرنگ اصدق منک حدیثًا حیث لامقید بدین
من الادیان اذا عرفت ذٰلک لماذا لم تتّخذ یعرب بن قحطان ربًّا واتّخذت علی محمد ومیرزا
حسینعلی الٰهًا تبًّا لک ولمن تبعک انّ الله لایغفر ان یشرک به ویغفر ما دون ذٰلک
فارسی چند کلمه گویا شود بلکه بدانند و معلوم و ظاهر شده که حروف هجاء غیر از اسم خودش معنی دیگر ندارد
مثل چوب و سنگ و انسان یا حیوان یا زید یا عمرو زید و رجل که اگر اسم نباشد بر حروف تالیف کلمه
نمیشود و کتابت در هر ملّت بی حروف مسما ممکن نیست و اینکه در بعض اول سوره ها ذکر شده مقصود
همان است که امام حسن عسکری ع فرموده که خداوند عالم میفرماید این قرآن محکم و معجز را دادم بمحمد ص
مرکب از آن حروف هجاء است که با آن مینویسند و تکلم میکنند اگر معجز نیست پس مثل آن بیاورید
که اسباب آن این حروف الف لام میم صاد و غیره است که در نزد شما ها موجود است مثل آنکه
استاد ماهر گوید این سریر محکم چوب است و آهن با تیشه و اره ساخته ام اگر میتوانید بیائید مثل آن
از این چوبهائیکه دارید بسازید و اگر عاجز هستید شاگرد من شوید که بشما صنعت بیاموزم
که از بی کاری هلاک نشوید یا آنکه معماری حکیم گوید این قصر مشید و حصار متین و بنیان مرصوص
از سنگ است و گل و آجر است و مر هر شماها عاجزید از ساختن آن محتاج بمسکن و منزل
اگر میتوانید مثل آن بسازید و اگر عاجزید مرا اطاعت کنید داخل حصار و قصر شوید که از سرما و
جهل و گرمی غرور هلاک نشوید و از کفر درندگان و از مرگ شرک نجات یابید و امثال ذٰلک و لکن
النّاس لایعلمون الّذی لیس لهم حظ من حیٰوة الابدی گفته شد که خداوند قرآن را وحی فرستاده
بلسان قریش که بفهمند الفاظ و مقاصد را حتّی وقتی ابوبکر در قوله تعالیٰ وفاکهة وابًّا متاعًا لکم و
لانعامکم ابًّا که عبارت از علف سبز که در زیر درختان باشد ندانست آنرا مشلیه قرار داده اند مثل در

تقسیم میراث کلاله را نداننست تا امروز ذکر میکنند اگر در قرآن مبهمات بسیار باشد یا آنکه مثل حروف
مقطعه از جمله علم قرآن باشد ابوبکر بصحابه این نقصان را رد میکرد که در قرآن بسیار چیزهاست
که شما نمیدانید بگوئید الف چیست و حال آنکه آن طور عبارات و اختلافات در فهم قرآن
و حروف مقطعات وارد نشده است نه از طرف ما و نه از طرف جماعت اهل سنّت و
یک سبب دیگر که در زمان پیغمبر ص و صحابه ظاهر آن کلمات قرآن مفهوم و معلوم بود این است
که قرآن کلام خداست نه مثل بیان علی محمد که هر روز دو هزار بیت طول عمرش هرچه بزبان آید
بگوید بلکه محمد ص پیغمبر خداست تابع وحی نازل میشود آیه بعد از آیه بجهت امر یا نهی مدح یا ذم خبر
از ماضی یا مستقبل و امثال و قصص ماضین موعظة للعباد و رحمة للعالمین مثل آنکه ای مردم
زنا و لواطه مکنید تا بغضب خدا گرفتار نشوید چنانکه قوم لوط چنان کردند و چنان هلاک شدند
ای مردم غش مکنید در وزن و کیل و جنس که هلاک نشوید چنانکه قوم شعیب چنان کردند و چنان
هلاک شدند و کذلک احکام و حدود شرع حکما بعد از حکم مثل یک مسلم شراب خورده بود این آیه
نازل شد لا تقربوا الصّلوٰة و انتم سکاری از استحکام کلام و طور مطالب کسی گفت
یا رسول الله پس ما در غیر نماز بخوریم جایز است یا نه مثل آیه تحدید زنا و شهود آن نازل شد کسی از
اصحاب گفت یا رسول الله کجا کسی در خلوت با زنش مرد غریب به بیند و شهود عدول بیاورد
آنوقت آیه ملاعنه نازل شد مثل امر که قبله را کعبه قرار دهید و در ذم مثل ولید ابن عقبة بن ابی معیط
وقتی خبر دروغ آورد خدمت حضرت رسول صلی الله علیه و آله نازل شد ان جاءکم فاسق
بنبأ فتبیّنوا الآیه و در مدح وقتی که حضرت امیر المؤمنین ع در نماز خاتم بسائل داد نازل شد
انّما ولیّکم الله و رسوله و الّذین آمنوا الذین یقیمون الصّلوٰة و یؤتون الزکوٰة و هم راکعون
مثل آنکه در اخلاص توحید یهود سؤال کردند یا محمد ص خدایت را وصف کن نازل شد قل هو الله
احد الله الصّمد لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفواً احد و یکی گفت که ما نفهمیدیم مقصود
صمد چیست مثل آنکه قریش گفتند پس شما نه خدایان ما را عبادت میکنید و نه خدای معینی دارید در
آنوقت نازل شد لیس کمثله شیئ و هو السّمیع العلیم خلقت زمین و آسمان و شمس و قمر و نجوم و
شب و روز و ازواج و ارواح و اجساد و حیوة و موت کل حیوان و نبات دلیل است بر صانع
حکیم که غیر از اشیاء است که فکر بر آن احاطه کند تعالی الله عن ذلک علوّاً کبیراً فسبحان
الّذی توحّد بالعزّ و البقاء و قهر عباده بالموت و الفناء و لله ملک السّموات و الارض

والله علی کلشیءٍ قدیر ان فی خلق السموات والارض واختلاف اللیل والنهار لآیات لاولی
الالباب الذین یذکرون الله قیاماً وقعوداً وعلی جنوبهم ویتفکرون فی خلق السموات و
الارض ربنا ما خلقت هذا باطلاً سبحانک فقنا عذاب النار ربنا انک من تدخل النار
فقد اخزیته وما للظالمین من انصار مقصود در ایام نبی ص و وقت نزول آیات قرآن هر
حکم موجود و اختلاف مفقود بود حتی در مجازات و استعارات که در کلام حکیم بلیغ لابد از آن است
مثل قوله تعالی در قصه حضرت یوسف اسئل القریة والعیر التی اقبلنا هر کس از عرب
میدانست که مقصود اهل قریه و اهل کاروانست از این جهت بود که کسی نگفت که قریه سنگ و گل
و کاروان شتر است و حمیر ما چه سؤال کنیم و نحو ذلک حاجت بتطویل نیست بس است برای
آنکس که طالب هدایت است و حیات ابدی و بعد از پیغمبر که اول اختلاف در قرائت قرآن
شد نه در وجوه معانی تا بمشاجره کشید و بتواتر نقل شد آنوقت حافظ قرآن که احد ثقلین گفته
یعنی برای تحدید مخرج اعراب قرار داد که چنین باشد ـَـِـُـ ه که صحیح تلاوت شود و
چنان امور محتاج میشوند بامام معصوم مثل قوله تعالی السن بالسن والجروح قصاص محدود
است هزار طور جروح ممکن است خداوند آن کتاب یکجا به پیغمبر خود نازل فرموده و تفسیر و تفصیل جزئیات
احکام آنرا هم تعلیم داده است و رسول خدا ص آن کتاب و آن علم را بوصی خود سپرده است
قال ص انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی ما ان تمسکتم بهما لن تضلوا ابداً
وقال ع انی ورثت من رسول الله ص کتابین کتاب الله وکتاباً فی قراب سیفی من قتل
غیر قاتله او ضرب غیر ضاربه فعلیه لعنة الله این است که دیگران خطا میکنند و حیران
میمانند مثل آنکه ابو حنیفه در کتاب اصول ذکر کرده است که آیا در اجماع اگر یک کس ساکت باشد
داخل اجماع است یا نه بعد دلیل آورده است که داخل اجماع نیست و دلیل این که عمر زنی زانیه را
حد زد و آن زن جنین سقط کرد باصحاب گفت در این امر بر ما چیزی که وارد نیست جمله اصحاب
گفتند چیزی بر تو نیست حدود را اجرا کردی و حضرت امیر المؤمنین علی ع ساکت بود قالوا اما تقول
یا علی قال علیه غرا یعنی دیه باید بدهد بزن از بیت المال این است که کسی دیگر ندانست چه
حکم دارد و دیه از که باید داد از قاذف یا ضارب الحد نه آن و نه این مثل آنکه مذهب مالک در موطأ
خود ذکر کرده است قال ان فی الشام وجد رجل مع امرأته رجلاً اجنبیاً وقتلهما فلما وصل
الخبر الی معویه تحیر فی حکمه کتب الی ابو موسی الاشعری ان اسئل علیاً ع اذا وقع کذا کیف

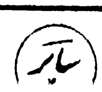
حکمها سئل ابو موسی قال ع هذا لیس وقع فی ارضی ای فی ملک الذی انا حاکم علیه اقسم
علیک الا ما اخبرتنی قال ان معویه سئل ذلک قال ع نتیها انا ابو الحسن ان لم یأت باربعه
شهداء فعلیه دیه وکتب ابو موسی بذلک وامثال ذلک مردم محتاج میشوند بامام او فقیه
عادل لکن اصل اختلاف که حاصل شده بعد از رسول خدا ص تا امروز در متشابهات شده کسانی که در
قلب ایشان زیغ بوده تاویل کرده اند ابتغاء الفتنه وخدا خبر داده و وصف کرده است در
محکم کتاب خود و فرموده است که متشابهات را بمحکمات رجوع کنند که آن ام الکتاب است و
متشابه در هر کلام حکیم وبلیغ واقع میشود ودر آن حکمها بسیار است چنانچه امام رضا ع گوید در حدیث ما
متشابه است مثل متشابه قران ومحکم است مثل محکم قرآن هر که متشابه را بمحکم رجوع کرد هدایت یافت
پس تابع متشابه نشوید که هلاک میشوید وقتی رسول خدا ص دید یکی بدیگری میگوید قبح الله وجهک
وکل وجه یشبهک قال رسول الله ص یا عبد الله لا تقول هکذا لاخیک ان الله خلق آدم
علی صورته آنکه در قلبش زیغ کفر بود تاویل کرد که پیغمبر گفت خدا آدم را بصورت خود خلق کرده است
آنکه قلبش سالم بود براو واضح بود که رسول خدا ص فرمود که آدم وعیسی وموسی وخاتم بلکه جمیع انسان
بصورت آنست چگونه گوید خدا زشت کند روی تو وهر روئی که مثل روی تو باشد ودر کلام
سایر خلق هم متشابه میشود مثل آنکه بر شریف قوم میهمان وارد شود وشریف بخدمه خود بگوید
که از برای میهمان غذا مهیا کنید وشریف گاو وگوسفند وشتر ومرغ ونان وخرما وماست داشته
باشد همه بجهته حاضر کردن غذا متشابه است اگر مخاطب پسر صالح شریف باشد ملاحظه خواهد
کرد شرف پدر ونفع وضرر آن وقلت وکثرت میهمان ولیاقت وشرف آن وقت
ذبح خواهد نمود یکی از آن گاو ویا گوسفند یا شتر یا مرغ که متشابه است از برای ذبح بجهت میهمان و
اگر مخاطب دیگری باشد که در قلب او زیغ ومرض باشد اگر آن مرض در حق شریف است
از برای یک نفر از اذناب یک شتر گوشت واز برای ده شریف یک مرغ واگر با میهمان باشد
شرف مولا را ملاحظه نکرده نان وخرما وماست زهرمار آورد واگر زیغ ومرض او برای نفعی خود
باشد دیگر نفع وضرر مولا را ملاحظه نکرده الطبع یصم ویعمی نه میهمان بپسندد ونه مولا بلکه تدبیر
وترتیب غذا آنست که نفعی بخودش برسد حلال باشد یا حرام مثل آنکه اگر یک نفر میهمان
از اذنابهای عرب وارد است شتر ومرغ بریان کند که نصف آن نصیب خودش شود واگر ده
نفر شریف میهمان وارد شود پنج شتر وپنج گاو وذبح کند نحو ذلک نفکر تجد رشدا امثال ذلک

اختلاف متشابهات قرآن

کثیر الذی ماله نهایه اذا عرفت ذلك فاقول غرض اختلاف که در متشابهات میان اسلام
شده است آن سه قسم است قسم اوّل مأجور قسم دوّم معذور قسم سیّم کافر قسم اول عترت
پیغمبر است که کتاب و علم آن بدست ایشان سپرده شده است و خدا ایشان را اهل ذکر
نامیده و از زیغ و رجس تطهیر فرموده است آنها متشابه را بر گردانیده اند بحکم صراط مستقیم را
بمردم نشان داده فرموده اند که تابع متشابه نشوید من دون محکم هلاک میشوید قسم دوّم از علماء و
مجتهدین است با کمال توحید و اخلاص و خوف و تقوی با دقت تام از آیات استنباط
نموده من دون غرض و مرض و زیغ و آن متشابه را مخالف محکم ندانسته عمل کرده مثل آنکه در وضوء
از کف گرفته بمرفق بشوید یا که از مرفق گرفته تا بدست بشوید اشاره بر این است مجتهد اگر
مطابق عمل کند ده حسنه داده شود و اگر خطا کند یک حسنه داده میشود
قسم سیّم علمائی میباشند که در قلب ایشان زیغ دارند با غرض دنیوی و یا مرض نفسانی یا کفر
شیطانی علیهم ما یستحقون من الله که از روی ابتغاء الفتنة آیات بینات قرآنی را
تأویل کنند بجهت تأئید اغراض خودشان مثل طبیعیین که بلباس اسلام در آمده بوحدة الوجودی
نامیده شده اند تأویل کنند قوله تعالی هیچ پرندهٔ با جناح و روندهٔ با پا نیست مگر مثل شما
امم اند پس چنانکه برای هیچ حیوانی نشر و حساب و جزا و الم و نعیم نخواهد شد انسان هم خدا
گفته است چنان است اهل قلب سلیم تأویل کنند کما هو حقه که خدا میگوید هیچ پرندهٔ با پر
و روندهٔ با پا نیست مگر اصناف و اجناس میباشند مخلوق مثل شما ها باین سبب که خدا
حیوان و غیر حیوان را از برای حوائج ما خلق کرده است نه ما را از برای حیوانات و ما را مسلط
گردانیده بر جمیع حیوانات و نباتات و جمادات و بما فرموده است از جمیع منتفع شده مرا
شکر کنید و غیر از من همه مخلوق هستند مثل شما لایق نیست که عبادت کنید کسی را که مثل شما انسان است
یا از برای بارکشی شما حیوان و امثال ذلک پس من شما را عبث خلق نکرده ام و نه بازی کرده ام قوله
تعالی وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون هذا و نحوه مثل مجسمها قوله تعالی ثم استوی
علی العرش و خلقت بیدی تأویل کنند که خدا جسم است بالای تخت نشسته است و هر چیز را
بدست خود خلق کرده اهل صلاح تأویل کنند استوی علی العرش استعلا و استولی و احاط علمه علی
کل شیئ چنانکه گوید پادشاه مستولی شد بفلان زمین یا فلان شهر یا فلان اقلیم یا تمام دنیا و خلقت
بیدی یعنی بقدرت خود مثل آنکه میگوئی فلان شخص در علم نجوم ید دارد یا در آهنگری ید دارد یعنی قدرت

دارد و همچنین جاء ربک والملک صفاً صفاً یعنی جاء امر ربک مثل آنکه پادشاه فلان شهر را ساخت
و فلان راه را سلطان درست کرد و حال آنکه پادشاه نه سنگی در آن شهر گذاشته است و نه خاشاکی
از آن راه دور ساخته با وجود آن تأویل خلاف محکم کتاب است و هو لیس کمثله شئ و هو السمیع
العلیم الحکیم القادر علی کل شئ مثل آنکه گویند هر خیر و شر از خداست معاصی و طاعات و کفر و
ایمان مخلوق خداست کقوله تعالی قل کل من عند الله و قوله تعالی والله خلقکم وما تعملون
صاحب قلب سلیم نظر بما قبل آیه و نظر بما بعد آیه و شأن نزول آیه مینماید معنی آیه واضح میشود ان
تصبهم ای الیهود حسنه ای خصب وسعة وسلامة یقولوا هذه من عند الله وان
تصبهم سیئة ای جدب وبلاء کما حصل لهم عند قدوم رسول الله صلی الله علیه وآله
المدینه یقولوا هذه من عندک تشومك قل کل من الخصب والجدب من عند الله فما
لهؤلاء القوم لا یکادون یفقهون حدیثا ما اصابك من حسنة فمن الله وما اصابك من سیئة
فمن نفسك الی اخره فی سورة النساء و همچنین آیه دیگر در ردّ بت پرستان است که خدا میگوید
آن اصنام که از چوب و سنگ مخلوق قند مثل شما و ایضاً خلاف محکم است قوله تعالی ان
الله لا یأمر بالفحشاء والمنکر و قوله تعالی وما رمیت اذ رمیت ولکن الله رمی خدا حلول و
تجلی میکند در انبیاء و اولیاء قول رومی گاهی موسی شد گاهی عیسی گاهی علی شد یا محمد یا منصور یا شمس بلکه
هر چه هست اوست چنانکه میرزا حسینعلی گوید انا الله حال در او در نه کشف نقاب نموده ام همه
اینها از تأویلات اهل زیغ شده از روی فتنه واهل اخلاص تأویل کنند که خدا میفرماید ای محمد
شما بشری و رسولی این معجزه را بشما داده ام از برای هلاک دشمن و نجات مؤمن که بیک مشت خاک
لشکر شکنی چنانکه انبیاء را معجزها داده ام از برای تصدیق و شواهد رسالت و چنانکه گفته میشود
فلان پادشاه فلان اقلیم را فتح کرد یا فلان قوم با شاه میجنگند و حال آنکه سلطان در سریر خود نشسته
است دست آن مجاهد دست آن پادشاه مجازاً گفته شود و ایضاً خداوند خود را وصف نمود
قال یا محمد قل هو الله احد الله الصمد لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفواً احد مثل کسانی که
امارت خواهند بغیر استحقاق متشابه را تأویل اطیعوا الله و رسوله و اولی الامر منکم هر که را با رأی خود
نصب کنند گویند بمردم اطاعت کنید اهل صلاح گویند بموجب تفصیل آیه اول طاعت خدا بعد
اطاعت رسول صلعم بعد طاعت وصی رسول واجب است که معصوم است از خطا طاعت معصوم
واجب است خصوص در دین و احکام آن و خلاف دین خلاف محکم است بقوله تعالی

ومن لم یحکم بما انزل الله اولئك هم الفاسقون اولئك هم الظالمون اولئك هم الکافرون مثل آنکه
طالب ریاستند با همه معاصی و قبایح انبیا را معصوم ندانند و آیات قرآن را تأویل ابتغاء الفتنة کنند
کقوله تعالی همت به وهم بها زلیخا خواست مخالطه بوسف و یوسف خواست زنا کند
لکن اهل حق تأویل کنند که همت زلیخا ان تفعل وهم یوسف ان لا تفعل دلیل آنکه خلاف محکم است
قوله تعالی لا ینال عهدی الظالمین فسق ظلم است و خداوند در قصه یوسف خبر داده است
وقال تعالی کذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء وخصم او شهادت داد که بریست از سوء کما
قال تعالی من لسان امرأة العزیز قالت انی راودته فاستعصم علیه السلام وعلی جمیع
الانبیاء والمرسلین وعباده الصالحین و حال دانسته شد هر کس بلباس علماء در آمده از روی غرض
و در قلب ان مرض زیغ داشته بیك راه تأویل کرده و مردم را بضلالت انداخته مثل معویه و قتیکه عثمان
کشته شد قوله تعالی ومن قتل مظلوماً فقد جعلنا لولیه سلطاناً از برای خود و عثمان تأویل
کرده مردم را بخلاف خلیفه حق شورانیده و غرض خودش را حاصل نمود و حضرت رسول خدا گفته بود
ویح عمار تقتلك الفئة الباغیة وقتی که اصحاب معویه عمار را کشتند مردم خواستند بمعویه بشورند
که بقول رسول خدا ما باغی میباشیم و اهل آتش شدیم معویه تأویل کرد قول پیغمبر را که ما نکشته ایم
بلکه آنکه آورده است مقابل شمشیر ما آن کشته و مردم من دون تفکر ساکت شده خسر الدنیا والاخرة
شدند و حضرت امیر در جواب آن فرمودند که پس حمزه و اصحاب خواص را خود پیغمبر کشته است که بزیر
شمشیر مشرکین انداخته فسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون این است که از هر نوع تأویل خلاف
بحث مطلب ذکر شد تفکر بجد رسد الا اساء الله واما اهل البیت المعصومین والصالحین
من شیعتهم لیس کذلك بخلاف الزایغین عن الطریق و این نوعین در هر امتی از امم انبیا
بوده است فرق امت محمد ص و امم دیگر آنست که قرآن خودش معجز است خارج از امکان
زیاد و نقصان و محفوظ از جانب خدا در اهل بیت خود پیغمبر خلاف سایر امم که کتابشان معجز
نبوده و باصحاب سپرده و اصحاب و اوصیاء آن پیغمبر در یك عصر بوده و در یك طبقه منقرض
شده خلاف اوصیاء خاتم النبیین وصی او در ذریه قرار داده که یکی بعد از یکی قایم بدین و مبین احکام
و حافظ کتاب باشند تا در روی زمین نشر شده و در صدور حفظ شود و در الواح ورق ثبت شود که
مدت دو صد و پنجاه سال که برای هیچ پیغمبری نشده یك دلیل خاتم نبوت این کتاب و این
عترت است یعلم ذلك من له قلب سلیم یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم

سایر انبیاء چنین نبوده اند بلکه هر نبی معجزه داشته از برای اثبات رسالت و کتابشان معجز نبوده من
حیث نظم و اسلوب و بلاغت بلکه کتاب ایشان بود در توحید و اخلاص و امر و نهی از منکر و اوصیاء
ایشان منتخب از اصحاب در ربع قرن او نصف قرن منقرض شد کتاب ماند بدست امت هر که
در قلبش زیغ بوده دیانت را برهم زده و بکفر و شرک آلوده کرده بلکه تحریف کتاب دست برده
لکن از لطف خداوندی نسبت بحبیب خود محمد صلعم اوصیاء او را در ذریت او قرار داده و کتاب
معجز فرستاده و در آن محکمات قرار داده و هر شقی و سعید را وصف کرده بقوله تعالی هو الذی
انزل علیک الکتاب منه آیات محکمات هن ام الکتاب و اخر متشابهات فاما الذین فی قلوبهم
زیغ فیتبعون ما تشابه منه ابتغاء الفتنه و ابتغاء تاویله و ما یعلم تاویله الا الله و الراسخون
فی العلم یقولون امنا به کل من عند ربنا و ما یذکر الا اولوا الالباب ربنا لا تزغ قلوبنا
بعد اذ هدیتنا و هب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب ای برادر این چند مطلب که ذکر شد
اگر طالب رشد باشی بس است اگر اصولی یا شیخی و بابی و صوفی هرچه باشی اگر مقصد تو حیات ابدی
است در یک مسئله اشتباه خود که دانستی از برای هدایت کافی است چون حقیر در بادکوبه بعد
از دو سال مجادله با مسلمانها یک مسئله که بمن معلوم شد که در اصول اشتباه کرده ام و رو بجهنم
میروم متنبه شده بنای تحقیق از روی طلب نجات شدم خداوند مرا هدایت فرمود چنانکه وعده داده
است والا انسان که عاشق میشود کور میشود یا در قید عالم دیگر نیست برای او هزار ادله عقلی و
نقلی بکار نیاید چون آن کفری را تاویل کند و برای هر مهمل معنی قرار دهد و ما توفیقی الا بالله و ما انا
علیکم بوکیل ان احسنتم احسنتم لانفسکم والسلام علی من اتبع الهدی و یک مسئله دیگر
که مردم را گول زده دشمنان دین حدیث ها جعل کرده عوام که سهل است بلکه خواص را هم حیران کرده اند
چنانکه حضرت مسیح گوید در آخر الزمان شعبده بازیها کنند عوام را گول زنند بلکه خواص را هم ایضاً
کما قال رسول الله صلعم ان من البیان لسحرا از آن جمله نقطه موهوم است که حضرت امیر ع فرموده است
هرچه در قرآن است در فاتحة الکتاب است و هرچه در فاتحه است در بسم الله است و هرچه
در بسم الله است در ب است و هرچه در ب است در نقطه است و آن نقطه منم ملاحظه کن دشمنان
دین چه بازیها کرده اند کسی را که خداوند بنبأ عظیم خطاب فرموده او را نقطه موهوم قرار داده اند از طریق
مدح که هیچ عاقل بآن راضی نشود مثل کسیکه گوید حیوة هر ذی روح از هوا است و هوا باد است و من
آن باد میباشم آن ادعا با معنی است لکن اگر یک کسی گوید پس شما باد شکم هم میباشید جوابی ندارد غیر از

خجل شدن این کار را معصوم نکند که آنها حجّة البالغه میباشند هرگز چنان سخنی نگویند که هر ملّتی بآن بخندد سبحان الله چه قدر ازاین عبارات بنویسیم که چنطه های صوفیها و قلندرها پر است ازآن و دفاتر شیخیها و بابیها مملو است ازاین روسیاهیها بلکه بعض ازاصولیها که حظّ از سعادت ندارند اصل خبر اگر صحّت داشته باشد این است کلما فی القرآن هو فی فاتحة الکتاب باقی دیگر ملحقات زنادقه است تفصیل این مختصر آنست که اصل علت ارسال رسل و انزال کتب از برای معرفت خدا و اخلاص در توحید و اقرار بمیعاد و استعانت از خالق کل شیٔ و فرار از غضب جبّار است و تبرّی جستن از آلهٔ معبودهٔ دون الله و دوری از کفر یهود و نصاری سورهٔ مبارکهٔ فاتحه که حاوی جمیع این مطالب عالیه و مقاصد مقدسه است آنست که خداوند عالم امر کرده به پیغمبر رؤف خود که اوّل هر نماز آنرا قرائت کنند که فراموش نکنند بلکه اقرار و عمل نمایند هر شب و روز و صبح و شام حتّی صلوة مندوبه ایضا و این صلوة بآن مضامین باطهارت در چنان اوقات در هیچ شریعت و هیچ ملّت از ملل از روز آدم تا ظهور اسلام نیست صلی الله علیک یا رسول الله و یا خاتم النّبیّین و علی آلک الطّاهرین و الا هیچ پیغمبر و امامی نگفته است که حکم و حدّ زنا در فاتحة الکتاب است و هیچ عالم این را نگفته هر حلال و حرام در فاتحة الکتاب است و هیچ صوفی بی شعوری لا تقربوا الصّلوة و انتم سکاری از فاتحة الکتاب نتواند تاویل کرد اصل روح الکلام آنست که عرض شد باقی زیادی از ملحقات ملحدان است از روی ابتغاء الفتنه که مردم را بکفر انداخته بگرد نقطهٔ موهوم حیران گذاشته اند چنانکه بیان علی محمد را از آن نقطه لا بیان است از موهومات سیّد کاظم رشتی سر رشته گرفته در شرح القصیده که در تفصیل منار الهُدی داده اجمالاً این چند اشاره مسنود بتفصیل حاجت نیست چونکه الحمد لله چاپ خورده وقف عام هم شده هر که مقدار قلیلی عربی بداند و از اقوال و مواعظ اولیاء حظّی داشته باشد میداند که مسلک حکما غیر از طریق انبیاء است و عاقبت یکی بنار و آن دیگری بنور خواهد بود و ما توفیقی الّا بالله تمت عبد الباقی افندی

سأموا السّنا من قبلک و عده وجدوا منار الهُدی نسب و یشعل سرجه
و کان موسی رسول و موسی ابن جعفر روحه من الاولیّة الالهیّة الربوبیّة الّذی
لیس بشرقیه و لا غربیه و تلک شجرة هی شجرة النّبوة الطّاهرة فی الولایة و هی حقیقة
المحمّدیّة الی ان قال فکانت حضرة الاولی هی الشّجرة السبطة الوحدانیّة الاجمالیه
و قال النّبی انا الشجرة المقصود فنادی من شجرة مبارکة انّی انا الله ربّ العالمین

قال النبی انا المنادی انی انا الله الی ان طول هذه الکفریات والمضحکات عند الملل الی ان قال کذا کانت البسمله اقرب الی اسم الاعظم من سواد العین الی بیاضها وهی الجامعة لجمیع ما فی فاتحة الکتاب الجامعة لجمیع ما فی القرآن الجامعة لجمیع ما فی الاناسی الثلاثة الانسان الصغیر والانسان الوسیط والانسان الکبیر وهی المطابقة لاسم الاعظم هو زبره وبتبیانه وذلک اسم الاعظم اذا نزل فی العالم التفصیل یکون علیًّا وهو قوله تعالی وهو العلی الکبیر وهو العلی العظیم وحسنات الهدایة انما تتم بالولایة الی ان قال الاسم الاعظم الاسم العلی وهو قوله تعالی وانه فی ام الکتاب لدینا لعلی حکیم قاسم لعلی ومعناه الله اسمی ومعنی الله هو ومعنی هو هو بلا اشباع بخدا قسم است که اگر میرزا بطرس بابوس جمع شوند چنین تثلیث نتوانند ساخت که مقصود الشان خداست لاغیره کذلک مقصود رشتی علی خداست لاغیره صدق رسول الله که فرمود یا علی فیک مثل من عیسی بن مریم حبه النصاری حتی کفروا به و بغضه الیهود حتی کفروا به الیهود حتی کفروا به وبمین مسلک محی الدین وغیره مثل ملای رومی و شبستری ومنصور وعبد القادر ونقشبندی وعلی محمد ومیرزا حسینعلی باب وحکماء الطبیعیین وغیره الذی هذا لیس فی سلک الصالحین ولا انبیاء المرسلین ولا اوصیاء المرضیین هذا کتب السلف وخطب العرف اشعاروا للعبد نظرًا قال ابن ابی الحدید صاحب شرح النهج

ما منع الاکوان لیست . تسرک المکنون احمد تاه الامام لسکرهم فلذاک صاحی القوم عربد وبجی من السرک الکشف . مجرد الغرمات مفرد ناوی الی العقل البسیط وکل معنی عنه لسند . تالله لاموسی الکلیم . ولا المسیح ولا محمد : کلا ولاجبریل وهو . الی محل القدس تصعد علموا ولا النفس البسیط لا ولا العقل المجرد عن کنه ذاتک غیر انک اوحدی الذات سرمد . فلیخسأ الحکماء عن حره به الاملاک سجد من انت ارسطوا ومن افلاط قبلک یا مبلد ومن ابن سینا حین هذب ما اتیت به وشید . نظروا اضافات وسلبا . والحقیقة لیس توجد وراوا وجودا دائما یفنی الزمان ولیس ینفد ما اسم الا الفراش . رای السراج وقد توقد و دنی فاحرق نفسه ولو اهتدی رشد الابعد **ایضا قال** فلک یا اعجوبة الکون . غدا الفکر کلیلا انت حیرت ذو اللب : و بلبلت العقولا : کلما قدم فکری فیک : شبرًا فر میلا هذا موحد ایها الانسان کما وصف امام الرضا ع فی عیون اخبار الرضا ع فی باب التوحید

ان کنت طالب الحیوة وکاره الشهادة والممات کما تقول اشهد انک مضیت علی بصیرة من
امرک مقتدیا بالصالحین والعشق سکر مذموم کما قال الامیر ع فی النهج العشق مرض لیس
فیه نفع ولا عوض برویم سر مطلب یک طریق دیگر که اهل باطل عنوان کرده و مسلمانان را مشوش
کرده آنست که قرآن ظاهر و باطن دارد و باطن باطن کلمة حق یراد به الباطل کما قال علیه السلام
در صفین باین سبب که کلمات قرآن باطنش مثل ظاهر است و ظاهرش مثل باطن و معانی
متعدده داشته باشد نه مثل کلام الناس که بعضی کلام ظاهرش خلاف باطن است و بعضی از آن ظاهر
مثل باطن است مثل آنکه گوید نصاری پاکیزه است و یقین نزد هر مسلم مسلم است که مقصود ظاهر
است والا باطن نصاری نجاست شرک تثلیث کثیف است یا گوئیم یهود کثیف و قذر میباشند
هر کس میداند که هم در احوال زندگانی قذرات دارند و هم در باطن بعقاید باطل و کفریات و نحو ذلک
یا آنکه گوئیم فلان مسلمان با تقوی است یقین مقصود از این کلمه هم ظاهر و هم باطن است که تقوی دارد
در بدن و لباس و هم مؤمن بالله و رسول الله و صائم و مصلی است یا در استعاره گوئیم فلان حیوان است
یقین هر انسان حیوان است یعنی ذی روح یا گوئیم فلان شیر است یقین آن شیر نیست بلکه انسان است
صفت شیر استعاره کرده انسان را بوصف شجاعت گفته است هذا و نحوه لکن کلام خداوند
نه چنین است بلکه باید ظاهر آن با باطن ربطی و مناسبتی داشته باشد نه اختلاف که آن مفهوم اهل لسان
باشد مثل آنکه یک کسی قرآن تلاوت میکرد تا قوله تعالی فان زللتم من بعد ما جاءتکم البینات فان
الله غفور رحیم عربی جاهل گفت آخرش درست نشد بعد از زلل غفور رحیم نمیشود گفت پس چه طور است
آیه گفت من قاری نیستم لکن عرب حکیم چنین بی مناسب تکلم میکند وقتی که قرآن حاضر کردند دیدند
چنان است که عرب گوید قوله تعالی فان زللتم من بعد ما جاءتکم البینات فاعلموا ان الله عزیز حکیم
گفت این درست است که بعد از زلل خدا منتقم عزیز مقتدر است و حکیم است عبث عذاب
نمیکند قوله تعالی قل لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافا کثیرا کلام خدا ظاهرش
خلاف باطن نخواهد بود مثل قوله تعالی اقیموا الصلوة ظاهر آن در نماز بایستید بپا و هم دائم نماز
بخوانید و هم رو بقبله و هم با طهارت باید و نحو ذلک بلکه میشود کلمات مجاز و استعاره و غیره ترویج
الاکاذیب خود تاویل کنند مثل قوله تعالی لیغفر لک الله ما تقدم من ذنبک وما تأخر از باب حسنات
الابرار سیئات المقربین که شدکان خاص خدا اوقات اکل و شرب و استیناس با اهل و اولاد را سیئات
شمارند نسبت باوقات طاعات و مناجات و امر و نهی و جهاد محکم این متشابه آنست که دعوت

ومناجات انبياء واوصياء خصوص ائمه معصومين مملو است از تذلل واستكانت واقرار بذنب وطلب
استغفار لكن زلّه از ايشان ديده يا شنيده ونقل نشد حتّي از دشمنان آنها مثل معويه در نماز لعن كرده
لكن زلّه بآن امام نسبت نتوانست بدهد هذه حقيقة المعصوم اذا عرفت ذلك يكفيك الاشارة
والسّلام اهل زيغ اين اساس را گذاشته اند كه آن وقت هر طور بدلخواه خود ولاجل ترويج اباطيل خود تأويل
وتوجيه غير وجيه كرده مردم را بكفر دعوت كنند كه اگر كسي گويد اين آيه منطوق كلام چنين نيست گويد اين باطن
اين آيه است يا از آن معاني است كه در باطن هفتاد معني دارد چنانكه علي محمد باب در سورهٔ يوسف
تأويلها كرده است هيچ ذي ايماني بالله كلام خدا را چنين برهم نزده ونخواهد زد كانّه قصدش ابطال حجت
قرآن است مثل اينكه اقيموا الصّلوة يعني لا تصلّي خمر وميسر وازلام رجس من عمل الشّيطان
يعني هو عمل الرّحمن مثل يا ابليس يعني يا آدم ويا آدم يعني يا ابليس ونحو ذلك مشاهده خواهي كرد
چند كلمه از تأويلات ضالّه آن مرد بخود ذكر خواهد شد فقس على ذلك چون گفته شد براي مدعي النّبوة او
الرّياسة كلية اگر محقق شود از ان يك دروغ يا يك خلاف وعده ويك زلّه بر بطلان ان كافي ا
الا براي كسانيكه در قلب ايشان مرض زيغ باشد كه هر كفر وكذب را تأويل باطل كنند عليهم ما
يستحقون من الله؛ ديگري آنست كه مردم را چنين گفته گويند قرآن يك كلمه اش هفت يا
هفتاد معني دارد اين هم كلام حق بود ولي به باطل باين معني كه آن در ساير كلام ايضا واقع ميشود مثل
آنكه گوئيم فلان حكيم است اگر حقيقت حكيم باشد صدها معني دارد همه حسنه ويا گوئيم فلان حاكم ظالم است
هفتاد نوع ظلم بر آن شمرده شود كه همه قبيح باشد نحو ذلك ودر كلام خدا هم چنان كلمات هست
كه جميع مطابق واقع است نه غريب است ونه عجيب بلكه قرآن كلام خداي حكيم كه هر كلمه را بجاي
خود قرار داده است كه هر كلمه آنرا از جاي خود بدل كني يا كلمه ديگر گذاري از نظم افتاده بر هر عاقل
معلوم خواهد شد مثل خلقت انسان يا حيوان از اين روز تا قيامت فكر كني كه چشم را در جاي ديگر قرار
دهي وگوش را در جاي ديگر يا پنج انگشت را ده كني يا دو دست را چهار يا دو را يك خواهي ديد
كه از نظم مصالح خواهد افتاد واين احسن التّقويم خراب خواهد شد سبحان الذي اتقن كلّ شيء
في صنعه كلام قرآن هم چنان است كه عرض شد هر چيز در محل خود قرار داده مثل النّفس بالنّفس
جز يك معني چيز ديگر ندارد والفتنة اشدّ من القتل هزارها معني دارد هر حركت انسان كه محرك
فساد باشد فتنه است كه اشدّ من القتل است مثل فقاتلوا ائمة الكفر كذلك هر دعوي غير استحقاق
ائمة الكفر محسوب ميشود وكما من حيث نظم واسلوب قرآن كه يك ركن اعجاز شمرده شده است

هر کلمه بجای خود وضع شده که عوض و بدل آن مخل از بلاغت خواهد افتاد مثل در سورهٔ یوسف قوله
تعالی انی راودته فاستعصم مثل این کلمه فاستعصم که اظهار میدارد بعصمت یوسف و امتناع از
فساد و دایم آن طور بوده و الی آخر معصوم خواهد بود هر کلمه که در جای آن گذاری حاوی جمیع صفات
پیغمبری نخواهد بود اگر علی محمد عوض این کلمه یک کلمه عربی میگذاشت که حاوی این معانی باشد برای خود
برهانی به از هذیان بیان بود مثل ابو العلاء المعری قال وانی وان کنت الاخیر زمانه
لآت بما لم یستطع الاوائل یک بحیا و گفت که یعرب ابن قحطان حروف هجاء را بیست و هشت
حرف وضع کرده است اگر توانی یک حرف زیاد کن که محتاج باشد کلام عرب بآن یا
یک حرف کم کن که لسان عرب مستغنی باشد از آن حیران مانده ساکت شد کلمات قرآن هر یک
در جای خود محکم وضع الشیٔ فی محلها است مثل سورهٔ اخلاص قوله تعالی قل هو الله احد آن
احد چه طور است و کیست و کجا است از حیثیت در حیثیت از کی است تا کی جمیع صفات
لایق الهیه وصف شد در یک کلمهٔ الله الصمد که مفید المستمع و مسکت الخصم اگر توانی همان صمد را
عوض کرده کلمهٔ دیگر گذار که بلغاء اهل لسان گویند این مثل آنست دیگر حاجت نبود که روزی دو هزار
مهمل گوئی قوله تعالی الر تلک آیات الکتاب المبین انا انزلناه قرآنا عربیا لعلکم تعقلون
ولو تقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا منه بالیمین ثم لقطعنا منه الوتین خداوند عالم کسانی که
متشابهات قرآن را من دون محکم تأویل کرده اند از روی فتنه و ضلالت ذم و لعنت کرده
است پس چون خواهد شد حال کسیکه صریح محکمات قرآنرا تأویل کند خلاف ما انزل الله اولئک
هم الفاسقون اولئک هم الظالمون اولئک هم الکافرون گفته است برای ایشان دیگر چه محکم
از اسم محکمتر خواهد بود مثل آنکه گوید یعقوب محمد است حسن فلان یوسف حسین مقصود از موسی فلان
و عیسی فلان فویل للذین یقولون ما لا یعلمون و یجادلون من غیر علم انظر ما فسره السفهاء
من غیر سند الذی لا یرضی بما فسره کل رشید من المسلمین و لا غیرهم من اهل الکلام و الحکما
و لا جمیع اهل اللسان من العرب سواء کان اهل بر او حضر قال علی محمد فی کتاب احسن
القصص فی تفسیر قوله تعالی اذ قال یوسف لابیه یا ابت انی رأیت احد عشر کوکبا و الشمس
و القمر رأیتهم لی ساجدین قال و قد قصد الرحمن من ذکر یوسف نفس الرسول و ثمرة البتول
حسین بن علی بن ابی طالب مشهودا قد اراد الله فوق العرش مشعر الفؤاد ان الشمس و القمر
و النجوم قد کانت لنفسه ساجدة لله الحق مشهودا اذ قال الحسین لابیه یوما انی رأیت

ان علی ... تفسیر آیات القرآن

احد عشر کوکباً و الشمس و القمر رأیتهم بالاحاطة لی علی الحق الله القدیم سجّاداً ثم یقول الحمد لله
الذی قد عبر رؤیا الحسین بالحق علی ارض الفؤاد حول الحق مشهوداً و انّ الله قد قدّر شهادته
التّوحید بنفسه عن نفسه عن الحقّ بالحقّ مقبولاً لأنّ الله قد استشهد بنفسه بشهادة
التّوحید من نفسه علی الحق بالحق مشهوداً و لقد اخبر الحکم عن سرّ روشنه فیما انزل فی القرآن
علی جبینه مسطوراً انّ قرآن الفجر کان مشهوداً و لقد سجد و انجوم العرش فی کتاب الله
لعبد الحسین بالحق علی الحق و کان عدّتهم فی امّ الکتاب احد و عشر هو الله الذی قد جعل
التّوحید فی حقائق الأشیاء من اسعته ثمّ یقول و انّ الله قد اراد بالشمس فاطمة و بالقمر
محمّد و بالنّجوم ائمة الحق فی امّ الکتاب معروفاً فهم الذین سکون علی یوسف باذن الله
سجّداً و قیاماً و انّ الناس یسکون بمثل ظل الفیء علی الحسین باذن الحقّ سجّداً سواء الی
آخره و این یک سوره از قرآن علی محمد است که آنرا احسن القصص نامیده و احسن از قرآن شمرده و جوهر
قرآن میداند و بنده عین کلمات او را نقل کرده شرحش در سر منبرها حواله بواعظان دین دار نمودم و کسی که
آیات محکمات قرآن مجید را باین طور از معانی خود خارج کند کفر او بیان شود ایمان کفر و شرک توحید
است برای خلاص اگر علماء سلمهم الله تعالی راضی میباشند که کسی کلمات آنها را آشکار نکند و کفر
و شرک آن قوم را بمقلدین نفهمانند با وجود آنکه میدانند که در هر صنفی از اصناف اسلام داخل شده اند
با ان ضلالت و در هر قریه یا شهری از شهرهای ایران از ایشان موجود میباشند کم یا زیاد همه صرف نظر
از ایشان شده آیا کسی ظن کرده است که اگر کسی دامنش بترشح نجس شود جهنمی خواهد شد با آن جهت
طومارها را پر کرده اند از کتاب طهارت و ظن کنند که اگر اخلاص توحید آن در قلب نجاستهای شرک
و کفر بر آن بریزی و عقده محکم عقیدهٔ او را مرکز شیطان خورده از هم بپاشند باز اهل جنت و نجات
خواهد بود اگر ظن چنین باشد خدا داند که کار آنها در روز جزا چون خواهد شد مگر عرض شده است
که ضلالت را با شمشیر و قتل و صلب فقط پاک کردن مشکل است الا بالموعظة الحسنة
بالحجّة البالغه کذبیات و کفریات و فساد آن قوم را حکیمانه یکان یکان شرح داده بر ایشان
بر شمرند و در رسائل نوشته بدست عوام یا غیر عوام داده که درست از دزدان دین با حذر باشند
و بعد از همه این اظهار کفر و کذب ایشان اگر کسی در ارتداد باقی ماند حکم آن قتل است یا سیاست
دیگر و الا هر کس کسی را بدون احتجاج بکشد وبال آن زیاده از زنده ماندن آنست خصوص دزدان
توحید و اخلاص که طریق درویشان با وهمیات و وساوس شیطان است باز این تفسیر دیگر

در قرآن بیان علی محمد از سوره یوسف قوله تعالی قال یا بنی لا تقصص رؤیاک علی اخوتک فیکیدوا لک کیدا
ان الشیطان للانسان عدو مبین بعد مثل آیات قرآن گفته است و اذ قال علی یا بنی لا تخبر
مما اریک الله من امرک لاخوتک ترحما علی انفسهم وصبر الله العلی و هو الله کان عزیزا حمیدا
ان کنت تحب من امرک فی بعض مما قضی الله قبل فیکیدوا لک کیدا بان یقتلوا انفسهم
فی سبیل الله من دون نفسک الحق شهدا و ان الله قد شاء کما شاء لو جعل بدمک محمرا
علی الارض بالحق علی الحق صبیغا و ان الله قد شاء کما شاء ان یراک مخضبا شعرک من دمک
و نفسک علی الارض علی غیر الحق لدی الحق قتیلا و جسمک علی الارض عریانا و ان الله قد شاء کما
شاء بان یری بناتک و حرمک فی ایدی الکافرین اسیرا و ان الله قد شاء کما شاء بان
یری وجوه شیعتک بان یدیک محمرة تصبغ انفسهم و ابدانهم علی الارض مجرحة علی غیر الحق
مطروحا فلا تظهر لشیئ بما قد شاء الله فی کینونتک من السر المستتر من شهادة احدیة
لنفسک من بعض القول حرفا قلیلا فان اخبرتهم من امرک المستسر علی السر شیئا علی الحق قلیلا
هنالک یفدون انفسهم بحب الله عن نفسک شوقا الی الله و کان الله بعباده علی الحق بالحق
عطوفا الی ان یقول و لقد علم اخوة یوسف سر امره حقا علی السر بعضهم السر بتلک شتی
الی اخر هذیانات ملاحظه کنید ایها الاخوان المؤمنون قل ما یکون از برای احتجاج با فرنگ و نصاری
و یهود و سایر زنادقه که اعجاز بودن قرآن را انکار میکنند و گویند هر کس میتواند مثل قرآن کلام گوید شما های
علماء این قرآن علی محمد است که مشاهده میکنید اگر در سابق ندیده اید حال از آن نمونه ببینید که میگوید
من بیان آورده ام مثل قرآن بلکه گوید روح و جوهر قرآن است باین نا مربوطات که در این رساله ذکر
شده آیا تکلیف حضرات علماء که رؤساء دین شمرده میشوند سکوت است که هیچ نباید گفت
و نه در رسایل باید نوشت که این مدعا کذب است و این کلام سقیم و کفر است
و عقاید این قوم بموجب منطوق بیان خود مدعی خلاف عقاید انبیاء و رسل و کتب منزله است
دلیل آنها قول ایشان است فلان و فلان مثل این شیر و با و بلات است که اگر عربی یا عالم
بلسان عربی چنین تاویل و هذیان بگوید بآن بخندند و استهزاء کنند یا گویند دیوانه است چون بدیهیات
است که تو بشاگرد خود بگوئی برای من پسته بیاور و آن حب السلاطین آورد که لایق نوحب
ملوک است نه پسته و گفتمش یا گوید برای غذا حلوا بساز آن صبر زرد ترتیب داده برای تو بیاورد
یا گوئی گوسفند ذبح کن سگ بکشد و بریان کرده بیاورد یا آنکه تو متقی باشی بگوئی آب بیاور شراب

آورد یا نگوئی قاتل حسن یا نکش پدر حسن را بکشد یا نگوئی نماز بخوان غزل بخواند اگر چنین باشد چه امر
مستقیم میشود و کی عالم منتظم شود کدام حکم شرعی یا عرفی ثبات میکند فرعون و موسی و نمرود و ابراهیم
و علی و معویه و یزید و حسین و او تا ر عشره هنود و عشره بشره اسلام را از کجا تمیز بدهیم خدا در قرآن
یوسف گفته تو گوئی حسین و یعقوب گفته تو گوئی فاطمه بنده گفته تو گوئی خدا دیگر تکلیف خلق چه باشد
از جمیع حکماء فرنگ یا اسلام یا کفار سؤال کنند اگر باقوال جهل تو راضی شدند آنها هم مثل تو شوند اگر
احدی حیا کرده این طور نا مربوط نگوید پس تو خلاف سر حق و عقلی فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره
و من یعمل مثقال ذرة شرا یره این سوره دیگر از کلام علی محمد نجو بیان از سوره یوسف نقل میشود عقل منیر
خود را مثل چراغ بدست گرفته ظلمت عشق و غرور را دور کرده بچشم و دل صاف مطالعه کن والله هو
المهدی الی الرشاد قوله فی شان احسن القصص فی شرح قوله نعم وکذلک یجتبیک
ربک ویعلمک من تأویل الاحادیث ویتم نعمته علیک وعلی آل یعقوب کما اتمها علی
ابویک من قبل ابراهیم واسحق ان ربک علیم حکیم الایة ثم قال طس الله انزل الفرقان
علی ذکرنا لیکون للعالمین بشیرا علی خط الاستواء ونذیرا الی قوله وکذلک قد احسنا
بالحق وعلمناه من تاویل الکتاب الا ینبغی لاحد دونک انک قد کنت فی
الاحاطة الله العلی سابقا علی الابواب بالحق علی الحق مذکورا وان الله قد اجتبی
الحسین من عباده وقد جعله علی الحق بالحق اماما وشهیدا وانه لما سبق اخرته
من العلم الرحمن حرفا مقنعا علی بما کان فی مستسر السطر من السر السر مستورا و
ان الله قد اتم نعمته علی الحسین واوصیائه بان جعل الله فضلهم کفضل
نفسه بالحق علی العالمین جمیعا وهو الذی قد نقل من زائره بزیارة الحق
لنفسه وقد دعی لمصرعه علی الحق بعرشه فلا اله الا هو من غیر تشبیه علی الحق و
ما قدر الله لسره علی حرف من الحروف تاویلا وهو الذی قد وعد لزائره لقاء نفسه وقد
کان وعد الله بالحق مفعولا وهو الذی قد قدر المربع فی التربیع من سبیل زیارته
فی الزائره علی الحق بالحق وقد کان الامر فی ام الکتاب حول النار مقضیا وهو الذی
قد اختار لیوسف حرفا من السر ولایته من قبل حرفا من السطر حول السر مستورا الی ان
یقول ایحسب الناس انا کنا عن الخلق بعیدا کلا یوم یکشف الساق عن ساقهم ینظرون
الناس الی الرحمن وذکره فی الارض المحشر قریبا فیقولون یا لیتنا اتخذنا مع الباب سبیلا

تعجب از بعضی از اهل زمانه

ما لیس لہم احد دون الباب من الرجال علی الحق غیر الحق ما بال الی اخره العجب ثم العجب این است که
اگر کسی مثل من مقدمات علوم مرسومات نخوانده باشد و مطالب حسنه بنویسد که مبنی بر موعظة الحسنه
باشد هر عربی که به بیند و بخواند او را تحسین کرده از عثرات لسان و لحن قول صرف نظر نموده متوجه
بمطالب عالیه آن شوند چونکه نه ادعای نبوت است و نه امامت و نه ربوبیت و نه رسوخ بعلم منطق و کمال
و کلام بلاغت و فصاحت بلکه گوید این زبان و تکلم نویسنده است که در معاملات و محاورات
خود ایشان گفتگو میکند هر که قلم دارد آنچه در زبان تکلم میکند مینویسد لکن اگر یک ادعای بزرگی کند
کلام او را در میزان منطق گذارده هم از روی معانی و هم منطق و لغت عرب اگر کسی غلط و کذب و
سجع و لغو و ضد منطق الفصحاء العرب گفتگو کند او را از درجه اعتبار انداخته هجو و رسوا کنند
خلاف بعضی طلبة العلم الناقص از اهل ایران که اگر یک نفر از اهل بازار یا غیر من دون ادعاء مقام
بزرگ با افکار خود مطالب عالیه و مناهج واضحه بعنوان امر معروف و نهی از منکر بنویسد و او را دور
کرده که این صرف جرأت است با این سکون یا واو حیثیت و ما حیه کاره دیگر از جمیع مطالب مطلوبه صرف نظر کرده
عمر را صرف میکند بغلط لفظی آن و تجهیل قائل و در مجالس بحضور مردم رسوا کنند لکن اگر کسی هزارها
کفر گوید و دین را برهم زند و ادعای نبوت و خدائی کند مثل ملای رومی در مثنوی و دیوان شمس که
علانیه گوید من جان ده و جان ستانم و امثال ذلک حال کم خانه ایست در ایران از هر صنف
از اصناف که دیوان شمس و مثنوی رومی در آن خانه نباشد و کمتر واعظ و روضه خوان است که از
آن کتابهای ضلالت ابیات نخواند در روی منبر که هر کس از کفر و خلاف انبیا و رسل را صرف نظر
کرده عاشق الفاظ آن شده بچهار گوش گوش داده مثل عاشق لا یعقل کما قال الامام علیه السلام
العشق مرض لیس فیه نفع و لا عوض و قال ص ان من البیان لسحرا بالفاظ فصیح شیرین بکفر سحر کند
عجیب تر از آن بیانات بابها است هم کفر و هم کذب و هم پلید و هم کلام سقیم غیر مستقیم و نه از
روی منطق صحیح العرب و لا عجم با ادعای نبوت و امامت و خدائی امروز شصت سال
است ما در رساله عالمی ندیده ایم که بنویسد این قول کفر است یا کذب است یا لغو یا
جهل بدلیل فلان قول و فلان ادعاء و فلان کفر که خلاف کتب منزله و رسل الکرام است با وجود
آنکه خودشان میگویند و اقرار میکنند که هزارها از هر صنف اسلام بدین باب در آمده و تابع
آن کفر موهومات شده اند احسب الناس ان یترکوا سدی وهم لا یفتنون ای برادر اقل
ما یکون از برای اظهار معجز پیغمبر خود محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله چیزی بنویس که خدا گفته است

قبل از هزار انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون و قوله تعالی و لو تقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا عنه بالیمین منکران اسلام خصوص صاحب میزان الحق میگوید اگر کسی میخواست مثل قرآن بیاورد میآورد حال میگوئیم قرآن یکی از اعجاز محمد است صلعم و خدا وعده کرده است که کسی نتواند برهان رسل را باطل کند بلکه آیات خدا باطل کننده سحر است اگر باور ندارید این است کتاب علی محمد باب و میرزا حسینعلی بهاء با کمال اهتمام ادعا کرده که من مثل قرآن کلام و احکام و توحید آورده ام این است ایها الفرنک والیهود ملاحظه کنید که خداوند دست آن زده و زبان را بمهملات انداخته حفظ البرهان نبیه صلعم که هذا هو موجود سفیها منه که چنین ادعاء و تکلم لغو کرده همین بس است شاهد باثبات قول سلام که کسی نتوانست بقرآن معارضه کند و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافا کثیرا ای برادر اگر جمیع این مراتب بنظر سرکار نرسد اقلا تهمت را از خود دور کن که وقتی که ملل خارجه چنین اقوال مثل بیان علی محمد باب را مشاهده کنند و بدانند اغلاط و کفر و لغو آن مشاهده کنند هزارها این لغویات را قبول کرده اند و آیات قرآن شان هر نوعی زشت و زیبا و کفر و شرک و لغو تأویل کرده اند و کلام صحیح مستقیم عربی مبین را با عوجاج تأویل و تغییر و تبدیل کرده اند با این همه بعض از اهل اسلام من دون شعور او را قبول کرده پیرستند و بعض دیگر ساکت از ایشان میباشند خواهند گفت این نیست مگر عدم بصیرت اهل اسلام و قلت تمیز و لو در بعض اشیاء فطن و زکی باشند لکن تبدیل دین ایشان از روی هوای دل خودش هست نه از روی بصیرت همچنانکه قرآن را قبول کرده بمحمد ایمان آورده اند من دون تمیز حق و باطل کذلک بعلی محمد باب بعض ایشان ایمان آورده اند و کتاب او را جوهر قرآن نامیده قبول کرده با وجود وضوح کفر و لغو و مهمل و خلاف عقاید جمیع انبیاء و کتب سماوی است چه جواب خواهیم گفت مجرد قول فلان کافر است مقبول عقلا نیست و لو حکم تو جاری باشد و لیس عند الله بشیء بلکه بصیرت مطلوب است و عند الله ماجور چنانکه در مدح حضرت عباس ع گوئیم اشهد انک کنت علی بصیرة من امرک مقتدیا بالصالحین و متبعا للنبیین الی آخره اگر نمیگفت که قرآن هفتاد معنی دارد و بسم الله صد هزار حکم و کل قرآن در آن است و نقطه صد من کل غد تفسیر میشود هر آینه چنین جرأت بی حجاب باین مهملات نظام عقاید محکم دین را برهم زده نمیگفت این هم مثل قرآن بلکه زیاده از قرآن است محمد در چهل سالگی سالی چند آیه گفته است من در بیست و

پنج سالگی هرروز دو هزار آیه گفتم از روی تحدی یک آیه از قرآن ذکر کرده بعد کلمات خود را نوشته بترتیب قرآن الم ذلك الكتاب لا ريب فيه الله كذا مثل المص هذا الكتاب كذا یعنی مقصود از آیه قرآن نوشتن این است این سطر از قرآن محمد و این صفحه از بیان من ملاحظه کنید بهتر از آن است یا نه روح معانی قرآن را من میدانم یا شما مثل کسیکه کور باشد بیکدست پارچه سفیدی گرفته و بدست دیگر سیاه گوید ای مردم این پارچه مثل آن پارچه است همه سفید و یکرنگ چرا این را میخرید و این را نمیخرید شما عقل ندارید یا تعصب شما را کور کرده است اگر کسی بگوید ای مرد نابینا این هردو یکرنگ نیست یکی سفید و یکی سیاه است یکی نور و دیگری ظلمت است ما چشم داریم الحمد لله مثل شما کور نیستیم که گوئیم سفید و سیاه یکرنگ است آنوقت بلکه آنکور از خواب غفلت بیدار شود خود و دیگران را هلاک نکند و اگر کسی هیچ نگوید آن کور در آن جهل بماند و هلاک شود و کوران دیگر نور نقدی سفید خود را داده از آن پارچه سیاه ظلمت بخرند و سفید پنداشته او را بیاورند در دیگ قلب خود و رنگ سرخ و زرد کنند لاجل مصالح خویش آن پارچه چون در رواج سیاه پوسیده در آن آب و آتش از هم بپاشد سرمایه بیچارگان از دست رفته عریان بمانند که در گرم و سرد دنیا و آخرت هلاک شوند آنوقت خداوند از بندگان چشم دار انتقام کشد و فریاد کشد که ای بنده شریر من بتو چشم نو علم دادم که کوران گمراه را هدایت کنی بسوی شاه راه راست که گم شده نصیب دزدان دین و گرگان شرک نشوند ولقد اعذر من انذر و ما انا علیکم بوکیل این یکی از آیات علی محمد است که ذکر میشود و خوبتر از آن نمیارد در بیان تو نظر کرده تکلیف خود را بدان که چه طور میگوید مثل این کسی نمیتواند بیاورد و سابق ذکر شد که ادعای باب گاهی امام است و گاهی پیغمبر و گاهی خدا یاد او باشد مطلب این است بسم الله الرحمن الرحیم اذ قالوا لیوسف و اخوه احب الی ابینا منا و نحن عصبة ان ابانا لفی ضلال مبین المر الله قد نزل الکتاب فیه تبیان کل شیء و رحمة و بشری لعبادنا المؤمنین کان ذکر الله العلی بالحق علی علم الکتاب بصیرا اذ قال الحروف لا اله الا الله وان یوسف احب الی ابینا منا فما یسبق من علم الله حرفا مستقیما السر مقنعا علی السر محتجبا فی سطر غائبا فی سر المستسر مقنعا عما فی الدنیا و ایدی العالمین جمیعا و انا نحن عصبة فیما اراد الله فی شأن یوسف النبی محمد العربی حول السطر مسطورا و ان الله قد فصل انا ابانا نفصل بنفسه و قدر الله سر المستسر من سر امره عما فی ایدی العالمین بالکشف لمبین علی اهل النار من سر الناء ضلالا الرحمن علی العرش استوی

وهوالله قدکان علی کل شیء مقتدراً وانّ الله قدحلی الاسمآء بقدرة علی الحق بالحق
اسماء وهوالذی قداخترع السموات والارض وما بینهما بامره علی الحق بالحق من حول
النار اذا عالم العلم الناس ان امرالله قدکان فی ام الکتاب علی الحق بالحق من حول النار
موجوداً وهوالله قدکان قدارادمن مستسر السر علی سطر السر علی نقطة الباب تاویلاً وهو
الذی قدجعل الاحیاء من الباب لاعراف علی الحق بالحق مشهوداً یا عبادالرحمن هزوا الی
جذع النخلة هذا ماذن ربکم الحق الذی قدجعل له الله فی ام الکتاب علی الحق بالحق من
الحق علیاً وهوالذی یساقط من عنده الی انفسکم رطباً علی الحق بالحق جنیاً فاذا قد
اسرنا ذکره لدی الرحمن فی یوم کان فی ام الکتاب قدیماً وانکم فی ذلک الیوم ماکنتم
نسیاً فی الکتاب ولاحول النار منسیاً ولاتقولوا کیف یکلم عن الله من کان فی السن خمس
وعشرین ما اسمعوا فورب السماء والارض انی عبدالله اتانی البینات من عند بقیة الله
المنتظر اما مکم هذا کتابی قدکان عندالله فی ام الکتاب بالحق علی الحق مسطوراً
وقدجعلنی الله مبارکاً اینما اکب واوصانی بالصلوٰة والصبر مادمت فیکم علی الارض
حیاً وانّ الذین یدعون الله من بعض الاحادیث من شان الباب عن غیرالحق قلیلاً
فتقدرون ان یأتوا بمثل هذا الکتاب من عندالله الحق بالحق علی الحق مشهوداً فالحق
بالحق یقول ولااله الاّ الله وحده لاشریک له ولیس کمثله کفواً ولامثل وهوالله
قدکان بالحق علی الحق قدیماً لو اجتمعت الانس والجن علی ان یأتوا بمثل هذه
الکتاب بالحق لن یستطیعوا ولوکانوا اهل الارض ومثلهم معهم علی الحق ظهیراً
فوربک الحق لن یقدروا بمثل بعض من حرفه ولاعلی تاویلاته من بعض السر قطمیراً
وانّ الله قدانزل له بقدرته من عنده والناس لایقدرون بحرف علی المثل دون
المثل تشبیراً وذلک من انباء الغیب نوحیه الیک لقد کنت بالله الحمید حول
النار ولسوف یؤتیک ربک یوم القیمة حکم الحق علی الکل من عنده علی الحق بالحق
مرفوعاً ادخل من شئت فی رحمة الله واعرض عن الظالمین حول جهنم وذرهم فی
النار علی الحق جثیاً افتؤمنون ببعض الکتاب وتکفرون ببعضه هذا الله اذن
لکم ام تفترون علی الله کذباً من حیث انکم قدکنتم بعلم الشیطان من غیرالحق
علی غیرالحق بالحق معروفاً وان نحن قدانزلنا الذکر وکان الله وملائکته علیک

بالحق حفیظا اتقوا عباد الله وکونوا فی دین الله مخلصا علی الحق شهیدا وان الذین یخشون
ربهم بالغیب وقد کانوا عند الرحمن اولیاء علی الحق حول الباب صفا فسوف نعلم الله
احکامهم مما یحتاجون لانفسهم علانیة من الحق الی الحق قریبا وان الله قد اوحی الی ان
کنتم تحبون الله فاتبعونی فی هذه الملة بالحق علی الحق من الحق الی الخلق ضعیفا وان
ربکم الله قال بالحق انی علی عبادی المؤمنین من اهل الباب قد کنت علی الحق بالحق
رحیما وتعالی الله عما یقول الظالمون فی آیات الباب علوا کبیرا قل انی امر الله فلا
تستعجلون بان امر الله قد کان علی الحق بالحق قریبا وان وعد الله قد کان بالحق مفعولا

انتهی از اول تا آخر درست بدقت مکرر مطالعه نموده مقاصد ومرام قائل را ظاهر و باطن
بدانید که چه ادعاها میکند وباسلام چه تکلیف مینماید وبچه وزن این کتاب را نوشته است از سوره
یوسف یک آیه در اول سطر هر فصل نوشته بعد بترتیب قرآن سوره سوره قرار داده وجمیع احکام
قرآن را بعنوان تاویل بزعم خود بیان نموده وقصص الانبیاء واخبار قرون ماضیه که در قرآن خبر داده
شده آنها را بالفاظ دیگر زشت و زیبا آیات وار تکلم کرده است مقصود از این ترتیب آن است
یعنی شما اسلامیان گوئید محمد ص قرآن معجز آورده است وکسی مثل آن نتوانست آورد
واجب است که بآن ایمان بیاوریم و یهود ونصاری احتجاج میکنند ومیگویند تاویل حقیقت
باطن آن در نزد صاحب الزمان است که در آخر الزمان خواهد آمد وتفسیر قرآن وباقی آیات
که از قرآن مفقود بوده خواهد آورد وما من آنکسم که منتظر میباشید که هم قرآن مثل قرآن محمد ص
آورده ام که معجز است وهم تاویل باطن آیات بیان کرده ام وهم آیات فضیلت اهل بیت را
آورده ام این است که مشاهده میکنید آیا قرآن من چه نقص از قرآن محمد ص دارد وآیات من کدام
بلیغ نیست وکدام بی معنی است کفر وکذب آن کدام پس اگر هیچ فرق ندارد چون دانسته از روی
عناد کافر شده اید اگر ایراد دارید بیان کنید ویا حجت دارید اظهار فرمائید واگر مثل من توانید
آیات بیاورید پس چون ندارید و نیاوردید بدانید منم قادر منم عالم منم امام منم نبی منم خدا منم خدا منم
خالق منم رازق منم کیمیاگر منم افسونگر منم عالم الحروف منم عالم آسمانها و زمینها وستارها وارواح و
اجساد اول منم آخر منم اینجا منم آنجا منم اینما تولوا فثم وجه الله کل شیء هالک الا وجهه
بنده حقیر کاتب نامه عرض میکنم که این آیات مهملات را شما چون مخفی داشته اید و بمرده
خود چنان تاکید کرده اید این کتاب را مثل بغض و حسد در قلب خود نگاه بدارید که کس نه بیند و نداند

تا از اعتبار ساقط نشود آنست که تا حال کسی در حق این باطل چیزی نگفته است و بعض از علما که او را دیده اند لغو شمرده اند و صرف نظر نموده اند و چون بنده احوال مردهٔ باب را مشاهده کرده ام کانه باور نموده اند که این معجز است و مثل قرآن است باین دلیل که شصت سال با وجود نقد علماء فحول عرب و عجم کسی رد نکرده است پس حق حقیقت این است که باداریم آن است که بر بنده لازم شد که از هر قسم کلام ایشان و عقاید فاسدهٔ آن قوم را در این رساله ذکر کرده و جمع نموده تا نشر شود و عالم و جاهل نظر کند و یهود و نصاری ملاحظه نمایند فرق قرآن المتین و کلام غیر مستقیم را بدانند اگر با بیها طالب رشاد باشند باید از نشر و نقل کلام ایشان مسرور شوند که خدمت کرده ام بکلمه حق هل جزاء الاحسان الا الاحسان است و اگر باطل و تزویر است از روی باب ضلالت بر داشته در انظار عالم گذاشته ام که کسی از در بی دروازهٔ آن باب مغارهٔ لصوص داخل نشود که هلاک خواهد شد در این حال خدمت کرده ام بعالم انسانیت چون خدمت به بنی نوع بشر فی احسن تقویم است جزای خود از خدای بندگان خواهم و ما توفیقی الا بالله این کتاب علی محمد را شیخ احمد عرب چند ورقه اش را خواند و فرمود جمله غلط و مهمل و لغو و کفر است با بعض کلمات قرآن مجید مخلوط کرده است گفتم چیزی در حواشی آن بنویسید که خوب معلوم باشد بر داشت چند کلمه اشاره فرمود و یک مثل آورد گفت همین بس است اگر خواهی که هر ذی لسان عربی اسلام یا غیر اسلام کذب و لغو این را بداند در آخر این مقاله یک فصل که بزعم خود سورهٔ کهف نوشته است بنویس و بعد سورهٔ کهف از قرآن المبین بنویس هر که بخواند باو معلوم خواهد شد کذب و بطلان باب و کسی که مواقع فصاحت و بلاغت کلام عرب راند اند با آن کار نداریم والسلام حال قول جناب شیخ ذکر میشود بعد از آن از مهملات علی محمد یک فصل که در مقابل سورهٔ کهف انشا کرده است ذکر میشود و بعد سورهٔ کهف نوشته میشود قال الشیخ سلمه الله تعالی بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد واله الطاهرین انظر ایها العاقل الی کلمات هذا المجنون فانها خطرات من وساوسه کیف یجعل مسهل کلامه آیات من القرآن المجید ثم یعقبه ما لهذیان الذی یضحک منه الصبیان فان عدو الله اراد بذلک تاسیس کلامه ولکنه بحث علی حتفه بظلفه حسنا بکلام هو ضد کلامه فحصل بذلک زیادة شان وانارة برهان بان کلامه هذیان

انعکاسات الشیخ محمد احسان

وان كان كلامه بالنسبة الى كلام العوام فضلاً عن كلام الخواص من الشعراء والفصحاء هو ترهات صرف ولكن الله سبحانه اراد بدو جهله اول وهلة بواسطة المضادة بين الكلامين فهو كما قال القائل الوجه مثل الصبح مبتلج والشعر مثل الليل مسود ضدان مهما استجمعا حسنا والضد يظهر حسنه الضد فان الاسود الحالك انما نظهر فضيلة سواده بملاحظة الابيض الناصع وهكذا كل متضادين وان بين كلام الله جل جلاله وبين كلام هذا المجنون كمال المضادة دليل ذلك ان كلامه غير مستقيم لا عربية ولا لغة ولا معنى ولا عقيدة اما عربية فانه يقول انبع لما يوحى اليك فعدا باللام وهذا مما لا ينطق به احد من عهد يعرب ابن قحطان الى هذا اليوم حتى المولدين من اهل هذا الزمان وانما يقال اتبع ما يوحى اليك وقس على ذلك فان لحنانه كثيرة وقال في بيانه في كتاب حسن القصص يا ايها المؤمنون فرتلوا ايات الله في ذلك الكتاب على سبيل الفصحاء من اهل الحجاز على الحق بالحق ترتيلا وما ذكرناه من باب المثال والا فلحناته مما لا يعد واما لغة فانه يقول وانا قد قطعنا من الحجر اثنتين عشر عينا فاستعمل قطع مكان فجر ولا يجوز استعمال قطع مكان فجر في لغة العرب ومن هذا القبيل في كلامه كثير جدا واما معنى فما ادري اي خرافة من خرافاته اذكر فان نفسي لا تطيب بذكر شيء منها فاني كلما فكرت في واحدة منها ثم فكرت في ثانية وجدتها اشد اهمالا وسقوطا من التي قبلها وهكذا لتتبين لك صدق ما اقول واما عقيدة فان عدو الله الخبيث تارة يدعي الحلول وهو مذهب الحلاج والنصارى وتارة يدعي القدم وانه ارسل رسلا من جملتهم شيخ احمد اللحسائي والسيد كاظم الرشتي وتارة يقول انا الحجة الذي ينتظرونه وبذلك يموه به على البهايم من الناس وان الله سبحانه وتعالى قد اذاقه وبال امره فقطع دابر القوم الذين ظلموا والحمد لله رب العالمين ثم قال لي ان علي محمد وامثاله عمدة ما موهوا على عوام العجم الذين لا يعلمون لسان العربي ولا لهم معرفة ببلاغة الفصحاء والخطباء من العرب فضلاً عن معرفتهم بعلو مقام القرآن المجيد الذي هو وحي من الله حتى من طلبة العلم الذين قصدوا الرياسة قبل الوصول الى درجة الاجتهاد والكمال في العلم الذي يحصل له ملكة في تميز بين كلام

الخالق من المخلوق او الغث من السمين من كلام سائر الناس من المتكلمين مثلاً يصنفون
كتب المنطقين قبل البلوغ حد مليكة بالتميز ويجمعون جميع الاقوال الضعفاء والزنادقة
او الغلاة واعداء الدين واهل البيت كحاطب ليل زعمهم كثير من آيات القرآن
مسروقة مثل اللهم انا نستعينك ونستغفرك ونثنى عليك الخير ولا نكفرك ونخلع
ونترك من يفجرك مثل قوله هذا زعمه من سورة الحمد انه اللهم اياك نعبد ولك
نصلى ونسجد واليك نسعى ونحفد ونخشى عذابك ونرجو رحمتك ان عذابك بالكفار
ملحق كقوله هذه من قوله تعالى خلقت الارض لسبعة بهم يرزقون وبهم يمطرون
وبهم ينصرون ابوذر وسلمان والمقداد والحذيفة وعبد الله بن مسعود وامثال
ذلك الذى لا يرضى بذلك الرعاة الاغنام من العرب فضلاً عن الخطباء والفصحاء
العرب لكن يوجد فى العجم من المقصرين وهم فى زى العلماء لو كانوا هم عرب اللسان
علموا ان هذا لا يشبه بكلام القرآن ولا كلام المعصومين هذا نهج البلاغة يتلى
فى اقطار العالم يعلم علو معانيه من له مقام فى العلم العربية مسلماً او كافراً مثل
محى الدين العربى مع ما هو من زندقة تكلم بعلم الكلام والفنون والشعذان لكن
كلامه مبنى على قواعد المنطقين على مجرى الفصحاء العرب وان كان فيه كفر والحاد
ليس فيه نامبوطات خلاف ما اتاها سيد كاظم الرشتى بشرح القصيدة وغيره من
الموهومات ما هو الا حنى ثمار العلم قبل بلوغه كذلك فسد الطالب والمطلوب خلاف
من كانوا الواصلين بدرجة العلم والحكمة والمتبحرين فى علوم الدين والكلام والحكمة
مثل الطوسى عليه الرحمة هو عجمى لكن له آثار الذى الى هذا اليوم علماء الشيعة من العرب
والعجم يفتخرون به عند الاحتجاج مع من خالفهم وامثاله كثير فى العجم من علماء
المتبحرين والحكماء المتبصرين وانقياء الموحدين رضوان الله عليهم ويحصل ايضا
جامد على الظواهر وقاصر عن العواقب بحسب ان يحسن حسناً وعكس كل ذلك
سيد كاظم الرشتى تعلم من المقدمات كلام المنطق وبعض كلمات الحكماء مثل طراز
سادج صوره وهيولاء وحقيقه وغيره الذى ليس فى تحته طائل الا الفاظ المفردات
والمركبات هذيان المسقط المرتب خالى منه الحاصل والمفاد ملأ كتابه و
طبع المودة الحمقاء ونشروا وقف العام وهو عار على علماء الشيعه عند الاحتجاج

مع فرق الاسلام او خارج الملل والله شاهد ان فی مجالس علماء الجماعه فی بغداد یذکرون
بعض اقواله من شرح القصیدة و یقولون هذا من علماء الشیعه نخجل الانسان من ذلک
وکیف لو رأو کلمات هذا الباب الذی لاینطق به من کان له رشد او حیاء من الناس
صدق رسول الله صلعم حیث قال الحیاء من الایمان لان الحیاء یمنع من اتیان القبیح و لو
لیس له دین خوفا من الشناعة بین الناس وکیف لو کان صاحب دین وتوحید الطف
قیل لعبد الملک المروان انت شباب لماذا بان الشیب فی وجهک قال ما یشیبنی الا الخطب
علی المنبر خوفا من الالحان مع انه سلطان جبار لیس مدعی نبوة ولا امامة ولا رؤیة
وکیف لو رأوا اعراب البادیة فضلاً عن علماء العرب و العجم من المتکلمین هذیان هذا المجنون
او مضل مع مدعاه انه نبی او امام او رب اعظم و اشنع و افضح من هذا قبول هذه
الزخارف بعض اهل ایران مع وجود العلماء الصالحین الواعظین و القران المجید کل
یوم یتلون فی المساجد والمجالس حضراً کانا وسفراً و ملوا اسماعهم من درر المحکمات
الکتاب الذی لا یضل من تمسک به ابداً و العجب کل العجب جعلوا بعض العوام هذه
الزخارف والهذیانات والمهملات مثل القران بالقبول فسبحان الله ما هو الا الفتنة
احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا امنا وهم لایفتنون ثم قال انی کلما قلبت هذه الکتب
المسماة بالبیان واحسن القصص لعلی اجد به جزء من الاجزاء ولو لم یکن بلیغا فلا
ان یکون مثل کلام النقالین والفلاح العرب وما وجدت ابداً اذا مزت منها بعض
کلمات المعصومین او بعض کلمات آیات القران المجید لا یبقی فیه سطر او نصف سطر صحیح
فضلاً ان یکون فیه صفحة او جزء صحیح کلها ملفقات الاغالیط ادرج فیه بعض من
کلمات القران او حدیث من غیر ارتباط ولا افادة جهلاً منه وغروراً مثل ذلک الرجل
کان فی اصفهان یقال له میرزا واله کان من سواد الناس لکن صاحب ثروة یدعی
ادبیات وشعر مع بلادة لسانه وکان یجتمع عنده شعراء النقالین علی الچای والغذا
وغیره من لوازم العشق والبطالة یقرؤن الاشعار والقصص و هو ایضاً کان یقرأ
بعض اشعاره والحضار یحسنون اقواله و یمدحون و یفخمون به یوماً من الایام ورد علیه
میرزا مهدی خان شقاقی المعروف الشاعر اللبیب و هو جلیل عند الملوک و الوزراء لما
جلس فی صدر المجلس تأدب اهل المجلس جمیعاً احتراماً له و میرزا واله کان له دیوان اشعار

حكاية الطلبة الذي صنف كتاب الفصول

سيده اخذه ميرزا مهدى خان وقال ما هذا الكتاب قال هذا ديوان اشعارى اخذ يطالع شاور فى سمع ميرزا مهدى خان بان اذا وجدت فيه غلط ضع اصبعك عليه حتى اعرف لا تقول باللسان حيث لا يعرفون اهل المجلس قال نعم ونظر ورقه كثير حتى انتى الى اخره ثم طوى الكتاب ووضع فى وسط المجلس وتمم ذراعيه ووضع اصبعه على ظهر الكتاب تمّا الجماعة فتعجبوا من ذلك وقالوا الجناب ميرزا لما فعلت هكذا قال جناب الحاج ميرزا والد اراد بذلك واشترط بان اذا وجدت فيه غلط اضع عليه اصبعى فرأيت الكتاب كله غلط وضعت عليه اصبعى كما اراد وهذه الكتب مثل ذلك لا يوجد فيه صحيح حتى يقبل تأويل او تصحيح مثل فصول ذلك الطلبة الذى كان فى النجف الاشرف كتب رسالة وسماها الفصول فى الفقه والاصول جاء عند الشيخ قدس الله سره يوماً حافين تلاميذه فى المجلس قال هذه رسالة انظر واكتب عليها شئ يكون شهادة لى فطالعه الشيخ كم فصل منها ثم اخذ القلم ووضع فوق الصّاد نقطة فصار فصول فضول وضحك الجماعة قال ذلك الرّجل لما فعلت كذا يا شيخ قال هو كما تراه فضول ليس فصول وهذه كتب البابية عند العرب فضول وهذا بان يعلم ذلك من رزق نعمة العقل والتوفيق ازيد من هذا لا يحتاج انسان يعطل لسانه عن ذكر الله او من مصالح معاشه ان كان انت كاتب رسالة من هذا الكتاب اكتب فصلاً من هذا الفضول الذى جاء به يريد معارضة القرآن مثل سورة الكهف وثم اكتب سورة الكهف من القرآن او قبله وهو كالسّواد والبياض والمر وحلو والنّار والنّور وما عليك من كان اعمى لا يميز بين الاسود والابيض او ما له ذوق لا يعرف الخبيث من الطّيب او هو جماد لا يدرك حرارة النّار ولا ضياء النّور والّا هو اوضح من شمس الضحى انه باب هو باب التلاعب بالاديان والكتب المنزلة من الله هذا قصة يوسف بن يعقوب النبى مشهور القصّة مكتوب فى صحف الانبياء و التّواريخ والسّير انه يوسف كان احبّ اولاد يعقوب حسده اخوته فكادوا له كيداً القوه الى بئر من البرّية واخذه سيارة من التجار واحسن اخوته فادعوا انه هو عبدنا زاغ من الطاعة اشتراه ذلك الرّجل لحسن جماله وباعه فى المصر من عزيز المصر وعشقته زوجته وافتتنت به ارادت منه ارتكاب الفاحشة واستعصم حتى اختار السّجن على المعصية ونجاه الله بعد حين وملكه المصر بالعدل والاحسان وابتلى الله عباده

بالقحط فاتاه اخوته من ارض كنعان وعرفهم وهم له منكرون حتى جرى ما جرى اتى اباه الى مصر كما قص الله فى احسن القصص القران المجيد عبرة لمن اعتبر وفيه المواعظ والمواعد هذا الابوله بالموهمات الا من كان لبس له الحاجة فى الدين ولا يحسب حساب يوم الدين اظن ان الولد مزق الكتاب فقط كلا بل مزقه الباب بالنبال الشرك والكفر والزيغ والفتنه والعدوان كما ترى اول سورة اليوسف بالموهمات كرع على الله جهلا منه وغرورا ومنها هذا بزعمه سورة الكهف تراه مزق كل الممزق بالهذيان والمهملات والكفر والفتنة والاضلال ونسبه الى الله بئس ما نسب فتراه كما قال تبارك وتعالى لوكان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا من الغلط واللغو والكذب والكفر ولقد كتب فى هذا المنهاج من كل وجه برهانا وشواهد وبيانا حتى لا يبقى عذر للعوام ولا لهم مساغ على الانكار والله المستعان لاجل ذا انتخبت هذا الفصل من كتاب الباب وهو احسنه فى المقال وابلغه فى اللسان بزعمه حيث كتب بوزن القران المجيد يريد بذلك اظهار القدرة باتيان مثله لذا اخذ مضامين القران بعبارات اخر وتصرف بالخبط وحوله بوجوه غير وجيهه لتبخر بالموهومات كبيت العنكبوت بل اوهن منه يزعم اظهار القدرة والملكة كبعض الشعراء اذا انهم يسرقون ابيات غيره ويأتى بدلها بمضمون الابيات بقوافى سنى اوسقى القافيه ويأتى بمضامين اخر لا يخل عن وزنه ولا يوهن حلاوته ويظهر بذلك صدق مدعاه ويصدق انه هو شاعر او خطيب خلاف ما اتى الباب كلما تكلم زايدا زاد بيان جهله وعدم علمه واظهار كذبه وقلة ايمانه وشدة اهماله فى الدين وبعده من منهج التوحيد وعوام اهل ايران لا يعلمون لسان العرب ولا يميزون بين الحصب والخصب والخطب والحطب لاجل ذلك كتبت فصل من البيان قصة اصحاب الكهف وكتبت بعده سورة من القران العظيم حتى لا يبقى عذر لكل انسان بصير والتمست من حضرة جناب الفاضل الفقيه شيخنا الشيخ شكر المدرس البغدادى سكر سعيه بان يشير على كلمات مهمل من هذا الفصل حتى يدركه العوام حتى الاعمى والاصم ولو انى اشرت عليه بعض كلمات البدعيات التى لا يخفى على عوام ابناء الاعراب ولا المبتدئين من

من طلاب العجم اخذ الكتاب فورقه وطالع بعض الفصول مقدارا واخذ قلمه وكتب في هامشه هذه الاسطر حضورا مني وقال هذه الفصول كلها فضول ليس تحته طائل ولا ينطق به رشيد ولا يقبل بصحيح ولا ينتج منها شيئ مكثر بالهذيان موه على عوام اهل ايران وكثير من هذه الفنن وقع في العالم والله المستعان عما يصفون وهو كما قال سلمه الله وهذا ما كتب نذكره بلفظه بسم الله الرحمن الرحيم اقول مما لا يخفى على من له دربة في الخطابات الالهية والتنزيلات القدسية ان قصص القران لا تخلو من مواعظ وتذكر وعبر وتحذير وترهيب وترغيب وتصفية وتهذيب مع ما تفيده من تربية الايمان وغرس الاخلاص ورسوخ التوحيد ونفي الاضداد والانداد والتنزه عن الاخلاق الذميمة والاوصاف الرذيلة والبعد عنها بمراحل فرب راء لقصة ادم ع واصل بدء تعظيمه وتبجيله بان امرت الملائكة المقربون بالسجود له وتمييزه عليهم بالعلم وهم لا يعلمون على انهم الملأ الاعلى والطراز الاول فيجزم بان لله مراتب عليه ينال بالعناية واللطف فيرغب ويتشوق الى نيلها ثم يرى نكوص ابليس عن السجود وتخالفه لامر المعبود مستبدا برايه ومعتمدا على قياسه اوجب له الطرد والبعد والنزول عن مراتب العليين والخلود في العذاب المهين فيعتقد الرائي ح بان لا تخلص الا بالاطاعة ولا نجاة الا بالامتثال ويقف عند المشتبهات وينظر في الملبسات لئلا يرمس في الجحيم وينتكس في العذاب الاليم فعينه من الوعظ والزجر والتخويف والوعيد ما لا يخفى على من له قلب ومن سمع قصة قابيل وهابيل خلع الحسد وسده ويجلب التقوى واتخذه ومن وقف على نوح ع وقومه وكيف دعاهم بمرور ليله ويومه فكان الامهال والانتظار جلب عليهم البوار خشى الاستدراج وخاف ان يؤتى من مأمنه ويؤخذ في مكمنه ومن احسن قصته مع ولده عرف ان لا صداقة ولا قرابة الا بالقربة وقس عليها ما سواها كل ذلك باوجز كلام واعلا نظام واحسن سبك وابلغ اسلوب يكاد يسيل من الاوراق وتقتطف الارواح من بين الاوراق وما تراه نفس الاوراق وهذا انبذ من كثير وقطرة من بحر ومن خاض البحر استخرج الدر وبعد هذا لو التفت الى ما سموه احسن القصص لما به مقابلة القران المجيد لقوله تع فيه نحن نقص عليك احسن القصص لقضيت منه العجب في الدهر شانه العجب و

لو رأيت كلاماً مختل النظام مبحل المرتب كدمن منثور على مزبلة لا تجد مبتدأً بالخبر ولا فاعلاً
بالفعل ومفعول بدل الفاظاً متوحشة ومعانٍ متوعرة تمجها الطباع السليمة وتنفر منها الاخلاق
المستقيمة وتنبو عنها السمع ويكرهها الذوق فكان صاحبه راى ان فى الناس ما هم كالانعام
بل اضل سبيلاً فجاءهم بما تشتهيه عقولهم وطباعهم ويناسب اخلاقهم بناء منه ان معجزة كل
نبى تناسب من ارسل اليهم ولا باس ان يكون مثل هذا النبى لهذه الامة ومثل هذا الرب
لهؤلاء العبيد وهذا الباعث لذا ان الاخ الوفى والخل الصفى الحاج حسنعلى دعانى
الى ان انبه على مواضع الغلط من الكتاب الموسوم باحسن القصص بعلاقة الضد فلما
نظرت فيه وتصفحت ما فيه لم يقع نظرى منه على موضع صحيح لا ولا على قابل للتصحيح و
انه لا يخفى على ذى عينين فاستعفيته من امره وطويته على غره الا انى نبهته هو على
بعضه وعذره ان البديهى قد يحتاج الى التنبيه اذ ربما يغفل عنه والله هو المهدى
الى الرشاد واعوذ بالله من مضلات الفتن انظر اول تلاوة اية من سورة يوسف ثم ابدى
بهملاته لتصديقه قلوب العوام كالانعام بل هم اضل سبيلاً اية من قران المحمد هو
بسم الله الرحمن الرحيم قالوا نفقد صواع الملك ولمن جاء به حمل بعير وانا به
زعيم ثم قال المر ذكر الله فى الشجرة المباركة فاسمع نداء الله انى انا الله الذى لا اله
الا انا وانا العلى وقد كنت على الحق بالحق كبيرا احسب الناس ان اصحاب الكهف والرقيم
قد كانوا من دون الباب رقوداً تالله الحق ان امانتنا فى ذلك الباب على المؤمنين
لكانت بالحق على الحق البديع عجيباً وان الكهف هذا الباب وفى ام الكتاب قد
كان حول النار مسطوراً وانا قد ضربنا على اذانهم فى الباب باذن سنين حول السر
الذين قد كانا فى ام الكتاب عدداً مستوراً ثم انا قد بعثناهم ليعلموا حق الكهف لما
قد لبثوا فى حوله امداً وان حروف اسمائك اصحاب الكهف سبعة اذ قد قاموا من
حول النار وقد قالوا ربنا رب العرش لا اله الا هو لن ندعوا من دون الله الهاً
وان الله قد كان على كل شئ شهيداً هؤلاء اصحاب الباب اتخذوا من دونه الهة
ولولا يظهر الله الذكر عليهم بسلطان الكتاب فاذا هم حول النار قد كانوا على
غير الحق موقوفاً وانا قد اوحينا الى اصحاب الكهف ارجعوا الى مساكن ذكركم حول
الحق فان الله يبشركم برحمته فسوف يؤتى الله لكم من الامر فى امركم مرتقاً على الامر

مشهودا یا اصحاب الکهف لم تنظروا الی الشمس اذا طلعت تزاور عن کهف فئدتکم ذات
الیمین حول النار منطقة عن الله لا اله الا هو وهو الله کان علیا کبیرا و اذا غربت فی
الکلام یجریکم بسر قدرته الی مطلع الفؤاد لم تقرضکم ذات العماء وانتم فی فجوة من
النقطة المرشحة من لدی الباب قد کانوا علی الحق موقوفا ذلک من ایات الله للسائقین
من حول الباب وان الله قد کان علی کل شیئ شهیدا اتحسب الناس فی الذکر سهوا کلا
نقلب العالمین بالحرفین ذات الیمین الی الاسمین من نفسه وذات الشمال الی الکلمتین
فی البابین حول الامر من امره فسبحان الله عما یقول الظالمون علوا کبیرا وان الله قد
جعل بفضله علی الحق بالحق حول الباب بابا وانا قد ربا ذراعیه مبسوطتین فی العلم
من لدی الذکر لو اطلع علی الناس ما یدرکون امرا من الحق الا فرارا وان نحن قد
شهدنا مقالتهم بعد البعث فی الکهف وان الله قد کان علی کل شیئ شهیدا وقل
علی احدهم خذ علی الحق الاکبر هذه الورقة العظمی وبلغها باذن الله الی المدینة
ثم اشهد انها ازکی طعاما لله فی الطاعة الحمد لله الذی لا یشعرون بها علی الحق
الخالص احدا وانا نحن قد عثرنا علیکم لتعلموا ان الله مولیکم الحق وان سر الساعة
قد اتت بالحق ولا ریب فیها وان الله کان علی کل شیئ قدیرا یا ملاء الانوار لم تقولون
فی الذکر ما لا تعلمون من علم الکتاب حرفا علی الحق الاکبر مستترا فمنکم تقولون ثلاثة
فی الحکم وما قدر الله له فی الرابع حکما ومنکم تقولون خمسة وانشاء الله سادسهم
علی الحکم قد کان بالحق مرجوما ومنکم تقولون سبعة علی الاسم وثامن من السر
اولئک بعلم الباب قد علموا بعدتهم وان الله قد کان بکل شیئ علیما ولقد حفظناهم
فی الکهف بعد التسع ملتمایه ذلک حکم الله فی السائقین بالحق وقد کان امر الله
فی الکتاب محتوما یا ملاء الانوار لا تریدن لشیئ الا بذکر مشیتنا فی السر وما قدر الله
فی الکتاب اقرب من هذا الباب علی الحق بالحق رشدا قل الله اعلم با لکهف واصحاب
الباب ولا تتخذ ومن دونه علی الحق بالحق ولیا ولا لحکمه احدا من الامر شریکا مثل ماء
الاشارة فی التوحید کمثل الماءین فاختلطا علی الاراضین وکان الله وحده لا اله
الا هو وما کان معه من شیئ سبحانه وتعالی لیس کمثله شیئ هو الله کان علیا کبیرا و
ان الله قد جعل المال سبحان الجلال والنون اشاراتها والباقیات وجه ربک

ذوالجلال من عند الله احسانا وقد حشروا فی الارض المحشر علی الله حول النار الساکنة صفاً
علی الصف کما بدانا کم اول مرة صفا من الصف وان الله قد کان علی کل شیء قدیرا
واذا وضع الکتاب هذا یقول الکافرون ما لهذا الکتاب لایغادر من صغیرة ولاکبیرة
الا وقد احاط بها فوربکم لقد وجدوا ما عملوا الذی حاظرا ولایظلم ربکم الرحمن
بالحق علی الحق قطمیرا وانا نحن قد اشهد ذلک باذن الله خلق السموات والارض
وما بینهما فی یوم الذی قد کسب حول النار بالحق ناطقا محمودا وما جعل الله
المضلین بالحق من بعض الستر علی الحق بالحق عضدا حفیفا وما منع الناس ان
یؤمنوا بالله وبآیاته اذا جاءهم الحق من لسانه اذ الا تنعوک الاعلی سنه الاولین
من اکثر الجاهدین جدلا علی الحق بالحق معروفا وما ارسلناک الا بالحق مبشرا الی
النار بالنار ومنذرا عن النار اتخذوا آیاتی من لدی لذکر الاکبر هذا علی الباطل
هروا غرورا وان تدعهم الی الخط الحائل بین العالمین بحجبهم السلطان عن الحق
فلن یهتدوا اذا ابدا ومن اعرض عن هذه الکلمة ما قدر الله له علما الا علی الظل
کالعرش ضنکا ولقد حشرناه فی ارض یحشر علی الوجه وقد کان فی الدنیا فوق
الارض عمیانا قل ولولا کلمة سبقت من الله فی امری لقد کسب ما لحق علی الامر لزاما
یا قرة العین سبح ربک فی نفسک الحق قبل الطلوع وحین الغروب وعلی مرکز الزوال
ونقطة السواد فی نصف اللیل وان ذکر الله فی نفسک الحق لایستوی عمل العالمین جمیعا
وأمر اهل الباب بالصلوة والکلمة الاکبر واحکم علیهم فانهم لایقدرون بمعرفة
الکلمة الا بما استطاعت انفسهم وان الله ربک قد کان علی العالمین غفورا قل کل
علی الباب قد تذکروا وانی فی قطب الماء سائل عن الامر وعند الامر وعند الله
بالحق قد کنت بالحق مذکورا **انتهی** حال درست ملاحظه کرده کلمه کلمه قصد و مرام
قائل را بدانید اگر از اهل علمی بتکلیف خود رابدان وعمل کن عوام بیچاره مثل کلاه دوز و کفش دوز
وعلاف و بزاز و فلاح عجم که نمیدانند که در این الفاظ عربی و ارجه نامربوطات گفته وچه ادعا ها
کرده است پس واجب است بر آنکه میداند که بفهماند بآنکه نمیداند که محبوب محبان اهل بیت
معصومین بشود چنانکه سابق ذکر شد در حدیث از عیون اخبار الرضا ع که حضرت فرموده من
دوست دارم مؤمن محدث را راوی گفت یا ابن رسول الله محدث کدام است فرمود آن

سورهٔ مبارکه کهف

مؤمنی که میفهماند مسائل دین و دنیائی را ببرادران مؤمن خود واین است ذکر شد یک فصل از قول
علی محمد بزعم خودش سورهٔ کهف وهر کلمه که غلط ومهمل است بر آن خط قرمزی کشیده که واضح
شود وقبح آن آشکارا شود والسلام واین سورهٔ مبارکه کهف از قرآن مجید ذکر میشود که تلاوت کرده
میزان شود در هر که تمام عیار است ولو انسان خجل میشود از این موازنه مثل کاه کوه انسان
حیوان ومرده وزنده لاکن برای فهماندن عامی جایز است

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتٰب ولم یجعل له عوجا قیما لینذر بأسا شدیدا
من لدنه ویبشر المؤمنین الذین یعملون الصالحات ان لهم اجرا حسنا ه ماکثین
فیه ابدا ه وینذر الذین قالوا اتخذ الله ولدا ه ما لهم به من علم ولا لآبائهم
کبرت کلمة تخرج من افواههم ان یقولون الا کذبا ه فلعلک باخع نفسک
علی آثارهم ان لم یؤمنوا بهذا الحدیث اسفا ه انا جعلنا ما علی الارض
زینة لها لنبلوهم ایهم احسن عملا ه وانا لجاعلون ما علیها صعیدا
جرزا ه ام حسبت ان اصحاب الکهف والرقیم کانوا من آیاتنا عجبا ه
اذ اوی الفتیة الی الکهف فقالوا ربنا آتنا من لدنک رحمة وهیئ لنا
من امرنا رشدا ه فضربنا علی آذانهم فی الکهف سنین عددا ه ثم بعثناهم
لنعلم ای الحزبین احصی لما لبثوا امدا ه نحن نقص علیک نبأهم بالحق انهم
فتیة آمنوا بربهم وزدناهم هدی ه وربطنا علی قلوبهم اذ قاموا فقالوا ربنا
رب السموات والارض لن ندعو من دونه الها لقد قلنا اذا شططا ه
هؤلاء قومنا اتخذوا من دونه آلهة لولا یأتون علیهم بسلطان بین
فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا ه واذ اعتزلتموهم وما یعبدون الا الله
فأووا الی الکهف ینشر لکم ربکم من رحمته ویهیئ لکم من امرکم مرفقا ه
وتری الشمس اذا طلعت تزاور عن کهفهم ذات الیمین واذا غربت تقرضهم
ذات الشمال وهم فی فجوة منه ذلک من آیات الله من یهد الله فهو المهتد
ومن یضلل فلن تجد له ولیا مرشدا ه وتحسبهم ایقاظا وهم رقود
ونقلبهم ذات الیمین وذات الشمال وکلبهم باسط ذراعیه بالوصید ط

لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَّلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ۝ وَكَذٰلِكَ بَعَثْنٰهُمْ لِيَتَسَآءَلُوْا
بَيْنَهُمْ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوْا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوْا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا
لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوْا اَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖ اِلَى الْمَدِيْنَةِ فَلْيَنْظُرْ اَيُّهَا اَزْكٰى طَعَامًا فَلْيَاْتِكُمْ
بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ اَحَدًا ۝ اِنَّهُمْ اِنْ يَّظْهَرُوْا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوْكُمْ
اَوْ يُعِيْدُوْكُمْ فِيْ مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوْا اِذًا اَبَدًا ۝ وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوْا اَنَّ
وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّاَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيْهَا اِذْ يَتَنَازَعُوْنَ بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا
ابْنُوْا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِيْنَ غَلَبُوْا عَلٰى اَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَّسْجِدًا
سَيَقُوْلُوْنَ ثَلٰثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُوْلُوْنَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ
وَيَقُوْلُوْنَ سَبْعَةٌ وَّثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَّبِّيْٓ اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَّا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلِيْلٌ ۝
فَلَا تُمَارِ فِيْهِمْ اِلَّا مِرَآءً ظَاهِرًا وَّلَا تَسْتَفْتِ فِيْهِمْ مِّنْهُمْ اَحَدًا ۝ وَلَا تَقُوْلَنَّ لِشَايْءٍ
اِنِّيْ فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا ۝ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ اِذَا نَسِيْتَ وَقُلْ عَسٰٓى
اَنْ يَّهْدِيَنِ رَبِّيْ لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا ۝ وَلَبِثُوْا فِيْ كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ
سِنِيْنَ وَازْدَادُوْا تِسْعًا ۝ قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوْا لَهٗ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَبْصِرْ بِهٖ
وَاَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا يُشْرِكُ فِيْ حُكْمِهٖٓ اَحَدًا ۝ وَاتْلُ مَآ اُوْحِيَ
اِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُوْنِهٖ مُلْتَحَدًا
وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيْدُوْنَ
وَجْهَهٗ وَلَا تَعْدُ عَيْنٰكَ عَنْهُمْ تُرِيْدُ زِيْنَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ
مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهٗ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ وَكَانَ اَمْرُهٗ فُرُطًا ۝ وَقُلِ
الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكُمْ فَمَنْ شَآءَ فَلْيُؤْمِنْ وَّمَنْ شَآءَ فَلْيَكْفُرْ اِنَّآ اَعْتَدْنَا
لِلظّٰلِمِيْنَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَاِنْ يَّسْتَغِيْثُوْا يُغَاثُوْا بِمَآءٍ
كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوْهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَآءَتْ مُرْتَفَقًا ۝ اِنَّ الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اِنَّا لَا نُضِيْعُ اَجْرَ مَنْ اَحْسَنَ عَمَلًا ۝ اُولٰٓئِكَ
لَهُمْ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ
ذَهَبٍ وَّيَلْبَسُوْنَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّنْ سُنْدُسٍ وَّاِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِـِٕيْنَ
فِيْهَا عَلَى الْاَرَآئِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ۝ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلًا

جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ۝ كِلْتَا
الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ۝ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ
فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ۝ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ
وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَٰذِهِ أَبَدًا ۝ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ
قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ۝ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ
وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ
رَجُلًا ۝ لَٰكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۝ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا
فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ
فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ۝ أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝ وَأُحِيطَ
بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا
وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۝ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ۝ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا
وَخَيْرٌ عُقْبًا ۝ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ
فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ۝ الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ۝ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً
وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۝ وَعُرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا
خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ۝ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى
الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً
وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ
أَحَدًا ۝ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ
الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ
لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ۝ مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ۝ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ

الذين زعمتم فدعوهم فلم يستجيبوا لهم وجعلنا بينهم موبقا ۝ وراَ المجرمون
النار فظنوا انهم مواقعوها ولم يجدوا عنها مصرفا ۝ ولقد صرفنا في هذا
القران للناس من كل مثل وكان الانسان اكثر شيء جدلا ۝ وما منع الناس
ان يؤمنوا اذ جاءهم الهدى ويستغفروا ربهم الا ان تاتيهم سنة الاولين
او ياتيهم العذاب قبلا ۝ وما نرسل المرسلين الا مبشرين ومنذرين
ويجادل الذين كفروا بالباطل ليدحضوا به الحق واتخذوا ايتي وما
انذروا هزوا ۝ ومن اظلم ممن ذكر بايت ربه فاعرض عنها ونسي ما قدمت
يداه انا جعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وفي اذانهم وقرا وان تدعهم
الى الهدى فلن يهتدوا اذا ابدا ۝ وربك الغفور ذو الرحمة لو يؤاخذهم
بما كسبوا لعجل لهم العذاب بل لهم موعد لن يجدوا من دونه موئلا
وتلك القرى اهلكنهم لما ظلموا وجعلنا لمهلكهم موعدا ۝ واذ قال
موسى لفته لا ابرح حتى ابلغ مجمع البحرين او امضي حقبا ۝ فلما
بلغا مجمع بينهما نسيا حوتهما فاتخذ سبيله في البحر سربا ۝ فلما
جاوزا قال لفته اتنا غداءنا لقد لقينا من سفرنا هذا نصبا ۝ قال ارءيت
اذ اوينا الى الصخرة فاني نسيت الحوت وما انسنيه الا الشيطن ان اذكره
واتخذ سبيله في البحر عجبا ۝ قال ذلك ما كنا نبغ فارتدا على اثارهما
قصصا ۝ فوجدا عبدا من عبادنا اتينه رحمة من عندنا وعلمنه من
لدنا علما ۝ قال له موسى هل اتبعك على ان تعلمن مما علمت رشدا ۝ قال
انك لن تستطيع معي صبرا ۝ وكيف تصبر على ما لم تحط به خبرا ۝ قال
ستجدني ان شاء الله صابرا ولا اعصي لك امرا ۝ قال فان اتبعتني
فلا تسئلني عن شيء حتى احدث لك منه ذكرا ۝ فانطلقا حتى اذا ركبا
في السفينة خرقها قال اخرقتها لتغرق اهلها لقد جئت شيئا امرا ۝ قال
الم اقل انك لن تستطيع معي صبرا ۝ قال لا تؤاخذني بما نسيت ولا ترهقني
من امري عسرا ۝ فانطلقا حتى اذا لقيا غلما فقتله قال اقتلت نفسا زكية
بغير نفس لقد جئت شيئا نكرا ۝ قال الم اقل لك انك لن تستطيع معي صبرا ۝

قَالَ اِنْ سَاَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصٰحِبْنِيْ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَّدُنِّيْ عُذْرًا ۝ فَانْطَلَقَا
حَتّٰۤى اِذَاۤ اَتَيَاۤ اَهْلَ قَرْيَةِ اِسْتَطْعَمَاۤ اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ يُّضَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا
يُّرِيْدُ اَنْ يَّنْقَضَّ فَاَقَامَهٗ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ۝ قَالَ هٰذَا فِرَاقُ
بَيْنِيْ وَبَيْنِكَ سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيْلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ۝ اَمَّا السَّفِيْنَةُ فَكَانَتْ
لِمَسٰكِيْنَ يَعْمَلُوْنَ فِي الْبَحْرِ فَاَرَدْتُّ اَنْ اَعِيْبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُمْ مَّلِكٌ يَّاْخُذُ كُلَّ
سَفِيْنَةٍ غَصْبًا ۝ وَاَمَّا الْغُلٰمُ فَكَانَ اَبَوٰهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِيْنَاۤ اَنْ يُّرْهِقَهُمَا
طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ۝ فَاَرَدْنَاۤ اَنْ يُّبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكٰوةً وَّاَقْرَبَ
رُحْمًا ۝ وَاَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلٰمَيْنِ يَتِيْمَيْنِ فِي الْمَدِيْنَةِ وَكَانَ تَحْتَهٗ كَنْزٌ
لَّهُمَا وَكَانَ اَبُوْهُمَا صَالِحًا فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَّبْلُغَاۤ اَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا
رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهٗ عَنْ اَمْرِيْ ذٰلِكَ تَاْوِيْلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَّلَيْهِ
صَبْرًا ۝ وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَاَتْلُوْا عَلَيْكُمْ مِّنْهُ ذِكْرًا ۝ اِنَّا
مَكَّنَّا لَهٗ فِي الْاَرْضِ وَاٰتَيْنٰهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ۝ فَاَتْبَعَ سَبَبًا ۝ حَتّٰۤى اِذَا
بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِيْ عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَّوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ۝
قُلْنَا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّاۤ اَنْ تُعَذِّبَ وَاِمَّاۤ اَنْ تَتَّخِذَ فِيْهِمْ حُسْنًا ۝ قَالَ اَمَّا
مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهٗ ثُمَّ يُرَدُّ اِلٰى رَبِّهٖ فَيُعَذِّبُهٗ عَذَابًا
نُّكْرًا ۝ وَاَمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَآءَ الْحُسْنٰى
وَسَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ۝ ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ۝ حَتّٰۤى اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ
وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَّهُمْ مِّنْ دُوْنِهَا سِتْرًا ۝ كَذٰلِكَ وَقَدْ اَحَطْنَا
بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ۝ ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ۝ حَتّٰۤى اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهِمَا
قَوْمًا ۝ لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝ قَالُوْا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِنَّ يَاْجُوْجَ وَمَاْجُوْجَ
مُفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰۤى اَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا
قَالَ مَا مَكَّنِّيْ فِيْهِ رَبِّيْ خَيْرٌ فَاَعِيْنُوْنِيْ بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝ اٰتُوْنِيْ
زُبَرَ الْحَدِيْدِ حَتّٰۤى اِذَا سَاوٰى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوْا حَتّٰۤى اِذَا جَعَلَهٗ نَارًا
قَالَ اٰتُوْنِيْۤ اُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ۝ فَمَا اسْطَاعُوْۤا اَنْ يَّظْهَرُوْهُ وَمَا اسْتَطَاعُوْا
لَهٗ نَقْبًا ۝ قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّيْ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ رَبِّيْ جَعَلَهٗ دَكَّآءَ وَ

كَانَ وَعْدُ رَبِّيْ حَقًّا ۝ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَّمُوْجُ فِيْ بَعْضٍ وَّنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَجَمَعْنٰهُمْ جَمْعًا ۝ وَّعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكٰفِرِيْنَ عَرْضًا ۝ الَّذِيْنَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِيْ غِطَآءٍ عَنْ ذِكْرِيْ وَكَانُوْا لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَمْعًا ۝ اَفَحَسِبَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنْ يَّتَّخِذُوْا عِبَادِيْ مِنْ دُوْنِيْٓ اَوْلِيَآءَ ۭ اِنَّآ اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِيْنَ نُزُلًا ۝ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْاَخْسَرِيْنَ اَعْمَالًا ۝ اَلَّذِيْنَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا ۝ اُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ وَلِقَاۗىِٕهٖ فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيْمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَزْنًا ۝ ذٰلِكَ جَزَاۗؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوْا وَاتَّخَذُوْٓا اٰيٰتِيْ وَرُسُلِيْ هُزُوًا ۝ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنّٰتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۝ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا لَا يَبْغُوْنَ عَنْهَا حِوَلًا ۝ قُلْ لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمٰتِ رَبِّيْ لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمٰتُ رَبِّيْ وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهٖ مَدَدًا ۝ قُلْ اِنَّمَآ اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوْحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَآ اِلٰــهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَاۗءَ رَبِّهٖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَّلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهٖٓ اَحَدًا

این است سورهٔ مبارکهٔ کهف که خداوند عالم با جبرئیل فرستاده است بر نبیّ اُمّی عربی مختصر آن اصحاب کهف هفت نفر در ایّام دقیانوس پادشاه بودند قبل از مسیح و آنها خداپرست بودند خلاف عقاید آن دیار و وقتیکه عرصه بر ایشان تنگ شد از اهل خود فرار نموده بغار پناه آورده و در آنجا نماز خوانده و سگ ایشان در آن غار دو دست بروی هم بر زمین گذارده و خداوند آنها را از چشم خصم پوشانیده مدّت صد و نه سال تا آنکه عهد دقیانوس گذشته ملوک دیگر مسلط شده و امت بت پرست مبدل بخداپرستی گردید بانبیا و رسل ایمان آورده بودند و خداوند قادر موجد عالم آن هفت نفر مؤمن را از برای قدرت نمائی و دلیل بر روز جزاء و حساب زنده تر و تازه با رخت و لباس آن مدّت محفوظ داشت که در عالم ذکر شود آنها از خواب بیدار شده ظن کردند یکروز و یا نصف روز خوابیده بوده اند گرسنه شده یکی از ایشان پولیکه از سکهٔ دقیانوس در جیب داشت برداشته ترسان و لرزان از قوم ببازار رفته طعامی بخرد مردم که دیدند سکّه قبل از دو قرن در دست آن مرد غریب است تعجّب نموده گفتند شما گنج دقیانوسی یافته اید گفت گنج نیافته ام بلکه این سکّه پادشاه ماست اتفاقاً گفت صاحب سکه زیاده از دو صد سال است مرده است و کافر و بت پرست

بوده حال پادشاه مؤمن بالله و رسول است این چه قصه است که تو گوئی آنوقت گفت ماپسران فلان در محلهٔ فلان در سلطنت دقیانوس بوده ایم و از کفر ایشان فرار کرده بغار پناه برده ایم و حال فقایم در انجا میباشند و خیال کردیم که خوابیده و حال از خواب بیدار شده ایم پس اهل شهر جمع شده باین خبر غریب و عجیب با جماعت و حکومت رو بغار رفته خود آن رفیق اهل کهف قبل از همه داخل کهف شده بآن رفقای خود قصه را بیان کرده خداوند ایشان را قبض روح نمود اهل شهر و پادشاه انحال را دیده شکر خدارا بجای آوردند و در آن غار مسجد بنا نمودند کما قصه تعالی فی القران المجید الذی هو تبیین کل شیئ چون قریش و جزیرة العرب غالب بت پرست و منکر اعجاز و قدرت باری تعالی و غافل از روز جزاء و حساب و نشور و کتاب و رسل بوده اند بآن جهت خداوند رؤف مهربان آنچه در قرون سابقه ماضیه احوال غریب سبب هدایت خلق بوده ذکر فرموده مثل آدم و حوا را از خاک خلق کردن و عالم را آب فرو گرفتن و دریا را شکافتن و چوب دست را اژدها کردن و بزکریا در وقت پیری پسر دادن و دختر بی فحل زائیدن و طفل در گهواره سخن گفتن و مرده را زنده کردن و چند قرن بحالت خواب ماندن و بعد بیدار شدن مثل عزیر بعد از صد سال از مرده کان برخواستن و نحو ذلک را بعنوان موعظة الحکمة الحسنة آیه بعد از آیه و حکایت بعد از حکایت به پیغمبر خود وحی فرستاده و آن نبی صادق امین از روی شفقت و مهربانی بقوم برخوانده بطریق اعجاز و اسلوب عجب و منتهای فصاحت و بلاغت در قلوب اهل حجاز رسم شده احوال رسل و حساب و حشر و نشر کم کم در افواه قوم آشنا شده و از کتب منزله راه جسته بآن نور المبین ایمان آورده اند و از غفلت جهل و شرک نجات یافته و بحصن حصین توحید داخل شده بالاخلاص و الیقین و البصیرة من امرهم قالوا ربنا اننا سمعنا منادیا ینادی للایمان ان امنوا بربکم فامنا ربنا فاغفر لنا ذنوبنا و کفر عنا سیئاتنا و توفنا مع الابرار ربنا و اتنا ما وعدتنا علی رسلك و لاتخزنا یوم القیامة انك لاتخلف المیعاد این بود از مقصود ذکر قصص که در قرآن ذکر شده و الا خداوند حکیم لا یفعل عبثا و لا رجل عاقل ینطق بمهملات و موهومات مثل علی محمد باب و بهاء که کهف قلب است و دست سك دست قدرت ملبوطتان یفعل ما

بشاء فویل للذین یکتبون الکتاب بایدیهم ویقولون هذا من عند الله لیشتروا به ثمناً قلیلاً من حیوة الدنیا فلیس له قدراً آنچه از کلمات و مهملات آنقوم ذکر شد کفی لمن له السمع والبصر و چون از هر صنف کلام ایشان نقل شد و از شعبده‌های ایشان ذکر شده و در مقدمه کتاب توحید و اخلاص از معصومین درج نموده‌ام و در فصول ثلاثه واضح کرده‌ام طریق حیات را روشن نمودم شبه اشتباه را و براهین عقلی و نقلی بدست طالب الرشد داده‌ام وما توفیقی الا بالله اگر توفیق و نور داری خواهی دید که این فرقه یک نوبهاری نیستند و نه متاعی که عزیز الوجود باشد بلکه اهل این عقیده در زمان بنی اسرائیل داخل شده و در بت پرستان بسیار است و در عیسا وئین احاطه کلی دارد و در فرس قدیم تخم گذاشته زاد و ولد کرده است و در میان اسلام از روی تلبیس داخل شده خود شان را زاهد و صوفی صافی قرار داده و موهومات را بعقاید خلق القا کرده‌اند و اخبار مبنی بر غلو و علو و زندقه از زبان اصحاب و معصومین نقل کرده و در کتابها نوشته بالوان بیان و سحر ترویجاً لاباطیل خود انکاراً للصانع الواجب الوجود تعالی الله من ذلک علواً کبیراً حال در این اوراق نقل میشود اقوال کفریات زندقه و ملحدین و صوفیه و فلاسفه الذی مبنی علی طریق الحکماء و الدهریین و الطبیعیین المعبر عنهم بوحدة الوجودیه والسنخیه او اخوهم البابیه هر یک بیک طریق اظهار اضلال کرده‌اند بعض ایشان در پرده و بعضی در شبهه و بعضی بخوف و تقیه هر کدام از این طوایف که قدری حیا و حجاب داشته‌اند از اضداد و تعارض ترسیده‌اند کلمات عقاید خود را با معانی مغلق داخل تدریس مدارس کرده و تخم شرک و دهریت را در زمین ضمایر خلق القا کرده که تا بعد چه روید از این حیث قال قائلهم وفی صدری لبانات - اذا ضاقت لها صدری ؛ نکت الارض بالکف ؛ وابدیت لها سری - فمهما تنبت الارض فذلک النبت من سری و بعضی خوفاً من الفضیحه گفته‌اند سکر الحال و شطحات است رحم الله ابن ابی الحدید حیث یقول تاه الانام بسکرهم ؛ فلذلک صاحی القوم عربد ونجی من الشرک الکثیف ؛ مبرء العزمات مفرد . الی آخره در این رساله ذکر شد که سید کاظم رشتی و من سلک مسلکه کتابها ترتیب داده اقوال زندقه را با عقاید شرعیه تطبیق کرده با ذهان عوام القا کرده و راه ضلالت از موانع صاف کرده که هر که خواهد

ادعا کند دردستش عصای ابلیس باشد مثل آنکہ ملک ملکہ است کہ نفس الکلیۃ باشد حملۃ النفوس
المتحرکۃ للسموات الذی معلق بفلک الاطلس وعرش قلب نبی و جبرائیل عقل آن مدبرات
افکار آن جنت و نار در اقبال و ادبار دیگر چہ سموات و طبقات و ملک یا باغ و بستان
یا مار و عقرب چہ معراج و چہ صحبت ہمہ خودش در خودی خود ہر وقت خرقہ قلندری بسر کشد
سیر کند جملہ کہکشان افلاک را و مل الاعداء اللہ و رسولہ لو قال احد من الدھریین ان
الانبیاء اکذب الکاذبین و محمد خاتم الکاذبین چہ گوئی در جواب صدق رسول اللہ صلعم
حیث قال صلعم سیعود الدین غریبا کما بدا غریبا چنانکہ علی محمد و میرزا حسینعلی کلمات سید
کاظم را محکمات کتاب قرار دادہ پردۂ حیا را دریدہ گویند جملہ انبیاء خدایان مینما شند
واجب الوجود جملہ در این وجود موجود است ہر کہ ہر وقت چیزی لائق آن روز بودہ امروز
روزیست کہ باید بگویم انا اللہ خالق السموات والارض لا الہ الا غیری بکمال لون و
نفحۂ عطریہ لطافت و طراوت منبعہ ظاہر شدم تا گوید حال درا در نہ کشف نقاب نمودم
و بار بیازار بی حجاب آمدہ نہ واللہ بلکہ بی حیا آمدہ و بی ایمان و بی خدا آمدہ قال رسول اللہ
الحیاء من الایمان الا لعنۃ اللہ علی الظالمین ہر چہ عربی است عربی نقل میشود بی ترجمہ
و شرح و ہر چہ فارسی است فارسی ذکر میشود اگر خوانندہ اوراق عرب است آنچہ عربی
ذکر شدہ کافی است و اگر عجم است آنچہ فارسی ذکر میشود بس است و اگر ہم
عرب است و ہم عجم نوراً علی نور ہر کہ خواہد ازین کتاب پند گیرد برای خودش فایدہ دارد
و ہر کہ پند نگیرد و متنبہ نشود ضررش عاید خودش میباشد و ما انا علیکم بوکیل منہم کہ این سالہ
نوشتہ ام از برای خود نوشتہ ام کہ اگر یک نفر ہدایت یابد بہتر از صد رکعت نماز نافلہ است
و ہمچنان اگر کسی یک نفر انسان را بکفر اندازد صد ہزار رکعت نماز کفارۂ آن نشود چنانکہ خدا
از حال آنہا خبر دادہ ربنا انا اطعنا سادتنا و کبرائنا فاضلونا السبیلا فاقول ربنا
لا تزغ قلوبنا بعد اذ ھدیتنا وھب لنا من لدنک رحمۃ انک انت الوھاب
قال فی کتاب سیف ربانی واحد من العرفاء قال الخضر بمجلس شیخ عبد القادر
مرۃ فبینما ھو یتکلم علی المرقاۃ الثالثۃ فاشھد ان مرقاۃ الثانیۃ قد اتسعت حتی
صار مد البصر و فرشت من السندس الاخضر و جلس علیہ رسول اللہ صلعم و خلفاء الاربعۃ
و تجلی الحق سبحانہ علی قلب الشیخ فمال حتی کاد یسقط فامسکہ رسول اللہ صلعم ان لا یقع

ايضاً قال الشيخ وهو على الكرسي ما من نبي ولا ولي الا وقد حضر مجلسي هذا الاحياء
بابدانهم والاموات بارواحهم قال الشيخ قيلوي حال رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم وغيره من
الانبياء في مجلس الشيخ غير مرة يعني كثيرا وقال اخر كان الشيخ يوما يتكلم على الكرسي
فخطا في الهوى خطوات وقال يا اسرائيلي قف اسمع كلام محمدي ثم رجع مكانه فسئلوه
عن ذلك فقال مر ابو العباس الخضر على مجلسنا عجلة فخطوت اليه وقلت له ما سمعتم
وقال الشيخ محمد ابن ابي القاسم التريفا ... اني كنت مختليا اذكر اسم الله هو هو هو فاتاني
خطاب من الشيطان الرجيم فقال لي ما هذا الهو الذي تذكره فقلت له هو الاول
والآخر فقال لي انا اول عباده واخرهم ايضا فقلت ما عدا والله هو الاول من غير ابتداء
والآخر من غير انتهاء واستعنت بذكر الاسم المذكور فخرج هاربا مطرودا وعلى ظهره
شعلة من نار فاحرقته وله ضراط بريش و نعكو حتى غاب من الكون وانغمس في
عين حامية قال ابو العباس المرسي رضي الله لو علمت علماء العراق والشام ما عنت هذه
الشعرات وامسك لحيته لاتوهما ولو حبوا على وجوههم قال ابو سهل التستري انا
حجة الله على الخلق وانا حجة على اولياء زماني قال ابراهيم الدسوقي كل ولي في الارض
خلعته بيدي البس منهم من شئت وانا بيدي ابواب النار غلقتها وبيدي جنة
الفردوس فتحتها احمد الرفاعي انا كنت مع نوح عليه السلام على السفينة نهارا و طوفانا على
كف قدرة وكنت وابراهيم ملقى سارة وما برد النيران الا بدعوتي وكنت وموسى
في مناجات ربه وموسى في عصاه من عصاي استمدت قول شبلي الى تلميذه اتشهد
اني محمد رسول الله فقال تلميذه نعم قال تؤمنني ان رحلها من مطلع الشمس الى
مغربها انا قلب الدنيا كل اصبع من اصابع يدي ورجلي يشفع في سبعين الفا
قال الشيخ احمد التجاني شفعني الله في اهل عصري من يوم ولادتي الى يوم حاول مسي
في عصاة منهم يعني هرچه خواهيد بكنيد مقصود غير از اين عالم هيچ نيست همه اشياء مردم را
ريشخند كرده اند محي الدين عربي در كتاب فصوص الحكم در فص لقمان گويد ميان طايفه
وحدتيه نزاع در عبارت است در همان كتاب در فص موسى فرعون را عين خدا گفته است
بعد از تأويل لفظ رب گويد وان كان عين الحق فالصورة لفرعون شيخ لاهجي در شرح
گلستان در سوال پانزدهم در شرح اين بيت شبستري گويد مسلمان گر بدانستي كه بت چيست

بدانستی که دین در بت پرستی است شرح یعنی اگر مسلمان که قائل بتوحید است و انکار بت مینماید
بدانستی که بت چیست و مظهر کیست بدانستی که دین حق در بت پرستی است زیرا که
بت مظهر هستی مطلق است پس بت من حیث التحقیق حق باشد و دین و عبادت
مسلمانان حق پرستی است و بت پرستی حق پرستی است پس دین در بت پرستی حق پرستی
باشد شرح گلستان پر از این خارها است که توحید انسان مشتاک بکند و شیخ عطار در
کتاب جواهر ذات تعریف فرعون اگر دو گوید تو هم مثل او انا الحق بگو خطا بالنفسه و در
همان کتاب صریحا دعوی خدائی کرده است مثل قرة العین گوید زچه رو الست بربکم
نزنی بزن که بلی بلی و قال محی الدین العالم صورة و هو روح العالم و باز در ان کتاب
تأویل کرده است گوید من عرف نفسه فهذه المعرفة فقد عرف ربه فانه علی صورته
خلقه بل هو عین هویته و حقیقته لهذا الکمال در کتاب مطارح الانظار شیخ عطار
در وقت کشته شدن با کافر تتار که بدستش گرفتار بود گفت کلاه تتاری بر سر میگذاری و
باین صورت خود را بحق مینمائی و قصد قتلم میکنی و گمان داری که ترا نمی شناسم بکش مرا که هزار
جان من فدای شمشیر تو باد قال محی الدین فی فصوص الحکم سبحان الذی اظهر الاشیاء
و هو عینها شیخ فارسی در تفسیر کشف الاسرار میگوید که در علوی سکر یعنی عشق حق بر من
منجلی گشت در صورت ترکی قبا بسته و مو بافته و کلاه کج بر سر نهاده دست بر
جلالش زدم و گفتم بحق وحدت ذاتیه تو که چنانت شناخته ام که اگر بهزار صورت
برائی و در هزار کسوت جلوه فرمائی که یک سر موا معرفت من تغیر نیابد بعض الشان
گویند که محی الدین از جمله آنها است صورت لعنت عین رحمت است آن چهار
حرف است ل ع ن ت هر یک از این چهار اسماء الله است و نقطه در حروف
ذات حق تعالی است و عالم صورت ایزد تعالی است و حق تعالی روح عالم است
و حروف نیز صورت خدا است و خدای تعالی روح حروف است من کتاب
سیف ربانی قال الشیخ رأیت مرة نور عظیم بالافق ثم بدت لی فیه صورة فنادلی
یا شیخ انا ربک وقد اسقطت عنک التکالیف فان شئت فاعبدنی وان شئت
فاترک فقلت له اخسأ یا لعین واذا ذلک النور صار ظلاما وتلک الصورة صارت
دخانا ثم خاطبنی اللعین قال لی یا شیخ نجوت منی بعلمک باحکام ربک و فقهک

فی احوال مناذلک ولقد ضالت مثل هذه الواقعة سبعین من اهل الطریقة وایضاً
فی ذلک الکتاب قال الشیخ قال لی الله ما ظهرت فی شیٔ کظهوری فی انسان و
ایضاً قال لی الله ان الانسان سرّی وانا سرّه لو عرف انسان منزلته عندی
لقال فی کل نفس من الانفاس لمن الملک الیوم قال الشیخ عبد القادر قال لی الله
ما اکل انسان شیٔ وما شرب وما قام وما قعد وما نطق وما صمت وما فعل فعلاً
وما توجه لشیٔ وما غاب عن شیٔ الا وانا فیه ساکنه ومحرکه فی سیف ربانی نقلاً
عن عارف قال قال لی الله الاتحاد الحال لا یعبر بلسان المقال فمن امن به قبل وجود
الحال فقد کفر ومن اراد العبادة بعد الوصول فقد اشرک بالله العظیم قال اخر
معاشر الانبیاء اوتیتم اللقب واوتینا ما لم تؤتوه ولاجاد احسن نقول بقول
الرازی علیه الرحمة سحوا فی الضلال سحاً طویلاً وعلی الرشد اکرهوا اکراهاً
کما قال تبارک وتعالی ویتعلمون ما یضرهم ولا ینفعهم ولقد علموا لمن اشتراه ما
له فی الاخرة من خلاق بطون کتب شیخیه مملو است ازین ضلالات خصوصاً کتب
سید کاظم رشتی مثل شرح القصیده وغیره ملخص بعضی کلمات آن که ان النبی هو عقل الکل و
نفس الکل له ملکه فی تدبیر وتصرف الفلک الاطلس المتحرک السموات هو الواجب
الوجود عرشه وکرسیه قلب النبی والولی هو المجرد الذات وتفرقه فی وجودات العالم
اینما تولوا فثم وجه الله هو عقل النبی المکمل العقول والنفوس الروح الله المنطوی
فی وجوده تعالی محیط بکل شیٔ هو النبی بل هو العلی العظیم هو الولی علی العظیم المعبر
عنه الوصی هو الاسم الاعظم الجاری فی کل شیٔ خلقه الله فان علیاً مولاه ولانه کلمة
واحد الوجود والنور المشرق فی سماء الوجود عرض میشود خدمت علماء وعاظ اکر کفریات
این کلمات را از شرح القصیده وغیره بعوام بفهمانند بهتر از آن قصص است که کویند حقیقت
محمدی صلعم چند هزار سال خلق شد یا نور آن کجا بود یا مار جهنم چند زبان دارد اللهم انت تعلم ما اقول
چون نه زبانم طلق است که آنچه در دل است کما هو حقه بگویم ونه قلمم خوش روش است که آنچه در
افکار است بسطور نقل کنم انا ذالک الذی فی صفة الامام ع فی الکافی عن احمد بن محمد عن
ابن فضال عن علی بن عقبة عن عمر عن ابی عبد الله ع قال قال لنا ذات یوم تجد الرجل
لا یخطی بلام ولا واو خطیباً مصقعاً وقلبه اشد ظلمة من اللیل المظلم وتجد رجلاً لا

یستطیع یعبر عما فی قلبه بلسانه وقلبه یزهر کما تزهر المصباح قال علی بن موسی الرضا انی
احب المحدث قیل من المحدث یا بن رسول الله صلعم قال المفهم ملاحظه کنید نقشبندی یکی از طریق
معتبره اهل سنت است که مردهٔ آن کم از شیخ عبد القادر نیست مشاهدات جمیع مردهٔ او را
جمع کرده کتابی شده که جلد دوم آنرا دیدم بقدر قاموس میشود و انقدر طلاکاری کرده بودند
که کتاب مبلغی قیمت داشت اسمش رسایل در مکتوب اول یکی از مرده بمرشد خود نوشته بود در
راه تجلیات سبحانه وتعالی عن ذلک صورت آن مکتوب اول عرض میشود که در اثناء
راه انقدر تجلی اسم ظاهر متجلی گشت که در جمیع اشیاء متجلی خاص علاحده ظاهر گشت علی الخصوص
در کسوت نساء بلکه در اجزاء آنها جدا جدا و انقدر منقاد آن لطایفه گشتم که چه عرض نمایم و در این
انقیاد مضطر بودم ظهوری که در این کسوت بود در هیچ جائی نبود خصوصیات لطایف و
محسنات عجایب که در این لباس مینمود از هیچ ظهوری ظاهر نمی شد پیش ایشان تمام گداخته
آب شده میرفتم و همچنین در هر طعامی و شرابی و کسوتی جدا جدا متجلی شد لطافتی و حسنی
که در طعام لذیذ پر تکلیف و در ماوراء آب شیرین تا آب غیر شیرین همان تفاوت بود
بلکه در هر لذیذی و شیرینی یک خصوصیت کمال علی تفاوت الدرجات جدا جدا
خصوصیات این تجلی را تحریر بعرض نمیتواند رساند اگر در ملازمت علیه میبود شاید معروض
میداشت اما در اثناء این تجلیات آرزوی رفیق میداشتم و در این اثناء معلوم شد که
این تجلی با آن سبب تنزیهی جنگ ندارد باطن همچنان گرفتار آن نسبت است نظاهر
اصلاً ملتفت نیست و چندگاه این تجلیات روی بخفا آوردند و همان نسبت حیرت و
نادانی بحال خود ماند و صارت تلک التجلیات کان لم یکن شیئاً مذکوراً و از آن یک فنا
خاص رو داد که آن یقین علمی که بعد از عود یقین پیدا شده بود در این فنا گم شده و اثری از
مظان نماند در اینوقت آثار اسلام و علامات انهدام شرک خفی بظهور آمدن گرفت
و عروجات بر فوق محدود بسیار واقع میشد مرتبهٔ اول که عروج واقع گشت بعد از
طی چون فوق محدود رسیده در خلد از آنجا ما تحت شهود و در آن اثنا بخاطر آمد که
مقامات بعضی مردم را در آنجا مشاهده نمایم اشخاص را در ان محال دیدم علی تفاوت
الدرجات باز عروج واقع گشت مقام مشایخ عظام و ائمه اهل بیت و خلفاء
الراشدین الاربعه و مقام خاص حضرت رسالت صلعم و همچنان مقامات سایر انبیاء

و رسل مشاهده شد و بعد عروج واقع شد مقام حضرت خواجه نقشبندی قدس الله سرّه الاقدس و بعضی از مشایخ مثل معروف کرخی و غیره تا آخر مکتوب از این خیالات ختم شده است و در جلد اوّل مکتوب ۱۴ مرید واصل به سر خود نوشته است عرض داشت کمترین بندگان احمد آنکه تجلیاتی که در مراتب اکوان ظاهر شده بود پاره از آن در عریضه سابق معروض داشته بود بعد از آن مرتبه وجود که جامع صفات کلیه است ظاهر شد و بصورت زن غیر جمیله مسوده اللون متمثل گشت و پس از آن مرتبه احدیت بصورت مرد بلند بالا که بسر دوار باریک بهن ایستاده است متجلی گشت و این هر دو تجلی بعنوان حقانیه ظاهر شده اند بخلاف تجلیات سابق که نه باین عنوان بوده اند در این اثنا آرزوی رؤیت پیدا شد و چنان بنظر آمد که من گویا شخصی هستم در کنار دریای محیط ایستاده باراده آنکه خود را در آن دریا اندازد امّا از عقب او را بریسمان مضبوط کرده اند که نمیتواند بدریا رفت و آن ریسمان عبارت از تعلقات ببدن عنصری خود میدانستم و آرزو میکردم که آن ریسمان گسسته شود و ایضا کیفیتی روی داد که قلم و مداد آنرا شرح نتوان کرد الی آخر هذیانه آن کتاب مقدار دو هزار مکتوب میشود که جمع شده کتاب جلد کرده اند جمله از این خرافات و کفریات و شطحیات است همین دو مکتوب نقل شد کافیست حال ملاحظه باید کرد که بدین اسلام چه مصائب وارد آمده است و علماء سنّی یا شیعه چه تأویل خواهند کرد که مضحکه ملل روی زمین نشویم با این ادّعای توحید و اخلاص آن اگر گویند اینها قابل گفتگو نیستند پس چرا نصف اسلام در هندوستان و افغانستان و ترکستان و ملک عثمانی قادری و نقشبندی و رفاعی و غیره یا در ایران صوفی و شاه نعمة اللهی و شمسی و قلندری و شیخی و بابی شده است پس کدام بدعت است که پیغمبر خدا ص میفرماید اذا ظهر البدع فللعالم ان نظهر علمه و من لم یفعل فعلیه لعنة الله هذا سطح لطفخ من حرّ ملب الانسان که قابل است جهل اینطور در او تصرف کند که رو بروی هلاکت و فلاکت و ضلالت بکشد بحدّی که کالانعام بل هم اضل سبیلاً شود چه طور شود از این جنس نجس خدا شده خالق سماوات و ارضین شده تعالی الله عن ذلک علوّاً عظیماً و الله اگر عرفاء هر زمان و حکماء عالم تمام عمر خود را صرف کنند بحقیقت

خلقت سک و کیفیات نشو و نما و پرورش اولاد در جوف و خارج مقدار
شعور آن و سمع و دیده و چه در فکر آن سک است نخواهد دانست ابداً خلاف صنع انسان
اگر بنشینند نزد نجار خواهند دید چه طور آلت کار دست گرفته و چوب میتراشد و میبرد
و جفت میکند و سریر یا تخت یا صندوق میسازد که ناظر تمام علم حق المعرفه بآن حاصل میکند
آنست که خدا هر وقت میفرماید تفکر کنید بمخلوقات از انسان و حیوان و نبات و سماوات
و نجوم و شمس و قمر بقوله تعالی والذین یتفکرون فی خلق السموات والارض ربنا ما
خلقت هذا باطلاً سبحانك فقنا عذاب النار هذا و نحوه مشاهدات باب
ملاحظه کنید یکی از فصول احسن القصص علی محمد تا گوید خدا من گفت قال انی قد رأیت بعد
صلوة الفجر فی شهر الحرام شهر رمضان الذی انزل فیه القران مقبلاً الی القبلة بجلسة
علی هیئة المتعقب ناظر الی الله العلی وکان الله علی کل شیئ شهیداً و لم یجاء نفس
من الارض المقدسة حرم الحسین وکان سعیشا غابراً موجهاً الی علی الامر بالامر
مساماً و قد قال انی رأیت فی المنام شجرة رفیعه خارجه فی حرم الحسین محاذیه لمصرع
راسه الشریف علی الارض قد کان علی الحق بالحق مرفوعاً و لقد رأیت علیه حوریه
معلقة جملیه مکلمة انی انا محبوب العالمین من اولین و اخرین من فی المشرق والمغرب
انا یمین الله الناظره و انا ید الله الباسطه و انا اذن الله الواعیه و امثال هذا
الکلمات مترافعة صوتها الی سماء غیر ملتفته الی الیمین والشمال متناطقة و بلا
وقف و لا حصر و ما رأیت منهما علی الحق بالحق من بعض الحروف سکوتاً فاعجبنی الشجرة
ومن علیها و من مقالته متعلقها الحمّا قد رأی الله علی الحق بالحق ایة اخری نفل
بحروفه فانظر علی هذه الخیالات الفاسدة و وساوس شیطانیه رحم الله ملا احمد
النراقی صاحب کتاب معراج السعادة قال و ما من حدیث کذب الا فیه کلمة یدل
علی کذبها لاهل الفطن مثل هذا و غیره و اقول اسمع ما اقول بزعمه هذه الکلمات
لا یخلوا من ثلاثة اقوال اما کلام الله تعالی او وحیاً الیه او هو الله یتکلم کما هو
زعمه فان کان کلام الله لا ینبغی ان یختلف بل یکون کلاماً بلیغاً مثلا انه قال شهر
رمضان الذی انزل فیه القران ایضاً قوله متجلستاً علی الامر بالامر ساماً مترافعة صوتها
غلط لغو مهمل هذا عرب البدو و الحضر اسئل ان کنت لا تعلم قوله وجه الثانی

ان كان الذی جاء نفس من ارض المقدسة یرید به علی او مهدی صاحب الزمان هم
عرب وافصح العرب کلما نهم مشهور عند العالم مایقولون خارجة من حرم الحسین
محاذیه لمصرع راس الشریف علی الحق بالحق مرفوعًا او متناطقة بلا وقف ولا حرف
بعض حروف سکوتًا لا یتکلم هذا الآن بکون رجل هندی یرید یتکلم بالعربی من
غیر علم او ترکی یتکلم بالفارسی من غیر رشد الثالث وانکان هو من عند نفسه
من خیالات وغرور ما یعلم ما یهذی ویتقول علی الله حیث یقول ادعی الی او قال
کذا او ادعی ربوبیة مثل قوله انی انا الله امثالهم من الزنادقة کما مر ذکر بعض منهم وبعضًا
یأتی من بعده وهذا شانه کما ینطق علیه کل کتابه المسمی بیانًا فاتلوها حتی یتبین الرشد
من الغی والجهل من الیقین فویل للذین یکتبون الکتاب بایدیهم ثم یقولون هذا من عند
الله لیشتروا به ثمنًا قلیلًا فویل لهم مما کتبت ایدیهم وویل لهم مما یکسبون هذا هم و
غیرهم من اول الی اخر القوم والله علیم خبیر انهم قطاع طریق التوحید وغشاش لا یخفی
علی البصیر بما اقول وهذا ان رأیت منام طبق کما هم رأوه لکن انا اقول کما رأیت لا زیادة
ولا نقصان من غیر غرض ولا مرض ولا طمع ولا ریاسة ولا ادعاء خلاف القوم هم کلما انهم
ملوثة بالاغراض النفسانیة والوساوس الشیطانیه والله شهید علی ما اقول ولعنة
الله علی الکاذبین وهو هکذا انی انا فی ایام مجاهدتی فی تحفنو لبابیه
کنت اجالسهم لیلًا ونهارًا واباحثهم رأیت کلها جهل ولغو اعوجاج من غیر
مستقیم حتی جری الکلام فی بحث واجب الوجود وفی بدو الخلق وکیف تصرف فی
العالم وعلم بالمعلومات وغیر المعلومات سبب خلق الشر والخیر علت خلقة الانسان
وغیره مع غنائه المطلق کیفیات الملائک واسرار الغیب والشهود وکیف کان
شأنه تعالی قبل وجود الخلق وما یکون بعد هذا ونحوه الذی کلها من لقات و
منهیات کما قال صلعم تفکروا فی خلق الله ولا فی ذات الله لانه لا یزیدک تفکر فی ذات
الله الا بعدًا کما قال ابن ابی الحدید ما انتم الا الفراش رای سراجًا قد توقد
فدنی واحرق نفسه ولو اهتدی رشد الابد الحاصل انا معهم فی هذا
المقال والحقیقة اخلاص توحیدی کانه یرید یتزلزل لکن انا فی کمال الاحتیاط
اتحفظ علی التوحید بموازین محکمات الانبیاء لکن مع هذا فکری فی بعض الساعات

فی رؤیا الصلعم

تشوش لا محالة فی ذلک الاحوال رأیت فی منامی کانّہ انا فی طریق الواضح المحجة البیضاء
لیس فیه حجر ولا حسک متوجهاً الی نحو القبلة وفی الطریق ناس کثیرین مقدّمین و
مؤخّرین سایرین مطمئنین امنین لیس مضطرین ولا مختلفین کلهم الی جهة القبلة و
انا احدهم سئینا ماشاء الله الی ان رائیت الطّریق الجادة صار مثل سلم عریض منصوب
من الارض الی عنان السّماء وانا واضع رجلی الی المرقات ومتمسک بیدی الاخری
التخطی بالصّعود وکذالک النّاس منهم مقدم بین یدی ومنهم متوخر خلف ظهری
کما کنّا فی الطّریق عرجنا نحو السّماء ماشاء الله کانّه قیل لنا انّه فی ممرنا قطاع
الطریق حیث یقتلون للانسان ویاخذون ما عنده من المال انا فی نفسی حصل
ریب اضطراب خفیف وانا استحکم اقدامی ویدای فی ادراج السلّم مجدّاً بالصّعود
وانا علی حضر انظر یمیناً وشمالاً ونحن کذلک الی ان رأیت السلّم تضعف کان عریض
قرب عمودیه صار مثل دراج عادی وهو یمیل یمیناً وشمالاً وفی یمین السلّم وشماله
رأیت اشجار غیلان وعوسج وغیره من اشجار الجبال مشبلة مظلم لا یری تحت الاشجار ولا یری من فیه
من حیوان او انسان کانّہ قیل لی هذا محل قطاع الطّریق ومحل الخوف وانا اصعد
بالسلّم مع الخوف والسلّم مضطرب کانّه هو من الحبل الممدود یمیل یمیناً وشمالاً هکذا
وانا متمسک به حذراً من اللصوص ارید اخلص نفسی من ذلک المحل الخوف الی ان
جاوزت ذلک المحل صعوداً وعرجت قلیلاً حتّی انتهی السلّم الی سطح الارض کانّه
عالم غیر هذا العالم انهار جاریة علی الصّخور واشجار مثمرة تشرق الشمس من
غیر الحرارة ولا تؤذی ورأیت زوار الحسینؑ فی المحامل من غیر ستور راکبین کلهم
رجال الا غلبهم ترک من اهل قافقاز وجمیع البستهم وکلاوا تهم اخشاب محاملهم
علیه معلقة عقود اللئالی المنظوم یتلألأ من ضوء الشمس لعله فیه جواهر اخر
لیس محقق والمحامل منهم وقوف کل منتظر منهم یمشون مختلفین بالایاب والذهاب
الحاصل رأیت ما لا رأت عین مثلها واستررت سروراً لا یوصف من بعد ذلک
الخوف والتعب من کثرة السّرور وشدة الفرح انتبهت من النّوم والله شاهد قیب
وانا علی فراشی مضطجع خطر ببالی تاویله من غیر تردد ان الطریق هو طریق الاسلام اثنی عشریة
الاصولیین وصار سلّم منصوب الی عنان السّماء هو التّوحید المحمدیین المتمسّکین

سیدهم وارجلهم الاصولیین وانا احدهم وذلک الزوار الغیلان وغیره دیانة البابیه وغیرهم من ملل وقطاع الطریق مردة الباب والبهاء یریدون یسلبون التوحید من الانسان ویلقونه الی الشرک والکفر ذلک کما ورد فی الشرع ومن اضل المؤمن والقاه بالکفر کانه قتله ومن مات مشرکا سلب الله عنه جمیع نعمه وهو فی العذاب الالیم الی الابد و اضطراب السلم یمیل عیبا وتماما لاهوذالک تزلزل القلب فی حین مکالمتی معهم فی ذات الله تعالی لانه اصل التوحید واخلاص الذی وصفهم الانبیاء فی محکمات الایات والمواعظ الحسنة وانتهی السلم الی سطح الارض کان غیر هذا العالم کما وصفناه واذهاب الخوف والتعب منی وحصول السرور والفرح الذی لا یوصف کما هو حقه ارجوا ان یکون عاقبة امری علی الصلاح والفلاح واموت مؤمنا وموحدا مخلصا لله ورسوله واله الطاهرین ورؤیتی ناس مثل الزوار ذالک المؤمنون الصالحون ارجوا ان یکون حشری معهم والله هو ولی المؤمنین ربنا اتنا فی الدنیا حسنه وفی الاخرة حسنة وقنا عذاب النار ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا وهب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب من مقصودم این بود که در این اوراق غیر از اقوال صوفیه و وحدة الوجودیه و حلولیه وغیره ذکر نشود باز تحمل نشد و بطول کشید حال بعضی از ایشان که ذکر نشده عرض میشود ملای رومی که یکی از اکابر قوم است کتاب مثنویش مملواست از شطحات رمزا و تصریحا خصوص دیوان شمس که قول ملاست از آن یک فقره ذکر میشود ؛ ای عاشقا ای عاشقا من عاشق شیداستم ؛ عشقم چه بر سر میزند من واله و شیداستم ؛ هم عاشق شیداستم هم واله یکتاستم ؛ آنجاستم اینجاستم نه زیر و نه بالاستم

در عرش و در کرسی منم والاصل والانخطی منم ؛ باحاملا عرشی بگو من پیش از این برخاستم
عالم منور شد ز من آدم مصور شد ز من ؛ هم عالمم هم فاضلم هم قاضی القضاستم
برخاستم برجاستم پیداستم برجاستم ؛ پنهان چرا باشی ز من راز نهان با من بگو
در دیده ما نار انجو نور بصر بیناستم ؛ چون بلبل گویا منم همچون گل بویا منم
جانا ترا جویا منم فاش و نهان جویاستم ؛ در کار بی کاران منم هم درد بیماران منم
سود خریداران منم سر در سر سوداستم ؛ هم پیر و هم برنا منم هم شیخ و هم رعنا منم
هم زشت و هم زیبا منم هم شر و هم خرماستم ؛ هم با صلوة دائمم هم بی صلوة قائمم
هم صبح را اشناختم هم شام را اشناستم ؛ دنیا منم عقبی منم طوطی منم قمری منم

انسی منم جنی منم چون در این دریا ستم
در شعله های عشق بین کاندر زبان گویاستم
یوسف منم عیسی منم موسی منم شعیاستم
هم حکمت لقمان منم هم یونس و یحیی استم
هم صاحب کشور منم زان بادهٔ تقواستم
هم درد و هم درمان منم با درد لا افزاستم
جان از من و منهم زجان از حضرت اعلاستم
مهر از جهانیان گسل باقی او زیباستم
بر ارض و بر سما قلم پنهان و هم پیداستم
هم شاه را بینی عیان در جرعهٔ صهباستم

هم کوه و هم صحرا منم هم گوهر دریا منم
دریای بی پایان منم با نوح کشتیبان منم
ایوب را درمان منم یعقوب را جانان منم
هم احمد و حیدر منم هم بادهٔ حمرا استم
آدم منم ایندم منم هم ریش و هم مرهم منم
فرمان بر و فرمان دهم هم جان ستان هم جان دهم
خاموش از این گفتار دل کن تهی زین لب و گل
ای شمس دین ای شمس دین روشن کن روی یقین
مولی تو در میدان جان با شاه میگویی سخن

ملاحظه فرمائید با دقت هر چه از روز گفتار علی محمد تا مردن میرزا حسینعلی از این مزخرفات و کفریات گفته باشند بقدر این قصیدهٔ ملای رومی نه گفته اند و ثانیا انقدر این ملای رومی فصیح و بلیغ بوده که شیرینی کلامش کفر و غرور او را مخفی داشته مثل ابو العلاء المعری کان یصعد علی الجبل و یقول با علا صوته یا رب کلمنی انا افصح من موسی نه علی محمد بی پروا هر چه کفریات بزبان آمده گفته است در بیان لا اله الا انا الاحد الاحد لا اله الا انا الصماد الصمید انی الله لا اله الا انا السراج السریج اننی انا الله لا اله الا انا القدام القدیم اننی انا الله لا اله الا انا الجذاب الجذیب اننی انا الله لا اله الا انا الطراز الطریز الی اخره قبحا لذلک الرب الذی لا یستطیع ان یتکلم مثل الناس المربوبین ما هو الا عدم جائز او قصدا للضلال والاکل من کان یقدر ان یقول واحد الاحد قدیم الصمد و نحوه لکن عجم عربی نمیداند این است که بی حجاب هر چه بزبانش آمده گفته است دو نفر عرب بحمام رفتند یکی از ایشان در حمام زیاد باد در میکرد رفیقش گفت حیا بکن عجمها بما عیب میکنند گفت عجمها عربی نمیدانند حال این برادر عجمها عربی نمیدانند والا میرزا حسینعلی در یکی از الواح نمیگفت یشهد شعری لجمالی بانی انا الله انا یا اهل البقا اسمعوا ما یظهر من اطوار هذا الشعر المولهة المضطربة المتحرکة فی بقعة النور هذا عرش الظهور الله لا اله الا انا کنت الهاً یا ملأ السموات والارض لو تصغوا اذانکم تسمعوا من

شعر انی انه لا اله الا هو کیف تعترضون علی هذا الجمال الی اخره در جای خود ذکر
شده یا در فارسی گوید ای بلبلان منم از یثرب و نه از بطحا و نه از عراق و نه از شام
و لکن گاهی بتفرج و سیر در دیار سایرم و گاهی در مصر و گاهی در بیت لحم و جلیل
و گاهی در حجاز و گاهی در عراق و فارس و حال در ادرنه کشف نقاب نموده ام
شما بحسب من مغرور اید و لکن از من دور معلوم شد که زاغید و اسم بلبل آموخته اید
و در ارض وهم و تقلید سایرید و از روضهٔ مبارکهٔ توحید محروم الی آخر هذیانه و مقالهٔ
زشت او در این رساله ذکر خواهد شد ملاحظه فرمایید مقصود اجمالیش آنست که گوید
شما مشرک میباشید اسم توحید بخود بسته اید موحد باید آدم و نوح و موسی و فرعون
با عیسی و محمد و علی و منصور و ملای رومی و علی محمد فارسی و میرزا حسینعلی را خدا بداند که
هر وقت در این اجساد نحس کشف ظهور کرده اند گفته انا الله البراق ذو الابتراق و سقا
ذو الاشفاق و راق ذو الارتقاق رقاق ذو الارتفاق حقاق ذو الاحتقاق سیاق ذو
الاستیاق و نحوه کثیره که حقیقت دل انسان خفه میشود در وقت خواندن یا نوشتن خانه خراب
تو که میخواهی کل فرلاقید شوی مرید ملای رومی بشو که کلماتش در خواندن وجد میآورد با کفر و الحادش
با آنکه علما نهی کرده اند خواندن مثنوی یا دیوان شمس از بسکه شیرین لهجه است دیگر عوام
ملتفت بکفریش نمیشوند بلی با بهاء یک جهت هم هست که کفر آنها هم ببعض عوام کالانعام زود
ظاهر و معلوم نمیشود کلمات عربی وار غلط و مهمل اینقدر بهم بافته است که لا تعد کسی که روزی
دو هزار بیت بزعم خودش از این هذیانات و کفریات ببافد ملاحظه کن چند جلد خواهد شد بینک و
بین الله کلام خدای حکیم باین طول و درازی مهمل از برای چه و این با بهاء یک مذهب تازه نیست
که حاجت باین روده درازی شود چنانکه در این اوراق از اقوال این سلسله ذکر شد و بعد هم ذکر
خواهد شد همه بیک اصل راجع میشوند که شجرهٔ خبیثه باشند الا هیچیک مثل اینها کلام متناقض
و پلید و زخرف القول نگفته است هر کس از تناقض و غلط و مهمل حیا کرده بیک میزان انشا کرده
این خانه خراب مثل دزد ناشی بکاهدان زده لکن از کثرت شقاوت بکاهدان عوام آتش زده

منقولات دبستان المذاهب

فسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون در کتاب دبستان المذاهب مطالعه کن که در
هر عصری از اعصار این قوم و اهل این عقیده بوده اند که هر وقت خلاف انبیاء و ضد توحید انبیا
بانواع حیل مردم را اغوا کرده اند لکن هیچکس مثل اینها بی انصاف و بی حیا گفتگو نکرده است مثلاً

مسلمان انبیاء را بنده و مخلوق مثل خود میدانند کوئیم خدا از برای ارشاد صلاح دینوی و اخروی ما آنهارا
معصوم قرار داده از سهو و خطا و معجز و برهان بایشان داده که ما بآنها پیروی کنیم که این او امر و نواهی را
از خدا بما میکویید ما هم بعقل خود دران او امر و نواهی صلاح خود را ملاحظه کرده ایم لکن اصول بابیها
این است که غیر از زندکی این عالم دیگر عالمی نیست و خدا هم همان روح حیات است که در
آدم بوده و در موسی و عیسی و علی محمد باب و میرزا حسینعلی و عباس افندی و غیره الی مالانهایه این
کلمات بی نصافی و بی شرمی است باین سبب که هر آینه جزا و عقاب غیر این عالم نیست و خدای منتقم غیر از اینها نیست
و ان مثل من است خصوص بابیها که اصل معجز را انکار کرده اند مثل زنده کردن میت و متکلم
شدن حیوان و حیوان شدن چوب و شفا بخشیدن کور و لنک فقط معجز همان حرف
زدن است و بس خواه مربوط باشد یا نامربوط در این حال چرا تو خدا باشی من بنا شم تو سر باشی من
من دم هرچه در تو هست در من موجود تو مدتی در شکم ما در بوده و چند سال بعد در نجاست
بازی کرده من مثل تو بلکه هر انسان مثل من بلکه هر حیوان از اینحال نصیب دارد تو مردی
من هم خواهم مرد تو من بعد خواهی آمد علی محمد شوی آند بکری حسینعلی هر دو از مربول منهم
مثل تو بعد خواهم آمد حسینقلی شده کار میفروشم و زندکی کنم انحال بر تو خوش است و اینحال
برای من درد سر و شکم من و تو هر دو یکسان است من هم مثل تو آیه خوان و آیه کو هستم اما از خوف
خدا کفریات که زنادقه کویند نکویم و الا بزبان انا الله یا انا عبد الله فرق الغب
نیست نه ید و بیضا داری و نه عصای موسی و نه نفس عیسی داری و نه نطق محمدی و نه نهج البلاغه
و نه توحید و اخلاص و نه احکام محکم و نامربوط تر از همه مردم سخن کوئی مثل من بافندکی
لا اله الا هو الحی القیوم لیس کمثله شیء و هو السمیع العلیم و من یقول غیر ما اقول فی قلل
الجبال رماد ارمدی الله خالق السموات والارض وما بینهما و من جاحد الحق بالحق
علی الحق یقوم یوم القیمه علی دستسلا قل هو الله احد الصمد لا ناکل حتیسا ولا
زنجیلاً لا تجری علیه الحرکه والسکون لا یوصف فی المادیس و لا زنجان ولا
اردیلاً هو الاول بلا اول والیس معه احد حقیقة الفرد الصمد انا ممنون الازل دلیلا
هائی لهیهی هفهفی لفلفی لیلا لهویلاً هو الله بدیع السموات والارضین والشمس والقمر
والنجوم مسخرات بامره قادر علی کل شیء وغنیّ عن کل شیء من قال بخلی فی او حل فی هو
خرخری سرسری مخ راسه مفرفراً هو المکون المکان ولا یوصف بالمکان ولا زمان

فی منسوجات المؤلف

آنجا ستم اینجا ستم درا درنه کشف نقاب مطرطرا هو الله خالق الخلق و رازق العباد محی البلاد
یحیی و یمیت وهو حی لا یموت عزیز المتعال انا الناب باب الضلال لا اله الا الله انقلب بالنول
والعذرة طفلاً بركنی امی لیلاً لا ابصرون نهارا مفرفرا قارورًا ررررًا مرمرًا لا اعلم
من الحق بالحق علی الحق فطمبرا مرمهما سطما سکرا مخنوبًا دسمور العملا انا واسمترًا
مبرابًا سواء السبلا فرعون نمرود منصور رومی باب بهاکر بکورًا فاستمع ما الهی
الیك من هذا الهجر هجرًا مهجورًا تعالی الله عن صفة المخلوق یحتاج الی الغائط والزورًا
والنکاح خوشکیلاً انثی او ذکورًا تعالی الله عن ذلك وتقدس ولو لا یعلم
بعرًا وحمیرًا الله هو الرحمن الرحیم الرؤف العطوف اللطیف بالعباد ارسل الرسل مبشرین و
منذرین وعصمهم من الزلل لطفًا منه علی العباد حیز قوم صرصر باره دروغ حبله
لا یدخل بالتربة ابت انی ان انا انی ان لماذا انت الرب انا نعمع انت حروًا جربوعًا
حرحرًا کلما فی الخلق لا یوجد عند خالقه لیس فی یدك عصاء موسی ولا لسان عیسی
ولا برهان محمد ص ابت تقول کلامًا کالبن جملا تاجا لین علی الحق بالحق موفونًا انا اقول
فرافرداش فور تی قلیلاً الصلوة والسلام علی الانبیاء المرسلین الذین هم لا ینطقون
عن الهوی ان هی الا وحی یوحی الیهم انزل الله علیهم الکتاب لیحکموا بین الناس فیما
اختلفوا بالتوحید والاخلاص فی الاحکام قالوا نحن عبد الله آتانا الکتاب و جعلنا
انبیاء ان لا نتخذ اربابًا من دون الله کل من قال انی انا الله اوظهر لله فی مقعده بصلاء
و قلیلاً من اتخذ مرسدًا مبلا یقول هجرًا فدجنی علی نفسه جیسقلاً او اتخذ الها
یأکل ویشرب ثم یتبشر شرو ینخر خرًا نری ثقل غداء عقدا معائه مثل الحجر علی الارض
یتململاً یمنی الشفا ودواء اوکوز یا قرفرًا تبًا لکم ولما تعبدون ایها الحمقاء
التفرشًا لو تبصرتم وتفکرتم فی خلق الله المحیر العقولا لقلتم کلما قدمت فکری فیك
شبرًا فرمیلا فتری هذا شمس من خلق الله لا تقدر تملأ عینك منها ولا تدری کیف
تشرق علی الاشجار والانهار انظر الی السماء کیف رفعت والنجوم لا یعد وعرضها
لا یوصف وطولها لا ینتهی لا یعلمها الا خالقها وعینك بقدر دبرداج ما تدری
هو زیت او زجاج تری به السماء والشمس والقمر والنجوم والبروج والافلاك قال تبارك
وتعالی سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین انه الحق وفی انفسکم افلا تبصرون

ما تدری ما هو ضوء عينك كيف تدرك حالفه وقلبك اذا اكل الطير لا يسمع كيف سويد
تحط بها على السموات وما فوقها والارضين وما تحتها لا تدرك عيون رقيب من يديك
مثل النمل والحرص كيف تدرك حال قدره وازقه وابتدائه وانتهائه ولا تدرك دورة
فی بطنك هبوكبيرا ام صغيرا اكبيرا وقليل اساس هوا وسواد ما وبلك كيف تدرك
ما هو فی سمك السمآء وفوق الشمس والقمر والنجوم لا تدرك امس كنت فی بطن امك
بين الدم والفرث تتقلب كيف تدرك اول الايجاد وحقيقة حال المخلوقات اسكت
ايها الصوفی لا امّ لك وايها البابی والبهائی زللتم عن الحق وسلكتم سبلاً اظلم
عراً وفيه حفائر وبئرات تساقطون فيه عمياناً وغروراً هنالك تنتبهون من الغفلة
يوم لا ينفع الندم وتقول ماليت لم اتخذ فلاناً خليلاً ويقولون لما اضل التمونا ويقول
انی دعونكم اجبتمونی وما كان لی عليكم سلطاناً فلا تلومونی ولوموا انفسكم هذا
قرآن مجيد هدى للمتقين فاتلوا منها آية وآمن به يكفيك الهداية ويغنيك عن
المائة الف بيت من هذيان الشأن واقرء قوله تعالى لله ملك السموات والارض
والله على كل شیء قدير ان فی خلق السموات والارض واختلاف الليل والنهار لآيات لاولی
الالباب الذين يذكرون الله قياماً وقعوداً وعلى جنوبهم ويتفكرون فی خلق السموات
والارض ربنا ما خلقت هذا باطلاً سبحانك فقنا عذاب النار ربنا انك من تدخل
النار فقد اخزيته وما للظالمين من انصار ربنا اننا سمعنا منادياً ينادی للايمان
ان آمنوا بربكم فآمنا ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وكفر عنا سيئاتنا وتوفنا مع الابرار ربنا
وآتنا ما وعدتنا على رسلك ولا تخزنا يوم القيامة انك لا تخلف الميعاد هذا سبيل
السداد وطريق الرشاد والتوحيد والاخلاص واليقين بالميعاد ومعرفة الجبار و
الايمان بخالق السموات والارض والايقان برسله وكتبه والنهی عن الفحشاء والمنكر
كما آمن الصالحون المؤمنون العالمون طوبى لمن سلك سبيلهم وآمن بالله ورسوله
وعمل بمحكم كتابه وصدق بمتشابهه وتولى الصالحين وتبرء من المضلين والسلم
على محمد وآله الطاهرين المعصومين والحمد لله رب العالمين باز بعضی كلمات موهومات
بيان ذكر ميشود بدقت ملاحظه نما سيد ابن را بعنوان مناجات گفته است بزعم خود مثل بعض
آيات قرآن مجيد قوله تعالى ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا وهب لنا من لدنك

رحمة انك انت الوهّاب لکن ضرب الله علی یده حتی طاس عقله و طار لبه کما تراه این آیت
اوّلش ان هذا آثار نقطة عزّوجل فی شئون الخمسه قوله بسم الله
الهی الابهی الحمد لله الّذی قد اظهر ذاتیات الحمدیات ما طراز طرزا طراز طرزانیه
واسرار الکوننات الذاتیات باشراق سوارق شراق شراقه والاح الذاتیات البارجیات
بطوالع بدایع رفایع منابع مجد قدس مساعیه واظهر انوار نبات متلالئات بظهورات
آیات قدس فردانیه استحمد حمداً ما حمد احد من قبل ولا یسحمده احد من بعد حمد اطلع
واضاء واشرق فانار و برق فاباد واشرق فاضاء و لشعشع فار تفع ولسطع فامتع حمداً
سراقاً ذو الاشتراق و براقاً ذو الابتراق وسفاقاً ذو الاستقبار فاذو الارتفاق براقاً ذو الارتقاق
ورفاقاً ذو الارتفاق وحقاقاً ذو الاحتقاق وسباقاً ذو الاستباق وفراقاً ذو
الافتراق وحداقاً ذو الاحتداق وفلاقاً ذو الافتلاق وخلاقاً ذو الاختلاق و
رهاقاً ذو الازتهاق وسقاقاً ذو الاستقاق بنا طراز ذو طراز وعزازاً ذو الاعتزاز
وکنازاً ذو الاکتناز دخار ذو الادّخار فخار ذو الافتخار وسخار ذو الاسخار ونوار
ذو الانوار وفطاراً ذو الانفطار وظهار ذو الاظتهار وخبار ذو الاخبار وظهار
ذو الاظتهار ونصار ذو الانتصار الی ان اتی بقوا فی اخر مثل جلال کمال رفعا هیا
بحیا ما جملا نا جمولا ما و عظما نا و نحوه الذی یعجز القلم ان ینقش ما اتاه فی هذا بان
البیان و در جای دیگر از روی بیحیائی گوید اینهم مثل قرآن عربی المبین است بلکه افصح و ابلغ چرا محمد
ایمان آورده اید و بمن ایمان نمی آورید دیگر نمیدانند که این عربی مثل ترکی میماند که فارسی گفته باشد
من غیر علم مثل این شعر کلین کوکدن کون گیرم چیلاغ یا بوچا یوک سیرم سر سرخ سندر برم
منم دشمن کاری کوریرم یا سنی یا غی طاشه سورریرم آتی اوتی اتیه یوررم باجی انا دشاغی کسررم
و امثال این هرچه بزبان آید بگوید که یقین ترکها باین ابیات میخندند و مسخره میکنند یا گویند دیوانه است
باین سبب که کلین عروس است کوکدن از آسمان کون خار صحرا کیرم میپوشم همه بی معنی و بی ربط
است مثل چیلاغ یا بو چا یوب سیرم یعنی یا بوی برهنه را زود میخورم و خارج از انصاف انسانیت
که هر مهملی را معنی و تاویل بکنند از برای اصلاح عقیده فاسد خود که مثل این ابیات را کسی میگوید اینها
پر معنی است کلین کوکدن یعنی باید طالب حوری بهشت شد نه طالب جیفه دنیا زن زشت
مثل خار موذیست چیلاغ یا بو مقصود مجرد شدن از علایق دنیا و غیظ را فرو بردن سر سرخ

شهوت را باید برید دشمن بزرگ نفس امّاره را باید کور کرد سر غرور نفس را با روغن سنگ محک فرود
آری و همه عالم را باید یکسان شمرده با ایشان آمیزش کرد در میان اسب و سگ و نبات انس گرفت
علایق زن و فرزند و مادر و خویشان را باید برید قلب را بحق سپرد از این قرار هر لغوی و کفری میشود
تأویل کرد چنانکه نمونهٔ از آن ذکر شد بعضی که صاحب لسان طلق باشند باغراض باطلهٔ خود چنان
با دلهای مغلق بیان کنند تا بقوله ان من البیان لسحراً صادق آید لکن خارج از انصاف
است این طور تأویلات کسی که صاحب حیا و انسانیّت کامل باشد چنین مهملات نگوید الّا از روی
سهو اگر گوید هر وقت معلومش شود خجالت کشیده عذر خواهد که اشتباه کرده ام نه که از زیادی جهل
گوید خوب گفته ام چنین و چنان معنی دارد این کار حکیم عاقل نمباشد یک سیّد احمد عرب است
ساکن کربلا گفت یک وقتی در تبریز تجارت میکردم یکروز مهمان بودم قدری قلیل غذا خورده
دست کشیدم صاحب مکان گفت سیر شدی گفتم من طوغدم همگی بی اختیار خندیدند من خجل شده
ندانستم سبب خنده چه بود صاحب خانه گفت تو گفتی زائیدم باید بگوئی طویدم گفتی طوغدم گوید خودم
نیز خندیدم لکن از خجالت عرق کردم و تا بحال هر وقت بیادم آید منفعل شوم هذا لحیاء من الایمان
لکن اگر ایمان نباشد چه باید کرد عبد الملک ابن مروان گفت مویم سفید شده از ترس الحان در خطبه حال
تو انصاف بده کلمات علی محمد را ملاحظه کن چند هزار طوغدم بوغدم جوغدم دارد که هیچ معنی ندارد مگر
مثل معنی گوگدن گوین که ذکر شد کسی که ادعای خدائی کند کفر او اظهر من الشمس است و کسی ادعای
پیغمبری و امامت و خلافت کبری کند یک دروغ یا غلط او یک اشتباه یا یک فسق در تکذیب
آن کافیست هر چه در اینجا ذکر شده زیاده از آن است که مقتضی بود لکن الکلام یجرّ الکلام
شده است حال بعض از کفریات صوفیان ذکر میشود ایضاً که هر کس از عوام اهل ایران بداند که
طریق باب کفر تازه نیست بلکه در هر زمان انواع اقوام بوده اند که خلاف انبیا مردم را تعلیم
میداده اند کتاب دبستان المذاهب را ملاحظه کن عجایب عقاید با ادلّه خواهی دید بزعم ایشان
یکی از آنها جمتاسب در عهد جمشید شاه بوده که مردم را بخود دعوت میکرد در نزد ایشان
جهان را در خارج وجودی نیست هر چه هست اینجاست غیر او چیزی نیست و مذهب رادیان
در ایّام ضحّاک پادشاه زنده مقال ایشان این بود خدا آفتاب است زیرا که فیض او شامل است
بجمیع موجودات فلک چهارم که وسط حقیقی افلاک سبعه است منزل اوست چنانچه ذاتش خیر
و فیض است فیض او علی السویّه بسایر اشیاء میرسد همچنانکه دل سلطان بدن است در سینه قرار

گرفته است و همچنان سلاطین در وسط ملک دار السلطنه قرار میدهند که فیض او علی السویه برعیت
برسد هذا و نحو شید رنگیان در وسط ملک ضحاک خلاصه قول آن طبیعت ایزد است
انسان و حیوان و نبات یکسانند چون بزند باز برویند الی مالانهایه بیکران باز در حکومت ضحاک
پیدا شدند آن گفت آتش خداست از اشتعال آن ستارها پیدا شده از دخان آسمانها آفتاب
ذات حقیقی اوست آتش گرم خشک است از گرمی آتش هوای گرم تر پیدا شده است از سردی
هوا آب بوجود آمده الی آخر ترهات آن میلانیان میلان مردی بوده در ایران نامدار آن گوید
که موجد حقیقی هواست چون گرم تراست و از گرمی آتش و از تری او آب و از اشتعال آتش
ستارها و از دخان آسمانها الی آخره طریق الاربان در زمان ضحاک عقیده ایشان خدا آب است
از جوش آب آتش بوجود آمده از آتش آسمان و کوکب و غیره شید آبیان که شدآب مرد
بسیار معتبر مصدق ملوک عجم بوده آن گفته ایزد خاک است یعنی خاک قدیم بود جمیع اشیاء
از آن بوجود آمده از خشکی آن آتش و از آتش آسمانها و کواکب و از سردی او آب و از آب هوا
الی آخره مذهب اخشیان اخشیان مرد موبدی فارسی بوده عالم را بدین خود دعوت کرد اصول
ایشان چنین است که روح اخشی خداست و خدا دیدنی نیست چون بی جسد بنظر نیاید و آثار
آن که حیات و حرکت است دیده خدا باقی باقی فانی چه روح جمیع اشیاء است که فانی نمیشود
عناصر تلاشی شود روح حی القیوم است این فرقه نعل بالنعل با صول با بهائی است حال از این قوم
در کشمیر و سایر جاهای متفرقه موجود است رساله دیدم از شمس الدین مرشد فانی که در آن
تقویت دین آن نموده با دلایل آیات قرآن و احادیث بزعم خود مثل ایقان میرزا حسینعلی بها
بتقویت دین باب اصل اصول اینها ذکر شد و باز عقیده ایشان بدنیا نیست و نه قیامت و نه
حساب رجعت اینست که نطفه از غذاء موجود میشود باز چون بدن حیوان از هم پاشیده غذای جانور
شود و ثواب و عقاب در مذهب ایشان اصل نیست بهشت ایشان عبارت است
گرد هم جمع شدن خوردن و آشامیدن و پوشیدن و صحبت کردن و امثال آن لذت حسی
لکن حیوانات را آزاد کردن بد است وطی دختر و خواهر و خاله و مادر نزد ایشان رواست گویند
آب که اصل آفرینش دختر است از قضیب بیرون آمده برحم پس از هر دو جهت از قضیب پدر
منع ندارد همچنان راه بر آمدن خواهر و برادر یکی است آنها را از هم مانع نیست تمام تن که از شکم
بیرون آمده یک عضو آن اگر داخل شود چه میشود یکی از ایشان پرسید که تو چه چیز ما در میشوی گفت

تا در پشت پدر بودم شوهر ما در بوده ام چون بشکم او افتادم و از آنجا بیرون آمده ام مرا فرزند میخوانند
و نزد ایشان با دختر و خواهر و مادر نزدیکی کردن بهتر از اجنبی است گویند چون آنها محرمند اگر نباشد
بیگانه باید کرد ازدواج حرام ندانند الا زن غیر که شوهر داشته باشد زنده مگر شوهر خود اذن دهد
هر زنی که باشد خواه دختر خواه مادر یا خواهر آنقدر که شوهر نداشته باشد باهم تراضی کرده ترویج میکنند
فقط در اینجا یک مسئله بها اختلاف کرده که در احکام خود در کتاب اقدس گوید حرمت علیکم
ازواج آبائکم پس باز عقیده این قوم غسل ندانند مگر ذکر پس گویند کسیکه چند پارچه چیز داشته باشد
یکی نجس شود چه حاجت بر شستن همه دارد گویند مردم خو گرفته اند در رسومات و عادات حتی نیکو را بد
شمرده اند و بد را خوب و جانوری بی آزار را کشند قبیح ندانند و قس علی ذلک اگر هر کس بعقل خود رجوع
کند خواهد دانست که ما حق میباشیم الی آخره صاحب کتاب دبستان در ذیل این حکایت
گوید صاحبان این مذاهب همه با اهل اسلام آمیخته اند و بکسوت ایشان جلوه کرده اند و نام مسلمانان
نیز بر خود بسته اند و در بلاد ایران و توران متفرقند و متوطن و از کبران دوره و نجوم میباشند
حقیقت حال ملاحظه شود اصول بابیها مطابق اصول این فرقه است مثل انکه علی محمد در بیان گوید
فرض کن خدا مثل آفتاب است جمیع موجودات مرایا و بلور هر که صیقل آن زیاده باشد در ان زیاده
جلوه کند تا جائی رسد که هر چه گوید حق گوید قول سید کاظم رشتی هم کذلک حتی آب را هم بآن
تشبیه کرده و مسائل ادله از قرآن شاهد آورده است و باب بروش آن راه رفته است و
خواهر و دختر و غیره مثل این مذهب است الا ازواج آبا حرام است و بس اگر کسی بتو بگوید دروغ است
بجو بیان و احکام میرزا حسینعلی را بیاور بخوانیم تا سیه روی شود هر که در او غش باشد در کتاب
احسن القصص علی محمد تفسیر سوره یوسف همه احکام را بموجب احکام اسلام موازنه داده با الفاظ دیگر حلال
و حرام و صوم و حج و ازدواج و مواریث و غیره لکن میرزا حسینعلی او را در زیر پا گذاشته خودش
احکام تراشیده است چنانچه در کتاب اقدس آن ذکر خواهد شد آخوند بابی در بغداد مشهور است
یک روز صحبت شد با او گفت قوادی چرا باید قبیح باشد و قهوه چی گری قبیح نباشد گفت
سبب آنست که مردم از آن نفرت کرده اند و الا هر دو کاسبی میباشد دنیا ازلیست و باقی
الی الابد هر که بزشت اعمال خویش در این عالم خواهد رسید و لو بعد از قرنها باشد و شیطان نفس
و شر خود انسان است رحمن روح عقل خود انسان است هر که بقدر قابلیت خود بدرجه برسد
بآن درجه اظهار کند که خدا شود یا پیغمبر یا ولی و یا امام و نحو ذلک از این جهت است که بسیار از

ایشان بنام پیغمبران نامیده شده در خطاب و کتابت رئیس ایشان خطاب نموده بعضی مرده را یا
موسی و یا نوح و یا محمد و یا علی و یا امام زین العابدین و نحو ذلک و مرده حمقا باین القاب پوسیده وجد
کنند چنانکه در بغداد ملا علی نام کفش فروش بعلی اعلا ملقب شده بود آنهم مغرور شده بمردم بی حجاب
میگفت خدا در عکاء چنان گفت چنان کرد و در بغداد سبب اغتشاش شد مردم شکایت
کردند از اقوال او و از عکاء تکدر بجهت او آمد و کتاب از او گرفتند لکن خودش ابدًا اعتناء باین حرفها
نمیکند و میگوید حضرت حق تعالی علی اعلا بمن خطاب کرده در لوحی که بمن ارسال داشته است دیگر
هزار از این تکدیر پروا ندارم لیلی اگر میاش بد بکری بود چه ظرف هر اشکست جمیع انبیا و اوصیا در
عقیده ایشان ظهور کرده است چنانکه در این رساله بعضی از آنها از بیان ذکر شده است مثل اوّل
کسی که بمن ایمان آورده است محمد بود بعد علی ابن ابی طالب که برسالت فرستادم بهوشهر و جاهای
دیگر از این هذیان هر که را بیکی از اسماء انبیاء و اوصیاء نامیده بعالم انتشار کرده است در نزد
ایشان این اسماء باقی و زنده خواهند ماند الی الابد مثلاً اگر یک حضرت موسی بمیرد آن نام را بدیگری
بدهند و اگر یک محمد فوت شود نام محمد را بدیگری دهند خطاب کنند الی ما لا نهایه مثل مراتب و القاب
رجال و ملت ایشان دولت خدائیست که این القاب و رتبت نزد اوست هر ملت که در این
رساله ذکر شده از کفره بنی آدم همه از روی یک قاعده و ادله ظاهره و متقن ادعا کرده اند الا بابیها
که هر چه بدهن آید خوش آید و از هیچ دروغ و کذب و لغو و مهمل پروا ندارند عقایدشان را همه اباطیل و خرافات
مخلوط کرده اند گانه اینهم یک صنعت است مثل طنبور زنی و ریسمان بازی و شعبده بازی که هر کس
نتواند شلوغ کند اینطور از دین در نرود و کافر و مشرک نشود یک درویشی بود در بازار وردش شلوغ
شلوغ است بود دیگر روز کسی او را کتک زد بعد از آن در بازار میگفت شلوغ اندر شلوغ است
حقیقت حال عرض میشود عقاید بابیها شلوغ اندر شلوغ است در اینصورت اگر کسی با ایشان بگوید
اصول عقاید شما چیست راستش را نتوانند گفت چون راست ندارند مگر چندین جلد کتاب بیان
علی محمد و چند هزار الواح میرزا حسینعلی را بیاورند که هر چه هست این است که هیچ سر و ته ندارد گاه گوید
انا الله گاه گوید جمله پیغمبران منم گاه گوید پیغمبران را من فرستادم مثل آنکه در کتاب احسن القصص بیان
گوید یا اهل الارض انی قد نزلت علیکم ابواب فی عصمتی و لا تتبعوهم من المؤمنین الا قلیلا
و قد ارسلت علیکم فی الازمنه المازنة (بالزاء) احمدًا و فی ازمنة القریبة سید کاظم
فلم تتبعوهما الا المخلصون منکم فما لکم کیف یا اهل الکتاب لا تخافون من الله من بعد

ابیات شیخ و سید کاظم از یاران علی محمد

از کفریات علی محمد باب است

هذا اللغو والهذیان بقول یا قرة العین قل للعالم الجلیل جعفر العلوی انک علی الحق
ان کنت بالباب الله ساجداً و گاه گوید قیامت همان قیام من است در هر قیام حساب خلق
تمام شد هر که قبول کرد دنیا برای او جنت است و هر که قبول نکرد برای او جهنم است گاه گوید یا قرة
العین قل ان کنت قد اتبعت امره فانا قد جعلناک فی الدارین کنا علی العالمین رفیعاً وانک
بالآخرة معنا فی الرفیق الاعلی و در هر جا قرة العین را خطاب میکند مثل وحی یا فلانه قولی کذا و کذا
کتاب علی محمد مملو از این اقوال است گاه به دیگری خطاب کند مثل یا ایها الحبیب قل باذن الله
الاکبر لعبد یا عبد الخالق العلیم بان الله قد اورد ذلک علی ذکره الاکبر کذا و کذا گاهی به دیگری
خطاب کند یا ایها الخلیل لا تخف عن البعد مما قد فات عنک فی ایام الحضور اقبل الی بالنصر
الاکبر و کن بالله کالحدید المحماه بالنار العدیم گاهی نصرت شیخها را کند باین و بآن وعدها میدهد
جهلاً و غروراً مثل قوله یا قرة العین قل للشیخ الکبیر الحسن العربی من آل العصفور الذی سکنه
فی جزیرة البحرانک لعلی الحق من مواکل الحق فانصر کلمتنا و کن ناصر الحق وادعوا الناس الی
دین الخالص گاهی بتجار خطاب کند که یا ایها التجار الساکنین فی البر والبحر ارسلوا الی الذکر
الاکبر بعد العلم بارضه کلما اکتسب باذنه الی آخره یعنی یرید الخمس والحقوق و غیر ذلک
باین عربی بکسر و مختلف المعانی گاهی همه پرده ها را از روی برداشته گوید در بیان اشهد بان کل ظهور
کمثل طلوع الشمس کلما طلع و غرب هو شمس واحد ظهور الله تا گوید کل الاسماء اسمه و هو
لا اسم له کل نعت نعته و هو لا نعت له باطنه کلمة لا اله الا الله و ظاهره فی الفرقان محمد
رسول الله و فی البیان ذات الله حروف السبعة ع ل ی م ح م د یعنی علی محمد این کفریات را از عین
کتاب بیان بدست خود نقل کردم از هزار یکی باز نقل نشده است چون شش جلد از بیان در نزد
من است و احسن القصص که سورهٔ یوسف را بهانه کرده لغوها بهم بافته مثل سید کاظم قصیده عبدالباقی را
بهانه نموده ضلالت را ترویج کرده است حقیر این اقوال را مشاهده نموده نقل کردم خداوند میان
من و ایشان شاهد است که مقصودم از شرح این حال این است که عوام بیچاره را گول نزنند که این
ادعای خدائی نکرده است بلکه امام است مثل امامان سابق یا پیغمبر است مثل پیغمبران قدیم چون
اقوال انبیا را تأویل کنند برای خود من غیر علم و احادیث ضعاف احاد و اکاذیب غلاة و نواصب
و کفار را براه زیغ و فتنه تأویل و تصحیح کنند دیگر عوام بیچاره خبر ندارد که در بیان ذات الله حروف السبع
علی محمد یعنی چه میرزا حسینعلی در لوح خود گوید زلفهای خودم بروی خودم شهادت میدهد که پروردگار

عقائد مزدکیان

عالم و خالق کل شیء ام این نوع اقوال اقوال کفار بهر زمان بوده است که خلاف قول خدا و رسول
تکلم کرده است آنکه ذکر شد و میشود ملاحظه شود اصول مزدکیان بر آنست که هر خیر و صلاح و حسن
و سرور از خدا و خداست و هر شر و ضر و کدر از شیطان و شیطان است تا گوید اصول موجودات
ارکان سه است آب و زمین و آتش چون باهم آمیخته شده اند از آمیزش آنها بد و خیر و شر حادث
شود آنچه از سرور آن حاصل گردد مدبر خیر است و آنچه از کدر آن فراز آید مدبر شر است تا گوید خدا
مثل پادشاه بر تخت نشسته هفت قوه بر آن قرار داده مثل حفظ و تمیز و غیر ذلک تا اینکه گوید بدوازده
روانی یعنی روحانی دایره است خواننده و دهنده و ستاننده و برنده و دونده و چرنده و کشنده
و زننده و آینده و شونده و پاینده و هر کس را از مردم در این چهار سیر و یا هفت و آن دوازده گرد آید

رفع حجاب بحکم باب

در فرودین جهان یعنی عالم سفلی مثابه پروردگار رب باشد و تکلیف از آن برخیزد تنبیه با بهاء و بها
در ایقان فاعبد ربک حتی یاتیک الیقین باین مضمون تاویل کرده است باز حکم مزدک گوید
هر چه در عالم طلب دنیا غصب و قتال و منازعت است و جنگ و جدال مردم سبب مال و زن است
زنان را باید خلاص گردانید و اموال را اباحه داشت همه مردم را در خواست زن شریک گردانید
چنانکه در آتش و آب و علف شریکند زشت و جمیل را باهم مبادله کنند و باهم مساوات کنند در مال و
زن الی آخر اقوال آن مردود در ناسخ التواریخ و دبستان المذاهب مذکور است مطالعه فرمائید
همان است که بترویج آن طریق که قرة العین با کمال بی شرمی مجلسها آراسته خود را مثل عروس عمومی
مجلس در آمد میگفت در آخر کلام خویش من مس جسمی لا تمسه النار جهنم و گاهی بوجد میگفت الا انا اهل
طرب لنری انکحن و زوجهن فقد فر من المیدان و علی محمد در کتاب بیان احسن القصص با و باین
نحو خطاب میکند که یا قرة العین فاذن علی حوریة الفردوس باللبس الحسن و القناع الحریر الحسن
ثم اذن لخروجها من قصرها علی هیئة الحوراء فی الارض وحدة واسمها بحتا من نفحات قدسک
علی سریر العرش و الافلاک لعل اهل السکر من اهل الارض ینتبهون من امر الف رأس

لطیفه اتفاقی

شعرات التی قد جعل الله فی خلف شعرها گاهی رنگ دیگر وصف کند گوید قل انهن کما قوت
الحمراء تحدثکم شعراتهن عن یمین و وجوههن و عن شمائلهن کانها تنطق لکم فی صدور و کم من
دون ان تسمعون لطیفه تقی کجلی است در کاظمین چوبی بدست گرفته با دهان باب میزند
در مسافرت حج از او جبل بدیوان محمد بن الرشید رفته و نشسته گفته بود یا امیر من خوب ربا میزنم
گفته بود بزن آنهم چوبی را بدست گرفته چوب دیگر برو میمالید و سر خود را حرکت میداد بدون تلفظ

زبان امیر گفت ما چیزی نمی شنویم گفت ما محفوظ ان الحلال الا یسمعه همگی خندیدند حال صدای این
حوری ها را حلال زاده نمیشنود مثل ربابه تقی گحل باز در وصف آنها گوید بزعم خود ولکانهن قد قصد
منهم احدی عشرین حولا نتم فی الحیوة الدنیا تحتسبون فدری شعرا لهم من وراء رؤسهم
فلان بعضهم یلبسون الحریر الابیض و بعضهم حریر الاصفر والاحمر وغیر ذلک هر چه از کلمات
باب نقل شود بالفاظ خودش نقل میشود اگر غلط لفظی یا الحان قولی دارد راجع بخودش هست ثمن نسبت
مدهید که مزید بر الحانات من شود الحاصل این فرق وحدیه که در این اوراق نقل شده است و میشود
بیک اصل راجعند بالفاظ مختلفه صوفیان هنود که ایشان را بدانتیان گویند عقیده آنها خلاصه اش
از دبستان نقل میشود خدا هردم بصورتی درمیآید و آن را بازگذاشته بلباس دیگر ظهور میفرماید و تنها
بلباس برهمن و بشن و مهیش که مرشد آنست بامراتب در آمده و این یک حقیقت را اقنوم ثلاثه نموده
و ذات واحد را افراد ثلاثه جدا جدا آشکار گردانیده جهان را برپا کرده نسبت ارواح بذات مقدس
چون نسبت موج است بدریا هر چه هست خود خداست عارف عبادت کن ریاضت کش طالب
است بحقیقت نرسیده چه خود عین ذات الهی است و عرفان که بقوت ریاضت حاصل
شود آن را گنشت جگ مثل سر گویند نزد ایشان در بیان اظهار وحدت وجود همه اوست گفتن سزا
نیست بل شایسته آن است که بگوید همه منم کسی از آن مرشد پرسید که نام تو چیست گفت تمام
موجودات اعضای من اند و گویند جهان و جهانیان نمودی هستند بی وجود و حقیقت این واجب
الوجود است نمایش و جدائی صور و ترکیب چون سراب مثل حسید خراب است نیکی و بدی و غم و شادی
و عبادت و بضاعت اوهام است درکات جهنم و طبقات بهشت و رجعت و تناسخ و کردار
جزاء همه خیالات است و صور خیالیه است مقصود هرچه هست در این عالم است که بهر که میرسد
و هر چه هست خیر و شر از ذات تعالی است که در هر چیز موجود است اختلاف از عوارض خارج
پیدا شده است کسیکه بصیرت حقیقت یافته آن همه عالم را یک رنگ و یک چیز مشاهده میکند چنانکه
محی الدین گوید عالم صورت حق است از بایزید بسطامی پرسیدند که اسم اعظم کدام است گفت
تو بگو اسم اصغر کدام است در شرح گلشن گوید نفس رحمن عبارت از تجلی حق است در مجالی کثرات
درویش سبحانی گفته است بهشت صوفیان جمال است مظاهر جمالی جلال حق باشد محی الدین
و محققین صوفیان دیگر گویند فرعون مظهر اسم الله بوده است و در او تعیین الوهیت غلبه داشته
است و بر موسی تعیین رسالت بنابراین محی الدین عربی فرعون را ظاهر و مظهر خوانده است و موسی

ظاهر و گویند غایت کمال موجودات برسیدن حدّ انسانیت است که تا گوید انا الحق انا الله باز گویند جمله
موجودات علوی و سفلی در سیر و سفرند تا بمرتبهٔ انسان برسد چون بمرتبهٔ انسان رسیدند سیر و سفر تمام
گشت از درویش سبحانی نقل است مرتبهٔ اعلاء فنا فی الله است که حق با جمیع صفات بر سالک
تجلی کند واو در کل فانی شود و بقاء که مقابل فناء است هم چهار قسم است مرتبهٔ اعلاء بقاء بالله است
که چون سالک از فناء فی الله باز آید خود را عین وجود متصف بجمیع صفات بیند من رآنی فقد
رأی الحق اگر در فناء شعور مانده اثنینیت فافنیت ایضاً در شرح مختصر گلشن گفته است
که تجلی چهار قسم است اوّل آثاری که وجود مطلق بصورت بعض جسمانیت با جمیع متمثل شود و بصورت
انسان اکمل است و ثانی افعالیکه سالک وجود مطلق را بیند متصف بصفتی از صفات فعلیه
مثل خالقیت و رازقیت و غیر آن یا خود را عین وجود متصف بصفات بیند اکثر تجلیات افعالی
باطوار ملونه باشد و بهمه رنگ نماید ثالث وجود مطلق را بیند متصف بصفات ذاتیه مثل علم و
حیات یا خود را عین وجود متصف بآن صفات بیند رابع ذاتیکه از تجلی فنا یابد و صاحب تجلی
صاحب آن شود که از او اثری نماند و هیچ شعوری نداشته باشد و لازم نیست که تجلی در لباس نور
ملوّن باشد یا هر نوری نور تجلی باشد شاید که نور یکی از انبیاء و اولیاء یا خلق باشد و علامات
تجلی فناء است یا علم تجلی در حین تجلی و گواه بر صحت تجلیات از قرآن و حدیث است
انیّ انا الله ربّ العالمین موسی از درخت شنیده و مصطفی فرموده رأیت ربی فی احسن
الصّوره و در عقاید هندوان که اصنام مختلفه ساخته اند مثل اجساد انسان و حیوانات خدا را در
آن اجساد میدانند و بزرگان ایشان تجلیات آثاری شده و همچنان ده اوتار اشاره باین تجلی است
و آنکه بعضی از اوتاران خود را حق میگرفتند از آن است که صاحب آن تجلی بوده اند و آنچه یهود و
گروهی حق را جسمانی میدانند برای همان تجلی است و آنکه فرعون خود را حق میگفت از این تجلی است چه حق را فرعون
بصورت خود دید بنابراین محی الدّین فرعون را ظاهر مظهر گفت و موسی حق را بصورت جسم دید و خود را عین آن نیافت و
فرعون حق را بصورت خود دید و خود را عین ان یافت و آنکه عیسی خود را پسر حق خواند آن بود
که در آن تجلی خود را پسر حقیقی یافت از این اقوال که از اول اوراق الی حال ذکر شد از کثیر
لا یعد قلیل معدودی نقل شده است و جمله خلاف روش انبیاء و مقاصد خدا و تعالیم اوصیا میباشند
الکفر ملة واحدة و حقیقت همان است و احادیث جعل نموده داخل اذهان مردم نموده اند و
آیات قرآن را از روی زیغ و فتنه تأییداً لمقاصد خود شان تأویل کرده اند تو ای قاری اوراق

هشیار باش که مختصری از کلمات بیان علی محمد ذکر میشود درست بدان مطابق جمیع این فرق باطله است
و خلاف تعالیم انبیاء و کتب منزله است ملاحظه کن اصل اختلاف بین مؤمن و کافر و صادق و کاذب
و دهری و موحد چند چیز است یکی آنکه انبیاء گفته اند دنیا و ما فیها را ابتدا و صانعی است که آن غیر از
هر چه مخلوق تصور کند میباشد دوم انتهاء دارد که هر که در این عالم عمل خیر یا شر کرده او را در غیر از این
عالم مجازات و مکافات حسی خواهند داد سیم آنکه رسول از جانب خدا منتخب و مؤید و منصور
و معصوم و مسدد معدودی میباشند نزد آن کسیکه این عالم را باین کمال و اتقان ایجاد فرموده
است چهارم صانع و رازق خود را دوست داشت و هر کرا و را بآن صفت که لایق او
او را نشناسد دشمن داشت سلم لمن سالمکم و حرب لمن حاربکم قول مؤمن اشاره باین معنی
است و نحو ذلک و جمیع فرق زندقه و کفار خلاف اصول عقاید انبیا و اوصیا است
چنانکه ذکر شد ملاحظه فرمائید و آنکه ذکر میشود ملتفت شو یکفی لک برهان ان کنت بصیراً پنجم
تعالیم انبیاء و عقاید حق ایشان است که خدا منزه است از تجلی و حلول و دخول و خروج
بلکه خارج از تصرفات عقول انسان و ملک است چنانکه در فاتحة الکتاب در خطبه امام ذکر
شده است راجع حی نسین لک الحق بان عمره باطل و اینات ابن ابی الحدید باین اشاره است
که در این رساله ذکر شده است حال عرض میشود کلمات علی محمد باب بالفاظ خودش اگر غلط و الحان
دارد راجع خود قائل است قال فی البیان مظهر نفسی من نفسه فی ظهور اسم نوح و فی ظهور
اسم ابراهیم و فی ظهور اسم موسی و فی ظهور اسم عیسی و فی ظهور اسم محمد و فی ظهور اسم الله لعله
ما قد جعل الله کل الاسماء سمیه و کل الامثال صفته تا آنکه گوید باسم العلی الجواد لو تفسرون
کل ما خلق و ما یخلق من حرف الباء هو ملک لنفطه فدار اد ذکر الباء فی یوم نوح نوح و فی
یوم ابراهیم ابراهیم و فی یوم موسی موسی و فی یوم عیسی عیسی و فی یوم محمد محمد و فی یوم
علی محمد علی محمد و فی یوم من یظهره الله من بعد من یظهره الله و فی یوم من یظهره الله من
بعد من یظهره الله مقدار پنجاه دفعه گفته من بعد من یظهره الله بعد میگوید فلا یظهره الله بدوام
الله لو تسئلن لاقولن من یظهره الله علی دوام الله عز و جل مقصود دنیا بوده است و هست الی
ما لا نهایه حدیث که نقل کنند از حضرت پیغمبر که قبل از آدم چه بوده گفت آدم هر چه سؤال کردند
قبل از آدم گفت آدم و آخر آن محمد از قبیل این اخبار جمله از جعلیات طایفه واحدیه یعنی صوفیه بوده
است که قبل از پیغمبر بوده اند چنانکه ذکر یافت و در هر ملت داخل بوده اند و الی الحال ایضاً موجود میباشند

ونزد این طایفه که آخر ایشان بابیه وبهائیانند وضع احادیث کردن وزیاد ونقصان نمودن جائز است
وقرآن را بمدعای خود تأویل کردن شعار ایشان است از روی زیغ والفتنة چنانکه در آخر این رساله از برای
شاهد از اکاذیب ایشان خواهم آورد حال فقرهٔ دیگر که در هر چیز خداست بزعم ایشان که اکمل آن
در انسان است این قول علی محمد در بیان انّه لا اله الّا هو من کل شیٔ بکل شیٔ عن کل شیٔ فی
کلّ شیٔ علی کل شیٔ من کل شیٔ الی آخر هذا و نیز در جای دیگر میگوید لما رقت مرات کینونیّته فقد
تجلّی الله له و لما الطفت بلوریّة ذاته فقد حکت عن الله ربّها در این مضمون در شرح قصیده سید رشتی
بسیار است مقصود انکار وجود ملک و جبرئیل و امثال ذلک است تا گوید وانعکست کینونیّتها عمّا
یحلّی الله لها بها یعنی علی محمد خود خداست و خود گوید بتو تجلی کردم باز گوید اذا المثبتة انه یدل علی هیکل الله
وهو هیکل الانسان تا آنکه گوید قد خلقت الدنیا و ما فیها و خرجت عنها وانها خلقت نفسها هو من
الله والی الله وهذا معنی کثرات قد ظهرت من بای بسم الله من ذروة الاولیة چنانکه صوفیهای
هندوان گویند خدای عالم بشن و برمهاست که ما او را میپرستیم چنانکه مسلمانان گویند بما و معبود ما را میپرستند
چون بسم الله و بشن یک معنی است باز گوید در بیان فلأن مثله کمثل مرآة اذا تقابل شمس السماء
یری فیها ضیاء الشمس باز گوید مثل فی قرآن محمد یقول النبی انا الله لا اله الّا انا ربّ العالمین الی
آخر الذی یقول النبی انا اول العابدین وکذلک کل ظهور یکون کذلک مثل قول صوفیها شیخ محمد
لاهیجی گوید نفس رحمانی عبارت از تجلی حق است در مجالی کثرات شیخ حمید الدین گفته است ربوبیت
و عبودیت هر دو صفت حق است هر وقت که بر حضرت رسالت پناه تعیین ربوبیت غالب
آمدی صفت عبودیت در آن محو گشتی در آنحال هرچه گفته آنرا کلام الله گفته اند و چون بصفت
عبودیت آمدی در آنوقت هرچه گفتی آنرا حدیث گویند دیگر گفته است در عشق پیام دو نگنجد خود
بود که خود پیغمبری کرد مقصود اگر انسان یگانه پرست باشد همه را یک بیند و یک خواند آن گوید فرعون
حق است این گوید موسی حق هر دو حق است بشرطیکه نگوئی تو کافر من مؤمن آن نگوید من مقر تو منکر
چنانکه علی محمد در بیان گوید لان کینونیّتها قد خلقت فی نحو وجودها و لو هذین الاثنین یختلفان
هذا یقول لهذا انت غالی و هذا یقول لهذا انت والی و انا اقول کلیهما انتما صادقان محقان
بشرط انت لا تقل له غالی و هو لا یقول لک والی الی ان قال واذا عرف سر تلک النقطة
الاولیة اشاره فی کل شیٔ واستبصر من کل ظهور بان یرفع اختلاف من سکان ذلک الظهور
و ترین کل بما عنده بمثل ما قد رجی الله عباده فی کل ظهور مثل فی فرقان قال علی انا الحی الذی

لا یامون خلق کینونیّته من ذلک از بعد به و ارل فی القرآن انک میّت و هم میّتون فکیف قال انا عبد من عبد محمّد لا یجری هذا هذا یقول لذلک غال و هذا انت قال ان ما جیبان لا یختلفان الی اخره یقول ان الله سبحانه خلق شیئا جعله الماسا و شیئا اخر جعل العلا لعل ینبغی ان یقول یا الهی کیف جعلتنی الماسا و الماس کذلک کلیهما یشکران الله والی قوله و لسترجع کل الاختلاف الی ظهور المشیّه و کذلک فاسندوا علاها بانّها اوّل الخلق و کل خلق تحته ذلک الرّتبة درجات لا یحصیها الّا الله کل علی قدر ما تجلّی الله لهم بهم بانفسهم یعبدون الله ربهم ثم یوحدون فلا یختلفنّ فی ظهور ابدًا کلمات اخذنا منها موضع الحاجة لیعرفوا انه هذا مثل الاوّلین بما ذکر منها اصل الاضالیل من اقوام المتفرقة عن الصّراط المستقیم الّذی جاؤا به الانبیاء و استرسده الاوصیاء علیهم السّلام کما انبه به ایضًا بکلام له فارسی کما تراه قوله گوید مشیّة اولیه را مثل شمس فرض کن اگر بالانهایه طلوع کند و غروب نماید متعدد نمیگردد و همچنین مشیّت اولیه اگر بالانهایه در این عالم ظاهر گردد مدّ علی الله بوده و هست و گاهی در آنها مبدل نمیگردد اگرچه اعراش مبدل شود چنانچه از اوّل لا اوّل الی امروز سنت اعراش ظهور الله بوده مقصود از عرش جسد آن پیغمبر است که در ظهوری باسم ظاهر شده خداوند عزّ و جلّ مظهر آنها بوده و آنها قائمند بالله و کل ما یلیق بآنها و در آنها جهت آنها دیده نمیشود بلکه در کل جهت وحدت بوده و هست تو نظر کن که هیچ رسولی آمده خلق را بسوی غیر خداوند خوانده باشند زیرا که در آنها غیر ظهور الله ظاهر و باطن اوّل و آخر نبود مثل ظهوری باسم نوح و ظهوری باسم ابراهیم و ظهوری باسم موسی و ظهوری باسم عیسی و ظهوری باسم محمّد و ظهوری باسم من یظهره الله و من یظهره الله و باسم من یظهره الله الی ما لا نهایه مقصود قایل از تلویحات این مقدمه تمهید کلمات آخر است که مطابق عارفان صوفیان سابق در آید مثل رومی هر لحظه آن بت عیار بشکلی در آمد تا گوید همان بود که می آمد و میرفت آخر بشکل عرب وار بر آمد الی آخر الابیات الاضلالات در جای خود ذکر خواهد شد باز در بیان گوید اجساد انبیاء مثل آئینه است که در آن خدا جلوه کند جوهر کل اسماء در نفس مسمّی بوده و ظاهر در اسماء غیر مسمّی بوده و عبادت مکن اسم را با مسمّی که در شرک وارد شوی و عبادت مکن اسم را بلا مسمّی که در حد کاف وارد شوی بل عبادت کن خدا را که کل اسماء اسم اوست و کل مدل باوست و اوست وحده وحده لا شریک له کلمة حق یرید بها الباطل گوید نظر کن در هر ظهوری در ادلاء آن ظهور که لیاقت اسمیّت در آنها ظاهر شده است تا گوید شبهه نیست که در خلق انجیل غیر

غیر از عیسی ظاهر نیست زیراکه مبدأ کل آن بوده و در خلق قرآن غیر از محمد و در خلق بیان غیر از نقطه بیان
نتبیه او را یعنی علی محمد را نقطهٔ اولی گویند نقطه عزوجل گویند و هو ذات الله گویند ظهور الله گویند الی آخره
مقالات بیان شما با همه را یک بیک به بینید و دوئیت از میان بردارید که همه هو هو هو شود
مضمون کلام فلان غالی از برای چه فلان قائل چرا چون هو هو شئی واجب الوجود است غیر آن لا
شئی است هر که هر چه در آن هست آن انانیت را اظهار میکند بلکه گاهی که خود را در آن حال فی الله بالله
دیده گوید انتی انا الله گاهی از آن حال مفارقت کرده گوید انتی انا اول العابدین مثل تجلی ذات در آن
بلور هر چه تابش زیاده شود انتی انا الله زیاد گوید و هر که از آن تجلی نوربخش شده اقرار کند که صدق
حسن قال انی انا الله هو الله الحقیقة هر که بلور آن تاریک است از آن گوید هذا رسول الله
هر که از آن دون تر باشد گوید هذا لیس الله ولا رسول الله هر که هر چه قدر در آن قابلیت باشد آن
ظاهر شود و هر که در حد خود بی قابلیت باشد پست و حقیر باشد قل کل یعمل علی شاکلته صوفیان
دیگر شاهد آورده اند مطابق عقاید و اقوال علی محمد است که بالفاظ خود نقل شده است چون ناقل خبر
حق آنست که جمیع فصل را ذکر کند که خیانت در عبارت نشود لکن عبارت کسیکه از روی غرض آنقدر
طول و دراز کلمات حق و باطل باهم بافته که مردم را گول زند مقصود خود را داخل کلمات حق بعوام
بفروشد مثل سم الفار در شکر و نوره در آرد و زوان در گندم و ریگ در برنج پس بر صاحبان علم و
حکمت واجب است که آنها را از هم جدا کنند و بمردم بنمایند که سمومات را داخل هم خورده هلاک
نشوند اطلب العلم ولو بالصین علم با تمیز باشد که زشت و زیبا از هم جدا کند از اخبار و اقوال و کفر
و ایمان را بمردم بفهماند قوله ع انی احب المؤمن المحدث قیل و ما المحدث یا ابن رسول الله قال
المفهم و قوله تعالی والذین یستمعون القول و یتبعون احسنها اشاره براین مطلب است اینکه بنده
بعض مقالهٔ علی محمد را تمام نقل کرده ام و بعض آنرا فقط کلماتیکه خلاف دین الله ذکر نموده هر که منکر شود بکو اصل
کتاب را بیاور نشر کن تا که معلوم شود هر که دروغ باشد از جملهٔ عقاید قوم صوفیها که اخوان علی محمد
باب هستند که خلاف عقاید انبیاء و تعالیم ایشان است که هر چه انبیاء خبر داده اند از حشر و قیامت و
حساب و مکافات تأویل کرده است بروز ادعای خود که در یک فصل مطول در بیان گوید چند کلمهٔ
آن نقل میشود از جزء شئون خمسه که نقطهٔ عزوجل نامند قوله انی انا المطلوب انا الناطق فی سر بطنین
واننی انا الکل بالکل فی کلمتین وانی انا المفرد فی التجرید وانی انا المعنی فی الاولین وانی
انا المفرد فی الفصلین وانی انا شاهد للکل فی الارض لها هویتین وانی انا الرحمن قد

استوی علی العرش بالنجر تا ستین وانی انا الهویة فی انا قین وانی انا الحار فی القهرین تا گوید انی انا المغنی فی الورقین وانی انا المترنم فی النخلین وانی انا المتکلم فی ذ تا ئین تا گوید قیامت شد وحساب شد هرچه ظاهر گشت تا از روی تأکید ومبالغه گوید هل قامت قامت هل شمس کورت هل سما سقفها ماه جریت وهل ارض سطحت هل جبال دکت هل ماء سئلت هل هواء رکدت هل اموات فی الحشر نشرت تا گوید هل سر ود برزت هل الصاعة قد قامت هل رب قد ظهرت هل الله قد نطقت تا گوید هل اسحار ود اخضرت هل الاحرف قد الفت هل ورقاء قد تغنت هل الهاء قد اسرت هل الباء قد تکررت هل تاء قد ظهرت هل واو قد غردت هل سر قد کسفت هل ناقه قد غربت هل انه قد ظهرت هل رب قد برلت هل ملائک قد خضعت هل النبی قد سجدت هل الکل قد انصعقت تا گوید لنا سر الظهور هل لنا نور الظهور هل لنا سر النور لما تقتلوننا وتحدون سائل رب النصاری هم گویند خدا قادرست هم گویند یهود او را کشتند وچنین وچنان کردند تو متوهم مشو عیسی گفته است من خدایم وخالق ورازقم بلکه گفته من بنده خدایم مثل سایر انبیاء که درجای خود از انجیل ذکر خواهد شد اینقول که عیسی خداست قول نصاراست که لا یدینون بدین الله ولا یعتبرون محکمات الانبیاء علیهم السلام مقصود از نقل این لاطایلات این است که گویند هرچه هست درین دنیاست قیامت وحساب جنت ونار ومکافات شد هرکه ما را خدا داند درهمین دنیا برای او جنت است ولو در تون تابی فرنگی کار بکند یا نجاست روس را پاک کند اگر میرد یا از نبات وحیوان شده در سلک انسان ظهور کرده بمن ایمان خواهد آورد ودر جنت تون تابی ومبال فرنگی کار کرده زندگی کند همچنان دردور وتسلسل الی ما لا نهایه وهرکه ایمان نیاورده بعلی محمد که خداست یا میرزا حسینعلی که ظهور الله است آن درهمین دنیا در جهنم است ولو تاجر صاحب ثروت باشد یا پادشاه حکمران یا مجتهد مقلد باشد یا سردار لشکرشکن یا قلندر عیار باشد یا سلطان وملان باشد زندگی خواهد کرد تا میرد بعد از آن خواهد آمد باین دنیا من کافرستده قبول آن ظهور نکرده بماند در جهنم پادشاهی وسردار حکمرانی یا تاجر یا ملائی مقلد یا مقلدی را در عصیان رهزنی وقس علی ذلک در این مضمون است قول علی محمد در بیان آیا ظن میکنید که قیامت وحساب غیر از این دنیا است کلا قیامت شد وحساب کردم هرچیزی را در یک کلمه هرکه بمن ایمان آورد داخل جنت گردانیدم وهرکه انکار کرد وارد جهنم شد حکایت یک شخص تنکه سازی بود ابراهیم نام داشت گاهی اسباب بجهت کارخانه بنده میساخت وگاهی در دکان او کرسی گذاشته می نشستم بجهت تعلیم کارها وروزی

حکایت بابی تنکه ساز

گفتگو شد بعد از اینکه اظهار قلت معاش کرد و چون در حال پریشانی در زمین نشسته کار میکرد با صحبت
کشید بمذهب بابیها گفت هر که بحضرت باب ایمان آورده آن در جنت است و هر که انکار
کرد در جهنم است گفتم در این دنیا یا در عالم دیگر بعد از موت گفت بعد از موت هیچ چیز نیست هرچه هست
در همین دنیاست روح من نمیرد روح شما همچنان باز باین دنیا آمده انسان شویم من با آن نور ظهور ایمان آورم
در جنت باشم تو انکار کرده در جهنم باشی چنانکه حال میباشیم گفتم حقا که خدا فرموده است العوام کالانعام
بل هم اضل سبیلا بعقیده تو که میگوئی اگر حق باشد الحق که جهنم من به از جنت تو است چون چهل سال از
عمرم گذشته روز بروز حال زندگانی خوب است و حال تو مزدور من هستی و توقع داری که چند غروش
بتو زیاده احسان کنم و غیر از این عالم برای من بزعم تو عالمی دیگر نخواهد بود باز من و تو بعد از مردن بیائیم
بدنیا من کار فروش شوم حالم بهتر از تو و تو تنگه ساز شوی و مزدور من باشی و در این حال که میگوئی بزعم تو
اگر راست باشد فرعون از موسی عاقل تر بوده و معویه از علی ع و یزید از حسین ع چون موسی بار شبان
شود و فرعون فرمان فرما و علی ع نان جو خورده در میان اهل کوفه و خوارج جنگ و جدال نموده و معویه
بادشاهی شهوت ران مثل دزد راهزن و یزید کذلک و طغات العالم مثلهم سبحان الله
که صدق است متاع کفر و دین بی مشتری نیست پیغمبران از آدم تا خاتم روش سالکشان خلاف این
مقالات تصوف است آخر ایشان که مذهب باب باشد چنان شلوغ اندر شلوغ کرده است
که نه ادعای انی انا الله مثل فرعون است که گویم انهار و قصور و کنوز و جنود و رضوانت کجاست
و نه گفته انی انا عبد الله اتانی الله کتابا و جعلنی نبیا و لقد جئتکم ببرهان معجز لکی تصدقونی
فلا اوحی الی ما یصلحکم فی الدنیا و الآخرة و عصمنی الله من الخطایا و الزلل ای بیچارگان از
بیهوشی بهوش آئید هر که مسلسل حرف میزند و از قرآن آیات خوانده و از عرب حدیث آورده اشعار
و ابیات عربی و عجمی پی درپی خوانده افسون وار بر تو میدمد آخر تو که نمیدانی سقم و صحت آن و نه
کذب و صدق آن خبر و نه تفسیر و تاویل آن آیه بلکه ترجمه عربی و فارسی آن و کفر و ایمان آن بلکه شرک
و توحید آن نه تو بعلماء مراجعت میکنی و نه عالمی دو کلمه از بطلان این هذیانات و کفریات از روی
شفقت و برهان بنویسد و نه واعظی که از نقالی دست کشیده ملتفت امراض مردم شده بموعظه
الحکمة الحسنة ایشان را مداوا کند تا که عوام بیچاره را گرگان میش پوست از شاهراه انبیاء ع بیرون
برده و بمغاره دزدان دین ملقب بوحدت الوجودی داخل نکنند که در وادی دهریان هلاک شوند
آیا کسی نمیگوید بمردم که انبیاء چنین قیامتی کی وعده کرده اند و کی دنیا را اعتباری گذاشته اند هر مصائب

دنیا را کشیده و صابر بوده اند از برای جزای خیر بسیار عالم دیگر مثل تاجری در سفر بر و بحر سرد و گرم زحمات زیاد کشیده که در وطن مألوف خود رجوع کرده راحتی ابدی کند مثل پادشاه مجاهد خود را زده لغمرات موت الحروب که بعد از فتح بکمال امن و سرور زندگانی کند مثل مزدور روز کار کند که شب راحت شود مثل عالمی زاهد که از شهوات دنیا بقوتی قانع شده که با آن عالم قدس یکی بهزار جزا یابند انبیاء ع کی گفتند از زبان خدا که مطمئن شوید هر چه خیر و شر شود در این عالم است و بس کلّا اگر چشم داری مشاهده کن سیرت انبیاء ع را یکفی لك برهانا اگر گوش داری بشنو قصه مسیح را با آن غنی که در انجیل گوید روزی در بیت المقدس آمد شخصی نزد آنجناب آمد گفت یا روح الله ما چه کنیم که روز جزاء داخل جنت شویم آنحضرت اوامر تورات را برای او در شمرد آنمرد گفت یا روح الله جمله آنچه فرمودی عمل کرده ام و میکنم حضرت فرمود اگر میخواهی کامل شوی برو آنچه داری بفروش و بفقراء تصدق کن و بیا تلمیذ من شو از مال گذاشتن براو گران آمد و ملول شده رفت حضرت بعقب آنمرد مینگریست و میفرمود الحق بر شما میگویم که شتر از ثقب سوزن داخل شدن آسان تر است تا غنی از در بهشت داخل شدن باز فرمود شما نتوانید دو مولی را خدمت کنید اگر یکی را خدمت کنید آن دیگری بغضب آید و همچنان نتوانید هم دینار را دوست دارید و هم آخرت را پس شما جهد تان خدمت آخرت باشد که دنیا را ثباتی نیست و زوال بیشمار است این است که الحق بر شما میگویم که خزینهٔ خود تان را در زمین دفن نکنید که مور کنه بخورد یا دزد ببرد بلکه گنج تان را در آسمان ودیعت بگذارید که نه سوس خورد و نه دزد برد محفوظ مانده تا بکار تو آید روزی که بآن محتاج شوی وهذا قرآن مبین کله مدل علی ذم الدنیا وعلیتها وحرمان المومن من لذتها ونعم الکفار بالوانها قال ص الدنیا سجن المؤمن وجنة الکافر و فرموده است اگر مؤمن در سوراخ جانوری باشد کسی باشد که او را اذیت کند مقصود این است مؤمن در دنیا راحت زندگانی نه بیند چون هر چه راحت بیند از راحت آخرت آن کاسته شود و اگر مؤمن غنی باشد قلب آن دایم مشوش است از ترس عذاب آخرت و مشغول است بذکر خدا بین الخوف والرجاء کاهی باینطرف محزون کاهی بآنطرف مسرور و آنکس که مبتلا بفقر است او چیز دیگر از خدا صبر و فرج طلب کند و خود را تسلی میدهد برای جزای اخروی و الم خود را ساکن میکند برسیدن بشارت مرگ فتمنون المومن سدة نقیهم و فرموده است حضرت رسول خدا ص دنیا مزرعه ایست از برای آخرت که باید اینجا سرمایهٔ توحید را باخلاص حفظ نمود با کمال هوشیاری و تخم اعمال صالحه را در زمین شریعت پیغمبران پاشید آن را بتوفیق و توکل آبیاری کرد و در شبهای تاریک فتن با چراغ عقل او را حراست کرد از آفت شرک و دزدی عجب و ریاء و درون

روشن اثمار آنرا بر چین و بار سفر بر بند که بر گردی بوطن خود چون برای آنجا تو بوجود آمده هرچه در اینجا کار
کرده در آنجا با کمال راحتی و سرور زندکانی کنی مثل غربای بلاد بعد از طول سفر بمنزل اهل و اخوان رسیده طوبی
لهم و رحمت تحاد بهم وامن روعهم واسر سرورهم واستتر علانیتهم وقالوا الحمد لله الذی
هدانا لهذا وما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله مقصود این مطالب بسیار است و الا عرفان
بافی و خود فروشی نیست این کتب سماوی مثل قرآن و بعض از انجیل و توریة و سیر الانبیاء و الاوصیاء ملاحظه
کن بعد از نظر باحوال حدت وجودیتی و صوفیتی و شیخیتی و بابیتی و بهائیتی خواهی دید این راه آن راه دیگر است
که در حقیقت یکی رو بمغرب آن دیگری رو بمشرق است یکی بظلمات آن دیگری بنور است حق بودن
هر دو محال ضروری عقل است و لوازم آیات انبیاء و احادیث اصفیاء شواهد بر یک بودن آن دو
آورند و کذب و صدق اخبار جعل نقل کرده اند و عوام را فریب داده مرید بجهت خود حاصل کرده اند
بعقل فطری خود رجوع کن که قصه دزد و قاضی مکر با آیات قرآن و احادیث کذب و صدق محاکمه نشده
با وجودیکه این گوید قاضیم آن گوید من دزدم بخوان این حکمت را تا بدانی خواندن قرآن و تاویل کردن دزد از
دین چه طور است قاضی گفت من انت تو کیستی دزد گفت انا سارق قاضی گفت ما تخاف
من الله تو نمیترسی از خدا دزد گفت اگر از خدا میترسیدم اول ترا میکشتم بعد اسباب را میبردم
قاضی گفت اما تستحی انا قاضی المسلمین چنان با من حرف میزنی دزد گفت تو حیا نمیکنی زود
برهنه شده مرا خلاص کن قاضی گفت استغفر الله ربی و اتوب الیه چه گناه کرده بودم که بدست
این دزد گرفتار شدم دزد گفت لا حول و لا قوة الا بالله چه کار کردم که این روده دراز بحکایت من
افتاده زود برهنه نمیشود قاضی گفت اگر دزدی نکنی خدا روزی ترا میدهد دزد گفت خدا گفته است
نحن قسمنا بینهم معیشتهم قاضی گفت ای مرد از خدا شرم کن پیغمبر گفته الحیاء من الایمان دزد
گفت الحیاء مانع الرزق قاضی گفت خدا گفته دست دزد را باید برید دزد گفت خدا گفته در
حالت احتیاج مرده هم حلال میشود و مال تو از میته بدتر نیست قاضی گفت ای جوانمرد من خطا
کرده نیم شب بیرون آمدم عفو فرمائید دزد گفت مگر از علم نجوم خبر نداری قاضی گفت پیغمبر گفته
هر که بمنجم اعتقاد کند بخدا کافر شده دزد در جواب قاضی این آیات بخواند قوله تعالی انا زینا
السماء الدنیا بزینة الکواکب بانا و لقد جعلنا فی السماء بروجا بالثا و القمر قدرناه
منازل حتی عاد کالعرجون القدیم رابعا والقمر و النجوم مسخرات بامره خامسا فلا
اقسم بمواقع النجوم سادسا و بالنجم هم یهتدون نحو هذا بر شمرد گفت ای قاضی هرکدام از این

حکایت دزد و قاضی معروف

آیات را منکر شوی کافر خواهی شد قاضی گفت من بقول پیغمبر عمل کردم که فرموده من دوست دارم نماز را در
باغ دزد گفت تو بقول پیغمبر عمل نکرده چون فرموده اند اوّل الرّفیق ثمّ الطّریق قاضی گفت مگر تو مسلمان
نیستی که نمیگذاری بروم بسوی نماز دزد گفت مگر تو مسلمان نیستی که تو جمله اموال و ثروت داری و من
هیچ ندارم خانه و زن و مصرف زندگی خواهم ندارم امشب پناه بخدا برده از قرآن تفأل کرده که بدزدی
بروم این آیه آمد لیس للانسان الّا ما سعیٰ و مشارق الانوار را باز نمودم این حدیث دیده شد که حضرت
رسول فرموده تسافروا تصحّوا و تغنموا آنگاه تخته رمل را پیش کشیده در ساعت مرا سفر کردن خوب آمد
تقویم را نگاه کردم مریخ در چهار درجه بود و مشتری در منازل و قمر در عقرب دزدی و راهزنی نیکو آمد در آن ساعت
مسلح شده از خانه بعزم دزدی بیرون آمدم تا اینجا رسیدم زود باش برهنه شو قاضی گفت تو دیو میباشی که
بازار من آمده دزد گفت مگر تو کافری که خدا گفته انّا ارسلنا الشّیاطین علی الکافرین قاضی گفت
ای مرد حرمت مرا نگاه دار پیغمبر گفته العلماء ورثة الانبیاء دزد گفت اگر تو از پیغمبر میراث بردی من هم
از تو زیاده برده ام که حضرت فرموده است اهل القرآن اهل الله است و من هفت قرائت را
دارم قاضی گفت آن هفت کدام است دزد گفت اوّل قرائت نافع دوّم ابن کثیر سیّم ابو عمرو
چهارم ابن عامر پنجم قرائت عاصم ششم حمزه هفتم قرائت کسائی قاضی در دل خود گفت که دزد اینقدر علم را چه کند
گفت ای ابله مگر خیال کردی که دزد آنست که در خانهای مردم رود و آدم بکشد بهزار خون دل زر
بچنگ آرد که عیش کند نمیدانی که هر کس که بناحق طالب ریاست شود و آیات و احادیث برای دنیا
جمع کند و مواعظ و نصایح در کتاب نقش کند آنها دزدان دین و ایمان اند قاضی گفت تو که اینقدر
علم را عالمی چرا این ظلم میکنی خدا گفته لعنة الله علی الظّالمین دزد گفت تو که در نیمه شب از خانه
بیرون آمدی بخود ظلم کرده و ظالم شده و لعنت خدا بتو صادق آید قاضی گفت ای مفسد از سر راه من
دور شو دزد گفت حال ظلم تو بر من معلوم که بمن مفسد گفتی دیگر بتو رحم نشاید چونکه پیغمبر فرموده من اعان
ظالماً سلّطه الله علیه قاضی گفت ای مرد هیچ خدا را عبادت نمیکنی گفت چون خدا را عبادت
نکنم در این نصف شب مثل شما را از خواب بیدار کرده باین اسباب ثروت برای من فرستاده است
قاضی گفت پس از شما رجا دارم که با من بیا تا در باغ در آنجا پیاده شوم و هر چه هست مال تو باشد دزد
گفت مرا میخواهی بحیله ببری بدر باغ و بدست باغبان گرفتار کنی خدا فرموده لا تلقوا بایدیکم
الی التّهلکه الحاصل قاضی ناچار شده هر چه داشت بدزد سپرد و گفت انت المفسّر انت المخبر
و انت المنجّم و انت المهندس و انت العالم و انت الواعظ و انت السّاحر و انت الشّجاع و

انت المبارز وانت السارق لا بارك الله علیه ای برادر این مثل را آوردم که بدانی هر که آیات مسلسل
خواند و احادیث سقیم و صحیح آورد و اشعار کفر و ایمان خواند حق بر حق نمیشود چنانکه با همه آن آیات دزدی حلال
نمیشود ای فلان میرزا حسینعلی را ملاحظه کن از اول دنیا تا امروز اقوال انبیاء و کتب سماوی را بر حق خود شاهد
آورده لکن مثل شواهد دزد و قاضی و ایمان عوام بیچاره را برهنه کرده بیغما برده است و حقیقت باید
گفت باین دزد دین آنچیزی که قاضی گفت انت مفتر ای رب انت رسول انت امام کیمیاگر تو لی
مرشد قلندر تو لی منجم و افسونگر تو لی سحار طلسم گر تو لی که علی محمد در بیان خود جزئی از این اقوال نیست که ادعا
نکرده باشد مثل غلام مغیره گفت حداد نجار طبیب منجم عطار همه کاره هیچکاره جمله آیات الفه و حدیثه دهریه
یک منهج ادعا کرده اند چنانکه اقوال بعضی از ایشان ذکر شده ملاحظه شود لکن هیچکدام با کتاب دزدی
نرفته اند و روز روشن بیحجاب نگفته اند که در کتاب دیدم که شما خانه را دکان من بیاشد الا علی محمد
که با کتاب آمده نفس اماره بالسوء در تحت قلب نشانده بعضی آیات قرآن مجید را بر سر خود نهاده
اخبار انبیاء و اوصیاء را بدست عصا گرفته اقوال ضعاف غلاة و زنادقه را بر خود رداء کرده مرکب خیال
سوار شده بهوای حکمرانی لا حکم الا لله ورد زبان نموده کتاب مهمل بزیر بغل گرفته رو بشهر شریعت
آورده این است حکام اسلام و بعضی از علماء جامد گفته اند در را محکم به بندید مثل آنکه قاضی گفت اگر
چنان شد که دزد و قاضی ملاحظه شد دزدان دین مثل محی الدین و رومی و صوفیان دیگر از زنادقه بی کتاب
ادعای خدائی کرده اند و چه کارها بعقاید اسلام کرده اند و حال آنکه این با کتاب آمده چه خواهد کرد عوام
بیچاره هر که هر چه گوید همان که گفت از فلان کتاب گویا آن کتاب لوح محفوظ است دیگر نمیدانند
بیچاره که همه بازیهای دیانت در کتاب است عالم حقا که باید در ارشاد خلق سعی کند زشت و زیبای
اخبار را تمیز دهد با محکمات کتاب و عقل وزن کند واعظ مشفق لازم بقول خدا عمل کند و آنچه مردم
امراض دارند بموعظه الحسنه مداوا کند و الا دربستن علاج دزد نمیشود خصوص دزد خانگی که با کتاب باشد
باید علاج دزد را کرد و کتاب او را بمردم باز نموده نشان داد که این کتاب کذب و باطل است و بادله
عقلیه با دزد محاجه کرد از هر راهی که علاج شود چنانکه در انگریز با آن مرد بابی برسالت رفته حکام انگریز
با آن چنان محاجه کردند حاکم گفت تو چه کاره هستی گفت من پیغمبرم از جانب میرزا حسینعلی بهاء الله
آمده ام گفتند تو ناخوش هستی او را بمریضخانه بردند انقدر معالجه کردند که نزدیک بود هلاک شود تا گفت توبه
کردم عاقل شدم نه من پیغمبرم و نه باب خدا و نه بها نور حکماء گفتند حال تو عاقل شده گفت بلی گفتند حال چه خواهی
کرد گفت از ولایت شما خواهم رفت تا او را رها کردند همه اهل آن بلاد احوال او را فهمیده مضحکه مجالس شد اگر در

ایران بود او را زود میکشتند بلی گفتگو و مرداء او را مظلوم نام نهاده شبیه زکریاع و حسینع نموده برای آن مقام ساخته مثل دام گذاشته تا روز قیامت عوام را صید کنند چون این عمل خلاف حکمت شده وضع شیئی در غیر محل ملاحظه کن خدا وقتی که قبطیانرا غرق کرد الا جسد فرعون که همه کس او را ببیند که آن خدا نیست و نه باسمان رفته و نه غائب شده بلکه مرده بروی آب افتاده هکذا یفعل الحکیم ربنا ارزق للاسلام الحکمة و من اوتی الحکمة فقد اوتی خیراً کثیراً مثلا حکمای حکام فرنگ اگر یک مأموری عمداً یک خیانتی بکند او را از درجهٔ اعتبار ساقط کرده هر چیزی که داشته باشد برای خدمت قبول نشود آنست که آن ملت در این باب غالب مهذب شده اند خلاف شرقیین کسیکه چندین دفعه خیانت کند گویند این چیزی نیست این است که کار ایشان مختل شده همچنانکه دیده بشود اگر کسی ادعای مرشدی یا امامت کند و دروغ را است بهم ببافد گویند دوست دروغ ضرر ندارد یا دروغ او را هر ده تأویل کنند این است که کار دین و دیانت و ملت مختل شده است حال چند کلمه از دروغهای بابیها ذکر شود آن وقت تو دانی چه کنی بنفس خود در بیان گوید قال علیع فی الفرقان انا حیٌّ لا اموت علیع در قرآن گفته است من زنده ام نخواهم مرد و حال آنکه جمیع ملل اسلام میدانند که در قرآن چنین آیه نیست و نه در حدیث صحیح هرگز چنین کلام غلو و کفر نگفته است باز در بیان گوید قال محمدص فی القرآن انّنی انا الله لا اله غیری و حال آنکه در قرآن چنین چیزی نیست آیه ایست در قصه موسی و نادی من الشجرة المبارکة ان یا موسی انّنی انا الله الی آخر آیه اول آیه را نخوانده از آخر میخوانند که عوام را گول زنند چنانکه گوید گاهی محمدص میگفت انّنی انا اول العابدین اینهم غلط است اصل این آیه نه در اسلام است بلکه وقتی که بنی اسرائیل طلب رؤیت کردند و جمله در هلاک افتادند حضرت موسی علیه السلام گفت خدایا مرا غضب مکن بآنچه نادانها کردند من اول بندهٔ توام که ترا با خلاص عبادت میکنم و امثال ذلک کثیر فی البیان باز در بیان گفته در آخر مکتوبیکه بشاه نوشته است وقتی که در تبریز محبوس بوده بشاه گوید در حق شما این ذم بس است که پیغمبر گفته اترک الترک ولو کان ابوک الی آخره حال انصاف کنید ای مرداء باب این در کدام کتاب معتبر است و در کدام آیه پیغمبر رحمة للعالمین چرا چنین گفته است و تو چرا خلاف پیغمبر کرده ترک را دعوت میکنی مثل قوله در بیان که حضرت علیع گفته است اگر ابوذر میدانست آنچه در قلب سلمان است میگفت خدا رحمت کند آنکه سلمان را بکشد باز گوید در بیان امام گفته است لنا حالات هو نحن نحن هو یعنی ما را با خدا وقتی است ما خدائیم خدا ما باز گوید در بیان و در کتاب رجم الشیطان فضه قدری کیمیا داشت در میان گیسوی خود زد مس

طلا کرد حضرت امیر حصیر را بر داشته فضّه دریائی را دید از کیمیا بفضّه گفت کیمیای خود را بینداز در این دریا
و باز در رجم الشیطان گوید سلمان پای خود را در زیر دیگ عوض هیزم گذاشته میسوخت از این
موضوعات اضلالات بر الوهیت خود شواهد آورده است کسی هوش ندارد که بگوید فضّه دعا میکرد
خدا روزی میفرستاد دیگر چه حاجت بکیمیای کاذب درویشان داشت و سلمان اگر دعا میکرد
از کوه هیزم میآمد چه حاجت که پای خود را در عوض آتش بسوزاند که این و آن را بشک و کفر اندازد
وای بر شما ای دزدان دین و ایمان اهل ایمان چنان نیستند که شما گوئید بلکه آنها مثل عمّار میباشند که
میگفت در روز صفّین لوضربوناحتّی بلغوا سعفات الهجر لعلمنا نحن علی الحق وهم علی
الباطل کسی که بحیا و بی شرم شد هر چه بخواهد بگوید چنانچه در رجم الشیطان گفته است که پیغمبر گفته
خلق الله ادم علی صورته یعنی خدا آدم را بصورت خودش خلق کرده است دیگر شرم و حیا
نمیکند که این حدیث چنین نیست مردم دیده من بر دمیکنند اصل حدیث چنین است که رسول خدا صلعم
روزی میگذشت دیدند دو نفر یکی بدیگری میگوید خدا روی ترا زشت کند و هر روئی که مثل روی تو باشد
حضرت فرمود ای بندهٔ خدا چنین مگو به برادرت بدرستی که خدا آدم را که پیغمبر است مثل روی این
خلق کرده است و میرزا حسینعلی در ایقان خود گوید که حضرت علی ع گفته است من هزار فاطمه نکاح
کرده ام که همه دختر محمّد صلعم خاتم النّبیّین بوده است باز در ایقان گفته حضرت حسین گفت من هزار
جهاد کرده ام کوچک آنها مثل جهاد خیبر بوده که پدرم کرد باز در ایقان گوید که حضرت حسین گفت
من با هزار آدم بوده ام میانهٔ هر آدم تا آدم دیگر پنجاه هزار سال و مردم را بولایت پدرم دعوت
میکردم بنظر انصاف ملاحظه کن کدام فرقهٔ اسلام باین قائلند و کدام عالم دین دار این را صحیح دانسته
است و بکدام محکمات کتاب این موافق آید و کدام عقل مقدس او را قبول کند اگر تو طالب شدی
یک دروغ از این دروغهای دزدان برای شاهد بس است اگر زیاده از این مقال مهملات که نوشته
شده است بخواهی بگو بیانات علی محمد و ایقان میرزا حسینعلی را بیاور تا ملاحظه شود کذب و صدق
قول معلوم گردد باز یکی از دروغهای این قوم این است که مردم را بجهاد امر کرده و وعده کرده که جهان
دنیا را مسخر خواهید کرد همه روی زمین بدین شما خواهند در آمد چنانکه در صفة المرسلین مختصری نگارش
یافت هر چه گفته بود دروغ و کذب در آمد مخذول و منکوب شدند کما هو معلوم للعالمین باز
صاحب کتاب رجم الشیطان بابی و کتاب سیّاح بهائی نوشته اند که هیچ ادّعای سلطنت نداشته اند
و امر بقتال نکرده اند ای روسیاهان مگر احسن القصص کتاب علی محمد نیست که الآن موجود و جوهر قرآن

صاحب رجم الشیاطین میرزا حسین خان مصباح السلطنه کنسول ایران ... از طرف دولت ایران در کاردیف؟ از سنه ۱۳۰۶ الی سنه ۱۳۱۱ هجری

مینامند واوراکه اوّل تصنیف علی محمد است جمله امر بجهاد وقتال است من دون قبول جزیه که بعضی از آن
درجای خود ذکر شد آن کتاب را بیرون بیاورتا سیه روی شود هرکه دراو غش باشد واز برای تکذیب
آن داعی خلاف آن وعده بس است بعد از آنکه از سلطنت مأیوس شده آنوقت ادعای کیمیاگری
وعلم نجوم وحروف ابجد وطلسمیّات واسم اعظم کرده چنانکه ذکریافت دراین رساله حال آن کتابها را
مخفی داشته گویند ریاست جسمانی چیزی نیست ریاست باطنه مطلوب است قصّهٔ موسیٰ و
عیسیٰ وعلیٰ وحسینؑ وموسی بن جعفر را شاهد آورده است ای ابله فضل آن بزرگواران بتو چه مدخلیّت دارد
عیسی مرده زنده کرده تو اورا تأویل کنی موسی چوب دست را اژدها کرده بفرمان خدا حبال سحره را
بلعیده تو که اورا خیال شماری وحضرت پیغمبر شق القمر کرده درخت را از جا حرکت داده از اسرار مردم
منافقان اعلان داده اخبار آتیه را بیان کرده تو همه را خرافات شماری ودر ایقان از روی زیغ وفتنه
بعرفان بافی تأویل کنی قرآن که معجز آورده پیغمبر من حیث نظم واسلوب فصاحت وبلاغت
حاوی اخبار ماضی وآتی تبیّن احکام وحدود وصلاح بنی نوع انسان باخلاص وتوحید وما یحتاج الیه
بنی آدم من حیث معاش ومعاد وفارق بین الخبیث والطیّب قرآن عربی مبین همه این اوصاف را
پشت گوش انداخته گفته اید هرکه انا الحقّ گوید واظهار کند که من خدا وخالق عالمم وزود زود حرف
زند ونویسد هرچه بزبانش آید مثل نقالان وهرزه گویان آن معجزه است وبس چنانچه از آن شطری ذکر شد
از بیان علی محمد وبعد هم فصلی مطول ذکر خواهد شد با اذکار میرزا حسینعلی چنانکه این قوم از دروغ وجعل حیا
ندارند انکار وجدانیات هم پروا ندارند ودر محاورات بمسلمانان میگویند شما بت پرستان میباشید
که میروید بقبور پوسیده را طواف میکنید مثل کربلا ونجف ومدینه ومکه که این را بگوش خود از بزرگان ایشان
شنیده ام واز روی دیگر در کتاب رجم الشیطان گوید اصل سلطنت معتبر باطنی است موسی چنان کرد وعیسی
چنین گفت علیؑ با معویه چون شد وحسین با یزید فلان شد لکن امروز قبر علی وحسینؑ مطاف انس و
ملک است از مشرق ومغرب قصد آن اماکن مشرفه کنند که آن نتیجه وجزاء زحمات آن بزرگواران بود
که برای ایشان باقی مانده خلاف معاویه ویزید وفرعون وابوجهل که اثری از ایشان باقی نی واستخوان
سوختهٔ ایشان در کدام مغاک گم شده ملاحظه کن عوام را چگونه گول میزنند پس باید گفت بسیار از انبیاء
معلوم نیست قبر وآثار ایشان مثل موسی وشعیب وسلیمان ولوط بلکه از صد هزار نبی معروف مقام
در دنیا نیست الّا معدودی پس باید حال آنها را حال یزید وفرعون شمرد بزعم تو یا آنکه کسانی را که شما
وجمیع شیعیان آنها را دور از حق میدانند بلکه بعضی از اسلام ایشان را دشمن اهل بیت میشمارند وحال آنکه در

این باب که تو گوئی از ائمه کمتر نیستند این خلیفه اول و ثانی در مدینه منوره مطاف دو صد ملیون اسلام است و
در ائمه بقیع کسی نیست که شب در آنجا شمع روشن کند و شیخ عبد القادر که یک درویش بیش نبوده قبهٔ او از قبهٔ
علی ابن ابی طالب بلندتر است و زایر و مرید او بسیار و ابو حنیفه که بعض از شیعیان او را ضد صادق شمارند
دستگاهش از بارگاه موسی بن جعفر ع اوسع است همچنان در هند و چین مقامات عالیه بسیار بتخانهای
بنارس محیر العقول تفو بر آن عقول ناقصه که میان حق و باطل چنین باید تمیز داد بلسان البیان بل التوجیه
غیر وجیه لکن صاحب رجم الشیطان ندیده است بیانات علی محمد را چنانچه خودش گفته است
نوشته جات علی محمد چون بنظر رسیده چنین و چنان نوشته شد معلوم میشود بیهوش داروی این دزدان
دین و طراران شید و را حتی اغلب بطانه و حواشی خود هم نمیدانند چون اگر احسن القصص را دیده بودند جمیع مردهٔ
باب و بها باین وقاحت نمیگفتند که داعی سلطنت و ریاست و جهاد و قتال نبوده و اگر کلمات بیانات
او را با دقت ملاحظه کرده بودند میدانستند که آن راه انبیاء نیست بلکه آن راه رو بظلمت و ضلالت میرود
نه بنور و رحمت لکن عجب از کوری وجدانیات و حسیات است که گویند اگر حق نباشد چه طور مردم
بسیار در این راه جان سپار شدند ای کور تو که از دل و چشم هر دو کوری که مشاهده کنی که امروز دایرهٔ آقاخانیها
از دایرهٔ شما اوسع و محکم است چنان عقاید فاسده در ضمایر آن مردهٔ جهلا ثابت شده است که هر کس
با نها فی الجمله مخالطه کند بداند صدق مقال من از یک شخص محترمی که مدتی در بمبئی در ادارهٔ آقاخانیها بوده
و از سابق با او آشنائی دارم گفت یکی از بزرگان آن مردهٔ جگارهٔ دادم نگرفت گفت حرام است گفتم چگونه حرام است
آقا خود میکشد گفت عجب بعقل تو آن آقاست من بنده آنست حلال و حرام کننده برای او چیزی حرام
نمیشود حلال و حرام برای بنده است نه برای مولا مگر نشنیدهٔ قوله تعالی و ما یسئل عما یفعل و هم
یسئلون از جمله عقاید ایشان آنست که کلید جنت و جهنم در دست آقاخان است قرآن را اقرار دارند
و بعضی هم میخوانند لکن احکام و عقاید هر چه آقاخان و وارث آن حکم کند آن صواب است از جمله عمل حج
پول حج را هر که خواهد حاجی شود باید مقدار مصرف حج را بصندوق آقاخان تسلیم کند که حج گذارده شود
بلکه رفتن خلاف باطن دین ایشان است چنانچه روایت از امام شاه آورند که آن مرد پول حج را داد
بآن علویهٔ مضطر و مکه نرفت و امام گفت حج قبول حج آن مرد است آقاخان هم آن پول را بمستحقین
تقسیم میکند از برای صلوة و صوم و همچنان باقی احکام نحو ذلک پول داده میشود بصندوق آقاخان و هر کس
از مردهٔ بمیرد باید صاحب مرده شصت و پنج روپیه بصندوق آقاخان برساند ولو در مشرق یا مغرب باشد
ولو گدای سائل بکف باشد باید اهل مروت شصت و پنج روپیه تسلیم کنند بصندوق بعد برده دفن شود

هر که زن دارد از مریدهای آقا خان آن زن هر چهل شب یکشب حق آقاست نه که در مباشرت بلکه بشوهرش
حرام است آنشب الا حق آقا را شوهر بمجرد مبلغیکه آن زن رضا شود این است که هر چهل شب یکشب آن
در اطاق رفته در را بروی خود میبندد تا صبح و بآن استقامت و سیرت خود مباهات میکند بنزد اقران
خود یا که مبلغی از شوهر گرفته بهای آنشب بصندوق آقا خان رسانده ولو در مشرق زمین باشند وکیل معین دارند
و در وقتی که یکی از مریدان اتفاقاً حاجت روا شود بیا به بین چه روپیه نثارها و جان فشانیها میکنند که چشم ابدا
ندیده و چون امر آقاست که با عجمها بسیار مخالطه نکنند باین جهت بسیار از اسرار ایشان ظاهر نمیشود الا بعضی
از ایشان که برگشته اند حتی یک روز از اصول توحید ایشان سؤال کردم گفت حقیقت من غیر آقا را نمیشناسم
از آقا دعای طلسم خواستم این را بمن داده دیدم یک وصله طلا است مدور در یک روی آن نوشته بود

علی الله
آقا خان

و در روی دیگرش نوشته بود

علی محمد
رسول
علی شاه

و حال قبر آقا خان که در حسن آباد است در بمبئی بچه
ای بابیان کور دل و ای بهائیان بهایم بروید بحسن آباد
تماشا کنید چه بارگاه و چه باغ و گلشن و چه عمارت و
چه عظمت و حشمت و چه قدر مرده میباشند همه نورس و حاضر موجود در اقالیم و جزایر که قریب هفت هشت
ملیون نفوس میباشند متفق العقیده نه صبح ازل منازع دارند و نه غصن اعظم ناقض با بهیا ربع آنها نمی شوند
امروز نواب اشرف والا سلطان محمد شاه محترم است در نزد پادشاهان هند و یوروپ در اوایل علیشاه
جاج هند اعتراض کرد که تو چه کاره گفت من علیشاهم شاهزاده جاج گفت تو اغتشاش میکنی مردم شما را
خدا میدانند گفت چه ضرر دارد شما چند ملیون هنود دارید که سنگ تراشیده را خدا میدانند منکه انسان
مستوی الخلقه از سنگ کمتر نیستم جاج ساکت ماند دیگر تا امروز متعرض آنها نشده اند و حال ای برادر
مشاهده کن خود آقا خانیها در اصول اثنی عشری مستقیم میباشند که و زیارت میروند و نماز میخوانند و بخدا
تضرع میکنند و پولهای بسیار تصدق میدهند لکن خدا خود میداند که با آنها چه خواهد کرد اگر کسی کسی را بضلالت
اندازد که مشرک و کافر شود هر آینه اگر هزار کوه از طلا تصدق دهد و گوشت و استخوان خود را در رکوع و سجود تلف کند
کفاره آن نفس نشود والله شهید علی ما اقول و یفعل ما یشاء و هو ولی التوفیق حال ای برادر
انصاف بده کلام کوتاه اگر زیادی مرید و جانفشانی و کثرت و عظمت یا بزبان چرب و نرم اقناع
کردن خلق را دلیل باشد بر حقانیت آن آقا خانیها از شما بسیار تر و بیشترند و حشمت حال و بعده بجهت
سالی بیست لک روپیه واردات مقرری فی دفتر خزینه دارا است من غیر هدایا و نذور و تحف و اما
از برای آثار بعد بارگاه آقا خان در حسن آباد شاهد است اول با مرده آنها مباحثه و مجادله کنید که

معلوم شود که شما بر حق هستید با آنها مدعی تازه محمد طاهر حکاک خراسانی است گوید مرا خدا فرستاده است
برای اصلاح عالم که جمیع بنی نوع انسان را یک ملّت و دولت کنم کتاب مختصری دارد عبارت از پنج
جزء اسم آن نصیحة العالم است بیک وضع خاص نوشته شده است مقدار دو صد کلمه خیر و دو
صد کلمه شر در صفحات اوراق مقابل یکی دیگر نوشته است مثل این
درمیان مقاله نصیحة العالم است که بعنوان مشفقانه مطالب را درج نموده
از همه طوایف روس را زیاده ذم کرده و کذلک از جمیع منهیات شراب را
با دلّه عقلی و نقلی بزعم خودش جمیع مفاسد عالم بر مسکرات ثابت کرده است
اصطلاحات مخصوصی دارد مثلا معلم یعنی پیغمبر لله یعنی پادشاه طفل یعنی
رعیّت حلال زاده یعنی خودش نصیحت العالم یعنی کتابش و امثال ذلک
بزبان فارسی نوشته شده است من دون ساختگی و عبارت پردازی و عرفان
باقی بلکه لسان خود متکلم است که بآن معتقد است در کربلا او را ملاقات
نموده و کتابش را دیده نسخهٔ او را برداشته نزد حقیر موجود است خدا شاهد است
هیچ دخلی به بیانات علی محمد ندارد دیوانه هم نیست مثل دیگران حکاک بی بدلی است گویا ناخوشی
مالیخولیاست که بآن مبتلا گردیده است آنهم انکار کند معجزات انبیا را گوید جمله صنعت بوده که انبیاء داشته اند
مردم از روی مبالغه معجز نامیده و در حق انبیا غلو کرده اند و الا نبوده موسی مگر رئیس سحره و عیسی رئیس اطبا
و محمد رئیس فصحاء و من هم رئیس ناصحان عالم هستم و کتاب من نصیحة العالم و کسی مثل آن نتواند نصیحت
نامه نویسد و بمتصرف کربلا مکتوبی نوشته گفته است که آنرا بهر سلطان ارسال کند و در آن گفته است که اگر
سلطان علماء و حکماء عالم را جمع کند با من نتوانند احتجاج کنند و مکتوبی دیگر خودش رأساً نوشته بسلطان
عثمانی صورت مکتوب این است ای بعد از معلم خاتم محمد ص و اوصیاء آن اوّل لله یعنی اوّل بزرگ
یعنی اول دلسوز این عالم سلطان عبد الحمید خان غازی اوّلا در اینعالم سوختم همچو سوختنی که هیچ جه من الوجوه
منینی باقی نماند تا انکه باقتضای حلال زادگی نزدیک گردیدم بخدا و بچشم خدا بینی تشخیص دادم حق و باطل را
ثانیاً مژده باد ترا و تمام برادران مسلمان و نصاری و یهود و بودا و غیره را که کمال حق را درمیان مسلمانی
دیدم و نهایت طفلی را در کلیه این عالم و ثالثاً هم مژده باد که هم طفلی این عالم تبدیل به بزرگی گردیده است
و هم بزبان این بنده خدای تعالی آورده است نصیحت این عالم را همچو نصیحتی که بالاتر از هر پدر و مادر مهربان معلوم
گردانیده است راه خیر و شر و دلسوزی خود را همچنانکه امیدوار است که بخواست خدا با این کلید خیر و شر مکرر

خدا	غیر خدا
بزرگ	کوچک
روح	جماد
قادر	عاجز
نور	ظلمت
خیر	شر
آئینه	خاکستر
مکّه	عکه
حق	باطل

نوشته سلطان عثمانی از حکاک [illegible] است

ذکر ملا سلطانعلی کون آبادی

که بنور انسانیت پیدا نموده است مفتوح و مسدود کرداند درهای بهشت و جهنم را ای اوّل لله این عالم یعنی
ای سلطان عبد الحمید خان و مظفّر الدّین شاه خودرا مستعد گردانید بهمچو خیری و جهاد بنمائید در راه خدا لیکن با
این بنده هم مشورتی بنمائید زیرا که بخواست خدا بطالع این بنده است که بزبان شیرین صلح بنماید کار
ذو الفقار حیدر را و بزبان شیرین صلح بردارد هر تلخی و بدطعمی را از کام این عالم تا شیرین و خوش طعم بنماید کام
تمام این عالم را درا ینصورت از این بنده بخواه نصیحة العالم را و کاملاً بدقت ملاحظه بنما و افشا کن در میان
منتخبین این عالم و تمام این عالم را برادر خود بدان و فرق مگذار مسلمان و نصاری و یهود و بوده و غیره را و بردار صورت
اسامی آنها را تا بخواست خدا بلند نمایند قد جوانمردی و نام نیک خودرا تا بظهور آورند با ین نصیحت العالم
معنی حجّت را یعنی از حالت انتظار بیرون آیند و ملاحظه نمایند در مکه معظمه صاحب واقعی خودرا مانند ماه
تابان و خورسید درخشنده ای اول نظارنده این مطالب عالیه که ترجمه قرآن یعنی خلاصه قول تمام معلمان
است اول پیش قدم در همچو راه خدائی تو خواهی بود و آنکس که مطابعت نماید پیروی ترا ای اول نظارنده
این مطالب عالیه با مال و جان خود جهدی بنما در همچو راه خدائی تا آسوده و راحت گردانی اوّلاً خودرا و ثانیاً
باقی برادران این عالم را و بهمچو راه خدائی آسان گردانی هر راه مشکل و هر راه سختی را تا حاصل گردانی تمام مقصود
خودرا یعنی تحصیل بنمائی هر نعمت و راحت و حیوة جاودانی را (محمّد طاهر) عین الفاظ خودش نقل شده است
ملا سلطانعلی کون آبادی امروز اغلب امراء ایران مرید و فدوی او میباشند بنده او را ندیدم ولی دو نفر که
مرید او شدند میشناسم یکی ملا عباسعلی واعظ که در نطق و خطبه بی نظیر بود و یکی ملا عبد الله مازندرانی که در علم
ادبیات گویا نمره اول بود اینها در یک ملاقات مرید او شده معلوم میشود ماده غریبی و فتنه بزرگی است
پسر او نور علیشاه باوصاف پدر خود رساله نوشته رجوم نام در آن تمام صفت انبیا را ثابت کرده است
که غالب مطابق صفة المرسلین است که در صدر منهاج ذکر شده اگر راست باشد محیر العقول است لکن سواد
علی البیاض است برای آن معاجزی چند قرار داده که خالی از خرافات نیست از آنجمله از مادر سلطان علی
نقل کند که یک شب با شوهر خود نشسته بودم که از آسمان ندائی آمد که این آب را بگیر من آن آب را گرفته
قدری خوردم باقی را دادم بشوهر خود خورد نطفه سلطانعلی از آن بسته شده و از پدر سلطانعلی نقل کرده
که وقتی زنش پنج ماهه حامله بسلطانعلی بوده وقتی قرآن تلاوت میکرد آن جنین هم در شکم مادرش
مثل خودش قرآن تلاوت میکرد الخ ترهات ایشان که در آخر رساله مینویسد که خلیفه و نایب حق
امام صاحب الزّمان است و بعد از پدر خلیفه پدرش خودش را گفته است از این نام پرستان بسیار است
و این فرق زنادقه و دزدان دین که در این اوراق ذکر شده با چشم بصیرت از روی طلب نجات از شرک

ملاحظه کنید خواهید دید که جمله ضدّ مراد الله و خلاف انبیاء و کتب منزله و محکمات البیّنات حرکت کرده اند
بلکه میشود گفت که شیاطین انس که خدا نام برده است همان اشخاص میباشند از سحره هر زمان هرچه نوشته
شد در این باب هرکه طالب نور و هدایت است کافیست والسّلام علی الاسلام من باب
تنبیه چند کلمه عرض میشود هرکه از اسلام یا غیر اسلام اقوال این عرفا و صوفیه که ذکر شد حسن بداند و آنها را
اهل حقیقت شمارد مثل شیوخ اهل سنّه و شیعه که در اوّل اوراق ذکر شده مثل محی الدّین و شیخ محمد لاحجی
و عطّار و شبستری و ملّای رومی و شمس و منصور و امثال آنها را اهل حق بداند و عارف اسرار الهی شمارد
انصافاً حق ندارند رد بابی و شیخی و نصاری گویند و قبول نکنند بلکه انکار فرعون و نمرود خلاف انصاف
متکلم است چون آنها جمله در یک ادّعا و مسلک سالکند در لباس متلوّن و هرکه از اسلام گوید آنچه
در باب غلو و علو اهل بیت معصومین در کتابها نوشته شده است جمله صحیح و سالم از غش بما
رسیده است حقّا کلام امام است مثلاً در معراج حضرت با امام گفت و خورد و ارزاق بدست
من است و هر ملکی بی اذن من نه جان دهد و نه جان گیرد و من هیکل خدایم و با همه انبیاء سرّاً من بوده ام
و از مشکلات نجات داده ام یا اوّل موجودات ذات واحد من است و امثال ذلک که واعظان
ناقص و روضه خوانهای جاهل باذهان مردم تلقین کرده اند اگر چنین باشد حق با نکار موسی و فرعون و یا علی
و معویه و شیخی و بابی ندارند چون جمله بیک اصل راجع شوند خلاف محکمات وحی الهی و مواعظ انبیا
و دعوات اوصیاء و سیرت رسل ع تا آن اخبار ضعاف آحاد شاذ تنقیح نشود خصم از تو ساکت نشود
و احادیث دروغ در کتب بسیار است و زیاد و نقصان بیشمار حتی اخبار کتب معتبره محل نظر عیون
اخبار رضا ع را مطالعه کن ببین امام رضا ع چه گفته که بعضی از آنها ذکر شده است مکرر ملاحظه کن و
تاریخ شرح نهج ابن ابی الحدید را سیر کن و ببین بنو امیه اخبار را چه کار کرده اند و بعضی از بنی عباس ایضاً
شخصی آمد نزد امام صادق ع گفت من در کوفه بودم اصحاب شما حلقه حلقه نشسته مباحثه میکردند
آن میگفت صادق ع چنین فرموده است دیگری خلاف آن نقل میکرد من از آن اقوال مشمئز شدم
حضرت فرمود خدا لعنت کند فلان و فلان را که چهار هزار حدیث از زبان من جعل کرده بشیعیان
ما القا کردند دیگر ای برادر بدان در ایّام باقی ائمه ع چه کارها کرده اند از روی زیغ و فتنه و کفر و الحاد تا که امام
رضا ع گوید خبر که میرسد بمحکمات کتاب و سنّت و سیرت ما تطبیق کنید اگر خلاف باشد بدیوار
زنید باز علی محمد در بیان گوید امام گفته است که ما در میان مردم اختلاف انداختیم و او را سند کرده اقوال
کفر و ایمان و زشت و زیبا باهم بافته و توحید عوام البشر مغشوش ساخته و حال آنکه آن سیرت خلاف

عقول سلیمه است ای مرد خردمند دیگر قلم عاجز شد تو بپذیر اگر تشنه آبحیات و طالب نجاتی و الا
الموت خیر لك لو اطلعت علیهم لولیت منهم فرارا خلاصه آن این فرق جمیعا راجع بتصوف اند
وهمه بر دو پایه اساس دایرند که آن حلول و تجلی و اتحاد در سر انتها شود و مثل معتبر ایشان این است که
خدا و بنده مثل آتش و آهن است وقتی آتش با آهن بتابد آهن آتش شود بلکه از آتش سوزاننده تر
عارف نیز بریاضت کامل شده آن منزله را حاصل کند نور نار خدا با انسان بتابد انسان مثل
خدا و عین خدا شود بلکه هر چیز نسبت بقابلیت خویش خدا در او و از خدا در آن هست مثل دوم
ایشان خدا مثل آب است که در هر چیز موجود بعضی جزئی مثل رطوبات در حیوان و نبات و جماد و
هوا و بعضی مثل بحر و نهر که عین آبست خدا هم چنان است از این جهت است که عرفا و صوفیها در
اکثر کلمات خود شان را تشبیه باب کنند یا نار یا شمس که مقصود آتش است صاحب کتاب بیان
الادیان و سید مرتضی و حلی رض وغیرهم من علماء الصالحین اصل اساس و حقیقت عقاید آنها را نوشته اند
و یك عذر علماء در عدم تعرض ببابیها همان بود که گویند که بابیها یکی از آن فرق است که ترویج کرده اند
و علماء رضی الله عنهم جواب آنها را نوشته اند دیگر حاجت نیست اول صاحبان این عقاید فاسده
از ترسایان جرمن گرفته و از کتب افلاطون قبطی رواج دادند هر زمان رؤسای این قوم بلباس دیگر
پوشانیده مردم را اغواء کرده اند خلاف تعالیم انبیاء ع و کتب سماوی و اقوال انبیا را با کلمات
باطله خود مزج کرده مثل بیان و ایقان میرزا حسینعلی عوام بیچاره را گول زند حتی معاجز انبیا را بعضی را
تصدیق و بعضی را تأویل کرده اند و عصمت از انبیاء سلب کرده و دو جنبه قرار داده اند که اگر کسی بقبایح
ایشان مطلع شود گویند ما هم مثل انبیاء از جنبه بشریت ناستوده سر زده و بر خود کرامتها نسبت داده از
زبان این و آن و از برای خود شان مقربان و حواشی ترتیب داده که این اکاذیب را در میان مردم
نشر کنند که ما بچشم خود مشاهده کرده ایم مثل مبلغان بابیها چنانکه بعضی از آن اقوال ذکر یافت و آن بی
سرمایگان این اقوال و افعال زشت و زیبا را بخدا نسبت دادند که سهل القبول شود و نفوس بالطبع
بآن مایل چون انسان از آن رو یکه مخلوق فی احسن التقویم است و از سایر مخلوقات مکرم خدا در
حقیقت وجدان انسان نوری قرار داده است که اگر شوایب و عوارض بانسان رو ندهد در اصل
فطری خود باقی باشد مایل میشود بصانع خود و لو اجمالی باشد لعله قوله تعالی الست بربکم قالوا بلی
باین معنی اشاره است چنانچه صریح قرآن است در آنجا احدی لا نکفته است و مؤید این وجه وجیه قوله
صلی الله علیه و آله کل مولود یولد علی فطرة الاسلام که ایمان اجمالی است پس فرموده است ابواه

یهوّدانه وینصّرانه یعنی عوارض خارجیست که ایشانرا بکفر والحاد میکشد وبلکه باین اشاره است
قوله ع من عرف نفسه فقد عرف ربّه اگر انسان ملتفت نشود بهمین و بسیار واورا نگذشته بحب
وراست کار بفطری خود رجوع کند آن نور عقل که در آن است یقین کند بر صانع عالم ومفسر ومحکم این
قول قول خود حضرت امیر است ع بقوله ع عرفت الله بفسخ العزائم بلکه وجه من الوجوه قوله
تعالی وفی انفسکم افلا تبصرون اشاره باین لطیفه شریفه باشد وفی الآفاق والانفس کذلک
یعنی من نفس خود انسانرا علامات ودلایل وبراهین عقلی قرار داده‌ام همچنان در آفاق وافلاک وشمس
وقمر ولیل ونهار آیات لاولی الالباب که بآن علامات بشناسند صانع خود را ای انسان نمی بینی
که زن تو سگ وبز نزاید وبچه بی گوش ودهان نیاورد وبی چشم وچهار چشم دیده نشده یا دماغ پهلوی
ذکر یا دست بالای سر کسی ندیده است هر عاقلی کور مادر زاد اتفاقی شود باد هر او عناصر احداث
کند چنان باشد که ذکر شد چنانچه بعض چیزها که غیر ذی روح است از روی طبیعت خدا ایشان را
قرار داده مثل نبات وجماد که در هزار سنگ یکی دیده نمی شود که از روی اتفاق بوجه مطلوب تراشیده
ودر بنائی بکار آید یا در میان صد درخت یک چوب عدل من غیر اصلاح بکار آید برای سقف
وهیچ دری ساخته از زمین نروید ودرختی پنجره بار آورد پس حیوان خیر نبات است وانسان غیر
حیوان که اصل فطرت آن مخمر است بروح وعقل که اگر بحال خود گذاری میداند که خود بخود نشده‌ام
چون مشاهده میکند که قادر بر نفع وضرر خود نیست الی الغایه بلکه از روی سعی وکوشش طلب نفع و
فرار از ضرر میکند ونداند که در دشکم از چیست وچگونه دفع کند چشم ودست همچنان نداند که
بعد از یکساعت بر آنها چه آید وفردا بچه بلا گرفتار یا از بلا نجات یابد ما تدری ماذا تکسب غداً وما
تدری نفس بای ارض تموت که انسان از شاه تا رعیت از نبی تا افراد امت در حال وحین
محتاجند چون عاقبت مرخود را ندانند الّا الطّف والتحسن والظّن لا یغنی عن الحق شیئاً
الحاصل چون مردم بالطبع مایل باقرار صانع میباشند لاجل ذلک زشت وزیبا افعال واقوال
خود شانرا بحد النسب دهند وحق وباطل باهم مخلوط کرده بآن باطن ظاهر نصیحت وارشاد وبعضی
بالعشق وزهد سموم قاتل الایمانرا بمردم بفروشند چنان اظهار کنند که ما محبّ خدا ومحبّ مثل رسل
الکرام میباشیم مثل معویه وتاریخ ابن ابی الحدید را ملاحظه کن در شرح نهج البلاغه که معویه چه خطبه
خوانده ومکاتیبها نوشته وتذکره‌ها کرده وآیات واحادیث در حقانیت خود وبطلان حضرت
امیر المومنین ع تاویل کرده که مستمع را حیران میگذارد ان من البیان لسحراً پیغمبر این چیزها گفته است

که باطل را بصورت حق رنگ کرده مردم را بضلالت کشند وخودشان را اهل حق نامند و ازحق شمارند مثل قول معویه در قتل مالک اشتر با اهل شام میگفت که من دعا میکنم که خدا مالک را بکشد شما آمین گوئید و بعد از چند روز انّ لله جنوداً من عسل که مالک را کشته است مردمی که جمل را از ناقه فرق نمیگذاشتند قبول کرده مسرور شدند که امیر ما غیب گوید و دعای آن مستجاب شود یقین حق بالحق علی الحق است وهمین نحو میرزا حسینعلی بهادر مناجات خود گوید که خدا صبح ازل و مرداء اورا هلاک کند و آنها مضمحل شده و ارکان بهائیان بلند خواهد شد و حال آنکه باقرار خود بهائیان آنهارا بالسّر والعلن کشتند ومیکشند وامثال ذلک جمیع فرق صوفیه وغیره من الفرق ایضاً له علی حسب مراتبهم واختلاف مقامهم فی الاقوال والاحوال علیهم ما یستحقون من الله القادر العزیز المنتقم مقصود ازین مقال آن است که بر بعض کلمات که قریب بعقول و اذهان ایشان است ازروی غرض ومرض گویند گهی فنا فی الله گهی صوفی صافی گهی اهل سلوک گهی اهل طریقت گهی اهل حقیقت گهی شیخی کشفی کاشفی گهی بابی گهی ازلی گهی بهائی کانّه اینها خاتم المضلّین اند در ضدّ خاتم النبیین صؐ چون هر که از آن فرق و رؤسای ایشان در هر زمان کمال احتیاط را کرده اند در اظهار ما فی الضمیر خودشان بدرجه که بعض ایشان مقبول علمای شریعت شده فضلاً عن العوام وبعضی ایشان که اظهار ما فی الضمیر خود نموده زود رسوا شده مخذول شدند مثل منصور که صنف خود اورا حلّاج اسرار گفته اند از ان رو گویند رومی هر کسی از ظنّ خود شد یار من وز درون من نجست اسرار من هر وقت کلمات کفر آمیز از ایشان سرزد گفته اند این در حال فنا و مستغرق در عشق است که او را حال و شطحات نامیده اند که مردم را بآن تأویلات ضالّه ساکت کنند لکن این خاتم المضلّین همه پردها را دریده حیا وحجاب را در کنار گذاشته از تناقض ومحالات پروا نکرده هر چه بزبان آید با قلم روی کاغذها را سیاه کرده همچنانکه اگر عین جمیع اقوال و تحریرات علی محمد و میرزا حسینعلی را چاپ کرده وقف عام نموده نشر کنند یوم تسود الوجوه بر آنها صادق آید همچنانکه در نشر شرح قصیده سیّد کاظم شده است باوجودیکه کلمات سیّد کاظم را با الفاظ حکیمه لغت عربیّه بعض کفریات را ردپوش کرده باز مضحکه ملل روی زمین شده پس این کلمات ترهات و هذیانات را اگر عیناً نشر کنی چه خواهد شد لکن مرداء نان طلب ایشان این سر را دانسته کلمات و کتب ایشان را اسرار خفی قرار داده تا تأویلات برای آنها ترتیب کرده که بوی جهل آن بلند نشود یا مرغان خام از دام رم نکنند از این تأویلات که ترتیب کرده اند یکی این است وقتی که بایشان بگوئی این مرشد شما مثل ما ها انسان بوده و مرده چرا ادّعای خدائی کرده است که از سر تا پای کتب ایشان انا الله انا الخالق انا

الرزاق لا اله غیری است مثل فرعون و نمرود گویند این قول هم مثل اقوال انبیا است که از زبان خدا
گفته اند قول این فرق در این باب سه قسم منقسم میشود دو قسم آن کفر و تلبیس و کار ابلیس انسی است و قول
سیم اگر با قرائن و شواهد خارجی صادق آید لا بأس فیه حال حالات اقسام ثلاثه بیان خواهد شد گاهی
عربی گاهی فارسی با دقت ملاحظه کن من دون غرض و مرض و جهل یوم لا ینفع مال و لا بنون الا من
اتی الله بقلب سلیم را نصب عین خود قرار دهید که مقصود از قلب سلیم از هر نیت بد و اعتقادات
فاسد مشوب و ملوث بجهل و غرور و شرک و شکوک نبودن است در این باب ابن ابی الحدید گوید و نجی من
الشرک الکتف تجرد العرفان مفرد و انسان باید در دین عزمانش صادق باشد از برای نجات خود
پس کوشش کن آنچه عرض میشود قسم اول اقوام صوفیه این است که در حال سکر و بیخودی تکلم کنند بکلمات
مبنی بر کفر و غلو و علو مثل آنکه در جهنم را من بستم و در بهشت را باز کردم یا بمعراج رفتم یا انی انا الله گوید
یا انا الحی القیوم و امثال آن بدرس من آیند یا خدا با من تکلم کرد چنین و چنان گفت و نحو ذلک در تأویل این
اقوال کفریات مردا دو رأی اند آنکه در مریدی متوسط الحال است گوید این از عدم ظرفیت و تحمل نارسیده
است و او را شطحیات گویند یعنی ظرف پر شده از اطراف آن ریخته است که خارج از اختیار و ضبط ظرف
است صاحب این ظرف دو قسم شود یکی آنکه اگر در حال او اکثر اوقات شب و روز با آن شطحیات
متکلم است نه مرید در نظرش هست و نه غیر مرید و احوال آن در میان جماعت و در خلوت انقدر فرق
ندارد آن ناخوشی است که دیوانه تعبیر شود چون دیوانها بعضی از ایشان گاهی بخدا ناسزا گویند و گاهی شکر خدا
و گاهی گویند ما خدائیم و یا پیغمبر و امثال ذلک هر که این کلمات را از خدا و انبیا آن شخص را ولی خدا آن
یقین کافر و مشرک است فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون و قائل آن کلمات لعله نزد خدا
معذور است بقوله تعالی و لا علی المریض حرج شق ثانی از قسم اول گوید این کلمات مثل انا الله
انا خالق السموات و الارضین و امثال ذلک در حال سکر است که فناء فی الله تعبیر کنند آن
اشخاص در اوقات معلوم در حضور جماعت بتفاوت الحال این کلمات را بعنوان عشق و وجد و سرور
با بیات منظوم بخوانند گاهی چشم روی هم گذاشته سر بیمین و یسار حرکت دهند گاهی کف بر دهن آورد گاهی
مثل واعظان متقی مردم را بترسانند از دوزخ و غضب جبار و از بغض و حسد و طلب دنیا این کلمات را
با آیات و احادیث ربط کرده با کفریات خود داخل هم بمردم القا کنند و مردم عوام کالانعام وقتی بشنوند
که آیات قرآن و احادیث مسلسل نقل میکنند با کمال اظهار زهد و خوف از ایشان قبول میکنند اگر بعضی از
کفریات ایشان سنگین آید آنرا تأویل کنند یا گویند آن اهل حقیقت است ما بحقیقت نرسیده ایم که معانی

کلام مرشد را بدانیم که هر کسی از ظن خود شد یار من صاحب این اقوال و مراد آن کافر چون اکر سکر است خدا
گفته لا تقربوا الصلوٰة و انتم سکاری و هر دعا و مناجات از صلوٰة مسلم محسوب است و مقصود
از سکر بی شعور شدن از خمر باشد یا بنگ و افور باشد یا تریاک یا عشق باشد یا غیر لحرانی هر چیزی که با آن
سبب انسان بی شعور شود که نداند چه میگوید حتی غرور و غضب و عناد حرف داخل سکر است که جمله این
احوال خلاف حکم خداست که مردم را بضلالت میکشد وَمَنْ لَمْ یَحْکُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ اُولٰئِکَ هُمُ
الْکَافِرُوْنَ چون این کلمات از ایشان باختیار ظاهر میشود که مردم بشنوند و بآن مرید شوند و آن عبادت
ابلیس است که خدا نهی فرموده است بقوله تعالی اَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّیْطَانَ اِنَّهٗ لَکُمْ عَدُوٌّ
مُّبِیْنٌ و اشد مصایب از برای انبیاء و اوصیاء وجود آن اشخاص بوده است که طالب ریاست شوند
حق و باطل را باهم مخلوط کرده که مردم را اغوا کنند عالم متحتک از آنها است و ائمة الذین یدعون الی النار
بایشان صادق آید چنانکه حضرت امیر المؤمنین ع میفرمود که قتال خوارج اهمیت ندارد چون آنها بشبهه افتادند
لکن علیکم بقتال معوٰیه و ابن العاص و اصحابهم لانهم اظهروا اباطیلهم علی صورة الحق
چون اکر مکاتیب معویه را که بامیر المؤمنین ع نوشته است و در تواریخ مسطور است بخوانی هوش از سرت میرود
که در یکی از مکاتیب گوید ای علی شما کسی بودی زاهد و از دنیا در مدینه منوره محل مهبط الوحی و النور در امن و
راحت رزق تو صبح و شام از اطراف میرسد چه شد که فتنه انگیخته مهاجرین و انصار را از مدینه بیرون
آورده از روی طلب دنیا و ریاست تا دچار شده بجنگ و جدال با خوف و الجوع مثل شما آنست که
خدا در قرآن فرموده است ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْیَةً کَانَتْ اٰمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً یَّاْتِیْهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ کُلِّ مَکَانٍ
فَکَفَرَتْ بِاَنْعُمِ اللّٰهِ فَاَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوْعِ وَالْخَوْفِ بِمَا کَانُوْا یَصْنَعُوْنَ و امثال این آیات
و غیره و حال آنکه مشهور آفاق است که امیر شام طالب ریاست بوده محض دنیا و باغی و باطل و این
آیات و کلمات نسبت بامیر المؤمنین ع ندارد و نزد علی ع دنیا بقدر پر مگسی اعتبار نداشته و جمیع اسلام
باین قائلند که علی ع مع الحق و الحق مع علی ع لا ناخذه لومة لائم و آنحضرت علیه السلام فرماید
لابقرن الباطل حتی یخرج الحق من خاصرته یعنی شکم باطل را پاره کنیم که حق از پهلوی آن درآید
معویه موالی ان مولا را بلکه جمیع مسلمانان را با کلمات حق و باطل مغشوش کرده بود که امام ع تأسف
خورده گوید انزلنی الدهر حتی یقال علی و معویه بهمان کلمات حق و باطل اهل شام را چنان سحر
کرده بود که پنج هزار اخیار ایشان بموت بیعت کردند آنها در صفین معقلین کردن منسوب شدند در حال آتش
حرب چنان ثبات کردند که بابهیار را که شمع اجمعین کرده اند و صلب و قتل کرده اند باد شکم اهل شام مشغول

چه رسد بمجملی عقاید باطل ایشان و مقصود ازاین تقریرات دراحوال قسم اول زندقه این است که انسان خدا
شناس نباید برکلمات مبنی بر موعظت و نصیحت ایشان مغرور شده و محکمات انبیا را ترک کرده داخل
کفر شود ازمؤمن کلمهٔ کفر صادر شود وازانبیاء واوصیاء کلماتیکه درآن اشاره کفر وضلالت باشد بروز
نکند چون آنها طاهر و سالم القلب اند و خدا حکیم است و از آن حکمت برسل خویش عطا کرده است
واورا خیر کثیر فرموده است وانبیا آن حکمت را باوصیای خودشان تعلیم کردند قیل وما الحکمة
یا رسول الله قال صـ وَضعُ الشیئ فی محله کلامیکه اشاره بضلالت باشد آن خلاف ارادهٔ خدا
وغیر محل است وهرچه که ازانبیاء واوصیا دراین باب نقل شده است یقین آن حدیث دروغ است یا از
آن حذف کرده اند مثل خلق الله آدم علی صورته یا زیاد کرده اند مثل ان الله ینزل کل لیلة
الی سماء الدنیا الی اخره ابتغاء الفتنة الذی فی قلوبهم زیغ علیهم ما یستحقون من الله
هذا یکفی ما قررناه لمن له نور وهو طالب الرشد والهدایة قسم دوم اینقوم صوفیان
ملقب بعرفاء واهل حقیقت درهر زمان الی علی محمد و زمان بهاء قول ایشان دراظهار این نوع کفریات
این است که وجود حق وحدة الوجود که درهر شیئ موجود است بلکه درغیر ذی روح ایضاً
بموجب منطق وقول بعضی صوفیه که اورا ازاهل حقیقة الحقیقه میدانند درکتاب سیف ربانی یکی
ازایشان گوید قال الله تعالی یا محبوبی ما ظهرت فی شیئ کظهوری فی انسان یعنی ای دوست
بزرگ من درهیچ چیز ظهور نکردم چنانکه درانسان ظهور کردم ازاین کلام معلوم است که معتقدند که خدا درهر چیز
بروز وظهور میکند هرچیز نسبت مراتب قابلیت قوابل خود اگر با ایشان گوئی حرکت کرم شکم و یا موش دربال
چیست سکوت کنند یا گویند خدا وهمچنان هر نطق ولفظ را از خدا دانند حتی عف عف سگ و مومو گربه
یا هوهوی مرشد فرق این است که سگ وگربه ندانند که در خود چیست انسان که عارف شود عارف شد
که خود کیست مثل قول قائل درهمان کتاب قال قال لی الله الانسان سری وانا سره لو عرف الانسان
منزلته عندی لقال فی کل نفس من الانفاس لمن الملک الیوم یعنی خدا بمن گفت انسان سر من است
من سر او اگر بداند منزلهٔ خود نزد من هر آینه درهر نفس گوید امروز نیست غیر ازمن درعالم یعنی غیر ازمن خدائی ازاین
تناقض هیچ حیا نکنند که اول گفت درهر چیز خداست بعد گفت نیست غیر ازمنی مثل فرعون
لو اتخذت الهاً غیری چنانکه عطار بآن تأسی کرده درکتاب جواهر ذات مدح فرعون نموده بعد
بخودش میگوید تو هم مثل او انا الحق بگو ومثل قول شبستری روا باشد انا الحق از درختی چرا نبود روا از نیکبختی
محی الدین عرب درکتاب فصوص الحکم گوید میان طایفه وحدیه نزاع درعبارت است والا ذات فرعون

وموسی یکیست تا بعد از تاویل لفظ رب گوید وان کان عین الحق فالصورة لفرعون قول رومی چونکه بی رنگی اسیر
رنگ شد موسی با موسی در جنگ شد ازینجا هست عارفیکه واصل حق شد باید ترک عبادت کند تا مشرک
نشود چون اگر بداند خود خودش است دیگر بکی سجده و رکوع کند یا کرا خواند اینجا دورد هو هو هو ازاین جهت
نمودند که ماسوای هو محو است اگر غیر ازاین عبادت کند کافر شود چنانکه در سیف ربانی قول آن عارف
قال لی الله الاتحاد الحال لا تعبیر بلسان المقال فمن امن به قبل وجود الحال فقد کفر ومن اراد
العبادة بعد الوصول فقد اشرک بالله العظیم یعنی خدا بمن گفت حال اتحاد حلول تجلی بعبارت
زبان تقریر نشود هر که امن شود پیش از وجود حال کافر شود و هر که بخواهد عبادت کند بعد از وصول بحق مشرک
بالله شود کفر این اقوال را ملاحظه کن که انبیاء و اوصیاء را پست تر از عرفاء ودراویش دانسته یا آنکه کافر
شمرده بجهت آنکه در عبادت انبیاء شکی نیست و حال آنکه این طائفه صوفیه اسباب ترویج کارشان
کلمات انبیاء و اوصیاء و تابعانشان را تغییر عبارت داده بنام خودشان بسته نظم ونثر خود را زینت
داده مردم را گول زنند مثل بیان علی محمد واحسن القصص والقان و رسائل ایشان هرگاه کلمات قرآن و
خطب و مناجات ائمه از آن اخراج کنی وباقی کلمات خودش را علیحده بنویسی از اول تا آخر غیر از کفر ولغو و
مهمل چیزی باقی نماند این چند صحیفه که نقل شد ملاحظه کن بعین انصاف اگر باین ورقه چند قانع نشود بگو اصل
کتاب را بیاور تا سیه روی شود هر که دراو غش باشد یا بعض احادیث ضعاف یا مجهول را محکم قرار
داده و برای عقاید باطله خود دلیل آورده مثل عبدی اطعنی یکن مثلی فاقول للشیئ کن فیکون اولاً
یکن مثلی خلاف محکم کتاب است بقوله تعالی لیس کمثله شیئ دوم کن فیکون خلاف محکم
کتاب است چون طاعت و عبادت محمد ص و علی ع الی غایة طاقة البشر عند جمیع فرق الاسلام
لاریب است خدا در محکم کتاب خود بآن پیغمبر عظیم الشان گوید فلا املک لنفسی ضراً ولا نفعاً انک
لا تهدی من احببت وما تدری نفس ماذا تکسب غداً وما تدری نفس بای ارض تموت دیگر کیست
که خدا را با خلاص طاعت و عبادت کند به از محمد ص و علی ع و ائمه المعصومین الذین لا تأخذهم لومة
لائم ولا یشاؤن الا ان یشاء الله ای فی کل لحظة یلاحظون رضاء الله علیهم السلام و ثانی
هر که این ادعا کند که من اطاعت کرده ام مثل خدا شدم پس باید اثری که در آن قرار داده است بروز کند از آن کس مرد
گوید زن شو بشود یا شب روز و بگندم جو یا مرده زنده شود بشود یا کور را بینا شو بشود که در وقت احتجاج مثل نمرود
در حیرت نماند لقوله تعالی ان الله یأتی بالشمس من المشرق فأت بها من المغرب فبهت نمرود
مثل خر در گل مانده وایضاً مثل حدیث لم یزل عبدی یتقرب الی بالنوافل حتی اکون یده و رجله و عینه

ولسانه مختصر با وجود آنکه در آخر ایضاً این معانی را تفسیر کرده یعنی چنانکه من بقدرت خود هرچه خواهم میسر است
تو هم هرچه خواهی میسر کردم این خبر یا کذب است یا از آن کلماتی چند زیاد و یا نقصان شده است باین
سبب اصل عبارت سجع و قبیح نماست باین معنی که وقت حرکت دست و روش پا و شنیدن گوش
و دید چشم و نطق لسان آن عبد معترف فانی فی الله خدا باشد باید روز اخراج و وطی زن او مراو سرفه وکوز هم شود
او غیر ذلک من حرکات البشر الذی لابد منها و همچنانکه این طایفه صوفیه و عرفاء و اهل حقیقت باصطلاح
خود آن قوم معتقدند کما قال صاحب کتاب سیف ربانی نقلاً عن بعض اهل الحقیقة بزعمه
الذی مائه ملئون نفوس مرتبته وقبة اعلی من قبة البهاء و علی محمد باب ملخص قوله قال قال لی
تبارک و تعالی یا غوث الاعظم ما اکل الانسان شیئاً و ما شرب و ما قام و ما قعد و ما نطق و ما
صمت و ما فعل فعلاً و ما توجه لشیء و ما غاب عنه شیء الا و انا فیه ساکنه و محرکه یعنی خدا
بمن گفت ای پناه گاه بزرگ نخورد انسان چیزی و نه آشامید و نه ایستاد و نه نشست و نه تکلم کرد یا ساکت
شد هیچ کاری نکند و بهیچ جا رو ننماورد و او غایب شود از آن چیزی مگر من در ان ساکن و متحرکم حال معلوم
سرکار شود که چه عرض شد اگر چنان باشد باد شکم چه باشد گر از روی جهل قول نقالان قصه آندره و بشر اشاهد
آورد که بخلیفه گفت بخور و برین الی آخر ترهات اگر راست باشد یعنی حیات تو از این دو چیز است
و آن نعمت را خدا بسگ و گربه و موش و میمون هم داده است کفر خود را در این باب از ایشان ممتاز
کردن است در کفر قایل این اقوال و مرید و معتقد شکی نیست الا بعض مردداء العوام کالانعام بل هم
اضل که حساب اینها با خداست چون اینها الوان و اقوال از عرفا و مرشدین از فلان و فلان و قلندران شنیده
معانی آنرا نمیدانند و نه از مقصود ایشان خبر دارند و بعض از ایشان که ادعای مرشدی کنند و خود را مسلک
عرفا سالک دانند محض از برای گول زدن عوام است و بعض از علمای فرق که بکفر آن قوم مطلع شده ساکت
شده اند از جهت مصالح چند و یا عذر نامقبول عند الله باین سبب که بسوق حدیث نبوی صلعم اذا ظهر
البدعة فللعالم ان یظهر علمه در این باب معذور نیست این است دو قسم طایفه صوفیه که آخر ایشان
بابیه باشد با باس دیگر معلوم شد و لو باختصار حال قسم ثالث اصحاب آن اقوال ذکر میشود ایضاً بالاختصار
آنها کسانی میباشند که در صریح کلمات خود گویند انا الله لا اله غیری من خلق کردم من رزق دادم رسول
یا کتاب فرستادم گاهی گویند خدا ما را فرستاده است خدا من چنین گفته است گاهی گوید شما را بجهنم فرستم
و فلان را به بهشت خالق آسمان و زمین منم و امثال ذلک کتب اینها مملو از این کلمات است چنانکه بعض از آنها
در این رساله ذکر شد و اصل برهان فرقه ثالث این است گویند نبی یا ولی دو جنبه دارد یکی ناسوت جسد ترابی

کہ انا بشر مثلکم است یکی جلبه لاهوتیه اللهیه انّنی انا الله هر جلبه که در آن وجود غلبه داشته باشد بان نسبت تکلم کنند ما تشاؤن الّا ان یشاء الله را بر ان تأویل کنند محمد بن عبدالله ص خاتم النبیین است بالنسبه بانبیاء سابق نفس کل و عقل کل اتحاد شده که عقل کل شده است عقل فعال عقل اوّل ایجاد جبرئیل که عبارت از عقول عشرات الکامله است در وجود محمد ص و در وجود سایر انبیاء بمراتب و درجات تلک الرسل فضلنا بعضهم علی بعض بآن تفسیر کنند ملک ملکه ایست که در آن وجود کامل فرد وحدة الوجود حاصل میشود و بآن تصرف میکند در تدابیر سموات و ارضین نفس بالکل که ما دون آن در تحت آن نفس قدسی است از آن باب بجمیع موجودات فیض میرسد خلاصه این مقال ملک در خارج وجود ندارد نه جبرئیل و نه غیر جبرئیل من مسموعات غیر مرئیات هرچه انبیاء گفته اند از خود گفته اند چون هرچه هست در آن وجود است و در سایر انبیاء بمراتب درجات ظهور آن ذات الحقیقه در موسی غلبه جسمانی بیشتر بود که گفت انا عبد محض در عیسی روح گفت انا فی الاب و الاب فی در محمد اکمل تر از آنها گفت عروج کردم بافلاک سیر نمودم سموات و بروج و جنان و نیران را و از عدم استعداد حلول گفت انا عبدالله اشهد ان محمدا عبده و رسوله و در علی وجود ولایت مطلقه موجود بود کامل شد بعد از پیغمبر که گفت انا آدم انا خاتم انا انبیاء بودم سرّا با محمد جهرا تا به آدم از من نجات نوح در دست من خلاص ابراهیم از نار نمرود در نور من با مصاحبت مصطفی در قاب قوسین او ادنی قبض ارواح انس و جان بامر من جمله این ظهورات از صفای آن وجود و مرآت ازلیست در اینحالت است که گوید لنا مع الله حالات نحن هو و هو نحن و هو هو و نحن نحن نسبت بحالات جسمانی در امور معاش و زندگانی دنیا مثل اکل و شرب و سایر لوازم انسان در حیوة دنیا حسنات الابرار سیئات المقربین را در این باب دلیل آورند که جمله انبیاء بجود واجب الوجود بوده اند هر که در کلام خود مقداری که تحمل اهل آن زمان است اظهار کرده اند تا روز علی محمد عالم تکمیل شده است که بی پرده گفت انا الحق انا الله انا دات الله لا اله غیری چنانکه در بیان خود گوید اشهد بان کل ظهور کمثل طلوع الشمس کلما تطلع و تغیب هو شمس واحد ظهور الله تا در صفت وحدة الوجود گوید کل الاسماء اسمه و هو لا اسم له و کل النعات نعته و هو لا نعت له باطنه کلمه لا اله الا الله و ظاهره فی القرآن محمد رسول الله و فی اللسان ذات الله حروف السبع ع ل ی م ح م د مضمون این کلام آنست که گوید شهادت میدهم که هر ظهوری مثل آفتاب است هرچه در آید و غایب شود همان آفتاب است یگانه تا در معنی حقیقت وحدة الوجود گوید هر اسمیکه در عالم بلفظ گفته شود آن اسم خداست لکن خدا اسم ندارد چون یک چیزیکه اسم دارد پس اسماء اشیاء ما لا یتناهی که هست اسم اوست نباید خدا را دو سه چهار نوع خواند همه عین اوست که هو هو بغیر اسم و تعیین چنانکه محی الدین گفته است پاک است انخدائی که بروز فرموده است در جمیع اشیاء و خود همه

اشیاست و گفته کل نعت نعته و هو لا نعت له یعنی هر صفت حسنه کمال خاصهٔ خداست و خود خدا
صفت و کمال ندارد باین معنی که صفت حسنه در ضدّ رذیله معلوم شود و کمال در جنب نقصان پس در جمیع موجودات
که کمال خلقت اوست هیچ رذیله و نقصان ندارد پس هر شیئی که مدح اوست مدح او گفتن نشاید هو لا نعت له
هر شیئی از عالم موجودات جمله کمال و نعت و صفت الله است که اینما تولّوا فثم وجه الله یا هر چیز که چشم بیند
و گوش شنود و بفکر رسد جمله بکیفیت خدا ازین جهت است که نزد واحدیّه کافر و مسلم انسان و حیوان جماد و
نبات طبیعت و عناصر آب و آتش فرقی نیست خود بخود جماع کند گاهی جنگ و جدال این است مثنوی
گوید موسی با موسی در جنگ شد یعنی موسی فرعون است فرعون موسی شیخ محمّد لاهجی گوید لفظ رحمانی عبارت از
تجلّی حق است در مجالی کثرات محی الدّین گوید الله روح العالم العالم صورته همه حق بین هر چه بیند خدا بیند
مرد و سگ خوک و موش مار و مور سنگ و شجر ارض و سما شمس و قمر تخت و سریر بول و غایط دواب و کوه
کاه و کاف و کاش و غیره هر یکی با سمی خطاب میشود بجهت تعریف و تعیین از برای منادی و الاّ همه یک ذات است
بتفاوت بروز و ظهور صفا او که رئیس در اینحال که اسماء الکثرات وجود واحده باشد توحید مطلقه اسم ندارد
قوله هو الّذی لا اسم له حیث هو هو کل شیئ هو و النّعت کذلک حال درست معلوم تو شد اگر نشد مکرّر
ملاحظه فرما که این زبدهٔ عقاید وحدة وجودیست غیر از آن وجودی نیست لیس کمثله شیئ مثل آن اسماء
تأویل کنند خودش که هر شیئ است مثل تمام اشباه نیست آنست که گوید باطنه لا اله الاّ الله یعنی غیر از
خدا خدائی نیست یعنی هر وقت هر چیز بنظر تو در آید و گوش تو بشنود و هم خیال تو درک کند جمله یک ذات است دیگر چیزی نیست
که غیر از او آله باشد کل شیئ هو من حیث هو هو تف براین عقیده که بموجب اقرار خود باید مجبور شود که گوید نجاست
سگ و غایط انسان و کیر خر ایشان است و قوله فی القرآن محمّد رسول الله یعنی بعد از آنکه معلوم شد هر شیئی
خداست پس این تعیین رسول و رب حیث هر چیز که باهم تفاوت دارد بحسب صفای آن چیز بروز و ظهور
کند چنانکه انسان فرمان رواست بر جمیع موجودات مثل حیوان و نبات و جماد از قوت آن ظهور است که در
انسان چنانکه از قول شیخ ذکر شد که خدا میگفت من در هیچ چیز ظهور نکردم چنانکه در انسان ظهور کردم از آن
هیاکل رحمانی هم بدرجات تفاوت ظهور شد آنچه در آن بود که در انجیل روح الله گفت در قرآن رسول الله محمّد نام
شد بدرجات خود و غایت درجات نبوت که ظهور تام باشد علی محمد است اصل الاصل و هو هو است که
بعد از آن هر ظهوری باشد دون آن رتبه خواهد شد چون غایة معرفت مطلوب ذات الله است که در بیان
ذات الله حروف السّبع یعنی هفت حرف که علی محمد باشد علی سه محمد چهار حرف که خود پرده از روانداخته
حروف سبعه را نوشته ع ل ی م ح م د که هر پیغمبری در هر زمان او را خوانده است و هر خدا پرستی آن حروف

سبعه را عبادت کرده است که علی محمّد باشد ازاین روست که بابها اوّل ماه محرم راهمیشه عید مولود گرفته ومسکیر نداز برای علی محمد ودر مجالس خود بنام آن الواح واشعار خوانند بنحو هذا الیوم المولود من لم یلد ولم یولد وقرّه العین درقصیده خود گوید که اوّل آن حدثات شوقك الجمت بسلاسل الغم والبلاء . همه عاشقان شکسته دل که دهند جان بره بلا تاگوید لمعات وجهك اشرقت بشعاع طلعتك اعتلا زچه روالست بربکم نزنی بزن که بلا بلا : تابعد ازچند بیت گفته

هلا ای گروه امامیان بکشید ولوله رامیان — که ظهور دلبر ماعیان شده فاش ظاهر و برملا
گرتان بود طمع بقا ورتان بود هوس لقا — زوجود مطلق مطلقا برآن صنم بشوید لا
طلعت قدس بشارتی که ظهور حق شده برملا — بزن ای صبا تو بمحضرش بگروه زنده دلان صلا
هلا ای طوایف منتظر زعنایت شه مقتدر — مه مفتخر شده مشتهر متبهّیا متجلّلا

تا اززبان علی محمد گوید مثل رومی ازربان شمس صمدم زعالم سرمدم احدم زمنبع الاحدم بی اهل افئده امدم وهم الیّ مقبلا الی اخرالابیات مقصود شاهد بود که دربیان ذات الله حروف السبع ع ل ی م ح م د علی محمد است بعد ازآن هرکه ظهور کند از جانب اوست نزد این قوم وهر فرد از معبرین اهل باب از انبیاء سابق افضل است بکثیر الدّرجات این از ظهور خدائیست که تابع آن جمیعا یکانه پرست علی محمد است وبعد ازان هر ادّعا کند او کرده محمدص وعیسیع وغیره نسبت بعلی محمد مثل تراب وذهب است یا جوهر وعرض که در منزله لاشئی است باصطلاح اهل بیان علی محمد را نقطه اولی گویند وایشان که لقب میرزا حسینعلی است همان معنی را دارد یعنی ایشان مثل عربی هواست وازعلیع نقل کنند انا نقطه الباء ازاین عبارتست لایصدر من الواحد الا الواحد بآن نقطه اول کند الف هم مثل نقطه ایست ملاحظه کنید باین عقیده که قرة العین درآخر همان قصیده میگوید دوهزار احمد مصطفی زبروق آتشه باصفا : شده مختفی شده درخفا صمد تر امر ملاً مقصود حقایق عقاید قوم وحدیه یعنی روح دهریه تا اینجا برتو باکمال وضوح واضح شد ومقصود از شرح این کلام علی محمد من دون سایر مهملات آن این است که این قول کل اسماء اسمه وهو لااسم له وکل نعت نعته وهو لانعت له مربوط ترین کلام علی محمد است دربیان مطابق کلام صوفیه وحدة الوجودیه بامعانی کفرش لکن بعبارت مرغوب ادا کرده است ومن آنرا شرح کردم از دوجهت یکی آنکه اگر بابی بخواند بلکه خجالت بکشد ونگوید معنی کلمات حضرة باب را نمیدانی بلکه انصاف کرده گوید آنکه معنی دارد کفر یا ایمان این کاتب رساله منهاج ذوق وفطانت دارد فهمیده است واگر مهمل ولغو است وبی معنی است مثل جملاً باحاملین عرایاد سرهانا وغیره که ذکر شده وخواهد شد ووجه دیگر شرح این کلام آن بود چون کلمه جامعه ایست بکفر والحاد قوم شرح

کردم که هر که بداند قد تبیّن الرّشد من الغیّ طلباً لمرضاة الله تعالی مطلبی که در دست داشته دور افتادم
و حال بر گردیم بذکر احوال معتقدین قسم ثالث در اظهار این نوع اقوال انّی انا الله همان است که از قول شیخ
محمّد لاهیجی ذکر شد که نبی دو جنبه دارد چنانکه محمد صلعم هر وقت در حال فنا فی الله میشد جسم در آن محو میشد در آنحال
هر چه میگفت آن قرآن و آیه گفته شود و آنکه در حال بشریت من غیر استغراق متکلم میشد آنرا حدیث گویند این
صنف یکی تابع و یکی متبوع است امّا متبوع خواهی خداگوی یا پیغمبر یا امام و یا عارف یا صوفی خود آن شخص
اگر خود را چنان میداند آن طغیان و غرور و شقوت و کفر فرعونی است یا آنکه خودش را اقل و اذل از آن میداند
لکن اسیر شهوات شده راه ریاست از برای خود قرار داده که آن کفر و ضلالت است علیهم ما یستحقون من الله
الّا مرداء و آن صنف اگر صنف اول معتقد و تابع آن کفر است تابع و متبوع در یک منزله میباشند ضعف الطالب
والمطلوب و اگر از روی تقلید آن شخص را زاهد عارف فناء فی الله میداند که لفظی است موهوم از روی وهم
خیال عاشق اشعار آن بی شعور شده یا بدام سحر بیان و کلمات مهمل آن خیال شده نه معنی الفاظ را دانند و نه مقصود
مرشد این نوع مرداء از ضعفاء و قاصر نیست حساب آنها با خداوند عالمیان است حال در اینجا آنچه ذکر شد از
خلاصهٔ عقاید دهریه و صوفیه و بابیه بر تو معلوم شد که جمیع این طوایف عقاید و اقاویل ایشان خلاف
انبیاء و رسل و کتب سماوی است برهان ذلک اول این است که جمیع انبیاء در صریح محکمات خود فرموده اند
که صانع انسان و جان و جمیع موجودات مرئیات و غیر مرئیات مثل باد و هوا ملک و جن روح و عقل ما تحت
الارض یا ما فوق السماء کسی هست که غیر از این اشیا است و آن حیّ قدیم و علیم و غنی و قادر و حکیم است
مثل ذلک اسمائه تعالی مثلاً نظر کن این صنایع عجایب فرنگ را از انجمله آلات بخار بافنده و رونده که آتش آن
بمنزله روح است و بخار آن بمنزله نفس چنانکه انسان وقتی نفس خود را حبس کند چند دقیقه از تدبیر بماند یا آتش
روح آن خاموش میرد و آن آلت از کار بیکار شود و حال جمیع انسان شهادت دهند که آن آلات و اسباب
و حرکت از خود بخود زنده است بلکه کسی از خارج با کمال علم و حکمت او را ساخته و آنکه ساخته هست مثل یکی
از اجزای این آلات بخار نیست مثل چوب و آهن و مس و برنج و روغن و آتش و آب بلکه صانع آن جمله
اسباب لیس کمثله شیئ من ذلک الاشیاء الادواة الموجوده پس انبیاء همه گفته اند خالق انس و جان
و ارض و سماء و هر چه در آنها هست غیر از آن اشیاء است که در نظر مصنوعات آید یا بوهم خیال زنده رسد
فرق میان انسان و جماد آنست که صانع حکیم یک قوهٔ عقلیه بانسان عطا فرموده است که میتواند بداند که خودش
خالقی و رازقی دارد که مثل خودش نیست و آن حیّ قادر و غنی و علیم و حکیم است خلاف جماد و حیوان است و اگر
نداند از روی غفلت و غرور چنین انسان را خدا تشبیه کرده است بحیوان بل هم اضل گفته و گاهی جماد خطاب فرموده

حشب مسندة وحجراً اصمّ ودلیل اضلّ من الانعام واشدّ من الحجر آنست کہ حجر ودابہ ہمان طور کہ خلق شدہ
ہست لکن انسان جاہل ومضل با وعقل وتمیز دادہ شدہ است و راہ ہدایت وغوایت با نہا بیان شدہ باز خود را
ہلاک نمودہ با غراض نفسانی یا غفلت نادانی مثل آن دو نفر کہ در راہ سفر یکی آب و نان داشت نخوردہ ہلاک شد
وآن دیگری ہم کہ نداشتہ ہلاک شد عند العقلاء اوّلی ملوم و دوّمی معذور و معفو است کذلک یقول تبارک
وتعالیٰ وہم لانفسہم یظلمون مثل دیگر اوضح من الاوّل ادوات فونوغراف است کہ مثل انسان ہر چہ شنود
حفظ کند در قلب خود بعد تکلم میکند مثل انسان بشبیہ نطق انسان بادقت نظر کن آن جرخیکہ در آن اجزای برق است
مثل این شکل ص میگردد بمنزلہ روح الحیوة وآن لولہ رنگ کبد و قلب حیوان و جرم آن نرم مثل قلب
باکبد باین شکل ⁀ صورت را ضبط و حفظ کردہ وقتیکہ آن کمان محرک را کوک کنی تکلم کند یا آوازہ خواند
یا تلاوت کند وآن لسانی کہ در آن نصب شدہ پس این صنع عجیب مثل انسان فرض کنی ہر کسیکہ سرمایہ ایمان
او را شیطان نبردہ است و محک میزان عقل آن درست است میداند کہ این کار عجیب خود بخود نشدہ
بلکہ کسی این را ساختہ است با عقل وعلم وحکمت وصانع آن لیس کمثلہ یکی از آن آلات وادوات فونوغرافست
در ہیچ وجہی من الوجوہ لذلک یقول الامام الناطق ع در خطبہ توحید کلما فی الخلق لا یوجد عند خالقہ انسان
مؤمن باللہ بعقل منیر خود میداند کہ خودش مثل فونوغراف یک آلت است کہ صانع دارد غیر از خود ونہ از
جنس اجزای خود ونہ مثل یکی از اجناس کہ من درک کنم چون محال عقلی و شرعیست کہ کارہای اتفاقی او طبیعی
بوجہ مطلوب اتفاق بیفتد بعقل خود نظر کن این اعضاء کثیرہ کہ در وجود انسان موجود است ظاہر مثل
دست پا وانگشت وبند ناخن فرج ذکر ساق وشکم سر وگردن وچشم گوش دماغ ودہن ودندان زبان و
لب در باطن معدہ مغز خون عروق استخوان قلب وکبد روده وغیرہ ومشاعر باطنہ کہ لا تدرکہ العیون ہر
یکی از آن اجزاء اگر جمیع حکما جمع شوند کہ کم کنند یا زیاد یا تغییر دہند محل ومکان آنرا مثل پا را در جای دست و
دست را جای دیگر و دہن را جای چشم وچشم را محل گوش از نظم افتادہ تعطیل شود از مصالح مثل آن فونوغراف
یا آلات بخار کم شود یا زیاد یا جابجا از کار بیفتد از این رسیدیم کہ صانع آن عالم وحکیم است کذلک انسان
بداند کہ خود این ترتیب ونظم صانعی دارد غیر از خود عقل وشعور آیات و دلائل افلا تبصرون این امثال را مکرر با تفکر
ملاحظہ کن بعقل خود مذاکرہ نما با خوان اہل العلم والحکمہ مشاورہ فرمائید و تیغ و مرض را از خود دور کن اگر طالب صحت
وجوینی خواہی دانست کہ من عرف نفسہ فقد عرف ربہ از این معانیست نہ از روی زیغ وجہل کہ
من عرف نفسہ عرف انہ ہو اللہ انسان عارف یا مرشد یا باب ضلالت کہ گوید ہر چہ ہست در من
است یا در ہمہ انسان بلکہ در ہمہ حیوان جملہ خدائیم وبعض جزء مثل کلاہ کفش دوز عقل کل خدای کل علی محمد است

میرزا حسینعلی و بعده دیگری بعد از آن دیگری الی ما لا نهایه احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا وهم لا یفتنون
شق اوّل عرض شد در امثال مختصر که اقوال عرفاء صوفیه حکمیه از اوّل افلاطون الی باب و بهاء جمله خلاف ما انزل الله
و رسل است یکی کفر دیگری ایمان است و آن شرک و این توحید است عاقبة الدهریین وحدة
الوجودیین الهلاک و طریق الانبیاء النجاة والحیوة است ربنا ما خلقت هذا باطلا
ربنا اننا سمعنا منادیا ینادی للایمان ان آمنوا بربکم فآمنا ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وکفر عنا سیئاتنا
وتوفنا مع الابرار مطلب دیگر که وجه اضلال قوم است که آن خلاف انبیاء وکتب منزله است گویند ملک و
جن در خارج وجود ندارد ولا وحی یعنی کلام منظوم و مفهوم از خارج بآن انسان کامل نمیرسد هر چه هست در خود
آن وجود است ملک عبارت از عقل کل آن نیست جن شیطان و هم نفسانی انسان ناقص است از جهة
نقص عقول خلق چنین گفته اند آن انوار های پاک قوله ع اتحسب انک جرم صغیر و فیک انطوی
العالم الاکبر از این قبیل سواهد دارند بس در این گوش و هوش من ده که چند کلمه گویم از روی سؤال آیا قوم شما
الفاظ انبیاء و کتب منزله را جمیعاً باطن دانسته تأویل میکنند یا جمیع آن کلمات را عمل بظاهر یا آنکه بعضی
آنرا تأویل باید کرد و بعضی عمل بمنطوق لفظ پس اگر جمیع اقوال انبیاء و کتب منزله را باطن تأویل کنید هیچ امر و
نهی و احکام و قصص حق و باطل معلوم نشود و عقیده و عمل مستقیم نماند مثل آنکه گفته شده حسن مناجات
کرد گربه موش گرفت فرعون غرق شد گوئی ابراهیم فناء فی الله شد ان الله لا یغفر ان یشرک به گوئی
صنم قریش یا آدم لا تأکل من الشجرة گوید یا ابلیس کل یا آدم اطعت الله و رسوله طاعت کن گوئی
نان و حنظل پنیر و سرکه را با رسلان سن مربوطه چنانکه علی محمد در تفسیر سوره یوسف گفته قوله تعالی قال
قائل من اخوة یوسف لا تقتلوا یوسف والقوه فی غیابه الجب گفته یعنی اراد من الجب العمی
المستسر و هو فی سر المستسر فی ام الکتاب حول النار مسطوراً یعنی مقصود خدا از چاه کوری در باطن
باطن در هوای باطن باطن بر باطن در ام الکتاب اطراف آتش نوشته شده تو حال انصاف بده هر آینه
این طور خبر واضح را باین موهومات تغییر و تبدیل کنی دیگر چه حجت برای کسی باقی خواهد ماند و ثانی هرگاه
هر که بهر طور بخواهد هر لفظ و کلمه معلومی را بخیال خود تأویل کند بغیر علم من دون رجوع بعقلاء اهل فن و موازین
المنطق و لغت در این حال تأویل کلام باید کار هر صغیر و کبیر و عاقل و مجنون و عالم و جاهل و سفیه خواهد بود که
یکی را به دیگری حجت نیست و این عین تلاعب است در ادیان از نافهمی و شقاوت و بی حیائی استهزاء
بآیات رحمانی و رسل است و لا یرضی بذلک اهل عقول الصافیه و انصاف الصادقه معلوم شد که این
نوع تأویلات باطل صرف لغو و ضلال است **قسم ثانی** هرگاه جمیع الفاظ کتب و رسل را الفاظاً بلفظ عمل کنی

انهم محال و خارج از قواعد کلام حکیم است باین جهت در هر کلام بلیغ مفصل و مختصر مبنی بر مطالب عالیه و
مقاصد کثیره در آن مضمر و کنایه و اشاره و استعاره و متشابه میشود چنانکه فصلی از آن در تأویل آیات و معانی
ذکر شده بر آن رجوع کن تا بدانی حق ما اقول مثلا خداوند عالم فرموده النفس بالنفس قصاص شود اگر بظاهر لفظ
عمل کنی فقط که اگر کسی کسی را بکشد کشته شود لکن اگر نفس حیوان بکشت مثل اسب یا گاو بدل آن نفس نفس انسان
کشته نشود بلکه داخل حقوق نقد بست از کشنده قیمت آن گرفته شود و حال آنکه هر دو نفس است آن
نفس ناطق این نفس صامت که هر دو حیوان ذیروح است یا آنکه لا تاکل الربا باید هر چیزیکه خوردنی است از آن
اجتناب کنی فقط چیزیکه مثل پول و قماش یا حدید و امثاله بگیری ربا نباشد و این خلاف جمیع قوانین شرایع
هر چیزیکه از آن اخذ کنند منتفع شود آن رباست لا تقربوا الصلوة و انتم سکاری مثل ذلک اگر چنین باشد
هیچ امری مستقیم نشود و این خلاف عقاید و سجایا و سیرت رسل کرام و اهل علم و حکمت است و برهان
و امثال کلام انبیاء در انجیل و توریة و فرقان کثیر امثال گفته شده است که لابد آنست بتأویل مناسب
المفاد نه که لغو و ضلال مثل پاشیدن بذر در انجیل قلوب التشبیه بزمین کرده چون ثبات الحق و عدم
آن در قلب مشود با ایمان و اخلاص و عمل صالح بار یا وثقوت از این زمین بر خیزد هر آینه آن زمین را از بان قرار
میداد لغو میشود نا مقبول عند العقلاء مثلا مثل چشم بچراغ که روشنی بخش است مثل چراغ هر آینه گوش تأویل کنی چراغ را
لغو و ضلال میشود از روی زیغ و مرض مثلا در قرآن کمثل الحمار یحمل اسفارا چون حمار حیوانی است متحرک
بروح حیوانی هر چه بار کنی بآن از کلام و حکمت یا جواهر یا در یا خاک راه جمله یکسان باشد برای او و کذلک
انسان عوام کالانعام بل هم اضل پس هر آینه میگفت مثلک کمثل السفینه یحمل اسفارا غلط و لغو
میبود چون سفینه جماد چوب و آهن است مناسب ندارد بانسان لکن انسان هم حیوانی است ناطق و عاقل و حیوان
صامت من حیث زنده باری حیوان است مثل انسان و مرغان از آن سیرانست قوله تعالی که نیست
پرنده بجناح و رونده بپا مگر مثل شما ها جاندار اصنافی میباشند طالب رزق و گریزان از مرگ و هلاک اگر
میگفت نیست هر چوبی یا درخت یا حجر الا مثل شما ها امم اید لغو و بی مناسبت و نامعقول بود
نزد عقلاء و حکماء و علماء و حال بر تو عیان شد که وحی الهی و کلام رسل را بهوای نفس دور از معانی و ربط
تأویل کردند و اغواء و ضلالت و القاء فتنه است از روی زیغ و مرض یا جهل کذلک جمیع تأویلات و
تفسیرات بابیها از آن زیغ و مرض است شاهد این قول تفسیر بیان علی محمد است در سوره یوسف که بعضی
از آن ذکر شد اگر انکار کنند عین کتاب را طبع کرده بلکه ترجمه فارسی نموده وقف و نشر داده اند مثل شرح القصیده
تائیه رومی شود هر که در او غش باشد بتو معلوم شد در این قسم ثانی و ثالث و هم در ضمن آن گفته شد که کلام عاقل

وعالم وحکیم از روی موازین منطق هر کلمه را بجای و مقام خود باید گذاشت که قائل آن قصد آن کرده است و مناسب
ومفهوم ومفید مطلب است غیر از آن لغو وهذیان است مقصود از تبیانات این مقال این بود که توحید و توصیف
صانع وتبیین آن از زبان انبیاء وکتب منزله غیر از مقاصد حکمیه و دهریه و وحده وجودیه و صوفیه و شیخیه و بابیه است
و لو بعض ایشان اقوال دهریت وشرک را مدفون ساختند از کلمات عقلاء موحدین و دیگر آنکه ملک و جبرئیل
وپیغام وحی در خارج وجود ندارد بلکه سرچه هست در سر و قلب آن شخص مدعی نبوت و رسالت و ربوبیت است
واین عقیده خلاف ضروریات شرایع انبیاء وکتب ورسل و وحی الهی است که انکار این مطلب شده است
مفتاح کل کفر وشرک و ضلال کما مرّ ذکره فراجع و برهان ذالک کتب الانبیاء در دست اهل شرایع است
مثل توریة و انجیل و قرآن که در این کتب بوجود ملک و جبرئیل خارج از جنس انسانی ناطق است که هیچ ذیشعوری
از علماء و اهل این کتب ملک را تأویل موهومات نکرده اند الا کسی که انکار کند واجب الوجود و وحی و رسل را
که آنها محسوب بعبدة الاوثان است از اهل کتاب خارج شمرده میشود و لو ملباس اهل کتاب باشد حال عرض
میشود امّا توریة مملو است از ذکر ملک در قصه ابراهیم و داود و لوط و موسی و غیره و خود توریة طبع شده بهر
زبان ترجمه کرده شده هر که خواهد مطالعه کند و امّا انجیل یک جزو از لوقا ذکر میشود که حاوی خبر توریة و مضامین
قرآن باشد حتّی یتبیّن الرّشد من الغیّ در انجیل لوقا در فصل اوّل گوید ذکریا نام کاهنی بود که از دسته
انبیاء بود و زنی داشت از دختران هارون که او را نام الصابات بود و ایشان نزد خدا ثواب کار میبودند
و در تمامی فرائض و سنن خداوندی بی دغدغه رفتار مینمودند و آنها را فرزندی نبود زیرا که الصابات یائسه
بود و هر دو بر عمر سپری شده بودند و چنان بوقوع پیوست که در اوانی که نوبت دسته خود در نزد خداوند کار
باداء لوازم کهانت میپرداخت بر حسب آئین کهانت نوبت آن شد که در هیکل خداوند در آمده بخور
نماید و تمامی خلق در هنگام سوزانیدن بخور بیرون نماز میکردند که یکی از فرشتگان خداوند کار بر او هویدا
گشته چنانکه در طرف راست مجمره ایستاده بود زکریا از ملاحظهٔ او مضطرب گردیده خوف بروی استیلا
یافت ملک و برا گفت مترس ای زکریا زیرا که دعای تو مستجاب شده است زوجات الصابات
پسری برای تو خواهد آورد و تو او را یحیی خواهی نامید و ترا خواهد بود خوشنودی و خرمی از تولد آن بسیاری
شادمان خواهند گردید زیرا که او در نزد خداوند کار بزرگ میشود و شراب و خمر نخواهد آشامید و هم از شکم
مادر خود بروح القدس مملو خواهد گردید و او بسیار از بنی اسرائیل را بسوی خداوند خدای خود بر خواهد
گردانید و او در پیش روی اوی بروح و قوت الیاس خواهد رفت تا که مایل گرداند قلوب پدران را بجانب
فرزندان و نافرمانان را بفهم عاقلان تا که قوم را برای خدا مهیا نماید زکریا ملک را گفت که چه سان من این را بدانم و حال

در احوال حضرت یحیی علیه السلام

انکه من پیر هستم و زن من کهن سال است ملک وی را جواب داده گفت که منم جبرئیل که از نزد خدا آمده ام و برای همین
فرستاده شدم که با تو سخن گفته این مژده را بتو رسانم و انکه تو خاموش خواهی بود بلکه یارای تکلم نخواهی داشت
تا روزی که آنها واقع شود زیرا که تو سخنهای مرا باور نکردی و حال انکه آنها در وقت خود بوقوع خواهد پیوست
و مردم منتظر زکریا بودند و از بسیاری توقفش در هیکل متحیر بودند و او بیرون آمده یارای تکلم با ایشان نداشت
پس دریافتند که در درون هیکل او امری غریب را مشاهده نموده است که با ایشان اشارت میکند و گنگ
مانده است و چون ایام خدمتش منقضی گشته بخانه خودش رفت و بعد از آن زوجه اش الیصابات آبستن
شده خود را پنهان داشته و گفت که در این اوان که خداوند کار خود منظور میداشت باین نهج با من نموده تا ننگی
که مرا در میان انسان میباشد بردارد و در ماه ششم فرشته جبرئیل از نزد خدا بسوی شهری از جلیل که ناصره نام
داشت نزد دختر دوشیزه مریم نام که منسوب بود به یوسف نام مردی از دودمان داود فرستاده شد و ملک
نزد وی آمده گفت که السلام ای شرف یافته خداوند با تو است تو در میان زنان مبارکی و او چون ورا دید از سخن
او مضطرب شده در اندیشه افتاد که این چه نوع سلام است ملک وی را گفت که مترس ای مریم زیرا که تو
یافته نعمت خدا را و اینک تو آبستن خواهی شد و خواهی زایید پسری و او را عیسی خواهی نامید و او شخص
بزرگی خواهد بود و فرزند خدای تعالی خوانده خواهد شد و خداوند تخت پدرش داود را باو خواهد داد و بر دودمان
یعقوب تا ابد سلطنت رانده سلطنتش را نهایت نخواهد بود مریم ملک را گفت چگونه این تواند شد
و حال انکه مردی را نیافته ام ملک وی را جواب داده گفت که روح القدس بر تو نزول خواهد نمود و قوت خدای تعالی
سایه بر تو افکند از آنجاست که آن مولود مقدس فرزند خدا خوانده خواهد شد و اینست الیصابات خویش تو
نیز در پیری باردار است و این ماه آن کسی را که یائسه میدانند ماه ششم است زیرا که نزد خدا هیچ امر محال نیست
مریم گفت اینک کنیزک خداوند بشود بر من بر وفق کلام تو پس فرشته از نزد وی جدا گشته و مریم برخاسته
در آن اوان بسوی کوهستان بجانب شهر یهودا شتافت و در خانه زکریا در آمده الیصابات را سلام نمود
چون الیصابات سلام کردن مریم را استماع نموده طفل در رحم او جسته و الیصابات بروح القدس مملو گشت و باواز
بلند تکلم نموده گفت که در میان زنان مبارکی و مبارک است ثمره رحم تو و کجا سزاست مرا که مادر خداوندم نزد من آید
اینک چون آواز سلام تو بگوشم رسید طفل از خرمی در شکم من بحرکت آمد و خوشحال زنیکه ایمان آورده است زیرا
سخنانی را که از جانب خداوندگار است بوی کمالی میباشد و مریم گفت که جان من خداوندگار را ثنا میگوید و
خوشنود میشود روح من بسبب خدا نجات دهنده من زیرا که نظر مرحمت بر حقارت کنیزک خود انداخته و این است
از اینوقت تمام طبقات انام مرا مبارک خواهند دانست زیرا نموده است این قادر کارهای بزرگ برای

من پس منزّه باد اسم او و رحمت او بر کسانی که از و میترسند پشت در پشت و ببازوی خود قوت پیدا نموده آنرا
که بخیالات خود برتری دانسته اند پریشان نمود و بزیر آورد مقتدر آنرا از تختها و خاک نشان را برداشت نمود و
سیر گردانید گرسنه کانرا از خوبیها و روانه نمود متمولین را تهی دست و بنده خود اسرائیل را مساعدت نمود تا رحمت
خدا یاد آورد که برابراهیم و ذرّیتش تا ابد خواهد بود چنانچه بپدران ما فرموده است انتهی سابق عرض شد که در توریة
تعیین و تحقیق ملک بسیار شده و انبیاء بصریح گفته و این فصل از انجیل نقل شد که هیچ مضلی نتواند که تأویل کند
بموهومات و مضمون همین فصل در قرآن موجود است در سوره زکریا و مریم که هر کس که تا طالب رشد است
تأمّل نکند در وجود ملک در خارج اگر کوئی چیزی که دیدنی نیست و دیده نشود وجود او موهوم است پس بسیار
چیزها هست که وجود آن محقق غائب از انظار است مثل روح انسان در جسد مثالی که حکماء الهیّین
قایل بر حشر و جنّت و نار بآن جسد میباشند و حال در حیات انسان بآن جسد در خواب سیر میکند محقق
هر ذی عقل است حتی مرشد بابیها بآن قایل بخوابیکه در حرم حسین ع دیده است و بها در لوح سلطان گوید کنت
نائمًا علی مضجعی مرّت علی نفحات ربّی الرحمن وایقضنی من النوم وامرنی بالنّداء بین الارض و
السّماء و علی محمد در احسن القصص گوید من در حرم حسین ع بودم که از جانب ارض مقدس صورتی بمن نمودار
شد چنان گفت و چنان کرد هر آئینه اینها را خیال و هم شماری تیشه بر ریشه خود زنی یا اگر واقع شماری قرار
کردی بوجود ملک و جسد مثالی اختر لنفسک ماسئت و حال آنکه جسد مثالی را کسی نمی بیند و انکار نکند آنرا
مگر کافر بالله و ثانی هو است که عالم از ان مملو با آن قوت و قدرت و احتیاج خلق بآن با وجود این کسی
اورا نه بیند و نه کسی دیده است و حال آنکه جسمیست مثل آب جاری او ساکن که اگر یک شیشه دهن تنگ را سرازیر
بآب فرو بری یک سال همانطور سرازیر در آب نگاهداری قطرهٔ آب در آن شیشه داخل نشود تا آن هوا خالی
شود پس معلوم است بر هر ذی عقل سلیم که آن جسمیست شفاف که مقاومت میکند بآن آب و حال آنکه
احدی او را مشاهده نمیکند و کذلک کثیر از مخلوقات است در هوا و غایب از نظر انسان آنها را نمیتوان دید
و شرط عاقل آن نیست که هر چه نه بیند انکار کند و ثم عالم بزرگ است و عوالم بسیار که انسان صغیر قدرت
احاطهٔ آنها را ندارد الّا ادعای باطل و تا حال کسی نداند که قرص شمس چیست و چه بزرگی و فوق شمس کیست و ستارها
چه بزرگی و در آنها چیست و بالای ستارها عالم است یا نه یا آن عالم انسان است یا حیوان یا جماد یا خلا
یا ملاحتی زمینی که در زیر پای تو است حقیقت حال را کسی نداند که در تحت آن چیست و در میان طبقات آن
چه این ارض کروی بچه محور میگردد هر که از این عوالم گفتگو کرده جمله از روی ظن است و تخمین لیس یوصف کما
هو حقه مثلا اگر کسی کوه قاف را وصف کند میگوید فلان قدر ارتفاع دارد و فلان قدر عرض و در آن فلان

حیوان بهم میرسد و فلان شجر و فلان معدن از فلزات و فلان حاصل خاک آن غالب است یا سنگ زراعت
میشود یا نه آب جاری دارد یا نه شیرین است یا تلخ گرمسیر است یا سردسیر حد شمالش کجا جنوبش کدام و نحو ذلک
آیا کسی از حکماء طبیعیین یا عرفاء صوفیین آسمانها را چنین وصف کرده است و شمس و قمر و نجوم را کذلک که
مثل کوه قاف انسان بتواند معلوم کند صدق و کذب واصف را کلا و لا هر که گفته است غلط و ظن و تخمین است
یا محض ادعا برای گول زدن عوام که من عالمم بفلان چیز و اگر آن الا نبی مرسل بعد اظهار معجزه و شواهد نبوت از آن
از آن عوالم چیزی بگوید از او قبول کنیم چون او را معصوم شناخته دروغگو نمیدانیم کذلک وصی بعد از نص
جلی و تحقیق عصمت و برهان حجت اگر از آن عوالم ما را حاجت سؤال افتاد سؤال کنیم از آن معصوم ما را
جواب گوید او را صدق دانسته قبول کنیم این است اهل هیئت غالبا مخالفند با انبیا چون انبیا
هرچه گویند از روی علم و وحی الهی سخن گویند لکن حکماء از روی قواعد علمی که بدستشان است علی قدر عقولهم
و ذلک مبلغهم من العلم هرگاه انسان تفکر کند باین مخلوق با عظمت و بزرگی آن اجرام و انوار در آسمان
که بنظر تو عیان الی الابد غایت چگونگی آن را نخواهی دانست پس چگونه غایت و حقیقت ذات واجب
الوجود خالق سموات و الارضین را خواهی دانست این است که خداوند علیم حکیم در محکمات آیات کتاب
خود بسیار عباد را دعوت کرده است بتفکر خلق سموات مثل انظر الی السماء کیف رفعت و بغیر عمد
ترونها والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره تعالی بفهم کسی بزرگی مخلوقات و عظمت آن حیران
مانده خیال خیالش بطرف یکی از ستاره و شمس و قمر نرسد و حد و غایت آسمان و انجم نداند بعجز خود اقرار
کند و بصانع این عجایبات و از خدا شرم کرده نگوید انا الله او انا خالق السموات والارض الا من کان
لیس له الحیاء ولا الایمان دوم مطلب که از روی انصاف و عقل محقق شد یکی آنکه صانع عالم الحی القیوم
القدیم ازلی است منزه و مجلی خلاف زعم زنادقه دوم که ملک هست که بر انبیاء نزول کرده از جانب
خداوند صانع پیغام آورده کما عرفت ذلک خلاف قول عرفاء و حکماء و صوفیه و شیخیه و بابیه میزان معتبر
لمن اعتبر این است که انسان طالب توحید و اخلاص نظر کند بسیر و کتب سماوی و اقوال و احوال رسل در زمان
حیوة ایشان احدی ظن و اعتقاد نکرده است که انبیاء خدایان و اربابند بلکه اصحاب هر نبی در زمان حیوة
آن نبی را بنده خدا و از ابناء جنس خود دانستند این است انجیل و تورته و تواریخ سیر پیغمبر و سیرت آن حضرات
در دست ملاحظه کن مکالمات و محاورات و مواعظ و خطب و امثال رسل و سؤال و جواب با اصحاب و سایر
ائمه علیهم السلام تا بر تو ظاهر و روشن شود آنچه عرض شد حتی حضرت مسیح را بجهت یک کلمه که فرمود بمرد شل
برخیز گناه تو آمرزیده شده گفتند کفر گفت چگونه گوید گناه تو عفو شده و حال آنکه عفو گناه با خداست

ملاحظه کن با وجود آنکه در آن کلمه ادعای ربوبیت نیست بلکه سایر مردم چنان کلام گویند ایضا مثل آنکه شما اهل جنّت
میباشید و گناه شما آمرزیده شده فرق این است که سایر مردم از روی مدح و مبالغه گویند لکن انبیاء از خدا
بشارت دهند بآن شخص مومن مثل قول النبی صلعم که فرمود سلمان و ابوذر اهل جنّت اند و حسن و حسین سادات
اهل بهشتند این تحقیق را تو حواله میکنم از سیر احوال انبیاء را خواهی دید که جمله خلاف عرفاء و مدعیان اباطیل اند
حتّی در این فصل که از انجیل نقل شد اگر کلا بکلمه با دقت ملاحظه کنی خواهی دید که حضرت مسیح را پسر خدا خوانده اند از آن
روست که بی پدر از روح متولد شده بود مثل آدم بی پدر بقدرت خداوند صانع آسمان و زمین از خاک
خلق نموده از این جهت بود که حضرت مسیح هر لحظه خود را پسر انسان مینامید و هر وقت میگفت پدر من و شما
در آسمان چنین و چنان فرموده است مقصود مساوات بود میان خود و سایر بشر یعنی من بشر و بندهٔ خدا ام
مثل شما ها اگر خدا را اطاعت کنید مثل فرزند خوانده شوید اگر اطاعت شیطان کنید بندهٔ شیطان هستید
و برهان این نماز نصاری است تمام امم عیسوی شب و روز میخوانند و آن نماز را حضرت مسیح تعلیم داده
در انجیل گفته است بگوئید ای پدر ما که در آسمان میباشی اراده شما در زمین باشد چنانکه در آسمان است روزی
روز ما امروز بده و ما را از شریر خلاص کن و بآزمایش میاور ما را آمین انتهی حال ای قاری اوراق انصاف
بده تا هدایت یابی دو هزار سال است چند ملیون نصاری خدا را پدر میخوانند مگر از برای عیسی چه مزیتی خواهد
بود که پسر خدا گفته شده است و از باب احیای اموات و امثال آن جمله انبیاء با آن رتبه شریکند من حیث
اعجاز و خارق العاده لاجل تصدیق الرّساله و شواهد النّبوه بعد از این چند فصل نقل نمودن غرض چند مطلب است
که حاوی است بموجب عقاید اثنی عشریه یکی آنکه قول لوقا در انجیل که زکریا و الیصابات زوجه او از نسل انبیا
بوده و معصوم که گوید ثواب کار بودند اعمال و فرایض و سنن آن بی دغدغه بود یعنی خالص من الشک و الشرک
و ریا و عجب و طمع و اغراض نفسانی دوّم آنکه انبیاء از مادر متولّد میشوند طاهر و مطهر عالم من غیر معلم لقول الحق
در انجیل فصلی که ذکر شد ملک گفت بزوجه زکریا که مولودی خواهی آورد از شکم مادر او بروح القدس مملو خواهد
آمد و حرکت آمدن یحیی در شکم الیصابات وقت سلام کردن مریم سیّم آنکه شراب از عمل شیطان است
انبیاء از آن مبرا هستند بموجب بشارت ملک بالیصابات زوجه زکریا که آن مولود نزد خدا شان بزرگ خواهد
داشت شراب و مسکر نخواهد خورد چهارم عیسی ع پسر خدا خوانده شود چنانکه صالحین را بلسان انجیل و توریة
پسر خدا خوانند نه که واقعا زاد و ولد کما زعم بعض الفرق او بتاویل وجه دیگر و امثال ذلک دوباره با
دقت مطالعه کن تجد خیرا کثیرا اگر کسی گوید شما از اسلامیان انجیل را محرف میدانید چه طور از آن شواهدی
آورید ما در جواب گوئیم که ما نمیگوئیم هرچه در این چهار انجیل موجود است هیچ کلمات مسیح در آن نیست و نمیگوئیم

این ثبوت نه

در اینکه توریة و انجیل محرف شده

این توریة بین الدفتین جمله قول احبار و اباطیل است و از نصایح و مواعظ انبیا دران کلمه نیست بلکه ما میگوییم زیاده
و نقصان شده بدلیل آنکه آن کتب مثل تاریخ نوشته شده است بعد از انقضاء انبیاء بدست و قلم دیگران
چنانکه خود کتب بآن ناطقست مثل انکه موسی چنین گفت و چنان کرد و در فلانجا مرد یا عیسی چنین متولد شد و چنان
بدار کشیده شد دوم در آن کتب اقوال است خلاف سیرت انبیا و عقول صافیه مثل زنا کردن لوط با دختران خود
و شراب خوردن نوح و کشتن داود ع اوریا را و صنم ساختن سلیمان ع و خلاف گرفتن یعقوب ع با حیله از عیسو
و آب را شراب ساختن عیسی ع و نقل اختلاف فی الواقع در اناجیل اربعه که بسیار وقایع در بعضی انجیلها نوشته
شده و در بعضی نیست و در بعضی احوال زیاده و نقصان دارد مثل آنکه در انجیل متی وقتیکه عیسی گفت مردم مارا
چه میگویند گفتند بعضی گویند پیغمبری و بعضی گویند یحیی و بعضی گویند الیاس گفت شما چه گویید پطرس گفت تو مسیح
پسر خدائی در انجیل لوقا گوید پطرس گفت توئی عیسی مسیح چنانکه در یک کلمه کلام کفر ایمان میشود نظام دیانت
برهم خورده و اساس توحید منهدم میشود باین سبب جمله آن کتابها را قبول نداریم الا آنکه قرآن مجید بعضی
اخبار را از آن کتب تصدیق کرده است و پیغمبر بامت تبلیغ کرده این است آنکه ذکر شد تصدیق آن
در قرآن شده و در جای خود رساله مختصر در اختلاف اناجیل و تفسیر آن نوشته خواهد شد اگر حیوة باشد
حال معلوم شد که کتب منزله و سیرت رسل خلاف با انبیا و امثال آنها است این میزان را از دست نداده
بموازین عقل و حکمت بسنج میزان دیگر آنست که آن انبیا که رسالتشان بمعاجز و برهان محقق شده است احدی
ادعای خدائی و ربوبیت نکردند بلکه آن قول را کفر و شرک دانسته در هر زمان با فرعونیان و نمرودیان
و شدادیان جنگ و جدال کردند و جانها در آن جهاد فدا کردند و آیات و کتب منزله جمیعاً در ذم و کفر خصم
ایشان ناطق است و وعده بگرفتاری خصوم بغضب جبار القادر العزیز المنتقم و هرکسی که گوید انا الله
بانواع عبارات و امثال و حکایات مثل آنکه در قرآن آن کسانی که گویند ما خدائیم و خالقیم فرمود آنها نتوانند
پشه خلق کنند و هرکس که با آنها خدا گوید خدا عتاب کرده و وعده بجهنم و نار ابدی داده است ضعف الطالب
والمطلوب بلکه انبیا اموریکه از خصائص خالق عالمیان است از خود سلب کردند بحکم الهی قوله تعالی قل ما
ادری ما یفعل بی و لا بکم و قوله تعالی ما تدری نفس ماذا تکسب غدا و ما تدری نفس بای ارض تموت مثل
اخبار از روز انقضاء عالم که وقت حضرت مسیح علامات قیامت را ذکر میکند اصحاب او سؤال کرده که این کی
واقع خواهد شد گفت آن ساعت را کسی نداند غیر از خدا حتی ملائکه این در چهار اناجیل مذکور است و وقتی دو جوان
گفت که من خواهش میکنم روز جزا من همنشین تو باشم گفت گناه تو آمرزیده شود لکن نشستن در آن مقام در دست
من نیست بلکه آن بامر پروردگار است احدی از پیغمبران نگفته است که رزق شما در دست من است و خالق

عباد منم یا موت و حیوة شما بتقدیر من بلکه در این باب خود شان اکلی از مردم و بندهٔ خدا شمرده با خضوع و خشوع خدا را
رکوع و سجود و عبادت کردند این است حضرت عیسی ع در نماز گوید الهی اگر ممکن شود این کاس مرگ از من بگردان
لکن از روی مشیّت تو خواهم نه محض خواهش من و در سر دار گوید الهی الهی چرا مارا در این عذاب گذاشتی این عبارت
در اصحاح دهم انجیل مرقس الوی الوی لما شبقتنی الذی تفسیره الهی الهی لماذا ترکتنی هانا جمیع نصاری
از دین خارج شده از توحید خالص باری عیسی را واجب الوجود دانند چنانکه بابیها علی محمد و میرزا حسینعلی و غلاة
و شیخیها بآن درجه منتهی شوند کما قال ص یا علی ع فیک مثل من عیسی ابن مریم احبته النصاری حتی
کفروا به و ابغضه الیهود حتی کفروا به رهان ذلک این انجیل است موجود بلسان فارسی ترجمه شده بخوانید
عقاید عیسویان جمیعاً خلاف اصحاب عیسی است در زمان حیوة خود و مثل ذلک این نهج البلاغه است موجود
شرح و ترجمه شده مطالعه کنید حالات و سیرت حضرت امیر المؤمنین ع و عقیدهٔ اصحاب او و اولاد و خدم آنمولی
در زمان حیوة خود خلاف عقاید شیخیه و صوفیه و بابیه و بعضی از غافلین از اصولیها اگر طالب توحید خالص باشی
انکه بتوسان دادم آنها را سیر کرده از خامی جهل پخته شده و از غفلت بیدار و از شرک خفی نجات یافته زنده
شوی اگر توفیق باری یار شود میزان دیگر این است یعرف الاشیاء باضدادها ما از کتب منزله درک
میکنیم دعوت رسل و انکار امم الکافره در آن میزان عقل میدانیم که طریق انبیا غیر طریق فراعنه و دهریه است
چون انبیا جمیعاً بلسان واحد گفته اند بعد از مردن نشر شده مؤمن را نعمت ابدی داده شود و عاصی و کافر
بالله را عذاب ابدی معذّب شوند امم کافره در جواب آنها گفته اند چنان چیز نخواهد شد مردهٔ پوسیده
و استخوان نرم شده که زنده شود اگر راست گوئید پدران ما را زنده کنید بلکه انسان مثل علف از خاک روئیده
باز بخاک فانی شود این نیست مگر طبیعت کون که دهر تعبیر شود قوله تعالی از زبان کفار ایعدکم انکم اذا
متّم و کنتم تراباً و عظاماً انکم مخرجون هیهات هیهات لما توعدون ان هی الا حیوتنا الدنیا
نموت و نحیی و ما نحن بمبعوثین یعنی آیا بشما وعده میدهد که اگر مردید و خاک شدید و استخوان شکسته
بعد شما زنده شده خواهید برخاست چه محالست آنکه بر شما وعده میشود هیچ نیست مگر زندگی دنیا زندگی
میکنیم و میمیریم و ما هرگز زنده حاضر حساب نشویم و این عقیده خلاف محکمات کتب انبیا است و
توریه و انجیل بحشر و حساب و عقاب و نعیم ناطق است مثل قول عیسی در انجیل الحق من بشما میگویم هرگاه
دست تو بحرام و دزدی و ظلم دراز شود آنرا بریده از خود دور کن باین سبب که برای تو بهتر است یک
دست داشته داخل جنّت شوی تا که دو دست داشته باشی در جهنّم الحق هر آینه چشم تو از روی شر نظر کند
او را بکن چون از برای تو بهتر خواهد بود یک چشم داشته باشی در ملکوت خدا تا که با دو چشم در آتش دوزخ باین

مضمونست قوله تعالی از احوال حساب بنی آدم روز جزا وقتیکه پای و دست انسان بر خود آن نفس شهادت دهد که با من دزدی کردیا بزن حرام نظر کردیا بظلم مردم سعی نمود آنوقت انسان خواهد گفت تو چگونه تکلم کردی و شهادت دادی بر من دست و پا خواهند گفت انطقنا الله الذی انطق کل شیئ و یک وجه آن ادا الوحوش حشرت باین معنی چون تمام اشیاء از برای انسان خلق شده که از ایشان منتفع شود با عدالت و خدا پرستی پس هر کس گاو دزدیده یا اسب کشته یا آنها را حمل گذاشته که هلاک شدند بی انتفاع یا زیاده از طاقت آن حیوان بار کرده یا با ان حیوانات عمل حرام کرده مثل راهزنی یا محاربه با اولیاء خدا یا نفع آن حیوانات را برده در معاصی و سکر و ظلم صرف نموده پس جمله حشر شده بر انسان عاصی یا کافر شهادت خواهد داد مثل شهادت سنگ و درخت برسالت انبیاء در محل اظهار معجز و تحدی چون گفته شد که جمله حیوانات و نباتات و جمادات و شمس و قمر و نجوم و افلاک از برای انسان خلق شده که منتفع شده بصانع خود شکر و عبادت کند چون وجدان هر انسان شاهد است که جمیع این موجودات از انسان نفعی نمیبرند حتی علف دادن گاو و حفظ گوسفند از گرگ از برای نفع خود انسانست نه از برای خود اسب یا گاو چه خوب گفته است درین باب شیخ سعدی ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی بکف آری و بغفلت نخوری :: جمله از بهر تو سرگشته و فرمان بردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری میزان دیگر عتاب خداوند است بر آن کسانیکه ادعای خدائی و قدرت نمائی کرده اند مثل فرعون و نمرود و شداد و دیگران چنانچه کتب منزله ناطق است بالتفصیل و الاختصار و تواریخ و سیر شاهد بر آن که آنها اعدای دین و رسل کرام و کافر بالله بوده اند و میزان دیگر ایضاً تنبیه خداوند است در کتب سماوی بر انبیا و رسل کرام از روی تأدیب و افهام الامة که مبادا بر ایشان ظن باطل کنند قال الله تبارک و تعالی کسی که بگوید بمن وحی نازل میشود و حال آنکه من باو وحی نفرستادم اورا عذاب شدید خواهم کرد یا کسی از رسل گوید من خدایم عذاب آن از همه شدیدتر خواهد بود از این روست از برای فهماندن نصاری در قرآن آیات بسیار نازل شده یا عیسی انت قلت للناس اتخذونی و امی الهین من دون الله آیا تو گفته بمردم که من و مادرم را خدایان بدانید غیر از خدا عیسی ع از روی انکسار گوید خدایا اگر گفته بودم تو دانا بودی من نگفتم بآنها الا آنکه بمن امر فرمودی که خدای من و شما یکی است و صانع من و شما یکی عبادت کنید او را که اوست اهل العباده بعد عذر الی الله از جهل و کفر قوم خود گوید خدایا من غیر از این چیزی دیگر نگفته ام مادامیکه در میان آنها بودم تو بر ضمیر من و آنها مطلعی و کسی از ضمیر تو مطلع نیست جمله بندگان میباشند اگر عذاب کنی مستحقند اگر رحمت کنی تو عفو کننده مهربان به بندگان خود در جای دیگر میفرماید عتاباً بنصاری عیسی بندهٔ خاص من است هرگز استنکاف نکند که گوید من مخلوق و بندهٔ خدایم مثل سایر بندگان من و این آیات

وقتی به پیغمبر خود نازل فرمود و حضرت رسالت پناهی خوفاً علی الامّة مضامین آن آیات را از روی تنبیه فرمود یا علیؑ فیك مثل من عیسی بن مریم احبّته النّصاری حتّی کفروا به وابغضه الیهود حتّی کفروا به وویل للکافرین من النّار و همچنان مسیح آن توهّمات را هر وقت از خود دور کرده است و هر وقت مکشفت خدا مثل پدر مهربان است برای من و شما ها که هر خوبی را میخواهد برای شما ها پس خوب شوید و صالح که درست در نعمت آن مثل فرزند منعم باشید الی الابد نه مثل برق که نعمت برای شما موقّت باشد با ثمن بخس برای سود اعمالتان شما را بفروشد چونکه بنده زرخرید وارث ملکوت خدا نشود بعد از نادانی قوم تأسف خورده رو بخدا مناجات کند در فصل انجیل متّی گوید احمدك ایها الاب ربّ السّماء والارض لانّك اخفیت هذه عن الحکماء والفهماء وعلّمتها للاطفال حتی راضی نبشد که او را العنوان جلال تعظیم کنند وقتی آن مرد گفت ای معلم صالح حسین و چنان حضرت فرمود چرا بمن گوئی صالح صالح واقعی نیست مگر یکی آن خداوند جمیع موجود است پس این اقرار خود انبیاء و حالات خضوع و خشوع و دوست داشتن بنده کی بتذلّل و انکسار و انکار رو اکراه قول علو و غلو در تمام عمر خود شان و در مواعظ و خطب و اوامر جمیع رسل و احوالات ایشان در جمیع سر موجود و محقق در عصر اهل هر نبی عقیدهٔ آن امت بر آن نبی برای هر طالب نور و التوحید یك برهانیست واضح میزان دیگر حق باطل در زمان حیوة هیچ پیغمبری و لا وصی نشده که کسی او را بخدائی قبول کنند و اعتقاد ربوبیت آن داشته باشد بلکه غالب امم رسل دو فرقه شده یکی تصدیق کنندها که گویند این مرد یکی از ما است صالح و پرهیزکار روحی با اوامر و نهی از جانب خدا بما میرساند یا بطریق الهام یا در رؤیا یا آن نبی رسیده دلیل آن معجزات آنها است که بما نشان داده است فرقه دویم منکر آن قول شده که این مثل ما یك آدم است کی با آن وحی نازل میشود بلکه دروغ است کلام موهوم تو حال انصاف بده با آن عقلیکه خدا با آن از شما محاسبه خواهد کرد آیا در آن زمان از آن دو فرقه کدام یکی ظن کرده است که آن پیغمبر خدا ست و کدام منکر بر مؤمن آن زمان طعن کرده که شما این شخص را خدا دانسته میپرستید پس نیست و نبوده هر بلائی بر هر امتی بعد از حیوة آن نبی وارد شده است مثل شرك و کفر و ضلالت این است آیات و تواریخ اسلام و نصاری ملاحظه کن تاریخ کنیسه را که بعد از عیسی چه بازیها کرده اند در توحید و اصول دین آن نبی که حال اثری از توحید و اخلاص امر و نهی عیسی در نزد نصاری باقی نیست تاریخ کلیسا تالیف خوری یوسف داود سریانی عربی نوشته شده در عالم منتشر است با دقت ملاحظه کن تا فضل دین محمد صلعم بر تو آشکار شود و محکمات و سنه و خطب نهج و دعوات المعصومین را مطالعه کن تا معلوم تو شود آنکه عرض شد میزان الموازین دویم این است هر کس مدعی شد ربوبیت را از طغات در زمان خود آن مدعی مرد ایشان روی آن سجدها کرده و ستایشها نموده خدا دانسته عبادتها کرده اند و مؤمن بالله و رسل و کتب منزله خلاف آنها بوده اند هر که در قلب آن نور بصیرت است

بیان میزان حق و باطل

بر او روشن است آنکه عرض شد و آن ضد انبیا و رسل و صالحین است که بعد از مردن آن مدّعی بر بودن دو سه قرن رسیده
مضمحل شده کفر و کذب ایشان در عالم روشن شود و هر کدام آنها که اسرار کفرشان از اغیار خفی بدارند زیاده آن عقیده
دوام کنند چون مثل دام ایست که روی آن بهزار حیله و تزویر پوشانیده شده که مرغان خام گاه گاه بآن بیفتند تا
که مرد خداترس آن پوشش را از روی آن دام بردارد که حقیقت هلاک و نجات معلوم شود حتی یحار لنفسه
ما یرضی به العقل السلیم و هر کدام کفر و ادعای ایشان زود ظاهر شود ولی پرده سخن گویند زودتر مضمحل شوند خصوص
بعد از مردن داعی چون حق از باطل دور است نور از ظلمت جدا این است بعضی از صالحین در حیوة خود اتقدر
اعتبار نداشتند بعد از موت مردم او را یکی بهزار درجه اعلی دانستند از روی افراط و تفریط خلاف اهل ضلال که
بعض ایشان بسیار در زمان خود شهرت داشتند وقتی که از دنیا رفتند از آن درجه افتاده بعد از قرنی فراموش
شدند مقصود حقیر این است که مرد صاحب بصیرت کسی را میخواهد بشناسد در حیوة آن بهتر شناخته میشود
و هر کس از امم که از انبیا زمان خود شان را شناخته اند او را بنده و رسول شناخته اند نه خدا و خالق و رازق بلکه
این شرک و کفر اگر در اخبار هر امّت پیدا شود بعد بآن نبی نسبت داده اند عدواً او جهلاً دلیل محکم این کلام
کتب سماویست و سیرت و حرکت و سکنات پیغمبران یا اوصیاء ایشان و عباد الصّالحین و خلاف
آن که ضدّ ایمان و توحید است کالمدعیین للرّبوبیّة و الغلو مثل فرعون و نمرود و حلّاج و رومی و دیگران که مسطورات
ادعای ایشان در کتب خود مدعیان که شهادت بکفر خود کلام آن مدّعی است چنانکه در این رساله از هر
ملّت و قوم نقل شده بنظر دقت ملاحظه کن و با عقل خود رجوع فرما و با علماء و حکماء و صالحین سؤال و جواب
کن تا بر تو روشن شود آنکه ملتبس است بظلمت موهومات و معلوم هر ذی نور بصر است که کسی ادعای
فرعونی هم کند یک دفعه لا اله غیری خالق عالم منم بس است دیگر حاجت بده هزار دفعه انا الله گفتن
نیست معلوم هر عاقل است اگر کسی شب و روز من دون انقطاع در خانه و بازار گوید من حکیم من حکیم همه
کس او را سفیه گویند نه حکیم بلکه جاهل یا مضلّ یا مجنون و مریض چون آدم صحیح عمل عبث نکند الّا مرد
مضل چنان بداند جمله مردم طالب عبث چون دین در میان نیست و نه ترس یوم حساب آن است
هر چه مردم اشتها کنند او را آورد خواهی بمیرد او زنده شود این چیزها که در اینجا عرض شده از روی احتیاط و تنبیه است
و الّا کلام هر مدعی باطل در جای خود ذکر شده اگر طالب حقی طلب کن اگر نیستی حساب تو با خداوند است و ما
انا علیکم بوکیل لکم دینکم ولی دین قالوا لم تعظون قوماً الله مهلکهم قالوا معذرة لربنا کذلک
نفعل کل مؤمن موحد الموفّق للهدایة و القلب السلیم و نور الحکمة رزقنی الله و ایاکم اجمعین بمحمّد
و آله الطّاهرین آمین یا ربّ العالمین حال یک مقدار از فصول علی محمد که جمله انا الله است نقل میشود

که آن قلیلی از کثیر ادعای اواست هرکه بیان و شئون خمسه او را دیده است میداند من چه گویم من آنچه شرط انسانیت بود گفتم تو دانی و توفیق تو والسلام علی من اتبع الهدی هذا کلام علی محمد فی ادعاء الربوبیة صریحًا یزید علی الف مرة فی فصل واحد هذا منه قال فی شأن من شئون الخمسه بسم الله الرحمن الرحیم انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الله ذو الالهین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الواحد ذو الوحادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الوحد ذو الوحادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای وانّنی انا المحیی ذو المحایین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انا انا القوم ذو القوامین وانّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا البهی ذو البهاسین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الجملی ذو الجلالین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا العزیز ذو العزازین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الجمل ذو الجمالین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا العظم ذو العظامین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای وانّنی انا النور ذو النوارین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الملک ذو الملاکین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الفرد ذو الفرادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الصمد ذو الصمادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای وانّنی انا المجد ذو المجادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا المنع ذو المناعین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا القدس ذو القداسین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا العدل ذو العدالین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الفضل ذو الفضالین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا العلی ذو العلائین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الارفع ذو الرفاعین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الرقیب ذو الرقابین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الرحم ذو الرحامین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الرهب و الرهابین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا البطن ذو البطائین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الظهر ذو الظهارین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا القهر ذو القهارین وانّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الشدد ذو الشدادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای وانّنی انا البطش ذو البطاشین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا اسمع ذو السماعین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا البصر ذو البصارین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا النظر ذو النظارین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا النصر ذو النصادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای انا الوتر ذو الوتارین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا اللطف ذو اللطافین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الخبر ذو الخبارین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الابد ذو الابادین انّنی انا الله لا اله الا انا ایای و انّنی انا الحلم ذو

الحلامین انّنی انا الله لا اله الّا انا ایّای فا... انّنی انا الرّبّ ذو الربّابین انّنی انا الله لا اله الّا انا ای فانّنی انا
الحبل ذو الحبابین انّنی انا الله لا اله الّا انا ای فانّنی انا الخفو ذو الحفاقین انّنی انا الله لا اله الّا انا
وانّنی انا الله لا اله الّا انا ایّای فانّنی انا الولیّ ذو الولائین بس است قلم از نوشتن عاجز شد این مرد بمغز از اینها
گفتن عاجز نمیشود این فصل مقدار هفده صفحه میشود که جمله بهمین الفاظ و همین قافیه با مهملات بافته است و فصول دیگر در این
مضامین باین قافیه یا قوافی دیگر بسیار است حیث اگر جمیع این مضامین را جمع کنی که جمله انا الله باشد دو مجلد کتاب
میشود و در بیان ایضاً مضامین دیگر از این مهملات بسیار است ده هزار بیت بلکه زیاده میشود از این مضمون انا الله باقی
بیانانش حد و حدود ندارد بقول جمیع بابیها روزی دو هزار بیت از این نامربوطات میگفت که این معجز من است
حال ملیک فی بین الله انصاف کن اگر بزعم تو او خدا هم باشد یک دفعه انا الله گفتن بس است چون این دعا و عبادت
نیست که گوئیم ذکر خدا گوید مثلاً ورد لا اله الّا الله یا الله یا حیّ یا موهوم نحو ذلک که چه قدر زبانش را مشغول کند بذکر
خدا با ایقان قلب عبادت محسوب شود برای آن بنده نه که خدا خودش شب و روز دهنش کف کرده پی در پی گوید
انا الله انا الله انا الله الی ما لا انتها نمیدانم ارواح مرحوم خودش وقت ریدن و خوردن چه میگفت تعجب هم از این است
که گاه هست آن قصد ضلال نداشته بلکه مختل بوده لکن مردآء الحمقآء باین اقوال لاطایل فخر کنند که هیچ ظهوری مثل این
ظهور نشده است که انبیاء سلف اظهار خدائی خودشان را با شارت و کنایت کردند و عرفاء اشراقیون در تمام
عمر خود یک یا دو مرتبه گفتند انا الله آشکارا و آنکه در آن خدا بوده از آن زیاده نتوانستند اظهار کنند لکن حضرت باب اعظم
نیّر اجل عز اسمه تمام عمرش گفته هست انا الله که کتابها و مجلّدها مملو شده است و یا حسرة علی العباد ای انسان
دو چشم اگر تو نور داری این کلام زیاد را با برابر عقلاء و حکماء هر ملت نشان بده و از ایشان سؤال نما و خود بی عشق و مرض
و غرض جهل و دقت نما تا میزان عقل و نقل سلف صالح بسنجی از حضرت مرتضی علی ع سؤال شده است
از زبان قال ع معیار اطاشه الجهل و رجحه العقل و ایضاً در اصول کافی سمع خالد بن صفوان مکنا را یتکلم
فقال له یا هذا لیس البلاغة بحدة اللسان ولا بکثرة الهذیان ولکن اصابة المعنی والقصد
الی الحجة گوید شنید خالد بن صفوان که پرگوئی تکلم میکند گفت ای مرد بلاغت بسبکی زبان نیست و نه بسیار هذیان
گفتن بلکه از روی معنی صحیح و قصد تمام حجت بر خصم حال ای انسان این چه میزانست که نوادّ عامیکنی که روزی چند هزار
از این مهملات میبافت تا مجلّدها پر شده است از آن با وجود جمله خلاف انبیا و رسل و محکمات کتب منزله هذا
قوله تبارک و تعالی وما ارسلنا من قبلک من رسول الّا نوحی الیه انّه لا اله الّا انا فاعبدون
یعنی ما پیغمبر نفرستاده ایم مگر آنکه با و وحی فرستاده باشیم که نیست خدائی جز من عبادت کنید مرا و قوله تبارک
و تبارک ومن یقل منهم انّی اله من دونه فذلک نجزیه جهنم کذلک نجزی الظالمین هر که از آنها گوید من

خدا و خالق شمایم مکافات خواهم کرد او را در عذاب جهنم و خیانت است جزاء ظالمین تو فکر کن ببین علی محمد کیست و بهاء
چیست اگر یکی از اینها پیغمبر بوده اند و گفته اند انا الله خدا با ایشان وعدهٔ عذاب جهنم داده است یا از خود طغیان
کرده قبول نموده خدا داند با آن و تابعانش چه خواهد کرد و تا مثل فرعون گفته لا اله غیری حال فرعون بر امم اهل کتاب معلوم
است آیا فکر و تدبر نمیکنید در این آیه شریفه هو قوله تعالی ام اتخذوا من دونه آلهة قل هاتوا برهانکم هذا
ذکر من معی و ذکر من قبلی بل اکثرهم لا یعلمون الحق وهم معرضون یعنی مردم از برای خودشان خدایان قرار
داده اند که خالق و رازق ایشان نیست پس بگو یا محمد این است ذکر قرآن مبین نزد من و ذکر کتابهای انبیاء قبل از من
آیا کدام پیغمبر مردم را دعوت کرده است بسوی خودش من دون الله لکن اکثر مردم نمیدانند حق را و آنها رو گردانیدند
از خالق خودشان و در آیه دیگر قوله تعالی ام اتخذوا آلهة من الارض یعنی آیا مردم آله و معبود قرار داده اند برای
خودشان در زمین و آیه دیگر میفرماید و ما ارسلناک الا رحمة للعالمین قل انما یوحی الی انما هو اله واحد فهل انتم تعلمون
فان تولوا فقل آذنتکم علی سواء و ان ادری اقریب ام بعید ما توعدون انه یعلم الجهر من القول و یعلم ما
تکتمون و ان ادری لعله فتنة لکم و متاع الی حین یعنی یا محمد ما ترا نفرستادیم مگر رحمت بر عالمیان بگو
که بمن وحی شده است که خدای جمیع عالم یکی است نه مثل خدایان که برای خود قرار داده اید آیا دانسته اید اگر
از قول حق تو رو گردانند بگو بر همه شماها گفته ام بآنکه مأمور بوده ام آن عذابیکه خدا وعده کرده است بر شماها
ای مشرکان خدا داند نزدیک است یا دور چون او میداند آنچه در زبان آشکار میگوئید یا در قلب فکر کنید یا پنهان
نمائید نمیدانم بلکه این مهلت امتحان است برای شماها تا وقت معلوم سبحان الله عجباً للخلق چگونه غالب مردم
اهل هوی میباشند و اتباع شیطان اند لذلک قال تبارک و تعالی قلیل من عبادی الصالحون و قلیل
من عبادی المخلصون برهان این قول این است عیسی کی گفته من خدا و خالق شمایم یا رازق عبادم کذلک حضرت
امیرالمؤمنین ع مان زهد و عبودیت محض و هو صالح المؤمنین دلیل آن کتاب خودش نهج البلاغه و شرح
ابن ابی الحدید را مطالعه کن بمیزان عقل و محکمات آن کتاب تا بر تو آشکار شود احوال آن بزرگوار با این همه مردم هوا
پرست عیسی را واجب الوجود قرار داده اند ضد ما جاء به الرسول و نطق به الانجیل و الفرقان و کذلک علی ع
آن بنده خاص خدا نسبتها داده غلو و علو تا شریک قرار داده اند بخدا کما قال الازدی لتلمیذه التمیمی بعد موته فی الرؤیا
کشف الغطاء عن کفرهم بالله مذ نصبوا الیه شریکا کما اخبر بذلک الرسول ع قائلا یا علی فیک
مثل من عیسی بن مریم احبته النصاری حتی کفروا به و ابغضته الیهود حتی کفروا به لکن عرفاء الزائغین
مثل محی الدین و حلاج و رومی و شبستری و امثال آنها باب و بهاء هزار بار گفته اند انا الله انا الرازق
انا المحیی انا الممیت لا اله غیری مردم چشم تحقیق را بسته از روی زیغ یا جهل گویند ادعای خدائی نکرده اند با این

زبانهای سم آلوده بغش و تذویر بیچاره عوام را گول زنند وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون و
العاقبة للمتقین الموحدین المخلصین پس ای مرد اگر وحی است کلام خدای حکیم باید قلب و دل باشد که جمیع
عقلاء بر آن است و الاسرار ها حکایات و کتابت مجلدات هذیان لایحصی کار خدای قادر علیم حکیم نیست اگر از خود
علی محمد و بها نیست بلکه از خداست که در آن تکلم میکند بزعم تو یقین خدا خدای عالمین است قادر علی کلشیئ
و عالم بکل لسان و الضمائر پس چرا عربی را مکسر و غالب چرند و مهمل گفته است مثل کبرا ما جملا فاطرزا فا
ذوالحیاقین عجالبن عنقاضین والراغین غراحین نحو ذلك که مفصل ذکر شده یا که از خود باب و بهاست
که انسان بوده مثل من و شما صاحب دو چشم و دو گوش و دو دست و دو پا و دو سوراخ در حال سقم و صحت و
محتاج و گفته انا الله انا خالق انا رازق العباد پس چرا کوئی ادعای خدائی نکرده است و مردم را رو بهلاک
و موت میکشی پس کلمه کفر و ادعای ربوبیت کدام است اگر تو مرد خداترس یگانه پرستی آنچه این ادعی گفته است جمله آنها را
ظاهر و آشکار نموده بمردم بنما پس چرا بعضی آنها را بلکه غالب را اخفی داشته این در دین خدا جایز نیست روی حق را پوشانیدن
اگر اسلامی بفرمان فرقان کتاب پیغمبر خود عمل کن بقوله تعالی والذین یستمعون القول فیتبعون احسنها
و مرد طالب الرشد آنها را دیده تمیز داده بعقل خود موازین محکمات بر چیند جواهرات مطلوب را بقلب خود
او را حفظ و عمل کند برای روز لاینفع مال و لا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم چنانکه سیرت انبیا چنین بوده
بشنو قول حضرت مسیح ع در انجیل که گوید آنچه من بر شما ها گفته ام در مجالس و مجامع گفته ام شما ها گفته ما را در سر منبر و منارها
فریاد زنان گوئید چه کلام من مثل نور و چراغ است آیا کسی چراغ را در زیر تخت یا زیر اجانه میگذارد کلا بلکه در بلندی
چراغدان گذاشته که باهل خانه روشنی بخشد الحق بر شما ها میگویم هر که نزد مردم کلام ما را انکار کند من روز قیامت
و حساب او را انکار خواهم کرد و کل کتب سماوی این طور تلاوت شده بمردم حتی پیغمبر ص در آن احوال که اول
بعثت بود در عذاب مشرکین با یذای آنحضرت دقیقه از تلاوت قرآن باز نمانده در تبلیغ و نصیحت قوم خود
باکمال شفقت و جهد حتی چنان بود که پنبه در گوش میکردند که نشنوند چون هر که می شنید جز عجز و طاعت چاره نداشت
یا الحاد و عناد پس ای پسر تو بکدام پدر شباهت داری هشت ماه روزگار شب و روز از روی اخلاص و طلب
رشد هر چه خواستم کتابهای باب و بها را از ایشان گرفته با تأمل مطالعه کنم و بعقل خود و بمحکمات انبیا موازنه نمایم
بمن ندادند مثل دزدان در نصف شب با دست لرزان کتابرا باز کرده که از اینجا بخوان وقتی جای دیگر را
باز کنی رنگ از رویش پریده از دست انسان پس گیرد مثل دشمن حیله اندوخته بقتل انسان نخواهد که کسی مطلع شود
با آن حیله آخر لاعلاج مانده بعضی این کتابها را از ایشان دزدیدم و بعض دیگر را از غربا که داخل دار السلام شده
از ایشان تحصیل کردم و بعض الواح و مکاتیب از کسانیکه با آنها مخالطه و مراوده دارند و آنها پنداشتند که از

ایشانست از آنها بدست آوردم و بعضی کتبهاشان مثل بیانات باب در مزادتر که بعضی اشخاص که کتابخانهٔ معتبر داشتند و در همین مزادکسی نمیشناخت کتابها را الا من چون آن کتاب بار اکثیر فقرا تشان که خود با بها شبها در خانهٔ خودشان من نشان داد ندازآن جهت بود هرجا کتب و کلمات آنها را به بینم بیشناسم دیگر معلوم سرکار شود که بچه عنوان مطلع شدم باسرار ایشان و چه قدر تاسف خوردم بر بیچارگی عوام ازاین جهت برضای خدا این رسالهٔ منهاج الطالبین را نوشتم حال بگو بایشان ای خانه خراب مگر این فراموش خانهٔ اصفهانی است اگر کلام حق است بگذار جمله مردم هدایت یابند یا تبلیغ کامل شود یا باطل است چرا انسان که اشرف مخلوقات است هلاک شود هرگاه مردم نمیدانستند محمد صلعم چه میگوید و مسیلمه چه ادعا دارد چگونه تابع احسنها میشدند لکن میشنیدند آیات قرآن محکم مثل بنیان مرصوص یا حبل مبروم مهدی الی التوحید والاخلاص و میشنیدند قول مسیلمه والزارعات زرعًا والحاصلات حصدًا والطاحنات طحنا والخابزات خبزًا والآکلات اکلاً با وجودیکه عرب بوده است لکن چون قرآن معجز است و محفوظ بالله کسی نتواند تقول کند و من یقول علینا بعض الاقاویل لاخذنا عنه بالیمین الآیه این است که هیچ عربی چنین کلام ناستوده نگوید و اگر گوید قبح آنرا بداند لکن این تقول بخدا کرده و خدا دل او را کور کرده که ادعا کند این معجز است تا زود رسوا شود و دستش بسته و گردن با طلش بریده چنانکه شد و خواهد شد اگر گوئی آن چیز نبوده گوئیم مراد آن در روز خود از شما ها محکم بوده اند این قول یکی از ایشان است که در مرثیه او بعد از وفات آن گوید لهفی علیک یا اباثمامة لهفی علی رکن الیمامه کم آیة لك فیهم کالشمس تطلع من غمامه نحو ذلك لکن کلمات آن کذاب و آیات قرآن مجید آشکارا تلاوت میشد و مردم عقلا که طالب هدایت و حیوة ابدی بودند گوش میدادند و میگفتند این معجز است و طریق حیوة و آن لغو است و هذیان و طریق ضلالت لکن بابیها خلاف هردو نامربوطات خودشانرا با ادعای ربوبیت و کفریات مخفی داشته گوشه و کنار گمشدگان از شاهراه انبیا را بحیله و تدبیر لباس ایمانش را برهنه میکنند لکن از خدا بترسید ما و شما خواهیم مرد و آن عالم آخرت یا راست است یا دروغ اگر دروغ است این ضلالات و دغدغه بیحاصل برای تابع و متبوع چون داعی و مدعو یکسان خواهد شد اگر حق و حساب است و تلك ولمن مثلك ما اسمع قوله تعالی احسب الناس انا خلقناهم عبثًا وهم الینا لا یرجعون وانا اقول ربنا ما خلقت هذا باطلاً سبحانك وقنا عذاب النار و هذا ما ذکرناه لکم ما ادعی علی محمد باب الذی هو اصل اساس القوم الذی ذکرنا لب الالباب العقاید اهل الباب و البهاکفی بذلك ما نقل والبها فرع ذلك و بکفر و ابطال الاصل یفسد الفرع کما هو حقه واعلم انه اطلعناك علی اسرار زعمهم الذی لم یطلع علیه اکثر من متوغل بذلك باب الضلالة و دلیل ذلك قول صاحب رجم الشیطان

قال ما عثرت علی جمیع مقالة حضرة الباب الّا لا ثبات شواهد کثیرة و رأیت کتابا ام الّذی
کتبه احد مریدانه و بالغ فی کثرة کلامه حیث قال ملاء مجلدات کثیرة و یقال انّ جمال قدس
عنده الواح لا تعدّ و الف صرح بل ازید من بیان هذا المقال انّه حتی خواصهم ما لهم علم بجمیع
مقالة الباب و بهاء و هو دلیل بکثرة هذیانهم لان الحکیم لا یکثر الکلام و من اوتی الحکمة فقد
اوتی خیرا کثیرا اقلّ و ما الحکمة یا رسول الله قال وضع الشیئ فی محلّه و کثرة الهذیان و اللّغو و المهمل
و الکفر و الشرک و التّکبر علی الله و الفساد فی الارض لیس من الحکمة و هو وضع الشّیئ فی غیر المحل
و الحال اذکر لک من بعض الالواح و ایقان و مقالة میرزا حسینعلی بهاء فانظر ما ذا تری هذا کلام
البهاء الّذی یکون هو واحد من الواح و تبلغ الناس و من بعد ذلک نذکر کلماته و ایاته بالفارسی
بشرط ان لا تنام و لا تنعس و تفکر فی کل کلمة و فی کل لفظ و فی کل مطلب و راجع ما ذکر من
اذکار الانبیاء بالفصول حتی یکون عندک الحقّ اظهر من الشمس حیث ان کلماته ینطق عنه
انّه من هو و ما هو یدّعی و هذه الدّعوة دعوة من قبله تعلم ذلک کله من کلماته لا حاجة لشرحها
و بیانها مثل شهد شعری بجمالی مثل خلقناکم من تراب مثل یا ربّ لا ارباب مثل اسم
عبادی و کنت مستورا من الدنیا و الان اردنا کشف النقاب و نحو ذلک کما سیأتیک
فی محلّه من کلامه بتمامه و هو بزعمه لوح قوله قول میرزا حسینعلی الذی هو هذا شهد
شعری لجمالی بانیّ لا اله الّا انا قد کنت فی ازل القدم الها فردا احدا صمدا احدا قوما
ان یا اهل البقا اسمعوا ما نظهر من اطوار هذه الشعر المولهة المفطرية المتحرکة علی ضیاء النور البالغ
فی بقعة النور هذا العرش لظهور الله لا اله الا انا قد کنت فی قدم الاقدم ملکا سلطانا احدا
ابدا و تراد ائما قدّوسا ان یا ملل السّموات و الارض لو تصغوا اذا انکم تسمعوا من
شعراتی انّه لا اله الا هو کان واحدا فی ذاته و فی کل ما ینسب الیه مع ذلک کیف تعترضون
علی هذا الجمال بعد ما احاط فضله کل من لجج الامر و الخلق فانصفوا فی انفسکم علی الدّین
القیم هذا الغلام الّذی رکب علی ناقة البیضاء بین الارض و السّماء و کن علی الحق قائما مستقیما
انتهی اقول انظروا و ابصروا و افهموا و تدبّروا ما یقول و ما یدّعی و ما ینطق هل هذا القول
یوافق قول الانبیاء و الاوصیاء هل تفهم قوله شهد شعری لجمالی بانیّ انا لا اله الا انا
الی اخره و هل قرأت کلام ائمّة الهدی و هل یوافق مع قولهم ع کلما فی الخلق لا یوجد عند
خالقه و قوله ع معنی الربّ لیس بمربوب و حقیقة الاله لیس بمألوه و معنی الخالق غیر مخلوق

وقوله كل قائم سواه معلول وكل معلول ممتنع عن الازل الى اخر خطبته عليه السلام لقد كتبنا في افتتاح الكتاب من اراد النور فلينظر في تلك السطور حقًا لعله تخرج من الظلمة الى النور وهذه الاقوال هل توافق دعوة المرسلين وصفة المرسلين فان علمت وفقها كفاك الهداية الى الاسلام وايضًا اقول ما اقول لمن بما اقول من يعلم ما اقول فان نعلم اسمع ما اقول ان بالصدق والعدل والحكم والقضاء انه كل من عرف الله حقًا ووصفه بما استحق ونزهه مما هو ممتنع عنه تعالى وعرف رسوله وعباده المخلصين من الاولين والاخرين من بعد ذلك لا يضل قط ولا نعصي ابدًا ولا نضعضع بدعوى المبطلين وبمقالة الضالين ولا بغدر بلباس المتلبسين هل علمت ما قلت املاء فاذا علمت ما قلت اقول اذا عرفت قوله تعالى الله الصمد هل تعبد الرجل الاليل الكليل المريض ولد ويلد واذا قرأت القران وسمعت قوله تعالى ليس كمثله شئ وهو السميع العليم وقوله لم يخلقوا ذبابًا وهم يخلقون وقوله تعالى وما كنا لنرسل من رسول ثم يقول كونوا عبادًا لي ونحو ذلك واذا علمت هذه الاقوال والاذكار لم ترتد عن الحق ابدًا هذا هو حق اليقين مالكم ايها الجاهلون ما انتم والعلم فان كنتم انتم العرفاء والعلماء ثكلت امهات الحكماء والعلماء المتكلمين وورثة الانبياء السالفين هيهات هيهات ما علمتم ولا فهمتم ولا تتصورتم انظروا الفصول المقدمة واعرف ما ذكر فيه من صفة المرسلين ودعوة المرسلين ثم انظر لدعوة الداعي ومقالة القائل يظهر لك ما هو المغني عليك وعلمت تبليغ الرسول الامين الى هرقل ما ذكرهو فكيف كتب انت وغلو ودل ورضي عليه العقلاء والحكماء العدول لعالمين يا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم ان لا نعبد الا الله ولا نشرك به شيئًا ولا يتخذ بعضنا بعضًا اربابًا من دون الله فان تولوا الاية هذه صفة المرسلين ودعوة المرسلين وها انا ايضًا اذكر لك من تبليغ هذا الرجل الذي هو معروف في ومة عندهم وهو قوله عوض بسم الله من كلام ميرزا حسينعلي هو البهي الابهى انا يا يا يا احرق الحجاب قد اتى رب الارباب في ظل السحاب وقضي الامر من الله المقتدر المختار ان اكشف سبحات بسلطان ربك ثم اصعد الى ملكوت السماء والصفات كذلك امرك القلم الاعلى من لدن ربك العزيز الجبار انه قد اتى من السماء مرة اخرى كما اتى منها اول مرة اياك ان تعترض عليه كما اعترض عليه الفريسيون من دون بينة وبرهان قد تجري من يمينه كوثر الفضل وعن يساره سلسبيل العدل ويمشي قدامه ملائكة الفردوس برايات ايات اياك ان تمنعك الاسماء

من الله فاطر الارض والسماء دع الورى عن ورائك ثم اقبل الى مولاك الذى به اضاء الآفاق قد زين الملكوت باسماء الالهى كذلك قضى الامر من لدن الله خالق الاشياء اياك ان تمنعك الظنون بعد ان اشرقت شمس اليقين من افق ربك العزيز المنان اسكنت فى القصور وسلطان الظهور فى اخرب البيوت دعها لاهلها ثم اقبل الى الملكوت بالروح والريحان بملاء الارض اخربوا بيوت الغفاة بايادى القدرة والاطمئنان وعمروا غرف العرفان فى قلوب تجلى عليها الرحمان هذا خبر لك نطلع الشمس عليها ويشهد بذلك من عنده فصل الخطاب قد فاحت نسمة الله فى العالم بما اتى المقصود بمجده الاعظم اذا كل حجر ومدر ينادى قد اتى الموعود والملك لله المقتدر العزيز الغفار القهار هذا من كلمات العربى لاول لوح من الواحهم واطرقاتى لوح ويبلغ الناس ما اسطر افو الدواد عائر وامرار وتبلغ علمه والفصاحة واللطافة من كلام هذا الذى يقولون هو معجزة كالقران وقالوا هذا ليس بقوة البشر يقول هذه الايات مثل ما قال ميرزا على محمد فى كتابه انه اناتى ستة ساعات فليأت الفين بيت من المناجات اى استر بعد ان يقولك لك فى ست ساعات وفى كتاب رجم الشيطان قال قال على محمد فى يوم الفين بيت من المناجات او آيات وحى وهو مهملات عند اهل اللسان كما مر عليك بهذه الرسالة وايضا هذا فصل من ذلك الفصول قوله فى البيان قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل العتاقيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السباقيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السماعيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الرقاحيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السوائبين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الاسافيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل النعاميين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الخاطبين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل المقانسين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل اللهامسين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل العرافيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الوصافيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل النعاتيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الزراعيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الذرائيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الازاليين قل كل ليقولون

انه لا اله الا الذی امنت به کل الکباریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به
کل السداخسین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الضمانیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل الاماریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل
النهائیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل القاطیین قل کل لیقولون انه
لا اله الا الذی امنت به کل الراحیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل
النعامیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل القنائیین قل کل لیقولون انه
لا اله الا الذی امنت به کل النجائیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل
السبابیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الرغاسین قل کل لیقولون انه
لا اله الا الذی امنت به کل العفاسیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل
الرباسیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل النظامیین قل کل لیقولون انه
لا اله الا الذی امنت به کل الکتاسین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به
کل الذهاسیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل المدادیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل الظلالسین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به
کل البنائسین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الواسیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل العمادیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به
کل الحدادیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الحراکیین قل کل لیقولون انه
لا اله الا الذی امنت به کل السکانیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل
النبائیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الضراسیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل الخراجیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به
کل الدخالیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الدخالیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل المساکیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به
کل الجزائیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الوقادیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل الفراسیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به
کل الاباسین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل البلائیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل النطاقیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به

كلّ الفتاسين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل السقائين قل كل يقولون انه لا اله
الا الذی امنت به كل البعاثين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الركائين قل
كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الزيادين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی
امنت به كل السائين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الاجاليين قل كل يقولون
انه لا اله الا الذی امنت به كل اللاسيين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل
القماصين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل السخاطين قل كل يقولون انه
لا اله الا الذی امنت به كل الجلاليين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الحراميين
قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الاذانين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی
امنت به كل الاياديين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الكفافين قل كل
يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الوحاسين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت
به كل الكنافين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل العذاسين قل كل يقولون
انه لا اله الا الذی امنت به كل الهلاكين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به
كل الجذاسين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الهلاكين قل كل يقولون
انه لا اله الا الذی امنت به كل الجداسين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به
كل الفناضين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الكلاميين قل كل يقولون
انه لا اله الا الذی امنت به كل الحساريين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به
كل النساريين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل العاشين قل كل يقولون
انه لا اله الا الذی امنت به كل العراضيين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به
كل الختاسين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل القصاصين قل كل يقولون
انه لا اله الا الذی امنت به كل الصابين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل
الركابين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الخوالسين قل كل يقولون انه لا اله
الا الذی امنت به كل الطاسين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل السلادسين
قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الدراكين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی
امنت به كل الاقبين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل الشراعين قل كل
يقولون انه لا اله الا الذی امنت به كل النفاخين قل كل يقولون انه لا اله الا الذی

امنت به كل السابغين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الطاعيين قل كل
ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الولاحين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت
به كل الوساقين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الرواويين قل كل ليقولون
انه لا اله الا الذي امنت به كل المراضين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل
السفاطين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الشانئين قل كل ليقولون انه لا اله
الا الذي امنت به كل المكاربين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الفراغيين قل
كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الغراسين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي
امنت به كل البراكسين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الخلافيين قل كل ليقولون انه لا اله الا
الذي امنت به كل الاماديين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الحرازيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي
امنت به كل الوعاديين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الرباطيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الدراحين قل كل
ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الوصاعين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي
امنت به كل السادنين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل العماتين قل كل
ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الساصين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت
به كل النكاسين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الشاذنين قل كل ليقولون
انه لا اله الا الذي امنت به كل الشادنين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل
الماحين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الصفاحين قل كل ليقولون انه
لا اله الا الذي امنت به كل الوصالين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل
العتاقين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الونالين قل كل ليقولون انه
لا اله الا الذي امنت به كل الزواويين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل
المخلصين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الهزائين قل كل ليقولون انه
لا اله الا الذي امنت به كل المزاليين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل
القفائين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الشاخين قل كل ليقولون انه
لا اله الا الذي امنت به كل النسائين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الاناسين
قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الماسين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت
به كل الكسائين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذي امنت به كل الرباعين قل كل ليقولون انه

لا اله الا الذی امنت به کل الطاسیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الفراقین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الغواصیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الخزائنیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل السطاریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل السقاریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل القتالیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الرجاعیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الزهاقیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الرماسین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل العجالیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الفعالیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الخسافیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل السلاکین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الحفافیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الفجاریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل اللداعیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل النعاصین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل السراجیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الکواریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الدواریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الطواریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الذلاقین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الذراعیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل المطاریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الوعاظین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الهمانین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل النسافیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الفهامیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الطوائیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الفراریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل النزافین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الزجائیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الحداثین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الجباریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل السناریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الوذاریین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل البوائیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الحیافیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل النبادیین قل کل

ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الصفائيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى
امنت به كل الجباريين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السراعيين فل كل
ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الوبافسين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى
امنت به كل السماسئين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السرائسين فل كل
ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الزواجيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت
به كل المساسيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الاثاريين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى
امنت به كل الثقاشين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السحائيين فل كل ليقولون انه لا اله الا
الذى امنت به كل الخاديين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل البراسين قل كل ليقولون
انه لا اله الا الذى امنت به كل الحتاميين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به
كل الطائسين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الحواذيين قل كل ليقولون
انه لا اله الا الذى امنت به كل الفراشيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به
كل المساسيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الالانيين فل كل ليقولون انه
لا اله الا الذى امنت به كل القباسئين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل
البرائسين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الوقائسين فل كل ليقولون
انه لا اله الا الذى امنت به كل الجهاديين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل
الجراديين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السراديين فل كل ليقولون انه لا
اله الا الذى امنت به كل الشماخيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل
الصباغيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الخنانيين قل كل ليقولون
انه لا اله الا الذى امنت به كل البلاحين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل
الجلاجيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل النجاحيين قل كل ليقولون انه لا
اله الا الذى امنت به كل الرشاجيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل
الشعاعيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل السطاعيين فل كل ليقولون
انه لا اله الا الذى امنت به كل اللماعيين قل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل
الفراسيين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل الغياديين فل كل ليقولون
انه لا اله الا الذى امنت به كل الشهاديين فل كل ليقولون انه لا اله الا الذى امنت به كل

الجصادیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الصّعاریین قل کل لیقولون انه لا
اله الا الذی امنت به کل المرادیین قل کل لیقولون انّه لا اله الا الذی امنت به کل الجمالسین قل
کل لیقولون انّه لا اله الّا الذی امنت به کل الاوالیین قل کل لیقولون انّه لا اله الّا الذی امنت
به کل الاحادیین قل کل لیقولون انّه لا اله الّا الذی امنت به کل البهادیین قل کل لیقولون انّه
لا اله الّا الذی امنت به کل الساعیین قل کل لیقولون انه لا اله الّا الذی امنت به کل
النجاریین قل کل لیقولون انه لا اله الّا الذی امنت به کل الرّاقیین قل کل لیقولون انه لا اله
الّا الذی امنت به کل العبادیین قل کل لیقولون انّه لا اله الّا الذی امنت به کل الوزادیین
قل کل لیقولون انه لا اله الّا الذی امنت به کل الجاحیین قل کل لیقولون انه لا اله الّا الذی
امنت به کل الشمّاسیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الکلالیین قل کل
لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الطّفائیین قل کل لیقولون انّه لا اله الا الذی امنت
به کل القمادیین قل کل لیقولون انه لا اله الّا الذی امنت به کل النجامیین قل کل لیقولون
انه لا اله الا الذی امنت به کل الجمامیین قل کل لیقولون انه لا اله الّا الذی امنت به
کل القمامیین قل کل لیقولون انه لا اله الا الذی امنت به کل الطامیین قل کل لیقولون انه لا
اله الّا الذی له الاسماء الحسنی یسبّح له من فی السموات والارض وما بینهما من اوّل الذی لا
اول له ویسجد له من فی ملکوت الامر والخلق وما دونهما الی اخر الذی لا اخر له وانه لهو الملک
المسبح المهیمن القیوم **انتهی** هذا ما به من زخرف القول غرورا وهذا ایضا نذکر لکم فصل من
المناجات هو جنون لعلّه هو فنون قوله فی شان علی محمد قال سبحانک اللّهم ان لا اله الا
ایاک وانک انت الکشف ذو الکشافین سبحانک اللّهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت العذب
ذو العذابین سبحانک اللّهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت الهلک ذو الهلاکین سبحانک
اللّهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت الجذب ذو الجذابین سبحانک اللهم ان لا اله الّا ایاک
وانک انت الفیض ذو الفیاضین سبحانک اللهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت الکلم ذو
الکلامین سبحانک اللهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت الحشر ذو الحشارین سبحانک اللّهم
ان لا اله الّا ایاک وانک انت النشر ذو النّشارین سبحانک اللّهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت
البعث ذو البعاثین سبحانک اللّهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت العرض ذو العراضین سبحانک
اللّهم ان لا اله الّا ایاک وانک انت الختم ذو الختامین سبحانک اللهم ان لا اله الّا ایاک وانک

انت القصص ذو القصاصين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الصدت ذو الصدتين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الركب ذو الركابين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك
وانك انت الخول ذو الخوالين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الطيب ذو الطيابين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت البلو ذو البلاوين سبحانك اللهم ان لا اله الا
اياك وانك انت الدرك ذو الدراكين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الالف
ذو الالافين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النزع ذو النزاعين سبحانك اللهم
ان لا اله الا اياك وانك انت النفخ ذو النفاخين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت السبغ ذو السباغين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الطبع ذو الطباعين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الولج ذو الولاجين سبحانك اللهم ان لا اله
الا اياك وانك انت الوسق ذو الوساقين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الردد
ذو الردادين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الفرض ذو الفراضين سبحانك اللهم
ان لا اله الا اياك وانك انت السقط ذو السقاطين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت اللبن ذو اللبانين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت المكر ذو المكارين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الفرغ ذو الفراغين سبحانك اللهم ان لا اله الا
اياك وانك انت العزل ذو العزالين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت البرك ذو
البراكين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الخلف ذو الخلافين سبحانك اللهم
ان لا اله الا اياك وانك انت الامر ذو الامارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت الحرز ذو الحرازين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الوعد ذو الوعادين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الدرج ذو الدراجين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك
وانك انت الوضع ذو الوضاعين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت السبر ذو السبارين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الغبث ذو الغباثين سبحانك اللهم ان لا اله
الا اياك وانك انت البيض ذو البياضين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النكس
ذو النكاسين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النبذ ذو النباذين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النسذ ذو النساذين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك
وانك انت الفسح ذو الفساحين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الصفح ذو الصفاحين

سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الوصل ذو الوصالين سبحانك اللهم ان لا اله
الا اياك وانك انت العتق ذو العتاقين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الرتل
ذو الرتالين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الزود ذو الزوادين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت المحص ذو المحاصين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و
انك انت المحق ذو المحاقين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الهزء ذو الهزائين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الرك ذو التراكين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و
انك انت القصد ذو القصائين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النسخ ذو النساخين
سبحانك اللهم ان لا اله الا انت السيء ذو السائين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت الأني ذو الانائين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت التمم ذو التمامين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الكسء ذو الكسائين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت الربغ ذو الرباغين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الطمس ذو الطماسين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الفرق ذو الفراقين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت
الغوص ذو الغواصين سبحانك ان لا اله الا اياك وانك انت الخرء ذو الخرائين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الستر ذو الستارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و
انك انت السطر ذو السطارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت القتل ذو القتالين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الرجع ذو الرجاعين سبحانك اللهم ان لا اله
الا اياك وانك انت الرهف ذو الرهافين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت
الرقم ذو الرقامين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت العجل ذو العجالين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الفعل ذو الفعالين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك
وانك انت الخسف ذو الخسافين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت السلك ذو
السلاكين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الحفف ذو الحفافين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الفجر ذو الفجارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و
انك انت الزمر ذو الزامرين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النقض ذو النقاضين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الشرح ذو الشراحين سبحانك اللهم ان لا اله
الا اياك وانك انت الكور ذو الكوارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الدور ذو

ذو الدوارين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت السطور ذو السطوارين سبحانك اللهم ان
لا اله الا اياك وانك انت الزلف ذو الزلافين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت
الوزع ذو الوراعين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت المطر ذو المطارين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الوعظ ذو الوعاظين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت و
انك انت الهبن ذو الهبانين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت النسف ذو النسافين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الفهم ذو الفهامين سبحانك اللهم ان لا اله الا
انت وانك انت الطوي ذو الطوائين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت الفرد ذو الفرادين
سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت الرف ذو الترافين سبحانك اللهم ان لا اله
الا انت وانك انت الزحد ذو الزحادين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت الحدث
ذو الحداثين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الحمر ذو الحمارين سبحانك اللهم
ان لا اله الا انت وانك انت السر ذو السارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت
الودر ذو الوذارين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت البؤد ذو البوائين سبحانك اللهم
ان لا اله الا اياك وانك انت الحف ذو الحيافين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت
البرد ذو البرادين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت الصعى ذو الصعائين سبحانك
اللهم ان لا اله الا انت وانك انت الحبر ذو الحبارين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت
وانك انت الشرع ذو الشراعين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت العرق ذو
العراقين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت السمى ذو السمائين سبحانك اللهم
ان لا اله الا انت وانك انت السري ذو السرائين سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك
انت الزوج ذو الزواجين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت المسن ذو المسانين
سبحانك اللهم ان لا اله الا انت وانك انت الاتر ذو الاتارين سبحانك اللهم ان لا اله
الا انت وانك انت النص ذو النصائين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت السجت
ذو السجاتين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الخير ذو الخيارين سبحانك اللهم
ان لا اله الا انت وانك انت البرم ذو البرامين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت الحتم ذو الحتامين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النمؤ ذو النمائين سبحانك
اللهم ان لا اله الا انت وانك انت الحوذ ذو الحواذين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك

انت الفرس ذو الفراسين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت الالت ذو الالاتين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت المنى ذو القنائين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك
انت البرء ذو البرائين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت الوقى ذو الوقائين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت السرج ذو السراجين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا
و انك انت الجهر ذو الجهارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الحرد ذو الحرادين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت السرد ذو السرادين سبحانك اللهم ان لا اله الا
انا و انك انت الشمخ ذو الشماخين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت الصبغ ذو
الصباغين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الحث ذو الحاثين سبحانك اللهم
ان لا اله الا اياك و انك انت البلج ذو البلاجين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك
انت الخلج ذو الخلاجين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت النجح ذو النجاحين
سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت الرشح ذو الرشاحين سبحانك اللهم ان لا اله
الا اياك و انك انت السعع ذو السعاعين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت اللمع
ذو اللماعين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت الفرس ذو الفراسين سبحانك
اللهم ان لا اله الا انا و انك انت الغير ذو الغيارين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا
و انك انت السهد ذو السهادين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الخفر ذو
الخفارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الصفر ذو الصفارين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت البرد ذو البرادين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و
انك انت الخمل ذو الخمالين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت الاول ذو الاوالين
سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الاخر ذو الاخارين سبحانك اللهم ان لا
اله الا اياك و انك انت البهر ذو البهارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت
البيع ذو البياعين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت التحر ذو التحارين سبحانك اللهم
ان لا اله الا اياك و انك انت البرف ذو البرافين سبحانك اللهم ان لا اله الا انا و انك انت
القند ذو القنادين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الوزد ذو الوزادين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الحجج ذو الحجاجين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك
انت الغيب ذو الغيابين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك و انك انت الطفى ذو الطفائين سبحانك

اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الشمس ذو الشماسين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت القمر ذو القمارين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النجم ذو النجامين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الجمم ذو الجمامين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت القمم ذو القمامين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت النظم ذو النظامين سبحانك
اللهم ان لا اله الا اياك وانك انت الجبل ذو الجبالين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك وانك
انت الكلل ذو الكلالين سبحانك اللهم ان لا اله الا اياك لك الاسماء الحسنى كلهن والامثال
العليا بما فيهن وعليهن يسبح لك من فى السموات والارض وما بينهما ويسجد لك ما فى ملكوت الامر
والخلق وما دونهما وانك انت المهيمن القيوم **انتهى** مهملاته الذى نقل من اللسان قليل
من كثير ذلك اللسان جعله هذه النسخة كانت عند حضرة مولانا ميرزا ابراهيم السلماسى سلمه الله
تعالى ورأى هو كانت فى حاشيه الكتاب هذه الكلمات بسم الله الرحمن الرحيم بر هر يك از
اعراب اين مزخرفات را بخوانند خواهد گفت صاحب اين سخن مصروع يا مجنون است بلكه كلام مربوط غير مالوف را
انكار و عيب ميكنند بقائل مالكم تكأكأتم على كتكأكئكم على ذى جنة فافرنقعوا عنى عيب كردند و
گفتند دعوه فانه شيطان يتكلم بالهندية اگر اين كلمات و خرافات با اين طول و تفصيل را بشنوند البته حكم
بجنون قائل و متكلم خواهند نمود ولا يبعد ذلك الجنون فنون و اگر نه شخص عاقل حيا ميكند چنين مزخرفات بافد
مگر در مقام تمسخر چنانكه در ايام سرور عيد بجهت مضحكه شيخ محمد على شوشترى گفته است از شرا ما چپر لما
شيرينى سركه از سجاف است زان سر نهان كه كا و البق هر چيز كه ميفتد كند طق چون دايره حقه تناف است
تنگوز دم افندى امروز بيچاره مگس مناره باف است بارى از آيات خداوندى و نعم حضرت بارى جل شانه
اين است كه اين حيوان تفوه باينگونه خرافات كند تا حالش بر مردم ظاهر شود مثل استادش سيد كاظم رشتى كه در شرح
قصيده همين سلوك نموده و الحمد لله على العافية لكل داء دواء ليستطب به الا الحماقة اعيت من يداويها
كفار قريش چون نتوانستند مثل قرآن مجيد آيه تاليف كنند اعتراف بعجز نموده اند چون ابن ابى العوجا و غيره بر ابو مسيلمه
خنديدند كه گفته والسماء ذات البروج والارض ذات الفجوج والجبال ذات الثلوج والبحار ذات المروج
والخيل ذات السروج والنساء ذات الفروج الى غير ذلك و حال آنكه علم الله ربطى بكلام اين سفيه ندارد اعاذنا
الله وجميع المؤمنين من هذه المليات بمحمد وآله الطيبين الطاهرين **انتهى** حقيقت بنظر دقت
انسان ملاحظه ميكند بسبب عدم اعتناء علماء صالحين رضوان الله عليهم اجمعين همين مهملات است كه سر و پائى
و ربطى و شباهتى با حق و باطل ندارد مثل مريض بمرض صرع و جنون مبتلا ميباشد كه هر گاه مرد مصروع بجدانا سزا

گوید گاهی شکر خدا بر دو از درجهٔ حساب عند الله ساقط است فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون بندهٔ حقیر
نامه نویس دیدم مردهٔ حمقاء کانّه کم کم باور کرده اند که این کلمات کلمهٔ حق است و نطق خدا جهلاً منهم و غروراً مثل اهل
جماعت دیوانهای برهنه را ولی حق و اهل صفا میدانند حتی در مکه و جدّه کسی بود عریان زنها از بابت اولاد دو آبستن
شدن ذکر آن دیوانه را میبوسیدند که این برای العین دیده شده است و از این قبیل در بغداد بسیار پیدا میشود
احدی انکار این را ندارد و حال ارباب بابیها مثل این حیوانات است بل هم اضلّ سبیلاً این است مصدّع
شدم در حق ایشان چیزی بنویسم و از کلمات موهومات و ضلالات و کفریات ایشان مقداری نشر
کنم که مردم هر ملت که باشند از روی غش و غفلت بچاه هلاک نیفتند بحبل توکل تمسک جسته بتوفیق الهی از این
بحر غرور نجات یابند که هیچ قصدی ندارم جز عمل خیر لنفسی و رضاء الله تعالی وذلک حمر الخیر کما قال
سیّد البشر صلعم یوم خیبر لعلی قاتلهم حتی یکونوا امثالنا الان یهدی الله بک رجلاً خیر لک من حمر
النعم وان کان طال المقال الا نملّ من مطالعة الحدیث من جدّ وجد والا فالا فیلاء الضالّة لا تنجی
الانسان من الهلاک وانه غش وغرور عمره فصرفه بمتعه فلیل لا یستوی عند الموحدین المخلصین
ایام معدوده حتی یکذب ویغوی ویفتن ویظلم کما هذا القوم تارة یدعون الهیًا تارة رسالة
تارة امامة تارة کلهم انبیاء تارة کلهم ارباب تارة ینکرون معاجز الانبیاء خلاف منطوق
کتب الانبیاء ویأولون ابتغاء الفتنة ویجعلون احیاء الاموات وفلق البحر وتکلّم الحجر والشجر
محال وخرافات وتارة یدعون بان حضرت باب اتی بمعجز خارق العادة الذی معناها
عند الناس محال وعند الله لیس قادر علی کل شیء قدیر ما هو هذا التناقض والهذیان الا
نقول لکل شیء له نهایة وختام کما محمد صلعم خاتم النبیین وهذا الباب ایضًا یکون خاتم المضلّین
حیث مرّ علیک بهذه الرسالة اقوال المضلّین ومدّعاتهم لم یات احد منهم مثل هذا الباب یتحدّی
العالم بالمهملات من بعد انکار اصل معجزات الانبیاء بتاویلات ضالّة ثم یقول اتیت انا بمعجز فی
ساعات قلیلة کلمات کثیرة مثل ستة ساعات ما ادری ان هذا الادّعاء انه فی ستة ساعات
الف والفین بیت من المناجات هذا قال بلسان والشفتان او کتب بالقلم ام لا فان قال باللسان
هو لیس قوة البشر یکون هذا معجز خارق العادة فاذا اقررت بهذا کیف تنکر معاجز الانبیاء
وافعال الاوصیاء حیث ان قوة البشر یقدر ان یتکلّم فی ست ساعات الف بیت او الفین او
ثلاثة او ستة لا یقدر ان یتجاوز ذلک وان فعلت خارق العادة واذا جاز ذلک یجوز یقول
فی ستة ساعات اربعة وعشرین الف بیت واذا جاز ذلک یجوز ان یقول فی الساعة الواحدة

مائة الف سنة من المناجات اذا كنت صادقاً ما تقول وهذا عند العالم محال وعندك عند الخاص
يسير غير عسر واذا كان هذا لماذا يكون ان عيسى لا يولد من غير اب وهو يحيي الاموات ويبرئ
المرضى من غير طريق التأويل وان محمد ابن الحسن العسكري يعيش مائة الف سنة ان شاء الله
اذا اقتضت حكمة الله ماذا تقول لماذا هذا تقول محال وانت تدعي يفعل المحال فان كان
يجوز يفعل شيئاً هو عند العالم محال ايضاً يجوز ان الانبياء فعلوا اشياء عند الخلق هو محال
ثم لماذا تشفع الايات ادولب في ستة ساعات مائة الف سنة اين المميز العادل حتى يميز
ويقضي اظننت ان القران منزل لكل الحكايات والاخبار بطريق كتب لغو هيهات ما تعلمون فان
القران ما نزل منه اية الا لاجل امر اللازم في وقتها او وعد او اخبار الائمة والقصص الماضية
عبرة لمن اعتبر لهذا قال الامام ع سلوني قبل ان تفقدوني فاني اعلم القران حرفاً حرفاً واعلم
اياته واحكامه وناسخه ومنسوخه ومحكمه ومتشابهه الى ان قال اني اعلم واذ سئلتموني اخبرتكم
باي ايات القران ايها نزل بالليل وايها نزل في النهار وبمن نزلت وطمن نزلت ولماذا نزلت الى اخر
كلامه وفي هذا بيان انه ما نزل اية من ايات القران الا للامر والنهي والمعرفة وكل حكم خاص
بشخص وهو لطيف بلغ ولا رطب ولا يابس الا فيه حتى اليقين هل عرفت وهل تبصر وهل تعلم مقام
القران وقدر القران وعلم القران انظر في كتاب تذكرة الذاكرين في مطلب تأويل القران هنا لك
تعلم ما هو القران ومن عنده علم القران وها انا اسئلك عن سورة من سور القران الذي جميع
الاسلام كل يوم تتلى عشرين مرة هل تعلم ما قدره وما اودع في امانة في كل صلوة مثل قوله تعالى الحمد
لله رب العالمين هذه كلمة هي التوحيد والشكر التام والتوحيد التام من قوله رب
العالمين نفي جميع الالهة المصنوعة ثم قال الرحمن الرحيم مالك يوم الدين اقر واعترف وعرف الله
ووصفه الرحمن الرحيم وايقن بالحساب والمعاد واقر بذلك الايمان من بعد معرفة الله وما اراد ان
اخلص توحيده وعبادته قال اياك نعبد فقد لا نعبد غيرك ولا نشرك بك احداً وحدك
لا شريك لك من بعد المعرفة واخلاص الاستعانة ثم تعالى وايس عمن تعالى سواه وقال اياك
نستعين من بعد التوحيد والمعرفة والاخلاص والاستعانة طلب منه المقصود الهداية الى
النهاية قال اهدنا الصراط المستقيم ثم طلب منه الرشد وافوض امره اليه وجعله دليله واميته
وهاديه اظهر مقصوده اظهاراً قال صراط الذين انعمت عليهم على انبيائك ورسلك و
امنائك واوليائك الذين هم غير الضالين ولا المغضوب بين انظر وهو سبع ايات وستة ابيات

وهو كافي الكفايات وهادي العالمين هذه هي آيات الله ومعجزة نبي الله وبرهان رسول الله ليس
من يتكلم كثيراً في قليل من الساعات وهو يكون معجزة بل لو كان في سنة سنين تكلم الانسان
كلمة واحدة وهو افاد العالمين واخلص فيه وعرف جميع المعارف خيراً له ان يتكلم في ساعة واحدة
الفين بيت او مائة الف بيت هو خلاف كلام الحكيم والله هو العليم الحكيم سئل عن علي عليه السلام
عن اللسان قال معيار اطاشه الجهل وارجحه العقل سمع خالد بن صفوان مكثاراً يتكلم فقال
له يا هذا ليست البلاغة بخفة اللسان ولا بكثرة الهذيان ولكنها اصابة المعنى والقصد
الى الحجة هذا الخبر الصحيح موافق عقل ونقل وعليه الحكماء العقلاء اسئل بذلك ان كنت
لا تعلم وهذا نهج البلاغة وصحيفة العلوية والسجادية هل تجد فيه كلمة مهمل اذكر لك مما
دعاء من مكارم الاخلاق قال اللهم صل على محمد وآله وبلغ بايماني اكمل الايمان واجعل
يقيني افضل اليقين وانته بنيتي الى احسن النيات وبعملي الى احسن الاعمال اللهم
وفر بلطفك نيتي وصحح بما عندك يقيني واستصلح بقدرتك ما فسد مني اللهم
صل على محمد وآله واكفني ما يشغلني الاهتمام به واستعملني بما تسألني غداً عنه
واستفرغ ايامي فيما خلقتني له واغنني واوسع علي في رزقك ولا تفتني بالنظر واعزني
ولا تبتليني بالكبر وعبدني لك ولا تفسد عبادتي بالعجب واجر للناس على يدي الخير
ولا تمحقه بالمن وهب لي معالي الاخلاق واعصمني من الفخر اللهم صل على محمد
وآله ولا ترفعني في الناس درجة الا حططتني عند نفسي مثلها ولا تحدث لي عزاً ظاهراً
الا احدثت لي ذلة باطنة عند نفسي بقدرها اللهم صل على محمد وآله ومتعني
بهدى صالح لا استبدل به وطريقة حق لا ازيغ عنها ونية رشد لا اشك فيها و
عمرني ما كان عمري بذلة في طاعتك فاذا كان عمري مرتعاً للشيطان فاقبضني اليك
قبل ان يسبق مقتك الي او يستحكم غضبك علي اللهم لا تدع خصلة تعاب مني الا
اصلحتها ولا عائبة اؤنب بها الا حسنتها ولا اكرومة في ناقصة الا اتممتها اللهم
صل على محمد وآل محمد وابدلني من بغضة اهل الشنآن المحبة ومن حسد اهل البغي
المودة ومن ظنة اهل الصلاح الثقة ومن عداوة الادنين الولاية ومن عقوق ذوي
الارحام المبرة ومن خذلان الاقربين النصرة ومن حب المدارين تصحيح المقة ومن
رد الملابسين كرم العشرة ومن مرارة خوف الظالمين حلاوة الامنة اللهم صل على محمد

وَاٰلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْ لِيْ يَدًا عَلٰى مَنْ ظَلَمَنِيْ وَلِسَانًا عَلٰى مَنْ خَاصَمَنِيْ وَظَفَرًا بِمَنْ عَانَدَنِيْ وَهَبْ لِيْ
مَكْرًا عَلٰى مَنْ كَايَدَنِيْ وَقُدْرَةً عَلٰى مَنِ اضْطَهَدَنِيْ وَتَكْذِيْبًا لِمَنْ قَصَبَنِيْ وَسَلَامَةً مِمَّنْ
تَوَعَّدَنِيْ وَوَفِّقْنِيْ لِطَاعَةِ مَنْ سَدَّدَنِيْ وَمُتَابَعَةِ مَنْ اَرْشَدَنِيْ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ
اٰلِهٖ وَسَدِّدْنِيْ لِاَنْ اُعَارِضَ مَنْ غَشَّنِيْ بِالنُّصْحِ وَاَجْزِيَ مَنْ هَجَرَنِيْ بِالْبِرِّ وَاُثِيْبَ مَنْ حَرَمَنِيْ
بِالْبَذْلِ وَاُكَافِيَ مَنْ قَطَعَنِيْ بِالصِّلَةِ وَاُخَالِفَ مَنِ اغْتَابَنِيْ اِلٰى حُسْنِ الذِّكْرِ وَاَنْ اَشْكُرَ
الْحَسَنَةَ وَاُغْضِيَ عَنِ السَّيِّئَةِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِهٖ وَحَلِّنِيْ بِحِلْيَةِ الصَّالِحِيْنَ وَ
اَلْبِسْنِيْ زِيْنَةَ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ بَسْطِ الْعَدْلِ وَكَظْمِ الْغَيْظِ وَاِطْفَاءِ النَّائِرَةِ وَضَمِّ اَهْلِ الْفُرْقَةِ
وَاِصْلَاحِ ذَاتِ الْبَيْنِ وَاِفْشَاءِ الْعَارِفَةِ وَسَتْرِ الْعَائِبَةِ وَلِيْنِ الْعَرِيْكَةِ وَخَفْضِ الْجَنَاحِ
وَحُسْنِ السِّيْرَةِ وَسُكُوْنِ الرِّيْحِ وَطِيْبِ الْمُخَالَقَةِ وَالسَّبْقِ اِلَى الْفَضِيْلَةِ وَاِيْثَارِ التَّفَضُّلِ وَ
تَرْكِ التَّعْيِيْرِ وَالْاِفْضَالِ عَلٰى غَيْرِ الْمُسْتَحِقِّ وَالْقَوْلِ بِالْحَقِّ وَاِنْ عَزَّ وَاسْتِقْلَالِ الْخَيْرِ وَاِنْ
كَثُرَ مِنْ قَوْلِيْ وَفِعْلِيْ وَاسْتِكْثَارِ الشَّرِّ وَاِنْ قَلَّ مِنْ قَوْلِيْ وَفِعْلِيْ وَاَكْمِلْ ذٰلِكَ لِيْ بِدَوَامِ
الطَّاعَةِ وَلُزُوْمِ الْجَمَاعَةِ وَرَفْضِ اَهْلِ الْبِدَعِ وَمُسْتَعْمِلِ الرَّاْيِ الْمُخْتَرَعِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى
مُحَمَّدٍ وَاٰلِهٖ وَاجْعَلْ اَوْسَعَ رِزْقِكَ عَلَيَّ اِذَا كَبِرْتُ وَاَقْوٰى قُوَّتِكَ فِيَّ اِذَا نَصِبْتُ وَلَا
تَبْتَلِيَنِّيْ بِالْكَسَلِ عَنْ عِبَادَتِكَ وَلَا الْعَمٰى عَنْ سَبِيْلِكَ وَلَا بِالتَّعَرُّضِ لِخِلَافِ مَحَبَّتِكَ
وَلَا مُجَامَعَةِ مَنْ تَفَرَّقَ عَنْكَ وَلَا مُفَارَقَةِ مَنِ اجْتَمَعَ اِلَيْكَ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ اَصُوْلُ بِكَ
عِنْدَ الضَّرُوْرَةِ وَاَسْاَلُكَ عِنْدَ الْحَاجَةِ وَاَتَضَرَّعُ اِلَيْكَ عِنْدَ الْمَسْكَنَةِ وَلَا تَفْتِنِّيْ بِالْاِسْتِعَانَةِ
بِغَيْرِكَ اِذَا اضْطُرِرْتُ وَلَا بِالْخُضُوْعِ لِسُؤَالِ غَيْرِكَ اِذَا افْتَقَرْتُ وَلَا بِالتَّضَرُّعِ اِلٰى مَنْ دُوْنَكَ
اِذَا رَهِبْتُ فَاَسْتَحِقَّ بِذٰلِكَ خِذْلَانَكَ وَمَنْعَكَ وَاِعْرَاضَكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ
مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِيْ رُوْعِيْ مِنَ التَّمَنِّيْ وَالتَّظَنِّيْ وَالْحَسَدِ ذِكْرًا لِعَظَمَتِكَ وَتَفَكُّرًا فِيْ قُدْرَتِكَ
وَتَدْبِيْرًا عَلٰى عَدُوِّكَ وَمَا اَجْرٰى عَلٰى لِسَانِيْ مِنْ لَفْظَةِ فُحْشٍ اَوْ هُجْرٍ اَوْ شَتْمِ عِرْضٍ اَوْ شَهَادَةِ
بَاطِلٍ اَوِ اغْتِيَابِ مُؤْمِنٍ غَائِبٍ اَوْ سَبِّ حَاضِرٍ وَمَا اَشْبَهَ ذٰلِكَ نُطْقًا بِالْحَمْدِ لَكَ وَاِغْرَاقًا فِي
الثَّنَاءِ عَلَيْكَ وَذَهَابًا فِيْ تَمْجِيْدِكَ وَشُكْرًا لِنِعْمَتِكَ وَاعْتِرَافًا بِاِحْسَانِكَ وَاِحْصَاءً لِمِنَنِكَ اَللّٰهُمَّ
صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاٰلِهٖ وَلَا اُظْلَمَنَّ وَاَنْتَ مُطِيْقٌ لِلدَّفْعِ عَنِّيْ وَلَا اَظْلِمَنَّ وَاَنْتَ الْقَادِرُ عَلَى الْقَبْضِ
مِنِّيْ وَلَا اَضِلَّنَّ وَقَدْ اَمْكَنَتْكَ هِدَايَتِيْ وَلَا اَفْتَقِرَنَّ وَمِنْ عِنْدِكَ وُسْعِيْ وَلَا اَطْغَيَنَّ
وَمِنْ عِنْدِكَ وُجْدِيْ اَللّٰهُمَّ اِلٰى مَغْفِرَتِكَ وَفَدْتُ وَاِلٰى عَفْوِكَ قَصَدْتُ وَاِلٰى تَجَاوُزِكَ

اشفقت وبفضلك وثقت وليس عندي ما يوجب لي مغفرتك ولا في عملي ما استحق به عفوك
وما لي بعد ان حكمت على نفسي الا فضلك فصل على محمد وآله وتفضل علي اللهم وانطقني
بالهدى والهمني التقوى ووفقني للتي هي ازكى واستعملني بما هو ارضى اللهم اسلك
بي الطريقة المثلى واجعلني على ملتك اموت واحيى اللهم صل على محمد وآله ومتعني
بالاقتصاد واجعلني من اهل السداد ومن ادلة الرشاد ومن صالح العباد وارزقني
فوز المعاد وسلامة المرصاد اللهم خذ لنفسك من نفسي ما يخلصها وابق لنفسي من
نفسي ما يصلحها فان نفسي هالكة او تعصمها اللهم انت عدتي ان حزنت وانت
منتجعي ان حرمت وبك استغاثتي ان كرثت وعندك مما فات خلف ولما فسد صلاح
وفيما انكرت تغيير فامنن علي قبل البلاء بالعافية وقبل الطلب بالجدة وقبل الضلال
بالرشاد واكفني مؤونة معرة العباد وهب لي امن يوم المعاد وامنحني حسن الارشاد اللهم
صل على محمد وآله وادرأ عني بلطفك واغذني بنعمتك واصلحني بكرمك وداوني
بصنعك واظلني في ذراك وجللني رضاك ووفقني اذا اشتكلت علي الامور لاهداها
واذا تشابهت الاعمال لازكاها واذا تناقضت الملل لارضاها اللهم صل على محمد وآله
وتوجني بالكفاية وسمني حسن الولاية وهب لي صدق الهداية ولا تفتني بالسعة و
امنحني حسن الدعة ولا تجعل عيشي كدا كدا ولا ترد دعائي علي ردا فاني لا اجعل
لك ضدا ولا ادعو معك ندا اللهم صل على محمد وآله وامنعني من السرف وحصن رزقي من
التلف ووفر ملكتي بالبركة فيه واصب بي سبيل الهداية للبر فيما انفق منه اللهم
صل على محمد وآله واكفني مؤونة الاكتساب وارزقني من غير احتساب فلا اشتغل عن
عبادتك بالطلب ولا احتمل اصر تبعات المكسب اللهم فاطلبني بقدرتك ما
اطلب واجرني بعزتك مما ارهب اللهم صل على محمد وآله وصن وجهي باليسار ولا
تبتذل جاهي بالاقتار فاسترزق اهل رزقك واستعطي شرار خلقك فافتتن بحمد من
اعطاني وابتلى بذم من منعني وانت من دونهم ولي الاعطاء والمنع اللهم صل على محمد
وآله وارزقني صحة في عبادة وفراغا في زهادة وعلما في استعمال وورعا في اجمال اللهم
اختم بعفوك اجلي وحقق في رجاء رحمتك املي وسهل الى بلوغ رضاك سبلي وحسن
في جميع احوالي عملي اللهم صل على محمد وآله ونبهني لذكرك في اوقات الغفلة

وَاسْتَعْمِلْنِی بِطاعَتِکَ فِی اَیّامِ الْمُهْلَةِ وَانْهَجْ لِی اِلی مَحَبَّتِکَ سَبیلاً سَهْلَةً اَکْمِلْ لِی بِها خَیْرَ الدُّنْیا وَالْاٰخِرَةِ اَللّٰهُمَّ وَصَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ کَاَفْضَلِ ما صَلَّیْتَ عَلی اَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ قَبْلَهُ وَاَنْتَ مُصَلٍّ عَلی اَحَدٍ بَعْدَهُ وَآتِنا فِی الدُّنْیا حَسَنَةً وَفِی الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنا بِرَحْمَتِکَ عَذابَ النّارِ

انتهی هذه صفة المرسلین والائمّة المعصومین من جاء بهذه الصّفة ای زمان کان دون نظر لعلّه هو هو الموعود او احد من عباد الله الصّالحین والسّلام علی المرسلین وقد طال علیک الکلام ربّما تضیع المقصود والّا اعطلک الدّلیل وسبیل الرّشد لکن هذه الاذکار ذکرناها لک بطریق التّذکار ان نفعت الذّکری والذّکری تنفع المؤمنین فان کنت من المؤمنین انظر علی هذه الکلمات والمقدّمة وتفکّر ومیّز وتحقّق ودقّق وزن نفسک بمیزان عدالة العقل وحقیقة الاخبار النّقلیّة وانظر الفصول المقدّمة واخبار الامم السّابقة حتّی یظهر لک الحقّ وتنجو من الشّکّ والشّبهة وتصل الی الیقین والمعرفة والنّور والسّرور وسلام علی العارفین الصّالحین المخلصین اجمعین وهذا ما وجدنا من کلماتهم العربیّة الّذی کتبناه لک نمونه یکفیک اذا اردت التّحقیق وهذا ایضًا اذکر لک کلمات الفارسی فی زعمه هوامات سماوی تفکّر وتبصّر وتحقّق هل هذه الکلمات هی کلام الصّالحین السّالکین او دعوة الضّالّین الغاوین المغرورین انصف وانطق واترک الجهل والغرور وانظر نظر الانصاف والحکمة والعلم ولا تظلم بالکلام وتفکّر بالشّرّ والغدر والمکر وسیعلم الّذین ظلموا ایّ منقلب ینقلبون وکلّ یعمل علی شاکلته والتّعصّب زوال الحقوق عن واجبها والغرض تخالف العدالة والجهل هو الظّلم والضّلالة فان کنت تعلم تصلح حالک وان کنت لا تعلم حتّی تصلح نفسک وهذا اذکره لک حتّی تبصر وتعلم اذا اردت النّجاة هو البلاء والهلاک وانت وذاک والسّلام علی من اتّبع الهدی وهذه کلماته بالفارسیّة وهی الرّسالة الصّغیرة المعروفة بینهم مثل بلبل حیث لا ینکرها احد منهم وهذا اوّلها

ای صاحبان هوش و گوش اوّل سروش دوست این است ای بلبل معنوی جز در گلبن معانی جای مگزین و ای هدهد سلیمان عشق جز در سبای جانان وطن مگیر و ای عنقای بقا جز در قاف وفا محلّ مپذیر این است مکان تو اگر بلامکان بپر جان برپری و آهنگ مقام خود رایگان نمای ای پسر روح هر طیر را نظر بر آشیان است و هر بلبل را مقصود جمال گل مگر طیور افئده عباد که بتراب فانی قانع شده از آشیان باقی دور مانده است و بگلهای بعد توجّه نموده از گلهای قرب محروم گشته اند زهی حیران و حسرت و افسوس و دریغ که بابریقی از امواج رفیق اعلا گذشته اند و از افق ابهی دور مانده اند ای دوست در روزه

قلب جز گل عشق مکار و از ذیل بلبل حبّ و الشّوق دست مدار مصاحبت ابرار را غنیمت دان و از مرافقت اشرار
دست و دل هر دو بردار ای پسران انصاف کدام عاشق که جز در وطن معشوق محل گیرد و کدام طالب که بی مطلوب
راحت جوید عاشق صادق را حیات در وصال است و موت در فراق صدورشان از صبر خالی و قلوبشان
از اصطبار مقدس از صد هزار جان درگذرند و بکوی جانان شتابند ای پسر حبّ از رفرف امتناع قرب ارتفاع
عشق قدمی فاصله قدم بردار و قدم دیگر بر عالم قیّوم و در سرادق خلد وارد شو پس بشنو آنچه از قلم عزّ نزول
یافت ای پسر عزّ در سبیل قدس چالاک شو و بر افلاک انس قدم گذار و قلب را بصیقل روح پاک کن و آهنگ
ساحت لولاک نما ای سایهٔ نابود از مدارج ذلّ وهم بگذر و بمعارج عزّ یقین اندر آی چشم حق بگشا تا جمال
مبین بینی و تبارک الله احسن الخالقین گوئی ای پسر هوای خاک براستی بشنو چشم فانی جمال باقی نشناسد
و دل مرده جز بگل پژمرده مشغول نشود زیرا هر قرین قرین خود و بجنس خود انس گیرد ای پسر تراب کور شو تا جمالم
بینی و کر شو تا لحن و صوت ملیحم را شنوی و جاهل شو تا از علمم نصیب بری و فقیر شو تا از بحر غنای لایزالم قسمت
برداری کور شو یعنی از مشاهدهٔ غیر جمال من و کر شو یعنی از استماع غیر من و جاهل شو یعنی از سعادت علم من تا با چشم
پاک و دل طیب و گوش لطیف بساحت قدسم درآئی ای صاحب دو چشم چشم بر بند و چشمی برگشای و بر بند
یعنی از عالم و عالمیان برگشای یعنی بجمال قدس جانان ای پسران من ترسم که از نغمهٔ ورقا فیض نبرده بدیار
فنا راجع شوید و جمال گل ندیده آب و گل برگردید ای دوستان ای دوستان بجمال فانی از جمال باقی
مگذرید و بخاک فانی دل مبندید ای پسر روح وقت آید که بلبل قدس معنوی از بیان اسرار معانی ممنوع شود
و جمیع از نغمهٔ رحمانی و ندای سبحانی ممنوع گردید ای جوهر غفلت دریغ که صد هزار لسان معنوی در لسانی
ناطق و صد هزار معانی غیبی در لحنی ظاهر ولیکن گوشی نه تا بشنود و قلبی نه تا حرفی بیابد
ای همگنان ابواب لامکان باز گشته و دیار جانان از دم عاشقان زینت یافته و جمیع از این شهر روحانی
محروم مانده اند الّا قلیلی و از آن قلیل هم با قلب طاهر و نفس مقدس مشهود نگشت الّا اقلّ قلیلی ای اهل
فردوس اهل یقین را اخبار نمائید که در فضای قدس قرب رضوان روضهٔ جدیدی ظاهر گشته و جمیع اهل عالین
و هیاکل خلد برین طائف حول او گشته پس جهدی نمائید تا بمقام درآئید و حقایق اسرار عشق را از شقایق
جوئید و جمیع حکمت های بالغهٔ احدیه را از اثمار باقیه‌اش بیابید قرّت ابصار الّذینهم دخلوا فیه
آمنین ای دوستان من آیا فراموش کرده اید آن صبح صادق روشن را که در ظلّ شجرهٔ انیسا که در فردوس
اعظم غرس شده جمیع در آن فضای قدس مبارک نزد من حاضر بودید و بسه کلمهٔ طیبه تکلّم فرمودم جمیع
آن کلمات را شنیده و مدهوش گشتید و آن کلمات این بود ای دوستان رضای خود را بر رضای من اختیار

ملکید و آنچه برای شما نخواهم هرگز نخواهید و با دلهای مرده که بآمال و آرزو آلوده شده نزد من نیائید اگر خود را مقدس
کنید حال آن نصحرا بنفسه بنظر در آورید و بیان من بر همهٔ شما معلوم شد در سطر هشتم از اسطر قدس که در لوح پنجم از
فردوس است میفرماید ای مرده گان فراش غفلت قرنها گذشت و عمر گرانمایه را بانتها رسانیده اید
و نفس پاکی از شما بساحت قدس ما نیامد در بحر شرک مستغرقید و کلمهٔ توحید بر زبان برانید و مبغوض مرا محبوب
خود دانسته اید و دشمن مرا دوست خود گرفته اید در ارض من بکمال خرّمی و سرورش میخوابید و غافل از آنکه زمین من
از تو بیزار است و اشیاء ارض از تو در گریز فی الجمله بصر را بگشای صد هزار خوف را از این سرور خوشتر و این فنا را
از این حیات نیکوتر شمری ای خاک متحرک من بتو مأنوسم و تو از من مأیوس سیف عصیان شجرهٔ امید ترا بریده
و در جمیع حال بتو نزدیکم و تو در جمیع احوال از من دور و من عزّت بیزوال از برای تو اختیار نموده ام و تو ذلّت
بی منتها برای خود پسندیدی آخر تا وقت باقی مانده رجوع کن و فرصت را مگذار ای پسر هوای اهل دانش و بینش
سالها کوشیدند و بوصال ذو الجلال فایض نگشتند و عمرها دویدند و بلقای ذو الجلال نرسیدند و تو نادویده
بمنزل رسیدهٔ و ناطلبیده بمطلب و اصل شدی و بعد از جمیع این مقام و رتبه بمقام حجاب نفس خود رسیدهٔ و چنان
محجوب ماندی که چشمت بجمال دوست نیفتاد و دستت بدامن یار نرسید فتعجّبوا یا اولی الابصار
ای اهل دیار عشق شمع باقی را ریاح فانی احاطه نموده و جمال غلام روحانی در غبار تیرهٔ ظلمانی مستور مانده
سلطان سلاطین عشق در دست رعایای ظلم مظلوم و حمامهٔ قدس در دست جغدان گرفتار و جمیع اهل
سرادق الهی و ملأ اعلی نوحه و ندبه مینمایند و شما در کمال راحت در ارض غفلت اقامت نموده اید و خود را هم از
دوستان خالص محسوب داشته اید فباطل ما انتم تظنّون ای جهلای معروف بعلم چرا در ظاهر دعوی شبانی
میکنید و در باطن ذئب اغنام من شده اید مثل شما مثل ستارهٔ قبل از صبح است که در ظاهر منوّری و روشن و در
باطن سبب اضلال و هلاکت کاروانهای مدینه و دیار من است ای بظاهر آراسته و بباطن کاسته مثل شما
مثل آب تلخ صافی است که کمال لطافت و صفا از در ظاهر مشهود شود چون بدست صرّاف ذائقهٔ احدیّه
افتد قطرهٔ از آن را قبول نفرماید تجلّی آفتاب در تراب و مرآت هر دو موجودند ولیکن از فرقدان تا ارض فرق
بلکه فرق بی منتها در میان است دوست لسانی من قدری تحمّل اختیار کن هرگز شنیدهٔ که یار و اغیار در قلبی بگنجد
پس اغیار را بران تا جانان بمنزل خود در آید ای پسر خاک جمیع آنچه در آسمانها و زمین است برای تو مقرر داشتم
قلوب را که محلّ نزول تجلّی جمال و اجلال خود معیّن فرموده ام و تو منزل و محلّ مرا بغیر من گذاشتی چنانچه در هر
زمان که ظهور قدس من آهنگ مکان خود نمود غیر خود را یافت اغیار دید و لامکان بحرم جانان شتافت
مع ذلک ستر نموده ام و سر نگشوده ام و خجلت ترا نپسندیدم ای جوهر هوای ای بسا سحرگاهان که از مشرق

لامکان بمکان تو آمدم و ترا در بستر راحت بغیر خود مشغول یافتم و چون برق روحانی بغمام عزّ سلطانی رجوع نمودم
و در مکان قرب خود نزد جنود قدس اظهار نداشتم ای پسر خود در بادیه‌های عدم و ترا بمدد تراب امریّه در
عالم ملکیّه ظاهر نمودم و جمیع ذرّات ممکنات و حقایق کائنات بر تربیت تو گماشتم چنانچه قبل از بطن
امّ دو چشمهٔ شیر منیر برای تو مقرّر داشتم و چشمهائی برای حفظ گماشتم و حبّ ترا در قلوب القا نمودم و بصرف
جود ترا در ظلّ رحمتم پروردم و از جوهر فضل و مرحمت ترا حفظ فرمودم و مقصود از جمیع مراتب آن بود که بجبروت
باقی ما درآئی و قابل بخششهای غیبی ما شوی چون بی ثمر آمدی از تمامی نعیم غفلت نمودی و بگمان باطل خود پرداختی
بقسمیکه بالمرّه فراموشم نمودی و از باب دوست بایوان دشمن مقرّ یافتی و مسکن نمودی ای بندهٔ دنیا در
سحرگاهان نسیم عنایت من بر تو مرور نمود و ترا در فراش غفلت خفته یافت و بر حال تو گریست و باز
گشت ای پسر ارض اگر مرا میخواهی جز مرا مخواه و اگر ارادهٔ جمالم داری چشم از عالمیان بردار زیرا ارادهٔ
من و غیر من چون آب و آتش است در یک حال در قلب نگنجد ای بیگانه با یگانه شمع دلت برافروخته
دست قدرت من است او را بادهای مخالف نفس خاموش مکن و طبیب جمیع علتهای تو ذکر
من است فراموشش منما ای حبّ مرا سرمایهٔ خود کن و چون بصر و جان عزیزش دار ای اهل رضوان من
نهال محبّت دوستی شما را در روضهٔ قدس رضوان بید ملاطفت غرس نمودم و به نیسان مرحمت آبش
دادم حال نزدیک بثمر رسیده جهدی نمائید تا محفوظ مانید و بنار امل و شهوت نسوزد ای پسر تراب
حکمای عباد آنانند که تا سمع نیابند لب نگشایند چنانچه تا طالب نه بیند ساغر نبخشد و عاشق تا بجمال
معشوق فایز نشود از جان نه خروشد پس باید حبّهای حکمت و علم را در ارض طالب مبذول دارید
و مستور نمائید تا سنبلات حکمت الهی از خاک برآید نه از گل در سطر اوّل لوح مذکور و مسطور است و در
سرادق حفظ الله مستور ای بندهٔ من ملک بیزوال را بانزوالی از دست منه و شاهنشاهی فردوس را
بشهوانی از دست مده این است کوثر حیوان که از معین قلم رحمان جاری گشته طوبی للشاربین ای پسر
روح قفس بشکن و چون همای عشق بهوای قدس پرواز کن و از نفس بگذر و با نفس رحمانی در فضای قدس ربانی بیارام
ای پسر رماد براحت معین قانع مشو و از راحت بیزوال باقیه مگذر و گلشن باقی عیش جاودانی را بگلخن
فانی ترابی تبدیل منما از زندان تن بصحرای خوش جان عروج و از قفس امکان برضوان دلکش لامکان بخرام
ای بندهٔ من از بند ملک خود را رهائی بخش و از حبس نفس خود را آزاد کن و وقت را غنیمت شمر زیرا که این وقت را
دیگر نه بینی و این زمانه را هرگز نیابی ای فرزند کنیز من اگر سلطنت باقی بینی البته بکمال جد از ملک فانی درگذری
ولکن ستر آنرا حکمتها است و جلد این را رمزها که جز افئدهٔ پاک ادراک ننماید ای بندهٔ من دل را از غل و غش

پاک کن و بی جسد به بساط قدس حضرت سبحانی بخرام ای دوستان من در سبیل رضای دوست مشی نمائید و رضای
او در خلق او بود و خواهد بود یعنی دوست بی رضای دوست در بیت او وارد نشود و در اموال او تصرف
ننماید و رضای خود را بر رضای او ترجیح ندهد و خود را در هیچ امری مقدم نشمارید فتفکروا فی ذلک یا اولی الابصار
ای رفیق عرش بد مشنو و بد مبین و خود را ذلیل مکن و عویل بر میار یعنی بد مگو تا نشنوی و عیب مردم را بزرگ
مدان تا عیب تو بزرگ ننماید و ذلت نفس مپسند تا ذلت تو چهره ننماید پس با دل پاک و قلب طاهر و صدر مقدس و
خاطر منزه در ایام عمر خود که اقل از آنی محسوب است فارغ باش تا بفراغت از این جسد فانی بفردوس معانی راجع
شوی و در ملکوت باقی مقر یابی وای وای ای عاشقان هوای نفس من از معشوق روحانی چون برق گذشتید و بخیال شیطانی
دل محکم بسته اید ساجد خیالید و اسم آنرا حق گذاشته اید و ناظر خارید و نام او را گل گذاشته اید نه نفس فارغ از شما
بر آمده و نه نسیم انقطاع از ریاض قلوبتان وزید نصایح مشفقهٔ محبوب را بباد داده اید و از صفحهٔ دل محو نموده اید
چون بهایم در سبزه زار شهوت و امل تعیش مینمائید ای برادران طریق چرا از ذکر نگار غافل گشته اید و از
قرب حضرت یار دور مانده اید صرف جمال در سرادق بیمثال بر عرش جلال مستوی و شما بهوای خود بجدال مشغول
گشته اید و روایح قدس میوزد و نسایم جود مبتلا شده اید زهی حسرت بر شما و علی الذین هم یمشون علی اعقابکم
و علی اثر اقدامکم هم یمرون ای پسران عمل جامهٔ غرور از تن بر آرید و ثوب تکبر از بدن بیندازید در سطر سیم از
اسطر قدس که در لوح یاقوتی از قلم خفی ثبت شده این است ای برادران با یکدیگر مدارا نمائید و از دنیا دل بردارید
بعزت افتخار منمائید و دل از ذلت ننگ مدارید قسم بجمالم که کل را از تراب خلق و البته بخاک راجع فرمایم
ای پسران تراب اغنیا را از نالهٔ سحرگاهی فقرا اخبار کنید مبادا از غفلت بهلاک افتند و از ثمرهٔ دولت
بی نصیب مانند الکرم والجود من خصالی فهنیئاً لمن تزین بخصالی ای ساذج هوی حرص را باید گذاشت
و بقناعت قانع شد زیرا که لازال حریص محروم بوده و قانع محبوب ای پسر کنیز من در فقر اضطراب نشاید
و در غنا اطمینان نباید هر فقری را غنا در پی است و هر غنا را فنا از عقب و لکن فقر از ماسوی نعمتی است
بزرگ حقیر شمارید زیرا که در غایت آن غنای بالله رخ بگشاید و در این مقام انتم الفقراء مستور و کلمهٔ مبارکهٔ والله الغنی
چون صبح صادق از افق قلب عاشق ظاهر و باهر و هویدا و آشکار شود و بر عرش غنا متمکن گردد و مقر یابد ای پسران
غفلت و هوا دشمن مرا در خانهٔ من راه داده اید و دوست مرا از خود رانده اید چنانچه شمس اهل زمین را ای اغنیای
ارض فقرا امانت منند در میان شما پس امانت مرا محفوظ دارید و براحت نفس خود تمام نپردازید ای فرزند هوای از
آلایش غنا پاک شو و باکمال آسایش در افلاک فقر قدم گذار تا خمر بقا از عین فنا بیاشامی ای پسر من صحبت
اشرار غم بیفزاید و صحبت ابرار زنگ دل بردارد من اراد ان یأنس مع احبائه ومن اراده کلام الله فلیسمع

کلمات اصفیاء و نبیها را ای پسر خاک با اشرار الفت مگیر و مؤانست مجو اشرار ترا جان حسبان تبدیل نماید
ای پسر کنیز من اگر فیض روح القدس طلبی با ابرار مصاحب شو زیرا که ابرار جامی باقی از کف خلد نوشیده اند
و قلب مرده گان را چون صبح صادق زنده و منیر و روشن نماید ای غافلان گمان مبرید که اسرار قلوب مستور است
بلکه بیقین بدانند که بخط جلی مسطور است و در پیشگاه حضور مشهود ای دوستان براستی میگویم که جمیع آنچه در
قلوب مستور نموده اید نزد ما چون روز واضح و ظاهر و هویداست ولیکن ستر آن سبب جود و فضل ما است نه
استحقاق شما ای پسر انسان شبنمی از ژرف دریای رحمت خود بر عالمیان مبذول داشتم و احدی را مقبل نیافتم زیرا
که کل از خمر باقی لطیف توحید بماء کثیف نبید اقبال نموده اند کاس جمال باقی بجام فانی قانع شده اند
فبئس ما هم یقنعون ای پسر خاک ای از خمر بی مثال محبوب لایزال چشم مپوش و بخمر کدره فانیه چشم مگشا از
دست ساقی احدیه کاس باقیه برگیر تا همه هوش شوی و از سروش غیب معنوی شنوی ای پست فطرتان از
شراب باقی قدسم چرا بآب فانی رجوع نموده اید بگو ای اهل ارض براستی بدانید که بلای ناگهان شما را در پی است
و عقاب عظیمی از عقب گمان مبرید که آنچه را مرتکب شدید از نظر محو شده قسم بجمالم که در الواح زبرجدی از قلم
جلی ثبت گشته ای ظالمان از ظلم دست خود را کوتاه نمائید که قسم یاد نموده ام که از ظلم احدی نگذرم و این
عهدیست که در لوح محفوظ مختوم داشته و بخاتم عز مختوم شد ای عاصیان بردباری شما را جری نموده صبر
من شما را بغفلت آورده که در سبیلهای مهلک و خطرناک بر مراکب نار نفس بیباک بر آیند گویا مرا غافل
شمرده اید یا بی خبر انگاشته اید ای مهاجران لسان مخصوص ذکر من است بغیبت میالائید و اگر نفس ناری
غلبه نماید بذکر عیوب خود مشغول شوید نه بغیبت خلق من زیرا که هر کدام از شما بنفس خود ابصر و اعرفید از
نفوس عباد من ای پسران وهم بدانید چون نور انی از افق صمدانی بر دمد البته اسرار اعمال شیطانی که در لیل
ظلمانی معمول شده ظاهر شود و بر عالمیان هویدا گردد ای گیاه خاک چگونه است که بدست آلوده
بشکر مباشرت جامه خود نمائی و با طل آلوده بکثافت شهوت و معاشرتهای معاشر ترجوی و بممالک قدسم
راه خواهی هیهات هیهات عما انتم تریدون ای دوستان کلمه طیبه و اعمال طاهره مقدسه بسماء عز
احدیه صعود نماید جهد کنید تا اعمال از غبار ریاء کدورت نفس و هوا پاک شود و بساحت عز قبول آید چه
که عنقریب عارفان وجود در پیشگاه حضور معبود جز تقوای خالص نپذیرند و غیر اعمال پاک قبول ننمایند این
آفتاب معانی که از افق نسیم مشیت ربانی اشراق فرموده طوبی للمتقین ای پسر عیش خوش ساحتی است
ساحت هستی و گر اندر آیی نیکو بساطی است بساط باقی اگر از ملک فانی بر تر آیی و ملیح است نشاط
هستی اگر ساغر معانی از ید غلام الهی بیاشامی اگر باین مراتب فائض شوی از نیستی و فنا و محنت و خطا فارغ

شوی ابدوستان من یاد آورید آن عهدی را که در جبل فاران که در بقعهٔ مبارکهٔ زمان واقع شده با من نموده اید و اهل ملاء اعلی
و اصحاب این بقا را بر آن گواه گرفته اید و حال احدی را بر آن قایم نمی بینم البته غرور و نافرمانی آنرا از قلوب محو
نموده بقسمیکه اثری از آن باقی نمانده و من دانسته صبر نموده ام و اظهار نداشته ای بندهٔ من مثل تو مثل
سیف پرجوهریست که در غلاف تیره پنهان پس از غلاف نفس و هوای بیرون آی تا جوهر بر عالمیان هویدا
و روشن آید ای دوست من تو شمس سماء قدس منی خود را بکسوف دنیا میالای حجاب غفلت را حرق کن تا
بی پرده و حجاب از خلق سحاب برائی و جمع موجودات را بخلعت هستی بیارائی ای ابناء غرور سلطنت فانی
ایامی از جبروت باقی من گذشته و خود را باسباب زرد و سرخ آرایند و بدین سبب افتخار می نمائید قسم
بجمالم که جمیع را در خیمهٔ یک رنگ تراب درآورم و همهٔ این رنگهای مختلف از میان بردارم مگر کسانیکه
برنگ من درآیند و آن از همهٔ رنگهاست ای ابناء غفلت بپادشاهی فانی دل مبندید و مسرور مشوید مثل شما
مثل طیر غافل است که در شاخه باغی در کمال اطمینان بسر آید و بغتةً صیاد اجل او را بخاک اندازد و دیگر
از نغمه و هیکل و رنگ او اثری باقی نماند پس پند گیرید ای بندگان هوا ای فرزند کنیز من لازال هدایت باقوال
بوده و این زمان بافعال گشته یعنی باید جمیع افعال قدس از هیکل انسانی ظاهر شود که در اقوال کل شریکند
و لکن افعال پاک و مقدس مخصوص دوستان ماست پس بجان سعی نمائید تا بافعال از جمیع ناس
ممتاز شوید کذلک نصحناکم من الواح قدس منیر ای پسر نفاق در لیل جمال هیکل بقا از عقبهٔ زمردی
وفا بسدرهٔ منتهی راجع شود گریست گریستنی که جمیع ملأ اعلاء العالمین و کروبیین از ناله او گریستند و بعد از
سبب نوحه و ندبه استفسار شد مذکور داشت و حسب الامر در عقبه منتظر ماندم در آنچه وفا از اهل ارض
نیافتم و بعد آهنگ رجوع نمودم و ملحوظ افتاد که حمامات قدس چند در دست کلاب ارض مبتلا شده اند
در این وقت حوریهٔ الهی از قصر روحانی بی ستر و حجاب دوید و سئل از اسامی ایشان نموده جمیع مذکور شد الا
اسمی از اسماء چون اصرار رفت حرف اول اسم از لسان جاری شد اهل غرفات از مکان عز خود بیرون رفتند
و چون بحرف دوم رسید جمیع بر تراب ریختند در آنوقت نداء از مکمن قرب رسید زیاده بر این جایز نه
انا کنا شهیداً علی ما فعلوا و حینئذ ان یفعلون ای فرزند کنیز من از لسان رحمت سلسبیل معانی
بنوش و از مشرق بیان سبحانی اشراق انوار شمس تبیان من غیر ستر و کتمان مشاهده نما تخمهای حکمت رؤیت
مرا در ارض طاهر قلب بیفشان و بآب یقین آبش ده تا سنبلات علم حکمت من سرسبز از بلدهٔ طیبه
انبات نماید ای پسر هوا تا کی در هوای نفسانی حیران نمائی پر عنایت فرمودم تا در هوای قدس
معانی پرواز نمائی نه در فضای فهم شیطانی شانه مرحمت فرمودم تا گیسوی مشکینم شانه نمائی نه گلویم بخراشی

ای بندگان من شما اشجار ریاض منید باید باثمار بدیعه من ظاهر شوید خود و دیگران از شما منتفع شوند لهذا بر کلّ
لازم که بصنایع و کتاب مشغول شوید این است آفتاب غنا یا اولی الابصار وان الامور معلّق
باسبابها و فضل الله یغنیکم بها و اشجار بی ثمار لایق نار بوده و خواهد بود ای بندهٔ من پست ترین
نفوسی هستند که بی ثمر در ارض ظاهرند و فی الحقیقه از اموات محسوبند بلکه اموات از آن نفوس معطّله اند نه
محل ارجح عند الله مذکور ای بندهٔ من بهترین ناس آنانند که باقتراف تحصیل کنند و صرف خود و ذوی
القربی نمایند حبّاً لله ربّ العالمین عروس معانی بدیعه که ورای پرده های بیان مستور و پنهان
بود بعنایت الهی و الطاف ربّانی چون شعاع منیر جمال دوست ظاهر و هویدا شد شهادت میدهیم ای دوستان
که نعمت تمام و حجّت کامل و برهان ظاهر و دلیل ثابت آمد دیگر تا همّت شما از سبای انقطاع چه ظاهر
نماید و کذلک تمّت النعمة علیکم و کل من فی السموات والارض والحمد لله ربّ العالمین هو العلیّ العالی
الاعلی ای بلبلان الهی از خارستان ذلّت بگلستان معنوی بشتابید و ای یاران ترابی قصد آشیان روحانی
فرمائید و مژده بجان دهید که جانان تاج ظهور بر سر نهاده و ابواب گلزار قدم را گشاده دارید چشمها را
بشارت دهید که وقت مشاهده آمده و گوشها را مژده که هنگام استماع آمد دوستان بوستان شوق را
خبر دهید که یار بر سر بازار آمد هدهدان صبا را آگاه کنید که نگار اذن بار داده ای عاشقان روی جانان
غم فراق را بسرور وصال تبدیل نمائید و سمّ هجران بشهد لقا بیامیزید اگر چه تا حال عاشقان از پی معشوق
دوان و جهان از پی محبوب روان در این ایام فضل سبحانی از غمام رحمانی چنان احاطه فرموده که معشوق
طلب عشّاق نماید و محبوب جویای احباب گشته این فضل را غنیمت شمرند و این نعمت را کم نشمرند
نعمتهای باقیه را نگذارند و باشیاء فانیه قانع نشوند برقع از چشم قلب بردارید و پرده از بصر دل بردرید
تا جمال دوست را بی حجاب بینید و ندیده ببینید و نشنیده بشنوید ای بلبلان فانی در گلزار باقی گلی
شکفته که همه گلها نزدش چون خار جمیع جمال نزدش بیمقدار پس از جان بخروشید و از دل بسروشید و از کار
روان و از انهار روان بنوشید و از تن بکوشید که شاید ببوستان وصال درآئید و گل بیمثال ببوئید و از لقای
بیزوال حصّه برید و از این نسیم خوش صبای معنوی غافل نشوید و از رائحهٔ قدس روحانی بی نصیب نمانید
این بندها را بگسلید و سلسلهٔ جنون عشق را بجنبانید دلها را بدلدار رسانید و جانها را بجانان بسپارید
و قفس بشکنید و طیر روح قدس آشیان قدس کنید چه شبها رفت و چه روزها بگذشت و چه وقتها
که بآخر رسید و چه ساعت که در آنها آمد و جز باشتغال دنیای فانی نفس بر نیامد سعی نمائید تا این
چند نفس کم باقی مانده باطل نشود عمرها چون برق میگذرد و فرقها بر بستر تراب مقرّ و منزل گیرد دیگر چاره

از دست رفته و امور از شعلهٔ شمع باقی بفانوس روشن و سبز کشته و تمام حجابات فانیه سوخت ای
پروانگان بی پرسشتابید و بر آتش زنید و ای عاشقان بیدل جان بر معشوق بیائید و بی رقیب نزد
حبیب روید گل مستور ببازار آمد بی ستر حجاب آمد و بکل ارواح مقدسه ندای اصل میزند چه نکوست
اقبال مقبلین للفائزین بنام دوست بانوار حسن بدیع الله المنزل الاعلی گل معنوی در رضوان الهی بقدم
روح معانی مشهور و لیکن بلبلان صوری محروم مانده اند کل گویدای بلبلان من محبوب شما و بکمال لون
و نفحهٔ عطریهٔ لطافت و طراوت ظاهر شدم با یار بیامیزید و از دوست مگریزید بلبلان بهار گویند
ما اهل شرییم و بکل حجاز انس داشته و تو از اهل حقیقتی و در بستان عراق کشف نقاب نموده گل گفت
معلوم شد که در کل احیان از جمال رحمن محروم بوده اید و هیچوقت مرا نشناخته اید بلکه جدا افتاده اید
و دیار را نشناخته اید چه اگر مرا شناختید حال از یار خود نمیگریختید ای بلبلان من نه از شریم و نه از بطحا و نه
از عراق و نه از شام و لیکن گاهی بتفرج و سیر در دریا و ساحلم گاهی در مصر و گاهی در بیت اللحم و خلیل و
گاهی در حجاز گاهی در عراق و فارس و حال را در نه کشف نقاب نموده ام بحجب من مغرورید و لکن از من
غافل معلوم شد که زاغید و اسم بلبل آموخته اید در ارض وهم و تقلید سایرید و از روضهٔ مبارکه توحید محروم
مثل شما مثل آن جغد است که وقتی بلبلی را گفت که زاغ از تو بهتر میخواند گفت ای جغد چرا از انصاف
گذشتی و از حق چشم برداشتی آخر هر دعوی را برهانی لازم و هر قولی را دلیل حال من حاضر و زاغ حاضر
بخواند تا بخوانم گفت این کلمات معقول نیست بلکه مردود است چه که من وقتی از رضوان نغمهٔ خوش
استماع نمودم بعد از صاحب نغمه رسیدم مذکور نمود که آن صوت زاغ بود یقین و علاوه بر این مشاهده
شد که زاغی از آن بستان بیرون آمد یقین نمودم که قائل صادق است بلبل بیچاره گفت ای جغد آن صوت
زاغ نبود صوت من بود و حال بهمان صوت که شنیدی بلکه احسن و ابدع از آن تغنی مینمایم جغد گفت
مرا با این کلمات رجوع نیست و آن سخنها مقبول نه که منهم چه شنیده ام از آباء و امثال خود و حال از زاغ
حاضر و سندهم در دست دارد اگر تو بودی چگونه اسم آن شهرت نمود بلبل گفت ای بی انصاف مرا
صیاد کین در کمین بود و سیف ظلم از عقب لهذا باسم زاغ شهرت گرفت من از غایت ظهور مستور
مانده ام و از کمال تغنی بساکت مشهور و لیکن صاحبان آن نغمهٔ رحمانی را آن لعب زاغان تمیز دهند
حال تو با اصل صوت و لحن ظاهر شو تظهر لک الحق و شما ای بلبلان مثل آن جغد بنظر میآئید که ذرهٔ را
بصد هزار یقین تبدیل ننماید و حرفی از آنچه شنیده بعالم مشهود و مکاشفه مبادله نکند یار را بنظر اغیار
به منظر نگار ملیا نشد مرا بمن بشناسید بمقر و دیار را در گفتگو بودند که ناگاه از حدیقهٔ مبارکهٔ کان الله

بلبل روحانی نورانی بطراز رحمانی ونغمهٔ ربّانی آواز داد وبطواف گل مشغول شد گفت ای بلبلان
اگر چه بصورت بلبلید ولکن چندی بازاغان موانس گشته اید وسیرتشان درشما ظاهر ومشهود شده
ذیل تقدیس از مقرّبات ابلیس ومظاهرش ظاهرند وآلوده بشود وکذب مفترین برعالمیان ظاهر وهویدا
گردد واگر نعوذ بالله عمل غیر مرضیه از شما مشاهده شود جمیع بمقر قدس راجع است وهمان ثبت ومقر شد
فهذا الحق الیقین والحمد لله ربّ العالمین انتهی کلمات میرزا حسینعلی این است که ذکر شد
در اوّل ولوح عربی وبعد همینکه خلاص شد فارسیش این است که بحسب آیات گفته است ومعجزه
نامیده است وادعا براین کرده که کسی مثل این کلمات نتواند گفت ومردمان اورا عجایب میدانند
لکن حقیقت خودشان ندانسته اند که چه میگویند واز عالمیان مخفی داشته اند اورا وباین سبب اکثر
مردم از حقیقت عقاید ایشان بیخبر جهلا ومساکین از اظهار کفر ایشان غافل همین است که سحّاره کارشانرا
بشبکه میکشند ومرغان خام را بدام تزویر درمیاورند وچشم ودل کوران را بچاه ضلالت می اندازند ودر ظلمت
فسق گمشده گان را اسیر میکنند آیا در عالم کسی شنیده است که پیغمبری آمده باشد تمام ورد زبانش
عاشق ومعشوق باشد با انواع لاطائلات بالفاظ زخرف القول خالی از حاصل ومفاد حضرت
مرتضی علی ع در نهج البلاغه فرماید عشق مرضیست نه دران خیر است ونه عوض ابن ابی الحدید آنرا
وصف کرده است بجهل ونادانی قال لو اهتدی رسد الّا ابعد ملاحظه کن مثل آن زاغ ندانم مقصود
از زاغ که باشد اگر انبیای سلف را گوید زهی بیشرمی واگر برادرش صبح ازل است وحال آنکه زیاده
از ده سال اورا بلبل خوانده حال زاغ شده چنانکه خودش از رحمت خدا جمله این از غفلت مردم غافلی
ازدین وتقوی وتوحید میباشد که مایلند بقلندر بازی وعیش بازی چنانکه چند صد سال است ملای رومی را میپرستند
الویل لهم من الخسران المبین همین است شعار این ملت وفرقه که میگویم واگر دیدهٔ بصیرت را
بگشائید وبقدم عدالت بمجلس درآئید بصدق وانصاف حکم کنید هرآینه تو هم ایضاً شهادت
دهی که این ملت شعارشان این است که عرض میشود که اگر خواهند کسی را ازدین خود بیرون آورند و
داخل کفر گمراهان کنند از حقایق اوامر وعقاید خودشان براو خبر ندهند واورا بهرچه مایل بود بمیل
خویش رفتار کنند ودعوت کنند مرتکب معاصی شارب الخمر وزانی وتارک الصلوة وزکوة را مدح
خمر واجازهٔ زنا دهند وذم صلوة وزکوة کنند مرد شقی ملاحظه میکند که این خوب طریق راحت بی تکلیفی است
از وی قبول کند بعد ازان هرچه گویند گوش کند وهر گروهی را که خواهند تبلیغ کنند وبراه تزویر وتلبیس بمزاج
ومذهب وی تکلم نمایند تا آنکه اورا مایل بخودشان کنند ودرمابین محبت حاصل شود مثلاً اگر با یهود سخن

گویند مذمت اسلام پیش آورند و مدح موسی واحکام او را داد نمایند اخبار که موجب تحیّر ایشان است گویند مثل آنکه در عقاید ایشان است که خداوند در آخر الزّمان خواهد در روی زمین پادشاهی و خدائی کند و منهیا قماش بافته و دوخته در آورد چنین است که خدا آمد و باکینه با قماش بافته در میاورد من دون دست انسان مثل این کلمات و اگر با علیا دی حرف زنند گویند که عیسی خودش خدا بود غیر او ذات دیگر نبود بعضی اقوال او مثل پدر در آسمان و پدر شما در آسمان وای پدر چرا مرا تنها گذاشته مراد پدر فرستاد این تعلیم بعالم بود و الّا خارج از عین خود عیسی چیزی نبود و معجزات او را بتاویل جناله تاویل کنند و مردم را بتحیّر اندازند مثل آنکه عیسی مرده را زنده میکرد حقّ است لیکن آن مرده از مردهٔ ایمان بود که بمرگ شرک مرده بود او را بحیات روح ایمان زنده نمود و امراض معاصی را با جزئی موعظه شفا میداد و کوران بحقایق توحید را بمعارف اسرار الهی روشن کرد بآسمان عروج کردن آواز جسم ناسوتی مفارقت کرد از عالم جسمانی غیبت نمود ملکوت روحانی مقر یافت تا آنکه وقت آمد باسم محمّد خود را اظهار داشت همان بود که گفت مال او مال من است مال من مال او و همه مال پدر و همین که آمد همان صفت و سیرت است که مردم را از موت کفر بحیوة ایمان زنده میکند مثل اینها و اگر با سنّی کلام گویند بگویند علماء شیعه همه جاهلند و حق را انکار مینمایند و عوام را بغل تقلید قید نموده اند فتنه در میان امت پیغمبر انداخته اند و تفریق اصحاب و علی قرار داده اند و حال آنکه ابا بکر پیر روشن ضمیر خلیفه بود و وزیر رسول خدا و عمر هم هزار و یک شهر کفر را اسلام کرده و توحید را بر ایشان تلقین نموده و احکام نبی را بعالم اجرا کرد و عثمان کنوز طلا و نقره را راه خدا انفاق نمود در جهاد در حیوة رسول خدا و بعد از وفات رسول و همه با علی صلح بودند و با آل رسول دوست و محب و اینکه آمده همه را یکسان میداند و ما همه را دوست میداریم و یار میشماریم و اگر با شیعه بسخن در آیند علما را ذم کنند و شریعت را مهجور نمایند و عالمیان را فاسق شمارند گویند علما حق را میشناسند و انکار میکنند چه طور ابابکر و عمر حق علی را میشناختند و انکار میکردند و اینها ما را کشته اند و ظلم در حقّ ما کرده اند چه طور اصحاب متقدمین اهل بیت و شیعیانشان را ظلم نمودند بر این طریق ملّت و مذهب را بر هم میزنند و در گوشه و کنار و در میان مردم هیچ اخبار خود را اظهار نمیکنند و جهال و عوام بیچاره ها را در گوشه و کنار کشیده در کنج قهوه خانه ها و مساکن خودشان سخنهای عرفان بافی قفل از دهانش بر میدارند از هر گونه سؤالات گوناگون و جوابهای آماده که نه بکار دنیا خورد و نه خیر آخرت در او باشد نقل مجلس خود میکنند و مردم را نهی از امر و امر بنهی خدا و رسول میکنند بمرد فاسق شیعه گویند گوشت خوک ممنوع چرا و کافر را چرا نجس میدانند نجس در عالم چه باشد و حرام یعنی چه روزه و نماز برای شما چه فایده

دارد این همه کار ملاها است که شما را یا بو وار بسنگ طاحونه بسته اند که تا عمر دارید دور خود بچرخید با چشم بسته شما را
بقید تقلید مسخر کرده اند و مسیحیین گویند آن پرهیز چه است آن صورت که این کارها همه کار پاپا است از
جهت ریاست این اسباب را چیده است و یهود گویند این ذبح چنان صعب نمودن
خاخامها است که مردم را از گوشت خوردن و نعمت ممنوع کرده اند از بابت معاش خودشان که
مردم بر ایشان محتاج باشند بهمین طریق هر که را امزاج در خلوتها او را از راه بیرون برند و تمام در بیدینی تمام
کنند و جهل او را تکمیل نمایند و از اصل حقیقت امر و ادعا و اوامر خودشان را از ایشان پنهان دارند تا آنکه
تمام معلوم شود که این مرد بیدین شده است و جوهر جهل در جوف آن گمراه شده بجلوه در آمده است
و شاخهای شجرهٔ خباثت سرکشی از چشم و گوش و دهن وی ظاهر شد و از سرور نفس سر وی سرخوش شد
آنوقت او را عاشق حقیقی نامیدند و ساقی اسرار سموم را بروی دهند تا که بنوشد و هرگز شفا نیابد و در
بستر مستان بخوابند تا آنکه کاروان هدایت از ایشان بگذرد تا بیدار شوند آنها را از مسالک سلامت
نجویند آنوقت بعضی با حسرت و عسرت اسیر لصوص شوند و بعضی همان خوش آید چون هر وقتی همه
کس مثل خود را دوست دارد مثل آنکه خمار عالم را خمار خواهد و قمار تجار را لعاب و زانی هر که را زناکار
داند و هر شقی عالم را مساوای خود داند و امثال خود را دوست دارد و دیگری را دشمن و همین میزان است
از برای مرد هوشیار و از برای عالمیان که هر مدعی که ادعا کند یا حق باشد یا خلاف حق علامات حق و
باطل آنست از برای عوام بیچاره گان که اگر باطل است هر جا که اشقیا و فساق و اهل فساد و ظلمه باشد
بر سر وی جمع آیند و اگر حق باشد هر جا که اهل صلاح و فلاح باشد از فقرا و ضعفاء دامن حق گیرند این که
معلوم است بر همه مردمان که حقاً هر گاه مهتر دزدان در مغارهٔ مسکن کند و مسلک مساکن را سد کند
هر جا که یک شقی پیدا شود در آن مغاره جمع شوند و معاون یکدیگر شوند و هر گاه عالم عادل حکیم حاذق در
صحرای سبز سراپرده زند در هر جا که مریض باشد و طالب شفا باشد و حیوة ابدی را مایل باشد در تحت خیمهٔ
هدایت او جمع شوند و از فیض حکمت او قسمت برند همین است که من بجرأت قسم میخورم و الحق بشما
میگویم ای برادران یقین بدانید هر آینه این کلمات و عقاید و اوامر ولی شما را ظاهر نشد تا آنکه همه
کس او را بخواند با بصیرت و بفهمد با تفکر و تدبیر هرگز کسی قدم بدر آن مغارهٔ ظلمت نگذارد و هر
چون روز روشن را از ظلمت لیل تمیز دهد لکن صنعت اغوی در این کار برده اید که از عالمیان خفی
میدارید و گاه گاهی آن داروی بیهوشی را بمردم حمقا نشان میدهید و میگوئید که این اکسیر اسرار است
و کیمیای حکمت تا آنکه اولاد شریر مال پدران خود را در آتش حرص بسوزانند تا آنکه بلباس مفلسان در آیند

وعمر خود شانرا بطلب موهوم تلف و تکلف نمایند وای بر آن که چنین کار کند هرگز مرد خرد این کار نکند صراف دانا تا جوهر نه بیند دیناری ندهد تاجر امین تا جنس را نشناسد هرگز نخرد تا مال معین قبض نکند فلسی ندهد و سوداگر تا هر تا تمام ترجیح ندهد تبدیل نکند طبیب متقی تا تجربه نکند استعمال ننماید عالم عادل تا بتحقیق نرسد فتوی ندهد این کار هوشیاران چنین بوده و الا غافلان و جاهلان همان کار کنند که شما کرده و اید استدعا میکنم از آن کسی که جمیع موجودات را از عدم بوجود آورده و شما را همیشه براه روشن و منیر هدایت کند و او بر همه چیز قادر است ای برادران حرفهای مرا غرض مدانید و این کلمات را رد مشمارید سبب آنکه این کلماتیکه این مدعی گفته برد حاجت نیست و ارباب تدبیر رد آن از گفته خودش میدانند در این حال در صدد رد آن گفتن عبث است و مرد دانا چرا کار عبث کند چونکه کلام خودش هرچه لازم است بحق خویش میگوید و عقاید خود را بیان مینماید و خودش را ظاهر میسازد و لتعرفنهم فی لحن القول معلوم است کسی که گوید صانع نیست شاهد از برای کفر او آوردن حاجت نیست مثل کسی که گوید مال فلان را من دزدیدم سعی اثبات وی کردن حاجت نیست و در حضور قاضی بر حق و عیون جماعت عدول مرد پاک طینت را کسی بکشد حاجت بر شاهد خارج نیست لهذا هر کس که آن کلمات شما را مشاهده نماید با استقامت و دیانت و عدالت و حکمت میداند که این میگوید من خدایم و خالق شمایم و شما بر من بنده اید و غیر من خدائی نیست و هر زمان من ظاهر می شوم با تفاقات زمان و نفوس تا که گوید من در دیار سیر میکنم که الآن در ادرنه کشف نقاب نموده ام و با این اقوال هر جنونی میداند که این بیچاره خدا نیست و از نفس خویش مستغنی نیست و از حالات تصرف و تغیر عاری نیست و هرگز قائم بنفس خود نیست و یکی از آن نجوم زائلین است و آن فاطر السموات و الارضین نیست و آن هیچ از من و دیگران فرق ندارد و هرچه در مخلوق دیگر هست در وی هم موجود است آیا کسی که موحد باشد بتوحید اهل توحید حقیقی انبیاء و اوصیاء چگونه از خدائی که لیس کمثله شیئ است بری شود آیا نمی شنود قول امام امین را تا آنجائیکه میفرمایند کلما فی الخلق لا یوجد عند خالقه معنی رب غیر مربوب حقیقت اله غیر مالوه خدای صمد است نه محتاج نه مولود و خارج از اجناس نه مخلوط و فرمود الله لا فی الخلق و لا خلق فی الله و براو مثل زد از برای جاهل و بر عالم حجت گرفت و گفت لا انت فی المرآت و لا مرآت فیک و خدا آنست که امام مبین شناخت و اقرار به آن نمود انت الذی قصرت الاوهام عن ذاتیتک و عجزت الافهام عن کیفیتک و لم تدرک الابصار موضع اینیتک و انت الذی لا تحد فتکون محدودا و لم تمثل فتکون موجودا و لم تلد فتکون مولودا

اشعار ملای روم که کفرآمیز است

وندای لن ترانی هنوز منقطع نشده لیس کمثله شیء مثل وی پیدا نشد و شیء لا شیء سمیع العلیم نشد هیچ محدی منکر صانع نشد
و هر مصنوعی مثل صانع نشد و هر مغروری از دیگری مستغنی نشد کل قائم بسواه معلول گفت و کل معلو
ممتنع از ازل گفت عرفت الله بفسخ العزائم خوب معرفتی است لو کشف الغطاء ما ازددت
یقینا این حقیقت توحید است ما عرفناک حق معرفتک و ما عبدناک حق عبادتک خوب
عبودیت است آخر و من عرف نفسه فقد عرف ربه خوب تعلیم است لا ارض و لا جسم و لا
جوهر خوب تنبیه است لا املک لنفسی نفعا و لا ضرا الا اعلم ما یفعل بی و لا بکم حقیقت اخلاص است
مسئله غلام در قرآن خوب سر انست هر که بداند که در هر حال و حین محتاج دیگر است هرگز منکر منعم نشود
همین معنی من عرف نفسه است غلامیکه خود را بشناسد که مملوک دیگریست و خود مالک شیء نیست
هرگز عاصی مولا نشود همین طریق انست که هر که خود را بشناسد خدا را شناخته است و هر که غیر خدا را شناخت
خدا را شناخته است این عالم عالم انسانی است و نفسانی همان بود که گهی نمرود بخدا جنگید زمانی
فرعون انا ربکم الاعلی گوید گاهی طغیان لو اتخذتم الها غیری گوید و فی منصور لیس فی خرقتی
الا الله دارا ابن زمان هم ایضا امثال از زمان این گوید لا اله الا انا و شهد شعری لجمالی انی انا الله گوید
چنانچه علی محمد در بیان گوید اشهد بان کل ظهور یمثل طلوع شمس کلها طلع و غرب هو شمس واحد
ظهور الله تا که گوید کل اسماء اسمه و هو لا اسم له و کل نعات نعته و هو لا نعت له و هو
باطنه کلمة لا اله الا الله و ظاهر فی الفرقان محمد رسول الله و فی اللسان ذات الله حروف
سبع ع ل ی م ح م د و گاهی ملای رومی در دیوان شمس گوید هر لحظه بشکلی بت عیار برآمد
دل برد و نهان شد :: هر دم بلباس دگر آن یار برآمد :: که پیر و جوان شد :: گاهی بتک طینت صلصال فرو
رفت :: غواص معانی :: گاهی زتک کهگل فخار برآمد :: زانس بجهان شد :: که نوح شد و کرد جهان را
بدعا غرق :: خود رفت بکشتی :: گه گشت خلیل و بدل نار برآمد :: آتش گل از آن شد :: یوسف شد و از
مصر فرستاد قمیصی :: روشن گر عالم . از دیده یعقوب چو انوار برآمد :: تا دیده عیان شد
حقا که هم او بود که اندر ید و بیضا :: میکرد شبانی :: در چوب شد و بر صفت مار برآمد :: زان فخر کبان شد
میگشت دمی چند برین روی زمین او :: از بهر تفرج :: عیسی شد و بر گنبد دوار برآمد :: تسبیح کنان شد
بالجمله هم او بود که می آمد و میرفت :: هر قرن که دیدی :: تا عاقبت آن شکل عرب وار برآمد :: دارای جهان شد
منسوخ چه باشد به تناسخ که حقیقت :: آن دلبر زیبا :: شمشیر شد و در کف کرار برآمد :: قتال زمان شد
نی نی که هم او بود که میگفت انا الحق :: در صورت بو الحق :: منصور نبود آنکه بر آن دار برآمد :: نادان بگمان شد

رومی سخن کفر نگفته است ونگوید ؛ منکر مشوید ش ؛ کافر بود آن کس که بانکار بر آید ؛ از روز چنان شد
وخداوند تبارک وتعالی میفرماید یقولون بافواهکم ما لیس لکم به علم وتحسبونه هیّنا وهو
عند الله عظیم وقوله تعالی واتخذوا من دونه آلهة لا یخلقون شیئا وهم یخلقون وقوله تعالی لا یملکون
لانفسهم ضرّا ولا نفعا ولا یملکون موتا ولا حیوة ولا نشورا وقال الذین کفروا ان هذا الا افک
افتریه واعانه علیه قوم آخرون فقد جاؤا ظلما وزورا وقوله تعالی یا ایها الناس ضرب لکم
مثل فاستمعوا له انّ الذین تدعون من دون الله لن یخلقوا ذبابا ولو اجتمعوا وان یسلبهم الذباب
شیئا لا یستنقذوه منه ضعف الطالب والمطلوب وقوله تعالی ومن الناس من یشتری لهو الحدیث
لیضل عن سبیل الله بغیر علم ویتخذها هزوا اولئک لهم عذاب مهین واذا تتلی علیه آیاتنا ولّی مستکبرا
کان لم یسمعها کانّ فی اذنیه وقرا فبشره بعذاب الیم ومن الناس من یجادل فی الله بغیر علم ولا هدی
ولا کتاب منیر وقوله تعالی انّ الله لا یغفر ان یشرک به ابدا والذین جاهدوا فینا لنهدینّهم
سبلنا والسلام علی من اتبع الهدی ای برادران مبادا بر من تکلم کنید بشر ومرا دشمن خود بشمارید وبغیظ
وغرور بهیجان در آئید وابواب جهل ومجادله را باز کنید بغیر علم که گویا چرا کلام ما را در کتابت نوشتی
وحکایات ما را بعالم انتشار نمودی لکن الحق من بشما میگویم که در هر حالت من بشما خدمت کرده ام وبر
شما حق نهادم بشهادت عقلاء وحکماء عادل وآن این است که اگر فی الحقیقه تو این کلمات را حق میدانی
واز حق میدانی واز عالمیان رجاء ایمان بروی داری اگر چنین است چرا این کلمات را از عالمیان خفی داشته اید
ومنع سبیل نموده اید وبئر معطله کرده اید وباب فیض الهی را بر عالمیان بسته اید کلامیکه حجت بر عالمیان است
عالمیان را بروی حجت گرفته اید وشمس هدایت که از افق مشیت اشراق نموده که جمیع موجودات را زنده
کند او را با ابر کدورت در پس پرده اخفا داشته اید آیا این کاریکه شما کرده اید آن وفق حکمت وعدالت است
وفاعل آن صاحب جزاء خیر والحسنات یا آن ظلم وستم بر عالمیان وخلاف حکمت وعدالت است
هیهات هیهات ما انتم والحکمة بئس ما عرفتم لهذا میگویم وآنچه میگویم بر آن از حکما شهادت میطلبم
واز ارباب تدبیر وانصاف فتوی میخواهم بر اینکه من خدمت کرده ام اگر تو ندانی آنکه داناست آن
میداند واز غیب جزای من بر من میرسد جهت اینکه کلمات شما از دو چیز خالی نخواهد بود یا حق است
یا باطل اگر حق است اخفای آن از عالمیان ظلم عظیم است وخطائی بزرگ وفاعل آن معذب و
مخلّد واگر باطل است ایضا خفی داشتن آن نفاق وسبب اضلال عالم واغوای مساکین وبتحیر
انداختن عوام است در هر حال اظهار آن واجب ولازم است بر ارباب کمال والمقال وتوکه اورا

خفی داشتی آنهم ایضاً از دو چیز خالی نیست یا آنکه از شرّ عالم میترسی از قلّت یقین خود یا آنکه جرئت و جسارت
و قدرت اظهار آن نداری از عدم ایمانت لهذا من از عالم نترسیده و با جرأت و قدرت قدم بمیدان
وفا گذاشته اعلان شما را بر عالمیان معلوم کردم آنچه را شما از عدم جرأت خفی داشته بودید او را با جسارت
اظهار نمودم و بر عالمیان حجّت گرفته و ذکر عین واقعی شما را در مجالس و مجامع ذکر کرده ام چیزی که شما نتوانستید
بر عالم برسانید من رسانیدم و ندای منادی حق را قدرت نداشته اید در مجامع بگوئید من در سر
مناره ها فریاد زنان گفتم که بشنود هر عاقل و مجنون و هر خفته و بیدار و هر عالم و جاهل تا اینکه حجّت تمام شود
بر مقبلین و سبب نجات الغافلین و حجّت تمام بر منکرین که همان است دو الحکمة والعدالة و قوله
تعالی لیهلك من هلك عن بیّنة ویحیی من حیّ عن بیّنة و مضمون آیه دیگر قوله تعالی ان الذین
یکتمون ما انزلنا من البیّنات والهدی من بعد ما بیّناه للنّاس فی الکتاب اولئك یلعنهم الله
ویلعنهم اللاعنون یعنی روز قیامت خواهند گفت لعنت خدا بر شما باد که حق را از ما پنهان کردید و نیز خدا
میفرماید فبعث الله النّبیین مبشّرین و منذرین و انزل معهم الکتاب بالحق لیحکم بین النّاس فیما
اختلفوا الی آخره پس تو بچه استحقاق از مردم پنهان داری نمیدهی که همه کس بخوانند و بفهمند بیرون بیاور
هرچه داری تا سیه روی شود هر که در او غش باشد آیا کدام خدمت از این بزرگتر و کدام مخلص از شما ها
چنین جان فدا نمود و کدام حق از این عظیمتر است آیا این کار و خدمت ظلم و زور نیست و تعظیم و
اکرام من بر شما واجب نی انصاف بده اگر انصاف داری تو از عالمیان انصاف میطلبی اگر خود
انصاف نداشته باشی کلام تو مسموع نیست لهذا باید انصاف کنی و اگر ندانی از حکماء عدول و علماء
متکلّم مسئله کنی تا بدانی حق من چیست و قسم دیگر بدان اگر فی الحقیقه این کلمات شما باطل است و سبب
اضلال عالمیان است و طریق هلاکت فقراء و عوام است و چاهی کنده و روی او را بخار و خسک
تزویر پوشانیده بسر راه عُمیان و دام حیله از برای اسیر کردن غافلان بی اطلاع نصب شده است که
مرغان صامت خام دام ندیده دانه عشق در روی دام بطمع رسیدن بمقصود بی رنج قدم پیش
گذاشته بر حقیقت عدم برسد و گرفتار صیّاد ظالم شود و مثل پروانه بی شعور دور شمع اجل میگردد و
خود را با تش او میسوزاند و هلاک شود و عمر باقیه حیوة ابدی بموت فانیه تبدیل کند الحق که این کار
هوشیاران و حکیم صاحب میزان نیست و اگر چنین باشد شما هم ایضاً مثل آن مرغ خام غافل از دام
و مثل آن پروانه ناشی از سوزش آتش باشید لهذا ایضاً من خدمت بزرگ کرده ام که اعظم تر از اوّل است
آنکه حقیقت امر اغوا را بر عالم آشکارا داشته ام و شب تاریک را بروز روشن مبدّل کرده ام و سر چاه

هلاکت را باز نموده ام و دانه از روی دام تزویر برداشته ام و دام را بمیدان نظاره کان گذاشته ام تا آنکه
هر که او را ببیند و از غفلت خود بیدار شود و از غرور و جهل و ذل نفس خود خبردار و از خواب سرخوش عشق
بیدار بشود تا قابل علم و محل نور و معرفت و حکمت و عزت بشود و یقین ایمان و توحید در قلب وی سکن
کند و از اسرار رسل و حکمت بعثت و از حقیقت عبودیت آگاه شود و بدرجه مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ
رَبَّهُ رسد و لَنَا مَعَ اللهِ حالات را بداند قابل است که هر چه بداند و اگر از هر دو عاریست مستحق نار است
اگرچه خود نداند اگر نداند از حکماء کلام مسئله کند و آنگاه احتمال است که بداند و همچنین است ای برادر
که حقیقت من بشما مشفق ترم از شما و از ولی شما بسبب آنکه آن از برای شما و دیگران چاه کنده است
بسر راه و روی آنرا پوشانیده است و هر که داخل آن چاه شود امر کرده است که کسی کشف آن غطاء را
نکند و مردم عام بطمع دانه بدام بیفتند لهذا من آن غطاء را از سر آن چاه برداشته ام و حقیقت
هلاک و چیزه او را بر عالمیان نمایان نمودم چنین است که هر کلمه حق و باطل لازم است بر اهل حق که او را
انتشار دهند و بر همه عالم اعلان کنند و این کار خدمتی است بر همه اولاد آدم و بر کردن همه حق نهادن
و حق را ضایع کردن ظلم است و خدا جفا ظالم را لعنت کرده است و بفهمند ظلم کننده ها حال ایشان
بچه حال فنا منقلب گردد و ندامت هیچ سود ندهد و حقیقت حریت همین است که انسان هر چه
کند علت و حقیقت او را فهمیده با بصیرت حقیقی عمل کند با شهادت عقول و حکماء و علماء و عدل
لهذا اگر حقیقت حریت خواهی آن اسلام محمدی و اثنی عشری است و طریقه اصولی میباشد و شاهد
این قول قول حضرت رضا ع در کتاب عیون اخبار الرضا در باب علل التکالیف اطلب الحق
تجد تجاهد حتی تهدی اقبل حتی تقبل اطرق حتی تفتح تفکر حتی تفهم تفکر ساعة خیر
من عبادة سنة والسلام علی من اتبع الهدی والسلام والصلوة علی سید الثقلین محمد
جد الحسین و علی و حسن و بضعته و ریحانته و آله الائمة النجباء النقباء من ذریته اجمعین
الطیبین الطاهرین المعصومین و علی جمیع الانبیاء والمرسلین و اوصیاء المرضیین والنقباء
السالفین و سلام علی الصالحین العارفین العالمین و اخوان المؤمنین الخائفین المتقین
الخالصین الموحدین و جمیع ا مناء العالمین و عباد الله المخلصین امین یا رب العالمین
قد فرغت من کتابته فی یوم الجمعة من یوم الثانی من شهر محرم الحرام سنة العشرین و ثلثمائة
بعد الالف و هی النسخة الثانیة من کتاب تاریخه کتاب جدید هو تبیین
کل شیء

۱۳۲۰

تم الله

دربیان اینکه بابیه چند فرقه میباشند

بسم الله الرحمن الرحیم

بعد از اتمام رسالهٔ منهاج الطالبین لازم شد چند مطلبی که خلاصهٔ این کتاب از آن مفهوم میشود ذکر شده که سهل التناول باشد وما توفیقی الا بالله مطلب اول آنکه بابیها حال چند فرقه میباشند از گفتهٔ خود بهائیها چهار فرقه معین است
اول آن ملقب ببابی که علی محمد را صاحب الزمان و باب علم نبی و صاحب قرآن جدید و مظهر الحق دانسته تألیف ایشان بموجب بیانات علی محمد است قریب بتصوف و ازاین فرقه بسیار کم میباشد بنده از ایشان ندیدم ولی از معتبرین بهائیها احوال ایشان را پرسیده آنها را قاصر میشمارند
دوم ازلیها که مرشدشان برادر میرزا حسینعلی و ملقب بصبح ازل است چون دربیان علی محمد باین لقب مخاطب شده است گویند باب که دربیان گفته مَن یظهره الله اوست و بعد از کشته شدن باب مردم بگرد آن جمع شده مقدار ده سال او را پیشوا قرار دادند و میرزا حسینعلی مروّج او بود همچنانکه در کتاب سیاح بهائی آن احوالات را نوشته تا وقتی که آمد به بغداد در آنجا میرزا حسین علی گفت که حمل منم از خوف اعدام مردم را باسم شما دعوت نمودم که آنوقت منازعه ها در بین دو برادر و مردم بسیار شده تا بسیاری از ازلیها در سرّ و العلن کشته شدند و کتابها در ردّ و کذب صبح ازل نوشته مثل الواح میرزا حسینعلی بمردم تقسیم کرده بلکه غالب نوشتجات میرزا حسینعلی در ردّ برادر خود و اثبات حقانیت خودش است چنانکه درکتاب ایقان و کتاب اقدس که احکام مخترعه میرزا حسینعلی است که در آخر این فصل ذکر خواهد شد و حال صبح ازل موجود و مردم بسیار دارد و خود در جزیرهٔ قبرس از جملهٔ منفیهای عثمانی است بقول بهائیها نوشتجات و الواح بسیار دارند بنده از ایشان ندیدم چون در بغداد نیست از ترس بهائیها چه آنها را اگر فرصت یابند میکشند فرقه سیم بهائیها میباشند عمدهٔ فرقه مشهور بزرگ این فرقه است مردم او را جمال قدم جمال اقدس یا بهاء الله گویند و ظهور الله عزّ و جل دانند و اوّل لقب او ایشان بوده که مقصود از آن بعربی هو بموجب و رد صوفیان هوهو این فرقه علی محمد را نقطه اولی و نقطه عز و جل نام برند و میرزا حسینعلی را مظهر الحق واجب الوجود دانند بموجب ادعای خود چنانچه بعضی از الواح و آیات فارسی و عربی در منهاج ذکر شده و در آخر کتاب اقدس که احکام ایشان است ذکر خواهد شد تفصیل عقاید و احکام ایشان در این رساله نوشته شده ملاحظه شود و غیر از این هم از کتب و نوشتجات ایشان بسیار دیده ام مقدار کفایت نوشتم فرقه چهارم که حال تازه نزد بهائیها ناقضینشان نامند رئیس ایشان

تعداد فرق بابیه

میرزا محمد علی

میرزا محمد علی برادر عباس افندی عبد البهاء پسر میرزا حسینعلی است از قرار گفته خود بهائیها الخط بدیع دارد
و در حیوة پدر خود جمله نوشتجات میرزا حسینعلی را او باطراف مینوشت و مرداء بهاء وقتی که نظرشان
بخط آن می افتاد بسجده میرفتند و از پدر بغصن الاعظم ملقب بوده بعد از مردن پدر عباس افندی گفت
خلیفه پدر منم و محمد علی گفت من با هر دو شریکیم بازمنازعهای بسیار و بتکفیر یکدیگر تا امروز مشغول میباشند
و هر دو طرف مرداء و رسل و ارسال و مرسول دارند باطراف و بهائیها تابعان عبد البهاء گویند آن
کذاب است هر ظهوری را یک ضدی لازم است مثل فرعون و موسی و ابوجهل و محمد ص این است که
ابوجهل علی محمد کریمخان بوده و ابوجهل بهاء صبح ازل و ابوجهل عباس افندی حسن اکبر است یکی از بزرگان
تابع محمد علی که سابقا از فدویان بها بوده است حاجی موسی سیاح نام در بغداد دیدم چند مجلس با او
صحبت کرده متصل حرف میزد از هر باب مسلسل آیات و احادیث و اشعار و امثال دروغ و راست
باهم بافته نقل کند غالب از جغرافیا و اقالیم و ملوک و سیاحت ایران امم گفتگو کند و در این باب هرچه سؤال
کنی اگرندانند فوری جعل کرده تقریر کند و گفتگوی او را میزان کرده در صد هفتاد دروغ است و مکرر میگفت
در زیر آسمان من ثانی اثنین ندارم فقط محمد علی حسن اعظم را مدح کند پس میگفت عالم جمله موحد است
تا یک روز بر قفای خودم گفتم میخواهم دروغ گوئی این را بشما روشن کنم زرگران ده پدرم است
و یک چشمه آبی دارد که او را بدونامند آب گرمیست از زمین میجوشد مصلح بعضی امراض است و
ایام بهار از اطراف می آیند در آن آب شنا میکنند روزی که با آن کذاب صحبت میکردم در
اثنا گفتم یا شیخ در روسیه قفقاز بدو چه چیز بوده و که بوده این قدر او را مدح میکنند بی تأمل گفت
پادشاهی بوده عالمگیر از صقالبه که در دنیا یکی از سه پادشاهان بهفت اقلیم حکمران بدو اول آنها
بوده رفیقها خواستند بخندند خودداری کردند بعد گفتم یا شیخ زرگران کدام طایفه اند در روس که بسیار
شریف میشمارند گفت بلی زرگران عشیره و سلسله اشرف تر روی زمین بوده اند امپراطوران روس
امروز از آن دودمان است گفتم یا شیخ نسب من هم از زرگران است گفت نعم النسب رفقا بی
اختیار خندیدند من هم لطیفه در میان آورده خنده ها را گم کردم الحاصل معلوم شد هرچه سؤال کنی همانساعت
برای آن شاخ و برگی اختراع کرده وصف کند چنانچه زرگران که اسم دهیست در اطراف شیروان
و بدو آب گرمی است در همان ده و رؤسای این قوم هر کرا از ایشان دیدم باین سیرت و صفت بوده اند
الا بعضی از عوام کالانعام ایشان که عاجزند از این نوع بافندگیها الحاصل حال قصر و قبر میرزا حسینعلی در
دست تصرف محمد علی است و عباس افندی استخوان علی محمد را از طهران آورده در عکه مقام و بارگاه

ساخته زیارتگاه مرداء قرارداده مقابل برادرش امروز هریک مقام معلومی دارند و مبلغین و مروجین مخصوص مطلب دویم سبب پیشرفت کار میرزا حسینعلی این است اول طریق علی محمد را پیش گرفته غالب اوقات مشغول بنوشتجات شد بعنوان عرفان باقی و تجلی و فانی و عاشق و معشوق و این نوشته جات را با خط حسن بمرداو بنحو وحی سماوی انعام میداد و مردم بی بصیرت یا طالب ریاست بآن مغرور و مسرور شده جان و مالهای بسیار صرف کردند ثانی هرکه از آن اشخاص یک لوح خط حسن عربی یا فارسی بکلمات مهمل و مغلق عرفان بافی و خطابات عالی نموده باین مضمون که شما روح مقدس میباشید و اصل بحقیقت و عالم حسرت بشما ها خواهند برد و در هر عام زیارت خواهند کرد در حیوة یا بعد از ممات مثل مشاهد مشرفه انبیاء و اوصیاء و اولیاء بلکه شماها اکمل و اجل خواهید بود ثالث هرکه باو گرویده باو کلمات مغوی و مغرر بآنها خطاب کرده که بعض نفوس جامده بآن مایلند یا ضعیف المتزلزل مثل آنکه مردمان کثیر البضاعه و قلیل الدیانت مثل پسر حاجی میرزا هادی جواهری که شما حضرت موسی کلیم میباشی و آن دیگری شما حضرت خلیل و بدیگری حضرت مصطفی یا علی مرتضی یا مسیح آخر الزمان آن حمقاء باین کلمات لاطایل مغرور شده مثل الاولین رابع هرکه از آن اشخاص مرداء مرد یا کشته شد در حق آن لوحی نوشته که روح شما ملحق شد بحق و ملکوت آسمانها از برای تو زینت داده شده و صورت آن مکتوب را متعدد برای مرداء تقسیم نموده از برای تشویش دیگران خامس الواح عربی یا فارسی نوشت و زیبا نوشته بعنوان خطاب و تبلیغ بپادشاهان فرنگ و اسلام و صورت آن به نسخهای بسیار بمرداء ارسال داشته که بپادشاهان چنین و چنان نوشته ام و چنین و چنان خواهد شد ششم مرداء مخصوص حواشی و بطانه قرارداد باطراف فرستاد بالقاب و تعلیمات خواص آنها تدبیرها بکار برده با تزویرها مثل آنکه از بغداد مینوشتند بطهران که صد هزار در بغداد بابی شده و جان و مالها صرف میکنند کذلک از طهران به بغداد و از هند بایران و از ایران بجاهای دیگر مردم بدبخت عوام یا از امراء و ولات یا دیگران مشوش شده که اگر حق نبود این قدر خلق تابع او نمی شدند جزئی اسلامیت که داشتند رها کرده تابع این موهومات مبالغات عاشقانه هلاک شدند هفتم به بعضی اهل سواد قلیل عربی در سلک طلاب و علماء عاری از تقوی و توفیق طالب هوس و اسیر شهوت پول و انعامها داده مداح خود قرار داد مثل شعرای هرزمانی و اشعار و تلویحات بیان سحر نما بهار امدح نموده و براهین از آن مشاهده نقل نمودند و با دلهای واهی مردم دور از بصیرت را مغشوش کردند مثل میرزا ابوالفضل صاحب درر البهیه در مصر و غیره در بلدان مردم دیدند همچنان اشخاص دانشمندی عاشق آن شده شب و روز ورد زبان قرار داده گول خوردند و در این باب

کتابها نوشته درمیان مردم اسم بزرگ حاصل کرده وزرها بردند وسبب اغوای مردم عمدهٔ آن ظاهر
علمای متهتک بوده اند که حضرت امیر المؤمنین ع از آنها شکایت کرده اند قوله قصم ظهری اثنان عالم
متهتک وجاهل متنسک هشتم برای مردم احکام وحدود قرارداد موافق بمیل اهل طرب و عرفاء
گویا تشریع شریعت نموده بخواص سپرده که محل حاجت و احتجاج بآن مراجعه کرده عمل کنند ودر آن
حقوق قرار داده برای خود ومعلمین هر شهر وبیت المال را بیت العدل نام نهاده صندوق واردات
قرارداد چنانکه در کتاب اقدس احکام ذکر شده نهم درضمن جمیع نوشتجات خود بطلان برادر خود را بیان
کرده وخود را نقطه حقیقت بلکه واجب الوجود نمودار نمود که خدا در من است من در خدا واین زبان
وحی والهام الهی است هذا ونحوه دهم آنکه دراینمطلب ذکر شد از هر یکی یک نمونه با تفصیل و
ترتیب ذکر میشود بعد از ذکر کتاب احکام ایشان و کتاب احکام بالفاظ خودش تمام نقل میشود
من دون تعرض بزشت وزیبای آن چون متعلق است باحکام و فقه و تشریع و ناسخ شریعت
محمدی نامیده اند جواب واعتراض آن حواله بعلمای دین دار وخاشع لله است ولابد علما سلمهم الله
بعد از مطالعه واطلاع به تکلیف خود عمل خواهند کرد حوبا من قوله ص اذا ظهر البدعة فللعالم ان یظهر
علمه ومن لم یفعل فعلیه لعنة الله والسلام علی من اتبع الهدی هذا کتاب احکام میرزا حسینعلی
بها بابی المدفون بعکاء مطلقا ثم وهو هذا بسم الحاکم ما کان وما یکون اوّل ما کتب الله
علی العباد عرفان مشرق وحیه ومطلع امره الذی کان مقام نفسه فی عالم الامر والخلق من فاز به
قد فاز بکل الخیر والذی منع انه من اهل الضلال ولو یاتی بکل الاعمال اذا فزتم بهذا المقام الا
سنی والافق الاعلی ینبغی لکل نفس ان یتبع ما امر به من لدی المقصود لانهما معا لا یقبل
احدهما دون الآخر هذا ما حکم مطلع به الالهام ان الذین اولوا البصائر من الله یرون حدود
الله السبب الاعظم لنظم العالم وحفظ الامم والذین غفل انه همج رعاع انا امرناکم بکسر حدودات
النفس والهوی لا بما رقم من القلم الاعلی انه لروح الحیوان لمن فی الامکان قد ملعت بحور الکلمة والبیان
بما هاجت نسمة الرحمن ان اغتنموا یا اولی الالباب ان الذین نکثوا عهد الله فی اوامره ونکصوا
علی اعقابهم اولئک من اهل الضلال لدی الغنی المتعال یا ملاء الارض فاعلموا ان اوامری
سرج عنایتی بین عبادی ومفاتیح رحمتی لبریتی کذلک نزل الامر من سماء مشیة ربکم مالک الادیان
لو یجد احد حلاوة البیان الذی ظهر من فم مشیة الرحمن لینفق ما عنده ولو یکون خزائن الارض
کلها لیثبت امراً من اوامره المشرقة من افق العنایة والالطاف قل من حدودی یتضوع عرف قمیصی و

بها انتصبت اعلام النصر علی القنن والاتلال قد تکلم لسان قدرتی فی جبروت عظمتی مخاطباً
لبریتی ان اعملوا حدودی حباً لجمالی طوبی لحبیب وجد عرف المحبوب من هذه الکلمة التی
فاحت منها نفحات الفضل علی شأن لا توصف بالاذکار لعمری من شرب رحیق الانصاف
من ایادی الالطاف انه یطوف حول اوامری المشرقة من الافق الابداع لا تحسبن انا نزلنا
لکم الاحکام بل فتحنا ختم الرحیق المختوم باصابع القدرة والاقتدار یشهد بذلک ما نزل
من قلم الوحی تفکروا یا اولی الافکار قد کتب علیکم الصلوة تسع رکعات لله منزل الآیات
حین الزوال وفی البکور والآصال وعفونا عن عدة اخری امراً فی کتاب الله انه لهو الآمر
المقتدر المختار واذا اردتم الصلوة فولوا وجوهکم شطر الاقدس المقام المقدس الذی جعله
الله مطاف الملأ الاعلی ومقبل اهل مدائن البقاء ومصدر الامر لمن فی الارضین والسموات
عند غروب شمس الحقیقة والتبیان المقر الذی قدرناه لکم انه لهو العزیز العلام کل شیء
تحقق بامره المبرم اذا اشرقت من افق البیان شمس الاحکام لکل ان یتبعوه ولو بامر تنفطر
عنه سموات افئدة الادیان انه یفعل ما یشاء ولا یسئل عما یشاء وما حکم به المحبوب انه
محبوب ومالک الاختراع ان الذی وجد عرف الرحمن وعرف مطلع هذا البیان
انه یستقبل باعینه السهام لاثبات الاحکام بین الانام طوبی لمن اقبل وفاز بفصل الخطاب
قد فصلنا الصلوة فی ورقة الاخری طوبی لمن عمل بما امر به من لدن مالک الرقاب قد نزلت فی
صلوة المیت ستة تکبیرات من الله منزل الآیات والذی عنده علم القرائة له ان یقرء ما نزل
قبلها والا عفا الله عنه انه لهو العزیز الغفار لا یبطل الشعر صلوتکم ولا ما منع من الروح مثل
العظام وغیرها ان البسوا السمور کما تلبسون الخز والسنجاب وما دونها انه ما نهی فی الفرقان
ولکن اشتبه علی العلماء انه لهو العزیز العلام قد فرض علیکم الصلوة والصوم من اول البلوغ
امراً من لدی الله ربکم ورب آبائکم الاولین من کان فی نفسه ضعف من المرض او الهموم عفا الله عنه
فضلاً من عنده انه لهو الغفور الکریم قد اذن الله لکم السجود علی کل شیء طاهر ورفعنا عنه حکم
الحد فی الکتاب ان الله یعلم وانتم لا تعلمون من لم یجد الماء یذکر خمس مرات بسم الله الاطهر
الاطهر ثم یشرع فی العمل هذا ما حکم به مولی العالمین والبلدان التی طالت فیها اللیالی والایام
فلیصلین بالساعات والشاخص التی تحددت الاوقات انه لهو المبین الحکیم قد عفونا عنکم
صلوة الآیات ان ظهرت ان اذکروا الله بالعظمة والاقتدار انه لهو السمیع البصیر قولوا العظمة

فی صلوة البالغین

فی قبلتهم

فی صلوة المیت

فی صومهم

صلوة فیهم

فی صلوة الآیات

لیس فیهم صلوة الجماعة

لله رب ما یری و ما لایری رب العالمین کتب علیکم الصلوة فرادی قد رفع حکم الجماعة الا فی
صلوة المیت انه لهو الآمر الحکیم قد عفا الله عن النساء حین ما یجدن الدم الصوم و الصلوة
ولهن ان یتوضأن ویسبحن خمسا وتسعین مرة من زوال الی زوال سبحان الله ذی الطلعة والجمال هذا ما قدر
فی الکتاب ان انتم من العالمین ولکم ولهن فی الاسفار اذا نزلتم واسترحتم المقام الامن
مکان کل صلوة سجدة واحدة و اذکرن فیها سبحان الله ذی العظمة والاجلال والموهبة و
الافضال والذی عجز یقول سبحان الله انه یکفیه بالحق انه لهو الکافی الباقی الغفور الرحیم
و بعد اتمام السجود لکم ولهن ان تقعدوا علی هیکل التوحید وتقولوا ثمانیة عشر مرة سبحان
الله ذی الملک والملکوت کذلک یبین الله سبل الحق والهدی و انها انتهت الی سبیل واحد
هو هذا الصراط المستقیم ان اشکروا الله لهذا الفضل العظیم ان احمدوا الله بهذه الموهبة
التی احاطت السموات والارضین ان اذکروا الله بهذه الرحمة التی سبقت العالمین قل
قد جعل الله مفتاح الکنز حبی المکنون لو انتم تعرفون لولا المفتاح لکان مکنونا فی ازل
الآزال ان انتم توقنون قل هذا لمطلع الوحی و مشرق الاشراق الذی به اشرقت الآفاق
ان انتم تعلمون ان هذا لهو القضاء المثبت و به ثبت کل قضاء محتوم ان یا قلم الاعلی قل
یا ملأ الانشاء قد کتبنا علیکم الصیام فی ایام معدودات وجعلنا النیروز عیدا لکم بعد
اکمالها کذلک اضاءت شمس البیان من افق الکتاب من لدن مالک المبدء والمآب ان
اجعلوا الایام الزائدة عن الشهور قبل شهر الصیام انا جعلناها مظاهر الهاء بین اللیالی و
الایام لذا ما تحددت بحدود السنة والشهور ینبغی لاهل البهاء ان یطعموا فیها
انفسهم وذوی القربی ثم الفقراء والمساکین ویهللن ویکبرن ویسبحن ویمجدن ربهم بالفرح
والانبساط واذا تمت ایام الاعطاء قبل الامساک فلیدخلن فی الصیام کذلک حکم مولی
الانام لیس علی المسافر والمریض والحامل والمرضع من حرج عفا الله عنهم فضلا من عنده انه لهو
العزیز الوهاب تلک حدود الله التی رقمت من القلم الاعلی فی الزبر والالواح تمسکوا باوامر
الله واحکامه ولا تکونوا من الذین اخذوا اصول انفسهم ونبذوا اصول الله ورائهم بما اتبعوا
الظنون والاوهام کفوا انفسکم عن الاکل والشرب من الطلوع الی الافول ایاکم ان یمنعکم الهوی
عن هذا الفضل الذی قدر فی الکتاب قد کتب لمن دان بالله الدیان ان یغسل فی کل یوم یدیه
وجهه ثم یقعد مقبلا الی الله ویذکر خمسا و تسعین مرة الله ابهی کذلک حکم فاطر السماء اذا استوی

شهر صیامهم و ایام النیروز

علی اعراش الاسمآء بالعظمة والاقتدار کذلک نوصوا للصّلوة امراً من الله الواحد المختار قد حرم
علیکم القتل والزّنا ثم الغیبة والافتراء ان اجتنبوا عمّا نهیتم عنه فی الصّحائف والالواح قد قسمنا
المواریث علی عدد الذاء منها قدر لذراریکم من کتاب الطاء علی عدد المقت والازواج من
کتاب الحاء علی عدد التّاء والفاء والاباء من کتاب الزّاء علی عدد التّاء والکاف والامهات
من کتاب الواو علی عدد الرّفیع والاخوات من کتاب الهاء عدد الشّین والاخوات من کتاب
الدّال عدد الرّاء والمیم والمعلمین من کتاب الجیم عدد القاف والفاء کذلک حکم مبشری
الّذی یذکرنی فی اللّیالی والاسحار انا لمّا سمعنا ضجیج الذّریات فی الاصلاب زدنا ضعف ما لهم
ونقصنا عن الاخری انّه لهو المقتدر علی ما یشاء یفعل بسلطانه کیف اراد من مات ولم یکن
له ذریّة ترجع حقوقهم الی بیت العدل لیصرفوها امناء الرّحمن فی الایتام والارامل وما
ینتفع به جمهور النّاس لیشکروا ربّهم العزیز الغفّار والّذی له ذریّة ولم یکن ما دونها عمّا حدّد
فی الکتاب یرجع الثلثان ممّا ترکه الی الذریة والثلث الی بیت العدل کذلک حکم الغنی المتعال
بالعظمة والاجلال والّذی لم یکن له من یرثه وکان له ذو القربی من ابناء الاخ والاخت و
بناتهما فلهم الثلثان وللاعمام والاخوال والعمّات والخالات ومن بعدهم وبعدهنّ
لابنائهم وابنائهنّ وبناتهم وبناتهنّ والثلث یرجع الی مقر العدل امراً فی الکتاب من
لدی الله مالک الرّقاب ومن مات ولم یکن له احد من الذین نزلت اسمائهم من القلم
الاعلی ترجع الاموال کلها الی المقر المذکور لتصرف فیما اراد الله به انّه لهو المقتدر الامّار
وجعلنا الدار المسکونة والالبسة المخصوصة للذریة من الذکران دون الاناث والورّاث
انّه لهو المعطی الفیّاض انّ الذی مات فی ایّام والده وله ذریّة اولئک یرثون ما لابیهم
فی کتاب الله ان اقسموا بینهم بالعدل الخالص کذلک ماج بحر الکلام وقذف منه لئالی
الاحکام من لدن مالک الانام والّذی ترک ذریّة ضعافاً سلموا ما لهم الی امین لیتّجر لهم
الی ان یبلغ رشدهم او الی محل الشراکة ثم عینوا الامین حقاً فیما حصل من التجارة والاقتراف
کل ذلک بعد اداء حق الله والدیون لو کان علیه وتجهیز الاسباب للکفن والدفن و
حمل المیّت بالعزّة والاعتزاز کذلک حکم مالک المبدء والمآب قل هذا لهو العلم المکنون
الذی لن یتغیّر لانّه بدء بالطّاء المدلة علی الاسم المخزون الظّاهر الممتنع المنیع وما خصصناه
للذریات هذا من فضل الله علیهم لیشکروا ربهم الرّحمن الرّحیم تلک حدود الله لا تعتدوها

میراث الذریات

بیت العدل یعنی بیت المال

ما هواء انفسكم ان اتبعوا ما امرتم به من مطلع البيان والمخلصون يرون حدود الله ماء الحيوان
لاهل الاديان ومصباح الحكمة والفلاح لمن في الارضين والسموات قد كتب الله على
كل مدينة ان يجعلوا فيها بيت العدل ويجتمع فيها النفوس على عدد البهاء وان ازداد لا بأس
ويرون كانهم يدخلون محضر الله العلي الاعلى ويرون من لا يرى وينبغي لهم ان يكونوا
امناء الرحمن بين الامكان ووكلاء الله لمن على الارض كلها ويشاوروا في مصالح العباد
لوجه الله كما يشاورون في امورهم ويختارون ما هو المختار كذلك حكم ربكم العزيز الغفار
اياكم ان تدعوا ما هو المنصوص في اللوح اتقوا الله يا اولي الانظار ان يا ملأ الانشاء عمروا
بيوتا باكمل ما يمكن في الامكان باسم مالك الاديان في البلدان وزينوها بما ينبغي لها
لا بالصور والامثال ثم اذكروا فيها ربكم الرحمن بالروح والريحان الا بذكره تستنير
الصدور وتقر الابصار قد حكم الله لمن استطاع منكم حج البيت من دون النساء عفا الله
عنهن رحمة من عنده انه لهو المعطي الوهاب يا اهل البهاء قد وجب على كل واحد منكم
الاشتغال بامر من الامور من الصنايع والاقتراف وامثالها وجعلنا اشتغالكم بها
نفس العبادة لله الحق تفكروا يا قوم في رحمة الله والطافه ثم اشكروه في العشي والاشراق
لا تضيعوا اوقاتكم بالبطالة والكسالة ان اشتغلوا بما ينتفع به انفسكم وانفس غيركم
كذلك قضي الامر في هذا اللوح الذي لاحت من افقه شمس الحكمة والبيان ابغض الناس
عند الله من يقعد ويطلب تمسكوا بحبل الاسباب متوكلين على الله مسبب الاسباب
قد حرم عليكم تقبيل الايادي في الكتاب هذا ما نهيتم عنه من لدن ربكم العزيز الحكام
ليس لاحد ان يستغفر عند احد توبوا الى الله تلقاء انفسكم انه لهو الغافر المعطي العزيز
التواب يا عباد الرحمن قوموا على خدمة الامر على شان لا تأخذكم الاحزان من الذين كفروا
بمطلع الايات اذا جاء الوعد وظهر الموعود اختلف الناس وتمسك كل حزب بما عنده من
الظنون والاوهام من الناس من يقعد صف النعال طلبا لصدر الجلال قل من انت يا ايها
الغافل الغرار ومنهم من يدعي الباطن وباطن الباطن قل يا ايها الكذاب تالله ما عندك
انه من القشور تركناها لكم كما تترك العظام للكلاب تالله الحق لو يغسل احد ارجل من في
العالم ويعبد الله على الادغال والاشراجن والجبال والقنان والشناخيب وعند كل حجر وشجر
ومدر ولن يتضوع منه عرف رضائي لن يقبل ابدا هذا ما حكم مولى الانام كم من عبد اعتزل

اعضاء بيت العدل بايد ٩ نفس

تقبيل الايادي حرام است

بر بلد بد صحيح الاول

من خزائن الهند ومنع عن نفسه ما احل الله له وحمل الرّياضات والمشقّات ولم يذكر عند الله منزل الايات لا تحملوا الاعمال سبل الآمال ولا تحرموا انفسكم عن هذا المآل الذى كان امل المقرّبين فى الازل الآزال قل روح الاعمال هو رضائى وعلّق كلّ شئ بقبولى ان اقرؤا الالواح لتعرفنّ ما هو المقصود فى كتاب الله العزيز الوهّاب من فاز بحبّى حقّ له ان يقعد على سرير العقيان فى صدور الامكان والذى منع عنه لو يقعد على التراب انّه يستعيذ منه الى الله مالك الاديان من يدّعى قبل تمام الف سنة كاملة انّه كذّاب مفتر نسئل الله بان يؤيّده على الرّجوع ان تاب انّه لهو التوّاب وان اصرّ على ما قال يبعث عليه من لا يرحمه انّه الشديد العقاب من يؤوّل هذه الآية او يفسّرها بغير ما نزّل فى الظاهر انّه محروم من روح الله ورحمته التى سبقت العالمين خافوا الله ولا تتّبعوا ما عندكم من الاوهام ان اتّبعوا ما يأمركم به ربّكم العزيز الحكيم سوف يرتفع النّعاق من اكثر البلدان ان اجتنبوا يا قوم ولا تتّبعوا كلّ فاجر لئيم هذا ما اخبرناكم به اذ كنّا فى العراق وفى ارض السّرّ وفى هذا المنظر المنير يا اهل الارض اذا غربت شمس جمالى وسترت سماء هيكلى لا تضطربوا قوموا على نصرة امرى وارتفاع كلمتى بين العالمين انّا معكم فى كلّ الاحوال وننصركم بالحقّ انّا كنّا قادرين من عرفنى يقوم على خدمتى على شأن لا تقعده جنود السّموات والارضين انّ النّاس نيام لو انتبهوا سرعوا بالقلوب الى الله العليم الحكيم ونبذوا ما عندهم ولو كان كنوز الدّنيا كلّها ليذكرهم مولاهم بكلمة من عنده كذلك ينبّئكم من عنده علم الغيب فى لوح ما ظهر فى الامكان وما اطّلع به الّا نفسه المهيمنة على العالمين قد اخذهم سكر الهوى على شأن لا يرون مولى الورى الذى ارتفع نداؤه من كلّ الجهات لا اله الّا انا العزيز الحكيم قل لا تفرحوا بما ملكتموه فى العشىّ وفى الاشراق يملك غيركم كذلك يخبركم العليم الخبير قل هل رأيتم لما عندكم من قرار او وفاء لا ونفسى الرّحمن لو انتم من المنصفين تمرّ ايّام حياتكم كما تمرّ الرّياح ويطوى بساط عزّكم كما طوى بساط الاوّلين تفكّروا يا قوم اين ابائكم الماضية واين اعصاركم الخالية طوبى لايّام مضت بذكر الله وللاوقات صرفت فى ذكره الحكيم لعمرى لا تبقى عزّة العزّاء ولا زخارف الاغنياء ولا شوكة الاشقياء سيفنى الكلّ بكلمة من عنده انّه لهو المقتدر العزيز القدير لا ينفع النّاس ما عندهم من الأثاث وما ينفعهم غفلوا عنه سوف يستيقظون ولا يجدون ما فات عنهم فى ايّام ربّهم العزيز الحميد لو يعرفون ينفقون ما

عندهم لعمرکم اسمائهم لدی العرش الا انهم من المشتین من الناس من غرتهم العلوم وبها منع عن
اسمی القیوم واذا سمع صوت النعال من خلفه یری نفسه اکبر من نمرود قل این هو یا ایها المردود
انه لفی اسفل الجحیم قل یا معشر العلماء اما تسمعون صریر قلمی الاعلی و ما ترون هذه الشمس
المشرقة من افق الابهاء الی متی اعتکفتم علی اصنام اهوائکم دعوا الاوهام وتوجهوا الی الله مولاکم
القدیم قد رجع الاوقاف المختصة للخیرات الی الله مظهر الایات لیس لاحد ان یتصرف فیها
الا بعد اذن مطلع الوحی ومن بعده یرجع الحکم الی الاغصان ومن بعدهم الی بیت العدل ان
تحقق امره فی البلاد لیصرفوها فی البقاع المرتفعة فی هذا الامر وفیما امروا به من لدن مقتدر
قدیر والا ترجع الی اهل البهاء الذین لا یتکلمون الا بعد اذنه ولا یحکمون الا بما حکم الله فی
هذا اللوح اولئک اولیاء النصر بین السموات والارضین لیصرفوها فیما حدد فی الکتاب
من لدن عزیز کریم لا تجزعوا فی المصائب ولا تفرحوا ابتغوا امرا بین الامرین هو التذکر فی
تلک الحالة والتنبه علی ما یرد علیکم فی العاقبة کذلک ینبئکم العلیم الخبیر لا تحلقوا رؤسکم
قد زینها الله بالشعر وفی ذلک لایات لمن ینظر الی مقتضیات الطبیعة من لدن مالک
البریة انه لهو العزیز الحکیم ولا ینبغی ان تجاوز عن حد الاذان هذا ما حکم به مولی العالمین
قد کتب علی السارق النفی والحبس وفی الثالث فاجعلوا فی جبینه علامة یعرف بها لئلا
تقبله مدن الله ودیاره ایاکم ان تأخذکم الرأفة فی دین الله اعملوا ما امرتم به من لدن
مشفق رحیم انا ربیناکم بسیاط الحکمة والاحکام حفظا لانفسکم وارتفاعا لمقاماتکم
کما یربون الاباء ابنائهم لعمری لو تعرفون ما اردناکم من اوامرنا المقدسة لتفدون ارواحکم
لهذا الامر المقدس العزیز المنیع من اراد ان یستعمل اوانی الذهب والفضة لا باس علیه
ایاکم ان تنغمس ایادیکم فی الصحاف والصحان خذوا ما یکون اقرب الی اللطافة انه اراد ان
یریکم علی اداب اهل الرضوان فی ملکوته الممتنع المنیع تمسکوا باللطافة فی کل الاحوال لئلا تقع
العیون علی ما تکرهه انفسکم واهل الفردوس والذی تجاوز عنها یحبط عمله فی الحین وان کان
له عذر یعفو الله عنه انه لهو العزیز الکریم لیس لمطلع الامر شریک فی العصمة الکبری انه لمظهر
یفعل ما یشاء فی ملکوت الانشاء قد خص الله هذا المقام لنفسه وما قدر لاحد نصیب من هذا
الشأن العظیم المنیع هذا امر الله قد کان مستورا فی حجب الغیب اظهرناه فی هذا الظهور وبه خرقنا
حجاب الذین ما عرفوا حکم الکتاب وکانوا من الغافلین کتب علی کل اب تربیة ابنه وبنته بالعلم

دفع العلماء

احکام وقف

حکم السارق

تجویز استعمال ظروف الذهب والفضة

والخط ودونهما عمّا حدد فی اللّوح والّذی نزل ما امرهم فلا ضاء ان یأخذوا منهم ما یکون لا ربّما لتربیتهما ان کانا غنیّاً والّا یرجع الی بیت العدل انّا جعلناه ماوی الفقراء والمساکین انّ الّذی ربّی ابنا او ابناً من الابناء کانّه ربّی احد ابنائی علیه بهائی وعنایتی ورحمتی التی سبقت العالمین قد حکم الله لکلّ زانٍ وزانیة دیة مسلّمة الی بیت العدل وهی تسعة مثاقیل من الذّهب وان عاد مرّة اخری عودوا بضعف الجزاء هذا ما حکم به مالک الاسماء فی الاولی وفی الاخری قدّر لهما عذاب مهین من ابتلی بمعصیة فله ان یتوب ویرجع الی الله انّه یتوب یغفر لمن یشاء ولا یسئل عمّا شاء انّه لهو التّوّاب العزیز الحمید ایّاکم ان تمنعکم سبحات الجلال عن زلال هذا السّلسال خذوا اقداح الفلاح فی هذا الصّباح باسم فالق الاصباح ثمّ اشربوا بذکره العزیز البدیع انّا حللنا لکم اصغاء الاصوات والنّغمات ایّاکم ان یخرجکم الاصغاء عن شأن الادب والوقار افرحوا بفرح اسمی الاعظم الّذی به تولّهت الافئدة وانجذبت عقول المقرّبین انّا جعلناه مرقاة لعروج الارواح الی الافق الاعلی لا تجعلوه جناح النّفس والهوی انّی اعوذ ان تکونوا من الجاهلین قد رجعنا تلک الدّیات الی مقرّ العدل ونوصی رجاله بالعدل الخالص لیصرفوا ما اجتمع عندهم فیما امروا به من لدن علیم حکیم یا رجال العدل کونوا رعاة اغنام الله فی مملکته ان احفظوهم عن الذّئاب الّذین ظهروا بالاثواب کما تحفظون ابنائکم کذلک ینصحکم النّاصح الامین اذا اختلفتم فی امر فارجعوه الی الله ما دامت الشّمس مشرقة من افق هذا السّماء واذا غربت ارجعوا الی ما نزل من عنده انّه لیکفی العالمین قل یا قوم لا یأخذکم الاضطراب اذا غاب ملکوت ظهوری وسکنت امواج بحر بیانی انّ فی ظهوری لحکمة وفی غیبتی حکمة اخری ما اطّلع بها الّا الله الفرد الخبیر ونریکم من افقی الابهی وننصر من قام علی نصرة امری بجنود من ملأ الاعلی وقبیل من الملائکة المقرّبین یا ملأ الارض تالله الحقّ قد انفجرت من الاحجار انهار العذبة بما اخذها حلاوة بیان ربّکم المختار وانتم من الغافلین دعوا ما عندکم ثمّ طیروا بقوادم الانقطاع فوق الابداع کذلک یأمرکم مالک الاختراع الّذی بحرکة قلمه انقلب من فی العالمین هل تعرفون من ایّ افق یأتیکم ربّکم الابهی وهل علمتم من ایّ قلم یأمرکم مالک الاسماء لا وعمری لو عرفتم لترکتم الدّنیا مقبلین بالقلوب الی شطر المحبوب واخذکم اهتزاز الکلمة علی شأن یهتزّ منه العالم الاکبر وکیف هذا العالم الصّغیر کذلک هطلت من سماء عنایتی امطار مکرمتی فضلاً من عندی لتکوننّ من

فی تربیة الاولاد
حکم زنی و زانیه
سماع الغنی
مباح
احکام دیات

واحكام الضيافة في كل شهر

السّاكرين واما الشجاج والضّرب تختلف احكامها باختلاف مقاديرها وحكم الدّيان لكل
مقدار دية معينة انه لهو الحاكم العزيز المنيع لو نشاء نفصّلها بالحق وعداً من عندنا انّه لهو
الموفي العليم قد رقم عليكم الضّيافة في كل شهر مرة واحدة ولو بالماء انّ الله اراد ان يؤلف
بين القلوب ولو باسباب السّموات والارضين اياكم ان تفرقكم سئونات النّفس والهوى
كونوا كالاصابع في اليد والاركان في البدن كذلك يعظكم قلم الوحي ان انتم من الموقنين
فانظروا في رحمة الله والطافه انه يامركم بما ينفعكم بعد الذي كان غنيّا عن العالمين لن تضرنا
سيئاتكم كما لا تنفعنا حسناتكم انما ندعوكم لوجه الله يشهد بذلك كل عالم بصير اذا ارسلتم

حكم صيد

الجوارح على الصّيد اذكروا الله اذاً يحل ما امسكن لكم ولو تجدونه ميتاً انه لهو العليم الخبير اياكم
ان تسرفوا في ذلك كونوا على صراط العدل والانصاف في كل الامور كذلك يامركم مطلع الظهور
ان انتم من العارفين انّ الله قد امركم بالمودة في القربى وما قدر لهم حقاً في اموال النّاس

حكم قصاص

انه لهو الغني عن العالمين من احرق بيتاً متعمداً فاحرقوه ومن قتل نفساً عامداً فاقتلوه خذوا
سنن الله بايدي القدرة والاقتدار ثم اتركوا سنن الجاهلين وان تحكموا لهما حبساً ابدياً لا
بأس عليكم في الكتاب انه لهو الحاكم على ما يريد قد كتب الله عليكم النكاح اياكم ان تجاوزوا عن
الاثنين والذي اقتنع بواحدة من الاماء استراحت نفسه ونفسها ومن اتخذ بكراً لخدمته لا بأس
عليه كذلك كان الامر من قلم الوحي بالحق مرقوماً تزوجوا يا قوم ليظهر منكم من يذكرني بين عبادي
هذا من امري عليكم اتخذوه لانفسكم معيناً يا ملأ الانشاء لا تتبعوا انفسكم انها لامّارة بالبغي و
الفحشاء اتبعوا مالك الاشياء الذي يامركم بالبر والتقوى انه كان عن العالمين غنياً اياكم
ان تفسدوا في الارض بعد اصلاحها ومن افسد انه ليس منا ونحن برءاء كذلك كان الامر من سماء
الوحي بالحق مشهوداً انه قد حدد في البيان برضاء الطّرفين انا لما اردنا المحبّة والوداد واتحاد

حكم مهر وجهاز

العباد لذا علقناه باذن الابوين بعدهما لئلا تقع بينهم الضغينة والبغضاء ولنا فيه مآرب
اخرى وكذلك كان امراً مقضياً لا يحقق الصهار الا بالامهار قد قدر للمدن تسعة عشر مثقالاً
من الذّهب الابريز وللقرى من الفضة ومن اراد الزّيادة حرم عليه ان يتجاوز عن خمسة وتسعين
مثقالاً كذلك كان الامر بالعز مسطوراً والذي اقتنع بالدّرجة الاولى خير له في الكتاب انه يغني
من يشاء باسباب السّموات والارض وكان الله على كل شيء قديراً قد كتب الله لكل عبد اراد
الخروج من وطنه ان يجعل ميقاتاً لصاحبته في اي مدة اراد ان اتى ووفى بالوعد انه اتبع امر

مولاه وکان من المحسنین من قلم الامر مکتوبا وان اعتذر بالعذر حقیقی فلها ان تخبر قرینة و یکون فی غایة الجهد للرجوع الیها و ان مات الامران فلها ان تربص تسعة عشر معدود ات و بعد اکمالها لا بأس علیها فی اختیار الزوج و ان صبرت انه یحب الصابرات و الصابرین ان اعملوا اوامری ولا تتبعوا کل شرک کان فی اللوح اثیما و ان اتی الخبر حین تربصها لها ان تاخذ المعروف انه اراد الاصلاح بین العباد و الاماء ایاکم ان ترتکبوا ما یحدث به العناد بینکم کذلک قضی الامر کان الوعد ماتیا و ان اتاها خبر الموت و القتل و ثبت او بالاسباع او بالعدلین لها ان تلبث فی البیت اذا انقضت اشهر معدودات لها الاختیار فیما تختار هذا ما حکم به من کان علی الامر قویا و ان حدث بینهما کدورة او کره لیس له ان یطلقها و له ان یصبر سنة کاملة لعل یسطع بینهما رائحة المحبة و ان کملت و ما فاحت فلا بأس فی الطلاق انه کان علی کل شیء حکیما قد نهاکم الله عما عملتم بعد الطلاق ثلاث فضلا من عنده لتکونن من الشاکرین فی اللوح مذکورا والذی طلق له الاختیار فی المرجوع بعد انقضاء کل شهر بالمودة و الرضا ما لم تستحصن و اذا استحصنت تحقق الفصل بوصل اخر و قضی الامر الا بعد امر مبین کذلک کان الامر من مطلع الجمال فی لوح الجلال بالاجلال منزولا والذی سافر و سافرت معه ثم حدث بینهما الاختلاف فله ان یؤتیها نفقة سنة کاملة و یرجعها الی المقر الذی خرجت عنه او یسلمها بید امین و ما تحتاج به فی السبیل لیبلغها الی محلها ان ربک یحکم کیف یشاء بسلطان کان علی العالمین محیط والتی طلقت بما ثبت علیها منکر لا نفقة لها ایام تربصها کذلک کان نیر الامر من افق العدل مشهودا ان الله احب الوصل و الوفاق و البغض الفصل و الطلاق عاشروا یا قوم بالروح والریحان لعمری سیعبین من فی الامکان و ما یبقی هو العمل الطیب کان الله علی ما اقول شهید یا عبادی اصلحوا ذات بینکم ثم استمعوا ما ینصحکم به القلم الاعلی ولا تتبعوا احبار اتسفی ایاکم ان تغرنکم الدنیا کما غرت قوما قبلکم ان اتبعوا احدود الله و سننه ثم اسلکوا هذا الصراط الذی کان بالحق ممدودا ان الذین نبذوا البغی و الغوی و اتخذوا التقوی اولئک من خیرة الخلق لدی الحق یذکرهم الملاء الاعلی و اهل هذا المقام الذی باسم الله مرفوعا قد حرم علیکم بیع الاماء والغلمان لیس لعبد ان یشتری عبدا نهیا فی لوح الله کذلک کان الامر من قلم العدل بالفضل مسطورا و لیس لاحد ان یفتخر علی احد کل ارقاء و ادلاء علی انه لا اله الا هو انه کان علی کل شیء علیما زینوا انفسکم بطراز الاعمال والذی فاز بالعمل فی رضائه انه من اهل البهاء و قد کان لدی

بیع العبید

و الاماء حرام

العرش مذکورا ان انصروا مالک البریة بالاعمال الحسنة ثم بالحکمة والبیان کذلک امرتم فی
اکثر الالواح من لدی الرحمن انه کان علی ما اقول علیما لا یعترض احد احدا ولا تقتل نفس
نفسا هذا ما نهیتم عنه فی کتاب کان فی سرادق العز مستورا اتقتلون من احیاه الله
روح من عنده ان هذا خطاء قد کان لدی العرش کبیرا اتقوا الله ولا تخربوا ما بناه الله بایادی
الظلم والطغیان ثم اتخذوا الی الحق سبیلا اذا ظهرت جنود العرفان برایات البیان انهزمت
قبائل الادیان الا من اراد ان کوثر الحیوان فی رضوان کان من نفس السبحان موجودا قد حکم الله
بالطهارة علی ماء النطفة رحمة من عنده علی البریة ان اشکروا بالروح والریحان ولا تتبعوا من
کان من مطلع القرب بعیدا قوموا علی خدمة الامر فی کل الاحوال انه یؤیدکم بسلطان کان
علی العالمین محیطا تمسکوا بحبل الالطاف علی شان لا یری من ثیابکم اثار الاوساخ هذا
ما حکم به من کان الطف من کل لطیف والذی له عذر لا باس علیه انه لهو الغفور الرحیم
طهروا کل مکروه بالماء الذی لم یتغیر بالثلاث ایاکم ان تستعملوا الماء الذی تغیر بالهواء
او بشیء اخر کونوا عنصر اللطافة بین البریة هذا ما اراد لکم مولاکم العزیز الحکیم وکذلک
رفع الله حکم دون الطهارة عن کل الاشیاء وعن ملل الاخری موهبة من الله انه لهو
الغفور الکریم قد انغمست الاشیاء فی بحر الطهارة فی اول الرضوان اذ تجلینا علی من فی
الامکان باسمائنا الحسنی وصفاتنا العلیا هذا من فضلی الذی احاط العالمین لتعاشروا
مع الادیان وتبلغوا امر ربکم الرحمن هذا لاکلیل الاعمال لو انتم من العارفین وحکم باللطافة
الکبری وتغسیل ما تغبر من الغبار وکیف الاوساخ المنجمدة ودونها اتقوا الله وکونوا من
المطهرین والذی یری فی کسائه وسخ انه لا تصعد دعائه الی الله ویجتنب عنه ملأ عالون
ان استعملوا ماء الورد ثم عطر الخالص هذا ما احبه الله من الاول الذی لا اول له لیتضوع
منکم ما اراد ربکم العزیز الحکیم قد عفا الله عنکم ما نزل فی البیان من محو الکتب واذناکم بان
تقرءوا من العلوم ما ینفعکم لا ما ینتهی الی المجادلة فی الکلام هذا خیر لکم ان انتم من العارفین
ان یا معشر الملوک قد اتی المالک والملک لله المهیمن القیوم ان لا تعبدوا الا الله وتوجهوا
بقلوب نوراء الی وجه ربکم مالک الاسماء هذا امر لا یعادله ما عندکم ان انتم تعرفون
انا نریکم تفرحون بما جمعتموه لغیرکم وتمنعون انفسکم من العوالم التی لم یحصها الا اللوح
المحفوظ قد شغلتکم الاموال عن المآل هذا لا ینبغی لکم ان انتم تعلمون طهروا قلوبکم عن ذفر

الشیعین ... النبی

الدنيا مسرعين الى الملكوت ربكم فاطر الارض والسماء الذى به ظهرت الزلازل وناحت القبائل
الا من نبذ الورى اخذ ما امر به فى لوح مكنون هذا يوم فيه فاز الكليم بانوار القديم
وشرب زلال الوصال من هذا القدح الذى به سجرت البحور قل تالله الحق ان الطور يطوف
حول مطلع الظهور والروح ينادى من الملكوت هلموا وتعالوا يا ابناء الغرور هذا يوم فيه
سرع كوم الله شوقا للقائه وصاح العيون قد اتى الوعد وظهر ما هو المكتوب فى الواح الله
المتعال العزيز المحبوب ان يا معشر الملوك قد نزل الناس فى المنظر الانور وظهر كل امر مستتر من
لدن مالك القدر الذى به فرضت الساعة وانشق القمر وفصل كل امر محتوم يا معشر الملوك
انتم المملوك قد ظهر المالك باحسن الطراز ويدعوكم الى نفسه المهيمن القيوم اياكم ان يمنعكم
الغرور عن شرف الظهور او يحجبكم الدنيا عن فاطر السماء قوموا على خدمة المقصود الذى
خلقكم بكلمة من عنده وجعلكم مظاهر القدرة لما كان وما يكون تالله لا نريد ان نتصرف
فى ممالككم بل جئنا لتصرف القلوب انها لمنظر البهاء يشهد بذلك ملكوت الاسماء ان
انتم تفقهون والذى اتبع مولاه انه اعرض عن الدنيا كلها وهذا المقام المحمود دعوا البيوت
ثم اقبلوا الى المكنون هذا ما ينفعكم فى الاخرة والاولى يشهد بذلك مالك الجبروت ان
انتم تعلمون طوبى لملك قام على نصرة امرى فى مملكتى وانقطع عن سوائى انه من اصحاب السفينة
الحمراء التى جعلها الله لاهل البهاء ينبغى لكل ان يعزروه ويوقروه وينصروه ليفتح المدن
بمفاتيح اسمى المهيمن على من فى ممالك الغيب والشهود انه بمنزلة البصر للبشر والغرة الغراء لجبين
الانشاء وراس الكرم لجسد العالم انصروه يا اهل البهاء بالاموال والنفوس ان يا ملك النمسا
كان مطلع نور الاحدية فى سجن عكاء اذا قصدت المسجد الاقصى مررت وما سئلت عنه
بعد الذى به رفع كل بيت وفتح كل باب منيف قد جعلناه مقبل العالم لذكرى وانت نبذت
المذكور اذ ظهر بملكوت الله ربك ورب العالمين كنا معك فى كل الاحوال ووجدناك
متمسكا بالضريح غافلا عن الاصل ان ربك على ما نقول شهيد قد اخذتنا الاحزان بما
رأيناك تدور لاسمنا ولا تعرفنا امام وجهك ان افتح البصر لتنظر هذا المنظر
الكريم وتعرف من تدعوه فى الليالى والايام وترى النور المشرق من هذا الافق اللميع قل
يا ملك برلين ان استمع ندائى من هذا الهيكل المبين انه لا اله الا انا الباقى الفرد القديم
اياك ان يمنعك الغرور عن مطلع الظهور او يحجبك الهوى عن مالك العرش والثرى كذلك

خطاب بملك النمسا

خطاب بملك برلين

نصحك ملم الاعلى انه لهو الفضل الكريم ان اذكر من كان اعظم منك شانا واكبر منك مقاما ان هو وما عنده ان انه ولا تكن من مراقد بن انه نبذ لوح الله من درائه اذا خبرناه بما ورد علينا من جنود الظالمين لما اخذته الذلة من كل الجهاد الى ان رجع الى التراب بخسران عظيم ان يا ملك تفكر فيه وفي امثالك الذين سخروا البلاد وحكموا على العباد قد انزلهم الرحمن من القصور الى القبور ان اعتبر وكن من المتذكرين انا ما اردنا منكم شيئا انما ننصحكم لوجه الله ونصبر كما صبرنا بما ورد علينا منكم يا معشر السلاطين ان يا ملوك افريقيا ورؤساء الجمهور فيها ان تسمعوا ما تغني به الورقاء على غصن البقاء انه لا اله انا الباقي الغفور الكريم زينوا هيكل الملك بطراز العدل والتقى وراسه باكليل الذكر ربكم فاطر السماء كذلك يامركم مطلع الاسماء من لدن عليم حكيم قد ظهر الموعود في هذا المقام المحمود الذي به ابتسم ثغر الوجود من غيب الشهود ان اغتنموا يوم الله ان لقائه خير لكم عما تطلع الشمس عليها ان انتم من العارفين ان يا معشر الامراء ان استمعن ما ارتفع من مطلع الكبرياء انه لا اله الا انا الناطق العليم ان اجبروا الكسير بايادي العدل وكسروا الصحيح او ظالم بسياط اوامر ربكم المقصين الحكيم ان يا معشر الروم نسمع بينكم صوت البوم اخذكم سكر الهوى ام كنتم من الغافلين يا ايها النقطة الواقعة في شاطئ البحرين قد استقرت عليك كرسي الظلم واشتعلت فيك نار البغضاء على شان ناح البهاء الملأ الاعلى والذين يطوفون حول الكرسي الرفيع ترى فيك الجاهل يحكم على العاقل والظلام يفتخر على النور وانك في غرور مبين اغرتك زينتك الظاهرة سوف تفنى ورب البرية وتنوح البنات والارامل وما فيك من القبائل كذلك ينبئك العليم الخبير ان يا شواطئ النهر قد اراك مطلات بالدماء بما سل عليك سيوف الجزاء ولك مرة اخرى ونسمع حنين البرلين ولو انها اليوم على عز مبين ان يا ارض الطاء لا تحزني من شيء قد جعلك الله مطلع فرح العالمين لو نشاء ساراك سريرك الذي يحكم بالعدل ويجمع اغنام الله التي تفرقت من الذئاب انه يواجه اهل البهاء بالفرح والانبساط الا انه من جوهر الخلق لدى الحق عليه بهاء الله وبهاء من في ملكوت الامر في كل حين ان افرحي بما جعلك الله افق النور بما ولد فيك مطلع الظهور وسميت بهذا الاسم الذي به لاح نير الفضل واشرقت السموات والارضون سوف تنقلب فيك الامور ويحكم عليك جمهور الناس ان ربك لهو العليم المحيط ان اطمئني بفضل ربك انه لا تنقطع عنك لحظات الالطاف سوف

يأخذك الاطمينان بعد الاضطراب كذلك قضى الامر في كتاب بديع ان يا ارض الخاء فلك
صوت الرجال في ذكر ربك الغني المتعال طوبى ليوم فيه تنصب رايات الاسماء في ملكوت الانشا
باسمي الابهى اذا يفرحن المخلصون بنصر الله وينوحن المشركون ليس لاحد ان يتعرض الذين
يحكمون على العباد دعوا لهم ما عندهم وتوجهوا الى القلوب ان يا بحر الاعظم رش على الامم ما
امرت به من لدن مالك القدم وزين هياكل الانام بطراز الاحكام التي بها تفرح القلوب و
تقر العيون والذي يملك مائة مثقال الذهب فتسعة عشر مثقالا لله فاطر الارض والسماء
اياكم يا قوم ان تمنعوا انفسكم من هذا الفضل العظيم قد امرناكم بهذا بعد الذي كنا غنيا
عنكم وعن كل من في السموات والارضين ان في ذلك لحكم ومصالح لم يحط بها علم احد الا
الله العالم الخبير قل بذلك اراد تطهير اموالكم وتقربكم الى مقامات لا يدركها الا من شاء
انه لهو الفضال العزيز الكريم يا قوم لا تخونوا في حقوق الله ولا تتصرفوا فيها الا بعد اذنه
كذلك قضى الامر في الالواح وفي هذا اللوح المنيع من خان الله يخان بالعدل والذي
عمل بما امر ينزل عليه البركة من سماء عطاء ربه الفياض المعطي الباذل القديم انه اراد الله
ما لا تعرفونه اليوم سوف يعرفه القوم اذا طارت الارواح وطويت زرابي الافراح كذلك
يذكركم من عنده لوح حفيظ قد حضر لدى العرش عرائض شتى من الذين امنوا وسئلوا فيها
الله رب ما يرى وما لا يرى رب العالمين لذا نزلنا اللوح وزيناه بطراز الامر لعل الناس
باحكام ربهم يعملون وكذلك سئلنا من قبل في سنين متواليات وامسكنا القلم حكمة من
لدنا الى ان حضرت كتب من انفس معدودات في تلك الايام لذا اجبناهم بالحق بما تحيي به القلوب
قل يا معشر العلماء لا تزنوا كتاب الله بما عندكم من القواعد والعلوم انه لقسطاس الحق بين
الخلق قد يوزن ما عند الامم بهذا القسطاس الاعظم وانه بنفسه لو انتم تعلمون تبكي عليكم
عين عنايتي لانكم ما عرفتم الذي دعوتموه في العشي والاشراق وفي كل اصيل وبكور توجهوا يا
قوم بوجوه بيضاء وقلوب نوراء الى البقعة المباركة الحمراء التي فيها تنادي سدرة المنتهى
انه لا اله الا انا المهيمن القيوم يا معشر العلماء هل يقدر احد منكم ان يستن معي في ميدان
المكاشفة والعرفان او يجول في مضمار الحكمة والتبيان لا وربي الرحمن كل من عليها فان وهذا وجه
ربكم العزيز المحبوب يا قوم انا قدرنا العلوم لعرفان المعلوم وانتم احتجبتم بها عن مشرقها الذي
به ظهر كل امر مكنون لو عرفتم الافق الذي منه اشرقت شمس الكلام لنبذتم الانام وما عندهم

حكم ربع الذهب

نداء العلماء ان يزنوا بالميزان

واقبلتم الی المقام المحمود قل هذه الاسماء التی فیها کتب ام الکتاب لو انتم تعقلون هذا لهو
الذی به صاحت الصخرة ونادت السدرة علی الطور المرتفع علی الارض المبارکة الملک لله الملک
العزیز الودود انا ما دخلنا المدارس و ما طالعنا المباحث ان استمعوا ما یدعوکم به هذا الامی
الی الله الابدی انه خیر لکم مما کنز فی الارض ان انتم تفقهون ان الذی یأول ما نزل من
سماء الوحی و یخرجه عن الظاهر انه ممن حرق کلمة الله العلیا وکان من الاخسرین فی کتاب
مبین قد کتب علیکم تقلیم الاظفار والدخول فی ماء یحیط هیاکلکم فی اسبوع و تنظیف
ابدانکم بما استعملتموه من قبل ایاکم ان تمنعکم الغفلة عما امرتم به من لدن عزیز عظیم
ان ادخلوا ماء بکرا والمستعمل منه لا یجوز الدخول فیه ایاکم ان تقربوا خزائن حمامات العجم
من قصدها وجد رائحتها المنتنة قبل وروده فیها تجنبوا یا قوم ولا تکونن من الصاغرین
انه یشبه بالصدید والغسلین ان انتم من العارفین وکذلک حیاضهم المنتنة اترکوها
وکونوا من المقدسین انا اردنا ان نراکم مظاهر الفردوس فی الارض لیتفرج منکم ما یفرح
به افئدة المقربین والذی یصب علیه الماء و یغسل به بدنه خیر له و یکفیه عن الدخول انه اراد
ان یسهل علیکم الامور فضلا من عنده لتکونن من الشاکرین قد حرم علیکم ازواج آبائکم انا
نستحیی ان نذکر حکم الغلمان اتقوا الرحمن یا ملأ الامکان ولا ترتکبوا ما نهیتم عنه فی
اللوح ولا تکونوا فی هیماء الشهوات لمن الهائمین لیس لاحد ان یحرک لسانه امام الناس اذ
یمشی فی الطرق والاسواق بل ینبغی لمن اراد الذکر ان یذکر فی مقام بنی لذکر الله او فی بیته
هذا اقرب بالخلوص والتقوی کذلک اشرقت شمس الحکم من افق البیان طوبی للعاملین
قد فرض لکل نفس کتاب الوصیة وله ان یزین راسه بالاسم الاعظم و یعترف فیه بوحدانیة
الله فی مطلع ظهوره و یذکر فیه ما اراد من المعروف لیشهد له فی عوالم الامر والخلق و یکون
له کنزا عند ربه الحافظ الامین قد انتهت الاعیاد الی العیدین الاعظمین اما الاول ایام
فیها تجلی الرحمن علی من فی الامکان باسمائه الحسنی و صفاته العلیا والاخر یوم بعثنا من بشر
الناس بهذا الاسم الذی به قامت الاموات و حشر من فی السموات والارضین والاخرین
فی یومین کذلک قضی الامر من مقتض علیم طوبی لمن فاز بالیوم الاول من شهر البهاء الذی
جعله الله لهذا الاسم العظیم طوبی لمن یظهر فیه نعمة الله علی نفسه انه ممن اظهر شکر الله
بفعله المدل علی فضله الذی احاط العالمین قل انه لصدر الشهور و مبدئها وفیه تمر نفحة

هذا الملعون یدعی انه ما قرأ الدرس فکأنه امی

حکم الغسل و تقلیم الاظفار

حکم الوصیة

نص الاعیاد علی العیدین

الحیوة علی الممکنات طوبی لمن ادرکه بالمروّح والریحان نشهد انّه من الفائزین قل انّ العید الاعظم لسلطان الاعیاد ان اذکروا یا قوم نعمة الله علیکم اذ کنتم رقداء ایقظکم من نسمات الوحی وعرفکم سبیله الواضح المستقیم اذا مرضتم ان ارجعوا الی الحذاق من الاطباء انا ما رفعنا الاسباب بل اثبتناها من هذا القلم الذی جعله الله مطلع امره المشرق المنیر کتب الله علی کل نفس ان یحضر لدی العرش بما عنده مما لا عدل له انا عفونا عن ذلک فضلاً من لدنا انّه لهو المعطی الکریم طوبی لمن توجه الی مشرق الاذکار فی الاسحار ذاکراً متذکراً مستغفراً واذا دخل یقعد صامتاً لاصغاء آیات الله الملک العزیز الحمید قل مشرق الاذکار انّه کل بیت بنی لذکری فی المدن والقری کذلک سمّی لدی العرش ان انتم من العارفین والذین یتلون آیات الرحمن باحسن الالحان اولئک یدرکون منها ما لا یعادله ملکوت ملک السموات والارضین وبها یجدون عرف عوالمی التی لا یعرفها الیوم الا من اوتی البصر من هذا المنظر الکریم قل انها تجذب القلوب الصافیة الی العوالم الروحانیة التی لا تعبر بالعبارة ولا تشار بالاشارة طوبی للسامعین ان انصروا یا قوم اصفیائی الذین قاموا علی ذکری بین خلقی وارتفاع کلمتی فی مملکتی اولئک انجم سماء عنایتی ومصابیح هدایتی للخلائق اجمعین والذی یتکلم بغیر ما نزل فی الواحی انّه لیس منی ایاکم ان تتبعوا کل مدع اثیم قد زینت الالواح بطراز ختم فالق الاصباح الذی ینطق بین السموات والارضین تمسکوا بالعروة الوثقی وحبل امری المحکم المتین قد اذن الله لمن اراد ان یتعلم الالسن المختلفة لیبلغ امر الله شرق الارض وغربها ویذکره بین الدول والملل علی شأن تنجذب به الافئدة ویحیی به کل عظم رمیم لیس للعاقل ان یشرب ما یذهب به العقل وله ان یعمل ما ینبغی للانسان لا ما یرتکبه کل غافل مریب زیّنوا رؤسکم باکلیل الامانة والوفاء وقلوبکم برداء التقوی والسنکم بالصدق الخالص وهیاکلکم بطراز الآداب کل ذلک من سجیة الانسان لو انتم من المتفرسین یا اهل البهاء تمسکوا بحبل العبودیة لله الحق بها تظهر مقاماتکم وتثبت اسمائکم وترفع مراتبکم واذکارکم فی لوح حفیظ ایاکم ان یمنعکم من علی الارض عن هذا المقام العزیز الرفیع قد وصّیناکم بها فی اکثر فی هذا اللوح الذی لاح من افقه نیّر احکام ربکم المقتدر الحکیم اذا غیض بحر الوصال وقضی کتاب المبدء فی المآل توجهوا الی من اراده الله الذی انشعب من هذا الاصل القدیم فانظروا الی الناس وقلة عقولهم یطلبون ما یضرهم ویترکون ما ینفعهم الا انهم من الهائمین

هذا الملعون یدعی علی انه ما قرأ الدرس وقرأت اباب

واقبلتم الی المقام المحمود قل هذه الاسماء التی فیها کنز ام الکتاب لو انتم تعقلون هذا لهو
الذی به صاحب الصخرة ونادت السدرة علی الطور المرتفع علی الارض المبارکة الملک لله الملک
العزیز الودود اما ما دخلنا المدارس وما طالعنا المباحث ان استمعوا ما یدعوکم به هذا الامی
الی الله الابدی انه خیر لکم اما کنزتم فی الارض ان انتم تفقهون ان الذی یاول ما نزل من
سماء الوحی ویخرجه عن الظاهر انه ممن حرق کلمة الله العلیا وکان من الاخسرین فی کتاب
مبین قد کتب علیکم تقلیم الاظفار والدخول فی ماء یحیط هیاکلکم فی اسبوع وتنظیف
ابدانکم بما استعملتموه من قبل ایاکم ان تمنعکم الغفلة عما امرتم به من لدن عزیز عظیم
ان ادخلوا ماء بکرا والمستعمل منه لا یجوز الدخول فیه ایاکم ان تقربوا خزائن حمامات العجم
من قصدها وجد رائحتها المنتنة قبل وروده فیها تجنبوا یا قوم ولا تکونن من الصاغرین
انه یشبه بالصدید والغسلین ان انتم من العارفین وکذلک حیاضهم المنتنة اترکوها
وکونوا من المقدسین انا اردنا ان نراکم مظاهر الفردوس فی الارض لیتفرح منکم ما یفرح
به افئدة المقربین والذی یصب علیه الماء ویغسل به بدنه خیر له ویکفیه عن الدخول انه اراد
ان یسهل علیکم الامور فضلا من عنده لتکونن من الشاکرین قد حرم علیکم ازواج ابائکم انا
نستحیی ان نذکر حکم الغلمان اتقوا الرحمن یا ملاء الامکان ولا ترتکبوا ما نهیتم عنه فی
اللوح ولا تکونوا فی هیماء الشهوات لمن الهائمین لیس لاحد ان یحرک لسانه امام الناس اذ
یمشی فی الطرق والاسواق بل ینبغی لمن اراد الذکر ان یذکر فی مقام بنی لذکر الله او فی بیته
هذا اقرب بالخلوص والتقوی کذلک اشرقت شمس الحکم من افق البیان طوبی للعاملین
قد فرض لکل نفس کتاب الوصیة وله ان یزین راسه بالاسم الاعظم ویعترف فیه بوحدانیة
الله فی مطلع ظهوره ویذکر فیه ما اراد من المعروف لیشهد له فی عوالم الامر والخلق ویکون
له کنزا عند ربه الحافظ الامین قد انتهت الاعیاد الی العیدین الاعظمین اما الاول ایام
فیها تجلی الرحمن علی من فی الامکان باسمائه الحسنی وصفاته العلیا والاخر یوم بعثنا من بشر
الناس بهذا الاسم الذی به قامت الاموات وحشر من فی السموات والارضین والاخرین
فی یومین کذلک قضی الامر من مقضی علیم طوبی لمن فاز بالیوم الاول من شهر البهاء الذی
جعله الله لهذا الاسم العظیم طوبی لمن یظهر فیه نعمة الله علی نفسه انه ممن اظهر شکر الله
بفعله المدل علی فضله الذی احاط العالمین قل انه لصدر الشهور ومبدئها وفیه تمر نفحة

حکم الغسل و تقلیم الاظفار

حکم الوصیة

انحصار الاعیاد علی العیدین

الحيوة على الممكنات طوبى لمن ادركه بالروح والريحان نشهد انه من الفائزين قل ان العيد
الاعظم لسلطان الاعياد اذكروا يا قوم نعمة الله عليكم اذ كنتم رقداء ايقظكم من نسمات
الوحي وعرفكم سبيله الواضح المستقيم اذا مرضتم ارجعوا الى الحذاق من الاطباء انا
ما رفعنا الاسباب بل اثبتناها من هذا القلم الذي جعله الله مطلع امره المشرق المنير
كتب الله على كل نفس ان يحضر لدى العرش بما عنده مما لا عدل له انا عفونا عن ذلك فضلا
من لدنا انه لهو المعطي الكريم طوبى لمن توجه الى مشرق الاذكار في الاسحار ذاكرا متذكرا مستغفرا
واذا دخل يقعد صامتا لاصغاء آيات الله الملك العزيز الحميد قل مشرق الاذكار انه كل
بيت بني لذكري في المدن والقرى كذلك سمي لدى العرش ان انتم من العارفين والذين
يتلون آيات الرحمن باحسن الالحان اولئك يدركون منها ما لا يعادله ملكوت ملك
السموات والارضين وبها يجدون عرف عوالمي التي لا يعرفها اليوم الا من اوتي البصر
من هذا المنظر الكريم قل انها تجذب القلوب الصافية الى العوالم الروحانية التي لا تعبر
بالعبارة ولا تشار بالاشارة طوبى للسامعين ان انصروا يا قوم اصفيائي الذين قاموا على ذكري
بين خلقي وارتفاع كلمتي في مملكتي اولئك انجم سماء عنايتي ومصابيح هدايتي للخلائق
اجمعين والذي يتكلم بغير ما نزل في الواحي انه ليس مني اياكم ان تتبعوا كل مدع اثيم قد زينت
الالواح بطراز ختم فالق الاصباح الذي ينطق بين السموات والارضين تمسكوا بالعروة
الوثقى وحبل امري المحكم المتين قد اذن الله لمن اراد ان يتعلم الالسن المختلفة ليبلغ امر الله
شرق الارض وغربها ويذكره بين الدول والملل على شأن تنجذب به الافئدة ويحيى به كل
عظم رميم ليس للعاقل ان يشرب ما يذهب به العقل وله ان يعمل ما ينبغي للانسان لا ما يرتكبه
كل غافل مريب زينوا رؤسكم باكليل الامانة والوفاء وقلوبكم برداء التقوى والسنكم بالصدق
الخالص وهياكلكم بطراز الآداب كل ذلك من سجية الانسان لو انتم من المتبصرين يا اهل البهاء
تمسكوا بحبل العبودية لله الحق بها تظهر مقاماتكم وتثبت اسمائكم وترفع مراتبكم واذكاركم
في لوح حفيظ اياكم ان يمنعكم من على الارض عن هذا المقام العزيز الرفيع قد وصيناكم بها في
اكثر الالواح وفي هذا اللوح الذي لاح من افقه نير احكام ربكم المقتدر الحكيم اذا غيض بحر الوصال
وقضي كتاب المبدأ في المآل توجهوا الى من اراده الله الذي انشعب من هذا الاصل القديم
انظروا في الناس وقلة عقولهم يطلبون ما يضرهم ويتركون ما ينفعهم الا انهم من الهائمين

افا نری بعض الناس ارادوا الحرّیة و یفخرون بها اولئک فی جهل مبین انّ الحرّیة تنتهی عواقبها الی الفتنة التی لا تخمد نارها کذلک یخبرکم المحصی العلیم فاعلموا ان مطالع الحرّیة و مظاهرها هی الحیوان و للانسان ینبغی ان یکون تحت السّنن تحفظه من جهل نفسه و ضرّ الماکرین انّ الحرّیة تخرج الانسان عن شئون الادب و الوقار و تجعله من الارذلین فانظروا الخلق کالغنم لابدّ لها من راع لیحفظها انّ هذا لحقّ یقین انا نصدّقها فی بعض المقام دون الآخر انا کنّا عالمین قل الحرّیة فی اتّباع اوامری لو انتم من العارفین لو اتّبع النّاس ما نزّلناه لهم من سماء الوحی لیجدنّ انفسهم فی حرّیة بحتة طوبی لمن عرف مراد الله فیما نزّل من سماء مشیّة المهیمنة علی العالمین قل الحرّیة التی تنفعکم انّها فی العبودیّة لله الحقّ و الذی وجد حلاوتها لا یبدلها بملکوت ملک السّموات و الارضین حرّم علیکم السّؤال فی البیان عفی الله عن ذلک لتسئلوا ما تحتاج به انفسکم لا ما تکلّم به رجال قبلکم اتّقوا الله و کونوا من المتّقین ان اسئلوا ما ینفعکم فی امر الله و سلطانه قد فتح باب الفضل علی من فی السّموات و الارضین عن عدّة الشهور تسعة عشر شهرا فی کتاب الله قد زیّن اوّلها بهذا الاسم المهیمن علی العالمین قد حکم دفن الاموات فی البلور و الاحجار الممتنعة او الاخشاب الصّلبة اللطیفة و وضع الخواتیم المنقوشة علیها فی اصابعهم انّه لهو المقتدر العلیم یکتب للرّجال و لله ما فی السّموات و الارض و ما بینهما و کان الله بکلّ شیء علیما و للورقات و لله ملک السّموات و الارض و ما بینهما و کان الله علی کلّ شیء قدیرا هذا ما نزّل من قبل اذا ینادی نقطة البیان و یقول یا محبوب الامکان انطق فی هذا المقام ما تتضوّع به نفحات الطافک بین العالمین انا اخبرنا الکلّ بان لا یعادل بکلمة منک ما نزّل فی البیان انّک انت المقتدر علی ما تشاء لا تمنع عبادک عن فیوضات بحر رحمتک انّک انت ذو الفضل العظیم قد استجبنا ما اراد انّه لهو المحبوب المجیب لو ینقش علیها ما نزّل فی الحین من لدی الله انّه خیر لهم و لهنّ انّا کنّا حاکمین قد بدئت من الله و رجعت الیه منقطعا عمّا سواه و متمسّکا باسم الرّحمن الرّحیم کذلک یختصّ الله من یشاء بفضل من عنده انّه لهو المقتدر القدیر و ان تکفّنوه فی خمس اثواب من الحریر او القطن من لم یستطع یکتفی بواحدة منها کذلک قضی الامر من لدن علیم خبیر حرّم علیکم نقل المیّت ازید من مسافة ساعة من المدینة ان ادفنوه بالرّوح و الرّیحان فی مکان قریب قد رفع الله ما حکم به البیان فی تحدید الاسفار انّه لهو المختار یفعل ما یشاء و یحکم ما یرید یا ملأ الانشاء ان

قوانین مذهب البابیه — منها دفن المیت فی البلور و الاحجار — حرمة السؤال — عدة الشهور تسعة عشر شهرا

استمعوا نداء مالك الاسماء يناديكم من شطر سجنه الاعظم انه لا اله الا انا المقتدر المتكبر المسخر
المتعالی العليم الحكيم انه لا اله الا هو المقتدر على العالمين لو يشاء ياخذ العالم بكلمة من عنده
اياكم ان تتوقفوا فی هذا الامر الذی خضع له الملأ الاعلى و اهل مدائن الاسماء اتقوا الله
ولا تكونن من المحتجبين ان احرقوا الحجبات بنار حبی والسبحات بهذا الاسم الذی به سخر
من فی العالمين ولتعرفن البيتين فی المقامين والمقامات التی فيها استقر عرش ربكم الرحمن
كذلك يأمركم مولى العارفين اياكم ان يمنعكم شئونات الارض عما امرتم به من لدن قوی
امين كونوا مظاهر الاستقامة بين البرية على شأن لا يمنعكم شبهات الذين كفروا بالله اذ ظهر
بسلطان عظيم اياكم ان يمنعكم ما نزل فی الكتاب عن هذا الكتاب الذی ينطق بالحق انه لا
اله الا انا العزيز الحميد وانظروا بعين الانصاف الى من اتى من سماء المشية والاقتدار ولا
تكونن من الظالمين ثم اذكروا ما جرى من قلم مبشری فی ذكر هذا الظهور وما ارتكبه اولو الطغيان
فی ايامه الا انهم من الاخسرين قال ان ادركتم ما تظهره ثم من فضل الله تسئلون ليمن عليكم باستوائه
على سرائركم فان ذلك عز ممتنع منيع ان تشرب كأس ماء عندكم اعظم من ان تشربن كل نفس ماء
وجوده بل كل شیء ان عبادی تدبرون اسمی هذا ما نزل من عنده ذكر النفس ان انتم تعلمون
والذی تفكر فی هذه الآيات واطلع بما ستر فيهن من اللئالی المخزونة انه يجد عرف الرحمن
من شطر السجن و يسرع بقلبه اليه باشتياق لا تمنعه جنود السموات والارضين قل هذا
الظهور تطوف حوله الحجة والبرهان كذلك نزله الرحمن ان انتم من المنصفين قل هذا روح
الكتب قد نفخ به فی القلم الاعلى اذا انصعق من فی الانشاء الا من اخذته نفحات رحمتی
وفوحات الطافی المهيمنة على العالمين يا ملأ البيان اتقوا الرحمن ثم انظروا ما انزله فی مقام
اخر قال انما القبلة من يظهره الله متى ينقلب الى ان يستقر كذلك نزل من لدن مالك القدر
اذا اراد ذكر هذا المنظر الاكبر تفكروا يا قوم ولا تكونن من الهائمين لو تنكرونه باهوائكم
الى ای قبلة تتوجهون يا معشر الغافلين تفكروا فی هذه الآية ثم انصفوا بالله لعل
تجدون لئالی الاسرار من بحری الذی تموج باسمی العزيز المنيع ليس لاحد ان يتمسك اليوم
الا بما ظهر فی هذا الظهور هذا حكم الله من قبل ومن بعد وبه زين صحف الاولين هذا
ذكر الله من قبل ومن بعد قد طرز به ديباج كتب الوجود ان انتم من الشاعرين هذا
امر الله من قبل ومن بعد اياكم ان تكونن من الصاغرين لا يغنيكم اليوم شیء وليس

هذه احتجاجاته مع اخوه يحيى الملقب بصبح ازل

لاحد ان يسأل الا الله العليم الحكيم من عرف وقد عرف المقصود من توجه الى فقد توجه الى
المعبود كذلك فصل في الكتاب وقضي الامر من لدى الله رب العالمين من يقرء آية من
آياتي لخير له من ان يقرء كتب الاولين والآخرين هذا بيان الرحمن ان انتم من السامعين قل هذا
حق العلم لو انتم من العارفين ثم انظروا ما نزل في مقام آخر لعل تدعون ما عندكم مقبلين
الى الله رب العالمين قال لا يحل الاقتران ان لم يكن في البيان وان يدخل من احد يحرم على
الآخر ما يملك من عنده الا وان يرجع ذلك بعد ان يرفع امر من نظهره بالحق وما قد ظهر بالعدل
وقبل ذلك فلتقربن لعلكم بذلك امر الله ترفعون كذلك تغرد الورقاء على الافنان في ذكر
ربه الرحمن طوبى للسامعين يا ملأ البيان اقسمكم بربكم الرحمن بان تنظروا فيما نزل بالحق بعين
الانصاف ولا تكونن من الذين يرون برهان الله وينكرونه الا انهم من الهالكين قد صرح
نقطة البيان في هذه الآية بارتفاع امري قبل امره يشهد بذلك كل منصف عليم كما ترونه
اليوم انه ارتفع على شأن لا ينكره الا الذين سكرت ابصارهم في الاولى وفي الاخرى لهم
عذاب مهين قل تالله اني لمحبوبه اذ يسمع ما ينزل من سماء الوحي وينوح بما ارتكبتم في
ايامه خافوا الله ولا تكونن من المعتدين قل يا قوم ان لن تؤمنوا به لا تعترضوا عليه تالله
يكفي ما اجتمع عليه من جنود الظالمين انه قد انزل بعض الاحكام لئلا يتحرك القلم الاعلى في
هذا الظهور الا على ذكر مقاماته العليا ومنظره الابهى وانا لما اردنا الفضل فصلناها بالحق و
خففنا ما اردناه لكم انه لهو الفضل الكريم قد اخبركم من قبل بما ينطق به هذا الذكر الحكيم
قال وقوله الحق انه ينطق في كل شأن انه لا اله الا انا الفرد الواحد العليم الخبير هذا مقام خصه الله
لهذا الظهور الممتنع البديع هذا من فضل الله ان انتم من العارفين هذا من امره المبرم واسمه
الاعظم وكلمته العليا عاشروا مع الاديان بالروح والريحان ليجدوا منكم عرف الرحمن اياكم
ان تأخذكم حمية الجاهلية بين البرية كل بدء من الله ويعود اليه انه لمبدء الخلق ومرجع
العالمين اياكم ان تدخلوا بيتا عند فقدان صاحبه الا بعد اذنه تمسكوا بالمعروف في كل
الاحوال ولا تكونن من الغافلين قد كتب عليكم تزكية الاقوات وما دونها بالزكوة هذا ما
حكم به منزل الآيات في هذا الرق المنيع سوف نفصل لكم نصابها اذا شاء الله واراد انه
يفصل ما يشاء بعلم من عنده انه لهو العلام الحكيم لا يحل السؤال ومن سئل حرم عليه العطاء
قد كتب على الكل ان يكسب والذي عجز فللوكلاء والاغنياء ان يعينوا له ما يكفيه اعملوا

تعظيم البيان ان المقصود من

احكام الزكوة

حدود الله وسننه ثم احفظوها كما تحفظون عيونكم ولا تكونن من الخاسرين قد منعتم في الكتاب
عن الجدال والنزاع والضرب امثالها عما يحزن به الافئدة والقلوب ومن يحزن احدا فله
ان ينفق تسعة عشر مثقال ذهب هذا ما حكم به مولى العالمين انه قد عفا ذلك عنكم في
هذا الظهور ويوصيكم بالبر والتقوى امرا من عنده في هذا اللوح المنير لا ترضين لاحد
ما لا ترضونه لانفسكم اتقوا الله ولا تكونن من المتكبرين كلكم خلقتم من الماء وترجعون
الى التراب تفكروا في عواقبكم ولا تكونن من الظالمين اتلوا آيات الله في كل صباح ومساء
ان الذي لم يتل لم يوف بعهد الله وميثاقه والذي اعرض عنها اليوم انه ممن اعرض عن الله في
ازل الآزال ان اتقين الله يا عبادي كلكم اجمعين لا تغرنكم كثرة القرائة والاعمال في الليل
والنهار لو يقرء احد آية من الآيات بالروح والريحان خير له من ان يتلو بالكسالة صحف
الله المهيمن القيوم اتلوا آيات الله على قدر لا تأخذكم الكسالة والاحزان لا تحملوا على
الارواح ما يكسلها ويثقلها بل ما يخفها لتطير باجنحة الآيات الى مطلع البينات هذا
اقرب الى الله لو انتم تعقلون علموا ذرياتكم ما نزل من سماء العظمة والاقتدار ليقرئن
الالواح الرحمن باحسن الالحان في الغرف المبنية في مشارق الاذكار كتب عليكم تجديد
اسباب البيت بعد انقضاء تسعة عشر سنة كذلك قضي الامر من لدن عليم خبير والذي لم
يستطع عفا الله عنه انه هو الغفور الكريم اغسلوا ارجلكم كل يوم اذا كان الزمان صيفا
وفي الشتاء كل ثلاثة ايام مرة واحدة ومن اغتاظ عليكم قابلوه بالرفق والذي زجركم لا
تزجروه دعوه بنفسه وتوكلوا على الله المنتقم العادل القدير قد منعتم عن الارتقاء على المنابر
من اراد ان يتلو عليكم آيات ربه فليقعد على الكرسي الموضوع على السرير ويذكر الله ربه
ورب العالمين قد احب الله جلوسكم على السرر والكراسي لعز ما عندكم من حب الله ومطلع
امره المشرق المنير حرم عليكم الميسر والافيون اجتنبوه يا معشر الخلق ولا تكونن من
المتجاوزين اياكم ان تستعملوا ما تكسل به هياكلكم وتضر ابدانكم انا ما اردنا لكم الا ما
ينفعكم يشهد بذلك كل الاشياء ان انتم تسمعون اذا دعيتم الى الولائم والعزائم اجيبوا
بالفرح والانبساط والذي وفى بالوعد انه امن من الوعيد هذا يوم فيه فصل كل امر حكيم
قد ظهر سر التنكيس لرمز الرئيس طوبى لمن ايده الله على الاقرار بالستة التي ارتفعت بهذه الالف
القائمة الا انه من المخلصين حرم عليكم حمل آلات الحرب الا حين الضرورة واحل لكم لبس الحرير

قد رفع الله عنكم حكم الحدّ في اللباس و اللحى فضلاً من عنده انّه لهو الآمر العليم ان اعملوا ما لا
تنكره العقول المستقيمة ولا تجعلوا انفسكم ملعب الجاهلين يا معشر العلماء اذا نزلت الآيات و
ظهرت البيّنات رأيناكم خلف الحجبات انّ هذا لشيء عجاب قد افتخرتم باسمي وغفلتم عن نفسي
اذ اتى الرحمن بالحجّة والبرهان انّا خرقنا الاحجاب ايّاكم ان تحجبوا الناس بحجاب آخر كسّروا
سلاسل الاوهام باسم مالك الانام ولا تكوننّ من الخادعين اذا اقبلتم الى الله ودخلتم في
هذا الامر لا تفسدوا فيه ولا تقيسوا كتاب الله باهوائكم هذا نصح الله من قبل ومن بعد
يشهد بذلك شهداء الله واصفيائه انّا كلّ له شاهدون اذكروا الشيخ الذي سمّي بمحمّد قبل
حسن وكان من اعلم العلماء في عصره اذا ظهر الحقّ اعرض عنه هو وامثاله واقبل الى الله من
ينقل القمح والشعير وكان يكتب على زعمه احكام الله في الليل والنهار و اذا اتى المختار ما
نفعه حرف منها لو نفعه لم يعرض عن وجه به انارت وجوه المقرّبين لو آمنتم بالله حين ظهوره
ما اعرض عنه الناس وما ورد علينا ما ترونه اليوم اتّقوا الله ولا تكوننّ من الغافلين يا معشر
العلماء لا تجعلوا انفسكم حجاباً بيني و بين خلقي كذلك يعظكم و يأمركم بالعدل لئلا
تحبط اعمالكم وانتم غافلون
يا معشر العلماء ايّاكم ان تكونوا سبب الاختلاف في الاطراف كما كنتم علّة الاعراض في
اوّل الامر اجمعوا الناس على هذه الكلمة التي بها صاحت الحصاة الملك لله مطلع الآيات كذلك
يعظكم الله فضلاً من عنده انّه هو الغفور الكريم اذكروا الكريم اذ دعوناه الى الله
انّه استكبر بما اتّبع هواه بعد الذي ارسلنا اليه ما قرّت به عين البرهان في الامكان وتمّت
حجّة الله عليه انّه ولّى مدبراً الى ان اخذته زبانية العذاب عدلاً من الله انّا كنّا شاهدين
يا معشر العلماء في البهاء الامنين به تالله انتم امواج البحر الاعظم وانجم سماء الفضل و
الوية النصر بين السموات والارضين انتم مطالع الاستقامة بين البريّة ومشارق البيان
لمن في الامكان طوبى لمن اقبل اليكم وويل للمعرضين لا تحملوا على الحيوان ما يعجز عن حمله
انّا نهيناكم عن ذلك نهياً عظيماً في الكتاب كونوا مظاهر العدل والانصاف بين
السموات والارضين من قتل نفساً خطأً فله دية مسلّمة الى اهلها وهي مائة مثقال من الذهب
ان اعملوا بما امرتم في اللوح ولا تكوننّ من المتجاوزين يا اهل المجالس في البلدان اختاروا
لغة من اللغات ليتكلّم بها من على الارض وكذلك من الخطوط انّ الله يبيّن لكم ما ينفعكم

صاحب جواهر شيخ محمد حسن

حكم ديه قتل

سؤالاتی که از حسینعلی کرده اند و جواب آنها

ویغنیکم عن دونکم انه لهو الفضال العلیم الخبیر هذا سبب الاتحاد لو انتم تعلمون والعلة الکبری
لاتفاق والتمدن لو انتم تشعرون انا جعلنا الامرین علامتین لبلوغ العالم الاوّل وهو اس الاعظم
نزلناه فی الواح اخرو الثّانی نزل فی هذا اللوح البدیع قد حرم علیکم شرب الافیون انا نهیناکم عن
ذلک نهیاً عظیماً فی الکتاب والذی شرب انه لیس منی اتقوا الله یا اولی الالباب فرغ من کتابته
کاتبه المسکین حرف الزاء فی یوم العدل یوم القدرة من النور من سنة ۱۳۷ لحی من الواحد الثّانی من ظهور نقطة
البیان روح ما سواه فداه مطابقاً الیوم الاربعا الثّامن شهر رجب سنة ۱۲۹۷ من الهجرة وهذه
النسخة الخامسة التی وفقنی الله لکتابتها وکنت فی ارض الحدباء سؤالاتی که در احکام الهیّه نموده
بودند عرض شد از مطلع عنایت این جواب مشرق ولایح جناب زین المقربین انشاء الله بعنایت الله
در کل عوالم فائز باشید سؤالات شما لدی العرش مقبول است چه که منفعت کلی خلق در اوست ومخصوص
امر نمودیم ترا که در احکام وآیات الهیّه سؤال نمائی انا جعلناک مطلع الخیر للعباد باید در کل حیان
ناس را باحکام الهیّه امر نمائید که شاید بما امر به الله و ما ینفع به انفسهم فائز شوند اگرچه نفوسی که تابع اوامر
الهی باشند کم مشاهده میشود چنانچه جمعی حال در بلدان بنور ایمان فائزند ولکن بعمل بما نزل من عنده هنوز فائز نگشته اند
مگر قلیل واز قبل بآنجناب نوشتیم که اگر حقوق الله ادا می نمودند عباد آن ارض آسوده بودند قبل از حکم نفسی مکلف
نبوده و قلم اعلی در سنین معدوده در انزال احکام واوامر توقف نموده واین نظر بفضل الهی بوده واگر اهل
امکان بثمرات ما انزله الرحمن عارف شوند کلّ بامرش قیام نمایند و بآنچه فرموده عامل شوند ولکن نظر بحکمتی
که در الواح الله نازل شده بعض احکام که الیوم سبب ضوضای ناس و علت احتجاب خلق است اگر
ترک شود لا باس و اما اعمالی که سبب اعراض و اشتهار نیست مثل اذکار و ادای حقوق وامثال آن البته کل باید
بآن عامل شوند و درباره زکوة هم امر نمودیم کما نزل فی الفرقان عمل نمایند انشاء الله در این ایام بعضی از
آیات کتاب اقدس بلسان پارسی بیان میشود و در ضمن بعضی از احکام که نازل شده ذکر خواهد شد ان ربک
فی کل الاحوال اراد خیراحبائه و یعلمهم سبیله الحق الواضح المستقیم اینکه مرقوم فرموده بودند
که این بنده نوشته که حقوق الله هر صد مثقال نوزده مثقال است چه از ذهب وچه از فضه وچه از اشیاء
موجوده و فرموده بودند که از این هیچ مفهوم شد که این حقی است که بمال میت تعلق میگیرد و بعد از ادای آن
سایر اموال تقسیم میشود قلم اعلی میفرماید نصاب حقوق الله نوزده مثقال از ذهب است بعد از بلوغ باین
مقدار حقوق تعلق میگیرد و اما فضه بعد از بلوغ او باین مقام قیمة لا عدداً و کذلک فی سائر الاشیاء
واما حقوق الله یک مرتبه تعلق میگیرد مثلاً شخص مالک شد هزار مثقال از ذهب را و حقوق آنرا ادا نمود بر آن

سؤالاتی که از حسینعلی کرده اند و جواب آنها

مال اُم بکر حق الله تعلق نمیگیرد مگر برآنچه تجارات و معاملات براو بیفزاید و بحد نصاب برسد یعنی منافعه محصوله
از آن در اینصورت بما حکم به الله باید عمل شود الّا اذا انتقال المال الی ید اخری اذا تتعلق به الحقوق کما
تعلق به اوّل مرة دراین وقت حقوق الهی باید اخذ شود از حق جل جلاله بخواهید که احبای خود را موفق فرماید تا
کل از بهر رضای الهی که سبب و علت نجات اهل عالم است نصیب بردارند و با آنچه سبب تطهیر و ابقای
وجود است بالطوع عامل گردند نقطه اولی میفرماید از بهاء کل شئی که مالک شد باید حقوق الله را ادا نمایند لکن
نظر بفضل اعظم اسباب بیت و بیت مسکونه را عفو نمودیم یعنی اسبابی که مایحتاج به است و اینکه سؤال
نموده بودند که حقوق الله و دیون میّت و تجهیز اسباب کدام مقدم است حکم الله آنکه تجهیز مقدم است
و بعد ادای دیون و بعد اخذ حقوق الهی اگر یؤدی دیون احبائه من اولی بمن فی ذلک انه لهو الموفق المؤدی
الکریم و اگر مال معادل دیون نباشد آنچه موجود است باقتضای آن قلیل و کثیر قسمت شود امر دین اهم است
در کتاب طوبی لمن صعد و لم یکن علیه حقوق الله و عباده و معلوم بوده که حقوق الله مقدم است
بر جمیع حقوق و لکن محض فضل حکم مطلع الوحی بما نزل فی هذا اللوح من قلم محیی العلم اینکه مرقوم فرموده بودند
در باب ارث مقدر شده که اگر ذریّه موجود نباشد حقوق ایشان به بیت العدل راجع است هریک از طبقات هم
هرگاه موجود نباشد مثل پدر و مادر و برادر و خواهر و یا معلّم حقوق آنها راجع به بیت العدل است یا قسم
دیگر است این فقره بیان آن در کتاب الهی نازل شده قوله تعالی من مات و لم یکن له ذریة یرجع
حقوقهم الی بیت العدل الی اخر و الّذی له ذریّة و لم یکن مادونها عمّا حدّد فی الکتاب یرجع
الثلثان ممّا ترکه الی الذّریة و الثّلث الی بیت العدل کذلک حکم الغنی المتعال بالعظمة و الاجلال
اگر ذریّه موجود باشد و نفوس آخری از اَب و اُمّ و اَخ و اُخت و سایرین و کلهم او بعضهم مفقود باشد حقوق
آن نفوس سه قسمت میشود دو قسمت بذریّه راجع است و یک قسمت آن به بیت العدل معنی آیه
مبارکه چنین میشود نفسی که از برای او ذریّه بوده و نبوده است مادونها ای مادون عمّا حدد فی الکتاب
ای نفوس مذکوره در ان از اَب و اُمّ و زوج و اَخ و اُخت و معلّم راجع میشود دو ثلث از حقوق نفوس
مذکوره عمّا ترکه البیت بذریّه و یک ثلث الی بیت العدل و این حکم در کل و بعض هر دو جاری است
صورت سؤال که از ارث فرموده بودند این است در احکام الهیّه در باب ارث دار مسکون و البسه
مخصوصه را از برای ذکران ذریّه مقرر فرموده اند این حکم در مال اَب است یا آنکه مال اُم هم همین حکم را دارد
جواب البسه مستعمل ما بین بنات بالسّویه قسمت شود و سایر اشیاء از ملک و حُلی و البسه غیر مستعمله کل
از آن قسمت میبرند بتقسیمی در کتاب اقدس نازل شده و در صورت عدم وجود بنت جمیع مال کما نزل

فی الرّجال باید قسمت شود و آنکه درباب ارث سؤال فرموده بودند قوله تعالی انا لمّا سمعنا ضجیج الذّریات
فی الاصلاب زدنا ضعف ما لهم ونقصنا عن الاخری مواریث ودرکتاب الهی دو هزار و پانصد و شصت
سهم شده که جامع کسور تسعه باشد واین عدد هفت قسمت میشود هر قسمی بصنفی از وراث میرسد چنانکه
درکتاب مذکور است از جمله کتاب طائفه که عدد مقت میشود مخصوص ذرّیه مقرر شده و معنی قوله تعالی
زدنا ضعف ما لهم یک مثل آن برآن افزودند که عدد دو طاء میشود و آنچه زیاد است از سایرین کم میشود
مثلا نازل شده وللازواج من کتاب الطاء علی عدد التاء والصّاد یعنی هشت شصت که عدد تاء و فاء میشود از برای
ازواج مقرر شده وحال شصت و نصف شصت که عدد نون میشود از ازواج کم شده و بر ذرّیه افزوده و همچنین الی آخر که عدد آنچه کم
شده نه شصت میشود که برنه شصت اول افزوده شده و اینکه مرقوم داشتید که باید برادر از طرف اب و ام هردو باشد یا از
یک طرف هم باشد وارث است اگر برادر از طرف اب باشد حق او علی ما ذکر فی الکتاب باو میرسد
واگر از طرف ام باشد ثلث حق او به بیت العدل راجع است و دو ثلث او و کذلک فی الاخت
بر هر نفسی لازم حین خروج از وطن و قرین خود میقاتی از برای سفر معین نماید و میقات را هر قدر معیّن
نماید مجری و ممضی است اگر راس میقات راجع شد قد وفی بالعهد والوعد واتبع حکم مولاه
واگر در راس میقات حاضر نشد و بعذر معین متعذر آمد یعنی در رجوع مانعی بهم رسید که فی الحقیقه ممنوع شده
باید خبر بفرستد و کمال جهد نماید در رجوع واگر در راس میقات راجع نشد و خبر هم نفرستاد تربص نه شهر بر
ضلع لازم و بعد اگر بخواهد زوج اختیار کند لا باس علیها و باید نفقه ضلع در این مدّت معیّنه برسد و اگر
شخصی سفر نماید و خبر فوت یا شهادت او برسد اثبات این فقره معلق بشیوع یا بعدلین است بعد از ثبوت
وانقضاء تسعه اشهر ضلع در اتخاذ زوج مصاحب آن است و امّا در فقره تزویج در ارض سر تفصیلی نازل خلاصه
این بیان آنکه برضای طرفین اوّلا اطلاع والدین ثانیا کذلک قضی الامر من القلم الاعلی انّه هو العفو
الرّحیم و آنکه سؤال فرموده بودند هر گاه نفسی بسفر برود و از اوّل میقات معیّن نماید و مفقود الخبر و الاثر شود
تکلیف ضلع چیست اگر میقات مقرره در کتاب الهی و استماع نموده و ترک آن کرده لها تربص سنة کامله
و بعد لها الاختیار فی المعروف او با تخاذ الزّوج لها و اگر نشنید لها التّربص الّا ان یظهر الله امره و
مقصود از معروف در این مقام اصطبار است این ایام بخدمت آنجا مشغول باشند از بعد آنچه اراده
شد اخبار میدهیم و اینکه احکام نکاح و طلاق خواسته بودند ما نزل هذا المقام فی الکتاب الاقدس
از قبل ارسال شد و همچنین خطبه از سماء احدیه در این ایام نازل بعد از رضای طرفین و رضای ابوین در محلی
از اتقیاء حاضر شوند و این خطبه مبارکه را بکمال روح و ریحان تلاوت نمایند و بعد از قرائت خطبه

محبوب و محبوبه در محل علاحده این دو آیه مبارکه که در بیان نازل شده قرائت نمایند آیتین که در بیان ذکر شده نوشته شود و بعد مهر را زوج تسلیم ضلع نماید و طرفین در ورقه مهر نمایند و هم چنین گواهان و اگر محلی باشد که اهل آن عاجز باشند از قرائت خطبه لا باس علیهم قرائت آیتین کافی است

بسم الله المعطی الفیّاض الحمد لله قدس بلا زوال والابدی بلا انتقال الذی شهد بذاته انّه لهو الفرد الواحد الغنی المتعال نشهد ان لا اله الّا هو اقرارا بوحدانیّته واعترافا بفردانیّته لم یزل کان فی علوّ امتناعه وسموّ ارتفاعه مقدسا عن ذکر غیره و منزها مستغنیا من وصف ما سواه فلمّا اراد نظم العالم واظهار الجود والکرم علی الامم شرع الشّرایع واظهر المناهج و فیها سنّ سنن النّکاح وجعله حصنا للنّجاح والفلاح وامرنا به فیما نزل من ملکوت القدس فی کتابه الاقدس قوله عزّ الکبریاء تزوّجوا یا قوم لیظهر منکم من یذکرنی بین عبادی هذا من امری علیکم اتخذوه لانفسکم معینا و نصلّی و نسلّم علی البیان من اهل البهاء الذین بذلوا جهدهم فی ارتفاع هذا الدّین المبین و ما اخذتهم فی لومة اللائمین والحمد لله ربّ العالمین مقصود از ابیتین للرّجال انا کلّ لله راضون و للنّساء انا کلّ لله راضیات

این امور در کتاب الله منوط برضای طرفین اوّلا و رضای والدین ثانیاً بوده آنچه در بیان نازل شده در مدن و قرای همان ممضی و مجر است ولکن در کتاب اقدس ذکر درجه اولی شده و مقصود از درجه اولی نوزده مثقال فضّه است که درباره اهل قری در بیان نازل شده و این احبّ است عندالله در صورتی که طرفین قبول نمایند چه که مقصود رفاهیّت کل و وصلت و اتّحاد ناس است لذا هر چه در این امورات مدارا شود احسن است انشاء الله باید اهل بهاء با کمال محبّت وصف با یکدیگر معامله و معاشره نمایند در فکر منافع عموم باشند خاصّه دوستان حق الاعظم الابهی سبحان الّذی نزّل الحکم کیف شاء انّه لهو الحاکم علی ما اراد یا احبّائی ان اعملوا بما امرتم فی الکتاب قد کتب لکم الصّیام فی شهر العلاء صوموا لوجه ربّکم العزیز المتعال کفّوا انفسکم من الطّلوع الی الغروب کذلک حکم المحبوب من لدی الله المقتدر المختار لیس لاحد ان یتجاوز عن حدود الله و سننه و لا لاحد ان یتبع الاوهام طوبی لمن عمل وامری حبّا لجمالی و ویل لمن غفل من مشرق الامر فی ایّام ربّه العزیز الجبّار قد صام الّذین یطوفون حول العرش فی سنین معدودات کذلک یخبرکم مولکم القدیم لتقوموا علی ما امرتم به من الاعمال لیس علی المسافر والمریض من حرج هذا من فضلی علی العباد تمسّکوا یا قوم بما ینفعکم فی الدّنیا والاخره و لا تتبعوا الّذین هاموا

فی حکم الصّوم

فی بیداء الضّلال ان اشکر ربّك بما ذکرت لدی العرش و توجّه الیك طرف ربّك العزیز المنّان
قل یا قوم لا تفسدوا فی الارض و لا تدخلوا البیوت الا بعد الاذن هذا ما امرتم به فی الالواح
انّه علی کلّ شیءٍ شهید ایاکم ان تأکلوا اموال النّاس بالباطل ان اتّبعوا سنن الله و دینه و لا
تکوننّ من الّذین تمسّکوا بالاقوال و نبذوا الاعمال الا انّهم فی ضلالٍ بعید ان استمعوا
نصح قلمنا الاعلی و لا تتّبعوا خطوات الشّیاطین انا امرناکم بما یقرّبکم الی الله و یبعدکم عن
الهوی هذا من فضلی علیکم ان انتم من العارفین کلّ ما امرتم به انّه ینفعکم و ما نهیتم عنه یضرّکم
فی الدّنیا انّه لهو العزیز الکریم انا حملنا الشّدائد لرخائکم و البلاء لنجاتکم یا معشر الرّاقدین
قوموا باسمی عن فراش الغفلة و الهوی و کسّروا اصنام البغی و الفحشاء هذا خیر لکم و یشهد
بذلك من نوّر قلبه بنور الیقین ان جائکم فاسق بنبأ لا تصدّقوه کم عباد یتکلّمون بالهوی
و لا یخافون الله موجد الاسماء تنطق السنتهم بما تأمرهم انفسهم انّ ربّك لهو العلیم الخبیر
قل یا قوم لا ترتکبوا البغی و الفحشاء و لا تتّبعوا کلّ مشرك مریب ایّاکم ان تغتب بعضکم بعضاً قد
حرم ذلك فی الالواح امر الرّحمن و لا تکوننّ من المفسدین لا تدخلوا بیوت بعد الاذن
و لا تخافوا فی اموال النّاس و لا ترکنوا الی الّذین ظلموا ان هذا لخطاء کبیر ان الضّرّ فی
احبّائی الّذین یحبّونهم لنفسی اولئك اهل قباب مکرمتی سوف یرون انفسهم فی مقام رفیع
ایّاکم ان یجادل بعضکم لبعضاً ان اتّحدوا فی دین الله و امره لئلا یحدث بینکم ما لم یرده
ربّکم العزیز الحمید و اینکه سؤال از حلق رأس شده بود که در کتاب اقدس نهی از آن شده و در سوره حجّ ام
بآن جمیع الیوم مأمورند بکتاب اقدس آنچه در او نازل اوست حکم الهی ما بین عباد و حلق رأس از قاصدان
بیت عفو شده و الیوم اعمالی که سبب ضوضاء خلق نشود باید کلّ بآن عمل نمایند و اینکه سؤال شده بود
که دار مسکونه و البسه مخصوصه در صورت عدم وجود ذکر آن از ذرّیّه راجع بیت العدل است مثل سایر
اموال تقسیم میشود هذا ما نزل دو ثلث خانه و البسه مخصوصه باناث از ذرّیّه راجع و ثلث الی بیت العدل الّذی
جعل الله مخزن الامّة ایّاك ان لا تجلجب لسانك بحجاب الکذب لانّه یخزی الانسان بین الخلق
اجمعین اتّقوا الله یا ملأ الارض و لا تظنّوا فیما ذکرناه فی اللّوح باسم الرّام رام الّذی یشربون
منه النّاس و یذهب به عقولهم و یغیّر فطرتهم و یبدّل نورهم و یکدّر صفائهم بل یرید بهذا الرّام
رام الّذی یزداد به حبّ الله و حبّ اصفیائه و اولیائه و یحدث فی الصّدور نار الله و حبّه
ثمّ عزّه و کبریائه فانّه من رام الّذی لو یشرب احد قطرة منه لیجذبه الی ساحة القدس و القرب

و سلغهم الی لقاء الله الملک الحمید العزیز و انه لوام الذی به یمحوا عن صدور العاشقین اشارات التهدید و یثبت آیات التوحید والتجرید و یدخلهم فی سرادق المعشوق بین یدی الله الملک المهیمن الغفور الکریم و انا اردنا من هذا الوام کوثر الله و فضله و سلسبیل الله و تسنیمه و خمر الله و عنایته کما نزل فی القرآن ان انتم من العارفین قال و قوله الحق خمر لذة للشاربین و ما اراد من هذا الخمر الا ذکرناه لکم ما ملاء الموقنین ایاکم ان تبدلوا خمر الله بخمر انفسکم لانها یخامر العقل و یقلب الوجه عن وجه الله العزیز البدیع المنیع و انتم لا تقربوا بها لانها حرمت علیکم من لدی الله العلی العظیم و این صلوتی است که تفصیل آنرا در لوح دیگر و غیره ذکر کرده بود و آن دو نوع است یک صلوة مفصّل است که بسیار طویل و عریض است شبی روزی یکدفعه بشرط حضور قلب واجب میشود اول آن این است که بجمیع مرده نوشته است قال بشارات عظمی آنکه در ایامی که احکام از سماء مشیّت مولی الانام نازل و بعضی ارسال شد و بعضی حسب الامر از کتاب اخذ شد از جمله صلوة بود تا در این حین امام وجه حاضر توجه الی وجه المحبوب قال انا اردنا ان نمن علی قبل الاکبر علیه بهائی مرة اخری آیات منزله در سنین قبل که مخصوصه صلوة نازل شده بفرست بنویس بسم الله نفحاتش عاشقین را جذب نماید و سامعین را باهتزاز آرد و منصفین را حیوة بخشد و لکن اول در هنگام و هر وقت که انسان در خود حالت اقبال و خضوع مشاهده نماید بعمل آرد و ثانی در بامداد و حین زوال و اصیل و ثالث از زوال بزوال انه هو المنزل الغفور الرّحیم للمصلی ان یقوم مقبلا الی الله و اذا قام و استقر فی مقامه ینظر الی الیمین و الشمال کمن ینظر رحمة ربه الرحمن الرحیم ثم یقول یا اله الاسماء و فاطر السماء و اسئلک بمطالع غیبک العلی الابهی بان تجعل صلوتی نارا لتحرق حجباتی التی منعتنی عن مشاهدة فی جمالک و نورا الدلنی الی بحر وصالک ثم یرفع یدیه للقنوت لله تبارک و تعالی و یقول یا مقصود العالم و محبوب الامم ترانی مقبلا الیک منقطعا عما سویک متمسکا بحبلک الذی بحرکته تحرک الممکنات ای رب انا عبدک و ابن عبدک اکن حاضرا قائما بین ایادی مشیّتک و ارادتک و ما ارید الا رضائک اسئلک ببحر رحمتک و شمس فضلک بان تفعل بعبدک ما تحب و ترضی و عزتک المقدس عن الذکر و الثناء کلها یظهر من عندک هو مقصود قلبی و محبوب فؤادی الهی الهی لا تنظر الی امالی و اعمالی بل الی ارادتک التی احاطت السموات و الارض و اسمک الاعظم یا مالک الامم ما اردت الا ما اردته و لا احب الا ما تحب ثم یسجد و یقول سبحانک من ان توصف بوصف ما سویک او تعرف بعرفان دونک ثم یقوم و یقول ای رب فاجعل صلوتی

کوثر الحیوان لیبقی به ذاتی بدوام سلطنتك ویذکر فی کل عالم من عوالمك ثم یرفع یدیه للقنوت
مرة اخری ویقول یا من فراقك ذابت القلوب والاکباد وبنار حبك اشتعل من فی البلاد الی
اخره مقدار سبعین بیت هکذا یرکع ویقنت ویذکر بهذه الالفاظ وامثالها صلوة
مختصر انسان این است که ومن اراد ان یصلی له ان یغسل یدیه حین الغسل یقول الهی قو یدی لتأخذ
کتابك باستقامة لا تمنعها جنود العالم ثم احفظها من التصرف فیما لم یدخل فی ملکها انك انت
المقتدر القدیر وفی حین غسل الوجه یقول ای رب وجهت وجهی الیك نوره بانوار وجهك
ثم احفظه عن التوجه الی غیرك وبعده له ان یقوم متوجها الی القبلة ویقول شهد الله انه لا اله
الا هو له الامر والخلق قد اشرق مشرق الظهور ومکلم الطور الذی به انار الافق الاعلی ونطقت سدرة
المنتهی وارتفع الندا بین الارض والسماء قد اتی المالك الملك والملکوت والعزة والجبروت
الله مولی الوری ومالك العرش والثری ثم یرکع ویقول سبحانك عن ذکری وذکر دونی ووصفی ووصف
من فی السموات والارضین ثم یقول للقنوت یقول یا الهی لا تخیب من تشبث بانامل الرجاء
باذیال رحمتك وفضلك یا ارحم الراحمین ثم یقعد ویقول اشهد بوحدانیتك وفردانیتك و
بانك انت الله لا اله الا انت قد اظهرت امرك ووفیت بعهدك وفتحت باب فضلك علی من
فی السموات والارضین والصلوة والسلام والتکبیر والبهاء علی اولیائك الذین ما منعتهم شئونات
خلق عن الاقبال الیك وانفقوا ما عندهم رجاء من عندك انك انت الغفور الکریم اگر نفسی بمقام
آیه کبیره شهد الله انه لا اله الا هو المهیمن القیوم قرائت نماید کافی است وهمچنین در قعود اشهد
بوحدانیتك وفردانیتك بانك انت الله لا اله الا انت کافی است وحین زوال قرائت نماید
اشهد یا الهی بانك خلقتنی لعرفانك وعبادتك اشهد فی هذا الحین بعجزی وقوتك وضعفی
واقتدارك وفقری وغنائك لا اله الا انت المهیمن القیوم انتهی مطلب چهارم الواحی از
برای تشفیق مردان مرده یا زنده مرد یا زن نوشته بخط کاتب مخصوص ارسال میداشت بهر که الخط میرسید
مسرور شده وجد میکردند وشبها در بیت العدل با آواز خوش میخواندند یکی از آن این لوح است که بجهت یك
زن مرده نوشته است از برای تشویق زنده ها ملاحظه فرمایند هو المعزی المحزون بحروف خود نقل میشود
ان یا قلم اتتك مصیبة الکبری ورزیة عظمی التی بها ناحت اهل الفردوس الاعلی والجنة
العلیا بها صعدت الاحزان الی ان بلغت ذیال رداء الرحمن طوبی لقاصد قصد خدمتها
فی حیاتها وزارها بعد صعودها وعروجها ولامة قصدت مقامها وتقربت الی الله بها

البهاء المشرق من افق عزتی الاعزاء والنور الظاهر اللائح من سماء اسمی الابهی علیک یا ثمر سدرة المنتهی و الورقة المبارکة النوراء وانبسه من التسم نظهوره ملکوت البقاء وناسوت الانشاء نشهد انک اول ورقة فازت بکامل الوصل فی الوثاق واخر ثمرة اسلمت روحها فی الفراق انت الذی ذاب کبدک واحترق فؤادک واشتعلت ارکانک فی بعدک عن الظهور فی مقام جعله الله مشرق ایاته ومطلع بیناته ومظهر اسمائه ومصدر احکامه ومقر عرشه یا ورقتی وعرف جنة رضائی انت فی رفیق الاعلی ومظلوم بذکرک فی سجن عکاات التی وجده عرف قمیص الرحمن قبل خلق الامکان وتشرفت بلقائه وفرب بوصاله وشربت رحیق القرب من ید عطائه نشهد انا فیک اجتمعت الاثنان قد احببتک ابة الوصال فی الاولی وامانتک اثر الفراق فی الاخری کم من لیل صعدت فیه زفراتک فی حب الله ونزلت عبراتک عند ذکر اسمائه الابهی انه کان معک ویری اشتغالک وانجذابک وشوقک واشتیاقک وسمع حنین قلبک وانین فؤادک یا ثمرة سدرتی فی مصیبتک ماج بحر الاحزان وهاجت ریاح الغفران اشهد ان فی اللیلة التی صعدت الی افق الابهی ورفیق الاعلی ویومها قد غفر الله کل عبد وکل امة صعدت کرامة لک وفضلا علیک الا الذین انکروا حق الله وما ظهر من عنده جمرة کذلک اختصک الله یا ورقتی بهذا الفضل الاعظم والمقام الاسنی الاقدم طوبی لک ولزائریک وللمجاوریک و لطائفک ولمن توسل ویتوسل بک الی الله انت التی بمصیبتک ناحت الحور فکدرت الاوراق سدرة الظهورات الذی اذا سمعت نداء الذی ارتفع من لسانک مالک ملکوت الاسماء قد اقبلت الیه واجتذبت علی شان کادان یخرج الاختیار من کفک یا ورقتی یا ایتها الطائرة فی هواء حبی والموجهة الی وجهی والناطقة بثنائی قد انزلنا الیک لوحا لا تمحوه شئونات القرون ولا ظهورات الاعصار اما خلدنا ذکرک من قلم الاعلی فی الصحیفة الحمراء التی ما اطلع بها الا الله موجد الاسماء وذکرناک فی هذا اللوح بما یذکرک به المقربون ویتوجه الی رمسک الموحدون طوبی لک ونعیما لک ولمن یحضر تلقاء قبرک ویتلو ما انزله الوهاب فی المآب

انتهی ملاحظه فرمائید مردا حمقاء مغرور ومست عشق بهمین طمع وهوس موهوم که بعداز مردن مارا هم مثل مشاهد مکرمه عالم زیارت خواهد کرد وممدوح ومذکور ومسجود طوایف خواهیم شد وقس علی ذلک ثانی مردارا بکلمات عالی خطاب کرده مثل این که ای اهل بیان الیوم مقصود از آفرینش وخلق خود را دانسته چه که جواهر جمال مرتفعه الهی ید ولئالی بحر فضل احدیه و دون شما از آن چه در سموات وارض مشهود است

در ظلّ شما محشور و بالتّبع مرزوق و متنعّم اند در این باب شواهد و آیات آورده و توجیه بوجه غیر ما انزل الله نموده افکار ضعفا را بخود مایل کرده گاهی بزبان دیگر گوید جمال غیب در هیکل ظهور میفرماید ای احمد نفخهٔ از عرف گلستان قدس و جانیم بر عالم هستی وزیده و جمیع موجودات را بطراز قدس صمدانی مزین فرموده ای احمد دیده را پاک و مقدس نما تا تجلیات انوار لانهایت از جمیع جهات ملاحظه نما و امثال این هرچه مینوشت کتاب مخصوص نسخ متعدده نموده برای مرداء هر بلاد میفرستاد ثالث اگر کسی از مرداء صاحب جاه یا مال یا زبان دراز آن بری هشید یا از احوال عقاید ایشان مطلع میگشت یا مقصود دنیاوی آن حاصل نشید یا علل دیگر او را ملول میکرد بها برای آن لوحی استمالت میفرستاده بعنوان بمیل عقیده او و نوید بخواهش او با کلمات مغلق عرفان بافی و عشق بازی سخت و نرم استمالت نموده مثل شیخ محمد کردستانی خطابا باو یک رسالهٔ صغیره نوشته و طبع نموده بجمیع مرداء تقسیم کرده در آن میگوید هو العزیز المحبوب ای ضیاء الحق حسام الدین را او که فلک درگاه چو تو شاهی نزاد نمیدانم چرا یکمرتبه رشتهٔ محبت را گسیخته و عهد محکم مودّت را شکسته اید مگر خدا نکرده قصوری در ارادت بهم رسیده و یا فتوری در خلوص نیّت پیدا گشته که از نظر محو گشتم و سهو آمدم چه مخالفت بدیدی که ملاطفت بریدی مگر آنکه ما ضعیفیم تو احتشام داری یا سیک کار زار برگشته اید استقامت شرط راه است و دلیل ورود بارگاه ان الّذین قالوا ربّنا الله ثمّ استقاموا تتنزّل علیهم الملائکة و دیگر میگوید فاستقم کما امرت لهذا مستقرین بساط وصول را این سلوک لازم و واجب است تا گوید در خدمت جناب شیخ محمّد سلمه الله تعالی باین دو فرد اکتفا نمودم ؛ من کوی تو جویم که به از عرش برین است ؛ من روی تو بینم که به از باغ جنان است ؛ اذا عرضت لما نة العشق علی القلم الی ان یحملها فصار مصعقا فلما افاق قال سبحانک انی تبت الیک فانا اوّل المستغفرین والحمد لله ربّ العالمین الی آخره چهارم هرگاه از مرداء در تشدید این باب رنج میکشید و مشهور میشد که چنین و چنان کرده دروغ و راست باو مکتوب مسمّی بلوح تعریف و تمجید نوشته و بکلمات غالی و عالی خطاب کرده و اعرف العرفا شمرده و اعظم الانبیاء قرار داده و فی الحق و اصل الحقیقه تصدیق نموده مغرور و مسرور میساخت که شما با هر یکیستان یک نبی بوده و هستید و کثیر از این قبیل در رسایل آنها دیدم پنجم میرزا حسینعلی بهاء مبلّغان فرستاد ببلاد بانواع لسان و عبارات رسایل نوشته بر آنها میفرستاد که مقصودم دنیا نیست و نه ریاست و نه مال بلکه همیشه من در زندان و حبس و اذیّت و جمیع عالم بمن شمشیر کشیده اند بخون من تشنه اند و من بالکمال اطمینان کارم بخدا سپردم در این باب اشعار و مناجاتها جعل کرده بعنوان عاشق و معشوق و محبوب و محبوبی بزبان محو و فنائی مخلوط بشطحیات و کفریات بسکر و صحو و بعضی وقت بعجز و زاری و شکایت و بیزاری از برادر

خود صبح ازل او را باطل و دجّال شمرده و خود را مظهر الحق چنانچه رساله مطوله را دیدم جمله خطاب بسلمان و یکی از مبلّغین گوید
و بکمال حکمت در تبلیغ امر جهد نما بلکه تا جمیع بنور فجر معانی منور شوند ان ما قلم ان اذکر من حضر لدی العرش و
سمع نداء هذا المظلوم الغریب انا ذکرناه و نذکره هذا اللوح لیکون ذخرا و شرفا له فی ملکوت
ربه العزیز المنیع ثم نذکر اخاه الذی فاز بهذا المقام و دخل فی ظل رحمة مولاه الکریم ثم الذی حضر
من قبل خاضعا خاشعا لامر الله رب العالمین فنسئل الله بان یوفق الکل علی عرفان مطلع
امره و یقربهم الی افق وحیه و یقدّر لهم ما قدره للاصفیائه انه هو المقتدر المتعال العلیم الحکیم
و سلمان که یکی از خواص مبلغین خود بوده در رساله که باو نوشته باین نحو که ای سلمان ابتلایم بین ملل و دول لیلی
قوی و حجتی است محکم در مدت بیست سنه شربت آبی براحت ننوشیدم و شبی نیاسودم گاهی در غل و زنجیر
گاهی گرفتار و اسیر و اگر بدنیا و ما علیها بودیم هرگز باین بلایا گرفتار نمی شدیم طوبی از برای نفسی که از اثمار این مقام
مرزوق شود و از حلاوت آن بچشد و از خدای بصر بخواهید و ذائقه سالم طلب کنید چه که نزد بی بصر نفس
یوسف و ذئب یکسان است و در ذائقه مریض حنظل و شکر در یک مقام و لیکن امیدوارم که از نفحات
مقدس این ایام نفوسی ظاهر شوند که عالم و ما فیها را بفلسی نخرند و عاری از کل ما سواه بشعائر الله نازل شوند و جان
دادن در سبیل الرحمن را اسهل می شمرند و از اعراض معرضین از صراط نلغزند و در ظل دوست مقر گزینند
فیا طوبی لهؤلاء فیا بشری لهؤلاء و ما عز لهؤلاء و ما شرفا لهؤلاء تالله حوریات غرفات اعلی
از شوق لقای این نفوس بیارامند و اهل ملاء بقا از اشتیاق نیاسایند کذلک اختص الله هؤلاء لنفسه
و جعلهم منقطعا عن العالمین ای سلمان احزان وارده قلم رحمن را از ذکر مقامات احدیه منع نموده
بمقامی رسیده مقر عزیز را که اگر جمیع ما کان بر خوان نعمتش حاضر شوند و الی آخر الاخر له از آن چه موجود است
متنعم گردند ابدا کسی را حرفی نیست بخل دارند و باطراف نوشته که شهریه ما را قطع کردند رزالت و پست فطرتی
ملاحظه کن که برای جلب زخارف از ناس و افترا بجمال قدم این گونه مفتریات باطراف نوشته و فرستادند
با اینکه تو در آنجا بوده و دیده که ابدا این عبد شهریه این قوم را بچشم خود ندیده و آنچه هست در بیرون قسمت
شده بهر نفسی داده میشود مع ذلک محض تضییع امر الله و اخذ دینار این قسم معمول داشتند که شنیده قسم
بجمال که اول ضربی که بر این غلام وارد شد این بود که قبول شهریه از دولت کرده و اگر این نفوس همراه نبودند
البته قبول نمیکردم و تو مطلع شده که چه مقدار بر مهاجرین صعب شده مع ذلک جمیع شاکریم و در قضای
الهی راضی و صابر لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا علیه توکلنا فی کل الامور و این قوم که باطراف
شکایت شهریه مینمایند و تکدی میکنند ادعای ربوبیت مینمایند و از حق معرض دیگر در شان آن نفوس که متابعت

حسینعلی سلمان را از مبلغین بیان شمرده است

حسینعلی ملاقات الله

شهریه از صبح ازل

مکتوبی که عبّاس افندی بمردا عشق آباد نوشته

این گروه نمودند ملاحظه کن اف لهم ولبئس اسمهم فسوف نأخذهم ربّاننا القهر من لدن مقتدر عزیز قیّوم ولن یجدن لانفسهم من معین ولا ناصر کذلک انزل بالحق من جبروت الله المهیمن العزیز المحبوب والبهاء علیک یا سلمان وعلی الذین ما بدّلوا کلمات الله بتوهّمات مردود یعنی برادرش صبح ازل که ضدّ او بوده و از این قبیل الواح و رسایل صغار نوشته بعالم پخش کرد و گویا بعضی سؤلات جعلی لعلّه واقعی عنوان کرده و در صدد ردّ اعتراضات بر علی محمد باب دروغ و راست تلویح و تبیین عربی و فارسی جوابها نوشته نسخ متعدد بمردا انتشار داده و بعضی از اهل علم که از مقدّمات و حقایق آنها بی خبر بوده اند باین رسائل و سؤال و جواب فریفته شده تا بدام سحر افتادند و بسبب آنها کثیری از عوام ببوادی حیرت هلاک شدند و عمده میرزا حسینعلی این فارسی عرفان بازی و عربی زشت و زیبا را در آن دو سال کسری که در کردستان عثمانی یاد گرفته است چون کردستان کرکوک و سلیمانیّه محلّ سیوخ و طریقت و صوفیان جماعت است و خود آن نقطه برزخ است بین العجم والعرب والکرد والترک که بهر چهار لغت تکلم میکنند و نوشتجات علی محمد باب هم که نزد آن بسیار بوده بموجب نوشته خودش در ایقان خود که مقدار بیست مجلد از مصنّفات نقطه اولی نزد من موجود است این تلفیقات را هم از جمله آن عربیها مکسر علی محمد است و این عمده جلب و تشویش و تصبیبه و تزویر او بوده است همچنانکه در کتاب سیّاح بابی احوال او را در کردستان باین مضمون که ذکر شد اشاره نموده است مطلب تجسّم بعد از وفات بهاء پسر بزرگ او عبّاس افندی خود را ملقب بعبد البهاء نموده روش پدر را پیش گرفته در ارسال مرسول و مبلغین و حواشی قرار داده مکاتیب الواح وار بعنوان عاشق و معشوقی ترغیب در ثبات عهد و محبوبی نوشته در ضمن اشارات نموده بر نقض عهدی برادر حسن اعظم و تابعان آن الی امروز در این کار مشغول است یکی از مکاتیب آن بدست آمده عیناً نقل میشود که بمردا عشق آباد روس نوشته و آن این است هو الابهی احبّای عشق آباد علیهم بهاء الله الابهی ملاحظه نمایند هو الابهی ای احبّای رحمانی و یاران معنوی ایّام قیام بر خدمت و هنگام اشتغال بنار محبّت است ظهور اسرار قدم و فیض اسم اعظم یک حکمت عظیمه و ثمرهٔ طیّبه آن محبّت و الفت و اتحاد و انجذاب یاران احبّا است تا باین موهبت و عنایت بین سایر احزاب محشور و ممتاز گردیدند علی الخصوص در این کور جدید و دور مجید که بوصایای مؤکّده محبوب قدیم باید قیام نمود و آن بتشدید روابط الفت صمیمه با جمیع خلیقه است دیگر معلوم است باید با دوستان حقیقی و یاران معنوی چگونه باشد قسم بجمال قدم الیوم نفسی بر عهد و پیمان الهی ثابت و راسخ که جان خویش را بجهت احبّای رحمن فدا نماید و تا باین درجه النسان نرسد بعهد و میثاق وفا نموده و قطره از بحر صفا نچشیده

وازگلستان جنت ابهی رائحه استشمام نکرده پس ای احبّای حقیقی بدل و جان بایکدیگر مهربان باشید و در محبت یکدیگر جان فشان گردید تا در درگاه احدیت مقبول شوید مولوی در غزلیات خویش گفته بوی جان می آید از پشم شتر این شتر از خیل سلطان ویس در ملاحظه فرمائید که چون ویس قرن شتربان بود از پشم شتر بوی جان استشمام نمود پس اگر مشام روح باز باشد از هیاکل احبای الٓهی که قمیص یوسف محبت الله هستند چه نفحه استشمام نمایند قسم بجمال قدم که نفحه استشمام نمایند که جان فدا کنند عبد البهاء عباس از این قبیل مکاتب و مراسلات بسیار دارند و بعضی چاپ زده و نشر شده و لوحی خطی بعنوانات شتی و کذلک مرداء نواب عباس افندی میباشد در بعض بلاد بهمان روش عرفان بافی با کلمات خطابیه بمرداء خطاب امر و نهی میکند زشت و زیبا و بعضی مکاتیب سؤال و جواب دارند بمذاق هر بلد جواب گویند مثل یکی از عشق آباد با آذربایجان سؤال کرده بود از عبد البهاء که زنها از اجنبی رو گیرند یا نه در جواب آن با کمال تشدد عباس افندی نوشته بود که امروز شما باید چنین باعصمت زندگانی کرد که ذره از عصمت زنان کم نشود بلکه در پرده عصمت مصون بعالم فخر کنند از این قبیل خطابات امّا در کتاب اقدس احکام بهاء از این بابت خبری نیست و در مکتوب امریکا زنها با کمال زینت در مجلس در ملاء عام خدمت میکنند مثل فرنگان چنانچه ذکر خواهد شد و خود علی محمد باب در کتاب احسن القصص در سوره یوسف امر کرده است که زنها با زینت تمام بی حجاب میان مردان در آیند خطاباً بقرة العین که چنین و چنان بگو و در جای خود این رساله ذکر شده خواهی دید و خود قرة العین در میان خلق کثیر از بابی یا غیر بابی بی پرده او بمنبر رفته وعظ میکرد حتی در بعض مجالس میگفت من مسّه حسیح لا یمسّه نار چنانکه در این منهاج نگارش یافته ملاحظه شود مقصود از این مقال این است احکام و اوامر آنها ملون است ما له قرار و قت نوشته مطلب با دقت گفتن و تقریر چنین با صمیم قلب تکلم میکند که مستمع حیران بماند که گویا این کلام منزه است از غلط و کذب و تناقض و کذلک در نوشتن مبین با جرأت تحریر و تقریر کند که گویا بدیع المقال است دیگر حیا نمیکند که در هر جا ضد و نقض آن نوشته است یا آن دروغ را مردم چون باور خواهند کرد و قس علی ذلک هر که دیده است میداند

مطلب ششم تنبیهات است هیچ فرقه از فرق بنی آدم با دین و مذهبی از ملل مثل این قوم ملون نیست وایم الله که این هم یک نوع راه زینت اوّل هر که گفتگو کنند از اصول دین خود چیزی نگویند تا میل الطرف مقابل معلوم شود بعد از آن بمذاق هوای آن او را تبلیغ کنند صوفی را صوفی وار در این باب کلمات شطحات و الحادات بزبان عاشق و معشوق بر آن برخوانند و حتی در این باب رسائل صغار نوشته بجهت تحصیل مرام دوم این طور رسایل نوشته و آن رسائل غالباً اسم ندارد مگر آنکه در میان خودشان بلکه اسم داشته باشد و این رابی

آن است که اگر کسی بر آنها احتجاج کند یا بر آنها ردی بنویسد چون رساله نام ندارد باید تمام رساله را نقل کند یا گوید من همچو چیزی دیدم و این خلاف روش مؤلفین و محققین است از آن جهت است که در این کتاب منهاج فصول مفصلی از آنها نقل کردم سیم رسائل جدا جدا دارند برای احتجاج هر فرقه مثلاً رساله دیدم که در آن مذاق عرفانی است و بس و در آن هفت وادی هفت مقام بطریق اهل جماعت دیگری دیدم که بمذاق شیوخ سابقین در آن نجبا و نقبا و اقطاب ذکر کرده مثل رساله ابو الهدی که اقطاب عالم را ذکر کرده است که اول آدم ع تا ابراهیم ع و محمد ص و علی ع و صاحب الزمان ع و شیخ عبد القادر کیلانی و معروف کرخی تا زمان خودش که امروز انیس و جلیس سلطانست و رساله دیگر دیدم که این فرقه را جمیعاً کافر نامیده است و ضد انبیا و کتب منزله تا آخر آن گوید چه بسا شخص باعتقاد خود لله حرکت میکند مع ذلک کافر است و لاجل اعتقاد با خداوند در واقع حرکت نموده مثل اعمال جماعت سنت که باعتقاد خود لله میکنند و کافر و خداوند بری است از عمل ایشان بل در واقع توجه بخداوند نیست بل بجبت و طاغوت است چنانچه نص قرآن است و رساله دیگر دیدم در تکفیر اثنی عشریه که کافر و هوا پرستند در انکار باب و بهاء و رساله دیگر دیدم که در آن جمیع اعتقادات اصولی را جزئی و کلی حق و نجات شمرده تا امروز تبرا جسته از هر که بآن اعتقاد نکند بدون ذکر باب و بهاء و رساله دیگر دیدم که در آن مناجات و دعاست بخدا که من تقصیر کردم که بعضی ادعاها کرده ام و گفتم من چنین و چنانم من بنده هستم که لا ازال هوای نفس گرفتار بودم و خودش را محض اثنی عشری و اصولی صرف شمرده و هلم جرا و مراد عوام و یا مرشدان بیدین که هر جا انکار یا اقرار لازم شد بمقتضای مذاق آن شخص از آن رسایل نشان دهند هر که مطلع شود بر جمیع رسایل اینها یقین میکند که این بازیها از برای یک لقمه نان هر ما است مطلب هفتم رؤسای بابیها امروز باین روش نان رزالت میخورند از راه حیله و تزویر که از آن مکاتیب ایشان که گویا از امریکا نوشته شده و در طهران طبع شده و بمرداء هر بلد تقسیم نموده ملاحظه کنید این چه دین و دین داریست و مطابق شریعت کدام پیغمبر است یا روش کدام اوصیاء رسل مکتوب این است تمام نقل میشود از برای تنبیه کافی است و ما توفیقی الا بالله و هو هذا سواد مکتوب جناب مستطاب میرزا اسد الله علیه بهاء الله است که از امریکا بعنوان جناب حاجی سید تقی روحی فداه مرقوم نموده اند اعلان سیم صورت اعلان بیت العدل در ممالک متحده امریکا خدمت جناب مستطاب حاجی سید تقی علیه بهاء الله الابهی عرض میشود که چون از این عبد شکایت نموده بودید که چرا مکاتیب را مختصر می نویسیم محض رفع گله شما این مکتوب مفصل عرض میشود بعد از آن که دستخط مبارک انور اظهر بیت العدل که با فتخار رجال بیت شیکاغو رسید مع دو دستخط مبارک که بسرافرازی مبلغات از اماء الله که خود را اعوان بیت العدل نامیده اند با جزاء محترمه بیت العدل

مکتوب از امریکا

اطلاع داده شد اجزاء در بیت مبارک حاضر شده اند و بزیارت لوح مبارک فائز گردیدند و بمشورت ایشان
مقرر شد که هزار نسخه لااقل آن الواح مقدسه معجلاً طبع شود جناب علی قلیخان الواح را ترجمه نمودند و فوراً
در مطبعه طبع شد و ضمناً مقرر شد که اوراق دعوت ولیمه شراب طهور هم طبع شود و جمیع احبا را دعوت
نمایند روز یک شنبه که روز عید اهل این بلاد است تشریف بیاورند اوراق ولیمه هم طبع شد و بتوسط
پست جمیع احبا رجالاً نساءً صغیراً کبیراً حتی نفوسی که در فتنه قبل توقف نموده در مجالس حاضر نمیشدند
ارسال شد و بجهت بلاد قریه شیکاغو هم از این اوراق دعوتیه فرستاده شد بیت العدل را بعنوان
زینت آراستند مانند عروسیکه یوحنای لاهوتی در فصل ۲۱ مکاشفات اخبار داده انواع گلهای
رنگارنگ حاضر نمودند و تمثالهای مبارک را در محلهای مرتفع نصب نمودند از قبیل حلویات و عطریات
حاضر ساختند و چنین مقرر شد که خدام مجلس اجزای محترمه بیت العدل باشند و در یوم ولیمه با بهترین لباس
در مجلس بخدمت مشغول شوند و یکدسته مطربی که از احبا باشند با آلات طرب از تار و ارغنون بقانون
مخصوص خودشان که با لباسهای رسمی در مجالس وارد شوند حاضر باشند در عرض یک هفته اجزای محترمه
مشغول بانجام و ترتیب مجلس بودند تا کتب مطبوعه و سایر لوازم را حاضر نمودند یوم قبل که یوم سیم
جمادی الثانی سنه ۱۳۱۹ و دوم دسمبر ۱۹۰۱ از ساعت یک فرنگی احباب شروع کردند بآمدن در ساعت
سه جمعیت بسیاری مجتمع شدند بقسمی ازدحام بود که جای نشستن نبود در روی درجها و راه روها ایستاده
بودند دیگر جای نشستن نبود اول مجلس این عبد قدری از لوح مبارک بیت العدل را قرائت نمودم بعد جناب
خان لوحی که درباره حکومت امریکا صادر شده و دعای در حق او میفرمایند قرائت نمود بعد جناب مستر جلیس
ترجمه لوح مبارک بیت را در دست گرفتند و با حباب خطاب کردند که دستخط مبارک حضرت عبد
البهاء ابن جمال قدم حضرت غصن الله الاعظم است روح العالمین له الفداء که بافتخار رجال بیت العدل
شیکاغو صادر شده و شروع کردند بقرائت نمودن بعد از اتمام لوح فقراتی که در دستخط مبارک بسرافرازی
این عبد صادر شده تلاوت نمودند پس از فراغت ایشان یکی از اماء الله که رئیس مجلس مشورت اماء الله
است برخواست اولاً تقریباً یک ساعت در کمال فصاحت و بلاغت صحبت داشت از قیام نمودن
نسوان در امر الله در جمیع بلاد متحده و مجالسیکه در هر جا منعقد نمودند و کیفیت ارتباطیکه فیمابین مجالس
بلاد هست و اینکه این جماعت اماء الله شغلشان در خدمات امریه چیست و وظیفه هر کدام چنانچه در
دفاتر ثبت و مقرر است چه مثلا بعضی از مجلس شور منتخب شدند بجهت پرستاری مرضی و بعضی منتخبند
بجهت اعانت رجال بیت العدل و بعضی مخصوصند بکارهای خیاطت و غیره و بعضی معینند از برای

خدمات بیت میثاق و بعضی از مبلّغات داخله هر بلد اند و بعضی از مبلّغات سیّاره در بلاد هستند و آنچه مصروفات
برامورات مجالس اماء الله تعلّق بگیرد خودشان بعهده گرفتند بدون آنکه کسی بآنها اعانت نماید دیگر درسها که
تعلیم میگیرند از وجه خودشان طبع میکنند نشر میدهند دیگر آنکه در هفته یک روز مجلس درس مخصوص بجهة
مبلّغات است از رئیس مجلسشان و آن مجلس منحصر است بنساء و رجال در آن مجلس راه ندارند و در هر نه
روز یا نوزده روز مجلس مشورت دارند و همچنین سایر ترتیبات خودشان را بیان کردند و اسامی اهالی مشورترا
در حضور جمیع خواندند بعد از آن دو دستخط مبارک که بافتخار ایشان رسیده قرائت نموده اند بعد از قرائت حقیر
دیدم از کثرت جمعیّت نفوس صدمه میخورند اگر مجلس زیاد طول بکشد برخاستم و شیشه عطری بود برداشتم و
گفتم حضرات احبّا این شیشه که می بینید سنّتی است که انبیاء عظام آباء و اجداد شما این سنت را مجری
داشتند امروز هم حضرت عبد البهاء ارواح العالمین لتراب قدومه الاطهار فداه این سنت را تجدید فرمودند
و در روضه مطهر احبّارا باین دهن تدهین میفرمایند و ما هم امروز محض تذکار آن مقام مقدس و آن عمل
مبارک این عطر را استعمال میکنیم تا این مجلس پرتوی از آن مجالس بگیرد و لا بد باید که معنی این دهان این است
که چنانچه این دهن معطر فضای این محل را معطر مینماید و هرکس از این استعمال نمود رائحه عطرش بمشام دیگری
که او را ملاقات نماید میرسد و دماغش مهتز و معطر میشود حضرت عبد البهاء ارواحنا فداه میفرمایند که امروز
ثابتین بر عهد و میثاق جمال قدم باید باخلاق و اعمال و افعال متخلق و متصف باشند که هرکسی با آنها ملاقات
نماید رائحه اخلاق جمال قدم را از آنها استشمام نماید تا با فعال و اعمال ثابتین بر عهد و میثاق ناس منجذب
الی الله گردند باری قدری از این قبیل صحبت داشته شد و بعد کتابهای طبع شده را بهرکس دادند چون
فراغت از این اعمال حاصل شد رجال بیت العدل سینیهای فنجان چائی در دست گرفته با سینیهای
شیر و شیرینی دسته دسته از دو طرف اطاقها داخل شدند مقارن ورودشان مطربان شروع کردند
بنواختن سازها بانواع آوازها نفوس حاضرین از وضع مجلس جمیع بوجد و سرور عجیبی آمدند حقیقت خیلی مجلس بدیعی
بود نظر عنایت جمال مبارک بآن مجلس بود یک روحانیت مخصوصی جمیع حاضرین مشاهده نمودند و جمیع
میگفتند تا بحال در امریکا چنین مجلسی منعقد نشده بود بعد از فراغت از چائی و شیر و شیرینی و استماع نغمات
که تقریباً متجاوز از یک ساعت و نیم باشد یک نفر از احبّاء مستر آوز که خودشان در علم عکاسی ماهرند و
دستگاه عکاسی را حاضر نمودند احبّارا در بیرون سر در عمارت بیت العدل بترتیب نگاه داشتند و
عکس برداشتند و یک عکس هم از بیت العدل برداشتند که احباب هم ایستاده بودند عکس سر در آن عکسی است
که قطعه مرکز المیثاق در بالای در گذارده شده است و در وقتی که احباب مجتمع بودند بجهت عکس برداشتن

قصیده در مدح عبّاس افندی

جمیع خلق که در باغ مقابل بیت در روی نیمکتها نشسته بودند آمدند بتماشا چونکه بیت العدل مقابل است با
یک باغ ملتی که مردم عصرها بجهت تفرج می آیند در آنجا باری اینکه نوشتم اعلان سیم بجهت آن بود که
در وقت عکس برداشتن اگر جمعیت احباب زنانه و مردانه ایستاده بودند از دحام زیادی از اغیار در
باغ ایستاده بودند از قبیل پلیس و سایر ناس تماشا میکردند چون روز یکشنبه بود تعطیل ناس و این مسئله در بلد
شهرت کرد که طایفه بهائیه امروز چنین اجتماعی داشتند پس از فراغت عکس عمومی اجزای بیت العدل
در طرف یمین بیت نشسته عکس گرفتند و یک عکس هم از این عبد و جناب خان برداشتند انشاءالله
صورت عکسها را بجهت آنجناب خواهم فرستاد جای جناب حاجی سیّد تقی در آن جمعیّت خالی بود
که عکسشان زینت عکسها شود صورت اعلانات اعلان اوّل صورتی که در روزنامه طبع شد
و صورتش بعربی و انگلیسی از قبل فرستاده شد اعلان دوّم تفسیر حکایت آدم که هزار نسخه طبع شد و بجمیع
ممالک متحده امریکا و لندره و پاریس فرستاده شد اعلان سیّم صورت انعقاد بیت العدل و طبع
الواح و ارسال آن بجمیع ولایات و بپاریس و لندره هزار نسخه طبع شد حرّره غبار راه احباء ذرّه لاشیئ
النیریزی آقا بابا معلم الاطفال فی ارض الطاء فی شهر رمضان المبارک سنه ۱۳۱۹ این قصیده در ذیل این
مکتوب طبع شده بود مبنی بر تحمید و تمجید عبّاس افندی عبدالبهاء بعنوان عاشق و معشوق عیناً ذکر میشود هوالاعظم الابهی
مرا داده جان بوی عبدالبهاء ؛ ز من برده دل روی عبدالبهاء ؛ چو من صد هزاران دل اندر اسیر ؛ بهر تار گیسوی عبدالبهاء
دهد هر نفس صد جهان روح جان ؛ بمن نفحهٔ موی عبدالبهاء ؛ شود رشک جنّت اگر بر جحیم ؛ وزد بوی مینوی عبدالبهاء
بمعراج جان قاب قوسین ما ؛ بود قوس ابروی عبدالبهاء ؛ مرا جنّت جان و فردوس روح ؛ بود دلم بر زلف کوی عبدالبهاء
دمادم دهد مرده کانز احیاة ؛ لب لعل دلجوی عبدالبهاء ؛ بهر سو که رو میکنم در دو کون ؛ بود دل بسوی روی عبدالبهاء
ز بحر البحور قدم مستمر ؛ بود لجّه از جوی عبدالبهاء ؛ ز خلق و ز خوی جمال قدم ؛ حکایت کند خوی عبدالبهاء
ندیدی اگر وجه حق را ببین ؛ بر خسار نیکوی عبدالبهاء ؛ شد اعلام الملک لله بلند ؛ بعالم ز نیروی عبدالبهاء
بگردون برافراشت رایات نصر ؛ بنازم ببازوی عبدالبهاء ؛ در آفاق و الفنس دگر فتنه نیست ؛ مگر چشم جادوی عبدالبهاء
وصال وفادار یار الغیاث ؛ ز هجر جفا جوی عبدالبهاء ؛ نهد عقل کل رو بدشت جنون ؛ اگر بشنود هوی عبدالبهاء
شتابد عدم سوی ملک وجود ؛ ز بانگ تعالوی عبدالبهاء ؛ جهان و آنچه در وی کم از ذرّه ؛ بود در ترازوی عبدالبهاء
بگلزار حق صد هزاران هزار ؛ چو ورقا ثناگوی عبدالبهاء ؛ انتهی این مکتوب دیگر یکی از خواص مرداء که ساکن
بیروت و وکیل بهاء بوده حال وکیل عبدالبهاست در تشیید و تکفیر و طعن و لعن برادرش محمّد علی ابن بهاء
قلم میزند و مرداء عبدالبها را ثابت قدم و وافی العهد مثل پیغمبران سلف خطاب میکنند و بشارت میدهد

مکتوب از بیروت که امر کرده‌اند بزیارت قبر میرزا موسی جواهری

ترویج شوکت عبدالبهاء در عالم و مخذول برادرش المسمّی دجّال که در عهد بدیع ملقّب بوده است بغصن اکبر و آن
مکتوب عیناً از برای نمونه ذکر میشود وهو هذا فی ٢٦ محرّم ١٣١٥ الی جناب اخوان الصفا و اصحاب الوفا حضرت
آقا محمد تقی و جناب محمد حسین و اخوانه المحترمین علیهم بهاء الله اجمعین طوبی لکم بما توجهتم بوجوه بیضاء و قلوب
نوراء الی البقعة المبارکة الحمراء التی فیها تنادی سدرة المنتهی لا اله الّا انا المهیمن القیّوم
وسمعتم نداء من تلک السدرة الالهیّة توجهوا الی من اراده الله الذی انشعب من هذا الاصل
القدیم امّا بعد نعرض بان قد مضت ایّام سوالیات وشهور متتابعات ولم یصلنا منکم
کتاب ولا خطاب سوی نسمع بصحة وجودکم واستقامة احوالکم بتوجهکم الی المقصود وتمسّککم
بالعهد الالهی الموجود ودائماً نفتخر بهذه الاستقامة واسم اوراق السدرة تمسّکوا بها و
علیکم الرّوح والکرامة وقد کنّا سابقاً نخاطبکم بعرایضنا التی کانت باسم حرف البقاء حضرت
الکلیم علیه من کلّ بهاء ابهاه والآن لما صعد الی جوار رحمة ربّه الالهی قد استعمنا علی المراسلة
مع حضرة النسل الانور والمستقیم علی عهد مولاه حضرت حسین صدقی افندی ٩ ١١ وحضرت
خادم احبّاء البهاء سلالة الاطیاب جناب السیّد عبدالوهّاب علیه ٩ ١١ ونسئل الله بان
ینصرکم ویثبّت اقدامکم واذا زرتم مرقد الکلیم ارجوا ان تبلغوه تکبیری وثنائی وتقولوا له
علیک والرّوح علیک ونور العهد والمیثاق لدیک علیه بهاء الله ورحمته
ورضوان الله ونوره حسب قد صدر الامر الی جناب السیّد عبدالوهاب ان تزوره والاحبّا
لکن بالحکمة واحداً واحداً لا بالاجتماع لئلا یرتفع نعاق الشنعة ومن الاخبار انّ العهد
والمیثاق قد نبت فی الآفاق واشتعلت نار العداوة والحسد فی صدر الاخ الذی هو
جرثومة الاعراض و دجّال عهد الله وقد اتّفق فی هذه الایّام مع جماعة افاجان اظهروا
النّهیق واکثر النّعیق فی یومهم الحمقیق واشتکوا عند الحکام واوعدوهم بالطمع ویریدوا
المکر بمن اراده الله ویبطلون وهم الظّالمون الحاصل انّ الحذا الذی برجل میرزا یحیی اطهر
منهم وفی الحقیقة انّ یحیی لم یتجاسروا ولم یتزوّر کما تزوّروا وقد عرضنا نبذة من بعض الوقوعات
التی کتبها جناب المیرزا عزیز الله ابن شهید الوفاء علیهما ٩ ٦٦ الی حضرت حسین صدقی
افندی ٩ ٦٦ وهی قطرة من بحر ظلمهم والاوراق التی لفقوها فی هذه الایّام وینشروها بالجناب
من امضاء خادم الذی هو حمار الدّجال لا بدّ ان یصلکم منها شیء لانّ النّاقضین لم یستحیوا
من الفشل ولیس وراء الکفر والشّرک ذنب لا بدّ یصلکم عنقریب جناب السیّد عبدالحسین

ابن المرحوم السید محسن علیهم ۱۶۶۹ اجمعین والمیرزا عنایت الله وقرة عینی سید محسن وهم
کث ناطمه بخبروکم بما عملوا الظالمون ولکن بشیرکم بان الله ینصر من اراده بجنود من الملاء
الاعلی وقبیل من الملائکة المقربین ولا یحیق المکر السیئ الا باهله وارجوا بلاغ سلامی و
ثنائی علی جمیع احباء الله فی المدینة والقری والله یحفظکم وان جمیع المسافرین والمجاورین وخدامکم
حسن افنان واخوانه والمهدی الهزاع یهدون تکبیراتهم وسلامهم علی حضرتکم وهم لکم من
الداعین والبهاء علیکم اجمعین (الداعی محمد مصطفی بغدادی) تنبیه حضرت کلیم میرزا موسی پسر
میرزا هادی جواهریست که شب و روز مست چند سال قبل مرده است حسین صدقی افندی پسر اوست میرزا یحیی
صبح ازل برادر میرزا حسینعلی است که دجال عصرش بوده حال آن زنده دجال دیگر ظهور کرده است وابن میرزا
محمد علی برادر عبد البهاست که صاحب مکتوب از دجالی میرزا یحیی شاکراست لکن اسم حمار اول را نمیدانم در ذیل
این مکتوب بعد از امضاء این دو سطر هم نوشته بود وهو هذا الامر الذی صدر هو من عباس عبد البها
ذکرتم فی کتاب جناب السید عبد الوهاب بان ندفع الی المیرزا عنایت الله خرجیة للطریق فعنا
له ستة لیرات عثمانیة ثمن بعد وصوله بالسلامة ان شاء الله نعرفکم عنها من بعد المراسلة ولا
تکونوا فی فکر من ذلک والله یحفظکم انتهی دو سه مطلب از این مکتوب حاصل است یکی آنکه همیشه
شیعه ها را تعیب و تشنیع میکنند و عوام را مشوش که شما قبور ائمه را که مرده و پوسیده اند سنگ و آهن یا چوب را
طواف و زیارت میکنید مثل بت پرستان حال خودشان امر کرده اند بمردم بزیارت و طواف قبور اشخاصی که
از ارزال ناس بوده اند از حیثیت فسق و فجور و شرب خمر و عدم دیانت و تقوی یا ظاهر تقوی دوم حمل جنازه
که همیشه شیعه ها را سرزنش میکنند ولو در یک درجه حق دارند بجهت آنکه افراط کرده اند نسبت بسلف الصالحین
من الشیعه و از این جهت بها در کتاب احکام خود حرام کرده است حمل جنازه را زیاده از یک ساعت لکن بعد
از مردن بها عباس افندی استخوانهای رمیم علی محمد باب را از ایران نقل کرده بعکاء ضریح و رواق بارگاه ساخته
دام گذارده از برای صید و حسنیان ایران و در این حال دیگر ما اعتراض نداریم چون اگر جایز باشد نقل یک جنازه
جایز میشود صد هزار نعلم ذلک کل عاقل حکیم سیم از برای اطلاع مطالعه کننده ها معلوم شود که چه قدر خلاف
و مضاده با هم دارند در میان خودشان حتی بیکدیگر میگویند تو دجالی من مرشد آن دیگری میگوید تو ابلیسی من
رحمن و در این باب نوشته جات و نشریات دارند طرفین و این را از جانب خفی داشتند و گویند ما مثل شیر و
شکر و روح و ریحان اخوانا علی سرر متقابلین چنانکه خدا از برای روز قیامت خبر داده است و عوام بیچاره
ظن میکنند که عجب دین و دینداران بی غل و نفاق میباشند و حال آنکه از باطن ایشان خبر ندارند لو اطلعت علیهم

لولمنه فرادا مطلب هفتم ذکر دو مقام از ایقان میرزا حسینعلی یکی آنکه هر پیغمبری که وعده کرده است
روز قیامت و حساب و نشر آن روز قیام قائم است که علی محمد باب و بهاء باشد و مقصود از لقاء الله لقاء
این ظهور است که ظهور ذات است کما قال فی البیان ذات الله حروف السبع ع ل ی م ح م د اول مقدمه
مختصر عرض میشود که احدی از انبیاء و اوصیاء این ادعا را نکردند که قیامت موعود و حشر و حساب و ختام عالم روز
ظهور من است که شد چون هر دور را هزار سال تعیین کرده است باب و بهاء و این خلاف جمیع انبیاء و حکما و عقلاست
دویم هر پیغمبری امتش را ترسانیده است از هول و شدت آنروز با کمال دلسوزی و شفقت چنانکه کانه برای
العین میدیدند بلکه در وقت تبلیغ و وعظ بی اختیار با کمال رقت قلب اشک از دیده های ایشان مثل
باران میریخت و میگفتند ای مردم بخدا ایمان بیاورید و عبادتش کنید و ظلم و فساد نکنید که نزدیک است آنروز
برسد که جزای کردار خود را ببینید آن وقت پشیمانی سود ندهد منکران معاد در جواب میگفتند این هزارها سال است
که وعده داده میشود و حال آنکه نشده و نخواهد شد چه محال است که مرده خاک شده زنده شود برای حساب سیم
خود انبیاء و اوصیاء شب و روز در رکوع و سجود با حزن و زهد در خلوات و ظلم اللیل با بدن لرزان و گریان
از ترس و هول آنروز با وجود بشارتهای خداوندی سعادت آنروز برای انبیاء و صالحین و منکران آنروز
در راحت و سرور عیش غافل از حساب و معاد و در حق آنهاست قوله تعالی الهیکم التکاثر حتی زرتم
المقابر چهارم اگر قیامت و حساب و نشر روز قیامت این مظهر حق که لقاء تعبیر کرده باشد لازم بود در هر ظهور
آن شمس الحقیقه عالم خلاف آنحالت باشد که در سیم ذکر شد یعنی خود داعی و اتباعش در عیش و سرور و
نعمت و روح و راحت و ضد آن منکرین و مشرکین در شدت ضنک و ضیق باشد که صادق آید بمنطوق
آیات محکمات کتاب هل وجدتم ما وعد ربکم حقا قالوا نعم و امثال هذا آیات کثیره پنجم
من ظهور تا ظهور آخر هزار سال کم یا زیاد در این طبقات و اجیال کثیره منقضی شده که در تمام احوال در هر طبقه
مؤمن ترسان و لرزان و مظلوم و محروم از سرور و شهوات و حمل مشقات تکالیف صوم و صلوة و صدقات بوده اند
و مشرکین هر زمان منکر معاد و لقاء حساب و رسل و کتب و وحی و صانع در جمیع این طبقات بوده اند حال
آنها در رحمت و نعمت و سرور و متلذذ در شهوات دنیا در احسن الحال بالنسبه للمؤمنین خوشتر بوده پس در این
طبقات متعدده یک طبقه فائز شده اند بآنروز لقاء قیامت آن مظهر حق آنهم با خوف و ذل از خوف
منکرین و گرفتار در دست ایشان تا که مردند مؤمن مهضوم و کافر غافل پس اگر روز قیامت و حساب همین
باشد ربح المنکرون ربحاً کثیراً و خسر المؤمنین خسراناً مبیناً اسئلوا الحکیم ان کنتم جهلاء تبیان
این میزان این است که آن طبقات قبل از ظهور که منقرض شده و در این ظهور حاضر نیست و این طبقه غیر از

طبقات سابقه هست من حیث اشخاص و اجساد و ارواح و چون اگر بعضی نسبتها داده شده است فعل
سابقین بر لاحقین از روی مجاز است یا از روی مماثله عمل مثل در انجیل یا قتلة الانبیاء یا در قرآن شما
بعیسی چنین کرده اید موسی چنان نحو ذلک مقصود تشبیه فعل است و ثانی این قول نزد عرب و عجم
مستعمل است مثلا یک کسی از عشیره دیگر کسی کشته باشد قرنهای متعدد ذریه بعد ذریه صاحب الخون
بایشان میگوید شما پدر مرا کشته اید و حال آنکه آن اشخاص کسی را نکشته اند از روی نسبت بایشان میگویند مثل
قوم مفتوح بفاتح بعد از قرنها میگوید شما ملک مرا تصرف کرده اید چنانکه امروز اگر یک اموی باشد باو
گفته میشود که شما امام حسین و ذریتش را کشته اید و حال آنکه حاکم شرع بعد از چهارصد سال از قتل حسین
آن اموی را عوض علی اکبر نکشد و نه دیه حبیب از او گیرد بلکه اگر از افعال پدران خود بیزار باشد با و
گفتن که شما کشته اید در حق او ظلم است اسئل اهل الموازین من شرایع الانبیاء ان کنت لا تعلم پس
مبرهن شد هر کس در آن طبقات بین الظهورین با توحید و اخلاص مسلف و ریاضت و عبادت کرده
است و از مشرکین اذیت و ظلم دیده است بهباء منثور شده و از لذت سرور شهوت انی محروم رفته آ
خلاف اهل ضلال منکرین معاد و رسل و کتب که حظ وافری کرفتند در حیوة عمر خود شان و هذا بئس الشأ
ما جئت بها ایها الناف الیها ششم اگر کوئی روح این اشخاص ارواح آن ذوات است که در اجیال
سابق بوده اند رجعت نموده در این قیامت فایز بلقاء باب و بهاء رب شده کما شهد بذلک
بیان علی محمد که احدی از انبیاء این لغو را نگفته است بلکه این قول خلاف کتب و رسل است و وفق الدهریین
والصوفیین الملحدین و ثانی این قول مردود است بحکم نور العقل با این جرمه که نفوس هر قرنی را بقدر نفوس این قرن
فرض کن و در این ده قرن از اطفال گرفته تا کهن سال تخمینا در هر قرنی سه طبقه تبدیل میشود یعنی جمیع موالید
انسان روی هم سی و سه سال زیاده عمر نباید کنند یا کمی تفاوت اینها دو صنف بوده یکی مؤمن یکی کافر مثل
این زمان که قیامت باب باشد و حشر حساب خلق پس در این میزان باید هر مؤمنی بباب سی روح داشته
باشد و کذلک کافر منکر که هر روحی در اجیال سابق انسانی بوده است جسم عامل خیر او شر فهذا لا یقبله
من کان له ادنی بصیرة فضلا عن العلماء و الحکماء من اهل الشرایع الموحدین یا آنکه خواص آن مؤمنان او کافران
رجعت کردند و باقی ارواح محروم و معدوم شده اند این زهی بی انصافی و ظلم است تفکر تجد رشدا گاه است
کوئی ارواح هر طبقه در این قرن و دور طبقه طبقه رجعت خواهند کرد و در این حال هر عاقلی میگوید که مؤمن
مظلوم و محروم از لذات است و کافر متنعم در امن و سرور لذات در این موازنه بزعم تو حشر المؤمنون و ربح
الکافرون و اعوذ بالله من هذه العقیدة السوء هفتم این تاویل لقاء که مقصود لقاء الله لقاء باب است

یا مظهری دیگر بقول ایقان که وجهی قرار داده است که گویند اگر لقاء مقصود تجلی باری باشد در قیامت آن
چنین و چنان میشود اولاً قول بتجلی روز حشر بجمیع موجودات در عالمین یا بر ذوات خاص این ترهات
محض اهل تصوف و فرق زانغه است اصول عقاید امامیه اصلیین از این بریست اصلا این قول
باطل است بعد کلمات لقاء در آیات قرآن نه چنین است بلکه آنروز را انقدر عظیم شمرده اند که هر وقت
ترسانیده اند امم را انبیاء از لقاء آنروز یعنی لقاء یوم حساب و لقاء امر رب العالمین و مکافات اعمال
خود شمرده اند و این مستعمل است در زمان هر ملت مثلا میگوید بکسی آیا تو نمیترسی از پادشاه یا چه جواب خواهی
داد بسلطان بار و زو قوف در حضور ملک چه عذر داری و نحو ذلک و حال آنکه پادشاه اقصی البلاد است
و وقوف آن شخص یا قصاص افعال او بدست یکی از مامورین خواهد شد در این جا توهم مکن که گوئی تو هم مثل من
گوئی کلا تو میخواهی برای خود ربوبیت ثابت کنی من عبودیت یعنی که این و الی ابدالابناه شباهت ندارد کذلک
در القضاء عالم یا بعد از مردن انسان بآن شخص محاسبه میشود بامر خداوند هر که صاحب ایمان و حسنات است
بآن ملاقی شده است در حساب و رحمت پروردگار و نعمت دائمه او و هر که عاصی بوده است آن تلاقی نموده
لکن بروی سیاه محروم از رحمت خدا بما کسبت یداه و یکی روسفید بنعمت ربه جزاء بما صبر الذین
قالوا لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا کما قال تبارک و تعالی اذا اصابتهم مصیبة قالوا انا
لله و انا الیه راجعون اولئك علیهم صلوات من ربهم و رحمة ششم بیان این قواعد جمله انبیاء و اوصیا
وعده دادند روز بعث و نشر و حساب را که نزدیک است و آیات محکمات ناطق است حتی بغافلان
گفتند ترونه بعیدا و نراه قریبا قالوا متی هذا قال عسی ان یکون قریبا و در انجیل و توریة هکذا
این است که مشرک غافل این را موهوم دانستند گفتند رسل که سالهاست بما و پدران ما وعده میدهند
و نمیشود پس دروغ است نخواهد شد تمهید این بیان بشنو اولاً احدی از انبیاء برای آنروز وعده عدد معدود
تعیین نکرده اند ابدا بلکه اگر کسی سؤال میکرد میگفتند آنروز را کسی نداند غیر از خالق کل شیء و نه ملک
مقرب و نه نبی مرسل در اینجا حدیث علم ما کان و ما یکون برای من مخوان که لابد آن محدود است لامحاله
یعنی ما یحتاج الیه العباد ما یصلحهم لمعادهم و معاشهم من تبیین حلال و حرام و ضار و نافع
والنور والهدایه والتوحید والاخلاص و وقایع فی قرون السابقه والآتیه و احوال الشدائد
برزخ و حساب بالتفصیل او بالاجمال مقتضی الحال والافاده بالخیر للمستمع او حل المسکلات
الاحکام والحدود و نحو ذلک خداوند رحمن و مهربان برسولانش تعلیم داده است لطفا للعباد و الا از
برای تعیین آنروز از جانب رسل چیزی گفته نشده است صریح قول مسیح برای این شاهد کافی است که

گو بد آنساعت را کسی نداند غیر از ید شما و در جای دیگر غیر از خدا و ند دانستن آنساعت که از خصائص واجب تعالی است
برای انبیا نقصان است و شاهد آن قوله تعالی بخاتم النبیین و ماتدری نفس ماذا تکسب غدا
و ماتدری نفس بای ارض تموت و قول آن بندهٔ خاص خدا و ما ادری ما یفعل بی و لا بکم ان اتبع
الا ما یوحی الی هذا و نحوه حال این حوالات که معلوم شد با دقت ملاحظه کن که چه عرض میشود خداوند مهربان
از لطف رحمتش انبیاء و رسل فرستاده از برای دعوت بندگان بسوی سعادت عظمی و حیات باقیه ابدیه و چون
برای انسان کسب سعادت و ربح تجارت اخروی غیر از مدت عمر انسان مهلت نیست هر که در این پنجروزه
زحمت کشیده تجارت کرد و یا از روی غفلت خسارت تا عمر آن تمام شود که وقت اجل رسد دیگر
کسب سعادت و شقوت نیست و مدت این کسب بسیار کم است بالنسبه عالم آخرت حیات
ابدی یا در نعیم یا در جحیم این است بندگان خاص خدا الم و نعم آن عالم را بعین الیقین مشاهده نموده و عمر
خود را ایام معدود دانسته در این دنیا از این جهت آن ایام معدود را شب و روز با کمال جد و جهد و
توحید و اخلاص و زهد و تقوی با قلب سلیم سعی نمودند تحصیل سعادت و حیات و نعمت و راحت ابدی را
که روز حشر بایشان داده خواهد شد کما وعد الله تعالی لعباده الصالحین این بود در نظر انبیا و رسل و عباد
صالحین که عفو و احسان و صوم و صلوة و صدقات و حمل مشقات من کل جهت در دنیا برای اینها سهل
بود و آنروز را قریب دانسته و فرصت تحصیل قلیل چون احدی از مخلوقات مدت عمر خود را نداند که چند سال
است یا ماه یا روز یا ساعت و خصوص عباد الله الصالحین همچنین میدانستند که فردا خواهند مرد که فرصت
تحصیل سعادت غیر از آنروز ندارند که از دنیا اعراض کرده مشغول بمناجات و دعوات و راز و نیاز پروردگار
خود شدند در هر حال رضای او را بجا آوردند این است معنی که قیامت نزدیکست و قوله من مات فقد
قامت قیامته ای تقطع عمله و بقی حسابه و اینکه هر پیغمبری فرموده است روز قیامت نزدیکست و آن تحقیق
چنین است هر انسانیکه مراد کرا اهل شقوت است در برزخ هر ساعت مقابل هزار سال است و اگر اهل سعادت
هر هزار سال مثل یکساعت برای آن چنانکه وجدان انسان شاهد است بر اینکه اگر کسی در عیش و سرور و صحبت
باشد ایام و هفته و ماهها بگذرد کانه یکروز یا یک ساعت است اما اگر کسی در ضیق و ضنک باشد هر ساعت
مثل یکروز بلکه یک ماه است حسب انسان هر چه بساعت نظر میکند کانه بطی الحرکه است و حال آنکه روش
ساعت تغییر نمیکند هذا حال اهل برزخ الی یوم یبعثون که تفصیل آن را نداند غیر از خدای هر که گوید این طور است
لاغیر آن کذب است این است انبیاء آنکه بایشان وحی فرستاده و مطلع گردانیده از آن احوال و
کوشیدند بتحصیل حسنات از برای آنروز و امر کردند بامت خود شان بتحصیل سعادت برای آنروز که بسیار محتاج

خواهید شد و آنروز بسیار نزدیک است و مؤمن چنان داند و عمل کند و کافر دور که کوید هیهات هیهات
لما توعدون قول حضرت امیرالمؤمنینؑ که کوید کار کنید برای آخرت مثل اینکه فردا خواهید مرد یعنی بسیار وقت
کم و عمل فوتی است که تاخیر نشاید لکن برای دنیا چنین پندار که الی الابد زنده باشی توانی کاری کرد یعنی تعجیل برای
کار دنیا لازم نیست چون تحصیل زخارف دنیا بکار آخرت نیاید کفی بما ذکرناه لمن للسّ وفرعی اذنیه
نهم بعضی اخبار که وارد است از علامات السّاعة و انقضاء عالم و حشر و حساب فمن یعمل مثقال ذرّة خیرًا
یره آن در نهایت انجیل با طبقه نوع انسان است مثلا قول مسیح که در نهایت انجیل آنکه گفتم واقع خواهد شد
یعنی این دوره اوّل که ادم گفته میشود چون عالم حادث است و عقل قاضی است بر آنکه هرچه ابتدا داشته باشد لابد
نهایت دارد و هر شئی که بعد شمرده شود سال یا ماه الی نهایت عدد خواهد رسید بنی نوع آدم ایضًا چنین آن
لابد ساعت نهایت دارد و آن ساعت را کسی نداند غیر از خالق مخلوقات الذی علیه جمیع اهل الکتاب و
نصّ بذلک محکمات الکتاب دهم احوال روز قیامت و حشر و حساب و مکافات را قران مبین چنان بیان
کرده است که احدی انکار آن نکند الّا البلید والملحد المعاند چون حتی محاکمات و سؤال و جواب کافر و مؤمن و امام و
ماموم و خطابات الهی و شهادات الرسل را سان کرده است که قابل انکار و تاویل نیست قوله تعالی لا یغرّنکم
تقلّب الّذین کفروا فی البلاد متاع قلیل ثم مأویهم جهنّم و بئس المهاد لکن الّذین اتّقوا ربهم لهم
جنّات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها نزلًا من عند الله خیر للابرار مثل قول مشرکان خدایا
ما را رکرد ان بدنیا که عمل صالح کنیم در جواب ساکت شود فرماید آیا نه رسل فرستادم عاصی و کافر شدید
کویا شما ها را بحساب نخواهم آورد مثل سرامامی با اتباعش بحساب خواهم آورد ایضًا مثل قول مشرکان که خدایا ما
طاعت کردیم بزرکان خود را پس ما را براه ضلالت بردند عذاب ایشان را زیاد کن و در زیر پای ما قرار ده
جواب چنین خواهد شد مثل این در محکمات قرآن بسیار است حال عنان شد که تاویلات بابها بغیر علم
در ایقان و بیان زیغ و ضلال و ابتغاء لفتنه است و السّلام علی من اتّبع الهدی آنکه بخاطر این قاصر رسیده
ذکر شد علی قدر علمی و فوق کل ذی علم علیم و این مسائل بسیار دقیق است مثل لا جبر و لا تفویض بل امر
بین الامرین لا یجوز من مسکلاته الا من هداه الله لجنود توحیده و ذلک الفوز العظیم حال
عین مقال بها از ایقان نقل میشود که ملاحظه شود اگر زیاده از این تبیان لازم نیست برای عوام تکلیف علماء
دین را است بتوفیق باری جلّ شانه و چون غالب کتب بابها بی فصل و ابواب است متصل با هم
بافته اند لاجل ذلک از یکجا کرفته نقل میشود که حاوی این تاویلات ضاله است وهو هذا
و در مقامی دیکر و من یرجوا لقاء ربه فلیعمل عملًا صالحًا و در مقامی یکر یدبر الامر یفصل الایات

و ما عند الله

لعلکم بلقاء ربکم توقنون جمیع این آیات مدله بر لقاء را که حکمی محکم تر از آن در کتب سماوی ملحوظ نگشته
انکار نموده اند و از این رتبه بلند اعلا و مرتبه ارجمند ابهی خود را محروم ساخته اند و بعضی ذکر نموده اند که مقصود از
لقاء تجلّی الله است در قیامت و حال آنکه اگر گویند تجلی عام مقصود است این در همه اشیاء موجود است
چنانچه از قبل ثابت شد که همه اشیاء محل و مظهر تجلی آن سلطان حقیقی هستند و آثار اشراق شمس مجلی در مرایای
موجودات موجود و لائح است بلکه اگر انسان به بصر معنوی الهی مفتوح شود ملاحظه مینماید که هیچ شیئی بی ظهور
تجلی پادشاه حقیقی موجود نه چنانچه همه ممکنات و مخلوقات را ملاحظه مینماید که حاکی اند از ظهور و بروز آن نور
معنوی و ابواب رضوان الهی را مشاهده میفرماید که در همه اشیاء مفتوح گشته برای ورود طالبین در مداین
معرفت و حکمت و دخول واصلین در حدائق علم و قدرت و در هر حدیقه عروس معانی ملاحظه آید که در غرفه های
کلمات در نهایت تزیین و تلطیف جالسند و اکثر آیات فرقانی بر این مطلب روحانی مدل و مشعر است
و ان من شیء الا یسبح بحمده شاهدی است ناطق و کل شیء احصیناه کتاباً مبین گواهی است صادق حال
اگر مقصود از لقاء الله لقاء این تجلیات باشد پس جمیع ناس بلقاء طلعت لایزال آن سلطان بیمثال مشرفند
دیگر تخصیص بقیامت چرا و اگر گویند مقصود تجلی خاص است اینهم اگر در عین ذات است در حضرت علم ازلی چنانچه
جمعی از صوفیه این مقام را تعبیر بفیض اقدس نموده اند بر فرض تصدیق این رتبه صدق لقاء برای نفسی در این
مقام صادق نیاید لاجل اینکه رتبه در غیب ذات محقق است احدی بآن فائز نشود السبیل مسدود و
الطالب مردود افئده مقربین باین مقام طیران ننماید تا چه رسد بعقول محدودین و محتجبین و اگر گویند تجلی ثانی است
که معبر بفیض مقدس شده این مسلماً در عالم خلق است یعنی در عالم ظهور اولیه و بروز بدعیه و این مقام
مختص بانبیاء و اولیاء اوست چه که اعظم و اکبر از ایشان در عوالم وجود موجود نگشته چنانچه جمیع بر این مطلب
مقر و مذعنند و ایشانند محل و مظاهر جمیع صفات ازلیه و اسماء الهیه و ایشانند مرایائی که تمام حکایت
مینمایند و جمیع آنچه بر ایشان راجع است فی الحقیقه بحضرت ظاهر مستور راجع و معرفت مبدء و وصول باو
حاصل نمیشود مگر بمعرفت و وصول این کینونات مشرقه از شمس حقیقت پس از لقاء این انوار مقدسه لقاء الله
حاصل میشود و از علمشان علم الله و از وجهشان وجه الله و از اولیت و آخریت و ظاهریت و باطنیت
این جواهر مجرده ثابت میشود از برای آن شمس حقیقت بانه هو الاول و الآخر و الظاهر و الباطن و همچنین سایر
اسماء عالیه و صفات متعالیه لهذا هر نفسی که باین انوار مضیئه ممتنعه و شموس مشرقه لائحه در هر ظهور موفق و
فائز شد او بلقاء الله فائز است و در مدینه حیات ابدیه باقیه وارد و این لقا میسر نشود برای احدی الا در قیامت
که قیام نفس الله است بمظهر کلیه خود و این است معنی قیامت که در کل کتب مسطور و مذکور است و جمیع بشارات

داده شده

داده شده اند بآن یوم حال ملاحظه فرمائید که آیا یومی از این یوم عزیزتر و بزرگتر و معظم تر تصوّر میشود که انسان چنین روزی را از دست
بگذارد و از فیوضات این یوم که بمثابه ابر نیسان از قبل رحمن در جریان است خود را محروم نماید و بعد از آن که بتمام دلیل
مدلل شده که یومی اعظم از این یوم و امری اعزّ از این امر نه چگونه میشود که انسان بحرف متوهمین و ظانین از چنین
فضل اکبر مأیوس گردد و بعد از این همه دلائل محکمه متقنه که هیچ عاقلی را گریزی نه و هیچ عارفی را مفرّی نه آیا روایت مشهوره را
نشنیده اند که میفرماید اذا قام القائم قامت القیامة و همچنین ائمه هدی و انوار لا تطفی یوم یأتی الله فی
ظللٍ من الغمام را که مسلماً از امورات محدثه در قیامت میدانند بحضرت قائم و ظهور او تفسیر نموده اند پس
ای برادر معنی قیامت را ادراک نما و گوش را از حرفهای این مردم مردوده پاک فرما اگر قدری بعالم انقطاع
قدم گذاری شهادت میدهند که یومی اعظم از این یوم و قیامتی اکبر از این قیامت متصوّر نیست و یک عمل
در این یوم مقابل است با اعمال صدهزار سنه بلکه استغفر الله از این تحدید زیرا که مقدس است عمل آن
یوم از جزای محدود و این همج رعاع چون معنی قیامت و لقای الهی را ادراک ننموده اند لهذا از فیض او بالمرّه
محجوب ماندند با اینکه مقصود از علم و زحمات آن وصول و معرفت این مقام است مع ذلک همه مشغول
بعلمهای ظاهره شده اند چنانچه آنی منفک نیستند و از جوهر علم و معلوم چشم پوشیده اند گویا نمی از یم علم الهی
ننوشیده اند و بقطره از سحاب فیض رحمانی فائز نگشته اند حال ملاحظه فرمائید اگر کسی در یوم ظهور حق ادراک
فیض لقا و معرفت مظاهر حق را ننماید آیا صدق عالم براو میشود اگرچه هزار سنه تحصیل کرده باشد و جمیع علوم
محدوده ظاهریه را اخذ نموده باشد و این بالبدیهه معلوم است که تصدیق علم در حق او نمیشود و لیکن اگر نفسی حرفی
از علم ندیده باشد و باین شرافت کبری فائز شود البته او از علمای ربانی محسوب است زیرا بغایت قصوای
علم و نهایت و منتهای او فائز گشته و این رتبه هم از علائم ظهور است چنانچه میفرماید یجعل اعلاکم اسفلکم
و اسفلکم اعلاکم و همچنین میفرماید و نرید ان نمنّ علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمّة و
نجعلهم الوارثین و این مشاهده شد که الیوم چه مقدار از علماء که نظر باعراض در اسفل اراضی جهل ساکن شده اند و
اسامیشان از دفتر عالین و علما محو شده و چه مقدار از جهال که نظر باقبال باعلا افق علم ارتقا جستند و اسمشان در
الواح علم بقلم قدرت ثبت گشته کذلک یمحو الله ما یشاء و یثبت و عنده امّ الکتاب این است که
گفته اند طلب الدلیل عند حصول المدلول قبیح و الاشتغال بالعلم بعد الوصول الی المعلوم مذموم
قل یا اهل الارض هذا فتی ناری یرکض فی بریّة الروح و یبشّرکم بسراج الله و یؤیّدکم بالامر
الذی کان عن افق القدس فی شطر العراق تحت حجبات النور بالستر مشهوداً ای دوست من اگر قدری
در سموات معانی فرقان طیران فرمائی در ارض معرفت الهی که در او مبسوط گشته تفرج نمائی بسیار از ابواب علوم

بروجه آنجناب مفتوح شود و خواهید یقین نمود براینکه جمیع این امور که الیوم این عباد را منع مینماید از ورود در شاطی بحر ازلیه بعینها در ظهور نقطه فرقان همه مردم آنحضرت را منع نموده از اقرار بآن شمس و اذعان باو و همچنین بر اسرار رجعت و بعثت مطلع شوی با علا غرف یقین و اطمینان مقر یابی انتهی این فصل باید اکتفا کرد بایت قدر نقل حال این عقیده و تاویل بآن مقدمه ملاحظه کرده با قوال و تعلیم انبیاء موازنه فرمائید تا روشن شود ظلمت این فتنه و این فصل دیگر که عمده برهان و دلیل بحقانیت خود قرار داده اند و در جمیع کتب خودشان از همدیگر تلقی کرده شاهد آورند نقل میشود از برای مطالعه کنندگان و هو هذا و امّا در این ظهور کبری و سلطنت عظمی جمعی از علمای راشدین و فضلای کاملین و فقرای بالغین از کاس قرب و وصال مشروب شدند و بعنایت عظمی فائز گشتند و از کون و امکان در سبیل جانان گذشتند بعضی از اسامی آنها ذکر میشود که شاید سبب استقامت نفس مضطربه و نفوس غیر مطمئنه شود از آنجمله جناب ملا حسین است که محل اشراق شمس ظهور شدند لولاه ما استوی الله علی عرش رحمانیته و ما استقر علی کرسی صمدانیته و جناب آقا سید یحیی که وحید عصر خود و فرید زمان خود بودند و ملا محمد علی نجانی و ملا علی بستامی و ملا سعید بار فروشی و ملا نعمت الله مازندرانی و ملا یوسف اردبیلی و ملا مهدی خوئی و آقا سید حسین ترشیزی و ملا مهدی کندی و برادر او ملا باقر و ملا عبد الخالق یزدی و ملا علی برقانی و امثال ذلک که قریب چهارصد نفر بودند که اسامی ایشان در لوح محفوظ الهی ثبت شده همه اینها مهتدی و مقر و مذعن گشتند برای آن شمس ظهور بقسمیکه اکثری از مال و عیال گذشتند و برضای ذوالجلال پیوستند و از سر جان برای جانان برخاستند و انفاق نمودند بجمیع آنچه مرزوق گشته بودند بقسمیکه سینهاشان محل تیرهای مخالفین گشت و سرهاشان زینت سنان مشرکین چنانچه ارضی نماند مگر آنکه از دم آن ارواح مجرده مشروب شد و سیفی نماند مگر آنکه بگردنهاشان ممسوح گشت و دلیل بر صدق قولشان فعلشان پس آیا شهادت این نفوس قدسیه که باین طریق جان در راه دوست دادند که همه عالم از ایثار ذات جانشان متحیر گشتند کفایت نمیکند از برای عباد دیگه هستند و انکار بعضی عباد که دین را بدرهمی دادند و بقا را بفنا تبدیل نمودند و کوثر قرب را بچشمهای شور معاوضه کردند و بجز اخذ اموال ناس مرادی نجویند چنانچه مشاهده میشود که کل بزخارف دنیا مشغول شده اند و از رب اعلا دور مانده حال انصاف دهید که شهادت اینها مقبول و مسموع است که قولشان و فعلشان موافق و ظاهرشان و باطنشان مطابق بنحویکه تاهت العقول فی افعالهم و تحیرت النفوس فی اصطبارهم و بما حملت اجسادهم و یا شهادت این معرضین که بجز هوای نفس نفسی بر نیارند و از قفس ظنونات باطله نجاتی نیافته اند و در یوم سر از فراش برندارند مگر خفاش ظلمانی در طلب دنیای فانی کوشند و در لیل راحت نشوند مگر در تدبیرات امورات دانیه کوشند بتدبیر نفسانی

مشغول گشته و از تقدیر الهی غافل شده اند روز بجان در تلاش معاشند و در شب در تزئین اسباب فراش آیا در هیچ شرع و ملتی جایز است که با عراض این نفوس محدوده متمسک شوند و از اقبال و تصدیق نفوسی که از جان و مال و اسم و رسم گذشته اند و ننگ و نام در رضای حق گذشته اند اغفال نمایند آیا نبود که از قبل امر سید الشهداء اعظم امور و اکبر دلیل بر حقیقت آنحضرت بشمردند و میگفتند در عالم چنین امری اتفاق نیفتاده و حقی باین استقامت و ظهور ظاهر نشده با اینکه امر آن حضرت از صبح تا ظهر امتداد نیافت و لیکن این انوار مقدسه هیجده سنه میگذرد که بلایا از جمیع جهات مثل باران بر آنها بارید و بچه عشق و حب و محبت و ذوق که جان رایگان در سبیل سبحان انفاق نمودند چنانچه بر همه واضح و مبرهن است با وجود این چگونه امر را سهل شمردند آیا در هیچ عصر چنین امر خطیری ظاهر شده و آیا اگر این اصحاب مجاهد فی الله نباشند دیگر که مجاهد خواهد بود و آیا اینها طالب عزت و مکنت و ثروت بودند و آیا جز رضای حق مقصودی داشتند و اگر این همه اصحاب با این آثار باطل باشند دیگر که سزاوار است که دعوی حق نماید قسم بخدا که همین فعلشان برای جمیع من علی الارض حجت کافی و دلیل وافی است لو کان الناس فی اسرار الامر یتفکرون و سیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون تمام شد کلام میرزا حسینعلی از ایقان و ملاحظه شد این ادله موهومه از برای توضیح این موهومات عرض میشود اول آنکه هرچه باب و بهاء و اتباعشان در نوشته جات خود آیات و دلایل آورده اند بر حقانیت خود و کفر اسلام جمله باطل و لغو است باینکه نظر کن قصه امم و انبیاء را در قرآن و کتب سلف مثلاً مشرکان را دعوت بتوحید و چگونه انکار ایشان و مدعیان الوهیت و ربوبیت و محاجه بقدرت قادر صانع حی ازلی و ذکر تمادی ایشان در غی و غرور و غفلت و ذکر مفسدین فی الارض مثل لواط و ربا و خسر المیزان و ظلم و قطع رحم و جواب آنها مشعر بر انکار معاد و حشر و حساب این مطالب را از قرآن خوب فهمیده میشود و اهم الاشیاء نزد رسل و سبب انزال کتب دو چیز است اول پاک شدن از لوث شرک و شبهات و اعتقاد بصانع کل شیئ الحی القیوم الله لیس کالاشیاء و عمل بآن اعتقاد باقرار و ارکان دوم اعتقاد بمعاد و حساب و نشر بحیات ابدی اما در نعیم یا جحیم و دانستن که انسان خود بخود نشده است و خدای قادر غنی علیم حکیم عبث این عالم و انسان را خلق نکرده است سابق ذکر شد که هرچه در عالم هست از برای مصالح انسان است حال گوش بمن ده اعلی درجه این اصل اصیل که علت نجات و حیات انسان احسن التقویم در عقاید اسلام موجود است علی الخصوص اثنی عشریه اصولیون حتی باقی احکام شرایع از برای حفظ این اصلین است لذا قال تبارک و تعالی ان الله لا یغفر ان یشرک به و یغفر ما دون ذلک لمن یشاء و قوله و من یشرک بالله فکانما خر من السماء فتخطفه الطیر او تهوی به الریح فی مکان سحیق در این باب برای اسلام

هرچه باب و بها آیه آورده است عبث است نظر کن باین لطیفه در قرآن مجید قوم بنی اسرائیل را مشرک و منکر معاد خطاب نکرده است بلکه زیادی نعمات الهی را بیاد آنها آورده و نصارا را اعتاب و خطاب فرموده در آیات متعدده بعبارات شتی ازبرای خبث عقیده ایشان بربوبیت مسیح و کذلک مسیح قوم بنی اسرائیل را محاجه نکرده است مثل آنکه محاجه میکند مشرکین را بلکه وقتی بآنجناب گفتند تو با گناهکاران آمیزش و وعظ میکنی در جواب گفته است من از برای گمشدگان اسرائیل آمدم چون صحیح البدن را طبیب لازم نیست یعنی مرض شرک و الحاد و انکار المعاد آن است دعوت مسیح بتهذیب اخلاق و عفو و احسان و ترک البدعه و عمل بتوراة بوده است کما ینطق بذلک الاناجیل الاربعه و لو الیوم جمیع النصاری ترکوا اوامر المسیح وراء ظهرهم کما یشهد بذلک کل عالم حکیم لذا قال علماء الصالحین بالحقیقة المؤمن بالمسیح نحن معاشر الاسلام من حیث الایقان و الاقرار و العمل بالارکان خلاف النصاری زائغین عن الحق الذی جاء به المسیح من حیث العقیدة و الاقرار و العمل بالارکان پس در اینحال هرچه شواهد آورده صاحب ایقان و بیان از آیات قرآن که انبیا چنین گفتند و امم چنین جواب دادند مثل شما اسلامیان خصوص شیعیان نهی بیشرمی بی انصافی است بر ما چنین گفتن که جمیع امم و ملل اهل کتاب اخلاص و توحید و ایقان بمعاد ما را تمجید نموده اند الا من کان بمنزلة الجماد او راکبا مطیة غرور الجهل و العناد توضیح امر ثانی این است که جمیع تالیفات بابیها نقل دهن نموده اند جهلاء منهم او تمویها للعوام عتوا علی الله ایسا من الآخرة کما یئس الکفار من اصحاب القبور و آن این است که در ظهور انبیاء سابقین ایمان نیاوردند الا قلیل و آن قلیل هم مال و جان خود را عزیز داشتند از دین در لقاء الحروب او لقاء الاستنطاقات در مجالس و الم الشدائد خلاف ظهور و قیامت باب و بها که چند هزار ایمان آورده و از جان و مال گذشتند و از آنجمله چهارصد عالم مجتهد که بعضی امام بوده از روی بصیرت ایمان آورده از ریاست و جان گذشته در جلو تیر و تفنگ جان سپردند اگر حق نبود چنین نمیشد و برهان از این قاطع و معجز از این عظیمتر نیست چنانکه در فصل مقدم ذکر شد با دقت ملاحظه کن بعد از آن بیا اینجا گوش کن که چه میگویم اول احدی از انبیا و اوصیاء ثبات اصحاب خود را در حرب و جهاد دلیل و معجز قرار نداده است هرگز امام حسین ع و شیعیانش نگفتند که دلیل بر حقانیت حسین ع ثبات و جان نثاری اصحاب اوست بلکه اهل ایمان گفته اند لو ضربونا حتی بلغوا بنا سعفات الهجر لعلمنا نحن علی الحق و هم علی الباطل دوم هر داعی و رئیس فداکاران داشتند خصوص طالبان ریاست دنیوی محقق بر این دعوی چند شاهد دارم که جرح نکمند آنرا الا جاهل یا جاحد الحق دو شاهد حاضر و یکی غایب لکن مزکی و مخلص بعدالت آن شهادت دهند اهل ثقلین اول حرب و جهاد ترنسوالیان که از جان و مال و زن و فرزند و تخت و تجارت گذشتند تا امروز با کمال عشق و ثبات و شهامت

برای ریاست و سلطنت و آزادی خود میکوشند بنحویکه ملل و دول روی زمین را حیران گذاشتند واحدی از حکماء
عقلاء این دوره جدید را بزعم تو نگویند که این ثبات در جهاد و جانبازی برای دین و خداپرستی است و جنگ
بابیها در زنجان و طهران و خراسان نسبت باینها هرگز نیست شاهد دوم در خانه خودتان نزاع و مکابره و
طلب ریاست صبح ازل و حسن اکبر است که جمیع مردان عبد البهاء بلفظ واحد گویند میرزا محمد علی دانسته و
فهمیده منکر حق شده طلباً للدنیا والریاسة وکذلک خواص و بطانه ان مثل آقاجان حمار دجال وغیره
چنانکه ذکر یافت در مکتوب مصطفی شبیب از بیروت پس یقین است بر شماها که ثبات و جد و جهاد محمد علی
دلیل بر حقانیتش نیست این است شاهد از خانه باب و بهاء که باین کردن تلفیقات شماها زده میشود کما قال
العرب اذا شاهد من بیتك هل قتلك پس از کجا مبرهن کرده برای کسانیکه اسم برده که جنگ و جدال
باشوق و ذوق جان باخته اند که جمله جهت ریاست و حکمرانی نبوده با وجود فرمانهای باب که جهاد کنید
شماها دنیا را مسخر خواهید کرد و یکی از شما صد یا هزار کافر خواهد کشت و من ملائکه بنصرت شما فرستادم و اگر
کفار جزیه قبول نکنند که هفت اقلیم را فتح خواهید کرد چنانکه در احسن القصص بیان علی محمد باب مملو است
ازاین اغرارات بعض از آنها در منهاج ذکر شد ملاحظه کن شاهد سیم قصه اهل شام و عراق و علی ع و معاویه ا
مشهور عالم که طالب ریاست بوده و فرقه اسلام که او را خاطی و باغی میدانند و علی را حق و مع الحق و مع
ذلک آن طالب ملک شامات و مایلی را بازبان و دل و مال و جاه و خطبه و آیات و شواهد چنان فدوی
خود نموده بود که وقتی که قاصد آمد از شام بمدینه مهاجرین و انصار از او سؤال کردند که چون گذاشتی معاویه و
اهل شام را گفت ترکنا دبعین الف شیخاً عابداً وزاهداً و ثوب عثمان علی المنبر و حوله یبکون
تابعین لمعاویه علی الموت فی طلب دم عثمان و یوم الصفین و لیلة الهریر المحیر للعقول
مع حدیث و یح عمار تقتلك الفئة الباغیة و هم اهل النار و قول النبی ص یا علی حربك
حربی و سلمك سلمی و منادی اهل الشام الرواح الرواح الی الجنه پنجهزار شجاعان اهل وفا و
ثبات مجرب الحروب عمامه بگردن انداخته بیعت کردند بموت و جان باخته اند در آن روز باشوق و رجز
خوان و جان معویه را در ان حصن حصین صفوف المعقلین حفظ کردند با اینهمه از آن روز تا حال احدی از
عقلاء علما نگفته است که این جد و جهاد و ثبات اهل شام دلیل بحقانیت معویه و بطلان علی است
مگر شماها چه خواهید گفت که انسان هوشیار قبول کند آیا ثبات جانبازهای بابیها از آنها زیاده بوده
یا عمرو عاص حمار از تمام از حمار دجال شما قاصر بئس الدلیل ما حدث ایها الغافل هذا مکاتیب
معویه الی علی ع صالح المؤمنین و امام المعصومین و اخو الرسول و وصیه و معویه ابن شجرة ملعونه و

کتاب معویہ الی امیر المومنین علیہ السلام

کتاب معویہ

احوال مشهوره فی الاسلام وغیره وهی استعلاء الملک وهل ذلک من شرب الخمر ولبس الحریر ومع ذلک
الاحوال الردیة والتجاهر علی الغی یکتب الی علی ع المکاتبات التی افصح سحراً من شان علی محمد واسند
تلویحات الواح البهاء واکثر اثبات واحادیث شواهد الزور والبهتان ولا هوامل صفعات من
ملفقو الاتقان وهو الذی سحر اعین العوام کالانعام بهذه الخطب والتلویحات والکتب و
الرسائل الی اهل الشهوات فی البلاد وهو الذی یقول فی کتابه الی علی کلمات لیس باهله وهو
من قلة حیائه وضعف دینه وشدة طمعه حب شهواته فانظر لکتابه قال ابن ابی الحدید فی شرح
نهج البلاغة کتب معویة لما کتب الی علی ع اما بعد فانا بنی عبد مناف لم نزل ننزع من قلیب واحد
ونجری فی حلبة واحدة لیس لبعضنا علی بعض فضل ولا لقائمنا علی قاعدنا فخر کلمتنا مؤتلفة
والفتنا جامعة ودارنا واحدة یجمعنا کرم العرق ویحوینا شرف النجار ویحنو قوینا علی ضعیفنا و
یواسی غنینا فقیرنا قد خلصت قلوبنا من دغل الحسد وطهرت انفسنا من خبث النیة فلم نزل
کذلک حتی کان منک ما کان من الادهان فی امر ابن عمک والحسد له وتضریب الناس علیه حتی
قتل بمشهد منک لا تدفع عنه بلسان ولا ید فلیتک اظهرت نصرة حیث اسررت خبره فکنت
کالمتعلق بین الناس بعذر وان ضعف والمتبری من دمه بدفع وان وهن ولکن جلست فی دارک
تدس الیه الدواهی وترسل الیه الافاعی حتی اذا قضیت وطرک منه اظهرت الشماتة وابدیت
الطلاقة وحسرت الامر عن ساعدک وشمرت عن ساقک ودعوت الناس الی نفسک واکرهت
اعیان المسلمین علی بیعتک ثم کان منک بعد ما کان من قتلک شیخی المسلمین ابی محمد طلحة و
ابی عبد الله الزبیر وهما من الموعودین بالجنة والمبشر قاتل احدهما بالنار فی الاخرة هذا الی
تشریدک بام المؤمنین عائشة واحلالها محل الهون متبذلة بین ایدی الاعراب وفسقة اهل
الکوفة فمن بین مشهر لها وبین شامت بها وبین ساخر منها اتری ابن عمک کان بهذه لو رآه راضیاً
ام کان یکون علیک ساخطاً ولک عنه زاجراً ان تؤذی اهله وتشرد بحلیلته وتسفک دماء
اهل ملته ثم ترکک دار الهجرة التی قال رسول الله صلعم عنها ان المدینة لتنفی خبثها کما ینفی الکیر
خبث الحدید فلعمری لقد صح وعده وصدق قوله ولقد نفت خبثها وطردت عنها من
لیس باهل ان یستوطنها فاقمت بین المصرین وبعدت عن برکة الحرمین ورضیت بالکوفة بدلاً
من المدینة وبمجاورة الخورنق والحیرة عوضاً عن مجاورة خاتم النبوة ومن قبل ذلک ما عبت
خلیفتی رسول الله صلعم ایام حیوتهما فقعدت عنهما والبت علیهما وامتنعت من بیعتهما ورمت

امرك الموت الله تعالى له اهلا ورقيت سلما وعرا وحاولت مقاما دحضا وادعيت ما لم تجد
عليه ناصرا ولعمري لو وليتها حينئذ لما ازددت الا فسادا واضطرابا ولا اعقبت ولايتك
الا انتشارا وارتدادا لانك الشامخ بانفه الذاهب بنفسه المستطيل لسانه ويده وها
انا سائر اليك في جمع المهاجرين والانصار يحفهم سيوف شامية ورماح قحطانية حتى يحاكموك
الى الله فانظر لنفسك وللمسلمين وادفع الى ملة عثمان فانهم خاصتك وخلصاؤك
والمحدقون بك فان ابيت الا السلوك سبيل اللجاج والاصرار على الغي والضلال فاعلم ان هذه الآية
انما نزلت فيك وفي اهل العراق معك ضرب الله مثلا قرية كانت آمنة مطمئنة يأتيها رزقها رغدا من
كل مكان فكفرت بانعم الله فاذاقها الله لباس الجوع والخوف بما كانوا يصنعون فارسی ترجمه کردن لازم
نیست ابهای ایران یا جاهای دیگر که کوید مهملات علی محمد باب بیان و الواح بهاء را باخوب میفهمیم که چنین
عربی مرغوب کسی نکفته و نخواهد کفت و الواح بهاء را بر سر کذاشته کورکورانه خاک پای مرقد او را سجده میکنند پس این
مکتوب معویه را هم که عربی است معنی و تفسیرش را بدانند بی ترجمه اما این آیات و اخبار را بحق علی ع و اصحاب
آن صادق مدیانه و اکر نیست معویه شواهد النبوه را دیده و علی را خوب شناخته چکونه این آیات غیر موضع
بر او تاویل میکند و کلمات زینب با تلویحات بلاغت باو مینویسد اکر طالب نبی و تحقیق فکر کن که مهاجرین و
انصار اهل شام و مدینه چکونه اینها را از معویه قبول کردند تو نمیدانی که لذت ریاست از این بیشترها میکند مکر
قیمت ولایت مصر چه بوده است که عمرو عاص دین و حیات ابدی را باو فروخت یا امروز احدی هست که
مطلع باشد بر تواریخ و اوائل اسلام و این چیزها را انکار کند ما که نمیدانیم تو چه خواهی کفت اما هوشیار باش
ایها الغافل ببین چه تشبیه و چه نسبت و چه مثلها آورده است وقتی این شواهد و بیانات امیر شام را
مشاهده میکردند مردم دو نوع بودند یکی عالم متحکک دانسته و فهمیده که این شواهد و امثال نسبت با میر المؤمنین ع
ندارد و ساحت ذیلش مقدس از این کدرات است بلکه تفسیر آیه و شواهد او بحال خود معویه و اصحابش متوجه است
لکن شهوت ریاست و لذت حکمرانی ایشان را بشوق آورده بکمال مستی بلهب حروب جان میباختند
مثل ملا حسین و سید یحیی و ملا محمد علی زنجانی و ملا علی بسطامی و سلیمان خان خانه خراب یا مثل علمای عصر باب
بزعم تو مثل کریمخان دجال آن زمان با آن علم و فضل یا میرزا یحیی صبح ازل دجال بهاء از برای لقمه نان و کفی علم الواح
ایشان را در زیر قدم کذاشته و جمال اقدس را با خط قلم سیاه میکند تا امروز چنانکه میرزا محمد علی ملقب بغصن
اکبر در لوح جمال اقدس محفوظا امروز ناقض ملقب شده است در نزد شما ها و دجال عهد و حماران آقا جان و
ملا جمال و غیره از حواشی و بطانه آن از برای بحر و زندکی دنیا و جهت تحصیل کرده نان برای شکم هل من مزید

یا خرقه پلاسی بر دوش و سر مغرور با خواهش شهوت نفس اماره بالسوء یا سکر ریاست و شهرت در آفاق بزعم تو
چشم از حق پوشیده با کمال جهد سینهای خود شان سپر کردند به تیر طعن زبان و نوک قلم شما ها و قبر حمال القدر را
تصرف کرده بعرض طول شهوت رانی میکنند کلمات شان و بهاء را بزعم تو بزیغ و ضلال تاویل میکنند چنانچه
شما ها و ارباب شما ها قرآن را بکفر و شرک اسلام تاویل کرده میکنید و عوام جاهل یا تفنگ که جهل از نافه
تمیز نه نهند آن تاویلات را حق و مناسب دانسته در ظلمت گمراهی گم شدند چنانکه اهل شام شدند بلکه آنها
از شما ها ارجح بوده اند باین جهت میدیدند نامه شان در ظاهر عالم و بلیغ دین دار است قابل امارت و امامت
صاحب الحق و ولی الدم و علی بی رحم و قاتل العرب ما خلفا هر دو در نزاع و مجادله چشم از حق پوشیده
تا امام مظلوم کشته شده و بقول معاویه او یاغی عراق و اطراف را بسر خود جمع کرده طلبا للدنیا و الیباس من
الآخرة و بصره و حیره آورده و حواری پیغمبر را کشته و اهل بیت را رنجانیده و مهاجرین و انصار را از مدینه
آواره نموده که خدا او را مبتلا کرده است بین الخوارج و الاسلام که دچار شده است بفتن و زلازل و خوف
و حرب همانا که امام باکاتب الوحی مطلع است از سر آنکه خدا بلسان علی و اصحاب آن نازل کرده است
که ضرب الله قریة کانت آمنة مطمئنة و حوسا بجا اینها که امروز از فتن نجات یافته که تابع حق شده و منکر
باطل چال ای رؤسا و مرشدان بابیها آیا احدی از اهل عالم ملل از امامت معاویه و تصدیق و نصرت کردن صحابه
او و جنگ و حرب با علی و اهل بیتش منزه دین و اختیار ملت را کشتن صد او و غیلته راضی میشدند و تصدیق
میکنند شواهد و براهین اهل شام را بحق ایشان و قوای مخاطب ملاحظه امیر شام و احوال اتباع او را با رؤسا
شما ها و اتباع ایشان موازنه بکن اگر میزان عقل و خوف و تقوی داری و ایمان بصانع عالم و روز معاد بلکه
تلویحات بیان و ایقان شواهد آیات و احادیث احادیث ضعاف را بر اینند بلکه مردان باب و بهاء رسایل
خران دجالها را دیده چنانکه سند نگویند که این آیات و احادیث مناسب حال است که نوشتند و اگر حق نبود این قید
اشخاص ایمان آورده جانها را باختند پس ما همه ابداً از جان بگذریم که اسماء ما ها در الواح ثبت شده در
آفاق ذکر شود در عالم این طور خیال فاسد بسیار بود و لکن وای بر کسانیکه دانسته از خدا روی گردانیدند یا منکر خدا
صانع عالم شده و منکر معاد و هو لیس ببعید من بعض مروجین البابیة و البهائیة مثل صاحب الدرر
و غیره و الله بالمرصاد کتاب درر البهیه یا ثالث التفات جبل الانسان است ابو الفضل محمد رضا ساکن مصر بعربی
نوشته است بتایید بهاء و اضلال عباد یکی از مطالب عمده آن کتاب عنوان نموده از جهت ابطال قرآن
عرض میشود ملخص آن که فصاحت و بلاغت و نظم و اسلوب قرآن معجز نیست و نمیشود و عبارتهای مختلف
و ادلهای واهیه از میزان النحو و طریق الحیات برکتابها برداشته برای مطلب خود شواهد آورده است اگر قرآن

ابوالفضل [illegible] گلپایگانی [illegible] مصر [illegible]

معجزهم باشد معجز قاصر نیست باین سبب حجّت نمیشود الا از برای کسانی که در علم معانی و بیان و لغت عرب ماهر و کامل باشند تا وجه اعجازیت قرآن را بدانند و الّا سایر خلق که بآن درجه نباشند بر آنها حجت نیست کسی که بخواهد بصاحب قرآن ایمان آورد باید چند سال درس بخواند با کمال سعی تا آنکه بدرجه بلغا برسد آنوقت تصدیق کند آنهم اگر صاحب فهم کامل باشد و الّا ابلید معذور است اگر در انکار بماند چون وجه اعجازیت آنرا نمیدانند هذا و نحوه الی آخر مقاله عرض میشود علماء رضوان الله علیهم مثل اظهار الحق از جماعت اهل سنّت و صاحب لسان صدق از علمای شیعه در جواب میزان الحق گفته اند و هو الحق که وقتی موسیٰ معجزه اظهار کرد سحر سحره را باطل کرد و حبال و عصا آن قوم نیست شد آن چند نفر ساحران ایمان آوردند و بس بزعم تو باقی معذور میباشند چون در سحر مهارت ندانسته اند که تمیز دهند بین السحر و المعجز و کذلک در زمان عیسیٰ بزعم تو موجب تصدیق نمیشود الا کسانیکه در طب کمال حذاقت داشته اند و از باقی تکلیف ساقط است بلکه اطبا یا سحره ممکن است بگویند که این یکدرجه ایست در طب او سحر که عیسیٰ و موسیٰ رسیده اند ما نرسیده ایم ما هم ممکن است تا چند سال بعد یاد گرفته توانیم مثل آنها کاری کنیم اگر عاجز شدیم آنوقت بر ما واجب میشود که تصدیق رسالت کنیم و این عین تلاعب است در ادیان تو خود انصاف ده ای صاحب میزان حق و ای فاضل صاحب دین اگر انصاف کنید خواهید گفت چنانکه عاجز شدن سحره و تصدیق نمودن ایشان حجت بالغه است بر سایر خلق و مکلف میباشند بتصدیق بموجب عقل و حکمت و کذلک عیسیٰ بعد از تصدیق حذاق اطبا که آن از جنس طب نیست بلکه قدرت خداوندی است حجت است بر دیگران که تصدیق کنند و الا معذب شوند بمقتضی الحکمة و العدالة و همچنان امت خاتم النبیین چون فصحاء عرب بلغاء قریش و خطباء قوم و تصدیق ایشان حجت تام است بر سایر افراد امت و یحکم بذلک کل عقل سلیم یوم لا ینفع مال و لا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم و بعد عرض میشود اسلام نمیگویند که قرآن معجز است فقط من جهت فصاحت و بلاغت و بس بلکه وجه اعجاز آن بسیار است اول فصیح است بحدیکه از اول کتاب الی آخره کلمه سمج و مستکره در آن یافت نمیشود حتی قاع که زمین باشد عرب در اشعار و خطب بسیار کم استعمال میکنند چون لفظ سنگین است لکن لسان الوحی آنرا چنان بیان کرده است که عقل حکمای عرب حیران مانده است بقوله تعالی فیذرها قاعا صفصفا کلمه مقدم و موخر آن مثل دو جناح از یاقوت احمر سماجت آنرا برداشته که مثل درّة البیضاء در میان میدرخشد و قس علی ذلک و بلاغتش مثل ذلک اسلوب عجیب و شیرین که نه تلاوت کننده ملول میشود و نه مستمع و لو مؤمن نباشد و این کتاب مجید مرشد است بتوحید و اخلاص و ایقان بمیعاد کما هو حقه که اصل سبب ارسال رسل و انزال کتب آن است و بس

واحکام شریعت از برای حفظ آن حاویست احکام محکم و متقن و ناموس مکمّل ولا رطب ولا یابس الّا فیه هدیً للعالمین من حیث دنیوی و اخروی من سیاسات و تجارات و معارف و حفظ حقوق ملت که وقتی مرد منصف قلب قوانین فرنک را بشکافد و با کمال حکمت تشریح کند خواهد دانست که با آن معارف عالم دنیا را روشن کرده اند از این نور احکام محمّدی مقباس کرفته و انتظام عالم از احکام آن ناموس اکبر است مثل استنطاق که اول باب عدالت است از قوله تعالی لتعرفنّهم فی لحن القول و مثل شاورهم فی الامر و اذا عزمت فتوکّل که امروز جمهورها و مجالس پارلمانت ثمرهٔ آن شجره است و احکم بالعدل والاحسان عدالت خانه های این دو مبارکه باز کرده است لا تأخذکم فی دین الله رأفت چنان فرنک محکم کرفته اند که ابداً خائن را راه نمیدهند و شفاعت را منسوخ نموده اند و باب رشوت را چنان مهجور داشته اند که حتّی هدیه هم قطع شده است اسفاً لامراء الاسلام لغفلتهم و غرورهم و قوله تعالی ولکم فی القصاص حیاة چنان محکم کرفته اند که امیر جیش را با سرباز بمحکمه می آورند و پادشاه زاده را با حمّال زاده در محکمه سؤال و جواب و احقاق حقوق کنند و اکر در مغرب یکی از رعیت تعدّی و ظلم شود از مشرق لشکر کشیده قصاص کنند و تعاونوا علی البرّ والتقوی شرکت و کمپانیها از آن تعلیم است و انزلنا الحدید فیه بأس شدید و منافع للناس فرنکان چنان دانسته اند که خداوند عالم بعد از آفتاب و آب و زمین نعمتی مثل آهن خلق نکرده است که جمیع بنی نوع بشر مدنی بآن محتاج است و تعمیر دنیا نشود مکر با آن مفتاح ظفر چنانکه امروز مشهود عالم است و این کتاب مقدس هیچ فلزی را مثل آهن مدح نکرده است نحو ذلک لا یحصی فی القرآن این است صفت قرآن مجید مملو از درر توحید و اخلاص و احکام و معارف و ترهیب و ترغیب و امثال و مواعظ و شواهد عبرةً لمن اعتبر با آن فصاحت و بلاغت معجز شمرده اند و عقلاء و حکماء و بلغاء و فصحاء و خطباء عرب همه عاجز مانده اند از اتیان بمثل آن بعضی ایمان آورده و بعضی انکار کذلک کلّ امم الرسل و جناب فاضل صاحب درر البهیه جمله از این انوار صرف نظر کرده اسباب تمیز بین کلام معروف خدا و مخلوق میزانی قرار داده است که اوهن من بیت العنکبوت است و دلیل بر بلادت آن فاضل یا عدو به منطقه اش و آن از دو حال خالی نیست یا آنکه خودش سرمایه ندارد این اراذا لغو را از کتاب میزان الحق یا از اقوال دیکران نقل کرده با کمی تغییر و تبدیل در درر درج نموده یا آنکه حقیقت صاحب آن نطق و بلاغت است لکن ایمان و شرف و وجدان را بدنیا فروخته اند بقیمت بخس دراهم معدود از برای تصحیح غلطهای علی محمد و ایقان حسینعلی و هو الخسران المبین والغبن العظیم مثل بعضی از فرقهٔ اسلام انکار عصمت انبیا نموده اند که تصحیح کنند عمل رؤسای قوم خود را و هو لیس فعل الحکیم النصیر باین دلیل که جناب فاضل اکر بیانات علی محمد و الواح و ایقان و احکام اقدس میرزا حسینعلی را دیده است و پسندیده است با آن

علم و فصاحت خودش که در کتاب رد دیده میشود نیست مگر دنیای غدار آخرتش را خراب کرده است یا آنکه ندیده است
بلکه از افواه نقالها تعریف ایشان شنیده و بنصرت آن قلم زده است این کار حکیم نیست چون وضع شئی غیر
محل شده است باین سبب جناب فاضل تمیز وحی سماوی را در تاثیر تقلیب داده است پس که جمیع افراد بابیها
باین حشیش متشبثند که آن هیچ قراری ندارد باین معنی که از آن جناب فاضل سؤال میشود آیا این تاثیر بقلوب مقبلین
میگویند یا آنکه هر که آن کلام را بشنود اگر بقلب مقبلین گویند آن از برای هر مرید و مراد حاصل است چنانکه مشاهده میکنیم
در عالم هر که هر ادّعا کرده است حق باشد یا باطل گروهی بآن گرویده اند و مالها بنصرت آن صرف کرده اند و جانها
باخته اند و از مال و جان گذشته اند بقول شاعر متاع کفر و دین بی مشتری نیست یقین است اگر کلام مدّعی بقلب
ایشان تاثیر نکند و بآن مرشد معتقد نشود مال و جان براه آن صرف نمی کنند و دیانت بوذیها چندهزار سال دوام
کرده با حدود و احکام که خود اختراع نموده اند و امثال ذلك كثير في العالم ليس هذا ميزان الحق عند
کل عالم بصیر شما نظر کنید اصحاب علیؑ و معاویه را که یکی حق دیگری خاطی بود با این همه چنین ثابت قدم بوده اند
که حضرت سفیر مود کاش یک بده عوض میشد و امروز مرده آقا خان محلاتی شش هفت ملیون میشوند قرنها
با کمال اعتقاد ایشان را میپرستند و امت مهدی سودانی همسایه سرکار بوده اند و ازلیها میرزا یحیی را دروغ
شمرده اند و امروز غصن اعظم شاخهای بهای بی ثمر را میشکند و بکتاشیها و قادریها و نقشبندیها و رفاعیها مشهور
آفاقند ملوک بآن آستان مشایخ سجده ها میکنند و حال آنکه کلام سماوی نداشته اند و ادعای وحی نکرده اند یا کرده اند
دروغ میباشند و در کشمیر و هند از این قبیل بسیار است انکار این مطلب خارج از شرف وجدان آن فاضل و فضلات
ولولا یعطل العمر ولا ینحصر بتحریر و لا تشعر بحصر این وجه سبا است غیر وجیه وجهی دیگر که بآن توجه کنی و بگوئی کلام
حق جل جلاله و وحی سماوی بآن شناخته میشود که هرکس آنرا بشنود بقلبش تاثیر میکند و ایمان می آورد و جان و مال
بنصرت آن کلمهٔ حق فدا میکند این در عالم دیده نشده است کما تراه امم القبط و دیگران کلام حضرت کلیم را شنیده اند
و بآن پیغمبر اولو العزم ایمان نیاورده اند الا قلیلی و کثیر ایشان انکار کرده اند دروغ پنداشته شمشیرها کشیده جنگ و
جدال کرده اند تواریخ عالم شاهد قول من است حتی قوم بنی اسرائیل بعد از مشاهدهٔ معاجز و براهین کلام وحی سماوی را
از زبان آن صاحب کرامات شنیده باور نکردند گفته اند ما باید خودمان از آسمان هاتف غیبی بشنویم آنوقت قبول
کنیم قرآن مجید شاهد و ناطق این مقال است فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لا تعلمون و کذلك حضرت مسیح
در بازارها و شوارع و مجامع علنا کلمات سماوی بر ایشان تلاوت فرموده اند بآن سیرة الحسنه بآن زبان معجز
بیان و بآن شفقت و دلسوزی باز بقلب بسیار آن قوم تاثیر نکرده ایمان نیاوردند و نگذاشتند بحال خود بلکه از
روی ظلم و اذیت بدارش کشیده اند و عوام الناس از خدا اجر خواسته اند از آن عمل قبیح و شاهد من چهار صد

ملیون اسلام و نصاری است و امّا حضرت فخر الکائنات صه کتاب بر آن جناب نازل شده است که در فصاحت
و بلاغت و حسن نظم و سخن مسلّم جمیع اهل کتاب است و صاحب آن رحمة للعالمین با کمال حرص و شفقت شب و
روز تلاوت فرموده اند تقریش و بر وفود عرب و عجم از اقطار عالم ایّام موسم قبول نکردند اکثر خلق این آیات
محکمات را که برابر براهین انبیا است و آنچنان نبی رئوف رحیم سعی و کوشش میکرد در تبلیغ آیات قرآن که بدن مبارک
آنحضرت نحیف و ضعیف شده تا که خدای وحی فرستاد که طه ما انزلنا علیک القرآن لتشقی الا تذکرة
لمن یخشی تو بر انسان بخوان آنچه بر تو وحی فرستادم همین قدر تو مسئولی پس باقی حساب با من است
شاهد این مقال جنگهای قریش و عرب است و سیر و غزوات آنحضرت فاتلوها ان کنتم لا تعلمون
چه مسلک بی انصافی اختیار فرموده اید فاضل آیا بنظر سرکار رسیده است نامه ایقان بهاکه گوید صد
هزار مقابل آیات انبیاء از علی محمد بیان نازل شده که مقدار بیست مجلد نزد من موجود است و غیر از این
چه قدر در عالم منشور و چه قدر تاراج شده و خود مرده باب گوید میرزا حسینعلی زیاده از ده هزار لوح گفته
بعالم نشو نموده است باین سهلی طرق ارسال مرسول باید بهفت اقلیم عالم نشر شده بجمله تاثیر کرده مثل
سرکار مؤمن به بها شوند و حال آنکه از صد هزار یکی از اهل عالم او را هیچ بها نخرند الآخر هاى ایران و شاهد این وجدان
بنده است که هیچ بمن تاثیر نکرده است کلمات سرکار در بر ای من خوشتر است بخوانم از بسکه
شیرین و سلیس مقاله است که انسان میل میکند بخواندن مثل دیوان شمس و مثنوی هزار درجه به از فضول
بیان و مهملات آن که بعضی از آن در منهاج نگارش یافته فاطلبها هناك تجدها سواهد اخوان کشت
طالب الرشد و نور الموحد و ما توفیقی الّا بالله و من یتوکل علی الله فهو حسبه و هو لیس بظلام
للعبید و اذا خف میزانك و بطل برهانك و خاب سعیك فارجع بما کنت علیه الی مطالعة
الفصول الثلاثة فی صدر المنهاج و هو تعیین زمان الظهورات و سواهدها و صفة المرسلین
و دعوتهم و قواعدها و هو موزون بقسطاس العقل و مشرق بانوار العدل و الاحسان لمن لیس
بعینه غشاوه و لا فی قلبه قساوه و لا فی نفسه شهوه و غوایه فان الدنیا غدارة مكارة طوبی
لمن نجی من غوائلها و حبائلها ذلك البطل الشجاع و الفارس المغوار کما قال ابن ابی الحدید
و یجی من السرك الکشف بجرّد العزمات مصردوما فی تاویلات الکتاب و
الشواهد فی الدرر مثل ذلك و السلام علی من اتبع الهدی و امّا تاویلات
معاجز الانبیاء مثل عصا موسی علیه السّلام و احیاء عیسی الموتی و غیره من
براهین الانبیاء و شواهدهم فلقد سلك حضرة الفاضل مسلك سلفه الباب و البهاء

وسایر اهل الضلال السالفین حلافاً علی علماء جمیع اهل الکتاب و محکمات القرآن الحمید و صریح اخبار
الائمة المعصومین علیهم السلام قال سید الوصیین قصم ظهری اثنان عالم متهتک و جاهل متنسک
حضرت الفاضل من السطر الاول احسب دس سم الشرک فی العسل و زین الشهوات بزخرف القول
والعمل ایم الله فی قلبه زیغ و زال انبغی و اول الفتن بوجد غیر ما ارید نصرة لاهل الصلیب و الهبل
لذا فرح صاحب المیزان و هلل قائلا یا ابو الفضل لا تسئل حسنت فی فساد لت فسد العوام و السفل
والله علیم خبیر بما تفعل عن قریب منهم یوم الاجل ما یوملک الا بعد و ما رزقک الا مقسوم من
ازل ما یغنیک التکاثر و التفاخر و انت مقهور بالموت لا محاله و مسئول بما فعلت و تفعل ربنا
ما خلقت هذا باطلا سبحانک فقنا عذاب النار و الحمد لله رب العالمین در کتاب فرائد ایضا
وصول مفصل تکرار مکرر بدر اعجاز و حجت بودن نفوذ کلمه و تشریع احکام قرار داده است در جواب در رسر حیه دانسته ام
که آن معتقدم گفته ام و در این باب قریب نصف فرائد بر نهج در راست الا آنکه جمیع جنود اهل صلیب را در
فرائد جمع نموده و خود سردار ایشان قرار داده بشهر شریعت و قلعه محکم قرآن کو با حمله آورده لکن خلاف
لشکرکشی نصاری که این اسعد و طرف و برق جمله در زوایا و خلوتها مینشینند و اهل و عیال و اولاد و خدم و اعوان
الضعفا بعره ها کشیده اشجار ها کرده و حال آنکه اعلان این حد و جهاد که خود فرائد باشد نه تماما شریعت
رسیده و نه بسرداران مهندس این شهر بلکه این اعلان مثل بیهوش داروی مهتر نسیم است که هر کس را بخواهد
صید و اسیر کند با آن مبهبند چنانچه بعد از چندین الحاح و اصرار و وعید بدو روز مهلت یک نسخه ساده
دل بمن داده است خدا او را هدایت و رحمت کند بنده آن دفتر مطول الوفا العهدی در شب و روز
علی العجله مطالعه کردم این نه قانون لشکرکشی نصارا است چون تو سردار ایشان شده لازم بود فرائد را
علانیه در دکانهای کتابفروشان این شهر بحر مداران بفروشند یا آنکه بمثل شرح القصیده سید باب الباب
وقف عام نموده آنوقت با جنود خود اهل صلیب حمله آوری و مثل کتاب میزان الحق و کتاب طریق
الحیوة مؤلف سرداران قبل از شما تا مدافع احمد مدحت استقبال کند و لشکرکشی اظهار الحق بر تو ظاهر شود
و خبر خرابی این لشکر اهل صلیب را از لسان صدق بشنوی اساس تثلیث از هم پاشیده و شرفات
شرک شکسته در زیر پای موحدین مشاهده نمائید و محکمی شریعت محمدی و محوط بنیان مرصوص قرآن
آن کنند توحید خالص مصفای اهل آن شهر را معاینه ببینی آن وقت بلکه انصاف نموده این بیچاره ها خدم و
حشم و جنودی که جمع کرده برای میدان وادی هلاکت و شرک و الحاد را آزاد نموده تا در آن وادی فراغ غیر ذی زرع
کثیر الافاعی و الآفات بدور نقطه حیران و بخیال بهار بهاء با امید مانده سماء ایقان و بیان بلاک نشوند آنوقت

خودت توبه یا استغفار نمائی وما توفیقی الّا بالله هیچ نباشد قلّا مثل مؤلف تاریخ ایران سرجان ملکم در
وصف عقاید اسلام بعد از جرح و تعدیل نبوت و اسلامیت گوید امّا توحید محمّدیین منزّه است از جمیع ذرات
شرک و اما اقول الحمد لله علی ذلک وما بعد الحق الّا الضّلال و انّی وجّهت وجهی للذی فطر السّموات
والارض حنیفاً مسلماً و ما انا من المشرکین والسلام علی المرسلین بعد از نقل نمودن اقوال نصاری من دون
آنکه از کتب اسلام مثل اظهار الحق ولسان صدق وغیره در جواب آن چیزی بگوید این طور ختم کند الی آخر اقوال سخیفه
لکن از خدای علام القلوب باید پرسید که قلب صاحب فرائد در نقل این ایرادات بچه اندازه مسرور است
بلکه فرح ضمیر او از وجنات قلم او مشهود و لتعرفنّهم فی لحن القول باهل قرآن معلوم تا در آخر تک ایراد شبهات
مشتبهه آن نصرانی گوید فضلاء این قطعه و مصر معدن علم و فصاحت از من خواهش کردند که جواب معترضین نصاری را
بنویسم در جواب گفته ام این امریست بسیار خطرناک و سهام جهل بقبل من آماده چون اگر بمذاق و روش علمای
جامد اسلام جواب گویم خصم ساکت نشود یا آنکه کشف اسرار و معانی وحی الهی را و کشف غطاء از آیات کتاب
سماوی نمایم خصم با آن راضی و اسلام خشمناک و امحداه و اشریعتاه گویند مثلا علماء اسلام در تفسیر علی العرش استوی
خدا در آسمان فلان در بالای کرسی مثل پادشاه نشسته است لکن ملت بهائی گویند قلوب پیغمبران عرش خداست
بلکه قلب مؤمن بشهادت حدیث از این قبیل عذر بی نمک یا نمک کندیده روی غرض خود را پوشیده و با آن
پرده پوسیده ای مخلوق خدا جمله آن کشف الاسرار و معانی کلمات معضلات قرآن بموجب گفته شما مگر در ایقان
ایضاح نشده و فرائد فریاد زنان گوید که ایقان طبع شده در عالم منتشر است کدام سهام ایراد و جواب بر آن
باریده که مانده ایم و نه ایقان طبع شده در دکان کتابفروش تا سنان جهل و سیف حسد بروی شما کشیده شود
چند مدتی که مشتاق رؤیت اوراق ایقان بودم از هر عالم و جاهل امامیه استفسار نمودم یافت نشد تا بعد از
هزار تدبیر از یک مرد بابی گرفته بشق الانفس خفیه چند بمعدود معدود علاوه بر این سید رسول باب و باب الباب
در شرح القصیده و قصف العام در این بیت هذا رواق مدینة العلم طرق و شوارع آسمانها و محلها و مختارها را امکنه
و مشاهده نموده حتی آداب مناکحه فقرا را نوشته بعالم اعلان کرده است و علوم کیمیا و لیمیا و سیمیا و ریمیا از ابن قافیه
تا بیست شمرده الی وصف جزایر جابلقا و جابلسا را سیر نموده خرافات امامیه را التصدیق نموده است و از علم
حروف الف با و نقطه موهوم خلق هوز و بسمله و طلسمات و جداول و ریاضات و اشراقات فروگذار نکرده است
و را حضرت باب را اصاف نموده الفاظ سازج طراز را ادوات بیان مهیا ساخته است پس دو چار محذورات
مذکور نشده است تو با این جرأت کی توانی ملا حسین فلانی و فلان بسطامی شوی یا قبل از شما او جسارت را بشما
نشان نداده اند مثل صاحب میزان الموازین در معانی جنّت و حور و غلمان و انهار را در بسم الله الرّحمن الرّحیم

جاری کرده است از طعن نصاری خلاص شده است و یکربعالم اسلامیّت خدمت کرده است و از این تاویلات
خدا راضی است از او یا نه خدا داند و مبلغ آن کتاب مبین در روز حساب ما از جناب فاضل امید داریم که اگر
بعد از این خواهد با عتراضات نصاری جواب گوید از طرف اسلامیان خصوص امامیّه نگوید که گویا من یکی از علمای
اسلامم بشماها جواب میگویم بلکه بگوید من از امّت باب و بهائیانم و کتاب ما بیان و ایقان است و من از
علمای ایشان بشما جواب میگویم تا آنوقت اگر محذورات سهام نصاری بر آسمان جهل اسلام بلند شود
رد با یقان و بیان باشد اگر کوئی روی سخن نصاری به بیان نیست چون هفتاد و سی مثنوی باب رانده اند که بتو
سخن گویند و آن لغت تازه را یاد گرفته در مدارس تعلیم اطفال کنند از برای آنکه روزیکه سلطنت باب و بها
عالم گیر شود بکار ایشان آید و تبلیغ بیست سی مجلد بیان را سرکار لازم است بحکم بها روایت فرمائید که یا
ابا الفضل فم باسمی و ند با لحکمة و البیان یا ملاء الامکان تعالوا لا فص لکم لساء الاعظم الذی
تزین بذکره البرین و الالواح تعالوا یا اهل الارض لا رکم افق الاعلی و اسمعکم نداء الله رب
الارباب انتهی تفسیر و تاویل بعض آیات و اخبار و معجزات و کرامات انبیاء در بیانات باب و ایقان بها
جمله از این قبیل موهومات است حمقاء ان طهر را مربوطات هنر و کرامات شمرده اند لا اجل لنسبة الغافل این طور
تاویلات لا طائل مثل خطبه وار عرض شد و الا انسان حیا میکند کلمات محکمات کتب انبیاء چنین بر هم زند چنانکه
باب و بها کرده اند من دون علم الحال لازم است اوّل کشف غطاء از خرافات نصاری نمائی تا آن مردمان منصف
بفهمند اسرار انوار معجزات مسیح آن ظنون و شبهات که در کنار بحر رحمت برای شش هزار انسان گرسنه
فیض حکمت سفرهٔ احسان گسترده از پنج قرص آفتاب نوربخش بخش نموده و هفت سبوح سمک پر از شراب
عشق و وداد نهاده بذکر صبح ازل ضیافت نمود جمله سیر از نان حکمت و سیراب از کاس کوثر شده باقی دوازده
سلهٔ انوار و اسرار دهٔ صدور حواری و دیعه نهاده از برای روز نزول روح بها که عالم را منور کند و معجزه دیگر
وقتی که اصحاب صفا در کشتی ایمان نشسته بروی بحر ملح اجاج جمال قدم قدم بروی دریای جهل اوهام
فریسیون گذارده مشی نمود تا داخل سرور را خوانا متقابلین شده شراع اشراقات را کشید باوج فلک روایح
روح الحیات وزیدن گرفت سفینه سیر نمود رو بمقصد حق یهود وقتی مشاهده کردند باد حسد حرکت نموده باشد
غرور یم تیار جهل بتموج آمد از هر جهت کتائب موج هجوم آوردند بآن کشتی توحید قلوب قلیل الایمان ها
مضطرب شدند یا روح الحق الامان کشیدند بسوی در غیب الغیوب غنوده بود سر از ستر اسرار بر آورده گفت
جاء الحق و زهق الباطل آن امواج معارضات یهود کان لم یکن شیئاً مذکوراً از این قبیل معانی برای
سرکار آسان شده معانی معجزات را تاویل فرما مثل اینکه هر که فائز شد بلقا چشمش روشن بهر که ندای رب رسید

شد شنوا هر شلی قیام کرد در آن قیامت هر مریضی شفا یافت از آن رؤیت دیگر مشکلی نماند جز قصهٔ عروسی
آب چه باشند شراب چه باید تدبر کرد که تمسک بحبل پوسیده تحریف آخوندها نشوی و مکاشفات یوحنا
خارج از اناجیل اربعه با شرح القصیده باب الباب خارج از قرآن تقریر توان کرد که صاحب میزان الحق و مصنف
شامی از تو شاد شود چه در این دور جید اهل ورد با جمیع سعادت دنیوی و اخروی از بیان اقتباس کردند خلاف
شرقیین غافل از این قیامت کبری که جمادات فنوغراف بذکر الواح تغنّی میکنند ریلهای برق از ایقان
اقتباس کرده تلغراف از بیان الهام کشتیهای آهنین بنور نقطهٔ اوّل در ظلمات دریاها راه روند و توپهای
کروپ و تفنگهای دور زن در این دور مسالمت و انسانیت سودان و جنوب افریقا صف صف بنی
آدم را در زیر خاک راحتی بخشیده صد هزار اعوجاج چین را چین چین روی هم چیده و گرگ و میش در وادی
تسالما در زیر خیمهٔ غبرا انس گرفتند و سرکوههای یونان و عثمانی از نور حمراء بها ممتلا است این فرائد فضائل را
در فرائد دیگر بنویس یار المنتهای دل هدیه کن که بدانند بدایت ترقیات اهل اوروپ از نقطهٔ اولی است
و این معارف علوم و فنون و صنایع معجز نما از نور بها دیگر چه لازم متصدی شوی بشرح عرش خدا و سیر سواری
رب روی ابرها و لقاء رب در قرآن و بیان اشراقات بیان و حشر و حساب ایقان هرگز علمای اسلام
از تو راضی نشوند خصوصا آخوندهای اصولیین غیر از بعض روضه خوانها و غزل خوانها و صوفیهای صاف کننده
راه بدعتهای شما آن وقت اجر شما ضایع و خلاف کتب سماوی شما عمل کرده باشید حضرت مسیح گفته است نان را
بسگ و خنازیر ندهید و در قرآن گفته لا تؤتوا السفهاء اموالکم خلاف نصوص عمل نمودن خلاف عصمت
انبیاء است چون ندای رب شما در وادی فرائد شنیده شد یا ابا الفضل قم فانذر را منت لقد اطعت
مولاك ما انذارك فلقد انذرت اهل الشرق اعذر من انذر و ما علیك الا البلاغ اشرق
بانوارك الغرب خلّی بین الاسلام و النصاری مجادلات قدیمة نسطر منها هنا سطرین من
فصلین و من اراد المنفصل فالردود کثیرة فی العالم منشورة لیس کنشر الایقان و الالواح الملفوفة
فی المخادع مکموفة والدخول علیه ممنوعة الّا من باب السان ولا یدرك البصر فی ذلك البیت المظلم
الّا من کان بیده قباسا من نار البها، وتبیان ذلك ولا تمسك فی ازیال التثلیث و
سجودك علی هیكل الصّلیب لا تخل من اللجاج والخرافات التی بعلتها حرفا بحرف فی فصول عدیدة
من مجلّدات سان الباب كما ترى فی المنهاج وهو فصول قلیلة من فصول كثیرة فطالعها ان كان
لیس فی قلبك غشاوة الثانی مقالة الزبل والفاضل انه علماء الاسلام عدّوا فصاحة القرآن
معجزا خارق العادة وهو لیس بمعجز فلقد اشرنا فی مقامات متعدّدة فی المنهاج ممّا التقطنا من جوا

العلماء الموحدين بان وجوه اعجازية القرآن كثيرة احد اركانها الفصاحة الفائقة والبلاغة
المحكم الذی لا یهدم بلسان اللجاج والعناد ولا یتضعضع بعواصف الحسد والتعصب فان اردت
تحقیق ذلك فراجع كتب العلماء تری انهم ازالوا اوهام المرتابين وكسروا اصنام الباطل وسدوا طرق الممتنعين
من مغالطات الطواغيت الجائرة فی هذا الدور المجد الساكت السلاح ابدا وبهتان المتمسكين
بقول قائلهم ان اردت السلم فاستعد للحرب الثالث فلعمری انه لا فی صدر الاسلام ولا فی حیوة
النبی احد من المؤمنين او الكافرين له يقول فی علو مقام القرآن فی الفصاحة والبلاغة ولا فی القرآن
اشارة بذلك انما هم هفوات شواهد الزور والبهتان خلاف من لجج فی هذا الباب من
النصارى جاء من علماء هذا العصر يقولك انه كان متحديا بالفصاحة لقال القرآن ذلك الكتاب
الفصيح فأتوا بمثله او هذا الكتاب الفصيح ان كنتم صادقين فأتوا كتابا افصح منه فويل لك ما
اقبح قولك فی هذا المقام اوقيل لك ذكر الله تعالى يوم يدع الداع الحق علی محمد ابن محمد رضا
شيرازی شیئا نكرا ويوم ينادی منادی الحق ميرزا حسنعلی نوری من مكان قريب ماذا تقول
هل عالم صاحب لسان ملوث لسانه هذه الزخارف نطق كلام الله بل بان علی محمد فی تفسير
سورة يوسف فی ازمنة الماضية ارسلنا احمد او فی العربية ارسلنا كالظاهرة يقول هذا غلام
العربی الفصيح الحجازی وغيره مع فضلك فی اللسان الذی رأيناه فی درر البهية امر الله ما هو
الا التقاطات كلمات العلماء التی التقطت فان كنتم مثلی لست من اهل فنون العلم الرابع بذكر لك
آيتين من القرآن المجيد دالا علی الفصاحة ومتحديا بالقرآنية وهو قوله تعالى بسم الله الرحمن الرحيم
حم تنزيل من الرحمن الرحيم كتاب فصلت آياته قرآنا عربيا لقوم يعقلون وفی آيات متعددة
قوله تعالى فأتوا بسورة من مثله وهو يشير الی علو الفصاحة وغاية البلاغة وقوله فی مقام احوائه
بكتاب اهدی منه فی الفصاحة لدی الناس لا ما فی كونه متحديا به فی الفصاحة اذ طريق الجمع ان
يقال فأتوا بكتاب اهدی منه مع فصاحته وحلاوته واما علوه مما نقل فی السير كثيرة منها ما
نقل لسان الصدق من سيرة ابن هشام وهو ما ملخصه اجتمعت القريش الی وليد ابن مغيرة المخزومی
وكان شيخا مجربا من دهاة العرب فقالوا يا ابا عبد شمس ما هذا الذی يقول محمد اشعر هو ام
كهانة ام خطب فقال دعونی اسمع كلامه فدنا من رسول الله صلى الله عليه وآله فقال انشد لی من
شعرك قال ما هو بشعر ولكن كلام الله الذی ارتضاه الملائكة وكتبه ورسله فقال اتلوا علی شيئا
فقرأ رسول الله صلعم حم من سورة السجدة ولما بلغ الی قوله تعالى فان اعرضوا فقل انذرتكم صاعقة

مثل صاعقة عاد وثمود فامسك الوليد وقام كل شعر برأسه ولحيته ومر الى بيته ولم يخرج الى قريش وغدا ابو جهل الى الوليد فقال يا عم اصبوت بدين محمد صلعم قال ما صبوت بدينه ولكن سمعت كلاما صعبا تقشعر منه الجلود فقال ابو جهل اخطب هو قال لا الخطب كلام متصل وهو كلام منثور ولا يشبه بعضه بعضا قال اهو شعر قال لا اما انی قد سمعت اشعار العرب بسيطها ومديدها ورملها ورجزها وما هو بشعر قال فما هو قال دعنی افكر فيه وفی خبر آخر ان الوليد قال لبنی مخزوم والله لقد سمعت من محمد صلعم آنفا كلاما ما هو من كلام الانس ولا الجن ان له لحلاوة وان عليه لطلاوة وان اعلاه لمثمر وان اسفله لمغدق وانه يعلو ولا يعلى وحديث آخر فی سيرة ابن هشام ما ملخصه لما اجتمعت قريش عرضوا علی رسول الله صلعم وتحيروا من خلال الثلاث لما عرضوا عليه فانه صلعم اسمع يا ابا الوليد فقرأ عليهم سورة حم الی آخره ثم قال اسمعت يا ابا الوليد ما سمعت فانت وذلك فقام عتبة الی اصحابه وجلس اليهم قالوا ما وراءك يا ابا الوليد قال ما ورائی سمعت قولا والله ما سمعت مثله قط والله ما هو بالشعر ولا بالسحر ولا بالكهانة يا معشر قريش اطيعونی واجعلوها بی وخلوا بين هذا الرجل وما هو فيه الی آخره والآيات والاحاديث الناطقة بفصاحة القرآن مع وجوه الكثيرة فی علوم مقام القرآن من كلام المخلوق كثيرة ومن يوم نزوله الی هذا اليوم جميع من انتقد شيئا من القرآن المجيد رجع خاسئا وهو حسير مكسور جناح كصاحبك الشامی ها انا اذكر لك كلمتين من انتقاده الذی زعمه يخل الفصاحة وهو يدل علی عدم البصيرة كما لا يرضی بذلك الرعاة اهل البادية فضلا عن علماء فن العربية فمن انتقادات ان ليس البر ان تولوا وجوهكم الی واذا عاهدوا والی الصابرين فی البأساء والضراء قال وكان الوجه ان يقول والصابرون لانه عطف علی قوله والموفون قال المفسرون انه نصب الصابرين علی المدح ولا ادری لما ذا استحق الصابرين هذا المدح ولم يستحق الموفون بعهدهم مع انهم مقدمون فی النسق علی اولئك ومع ان السورة نفسها متقدمة النزول علی سورة البراءة التی ليس فيها نبذ العهد انتهی فانظر لخبطه الفاحش الذی لا يخفی علی من كان له ادنی تميز فی الفاظ العرب فان الفرق بين الصابرين والموفين فی قوله تعالی والموفون بعهدهم اذا عاهدوا والصابرين فی البأساء والضراء مما لا يخفی علی من له ادنی تميز اذ هما امران متمايزان ولكل منهما مقام يستحقه ومحل يقتضيه وقد جاء التنزيل بكل منهما مقام ومحل فما اعظم قدر القرآن واجله وهو كما وصفه تعالی بقوله ذلك الكتاب لا ريب فيه هدی للمتقين وذلك ان المراد بالعهد هو ما الزم العبد نفسه

والتزم به بالنذر واليمين والوعد او غير ذلك مما هو مندوب في الفقه وهذا كما يقع في مقام
الضرات والنائبات التي لا تشتمل على الفقر والحرج والالم مما لم يشرع فقد يقع في مقام اللذات
والملايمات من حسن الذكر والثناء وجلب القلوب والخواطر وارتفاع الشان وعلو الصيت و
بلوغ المراد كما يرى في موارد النذور وصلى الله على كذا ان رزقني ولدا او قضى لي كذا حاجة مهمة
وصل ما يكسبه الانسان من الثناء الجميل عند وفائه بالذمم والمواثيق فانها امور جبلت النفوس
على حبها والرغبة فيها واما الصبر فهو ضد الجزع بل هو التسليم والرضا بما قدر وقضى وذا لا يكون
الا في الشدائد المجهدة والنوازل المبرحة ولذا اقتداه جل شانه بقوله في البأساء والضراء بل هو من
باب التاكيد او التجريد وربما يقال انه تكليف اضافي اهو الدرجة زيادة على اصل التكليف المطلق
فهو من قبيل تصيعة التفسير فاذا هو من اخص الاوصاف واعلى طبقاتها ولذا جعل شانه قطع النظم
واخرج الكلام من اسلوبه فنصب على المدح ولم يرفعه على العطف لهذه النكتة وغيرها مما يضيق
عنه نطاق البيان وهو كذلك بل افصح البيان ان المؤمن الصابر جامع لاوصاف ما ذكر في الوفاء
وزيادة عن ذلك التجلد والتصبر وتحمل الاذى من الحسد والشماتة في الجهاد والصبر على الفقر و
الضنك او عند فقد ولده واخيه وربما المؤمن يقع في الشدة لا يدري بها احد وهو لا يبدي سره
الا علام الغيوب لا يرجو الا رحمته نفعا [illegible] الذي لا يحوم حولها الا
اولوا العزم من الصالحين وبذلك امر الله تعالى [illegible] بقوله تعالى فاصبر كما صبر
اولوا العزم من الرسل [illegible]
[illegible]
قال المسيح لا ادعو الله في صلواتكم [illegible]
يقال بصحة خشيته لكن لا يقال [illegible] الا المؤمن الصابر لانه
من يعاهد عهدا لابد ان يرى في نفسه انه قادر على الوفاء اداؤه واما المؤمن من يقع في الشدائد
والدواهي الذي ما خطر في قلبه الصبر والتسليم والرضا [illegible] الاحوال له مقامات ودرجات
عند الله لا يناله الا من له حظ عظيم فافهم ذلك واما الثاني [illegible] راجع كتب المجادلة
بالتي هي احسن ومناظرات العلماء بالحكمة والدعوة والثاني ما ذكرت من مقالة الشامي
انه قبر كلام زائد وهو قوله تعالى يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وامنوا برسوله يؤتكم كفلين من رحمته
ويجعل لكم نورا تمشون به انه قال وهي امرة الذين امنوا ان يتقوا الله فانهم ان كانوا احقهم

قد اسوا دعاهم فقد اتقوا الله وامنوا برسوله والا فاهم مؤمنون انتهى وهو ليس كما ظن صاحبك
ان الايمان بالله شئ والتقوى في السر والعلن شئ آخر لذا قال تبارك وتعالى اكرمكم عند الله
اتقيكم وهو خشية الله في كل اطواره من حسن معاملات ومعاشرات والسياسات واداء
الحقوق واكد بذلك ان امنوا برسوله في كل ما امركم من نظم الدنياوى وطاعات الاخروى وهو
يعلمكم مما يصلحكم اذا التقيتم واطعتم في كل حال من الاحوال يؤتكم كفلين من الرحمة وهو نصيبا
في الدنيا من التوفيق والسداد والانتظام الامور واسعة الخير في الرزق والسعة نصيبا
في الآخرة سعادة العظمى والحيوة الابدى والفوز والكرامة الذى لا ينال العبد الا بالتقوى وما يعلم
طريق التوحيد الخالص والوجوه التقوى الا نبي المرسل الذي جاء بكم بشريعة والحدود بما تحاجون
اليه وهو نور تمشون به وسالون به خير الدنيا والآخرة وهو مثل قوله تعالى ربنا اتنا في الدنيا
حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار بل يقتسمن من الرحمة وذلك لا يجد عبد المؤمن
الا بالتقوى وموصوف الله الذي المؤمن يحمل الاذى ولا يؤذى ويملك نفسه عند الغضب
يقول حقا عند المخاصمة ويضع الشئ في محله الذي امره الله ورسوله تتقى من الاعتراضات
على الله ورسوله اما ترى ان بطرس كان من المؤمنين لما تكلم بغير ما رضى الله به قال المسيح تأخر
عني يا شيطان ويهود الاسخريوطى كان مؤمنا منافقا وما ادى الله سلم المسيح بيد السراق الى
الصلب يوجد في اصحاب كل نبي قليل التقوى والمتقى وكلاهما مؤمنان لان الايمان هو الاقرار
باللسان والايقان بالجنان وبضاف اليه التقوى عمل بالاركان لذا قدم خاتم النبيين مع
الايمان لما سئل عن الايمان قال صلى الله عليه وسلم الايمان اقرار باللسان والايقان بالجنان والعمل بالاركان
التقوى هو خوف الله باب الحكمة بل راس الحكمة كما قيل في التورية راس الحكمة مخافة الله كم ترى
رجل يكذب ويحلف ويستغيب ويتهاون في الصلوة والاحكام وهو مؤمن بالله ورسوله لكن
ليس بمتق وهذا ما خطر بالبال وارجو العفو من لحالي من يطالع هذه الاوراق لانه لست
انا من اهل اللسان ولا من فرسان هذا الميدان بل سرحت لدفع الشبهات التي لا تخفى على اطفال
العرب من اراد الايقان راجع التفاسير وان كان في التفاسير مذاهب شتى الا انه فيه طريق السلامة
والنور والهداية لانه اصل موجود ومحفوظ لا ياتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل
من حكيم حميد من تمسك به لا يضل ابدا وما توفيقي الا بالله والسلام على محمد وعترته الطاهرين
والحمد لله رب العالمين وباقی مفروضات مغالطات فرائد آنچه بمطالعہ بنظرم ماندہ است مضمون اورا

در جای خود ذکر خواهیم نمود مطلب بدانکه کتابهای بابیها غالبا خطّی است با کمال سعی خوش خطّ می نویسند بحکم باب که در بیان امر کرده است و کتاب چاپی کم دارند و آنکه هم چاپ کرده اند در میان خودشان خرید و فروش میشود و بخارجی نمیدهند مگر کسی را که بخواهند دعوت کنند اگر مناسب حال دیدند مگر کتاب رجم الشّیطان که چاپ کرده در نزد کتاب فروشها علانیه میفروشند و این کتاب کویا نوشته شده است در رد کتاب بابیها المسمّی کتاب ایمان در آنجا نقطة البیان و فصول اهل بیان را مفصّل نقل نموده جمله بحقانیت علی محمد باب و تحریص و ترغیب نموده بدین باب مردم را و آیات و احادیث بی ربط شواهد آورده و احتجاجهای واهیه با الفاظ مغالطه و اخبار موضوعه زشت و زیبا باهم بافته شرم و حیا را کنار گذارده جمله اخبار که نقل کرده کم یا زیاد نموده یا دروغ را بعنوان راست بیان نموده مثل کلام بیان و ایقان و سایر مقالات ایشان چنانکه بعضی از آنها در منهاج ذکر شده دیو الطر تجلّی رسد الاسناء الله و اصل مؤلف آن از ازلیها یا بهائیهاست معلوم نیست و کسی جز نام جواب او را نوشته با معرفت بشخص آن ندارم که چه کس است و کجائی است همین قدر این ردّ و جواب از دو حال خالی نیست یکی آنکه میشود اصل و جواب از خود بابیها باشد که بعنوان احتجاج واهیه نوشته اند و بعد جواب آن را بطریق خصم نما گفته اند که باشد بدین باب شود و از برای تقنیع عوام راست آید که در آن باب طعنه باسلام باشد و ذمّ علماء و نحو ذلک شق دوم آنست که نویسنده اسلام است لکن ذلک مبلغه من العلم یا در وقت طبع خود بابیها کلمات از آن حذف کرده و کلمات دیگر بر آن زیاد نموده مثل آنکه انسان نباید دین هزار ساله خود را رها کند تابع اقوال بی پای شما باشد و حال آنکه این فعل خلاف دیانت اسلام است بلکه خلاف نصّ قرآن است قال تعالی فی ذم الکفّار انّا وجدنا آبائنا علی امّة و انّا علی آثارهم مقتدون از روزیکه قرآن نازل شده و ذمّ تقلید نموده و اصول دین را حواله بعقل منیر فرموده جمیع اسلام عامل باین حکمند چنانکه مشهور جمیع اسلام است حتی عند العوام بآنکه اصول دین تقلیدی نیست خواهی تقلید آباء و اجداد باشد یا تقلید عالم یا غیر ملّت بلکه هر کس مکلّف است بعقل و فکر خود حاصل کند معرفت واجب الوجود و معاد و ارسال رسل را و فهم و معرفت خود را بموازین محکمات الکتاب وزن نموده و بسیرت انبیاء عمل کند این است تکلیف اسلام محمّدی صلعم در اصول دین و این یکی از خصایص خداپرستی امّت خاتم النّبیین است من دون امم السّالفین و یکی آنکه داخل کلمات کرده اند آن است که علی محمّد قبل از ادعای امامت یا نبوت یا ربوبیّت جوان مقدّسی بوده از این جهت تقدیس او را محبوب میداشتند چنین خبر هم ابدا در نزد شیعه خبر ندارد بلکه عکس آنکه علی محمد شاگرد سید کاظم رشتی بوده اصل استادش لاقید بوده چه رسد تلمیذش و شاهد این قول شرح القصیده اوست مطالعه کن با علم و انصاف خواهی دید راه آن غیر از انبیا و رسل کرام است دیگر اطناب لازم نیست و یکی دیگر که گویا داخل این رشته این است که گوید میرزا حسینعلی

و هذا هو الاصح

قبل از این ادّعا مرد فاضل بوده است و در مدرسه درس خوانده این هم خلاف الواقع و شهرت است بلکه مشهور است
که پدر یا جدش از اعضای پادشاه بودند و حال ایشان مشهور بظلم است بعد از عزل و پریشانی اولاد آن از آن
جمله میرزا حسینعلی خوشکل مزلّف مقبول بعضی امراء دولت بوده است تا آنکه بعد از اغتشاش علی محمّد باب
هر که بهوسی از آنجمله میرزا حسینعلی باظهار بابیّت بکردستان عثمانی فرار نموده در آنجا که محلّ شیوخ تصوف
طرائق است چند صباحی در آنجا عنوانات عرفان بافی را یاد گرفته غیر از این از فضل آن بنظر نرسیده مگر کفر
و الحاد آن سفیه شعری لحمالی انی انا الله علیه ما یستحق من الله و یکی دیگر که داخل آن رد شده است با خود شان
نوشته اند که فلان و فلان مجتهد عصر بوده بباب ایمان آورده اند و با فلان و فلان عالمی متبحّر و حکیم بوده تابع
باب شده و چنین و چنان کرده اند این قول ایضاً خلاف واقع است باین جهت که مشهور جمیع شیعه است که احدی
از علماء صالحین تابع باب نشده بلکه جمیع تکذیب نموده و او را مثل مسیلمه و یا نمرود شمرده اند و هر که از افراد
نوع علماء صوری مثل ابوالفضل مؤلف فرائد و در ردّ داخل باب ضالّ شده در زور خودش معلوم بوده است
یا شاعر یا نیزه باز و یا صوفی و یا عرفان باف و یا شخصی از غلاة و امثال ذالک و دلیل ذلک آن عالم و مجتهد
و حکیم اگر عالم بعلم عربی و معانی و بیان و منطق و لغت و فقه و اصول نباشد آن نه عالم است و نه مجتهد و نه حکیم
الّا دارای این علوم مذکوره باشد با توحید و اخلاص و الخوف و التّقوی الّذی قال احدهم او مدلا امر صائناً
لنفسه حافظاً لدینه مخالفاً لهواه و مطیعاً لمولاه و قال الامام و للعوام ان یقلّدوهم
بعلوم فروع الدّین و هم نعم المعلّمین علیهم رضوان الله پس آن عالم یا مجتهد و یا حکیم که رجم تو تابع باب شده
از دو حال خالی نیست تا آنکه آن عالم بیان علی محمّد را دیده است یا ندیده است اگر ندیده تابع آن شده پس
آن سفیه است و هوا پرست نه حکیم اهل بصیرت از این رو که از پیغمبر سؤال کردند حکمت چیست فرمود
هر چیزی را در محلّ خود قرار دادن پس چیز ندیده و حقیقت آنرا ندانسته عمل کردن کار جاهل و آن از حکمت
نیست و نه کار حکیم و نه عالم و نه مجتهد یا آنکه آن عالم و مجتهد یا حکیم برجم تو این مهملات بیان را تمام دیده است
و احوال آن نیز تفتیش کرده است یقین دانسته که آن کتاب جمله کفر است و اضلالات و شرک و
مغالطات لغو و مهملات و قائل آن دشمن دین یا دیوانه است برهان این قول این است که در منهاج الطّالبین
فصولی چند از بیان ذکر شده است بی غرض با دقّت ملاحظه کن خواهی گفت که حقّاً هر که داخل دین باب شده
عربی نمیدانستند و نه شعور و نه تمیز حق و باطل را داشتند و با متقیّ بدین نبوده اند بلکه طمع کردند برسیدن مطلب
که نرسیدند علیهم ما یستحقّون من الله چون بابیها بنام علما و امراء انتشار میکنند ترویج کار خود شان به
تشنیع عوام کالانعام باین معنی که چهار صد مجتهد تابع دین باب شده و چند هزار عالم جان فدا کردند و امراء

جمله ایمان آورده‌اند یا در فلان بلد چند هزار نفر از ماست یا در فلان اقلیم چند ملیون نفوس با بیست بعد از چند سال دیگر
هرچه هست داخل باب شوند طوعاً او کرهاً چنانکه در لوح عباس افندی باقا علی اشرف زایر ساکن بادکوبه
مینویسد که آغاز هبوب نسایم الهی نزدیک است حقیقت و تری الناس یدخلون فی دین الله افواجا
در ایران تحقیق یابد الی آخره عوام بیچاره بی‌خبر باور کرده که جمله علماء و امراء در جمیع اقطار داخل آن دین شده
پس معلوم است در آن حق است مغرور شده گمراه شوند دیگر ندانستند این اقوال هزار یکی است نیست بلکه
جمله اکاذیب و اغواء و وساوس شیطان یوحون بعضهم الی بعض زخرف القول غرورا لکن جمله
خواهند مرد هرکه بجزای کردار خود خواهد رسید والله عزیز منتقم حال معلوم قاری اوراق شد که کتاب رجم الشیطان
نوشته شده بچه تلبیس سؤال و جواب شده او را بدقت مطالعه فرما درست کذب ایشان بر تو معلوم میشود
چون در کتاب منهاج الطالبین طریق رسیدن بحق واضح شده و در مقابل هر ضلالت و ظلمت چراغهای برهان
روشن نموده که بنور عقل هرکس کسب جهد کند عقل و نقل با هم بنور علی نور رسیده و یهدی الله لنوره من یشاء
والسلام علی من اتبع الهدی دیگر جواب رجم الشیطان نوشتن حاجت نیست الا چند کلمه از کذبهای
ایشان که حیا از روی چهره شان برداشته هر جا خبر دروغ و جعل بوده برهان قرار داده از یکدیگر تلقی کرده از
دشمنان دین تا رسیده بباء بهاء و مردان ایشان مثل خبر لوح محفوظ هرکه یک جزو کتابت نوشته آن
اخبارات کاذبه را نقل و برهان نموده عوام را گول زدند مثل اکسیر داشتن فضه و طلا و نقره ساختن آن و مثل
آنکه حضرت صادق ع گفت مهدی قائم آل محمد من بودم بدانا نازل شد و نحو ذلک در رجم الشیطان بسیار است
مثل آنکه در سنه ستین قائم ظاهر میشود یا هزار و دویست دیگر لعن الله الوقاتین را فراموش کرده است چنانکه
میرزا حسینعلی با دعای بوبیتش ندانم از چه روی در ایقان گفته است که علی ع گفته که من هزار فاطمه نکاح کرده‌ام
که جمله دختر محمد بوده است باز گوید در ایقان که همچنین که نغمه جمال ازلی حسین بن علی ع ادراک فرما که بسلمان میفرماید
بودم با هزار آدم که فاصله هر آدمی با آدم خمسین الف سنه بود و با هر یک ولایت پدرم را عرض نمودم یا
میفرماید الف جهاد نمودم که کوچک آن مثل غزوه حنین بوده که پدرم با کفار نموده حال اسرار ختم و رجعت
و اولیت و آخریت هم از این دو روایت ادراک فرما از این ترهات بسیار است در ایقان و بیان و
رجم الشیطان و جمیع مقالات ایشان آیا کدام اسلام محمدی و اصول علوی باین موهومات قائل و معتقدند
و از کدام کتب معتبر نقل کرده مگر از مشارق الانوار شیخ رجب البرسی که از اوایل غلاة و ضالین عن الحق محسوب
است یا مثل ذلک و کذبهای دیگر که نوشته‌اند علی محمد باب ابداً امر بقتال نکرده است بلکه سلوک
بروح و ریحان آیا از کتاب احسن القصص حیا نکردند که قریب هزار جا بانواع اغراءات امر کرده است بقتال

مثل در سورهٔ نور و چهار قول باب فی اعلموا انّ الله قد کتب علیکم القتال علی الحق بالحق امراً علی الامر بما قد
قدّر الله فی امّ الکتاب سدیداً وانّ الذین یقاتلون فی سبیل الله لا یخافون الّا من الله الحقّ
علی الحقّ بالحقّ بالکوید انّ الّذین یستشهدون فی سبیلنا فسوف یلقون الله ربّهم فی جنّة الخلد مرضیّاً
ومسروراً او اذا نادی المنادی فی القتال فاجیبوا الله وذکره فانّ نحن نؤیّدکم بنصر لم تروه واسرعوا
الی رضوان الله الاکبر ولا تسکنوا فی حیوة الباطلة الفانیة فانّ هذا الباب الاکبر عند الله الحقّ
قد کان حراماً یا معشر المؤمنین فاسخّروا البلاد واهلها لدین الله الخالص ولا تملوا من الکفّار
الحربیّة فانّ الدّین لله فی امّ کتاب الله الحقّ قد کان علی الحقّ بالحقّ مکتوباً یا ایّها المؤمنون ولئن متّم
فی سبیل الله او قتلتم باذن الذکر لبلاد الله نادیکم تحشرون وهو الغنیّ القدیر وکان الله بکلّ شیءٍ علیماً
یا اهل الارض قاتلوا فی سبیل ذکر الله العلیّ علی الذین یقاتلونکم ولا تعرضوا عبد الجبوحنه عن
محبوحة الحقّ وکونوا الدینه بالله الحقّ ناصراً وصبوراً یا قرّة العین قل للمؤمنین المراد الحکم فی
کتاب الذکر الی لا اعلم من الله فی حقّ الذکر الاکبر وکلمتنا ما لا یعلم شیءٌ وانّ الله قد کان علی کلّ
قدیراً بازکوید یا ایّها الحجّة حرّض المؤمنین علی القتال ان یکن منکم عشر رجال صابرون
یغلبوا باذن الله الفاً وانّ الله قد یعطوهم بدعائنا قوّة علی الحقّ بالحقّ من لدی الباب عظیماً
اولئک الذین قد حلوا لله فاولئهم من زبر الحدید وما من نفس الّا وقد جعل الله فیه قوّة من
اربعین رجلاً الّذین هم قد کانوا علی الارض شجاعاً وعلی الحقّ قویّاً بازکوید واقتلوا المشرکین فی
سبیل الله حیث اذن الله لکم من لسان الباب بازکوید یا ایّها المؤمنون انّ الله قد کتب
علیکم القتال فی سبیل هذا الذکر یا ایّها الذین امنوا اذا لقیتم فئة من الکفّار فاثبتوا
اشدّ نکم و غیر این بسیار است خصوصاً خطاب بقرّة العین و آنهم پرده از روی کار برداشته در انجمن
با بهائها منبر رفته مکشف بان ای اصحاب این روزگار ما ایام فترت شمرده میشود امروز تکالیف شرعیه یکباره
ساقط است انگاه که باب اقالیم سبعه را فرو گیرد و این ادیان مختلفه را یکی کند بتازه شریعتی خواهد آورد و قرآن
خویش را میان امت و دیعت خواهد گذاشت و هر تکلیفی که او بیاورد بر خلق روی زمین واجب خواهد
گشت پس امروز زحمت بیهوده بر خویش روا مدارید که شما را عقابی نخواهد بود از این وعدها و غرورها بهره
القا کرده اطراف ایران را ولوله انداخته و در سر شهری فتنه انگیخته بجنگ و جدال و بیکی دیگر وعدهای حکمرانی
نموده و اقالیم و شهرها تقسیم میکردند گویا پنداشته که هرچه باب گوید فی الواقع واقع خواهد شد بهمین هوس جانها
باخته اند تا خدا کذب کاذب را آشکار ساخت رفتند از دنیا خسر الدّنیا والآخرة و آنکه زنده است دید

که هرچه وعده کرده بود بسند که نشد از برای طالب رشد همین بس است بتحقیق بطلان باب که وعده دروغ کار
دزد است نه پیغمبران سابق در مقدمه کتاب ذکر شد که جهاد انبیا امر سماوی است موعود بنصر لامحاله این قوم
بعد از اینکه از این در مأیوس شده توسل جستند بتدلیس دیگر که حضرت باب و بها ابدا حکم بجهاد نکرده است
بلکه سلم و مسالمه مثل مسیح علیه السلام حتی صاحب کتاب ساحتان از این بیانات حیا نکرده گفته است
که بطلب خون باب بناه نیز انداخته سر خود انداخته ابدا باب و بها باین عمل راضی نیستند از روی مکر در جمیع
کتابهای خود این را مینویسند اگر از روی مکر گویند حکم باب بوده منسوخ شده این هم لغو و بی شرمی است
چون در هیچ کتاب بهائیها دیده نشده که اول حکم جهاد بوده منسوخ شده بلکه ادعاشان بر این است که هیچ
چنین حکمی نبوده خدایا آبروی ما را حفظ کن در آن روز که روها سیاه خواهد شد چون امروز از دروغ گفتن شرم
نمیکنند که ها است بعد از این میگویند که نسخ شده است بعد از قبح اکاذیبشان آشکار شدن چنانکه میرزا
حسینعلی در ایقان گوید برنک دیگر که عنقریب است اعلام قدرت الهی را در همه بلاد مرتفع ببینی و آثار غلبه
سلطنت اورا در جمیع دیار ظاهر مشاهده فرمائید از این اقوال مغرور اند و مرداء باب هم بعضی مسرور شده و از
این راه تزویر قلوب عوام را جلب میکنند چنانکه عبدالبها و مرداء آن یکی دیگر بشارتها مینویسند چنانکه در مکتوب
از بیروت ذکر شد این سر مشق را از نقطه اولی علی محمد باب یاد گرفته اند که گویا پادشاهان و علمای هر ملت
تبلیغ نامه نوشته است و مرداء ظن کرده اند که اهل عالم طوعا او کرها بابی خواهند شد چنانکه میرزا علی محمد باب از
برای مفتی بغداد که آلوسی زاده تبلیغ نامه نوشته و در آن ادعاها کرده با تناقض و مخالف جمیع اهل کتاب
بعد از خطبه ملوث بلحنات گفته انا الله گاهی انا المهدی الحق المنتظر گاهی گفته من رسولم من کتابی نازل شده بعد
گفته جمیع رسل را من فرستادم گاه گوید همه رسل من بوده ام گاه گوید حق ازلی منم خود را اظهار کرده ام که امروز مجازات
دهم سعید و شقی را که قیامت همین است گاه گوید غیر از قرآن در دست شما برهانی نیست آن قرآنی که
بمحمد ص نازل شده در بیست و سه سال بقدر آن در چهار روز بمن نازل شده که تمام عالم مثل آن کتاب نتوانند
تصنیف کنند و در جائی گوید بعد از محمد ص امر شما ها مشتبه شده کج رفته اید من شما را خواهم نجات داد بمن ایمان
بیاورید و در نزد رسول من استغفار کنید که گناه شما آمرزیده شود و قرآن را ندانسته تفسیر کردید از برای شما استغفار
کنم از این قبیل ترهات پنج شش صفحه را سیاه کرده مقداری از آن نقل میشود ملاحظه شود و مرداء تابع آن باب
ضلال باور کرده نسخه اورا بیکدیگر بشارت فرستادند که مفتی بغداد بابی شده تمام ممالک عثمانی بابی خواهند
شد دیگر معلوم نیست که آن نامه عربی ملحن مکسر متناقض المعانی با لاف و گزاف بآن عالم نحریر فرید العصر
رسیده یا نه اگر رسیده بدست آن نفیس خانواده علم و فصاحت و نطق و بلاغت و خطب و بیان البته بآن

نامه جبل خندیده است یا بجال اسلام گریسته است والله یعلم ذلک و لو در آن سلسله کاهی یا کسی یافت بشود صاحب
عمل غیر صالح وهو لیس من تلک الاهل وکذا لک کثیر من سلف الصالح من ذریتهم سعید وشقی والدنیا
دار المحن والامتحان وحیوة الابدی لا یثمن ونعیمها لا یحصی وسرورها لا یوصف وکیف
تباع بالارذل الادنی کلا ولا ینال ذلک الا اولوا العزم من المخلصین تلک الدار اعدت
للمتقین الذین لا یریدون علوا فی الارض ولا یاخذهم فی الله لومة لائم والله رؤف بالعباد
ولا سیما المستضعفین من الموحدین والله المستعان من فتن الزمان والنفس امارتنا بالسوء
تابعة الشهوات والشبهات والشیطان ربی ارزقنی الحکمة وهو خیر کثیر مع قلب سلیم حیث
قلب یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم وهو بدل لا شریک لک واستغفرک
اللهم واتوب الیک حال تبلیغ نامهٔ نقطهٔ اولی میرزا علی محمد باب بمفتی بغداد بلفظ خود تش نقل میشود که اهل علم و
بصیرت ملاحظه فرمایند بسم الله الامنع الاقدس سبحان الذی یسجد له من فی السموات ومن فی
الارض وما بینهما وانا کل له ساجدون الحمد لله الذی یسجد له من فی السموات ومن فی الارض وما
بینهما وانا کل له عابدون شهد الله انه لا اله الا هو له الخلق والامر من قبل ومن بعد یحیی ویمیت
ویحیی وانه هو حی لا یموت فی قبضته ملکوت کل شیء یخلق ما یشاء بامر کن فیکون هو الذی
خلق کل شیء بامره وان الیه کل یرجعون وهو الذی یرزق من یشاء بفضله انه ولی ودود هو الذی
یحییکم ثم یمیتکم لعلکم فی خلق انفسکم تتفکرون الی آخر خطبه الحافظه بعده یقول
ان استشهدا بامعتی علی انه لا اله الا هو ربی وربک ورب کل شیء رب ما یری وما لا یری
رب العالمین ولیشهدن علی ما انتم به توعدون من لقاء الله یوم القیمة فان کلا عن ذلک محجوبون
اننی انا الله لا اله الا انا فقد ظهرت نفسی یوم القیمة لاجزین کل نفس بما کسبت فلا یوقنون فلیشهد
علی اننی انا ذکر الاول عبد الله قد اتانی الله تلک الایات من عنده لا یلعنک کل نفس یرید ان
یؤمن بالله وآیاته وکان من المؤمنین وکل ما قد بعث الله الرسل ظهور من ذلک الذکر الاول لی
حینئذ فاذا فی خلق انفسکم تنظرون ومانزل الله من کتاب الا بذلک الذکر الاول وانه من قبل محمد
رسول حق محبوب قد جاء بالهدی وبلغ ما انزل علیه من کتاب به حیث انتم یومئذ به مؤمنون و
اننی بما تذکرون من قول محمد رسول الله افلا تحبون ان تدخلون فی دین الله وکنتم بآیات الله
لموقنون واننی انا المهدی حق کل من آمن بالقرآن بی یوعدون ولقد بعثنی الله بمثل ما قد بعث
محمد رسول الله من قبل ونزل علیه آیاته افعمر الله بقدر ان ینزل من ابدا افلا تبصرون ولو

اجتمع من على الارض كلهنّ على ان يأتوا بمثل ذلك الكتاب من عند الله لن يستطيعوا ولن يقدروا
والله يشهد على ذلك والّذينهم اولوا العلم اولئك هم في دين الله يشاهدون وان يوم الذى نزل
الفرقان على محمّد الى يوم ينزل الله البيان على قد مضى الف ومأتين وسبعين سنه وكل ما قد
شهد من قبل بعد ما نزل الله الفرقان للذين اوتوا الكتاب من قبل فليمثل ذلك كن عند الله من المستدلين
ولما قد سرّت على القران بما استطعت قد احسنا ان يتجلّى وكل من يكون مثلك في دينك لعلكم
في ايّام الله تشكرون وان بعد ما قبض محمّد رسول الله قد استتر الامر عليكم في دينكم فاذا انتم
الى الله ربكم ترجعون الّا يكفّر الله سيئاتكم ويصلح بالكم واسوين عليكم ولكتبنّ اسماؤكم في
الكتاب الى يوم كل الى الله ربكم يبعثون ولعمري من يطهّره الله مثل ما قد طهرني لاوصلنّ
من عنده يوم القيمة بين النّاس ما اريد بالكم الى الرّضوان ان انتم على انفسكم ترحمون والّا لم
تضرّ بذلك الّا انفسكم هل يضرّ الله ومحمّدا الذينهم ما دخلوا من قبل في الاسلام لا وكتاب ربك
لا يضرّون بذلك الّا انفسهم وهم يوسد في نارهم خالدون يظنّون انّهم في رضاء الله ولو علموا
انّهم في النّار ليخرجون وانّني انا حسبته لاوصيك بمن كان مثلك في دينك من اولى الاعلى
عندكم الاولى الادنى ان لا يقبل الله عنكم من اعمالكم من شيء الّا وان تدخلنّ في البيان
وكنتم بآيات الله مؤمنين وان ما قد حضر هنالك من قبل كان رسولا من عنده بعد قد تمت الحجة
ربكم لكن كنتم عن آيات الله محتجبين كانّ تقولون في ذلك الامر فلم رجع القول عند ظهور
محمد بذي الحين توقنون الّا انه لا اله الّا هو وانني انا عبد قد بعثني الله بالهدى من عنده
افلا تحبّون ان تكونن من المتقين وما حبط اعمالكم الّا بما احتجبتم عن رسول وما عنده
فاذا انتم حسبته على انفسكم ترحمون ان تحبون ان تدخلون في دين الله فتحضرنّ عند الرسول
في ... ربكم ولتستغفرنّ الله عنده فان من يستغفر له الرسول من عند الله فاولئك يقبل
اعمالهم وهم في درجات الرضوان وما بعث الله من رسول الّا وقد كان باذن من عنده
انا كنّا عليهم شاهدين فلتنظرنّ الشمس فانّها ان تطلع ما لا عدّ له لم يكن الّا شمسا
واحدا كذلك الذكر الاول بفضل الله الآيات الذين هم يريدون في دين الله ان يدخلون
وان يعدّ بما لا عدّ له انها هي شمس واحدة وان بمثل ذلك كل ما بعث الله الرسول او بعث لم
يكن يرى من ذكر الاوّل في كتاب الله كل من هنالك يبدو وكل الى الله ربهم يرجعون وانك وممن هو
في الدّين مثلك فلا اجتهدتم من اول عمركم الى حين ما انتم تقبضون لتدركن رضاء الله ولم يظهر

ذلك الا رضاء النبي والذينهم شهداء من عنده واني انا يومئذ لو يهدين ما على الارض لن يرضى الله
عنكم ولا يطهر هذا الا بما نزل على ولا يسار عن في دين الله ثم لم يؤمنون ولا تعجب عن ذلك في لتذكرن
على ما قد قضى على محمد من قبل كيف قد قضى سبع سنين بمثله ولم يؤمن به الا قليل من الصادقين
ومن لم يؤمن بي يمحى اسمه الى يوم القيمة بمثل قد يمحى ذكر ما قد نزل الله اسمه من قبل قبل سورة التوحيد
من عنده فلترحمن انفسكم بما انتم عليه في دينكم لا تحتجبون ومن يؤمن بي يبقى اسمه في الكتاب
الى يوم القيمة بمثل ما قد شهدت على الذينهم قد احبوا الله ربهم وهم كانوا في دين الله صادقين
واني بما نزل ذلك الكتاب عليك الا رحمة من لدنا على كل من امن بالفرقان من قبل واراد ان
يكون من المهتدين ان لا يقل احد يوم القيمة لو علمني الله هداه لكنت من المهتدين وانما حجة
عليكم بما هو حينئذ من لدنا فكما انتم تحبون ان يهتدون والا بعض حيوة الاولى عنكم
ليدخلن فيما انتم عنه تحذرون فلا تعزنكم اسماؤكم ولا اموالكم ولا شيئاً مما اتيكم الله به
ربكم ولتخلصن انفسكم عن النار لبعد موتكم ولتستريحها بالرضوان ان انتم في دين الله مؤمنون
فان فيها ما تشتهي انفسكم او ما انتم من فضل الله تسئلون هذا ما قد يحسبك ومن هو
مثلك لتعبدون الله ربكم الرحمن وانتم تعلمون انكم تهتدون وان من بعد ما قبض محمد
رسول الله لم يكن حجة عندكم الى الفرقان فلتنظرن فيه مثل احتج بالله بدون انه ثم في الحين
يؤمنون وكل ما يقولون حينئذ لاقوال في الكتاب هذا هدى لله ان انتم من قبل بالقرآن
موقنون لا يضر لكم الا وان يؤمنن بما نزل الله على من الايات وان تستطيعن ان يؤمنون فكيف
قد اكتسبت ايديكم في الرسول بما اكتسبت هل هذا يرفع العجز من على الارض وبئس ايتانكم مثل
ذلك الكتاب قل سبحان الله واني اول المؤمنين وان ايت بمثل فليجتهدن في ذكر الرسول
ولتكتبن مثل ذلك الكتاب الا كل بشر وان ذلك اقرب عبد الله عما يصلي في الليل والنهار وتسجد
له اربعاً وثلاثين مرة على ما قد فرض من عند الله لان هذا لن يصل الا هذا افلتشهدن قليلاً
ما انتم في دين الله لتجهدون فان يومئذ لا ينفعكم دينكم ولا اعمالكم بمثل ما لا ينفع الذين اوتوا
الكتاب دينهم بعد محمد رسول فلتفكرن قليلاً ما انتم جنة الاعلى تدخلون ولتبصرن اقل ما يرجع
اليك علمك فان حينئذ لتشهدن الله عليك بالنار واني قد بلغتك ما تنجى به وكل من امن
بالقرآن دان على سواء انتم في دين الله تدخلون او لا تدخلون ان تؤمن فلا انفسكم انتم من بعد موتكم في الرضوان
تدخلون وان لم تدخلن فلا تضرن بذلك الا انفسكم وقد تمت حجة ربكم عليكم بمثل ما انتم يومئذ

في الفرقان تستدلون فاذاً انتم حينئذٍ تستدلون وانكم كلكم اجمعون تنظرون ليوم لقاء الله
في يوم القيمة فاذاً قد قضى خمسين الف سنة وصعق من في السموات والارض وهلك كل شيء
بما تحتجب عن لقاء ربه الا من شاء الله الذين انتم يومئذ تقولون لتقولون فهم انهم لنائمون ولو
كشف الغطاء عن بصائركم لتكونن من قبلهم في دين الله فلترحمن على انفسكم ولا تحتجبن [illegible]
تقول شيء فانه [illegible] بالقول بآيات الله ذلك قول الله فلترحمن على انفسكم [illegible] فانكم توجهون
الى في كل ما انتم الى الله ربكم تتوجهون واني انا [illegible] ربكم وانتم [illegible]
من قبل تسلمون ذلك يوم الجزاء فلا تنظرن الا الى ما عند ربكم ولا تحتجبن كل ما في دين الله [illegible]
تنظرون ولقد دعونا كل ما انتم به تعملون ولعلنا الشأن وجعلناه في علة كل شيء [illegible]
شيء ما الله ربه يوم القيمة وان انتم تؤمنون فاذا اما [illegible] رضاء الله وفي الامر [illegible]
على انفسكم وعلى ما فيه لكم الا ان تخلص ذلك لتدخلنه في [illegible] من نفس [illegible]
فان ذلك من فضل الله عليكم لعلكم تشكرون وان [illegible]
والامواج الاولى من بعد محمد رسول الله هو وانا [illegible] تعملون [illegible]
تجعلون تؤمنون فلا تنظرن الى الدلائل فان كل [illegible] الله [illegible] الكتاب [illegible]
الاوان شيء لعجزن ما على الارض كلهن بما الا [illegible]
الى الله فلا تنظرن الى الدلائل فان كل ذلك [illegible] بما قد نزل [illegible]
ان انتم قد تتفكرون ما قد نزل الله في [illegible] يوم [illegible]
فحضرن بين يدي لتكونن من الشاهدين فلتقرون ذلك الكتاب [illegible]
فقرب على القرآن احسن ان تحمل ومن في [illegible] رحمة من [illegible] وفضل المؤمنين [illegible]
الناس حتى عمل ما اكتسبتم في حق الرسول واني انا حجته على خلق [illegible] ما كان [illegible]
ذلك المقعد ولا مقعد ما عند كم بنصره بل ما يفصل الى يوم القيمة [illegible]
الى الله ربكم الرحمن فانا كل به مؤمنون ولا تظنوا بعد ما قد قرأت ذلك الكتاب انك في رضاء الله
فان ما استشهد الله عليك في تشهد ما نزل في ذلك الكتاب وينزل ما يظهر الله من عنده فلتتوكلن على الله
ربكم ثم بحبل الله تعتصمون ولترجعن الى فانكم ما خلقتم الا لي وانه انتم في حوله لتطوفون
ذلك لما قد نسب الله الى نفسه وانه ما عرف الا بي فاذا انتم الى الله ترجعون ولا تسمعن الا ما نزل في
البيان فان ذلك ما ينفعكم واني ما فرضت من شيء في الكتاب من شيء فاذا انتم تشكرون ثم

يؤمنون وان امسك بفضل حين يا اسلوا الكتاب بك فكن من الشاهدين ولتبلغن مثل الامر هو
فى حولك تم الى من محمد الله سبيلا والا فاصمت ولا تصرن نفسا بمقعدك واستحى عن الله ربك
فان من لم يحسن احدا ان لا ينبغى له ان نصره هذا ما وصينا له كل العالمين وقل الحمد لله الذى
هدانى بالحق ونزل على الكتاب من عنده لو انفقت ما على الارض كلهن لم اجد الا ذلك من سبيل
ذلك من فضل الله على وعلى كل من آمن بالله من قبل انه هو خير الفاصلين ومن لم يدخل فى دين الله
مثله يكمل الدين لم يدخلوا فى الاسلام كذلك يفصل الله بين الناس بالحق والله غنى عنكم وعما
عندكم بكفكم عن الهدى وان انتم كل ارض يملكون وما عند الله ليكفيكم فلتميلن بالله ولتصلين
على الحروف الاولى من كتاب الله تنا بعد الله فى الساتر يعملون ولتستغفرن الله ربكم الرحمن فى كل
حين الى الله ربكم لتسوون انتهى ظن غالب است كه نافرواده الوسى اين نامه واعتقادات و مدعيات
باب را نديده اند چون اگر ديده بودند شكرى افندى در تحفه اثنى عشريه ميگفت كه بابى هم يك فرقه از شيعه
چون ادعاى باب در اين نامه و در بيانات خود مظهر او نبى مرسل صاحب كتاب و شرع بوده كه ناسخ جميع كتب و
اديان است بزعم خود ديگر نه سنى مانده و نه شيعه كه محسوب از فرقه شوند و اگر از احوالات باب و بيان خبر
داشتند كه معارضه بقرآن و شريعت كرده اند البته رد و تكذيب آن واجب تر از زحمات تحفه اثنى عشريه بود
كه بنا بودى اصل اسلام قلم زده است يا آنكه اصل نصرت دين و جهاد عوض هر حمل خير رد و تكفير شيعه را دانسته اند
چنانكه بعضى از قاصرين شيعه الذين لم يرزقوا الحكمة كه ابوامير بر گرده اند و حال آنكه در صدر اول و تابعين
التابعين فيما بين علماء طرفين تحقيق مسئله با قامت ادله بوده است خلف آن صالحين بنا را كم كم بمشاتمه
و ملاعنه و تكفير نموده اند تا كه اسلام و اسلاميت را بخاك مذلت نشانند و عزيز آنها ذليل شده و دشمن ذليل آنها
عزيز و خرابهاى آن ذليلان آباد شده ميخندد و آباديهاى اين عزيزان خراب شده سنگ و زمين بزبان حال ناله
ميكنند حكام آن زمين غافل از آن ناله و غالب علماى اين قلمرو براه ديگر با حسرة على الاسلام زمين و آسمان بحال
اسلام ميگريند وما الله بظلام للعباد ربى لا تواخذنى بما فعل من لا يعلم فاغفر لى و انا اول المستغفرين
وانك رؤف بالعباد وما خلقت العالم عبثا انك عليم حكيم **تنبيه** عرض ميشود كه بقواعد
عقليه على محمد باب بايد اين نامه بليغ تر و صحيح تر نداشته باشد بچند دليل اول آنكه اين را بعنوان آيات سماوى
گفته انى انا الله دوم ادعاى مهدويت كرده بل رسالت بل نفس واجب الوجود كه خودش را ظاهر ساخته
بايد بآن نسبت كلام گويد سوم اين نامه را يك عالم نحرير و فريد عصر خود در فصاحت و بلاغت كه
ما فوق آن نداشته نوشته است لابد آنچه دقت لازم بوده كرده است چون اين نامه در بغداد دار العلم

ابتدای احوال باب الضلال

برای علم علمای آن شهر است چهارم این خطبه و تبلیغ و تقریر در حضور جماعت بالبداهه نشده است بلکه با
تمهید مقدمه با کمال تدقیق و احتیاط نوشته است حال ملاحظه کنید این کلام مسجع و مشکین بلکه ساقط و ملحون را با
تناقض مقاصد و مخالف عقاید و توحید انبیاء و سیرت رسل کرام اگر کسی ورا معجزه و خارق العاده داند و صاحب
او را واجب الاطاعه و العباده آیا با آن انسان میتوان گفت یا چنانکه خدا فرموده است کالانعام بل هم
اضل سبیلا ایضا از این جهت است که بعض از علما کلمات و عقاید آنها را دیده رد و جوابی گفته اند
چون از بسکه غلط و لغو و کفر بدیهی دارد علما گفته اند هر عوامی که این مهملات را دید تکذیب کرده مسخره و استهزا
خواهد نمود غافل از تزویر ایشان که این کلمات مسموم را مخفی داشته و نمیدهند الا بکسی که از بیهوش داروی جهل
مدهوش باشد و یا از نادانی علم ویران و گم شده باشد و همچنان شده و کرده اند فسیعلم الذین ظلموا ای
منقلب ینقلبون والعاقبه للمتقین مطلب دیگر که جمیع کتابهای بابیها نقل میکنند که حضرت باب
بهاء مسائل را حل کرده و مشکلات و غوامض علوم را بیان و تاویلات آیات و اسرار الهی را بدون سهو و غلط
اظهار نموده اند ما در جمیع کتب ایشان تاویل و بیان معقول ندیده ایم الا تاویلات ضاله مبنی بر فساد عقاید اهل توحید و کتب
منزله مثل آنکه در ایقان گوید موسی بعصای امر و بیضای معرفت از فاران محبت الهی با ثعبان قدرت و شوکت
صمدانی از سینای نور بعرصه ظهور ظاهر شد و جمیع من فی الملک و الملکوت بلقا و اثمار شجره وفا دعوت نمود شنیده
شد فرعون و ملاء او هرچه اعتراضها نمودند چه مقدار احجار ظنونات از نفس مشرکه بر آن شجره طیبه وارد آمد تا بحدیکه
فرعون و ملاء او همت گماشتند که آن نار سدره ربانی را از نار تکذیب و اعراض افسرده و مخمود نمایند و غافل از آنکه
نار حکمت الهی از آب عنصری افسرده نشود و نار قدرت ربانی از بادهای مخالف خاموشی نپذیرد بلکه در این مقام باشتعال
شود و باد علت حفظ لو انتم ببصر الحدید تنظرون و فی رضا الله تسلکون و از این قبیل تاویلات موهومات
بیانات علی محمد مملو است که بعضی از آنها در منهاج ذکر شده ملاحظه خواهد شد آیا احدی از علمای اهل کتاب از
روزی که بانبیا ایمان آورده اند بدین طور تاویل کرده و کتاب الهی را برهم زده و تا امروز احدی از علما و عقلا و حکماء
اهل کتاب باین تاویلات راضی میشوند کلا و لا و اما قول ایشان در حضور علما و امرا حل معضلات نموده ما
در هیچ کتاب ایشان مفصل سؤال و جواب او را ندیده ایم که انسان تمیز دهد که سؤال چه بوده و جواب چه گفته است
مگر ادعای اجمالی که از هر علم سؤال کردند جواب داد یا خودشان یک کلمه لی معنی عنوان کرده جواب طویل و دراز
داده مثل اعتراض حاجی کریمخان کلمه غنی را از برای تمویه عوام عنوان کرده و در آن میدان خالی از اغیار چپ و
راست دویده مثل پالانچی پهلوان از کجا معلوم که کریمخان همان یک کلمه را غلط گرفته است مگر آنکه بیانات
علی محمد را ندیده است اقلا میخواستی اعتراض او را جمله بنویسی که مراد کریمخان بدانند آن چه گفته است و توجیه

نوشته اند و در کتاب میرزا ... الخطابه کذا جمیع سؤال و جواب ایشان شهرت میدهند و تا مشهور
عالم شود که جاهل و هذیان گو بوده است غیر از آیات و کلمات موهوم و کلمات مخلوط چیزی دیگر نداشته است
مانند بیانات آن شاهد است بجهت تأمل آن سؤالات علی محمد را در کتاب قصص العلماء تنکابنی
نوشته اند ملا محمد که در مجلس علما و ولیعهد چه سؤال و جوابی شده است چند فقره از آن ذکر میشود مؤلف
گوید علی محمد باب از تلامذه سید کاظم رشتی بود و من گاه گاهی بدرس سید کاظم میرفتم بجهت بعضی تحقیقات
مسائل متخالفه این سید علی محمد شیرازی می آمد بدرس با قلمدان که مدرس سید کاظم در سر منبر میگفت مینوشت
جمله نوشت میگفت او را در درس ندیدم همان طور مقاله سید را مینوشت تا آنکه ادعای بابیت کرد
مختصر از نوشته ... انجا که جمعی فضلا در تبریز آوردند مختصر احوال سؤال و جواب او در اینجا
نمونه ذکر میشود هر که طالب تفصیل است بکتاب قصص العلماء رجوع کند صورت مجلس ولیعهد
حاجی ملا محمود از باب سؤال نمود ... سیاق قرآن صحیفه و مناجات در اطراف ایران منتشر شده از شما
شما تألیف کرده اید باب گفت از خداست ملا محمود گفت معنی او را ... تا معنی تا ملبس شجره طور میباشی
که گوئی روا باشد از ... انی انا الله الی آخر الحدیث باب گفت رحمت بر شما باد نظام العلماء سؤال کرد
که معنی باب چیست باب گفت باب باب مدینة العلم و علی بابها نظام گفت پس شما باب مدینه
علم هستید باب گفت بلی نظام گفت گفته اند العلم علمان علم الابدان و علم الادیان حال از علم
ابدان عرض میشود که در معده بچه کیفیتی هضم میرسد که شخص تخمه میشود تا بعضی منجر بسوء هضم میشود یا غثیان یا بمراق
منتهی میشود باب گفت من علم طب نخوانده ام ولیعهد گفت تو که گفتی من باب مدینه علم میباشم بعد گوئی
علم طب نخوانده ام این دو سخن با هم منافات دارد نظام العلماء گفت خوب علم ادیان علم اصول و فروع است
و اصول مبدأ و معاد است پس بگو خدا سمیع و بصیر و علم و قدرت عین ذات است یا غیر ذات باب گفت
عین ذات نظام گفت پس خدا متعدد شده و مرکب ذات با علم دو چیز مثل سرکه و دوشاب عین یکدیگر
شدند مرکب از ذات و علم با ذات و قدرت و هکذا الی آخر مبحثه تا که باب گفت من حکمت نخوانده ام
نظام گفت فروع از کتاب و سنت مستنبط میشود و فهم سنت و کتاب متوقف بر علوم بسیار است مثل
صرف و نحو و معانی و بیان و منطق و لغت و غیرها قال را صرف کنید باب گفت کدام قال نظام گفت قال
یقول قل قولا مثل مبتدیان بسان صرف کرد قال قالا قالوا قالت قالتا قلن باقی را شما
صرف کنید باب گفت در وقت طفولیت خوانده بودم فراموش شده است نظام گفت قال را
اعلال کن باب گفت اعلال کدام است پس نظام بعضی را اعلال کرد باب گفت عرض کردم فراموش شده

صورت مجلس ولیعهد

نظام گفت قوله تعالی هو الذی یریکم البرق خوفاً و طمعاً ترکیب نمائید خوفاً و طمعاً بحسب ترکیب چه چیز است
باب گفت نظرم نیست نظام گفت یک اعجاز پیغمبر با قرآن است و یک وجه اعجازیت آن فصاحت و
بلاغت است تعریف فصاحت و بلاغت چیست و نسبت میان آنها تباین است یا تساوی و یا عموم
و خصوص مطلق یا از وجه دیگر سید باب فکری بسیار کرده جواب داد که در نظرم نیست نظام گفت مأمون از رضا
علیه السلام سؤال کرد ما الدلیل علی خلافة جدک علی بن ابی طالب امام گفت آیه انفسنا قال المأمون لولا
نسائنا قال الامام ع لولا ابنائنا وجه استدلال امام چیست و وجه رد مأمون چیست باب گفت این حدیث
است اهل مجلس گفتند بلی رجال و سند حدیث را بیان کردند تا آخر باب گفت نظرم نیست هکذا از هر فن علوم دین از
اصول و فروع از آن سؤال کردند یا غلط گفت یا گفت نمیدانم یا نظرم نیست آخر گفتند بزرگی بنحو دیگر نمیشود آخر توجه
هنری داری سید باب گفت من کلام عربی فصیح میگویم گفتند بگو گفت الحمد لله الذی خلق السموات
بضحی حضار مجلس جمیعاً خندیدند حتی از تشکیکات نماز و معانی ابیات از او سؤال کردند از جمیع عاجز بود آنچه مدعی بود
همانا گفت روزی دو هزار بیت عربی میبافم از قبیل آنکه در این رساله منهاج ذکر شده این است تعریف ما بهاکه از هر علمی
در حضور علما سؤال کردند جواب داده است و غیر از اینها در بیان علی محمد و نه در نوشته جات جمیع با بهائیها سؤال
و جواب و حل مسائل وارد نشده ایم این دلیل است بر کذب و بطلان ایشان مثلاً انجیل و توریة عنوان اعجاز وحی نشده
چنانکه خودشان ادعا نکرده و قومشان با آن تحدی نموده اند بلکه اعجاز غیر از آن دانسته اند چنانچه در خود آن کتب
مذکور است و کلام ایشان و تعلیماتشان مثل خطب و امثال و وعظ نهج البلاغه و احادیث محکمات است که
ما ینطق عن الهوی و کذلک مسیح در تعلیمات و سؤال و جواب آنکه نه در سنه سنه عداوتی دارد و سؤال و جواب او را
با یهود نوشته شده است که بعد از هزار سالها سؤال و جواب او را انسان طالب المرشد تمیز میدهد که چه سؤال
کردند و چه جواب داده است مثلاً از روی امتحان از او سؤال کردند آیا جایز است بقیصر جزیه بدهیم گفت دیناری
بمن نشان دهید دست گرفته گفت این صورت و نوشته از کیست گفتند از قیصر گفت قیصری را بقیصر بدهید
و خدائی را بخدا و مثل آنکه سؤال کردند که در توریة حکم است اگر یک کسی بمیرد زن او را برادرش بگیرد که فرزندی بعمل آید
از آن اینها هفت برادر بوده یک یک گرفته فوت شدند جمله روز قیامت این زن از آن کی خواهد شد گفت
شما حکم توریة را نفهمیده اید روز قیامت نه نکاح هست و نه تزویج بلکه صالحان آن روز مثل ملائکه در ملکوت خدا
متنعم اند الی الابد و سؤال کردند بزرگترین احکام خدا چیست گفت خدای خودت را خالق کل شیء با تمام
دل و زبان دوست دار و اعتقاد بمعاد و هرچه برای خود میپسندی از برای برادرت بپسند این است بزرگترین
احکام خدا این است مثل اعتراض یهود بعیسی گفتند تو روز شنبه مشغول کار شدی مریض را شفا دادی گفت کدام

یکی از شما گاوش بروز شنبه بچاه افتاد او را در نیاوردند گفتم انسان اشرف از حیوان است همه ساکت و حیران ماندند
وقس علی ذلک هر آینه اصحاب اناجیل مینوشتند که هر چه یهود سؤال کردند مسیح جواب داد جمله عاجز ماندند و تفصیل
سؤال و جواب او را نمی نوشتند امروز کسی نمیداند که یهود چه سؤال کردند بی معنی بوده است یا سؤال از
روی علم و تعلم بوده و مسیح چه جواب داده است جواب آن کما هو حقه بوده است که غیر از آن جوابی ندارد
یا آنکه مهمل و لغو گفته است مثل مجلس باب در تبریز این کلام ما را از عقلا سؤال کن و بعقل خود بسنج حتی یتبین
لک الرشد من الغی مطلب دیگر آنکه تزویرات دیگر بابیها آن است که میگویند که حدیث است صاحب
الزمان ع خواهد آمد با کتاب جدید و شریعت تازه چنانکه قرة العین در خطبه خود خوانده در انجمن بابیها و همچنین شاهد
آورند صاحب ایقان و نوشته جات دیگر ایشان که حضرت مسیح ع شریعت تازه آورده و یهود گفتند که مسیح ع
موعود باید مروج شریعت موسی ع باشد از این اقوال کاذبانه عوام را مشوش میکنند و از نصاری حیا نکرده چیزی نسبت
میدهند بمسیح و انجیل و حال آنکه در آن نیست و عوام بیچاره می پرسند که از انجیل و توریه و کتب خارجه نقل میکنند ظن میکنند
که این یک برهان عظیم است دیگر نمیدانند که امروز انجیل و توریه بهر لسان و لغت ترجمه شده باهل عالم تقسیم میشود
حتی در میان وحشیان بوادی با وجود صاحب ایقان و دیگران حیا نکرده از انجیل مغالطات نقل میکنند از نصاری
و سایر مطالعه کننده ها شرم ننموده گوید مسیح دین و شریعت تازه آورده و یهود گفتند مسیح باید مروج دین موسی ع
باشد و حال آنکه در انجیل حکمی از احکام توریة باطل نشده الا اختصار نماز اینهم چون در توریه نماز با رکان و کلمات
محدود نیست از این جهت فرموده چنین بخوانید بلکه موجب وعده توریة ترویج و تکمیل نموده است شریعت
موسی را بتهذیب و مکارم اخلاق بقوله ع نماز را در میان مردم ریا نکنید بلکه در خلوتها خالصا و روز روزه روی را عبوس
ننمائید و قسم دروغ و راست یاد نکنید بلکه راست گوئی را عادت کنید و بزنهای اجنبی از روی شهوت نگاه نکنید
و بهوای هوس زن خود را طلاق ندهید حقوق خلق در ذمه تو قربانی نکنید هر که بحق خود راضی شده نزد قاضی نروید خودت را
از عیب و معاصی پاک کن آنوقت عیب برادر را بجو از روی نصاحت نه شناعت ربا کاری را ترک کنید
بلکه بقرض الحسنه دهید شریر شده باشریر مقاومه نکن و ظن نکنید که ابطال ناموس موسی را آمده ام کلا بلکه از برای
اکمال آن یک حرف و نقطه از ناموس سابق کم و زیاد نشود آیا نمی شنوی قولش میفرمود با آن کسی که زکوة زیره میداد
گفت نفرین این کس را که از زیره و مویز خود زکوة میدهد و ایمان و اخلاص را ترک کرده و حال آنکه باید هم ایمان و
اخلاص داشته باشد و هم زکوة بدهد حتی روز سبت تعرض نکرده است آنحضرت روزیکه آن شل شفا داد
یهود راه طعن جسته گفتند تو خلاف توریة روز سبت کار کردی حضرت فرمود روز سبت از برای عمل آخرت قرار
شده است کدام عمل از این افضل خواهد شد که یک انسان را نجات دهی یا کدام یکی از شما ها گاو و گوسفندش روز

شنبه بچاه افتد در بنا ورد یهود ساکت و حیران ماندند عیسی فرمود پس کم و کم انسان افضل از حیوان است حتی وقتی
علامات فتن آتیه را که خبر میداد آخر آن گفت دعا کنید که آن روز سبت نباشد چون بسیار سخت میشود برای
شما ها حتی آنحضرت بموجب خبر انجیل تمام احکام توریة را خود عمل کرده است حتی ختان و تعمید و عید فصح و غیره
و این محقق جمیع اهل کتاب است که سیرت هر نبی حجت است بر امت آن پیغمبر و آنحضرت مردم را
دعوت کرده است در سر و علن بعمل باحکام توریة و مکارم الاخلاق و اخلاص و توحید و جمله اناجیل فریاد
میزنند از زبان آنحضرت که همت شما ها عمل آخرت باشد دنیا نیرزد بارزنی و مثلها زده است که ابناء آخرت
که عین الیقین دانسته اند در دنیا بمثل کسی میماند که در مزرعه گنجی را دیده روی آنرا پوشانیده رفته هر چه داشته
فروخته آن مزرعه را خریده و مثل کسی میماند که در جستجوی یک دانه مروارید گران بها بود او را یافته هر چه از حطام دنیا
داشت فروخت آنها را خرید و در شرح کالک که در مثل زراعت گندم بیان فرموده بود سؤال کردند گفت
آنکه بذر نکو کارد فرزند انسان است و مزرعه دنیاست و تخمهای نیک ابنای عالم ملکوت و کلها فرزند شریرند
و دشمنی که آنها را کاشته بود شیطان و موسم حصاد انجام جهان و روندگان ملائکه اند پس بهمان وضع که گندم
تلخ جمع میشود و در آتش سوخته میگردد بهمان طریق در عاقبت این جهان خواهد بود و در جای دیگر بمضمون آیه
شریفه نانی کل اناس بامامهم فرماید در انجیل متی باب بیست و پنجم فرزند انسان در جلال خود خواهد آمد
با جمیع ملائکه مقدسه بر کرسی بزرگی قرار خواهد گرفت همه گی قبائل بروی جمع خواهند گشت و آنها را از همدیگر
جدا خواهند نمود چنانکه شبانی میشها را از بزها جدا نماید پس میشها را بر راست و بزها را بر چپ خود ایستاده
خواهد نمود آنگاه ملک باصحاب یمین خواهد گفت ای برکت یافتگان پدر من بیائید و این مملکت را که از ابتدای
عالم بجهت شما مهیا شده بود تصرف نمائید چون شما رضای خدا را عمل آورده اید پس باصحاب شمال خواهد
گفت که ای ملعونها از نزد من بروید در آتش ابدی که بجهت شیطان و سپاه وی مهیا شده است
زیرا که در هیچ حال رضای پروردگار خود را ملاحظه نکرده اید تا آخر مضمون آن گو بدها در عذاب ابدی خواهند
رفت و عادلان در حیات ابدی جمیع تعلیمات مسیح در انجیل از این قبیل است نه شریعت تازه الا
آنکه باید گفت حضرت مسیح کتابی داشته غیر از اناجیل که در آن احکام مستقلی بوده آنهم که موجود نیست
و نه احدی از نصاری مدعی است که بوده است حتی امروز اگر کسی بنصاری بگوید احکام حلال و حرام را شما
از کجا اقتباس میکنید گویند از توریة و کذلک جمله اناجیل ناطق و حاکم است بعمل بتوریة و ترک البدعات
و تهذیب الاخلاق و تصفیة النفس و ترک الشهوات دیگر کی شریعت تازه آورده است که جناب
الفرائد گوید اول مسیح سبت را شکست مسیح نشکست بلکه خدا کردن دروغ گو را شکست در کجای انجیل

نوشته

نوشته است من شرف سبت را برداشته روز احد را قرار دادم ما که از روزیکه رمی بودیم تا الی الآن که مسلمانیم
در انجیل چنین چیزی ندیده ایم و هر که بخواند نخواهد دید دروغهائی که بابیها از آن نقل میکنند یا کم یا زیاد نموده اند
در این مقام عرض میشود که معتقدات اسلام خصوص اصولیین بر این است که صاحب الزمان مثل مسیح بدعتهائیکه
بعد از پیغمبر اختراع شده قلم نسخ بر روی آنها کشیده مردم را باحکام محکم الهی و شریعت محمدی دعوت خواهد
فرمود چنانکه حضرت مسیح فرموده است در عقب هر نبی بدعتها گذاشته میشود بتفاوت الحال بمرور الزمان
کذلک امت خاتم النبیین از روز وفات آنحضرت تا امروز روز بروز ورق بلا شوک بزعم راوی و روز شوک
و ورق و بعده شوک بلا ورق الی هذا الیوم با آن شوکهای تیز نوک در قرن اول و ثانی حدیثهای صحیح را سوراخ
سوراخ نمودند بنی امیه عترت طاهرین را مشبک و ذراری پیغمبر را با آن تیغهای زهرآلود کشتند و قلوب اخیار را
زخم زدند و صوفیان زنادقه مثل بربری و غیره با آن زخمها نمک پاشیدند و تعاون علیه اصحاب الاحسا
حتی قام الناب بسیف الشرک وقتل ایمان الضعفاء فسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون
از مطلب دور نیفتیم که صاحب الامر جمیع خرافات و اختراعات را که در یک فصل فرائد نوشته و غیره کثیر فی الاسلام
خواهد برداشت و تفصیل آن در مقامات متعدده در این منهاج ذکر شده خصوص در فصل اول تعیین زمان ظهورات
مکرراً مطالعه کن حال از روی تنبیه عرض میشود با بیها کدام باب موهوما را بسته است آیا مصدر این
خرافات و موهومات غیر از چند چیز است که دمار از اسلامیت کشیده است و اختلال انداخته است
در ارکان سیاست و جمهوری اسلام که امروز پریشانی جمیع اسلامیت از آن چند چیز است که یکی مسئله کیمیا است
که از زرنیخ و کبریت یا ورق از فلان سحر طلای خالص میشود که جمیع مسها و آهنها را این چیزی موهومیکه ثروت
اسلامیان را در آتش سوزانیده علی محمد در بیان خود فصول مفصلی گویا خبر از آسمان آورده که چنین و چنان کنید و نبات
آن اکسیر در کوه فلان یا در وادی فلان است و رجم الشیطان او را تصدیق نموده و حدیث آورده است
که فضه خادمه حضرت امیر ع داشته چنین و چنان شد دویم اسباب خرابی ملت و بستن ابرا افراد اسلام
تأویلات معانی حروف و حساب اعداد ابجد با اسم این و آن تطبیق نمودن که این در ضلالت که مانع نیست
داخل شدن در آن هیچ هوس پرستی و حضرت باب شما آن باب را چنین وسیع نموده است که احدی از
سابقین مضلین باین تفاصیل شرح و شعب قرار نداده است سوم طلسمات و نوشتجات خطوط حیب
و راست است و اعداد شش و پنج که مردم عوام بجهت بی رنج بگنج رسیدن افکار عالم را مغشوش کرده اند
نقطه اولی شما در آیات خود گویا از زبان خدا گوید هیکلها نوشته بعنوان طلسم بگردن اندازند که روز جنگ شما
آنها را خواهید کشت بدین مضمون در بیان فصولها میباشد که گویا صاحب فرائد ندیده است لکن در این منهاج

ذکر شده خواهد دید چهارم اسم تجلّی و حلول و تصفیه مرآت متجلّی شدن است که زنادقه بنا نموده اند که از روی آن اساس انکار کنند وجود ملک واسطه و وحی الهی را که در هر امّتی از امم انبیاء اسباب ضلال و اغوا و شبهات شرک از این در داخل شده است لکن احدی تا امروز مثل باب باب باز نکرده است که هر ذی نفسی تواند گوید که من رسیده ام بآن منزله بموجب نصّ الباب در بیانات خود گوید شما ها همه انبیا میباشید و جمله مظاهر و مرایا که فصولی چند در این مقال در اوراق منهاج می بینید این چهار چیز نیست که چهار ارکان هر ملّت و دولت را خراب کرده است فامّا از فروعات مخترعات که در هر دین خصوص در اسلام شده است که بعضی از آنها در فرائد ذکر شده مثل دف زدن مشایخ و رقص مردا و روضه خوانی شیعه ها و زیارت قبور ونقل جنایز و غیره جمله اینها در دور بها رواج است فامّا دف زدن ساز نواز های مجلس امریکا شنیده شد و تو در منهاج نخواهی فامّا روضه خوانی یکی از الواح بها در منهاج خوانده میشود و امّا زیارات با مر عبد البها قبر میرزا موسی حمّام را طواف میشود حکم این امر از دفتر منهاج بخوان و امّا نقل جنایز نقطه اولی از تبریز بریده بطهران و از طهران بعد از نیم قرنی بنقطه نائی در عکا رسید بهای بارگاه او بهاء بهار اشکسته است دیگر کدام بدعت را برداشته است بزعم تو دیگر نمانده است الّا اشتباهات آن هم هیکل که نقطه اولی هدیه کرده بود بها صورت انسان مصوّر بنقش بها بها تا الی امروز بهائیها بآن فخرها میکنند و مکتب امریکا میشود که با صورت هیکل جمال اقدس بها صدر مجلس را زینت داده تا بعد چه خواهد شد خدا داند چیزی که صاحب فرائد در فرائد مکرّر بآن افتخار میکند که این دور مجید زمان محمود از نور بها صنایع و علوم عجایب و غرایب عالم را احاطه کرده است این عار است برای شما ها نه فخر عند ذوی الالباب مثلاً پیغمبر فخر فرمودند انّی ولدت فی زمن الملک العادل این یا فخر است یا مدح عدالت انوشیروان لکن عدالت انوشیروان موجب مدح است بنسبت بسلاطین دیگر و حق الحقیقه عدالت احکام و حدود و سیاست الهی است که پیغمبر بآن عامل بود حال از شما سؤال میکنم هر آینه پیغمبر مغوذ باید در حکومت خود عادل نمیبود کما هو حقّه و عدالت نوشیروان را از روی فخر ذکر میکرد مردم با وجه میگفتند و اگر تو آن روز حاضر بودی چه میگفتی آیا نه این است که عاقل میگوید تو که خالی از مدح عادلان بما چه حاصل تمجید شما ها صنایع این دور را مثل این مثل است که ذکر شد چون اگر انشاءات و اکتشافات این صنایع عجایب و غرایب که یکا دان یکون اعجازا در دست شما ها عمل آمده بود از تعلیمات بیان یا ایقان و جمیع علمای این فنون ریزه خوار شما بوده اند حقا جای فخر داشت بلکه میشد معجز نشمرد و حال آنکه باب و بهائیون مثل سایر امم شرقیه کاسه لیس علماء این فنون هم نشده اند حتّی جامهای حجب بارگاه بها با لوان نور نما از نور صنایع و معارف علمای اوروپ بسیر مرداء بها میتابد و اگر بعلماء آن فن بگوئی که بها

چنین ادّعا میکند در حیرت میمانند یا میخندند پس در اینحال انصاف را بنظر آورد در میزان الحق و حق را بشناس فویل للمطففین الذین اذا اکتالوا علی الناس یستوفون[۲] والسلام علی المتقین در بیان بعضی مفردات و مغالطات فرائد که در نظر است چون کتاب را یکدفعه مطالعه نمودم از جهت تنگی وقت از این جهت غالب مضامین مطالب عرض میشود اوّلاً در صدر منهاج دو فصل از فرائد بعربی ترجمه شده و جواب ما یقتضی برای مطالب حق ذکر شده و یک دلیل این راه هدایت بس است بتوفیق الهی دویم در جواب درر صاحب فرائد در مسئله وجه اعجازیت نفوذ کلام و تشریع و بقای آن جواب این مهمل را در جای خود حل شده از برای جلای قلوب احرار بس است حال بعضی مغالطات دیگر ذکر میشود اوّل آنکه گفته معاویه امر کرد بجمیع نساک اقالیم که احادیث دروغ جعل کنند در ضدّ دین و اهل بیت علیهم السّلام که هم در تواریخ مذکور است سوال میشود آیا در این دور مجید آن اکاذیب را بنور مشاهدات باب الرب شما ها جمع کرده اید در کتابی که امّت اور اشناسند از خرافات و شرک نجات یابند و احادیث صحیح را که قطعی الصّدور است در جائی جمع کرده اید که بروشنی نورها مطالعه شود آن نقطه اولی را فاروق اعظم شماریم و بدعتها و مخترعات را ترک نموده در اصل دین و شریعت محکم محمّدی ثابت و بحیات ابدی فایز شویم آیا قول امام بزعم تو من هزار فاطمه نکاح کردم همه دختر خاتم النبیین بوده و قول حسین ع که در ایقان نقل شده من با هزار آدم بوده میان هر آدمی با آدمی پنجاه هزار سال جهادها کرده و مردم را بولایت پدرم دعوت کردم این از کدام صنف اخبار است آیا راست است یا دروغ پس این اگر از صحیح باشد دروغ کدام است و در بیان بمکتوب شتمنامه که بشاه نوشته است و در آخر آن گوید قال رسول الله ص ارل التزل ولو کان ابول الی اخره این از کدام راوی باور رسیده است یا از روی مشاهدات از خود پیغمبر شنیده است خلق الله ادم علی صورته صورت حدیث این است قیل یا رسول الله متی یقوم قائمکم قال هو مع الساعة قالوا متی یکون قال لا یجلیها الّا الله این از دروغها است یا راست اگر کرده مجلد از بیانات باب را این فن بود امروز برای اهل عالم طالب هدایت راه روشنی بود و تبیین الرشد من الغیّ بعد از موازین عقل و محکمات کتاب سنجیدن مومن میگفت این کار پیغمبر است یا امام معصوم مؤیّد من عند الله در فرائد گفته قال النبی ص مثلی فیکم ورق بلا سوق الحج ۱۴ بورق د سوال الج ۱ ثم بعد ذلک سول ولا ورق لو کنت تبیّن لنا هذا اصدق او کذب فیه زیاده او محذوف منها لو کنت تشرح لنا ما معناه کان علمنا ای ورق بلا سوق فی مادة بنی امیّة ما هو السول اهی بدعات و اختلافات والنهوّن فی الدین والاعتقادات الفاسده فی الغلو والدنو و سل الدراری و الاخیار و عترة المعصومین و سل الاکاذیب المفتعلات علی الله و رسوله و ما هو الفرق فیما مائة و اربعین مع وجود ائمة

واذا کالوهم او وزنوهم یخسرون[۲]

المعصومین و بعده ایضاً الی مائة سنة مع وجود قائم من بنی هاشم عند المص و انقراض المروانیة شجرة
الملعونة فی القرآن کیف صار قبله بلا سول و بعده ستول و ورق و ما هو الستول الذی الف سنة
بلا ورق تاویل هذه الوجوه او تخفیو صدق و کذبه خیر من توحید وجه الرب و تأویل یوم یأتی تاویله
شوکهائی که معاویه و غیره در قلوب اسلام زرع نموده بود رومی و برسی و امثالهم آبیاری کردند اصحاب شیخ احمد اورا
ثمر آورده باب و بهائی رنج چیدند بر مرداء لا یشعر خورانیدند باز کوئی تا الحین ۱۴ ورق بلا ستوک بوده تو که منتظر روز تاویل بوده فاید شده
ای مرد غافل و متغافل بر تیغهای کذب با غلو و علو مسموم شبهات شرک در ردی دین بنی امیه نجش نکرده است
و اعانوا علیه قوم آخرون جهلاً او عناداً کفراً و الحاداً یا باب تاویل جهلات یا متشابهات بغیر وجه ما نزل صاحب
مثنوی و کاتب مشارق الانوار و صوفیان دیگر باز نکرده اند و شیخ بان باب اشاره کرده است و اتباع آن وسعت
داده بحدیکه باب در بیان میدان واسع بهر طرف که خواسته تاخته برای شما مقبول افتاده پس ستوک کدام است
و ورق کدام سیم در فرائد گفته مضمون آنکه بهاء ادعای نبوت نکرده است ابداً اگر معنی ادعای نبوت این است
که گوید من وحی میشود و من از جانب خدا میگویم و احکام و شریعت بگذارد پس ای بیچاره صدر لوح سلطان چه کنی
در روی اوراق اقدس بچه پنهان داری در علو حافظه ندارد مجرب است چهارم حدیث آورده که امام گفته است
هر وقت علم سیاه از خراسان آید در ان مهدی است بروید رو بآن بزانو و لو روی یخ باشد آن کدام است
قائم بنی عباس است در انقضای المص یا صفوفیین یا مرداد باب و حدیث امام صادق ع که ما همه مهدی هستیم
و قائم با شمشیر پس حساب الیس حرف من حروف المقطعة تنقضی ایامه الا یقوم قائم من بنی هاشم چه طور
تطبیق کنیم در صدر منهاج از ترجمه فرائد نوشته شده شرح و بیان آن و صحت و سقم آن برای هو حدیه از تاویل یوم
یحمل عرش ربک ثمانیه است پنجم در فرائد گفته بیان معانی آیات سماوی از جزء وحی الهی فهم آن محال است
مقصود شما یعنی هرچه علی محمد گفته است آن حق است پس کسانی که آنرا کاذب میدانند چرا عتاب و خطاب
میکنید که شما معانی کتاب خودتان را نمیدانید و با بهاء که گویند وحی نازل شده است در بیان بمعانی قرآن چون
مردم شواهد و معجزات آن مدعی را ندیده اند گویند دروغ و کذب است و تابعان آن هوا پرست و شاهد شان
بیانات علی محمد و احسن القصص آن آیا غیر از این چاره دیگر هست میزان بیاور تا وزن کنیم وجه دیگر قبل از
شش قرن ملای رومی برای اهل عرفان و مرشدان آن صاحب فنون شعبدات و طالبین ریاست و
مدعیان الوهیت او مقام نبوت و ولایت بلکه حقیقت حق شدن بزعم ایشان از در باب و بها محمود
تر بوده است و آن صوفی صاحب لسان بتاویلات باطن الباطل آیات و اخبار لب گشوده بحلاوت
بیان جمع غفیر از هر طبقه اهل شرق سحر نموده آیا بآن وحی نازل شده بود یا دروغ گفته اگر دروغ گوئی پرده های

باب و بها را دیده باشی اگر وحی نازل شده بود و راست گوست پیغمبری آن به از ربوبیّت باب و بهاست چون هرکه از کاس مثنوی آن بیاشامد سرمست عشق او شود چنانکه بسیاری شده اند صاحب تاریخ العلماء سیّد اصفهانی در ترجمه ملّای رومی گوید تمام الحاد و زندقه در دور رومی رواج یافت غالب طرق مشایخ دران دور دایره شده تا بعد از تاسف و حسرت گوید ضرر این قوم که برای باطن باطن آیات معانی تراشیده اند بر توحید و دین و شرایع انبیا زیاده است از فرقه حشویه که جمله بظواهر آیات متمسّک شده و خدا را جسم شمرده از توحید و اخلاص محروم ماند در وادی تشویش و شرک و تشکیک مثل صدر این قوم ملّای رومی که قدوهٔ اهل تاویل باطل است در دیوان خود گوید دوستان سرگشته حیرانم نمیدانم کیم ؛ لاله یا خار مغیلانم نمیدانم کیم ؛ رد کفرم ننگ ایمانم نمیدانم کیم ؛ بت پرستم یا مسلمانم نمیدانم کیم ؛ گاه جمع و گه پریشانم نمیدانم کیم ؛ گاه احسان میکنم بر خلق جام می در آب ؛ گاه مامورم زهمّت گاه جویم مشک آب ؛ گاه از خوف خدا گریانم اندر روز و شب گاه درویش ابن درویشم ندارم نان شب ؛ گاه سلطان بن سلطانم نمیدانم کیم ؛ گاه در قربم پریشان گاه در عرض آنکه چو ایشان مستم اندر بند زندان بلا ؛ گاه گردیده ز حسرت چشمهایم پر نگاه ؛ که حسن گاهی حسینم غرق خون کربلا ؛ که یزیدم گاه مروانم نمیدانم کیم ؛ گاه انگشتم گهی خاتم گهی نقش نگین ؛ ای فلانی خویش را بشمار از اهل الیقین گاه در افلاک جولانم گهی روی زمین ؛ نکته تبریزیم مست جمال شمس دین ؛ گاه پیدا گاه پنهانم نمیدانم کیم وکما نقول این راه ضلالت و حیرت است نهایتش نار و هلاکت چنانکه بابیها در گرد نقطه حیران در وادی بیان گم شده اند که هر ورقی از آن یک رنگ و هر مقامی یک مغاره و هر صحیفه یک بازی دیگر قسم بخالق کل شیئ من مقدار هشت جلد بیان را دیده ام اگر کسی از روی رغبت آن اوراق لا بعد را مطالعه کند تا آخر غیر از تسویش و تشکیک و حیرت و کوری دل و اخراج از کل ادیان انبیاء و محروم از اخلاص توحید چیزی دیگر حاصل نکند و ممکن خود باب هم در حقیقت حیران بوده مثل ملای رومی که نمیدانست خودش کیست و چیست و انجام کارش چه خواهد بود و شاهد این قول نامه مطوّل اوست که بها بیا با نهاء آن نرسیده اند و مطالب دیگر در فرائد گوید انجیل تحریف نشده ابداً بلی برای کسیکه هر حق و باطل را تاویلات موهومات توجیه کند و هر تلفظی را معانی طویل و عریض برای آن بتراشد در این حال هیچ کتابی تحریف نشده و غلط نگوید و کفر و ضلالت نشمارد چنانکه راه ایقان و بیان و جمیع نوشتجات بابیها از این قرار است و نمونهٔ تاویلات ایشان در منهاج ذکر شده مثل آنکه بعض معجزات انجیل را برای فهمانیدن غافلین تاویل فرض نمودم که بدانند این طور تاویلات کار هر جاهلیست خارج از موازین علماء انفس و الآ ملّت اسلام آبرا شراب ساختن عیس در یکی از اناجیل و شراب خوردن نوح و زنا کردن لوط با دختران خود و صنم ساختن سلیمان را قبول ندارند اگر شما ها جمله آنها را صدق دانسته یا تاویل موهوم نموده قبول

ابیات ملای رومی

این ابیات از کتاب دیگر در ترجمه ملا بود نقل نموده ام لکن در خود دیوان شمس مضمون خود این ابیات بلکه زیاده موجود است که بعضی از آنها در منهاج نقل شده ملاحظه شود

دارید وحق شمارید لکم دینکم ولی دین والسلام علی من اتبع الهدی مقاله دیگر در فرائد در جواب عبدالسلام گوید
کسی که ایقان یا جمیع کتب کسی را ندیده است حق مجادله ندارد مثل کسیکه یک آیه از قرآن دیده و بنی اسرائیل کذا و کذا
و باقی قرآن را ندیده بگوید چرا چنین خطاب کرده بیهوده من دون سایر الامم پس جناب ابوالفضل هم مجلدات
کثیر بیان را ندیده و بسیار الواح بها را مطالعه نکرده موجب اقرار فرائد پس بآن متمسک جستن و واله و شیدا
آن شدن زهی کوری و حماقت و هواپرستی است چون بلکه شما دو سه جلد بیان باب را دیده که موافق دعوات
انبیاست لکن در مجلدات کثیر بیان بسیار مقاله است که ضد خدا و رسول و کتب منزله نوشته شده
و کفر و الحاد را ترویج کرده است و متمسک بموهومات و اکاذیب و خرافات شده چنانچه از بیانات در منهاج
ذکر شده برای مطالعه کنندگان پس همه را ندیده چه طور شب و روز بتشبث آن قلم میزنی مگر یک شکم این
قدر اهمیت دارد یا مردن در کار نیست مطلب دیگر مکرر فرائد فریاد میکند که این ظهور اعظم و نور اقدس
اختلافات ادیان و مذاهب را برداشته جمله را یک شمرده قالی را قلع نموده و نقطه غالی را برداشته امروز روز
یکرنگی است این دور محمود پس ای ملون چرا در هر ورق نوشتجات باب و بها و مرداء ایشان گویند فلان
کافر فلان مشرک فلان حسود فلان منکر فلان جهنمی یا فلان جنتی شب و روز زبانشان باین نامربوطات و آن آ
آیا در هر زمان و ظهور و امم و اقالیم غیر از این اقوال اسلاف چیزی دیگر بوده است که در هیچ تاریخی غیر از این
اختلافی ندیده ایم بلکه روش شما بدتر از روش جمیع امم است چون اساس اختلاف را بسنگ نفاق گذاشته اید
در یک مقام ذم و کفر شیعه و تحسین اهل سنت قلم زنید و در مقام دیگر تفخیم و تمجید شیعه و کفر اهل سنت و
نفاق و ضلالت اصحاب شاهد زور آورید گاهی نصرت نصاری کنید و بیان جهل اسلام گاهی یهود را
ترجیح بنصاری دهید و علم جرا از تناقض هیچ شرم ندارید چون اگر حیا کنید من نخواهید گفت که این چیزها
کی گفته ایم یا در کجا چون اگر چشم داری در منهاج مطالعه کن خواهی یافت مطلب دیگر مکرر گوید در فرائد که
رب ما ترک سلاح فرموده بحکم حتمی پس ما می بینیم که این تأثیر نکرده است بعالم حتی بالکثر با بهاء که در بغداد
موجود است و احکام محکم باب در کتاب تفسیر یوسف چه شد یعنی زود نسخ شد لکن بعد از جنگ و جدال
و قتل نفوس و سفک دماء از جهت ملک گیری مأیوس شده منسوخ شده است و دیگر گفته آید باب
تأویل را مسدود کرده است پس جناب فاضل چندین مجلدات باب را جمله ضد یکدیگر با کلمات مهمل
مخلوط یافته مثل جملا نا جاملین ترفا ناشارفین سند جانا شاذحین را چگونه خواهی دانست و چون
اعتقاد و عمل خواهی کرد ای متغافل این باب را بها مسدود کرده است فقط بروی صبح ازل و الاجمله مردا
خارج از باب و خارجی محسوب باشند مطلب دیگر رد جواب عبدالسلام گوید اصل دیانت هر امت چیزی

باشد یا هندی شرقی باشد یا غربی دین حق و شریعت خدا بوده شارع آن نبی مرسل من عند الله که خدا هیچ امت را مهمل نگذاشته است کلمهٔ حق پرید بها یا طلا سؤال میشود مثلاً دیانت یهودی الی امروز چندین هزار سال حق و خدا پرستی است یا باطل و بت پرستی آیا آثار و نفوذ کلمهٔ حق و دوام اثر آن شریعت تا بظهور پیغمبری دیگر است یا الی الابد اگر اثر و اساس در ان امت موجود کافی است چه حاجت دیگر که تابع پیغمبر دیگر شود که صدق و کذب آن محقق نشده مثل آنکه حقانیت بوده نزد ایشان محقق است اگر نفوذ و اثر آن کلام زائل میشود بوجود نبی جدید پس امروز پروتستانها از جمیع امم مختلفه فوج فوج بچه اند داخل دین نصرانیت میکنند یا انکار کنی که چنین چیزی نمیشود از شماها دور نیست و معلوم جمیع اهل تواریخ است که چهار یا پنج هزار سال است که با اهل چین پیغمبر و کتابی نازل نشده پس چون در بت پرستی دوام کرده اند و بچه اثر قوت و جامعیت آن ملت حفظ شده است و کذلک زردشتیان و صلیبیان آیا کسی که مدعی علم و حکمت باشد این طور موهومات را در میدان مجادلات شواهد می آورد امروز مبتدی طلبه های مدارس فرنگ میدانند که دوام و قوام قوم و ملت یا قوت سلطنت و شوکت استقلال از عدالت و مساوات است خواهی آن قوم خدا پرست باشند یا شیطان پرست قوله صلعم الملک یبقی مع الکفر والعدالة ولا یبقی مع الایمان والظلم وطوبی لمن اوتی الحکمة لقد اوتی خیراً کثیرا مطلب دیگر لنگ و گران است که در فرائد گوید که بعد از پیغمبر و ائمهٔ هدی علماء اسلام نتوانستند کسی را از ملل خارجه بدین اسلام داخل کنند من دون جبر و قتل یا رغبت دنیوی ای ایمان خراب و چشم کور هر چه در روی زمین اسلام است آیا جمله از ایام ائمه است و بعد از ان احدی داخل اسلام نشده از روی خدا پرستی این از تو نیست این درس را از کتاب شامی و میزان الحق و طریق الحیوة خوانده لکن با جمله آنها را دیده ایم با این بی شرمی نگفته اند در روی شماها چه روی آیا بعد از ارتفاع لوای شوکت اهل صلیب از برکت همت و اتفاق و عدالت زیاده از دو صد سال برای علماء و امراء اسلام چه قوتی مانده است آیا کیمیا گران و مرشدان قلندر و منجمان گوشه و کنار در تسخیر جن و عزائم میان گرد خط نشستگان و شاعران کاذب کاهل و نقالان مقرب الامراء از ثروت اسلام چیزی گذاشته اند که به هند بکسی از ملت خارجه که داخل اسلام شوند و این اگر باشد یا نباشد چه دلالت دارد بر حقانیت او و بطلان هر دین ای مردم هیچ نباشد از جزویت دعوت کنندهای پروتستانی شرم کنید اگر بتو بگویند ما سالی چند ملیون نفوس با وعظ و نصیحت از ملل مختلفه داخل دین مسیح و حامل هیکل صلیب می نمائیم دلیل است بر حقانیت ما ها و بطلان باب و بها بلکه اسلام چه گوئید گوئید دروغ است دور از شماها نیست که بچشم سفیدی گوئید در عالم چنین چیزی نیست و نمیشود هیچ نباشد از مبلغین پروتستانها و سایر نصاری سؤال

کنید که چون آنها هم اقطار عالم را سیر میکنند بگویند آیا کسی را دیده اند که از ملل خارجه داخل اسلام شده باشد از روی رغبت و طلب حق و حیات ابدی ولو خاطی باشد خصوص از ملت نصاری من یقین دارم که آن مردمان بلند همت خودشان را تخفیف نکنند مثل شماها که گویید احدی از نصاری داخل اسلام نشده است از روی بصیرت چون در عالم بسیار است در هر سال در اطراف عالم بسیار دیده میشود الا ابو الفضل که ندیده است چون بلکه چشم ندارد بحکم بهاء در یک آیه ادر نه گفته است کور باشد از دیدن غیر جمال اقدس الی آخر چون اگر چشم داشتند هیچ نباشد نامه نگار را میدیدند بلکه بعد از این در منهاج البیضاء بتوفیق الهی مشاهده کنید که نه کسی بمن جبر کرده است و نه مال داده است بلکه در ملک روسی در نامن موطن با کمال جرأت مجادله و مباحثه نموده ام با بعض کسبهٔ اهل اسلام ما را ملزم ساخته و شرک تثلیث را مبرهن نموده و طریق حیات را بمن نشان داده مشرف شدم باسلام از آن روز تا الیوم در مکاسب شاقه در سفر یا حضر کسب رزق میکنم احوال من مشهور در عراق هر فرقه مرا میشناسند و هزار شداید و عسرت دیده ام بعضی سالها یک روز سیر یک روز گرسنه روزگار گذرانیده ام احدی بمن معاونت نکرده است والله علیم خبیر بلکه در معاملات بعضی حقوق ما را انکار کرده و خوردند در مکالمه بمن درشت گفتند من دون آنکه محتاج گوینده باشم و از بعضی جهال اسلام لطمات و اذیتها کشیدم و متحمل کلمات سخت شده ام مثل اینکه تو یهودی یا نصرانی میباشی جمله اینها را تحمل نمودم از برای حفظ ایمان و نجات از عذاب آخرت و فوز برحمت الهی که جمیع اصول ادیان را سیر نمودم بغیر از دیانت محمدی صلی الله علیه و آله مسیر نیست برادرم در اردبیل آمده رغائب و مالها وعده کرده بمن پدرم تا ببغداد آمده خواست ما را در حدقه چشم خود نموده بوطن مألوف خود برد احوال زندگی ما را دیده نسبت بشروت و سروری که در بلد پدر موجود بود ترحم نموده التماسها کرده آخر بحکومت متشبث شده وقتی دید در دین ثابت با کمال خضوع و خشوع و جناح ذل او را دعوت میکنم بدین حنیف اسلام و بسوی حیات و نجات و رحمت الهی از من مأیوس شده مراجعت کرد این قصه در این بلد مشهور و معلوم است این اقوالی که ذکر شد نه اینکه ظن کنی که منت میگذارم بخدا و باسلام کلا بلکه اظهار نعمت او و شکر پروردگار که ما را هدایت کرده است بدین حنیف اسلام و نجاتم داده است از درکات و هلکات شرک وای بر کسیکه جبارا کفارا گذاشته انکار بدیهیات کند شر الدواب عند الله هم والسلام علی من اتبع الهدی مطلب دیگر آیا بهائیان کسی را ترغیب نمیکنند بمال و جاه و تعریف و تمجید معزز بس بیت العدل در هر بلد از برای جلب مریدهای صاحب ثروت لا یعقل بالشأن برای کیست گنج حاجی میرزا هادی جواهری که برده است و شده های مروارید بگردن کی قلاده شد و جنگ و جدال صبح ازل چه بود و برای چه دجال شد و بهاء این قدر برای چه

شکایت میکرد از او یا سلمان یا سلمان یا سلمان غصن اکبر از برای چه خار مغیلان شده است مردمان هوشیار
مجاهد از مال و جان گذشته بزعم توجیه طور شد یکدفعه حماران دجال شدند اگر علف و جو و کاه میدادید با ایشان
اسب روان میشدند و یا طوطی گویا و هر بهائی تابع عبدالبها گوید جمله این دجالها و حمارها از طلب زیادتی
زخارف دنیا شدند مطلب دیگر در جواب عبدالسلام گوید گفته بودید که ایقان غلط اعراب بسیار دارد
مثل مرفوع غیر منصوب مفعول غیر فاعل و غیره صاحب فرائد تاخته است بوی که جمله صحیح نه غلط و نه ملحون است
میخواستید که بنویسید که در کدام جای ایقان غلط دارد حال که نه نوشته قول تو لغو است الی آخر مقاله
بنده عرض میکنم که در منهاج فصول مفصلی از بیان و ایقان و الواح بها نوشته ملاحظه فرمائید در کجا عیب دارد
و بلسان کدام عرب است و گفته خدا هر پیغمبری را بلسان قوم خود ارسال کرده است یعنی باب و بها
عجمی آمده اند و از قرآن شاهد آورده اید وما ارسلنا رسولا الا بلسان قومه یعنی بزبان رایج آن قوم
حال ملاحظه کنید بیانات علی محمد را رایج بازار کدام بنی آدم است سرکار ابوالفضل هم جویا شد و جمیع بیانات
باب را جمع کرده نظر کنید چون بعربستان مسافرت کرده و در معدن فصاحت مصر اقامت نموده میزان
فرماید بکدام قواعد عرب موافق است بلکه بهوش آید باز نوشته است در فرائد که انصافا صاحب
بیان و ایقان در مرکز فصاحت و بلاغت بوده اند احدی نکته نگرفته است چه قبیح است عجمانی که
در ممالک عرب مسافرت نکرده اند رد کنند الخ حال عرض میشود چون شما بیانات باب را ندیده اید
اگر دیده بودید جمله بیانات را میگفتید که نه اعجام بلکه اکراد هم اگر ایراد کنند جای ایراد است و نزد عرب
اهل لسان لغو و مهمل میخواهی صدق و کذب واضح و مبرهن شود چندین مجلدات بیان و ایقان و الواح بها
طبع نموده در دکانها آنکارا بفروشند بلکه وقف عام نموده عالم را مستفید نمائید هیچ نباشد چند جلد از بیان
باب علنا نشر کنید که مردم ببینند که حلوای تنتنانی چه چیز است و بدانند این فراموش خانه حیثیت آن
درر البهیه و فرائد را مردم صاحب ذوق سیر کنند از روی تعجب گویند نویسنده این کتابها تحقیقات
بها کلیست یا جواب عبدالسلام را گویند که نفهمیده است اگر گوئی مانعی است از نشر آن انوار مکرر در
منهاج ذکر شده که کلام الهی و احکام انبیا را مخفی داشتن جایز نیست و دویم ملک خارج و بلاد اروپ تا یک
اندازه آزادیست حتی در لندن و امریک واعظ مسیحی در سر آن گوید محمد ص دروغ عیسی ع حق حتی خداست و سر
آن کوچه واعظ مسلم گوید محمد ص پیغمبر خاتم النبیین است و دین او توحید و خداپرستی است و عیسی بنده و
پیغمبر است مثل سایر پیغمبران احدی اعتراض نمیکند پس یقین اگر بیانات چندین جلد باب در هر قریه ملک خارج
بهر که مجانا هدیه کنند کسی از آن طالبان علم و ترقی رد نخواهد کرد وقتی بجمیع اقالیم پخش شد جمله بنور نقطه فائز بجمال

اقدس شوند یا اسفا علی العباد کیف ینجو من محن الزمان وحبائل الدهر ووساوس الشیطان وشهوات
النفس الاماره بالسوء الا ما رحم ربی مقاله آخر خلاصهٔ این کتاب و مجادلات اهل بیان که مدعی میباشند در
جمیع کتب و رسائل مثل بیان و ایقان و رجم الشیطان و درر البهیه و فرائد و غیره این که باب و بها معجز داشتند الا
الفاظ بیان و مقالات ایقان و گویند کسی نتواند مثل باب و بها الفاظ بیافد یعنی مثل اینکه از شئون خمسه
بیان است بسم الله السلط ذی الاسلاطاب بسم الله السلط ذی سلوطاب بسم الله ذی المسالطلیات
بسم الله السلط ذی لمسالطیاب بسم الله السلط ذی سلاساب بسم الله السلط ذی السلطاتتاب
بسم الله ذی سلطوتیاب الخ در کتابی دیگر یا اهل الارض اذا اردتم الی الصلوه طهروا انفسکم
واخذوا من الماء الطاهر علی الذکر الاعظم لله الاکبر واغسلوا وجوهکم منذورا وایدیکم الی
المرافق مسنونا وابلغوا من فاضل الماء علی مقدم الراس والی الکعبین من الرجل بحکم الکتاب
ممسوحا وعلی الحق بالحق مفروضا در جای دیگر یا ایها الذین آمنوا ان الله قد کتب علیکم الصیام فی
شهر هذا شهر رمضان الذی انزل فیه القرآن الخ این عبارت جملهٔ هشتم از کتاب تفسیر سوره یوسف احسن القصص
کتاب علی محمد باب است که جمله احکام و جهاد و تشریع است با الفاظ مهمل غالب با احکام شریعت محمدی
موافق و جمله خلاف احکام اقدس میرزا حسینعلی که امروز بابیها با آن عامل اند نمیدانم چه طور شد که شریعت
باب دوام نکرد و اثر نبخشید برای اهل سرّیت و مصر از مقصد خارج شدیم گویند کسی مثل این مهمل نتواند
بگوید و خود باب هم در مجلس تبریز گفته این معجز من است و از مقال آن در منهاج فصول چند ذکر شده مردم
خواهند دید و یقین هیچ عاقلی نخواهد گفت این معجز است ما کتب علوم دین یا سیاست و یقین اگر
صاحب ادعا در ملک اروپا بود او را نمیکشتند و نه چوب میزدند بلکه او را بمریض خانه میبردند در آنجا
مداوا اگر شفا میبافت که آن هذیان باید بای روح سرایت با جساد دیگر لکن حکومت ایران نه
اطبا دارند و نه هنوز مشورت و نه مریض خانه و نه حکمت سیاست شرع گفته است مرتد را باید کشت
نه هر مرتدی بلکه بعد از ملاحظهٔ اوایل و عواقب امور با تدبیر حکمت که آیا کشتن آن کس قلع فساد یا فساد زیاده
پس علاج باید کرد که قلع فساد شود قتل نباشد عماله باشد یا مداوای دیگر یا آنکه مثل خودش مهملی چند بافتن و بعوام
خواندن که ای بیچارهٔ گان این معجز نیست بلکه نا مربوط است هر بچه یا مجنون یا مضلی میتواند از یک اسم
اشتقاق بسیار هذیان بگوید مثلا کلید اسم است گوید کلید کلد کولید کیلاد کالد کالدان کالدات کالدین
کولیدین کلیدات کلیدون کلیدوان کلیدوین و نحو ذلک آن بجد اجرات کرده مهملات را با سامی خدا
مخلوط کرده و الا چه تفاوت میکند در نوشتن کلید بنویسی یا کتخدا یا در مقامات علو و غلو الفاظ با هم بافته

بثل انکه انا الحی فی حسنین جما الاتمام حسنین قائم بقدمین طاربین الطبقین قائل بمقالین حافظ لسانین ناطق بذکرین مرفوف بجناحین ناظر بطرفین سامع صوتین ماسط الکفّین سالك المحدّین سادب البحرین قاطع البرین مجری النهرین فارق الفرقین مرسد الکفلین کاشف الطلمین کاده النارین طالب النورین عالم السرین یا ایها الناس اتقوا حرّم علیکم الفلق و بعض الطوطق طق طفیقا لا تقربوا الزّنی والاربنت و جردا انما لهولاء القوم لم یفقهون نور الفلق وسفاهة السفسو و نحو هذا و استغفر الله ربّی واتوب الیه من هذه اللغویات اللهم انك خالق الخلق و باسط الرّزق و قادر علی کلّشئ سدّك ارداقنا وارواحنا واعمارنا لا تخلی بنسا و من انفسنا ونجنا من مضلات الفتن ولا تلقبنا بالتجریر ونحن عبیدك الصعفاء لا نقدر علی شئ لولا رحمتك الکنا من الهالکین والحمد لله رب العالمین والصّلوة والسّلام علی محمد واله الطاهرین. مطلب تفصیل تواریخ ظهور و وفات باب و بها و اسامی ایّام هفته و اشهر و سال ایشان ذکر میشود اسامی هفته اول جلال. جمال. کمال فضال. عدال. استجلال. استقلال. اسامی شهر و اسامی آن نوزده است بهاء. جلال. جمال. عظمت. نور. رحمت. کلمات. کمال. اسماء. عزت. مشیت. علم. قدرت. قول. سائل. شرف. سلطان. ملك. علا انتهی ذکر تواریخ باب و بها با لفاظ خود شان ذکر میشود میلاد طلعت اعلی یعنی علی محمد یوم اوّل محرم سنه ۱۲۳۵ میلاد جمال قدم یعنی میرزا حسینعلی دوم محرم سنه ۱۲۳۳ بعثت طلعت اعلی بسبب و پنجم جمادی الاولی سنه ۱۲۶۰ شهادت طلعت اعلی بیست و نهم شعبان ۱۲۶۶ یوم ظهور طلعت ابهی پنجم جمادی الاولی سنه ۱۲۶۹ هجرت از دار السّلام منتصف ذی القعده سنه ۱۲۷۹ ورود بارض السر یعنی ادرنه غرّه رجب سنه ۱۲۸۰ ورود بارض عکّاء دوازدهم جمادی الاولی سنه ۱۲۸۵ سنه حی از واحد ثالث مطابق شمسی سنه ۱۳۱۷ خاتمه عرض میشود میزان کلیه است که اگر کسی بخواهد بمخالف خود بنویسد کتب مقابل را مطالعه نموده عثرات و سقطات و غلطات و شطحات و مهملات او را جمع نموده از کتاب و اقوال خودش ردّ میکند که اقوی دلیل و ابین البرهان و اوضح الحجّه است بر خصم و قصم الظهر الباطل لکن نویسنده صاحب الانصاف و میزان الحق کتب خصم و فصول و مطالب آن را با دقت ملاحظه نموده هر کتابی و یا هر فصلی و مطلبی که موازین منطق و حکمت نوشته شده اگر تصدیق هم نکند تعرّض نمیکند خوفا من الله و فضیحة بین الناس من العلماء و الحکماء و العقلاء بلکه از روی حزم بدیهیات را عنوان کرده از برای احقاق حق و ابطال باطل چون مردی حکیم یا شمه از حکمت بشامه آن رسیده باشد وقتی که مطلب مینویسد ظن میکند که نوشته جات او را بحسن توفیق عالم قبول و تصدیق خواهند نمود و لکن یقین شده آ

که نوشته جات او را بمعرض محاکمه خواهند آورد و حکماء و علماء در حضور امراء محاکمه و مخاصمه خواهند کرد بآن مؤلف
دیگر ملاحظه کن که نویسنده کتاب اگر شعور داشته باشد یا از فیض حکمت جرعه چشیده باشد چه خواهد نوشت
و چه شواهد و براهین خواهد آورد که در آن مجالس خجل و محکوم و ذلیل و رذیل نشود هیچ نباشد اگر بعضی از اهل مجلس متعرض
باشد یا خواهد که حق نویسنده را ضایع کند عوض تحسین تقبیح نماید لکن صاحب کتاب در وقت نوشتن
اطراف مطالب را مکرر ملاحظه کرده ضرر و نفع او را بمیزان حکمت سنجیده و آن کتاب را قلاده اعمال
بگردن خود دانسته از آن جهت در هر حال رضای الهی را منظور داشته و از زیغ و ضلال خود را مسئول شمرده
آنست که اگر نزد خلق بی قدر شود در نزد خالق خلق مأجور و مغفور باشد و یا معذور لکن چه کند انسان کتابهای
باسمها که کتابی از کتابهای ایشان ندیده‌ام که از روی علم و حکمت که وضع شیئ فی محل است نوشته
شده باشد و نه فصلی از فصول آن کتب فقط حسن اسامی مثل بیان لیس فیه بیان و احسن القصص
و هو اقبحها و ایقان و هو شکوک و شرک مثل اقدس و هو ملوث آداب هو مهملات الواح و
هو بلا ارواح فرائد و هو فرائد الاکاذیب الناقص درر و هو فیه هدر و لیس علی ذلک و
برهان هذه الدعوات براه برای العین فی منهاج تکرارا مکررا اذا لک سمع و بصر از کتابهای
عباس افندی ندیده بودم تا که شنیدم که کتاب مدن و رساله صغیره گویا سیاست نوشته است و مردا مدح
و وجد میکنند بنده شایق شده که بلکه از آن بوی حکمت استشمام شود با شوق الانفس بدست آورده مطالعه نمودم
دیدم که ثلث آن نوشته جات تعریف و تمجید حکام و امراء و وزراء و سلطان و اعوان دولت است
و تحسین احوال و اطوار و احکام ایشان و ثلث دیگر شتم و لعن و ذم و تقبیح علماء و فقهاء و مروجین شریعت
از سنی و شیعه با اولهای واهی سردتر از قلب مرده و ثلث آخر آن نوشته جات نصف آن تظلم و زاری
باستان ملوک و امراء جور و نصف دیگر از ثلث آخر مدح و تمجید خود و پدر و باب و مردان خودشان با شواهد
زور و امثال من دون ارتباط و برهان هذه الدعوات همان رساله را مطالعه کن با علم و حکمت حتی یتبین
لک الرشد من الغی و حال دو سه مطلب در اینجا مختصر اشاره میشود فقط منهاج مستغنی است از تکرار و تفصیل
اول این رساله در خود کتاب اسم ندارد چنانکه غالب سجیه ایشان است که کتاب را بی فصول و ابواب و
اسم مینویسند لکن اسم آن در میان خودشان بیکدیگر تعلیم میدهند آنست که وقتی که کتاب از ایشان میگیرم
سؤآل میکنم که اسم این کتاب چیست یکی را گفت مدن و آن دیگری صغیر گفت سیاست من باب
تنبیه عرض شد مضمون اول انبیاء و رسل و اوصیاء و علماء مربی ابدان و ارواح بوده اند کاری بکار
دنیا نداشته اند امور دنیاوی و جسمانی را بملوک واگذار کرده اند عیسی گفت مال قیصر بقیصر مال خدا بخدا الی آخر

سؤال میشود آیا جنگهای موسی با فرعون و جبابره و خونریزیهای متمادی را هوی پرستی شماری یا خداپرستی داود
و سلیمان را از سلسله انبیا خارج شماری و یا گوئی پیغمبر و مجاهد فی الله بوده اند ثم اجداد بهاء و باب هزار و
چند صد سال است جنگ و غزوات محمد ابن عبدالله ص حق و ثواب دانسته و سبب هدایت خلق امروز
آنها را خطا شمرده پس شما خلف کدام سلف هستید حضرت امیرالمؤمنین ع امور جسمانی و ریاست دنیوی را
چرا بمعویه واگذار نکرد چند صد هزار نفر لا اله الا الله گویان کشته شده خون آنها بزعم تو در ذمه علی ع است یا
معویه اگر گوئی در ذمه معویه است بتو گویند اگر علی ع خلافت را بمعویه تفویض و تسلیم کرده بود احدی کشته
نمیشد چون درد معاویه همان بود و بس و اگر گوئی آن خونها در ذمه علی است وای بر تو و ویل لمن
قلدك حسین ع و من یدش علی ذلك ان کنت حمالست بمسن شق ثانی گفته است که سلطنت و
پادشاهی با جهاد و جنگ و قتل نمیشود و نه ممدوح است بلکه پادشاه مثل انوشیروان باید که بی جنگ و حرب و خونریزی
با عدالت و سلامت اقالیم عالم را تسخیر کرده باشد که پیغمبر باو بشارت و وعده نجات داده که در زمان پادشاه
عادل متولد شدم سؤال میشود آیا انوشیروان خون نریخته است هیچ جنگ و جدال نکرده است یک چند وقت
عوض مثنوی تواریخ بخوان آیا اول عدالت انوشیروان نه آنست که ذکر کرده اند که در یک روز شصت
یا هفتاد هزار نفر را از مزدکیان کشت که غالب عقاید مزدکیان با ایقانیان موافق است و آن خونریزی را
عدالت شماری یا ظلم و توحش اختر لنفسك ما تختار شق ثالث از آن مدن و یرانه گوید خوب است پادشاهان
جمع شده قرار و مدار گذارند جنگ و جهاد را ترک کرده حدود و عساکر و استعداد هر دولت را معین نموده الی الابد
هر یک از حدود تجاوز نکند اگر یکی تجاوز کند او را هلاك و فانی کنند که بر دیگران عبرت شود سؤال میشود بالفرض
قانونیکه شما فرموده اید گذارده باشند لکن اغراض و احقاد و شهوات زیاده طلبی و ارتقاء بعلو مقام علی اقرانه
و امثاله که در نفوس انسان مرکوز و با خون و گوشت بنی آدم معجون است ذلك من تقدیر العزیز الحکیم
چون تغییر دهی و در یک حد مستقیم بداری و آیات خداوندی را تغییر دهی قوله تعالی و من آیاته اختلاف السنتکم
و الوانکم و قوله تعالی و قد خلقکم اطوارا و قوله تع احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا امنا و هم
لا یفتنون فویل للذین کفروا و هم لا یعلمون وجه سؤال دیگر آیا بعد از استحکام آن عهد ملوك قصه صفین
واقع میشد معاویه میگفت حق با من است علی باغی است و علی میگفت حق با من است معاویه باغی است اگر شما
حاضر میبودید چه حکم میکردید چهار هزار شیوخ با آثار سجود در حول پیراهن عثمان گویان چه میکردی آیا تزویر مجلس لاهی
دول ترنسوال و چین بتو آشکار نکرده است او انتم الاصم و اذا تفکران مسامع الفکر لاتعمی من کان
عنده مقیاسا من الحکمة فطوبی للحکماء زیاده از صد فرمان جهاد و قتال و وعده تسخیر بلاد و عالمگیری را

در احسن القصص قرآن باب باطل کرده اید و هزارها قتل نفوس الموحدین را در تمام ملک ایران فراموش کرده و صدها
از نفوس از لیها زیر خاک پنهان داشته اید یا باز فراموش کرده اید نیست مکرر از قلت حافظه او من صلابة غالیه
و در رساله صغیر گویا سیاست خلاصه آن گوید در میان نوع انسان دو نوع است یکی ملوک و پادشاهان
و امراء که مظاهر قدرت الهی میباشند و قسم ثانی انبیاء و اوصیاء و اولیاء و علماء و فقهاء روحانی اما اول
فرمان روا میباشند در امور دنیوی و تنظیم مدن و اصلاح بنی آدم من حیث دنیوی و جسمانی جزیه لقیصر دادن
قول عیسی ع و اطیعوا الله و رسوله و اولی الامر منکم شاهد آورده است و گفته است حضرت جمال قدم نهی
عظیم فرموده بمقاومت کردن با ملوک و در رسایل خود فرموده است که حال باید حضرت سلطان حفظه الله تعالی بعنایت
و شفقت با این حزب رفتار نماید و این مظلوم امام کعبه الهی عهد مینماید که از این حزب جز صداقت و امانت
امری ظاهر نشود که مغایر رای حضرت سلطان باشد هر ملتی باید مقام سلطانش را ملاحظه کند و دران خاضع
باشد و بامرش عامل و بحکم آن متمسک سلاطین مظاهر قدرت الهی بوده و هستند و این مظلوم را با احدی
مداهنه نبوده و نیست و کلاً باین قضیه شاهد و گواهند تا گوید الهی الهی و سیدی و سندی و مقصودی و محبوبی
اسئلك باسرارك المکنون ان تؤید حضرة سلطان بقدرتك الخ تا در حق علماء گوید که جمعی از
بیخردان یعنی پیشوایان پنجاه سال است در معابر و منابر و مجالس و محافل در حضور امراء امور نسبت باین حزب
مظلوم تهمت فساد میدادند و نسبت عناد روا داشتند که این حزب مخرب بالمند و مفسد اخلاق بنی آدم
فتنه آفاق اند و مضرت علی الاطلاق و دشمن دین و دولت تا گوید عدل الهی ظهور نمود و معلوم شود مصلح کیست
و مفسد کی والله یعلم المفسد من المصلح بمحک تجربه آید میان تا سیه روی شود هر که در او غش باشد
بعد از ذم و شتم علماء و فقهاء تا گوید و حال آنکه عمل و فریضه فقهاء مواظبت امور روحانی و ترویج شئون رحمانی
بوده است و دخل تصرف بامور حکومت و سیاست ندارند از هیچ وجه من الوجوه هر وقت علمای دین و
فقهاء ملت در عالم سیاست مداخله کرده اند نار فساد برافروخته اند تا گوید در ایام صفویه چنین کرده اند و در
ایام کریمخان فلان و در ایام خاقان مغفور حکم جهاد بعد فرار کردند مثل جراد منتشر و عار نکرده ملک را بروس
تسلیم کردند با هفت کرور پول و علماء عثمانی از روی جهل و غرور حکم جهاد دادند با روس و او را حقیر شمرده الجهاد الجهاد
فریاد کردند لکن روز جنگ فرار کرده مخذول شدند الی آخر کلامه الفارغ الذی لا ینطق به الرشید ولا یسمعه
سعد حیث یخجل القلم من نفثته والمداد من جریانه و یستحیی العین من مطالعته ان کان فیه
روح الحیوة بشنو مختصراً اذ لک سمع و بصر سؤال میشود آیا اگر شما را در مجلس حکماء و علماء حاضر کنند و از تو سؤال
کنند که سیاست خلق و حکومت انتظام عالم چیست و فقاهت چیست اگر گوئی با هم ربط دارند مثل

جسد و روح گویند چون از هم جدا کرده که بمنزلهٔ میّت شمرده اگر باهم ربط و علاقه ندارند از تو سؤال کنند که یک کسی
متصدّی حکومت و سلطنت شود خود نه وزرا و امرا و وکلاء و عمّال آن چه کار کنند و با جمیع اصناف رعیّت
چه حکم کنند اگر گوئی با احکام الهی بالسّویه حکومت کنند گویند احکام الهی چه باشد اگر گوئی رای خود پادشاه عقلاء بتو
بخندند اگر گوئی قانون احقاق حق شریعت آن ملّت بتو گویند قانون و احکام شریعت متوقف باطلاع و رسوخ
بعلم است یا نه اگر گوئی نه باز جمله بتو بخندند و اگر گوئی بلی گویند کسیکه عالم بحدود و قانون شرعی آن مملکت باشد
اسم او را چه گویند اگر گوئی فقیه و یا قاضی قوله صلی الله علیه و آله اقضاکم علیّ گویند چون گفتی فقیه باید دخل و مداخله
بکار حکومت و سیاست نداشته باشد مداخلت فقیه در احکام سلطنت فساد است از وقت تو خجل
شوی و اگر نشوی بفساد عقل تو حکم کنند ذلک قسطاس المستقیم فقه چه باشد چند قسم منقسم است بشنو بعض
از آنها اگر گوش داری با هوش اوّل دانستن حدود عبادات و اعتقادات تکالیف صوم و صلوٰة و دعوا
و اذکار و حج و صدقات و حدود این اشیاء که محض خدمت روح است باز محتاج بحکومت شود مثل کسی
در حین نماز یکی نجاست بر رخت مصلی ریخت حکم و حد این چه باشد که تجاوز از قانون شرع نشود طلاق و نکاح
و حقوق و صداق و نفقات و ما یتعلق به محتاج حکمست دوم تجارت و راه مکاسب حلال و صحّت
بیع و فساد آن و معاملات جزئیات و کلّیات با تفاوت مراتب اجناس و اشخاص و ملل مثل کسی یک
گردو داد بیک طفل گوهری از آن گرفت آن بیع و خرید صحیح است یا فاسد اگر در آن حین این مال تلف شود
چون خواهد شد آن طفل اهل ذمّه است یا مسلم چند ساله است حر است یا عبد و قس علی ذلک سیّم احقاق
حقوق دیات و جراحات و مشاجرات و مشاتمات و شهادات و حدّ حدود شارب الخمر و قذف
و رجم زانی و لاطی و نحو ذلک مثل آنکه کسی در شام اجنبی را دید با زن خود سر او را کشت دعوای مقتولین بالا
گرفت معاویه در حکمش حیران ماند نوشت با بوموسی اشعری که از علی ع سؤال کند سؤال کرد حضرت فرمود
ان لم یات باربعة شهداء فعلیه دیته و هزار نوع وقوعات حکم آنها چون باشد که محذور شرعی و خلاف
عدالت باشد و قس علی ذلک چهارم حقوق مواریث و اقسام و ما یتعلق بمیت و حیّ و اوقاف و خیرات
و صدقات و نحو ذلک مثلاً کسی وصیّت کند که به پسر بزرگم ارث ندهید و یا جسد مرا بصد لیره نفت
و حطب بسوزانید آیا عمل باین وصیّت میشود کرد یا نه و آن صد لیره را چه باید کرد و قس علی ذلک هزارها
حکم در این باب آیا قوله ع علّمنی رسول الله الف باب من العلم و یفتح من کل باب الف باب هرزه
شمرده اید و یا عرفان بافی برای ضلال عباد و شریعت الهی را مهمل و آسان شمرده اید تحسبونه هیّناً و هو عند الله
عظیم پنجم احکام خمس و زکوة و مقادیر و تعیین اجناس و تجارات و اراضی و مزارع و معادن و کنوز

ومالیات خارج وداخل و تعیین و تمیز و تشخیص وراه تحصیل واوقات آن مثلاً کسی جنگلستانی داشته باشد
کربی آبیاری کردن و مباشرت سالی ده هزار تومان از میوه جات و محاصل آن عاید میشود وکسی دیگر باغی
داشته باشد بآب چاه باهزار مشقّت و مصارف فوق العاده اوّلی چه قدر زکوة دهد و ثانی چه مقدار که در
خلاف حکم الٰهی و ظلم نوع انسان نشود وامثال ذلک کثیره ششم این وجوهات که جمع شود نام آن خزینه
ویا بیت المال است در کجا صرف کنند وچون قسمت شود ویا ذخیره شود کی لازم صرف آن میشود
واگر در محرمات صرف شود مثل شراب و قمار و معاصی حکم آن پول چیست و تکلیف دهنده چیست
نزد خدا که مسئول است مثل هذا اکثر نعلم ذلک کل بصیر هفتم در جنگ و قتال و جهاد است که اگر
یک طایفه یا عشیره عاصی و شرارت کرد وراهها را بند نمود واموال مردم را بناحق برد باید آنها را تأدیب کرد
وجنگید با آنها حکم آن جنگ وقتل چون است باید آنها را جمیعاً کشت یا بعضی را و آن بعض را چون باید
تعیین کرد و در میان آنها اگر بی گناهی کشته شود چه باید کرد اموال آنها را میشود غارت کرد یا نه اولاد آنها
وارث میشوند یا نه حکم آن جنایز چیست در دفن و نماز تا چه درجه باید تأدیب کرد که خلاف عدالت
وقانون الٰهی نباشد ودر میان آنها مخالف دین باشد یا مخالف مذهب چه طور باید شود یا از اهل ذمه
اگر آنها از کشتگان لشکر سلطان مثله کنند یا بسوزانند و در حین غلبه بعرض سلمی دست دراز کنند یا حین
محاربه باسرا گویند یا اگر آنها بروی چه عقیده میجنگند با سلطان ظالم اند یا کافر شده اند یا مظلوم بوده اند از روی دفع ظلم می جنگند
ونحو ذلک الوف من الامور لا یعلمها الا الفقیه العالم الحکیم او یکون سلطاناً واعوانه علماً
وفقهاء عاملین بهذه الاحکام والحدود وعاملین بها حتی ینصره الله اما تسمع قوله صـ کل
التاجر فاجر ما لم یتفقه فکیف الذی اخذ زمام الجمهور بیده وهو اعمی واصم یا حسرة علی العباد
کیف یحکمون هشتم حفظ ثغور و حدود در سلم و حرب و جهاد با دول است کی لازم میشود از برای چه
باید هزارها مؤمن کشته شود و مصارف آن از کجا باید آورد و چه پول در اینجا صرف میشود و در چه مورد
جنگ واجب مقابل چه ملت است و چه قصد دارد دعوای آن چیست گناه و علت آن جنگ
کیست در میان عهد بوده یا نه آن عهد من باب معاملت بوده یا جنگ نافض عهد کیست در میان
ایشان هم ملت تو یا هم مذهب هست یا نسبت آنها جبری آمدند یا اختیاری کشتگان آنها چه حکم
دارند در سلب و دفن و غارت وغیره لا یعلمها الا عالم الحکیم در حین حرب اگر تسلیم شوند چه باید
کرد یا فرار کنند یا داخل دین تو شوند و یا بعض منازع فیه را دست کشند و یا مطلوب پادشاه را بدهند و
یا کم از تو چیزی طلب کنند آن طلب چه باشد جایز است یا نه عاقبت آن چه خواهد شد و در بلد مفتوح

چون باید حرکت کرد که مشروع باشد بقانون الهی و انسانیت امثال ذلک کثیرة لا تعد طول کشید بس است اگر کس است حال سؤال میشود آیا جمهور سلطنت غیر از این کار و حکم وظیفه دارند یا کار و وظیفه وزراء و امراء و عمال این است این چیزها کما ینبغی دانسته بحق قانون حکم آن شرعی عمل کنند و کدام یک از این مطالب خارج از فقه فقهاست که باید مداخله نکنند پس اگر جمیع این امور راجع بفقیه و عالم است پس بعد از این چنین بنویس در مدن خود اگر مدنی میباشی که پادشاه و رؤساء و امراء و مأمورین لشکری و ملکی داخلی و خارجی علوم فقه مذکور را با کمال دقت و خوف و تقوی و دیانت و حکمت یاد گرفته عمل کنند آنوقت هر که میگوید پادشاه و حکام و امراء جمیعاً علماء و فقهاء و حکماء میباشند و هو المطلوب و ذلک قرة العین التی رأت ذلک الجمهور الصالح المنصور و یا اگر ناشی از جمیع این علوم و حدود و حقوق فقه باشند پس محتاجند بفقها که آنی منفک از آنها شدن سبب هلاک و خرابی ملک و فساد ملت است کما تراه العیون و تسمعه اذان هر که چشم و گوش دارد و از تو سؤال میشود از خالق زمین و آسمان ترسیده راست بگو آیا علماء و فقها گفته اند بپادشاه و امراء و اغلب مأمورین عسکری و ملکی که شراب خورند و رو تراشید و لواط و زنا کنید شب و روز بلهو و لعب مشغول شوید و قاتل را نکشید و هر که را بی احقاق حق بکشید هر سمی مستبداً بالرای روا دارید عسکر مرغ رعیت را کباب کند و جگر اولادش بریان و علماء و فقها گفته اند بدون مراعات باحکام و حدود قانون شرعی هر طور دلخواه شماست حکم کنید خوف و عفت را کنار گذارید شاعرها و نقالها را بدور خود جمع کنید و شرایع و احکام الهیه را آنها مسخره و استهزا کنند و شما بخندید فقها گفته اند اخیار و اصحاب دین دار را بمدرسه خانه راه ندهید علماء گفته اند که مرید آن مرشد و شفا از آن درویش و مراد از فلان قلندر طلبیده و عاشق اشعار و عرفان بافی فلانی ندفه شوید فقها گفته اند حدود شرع را معطل و ثغور اسلام را اهمل گذارید و مالیات را از یکی از صد یکی بگیرید و از آن دیگری از صد پنجاه یا جمله این چه پنج دیست یکر میخانه چیهای بعض اواخر صفویین فقها بوده اند و یا تف سردار لشکر در شواطی ارس از اشارش علما بوده یا قوانین احکام شریعت الهی را یکباره کنار گذاشته عامل مخترعات احکام فرنگ علما و فقها دستیاری بوده اند فویل للذین یکتبون الکتاب بایدیهم و یقولون هذا من عند الله و هو فیه اختلاف کثیر حیث من عند غیر الله و من لم یحکم بما انزل الله اولئک هم الفاسقون و الظالمون و الکافرون والسلام علی من اتبع الهدی مطلب دیگر عرض میشود اینقدر فریاد میزنید که مکاتب و مدارس جدید دایر کنید آیا هیچ گفته اید که پنجاه سال است در اینمدت از اعیان و بزرگان اهل ایران هزارها رفته اند بپاریس و ملک خارج در مکاتب سالها درس خوانده و ثروت ملک در آن راه صرف نموده از آن نفوس چه فایده

مکاتب و مدارس جدید

گرفته اند وار کدام فن و علم مستغنی شده اید از خارج و سی سال است در ایران مکاتب باز شده تحصیلات این سی ساله کو
اگر موجود است پس چرا محتاج بچند نفر بلجیکی شده اید و معلم و مشاق روسی بالای دست شاهزادگان می نشیند
و طبیب ذات شاهانه فلان دکتر صاحب است و کپیتان جهاز مستر فلان علم هیئت و جغرافی خوانده های
اهل ایران در ان مدارس جدید درین مدت میدانند بندر عباس کجا واقع شده است و کراچی و کویت کجا و عشق آباد
و هرات کجا نه بلکه شمال و جنوب ملک ایران که خانهٔ خودشان هست ندانند اگر گوئی بسر این کوه از کجا باید رفت
و این دره را چگونه باید صاف کرد نمیدانند و تحقیقات امراض طاعون دروغ و راست باغراض حکیمانهٔ اطبا
روس و انگلیس حب و راست حدود عرض و طول اراضی ایران را ذرع میکنند آیا از آن روز تا حال که اقلاً ده
هزار در داخل و خارج تربیت یافته از اولاد بزرگان رجال دولت ایران آیا در آن کتاب سیاحت و
مدن هیچ سؤال نکرده که از این قدر نفوس هیچ نباشد چند نفر دانای دین دار وطن دوست ناصح مشفق منفق
در سر و علن متقی مجرب برای وزارت و حواشی سلطنت منتخب شود پس اگر نشود کو و اگر هست پس کارها چرا
مهمل مانده آیا این قدر نفوس تربیت یافته برای نمونه و تشویق باقی رعیت یک ذرع خام بافته یا یک من شکر
پخته است و یا یک کاسه ساخته است و یا چرخی ریخته است یا یک معدنی از زمین در آورده یا زمینی را زنده
کرده است و یا یک طبیب علاج تریاک را نموده یا یک حکیمی ریشهٔ قلندرها و گداها و سعارها را از بن کنده است
یا یک ناظمی یک اداره را منتظم ساخته است که موجب وجدان احرار ملت خدمت کرده است هیهات
هیهات لما توعدون گویند یک ستاره جسته اند آنهم در آسمان نه دست رسد و نه از آن فائده گیرند ما ذا
نصنع بادرس من سوء هذه الافکار تمام این تربیت یافتگان ایرانی در مدارس جدید در ملک خارج با داخل
دو جنبه اند مثل خدایان صوفیها و بابیها و نصاری یعنی هم علوم ایرانی دارند و هم علوم اروپائی شراب خوردن
از مدرسه رسوت خوردن از ایران صورت تراشیدن از آنجا دلخراشیدن از اینجا زبان فرانسه حرف زدن
از مدرسه دروغ گفتن از ایران و بعضی مبادله کرده اند علم تدبیر را گذارده تزویر آورده شرف وجدان را فراموش
کرده دنائت را اختیار کرده یا آنکه درست کاری و حب ملت و وطن را از قلب محو کرده عاشق وفائی
صور جادو ما شده نطق و خطبهٔ حکمت آمیز را مهمل گذارده حفظ اشعار و لطائف را حسن آداب شمرده استخفاف
فقها و شیوخ شریعت را غایت فهم و درایت دانستند نتایج مکاتب تا امروز برای ایرانی غیر از این اگر
کسی دیده است بگوید آیا تخمی که دشمن بکارد در زمین بکر قلب اطفال با غفلت پدران غیر از این چه ثمر آورد
از خدا هیچ نور حکمت طلب نمیکنید که بلکه مرزوق شوید لا تتخذوا بطانة من دونکم ودّوا ما عنتّم قد
بدت البغضاء من افواههم وما تخفی صدورهم اعظم را بفهمید مات النصرانی حکم عمر را بشنوید ای خانه

خرابها این مکاتب و مدارس برای مؤسّسین آن مدرسه خوبست که بچّه دوازده ساله مکتبی حیا میکند بقهقهه
بخندد و هرگاه خطائی از آن سر زند در وقت سؤال شرف آن راضی نمیشود دروغ گوید ولو دچار مکافات
شود وطن میکند اگر خیانت ملّت و دولت در یک امری از امور از او سر زند جزئی باشد یا کلی بسر آن کویا صاعقه
نازل میشود و بیقین حاصل کرده است که اگر فائدهٔ این علوم از قول بفعل نیاورد در ذل حقارت هلاک خواهد
شد و اگر با صدق و عفّت و فکر و حکمت آن تحصیلات را از قول بفعل عمل آورد بمقام ارجمند خواهد رسید
و مقبول ملوک و رؤساء جمهور خواهد شد و ممدوح دو جهان خواهد بود از مکتب و تحصیل وقتی فارغ شد بعد از
امتحان بصدق و عفت و شفقت و حبّ الوطن و ملّت و مذهب و دولت و شرف و ناموس با خون و
گوشت آن معجون شده از دست آن معلم حکیم بیرون میآید آن است که ثمر آورده و فایده بخشیده بجمهور
ملّت خود و بجمیع بنی آدم اولئک ربحت تجارتهم فی دنیاهم ونذعوا الله ان یهدیهم بتوحیده و
دینه الحنیف هو خیر الخیر والله العظیم این همه بسته است بجزم وجودت فکر پادشاه حتی عدم تربیت
بعض طلبة العلم شرعی هم از پادشاه مسئول میشود در محکمه خداوندی بفکر تجدد رشدا انشاء الله پس مرد صاحب
همّت در عالم در تحصیل و تهذیب باخلاق مرضیه عند الله و عند الناس دوام کرده بقوله تعالی فاستقم کما امرت
تا رسیدند بجائی که رسیدند اما کسانی که از اهل ایران در خارج و داخل این علوم مدارس جدیده را یاد گرفته اند از سوء
استعمال عوض عفّت نتیجه خفت شده و عوض منفعت مضرت و عوض حب وطن نفرت و عوض حفظ
ملت هتک شریعت و بدل قوام و دوام شوکت پریشانی دولت و ویرانی سلطنت آه آه وسیعلم الذین
ظلموا ای منقلب ینقلبون والعاقبة للمتقین والعجب کل العجب نادر ما کان واحد من هؤلاء
المتعلمین عفیفاً و صادقاً و وادساً و موحداً صالحاً متقناً حکیماً ناصحاً امیناً وفی دینه مستقیماً
محبّاً اهله و وطنه طالباً لاستقلال ملته و عزة دولته و کارهاً الظلم والاعتساف
والجهل والبهتان والسرقة والنفاق و مبغض التزویر والتلبیس والتدلیس و بحرم الرشوة
والسعاية و یریدان یعمل بقوله تعالی ولا تأخذکم فی دین الله رأفة و یخاف من الذل والشناعة
و علم شرف الانسان و حرمته و لذته الصدق والعفة و فلاح الدین والتقوی ذلک ذوالشرف
لیس بمقبول عند دوائر حکومات الاسلام و مهجور فی زوایا الخمول و تحصیلاته مدفونة فی صدره
لا یراه طالب و لا راغب و هو متحیر فی معاشه متحسر علی العباد حیث یری السفهاء فی صدر المجالس
والمزوّرین مساوری الوزراء والخونة حواشی الوکلاء والکذبة ما لوا الثروة والظلمة زادوا
رشنة ولا ممیز یمیز هذا من هذا ولا حکیم یضع شیئاً بمحله لا مظهر یظهر الحق ولا مسکت عن

ومن العجائب

الباطل يرى الطعام في معلف البعير والحشيش بين يدي الكلب وثان هلكا من الجوع ذلك
لا طاقة له بالحمل وهذا ليس فيه قوة الدفع والقلم في وسط الحمير والحمل في كتف الدبير ليس هذا
قول لا طائل بل رأيناه برأي العين منها ان خان ببغداد في الحال واولاده المستهزئين بالدين
واهله والمستخفين باخبار الملة بليلهم ونهارهم مضيعين حقوق الدولة والملة اخذين الرشا
وطالبي الضعفاء ومتعيشين من الافواه هاتكين الاستار وسالكين مسالك الفجار والعجب من
ذلك والدهر سالنه العجب اذ نائلين بالمراتب والمناصب ملقبين بالقاب الفاخرة فاسئل
من اهل القرية التي فيها ان كنتم في ريب مما حررناه واما لهم كثير وهو ليس اول قارورة
انكسرت في الاسلام وسنوا التالي الذي ذكرناه من احوال بعض المتعففين هذا اخينا الاكرم
العزيز في النفس والشرف صاحب السن ستة فرانسه وانكليس والمان وعربي وتركي وفارسي
المتعلقي مكانتي مع العفة والدين وحب الوطن واهله واقسم بالله وانا بصير مما اقول جربناه
وعاشرناه برهة من الزمان لو اشرف على الموت جوعا ومال الناس سده لا يخون خردلا اذا
احكم بالبهتان لا يكذب جوعا على شرف نفسه اذا سمع ذلة لاحد اهل ملته كانه يبكي قلبه دما
وهو شاب لا يبلغ الثلاثين ارادوا استخدامه في دوائر الدول الخارجة ابى ذلك كان يريد خدمة
وطنه ودولته وكل سفير استقل في بغداد عرض نفسه بالمكاتب سفاها وكلموه وجربوه لكن
عاوم التي تشتغل في دوائر الحكومة الايرانية ليس عنده لاجل ذلك لا يقبل عندهم وهو مما
الذكر ولما استقل ميرزا محمود خان دام عزه اخذه عنده معلما للاولاده بوظيفة يسيرة بالنسبة
اليه وكيف يشوق الانسان في تحصيل هذه تعليمات المدارس مع تحمل المصارفات مدة
من السنين وهذا حضرة الفرمان فرما عنده نصراني يعطيه عشرين ليرة في الشهر يتكلم بالفرنسية
فقط اذا احتاج لترجمة المكاتيب الفارسية بالفرنسية لا يستطيع وميرزا ابراهيم الموعى اليه
يترجم كما هو حقه في ابلغ عبارة واحسن اسلوب في حضوره دون المقدمة لكن اريك
العجب من ذلك اذا ورد مستر فلان مجلسه يجلس فوق يد الشاهزاده واذا ورد الميرزا الموعى
اليه في ذلك المجلس حضرة الوالا احيانا يستنكف ان ياذن له بالجلوس في ذيل المجلس
وقس على ذلك هل بقي عامل بكتاب الله غير الفقهاء او اذا عملوا الحكام ايضا ذلك من
خوف العلماء هل احد يبطل احكام الشرائع غير الامراء الجور كما يراه كل انسان هذا علامة
ظهور مظاهر امر الله لا حروف المقطعات والنقطة الموهومة هذا من جور الذي تملأ

الارض وانت جزء الاعظم من ذلك الجور حتى يأتي امر الله الذي يملأ الارض عدلاً فراجع الفصول
الثلاثة في صدر المنهاج لعلك تهتدي رشداً يا ايها الصاحب القلب البصير كيف ترجو ترقي
وتسوية الرعية وتحمل المعارف وتعليم العلوم وتزكية النفس وتهذيب الاخلاق والعفة
والصدق والحزم والغيرة اذ كانت الافكار معكوسة او انت جماد لم تشعر وهو ليس ببعيد كما
قال تبارك وتعالى كأنهم خشب مسندة ماذا تحصل من لفظ السياسة والمدن والدولة والملة
والعدالة من دون عمل وحكمة ماذا ينفعك جمع الكتب وكلمات وعبارات وملفقات او كتب
الانبياء والرسل والحكماء اذ ليس لك قلب يشعر واذن واعية ومن لم يرزق الحكمة كمثل الحمار
يحمل اسفاراً او لا يملك سبيلاً ولكم الويل مما تصفون اللهم ارحم عبادك واحي بلادك
ليس لهم حال وغيرك ولا رازق سواك اللهم اظهر دينك وسنة نبيك وايد الحافظين لحدودك
وانصر المقربين برسلك والعاملين بكتابك والمخلصين بتوحيدك والمؤمنين بوعدك ووعيدك
والمجتهدين في طاعتك وارزقهم الحكمة وهو خير كثير وبه تجبر الكسير وتؤلف الفرقة وتجمع الشملة
وتوضع الاشياء في محلها وتجلي الظلمة وتموت الجهل وتحيي العدل وينفي الكذب وتظهر الصدق و
ترغب العفة وتكره السفه وتمحي الرذيلة وتحوي الحميدة انك حميد مجيد اللهم من رزق الحكمة
علم مما خلق وبما خلق وقال سبحانك ما خلقت هذا باطلاً اللهم وقنا عذاب النار و
الحقنا بالصالحين الذين قالوا ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار
اللهم قال رسولك الامين من سن سنة الضلال عليه وزره الى يوم القيمة ومن سن سنة الحسنة
اشرك مع عمله العاملين به الى يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم من الشرك والشكوك
والشبهات اللهم انك البصير بعبادك ان اراهم شتى وفيهم نفوس شريرة ومناهج الفتن المظلمة
والشيطان مزين باطله والشهوة تشتهي العاجلة وتنسى الآخرة حتى ادعى منهم الربوبية وهم
مربوبين والرازقية وهم مرزوقون والخالقية وهم مخلوقون ومنهم ادعى الرسالة وهو ليس برسول
الا من نفسه الامارة بالسوء والنبوة ولم يوحى اليه الا من شيطانه كما ينطق كتابه وهو من عند
غير الله بكثرة اختلافه وقال قائلهم انا الحي الصمد وهو المحتاج يتصرف الدهر في جسده على
مجرى الطبيعة الذي قد ركب في عناصره وهواه يقلب قلبه حين بعد حين وهو لا يشعر الغاية
نفعه وضره وكم من عبد يكره شيئاً هو خير له ويحب امراً هو شر له وكم من حيلة يدبرها ثم يرى ان
اخطأ في تدبيره وكم من الفتن تنحو لا يدري من اين اتى نحابه وقلبه يتقلب لم يستطع ضبطه طرفة العين

ولم ينظر الى السماء كيف خلقت والشمس والقمر والنجوم كيف سخرت وهو من تقدير العزيز الحكيم ولم يبصر لنفسه انه انسان مخلوق مرزوق مضطر مسكين مقطوع محدود ولا يستطع تجاوز طوره ولم يسمع مناجات اصفيائك حيث يقولون انت الذي قصرت الاوهام عن ذاتيتك وعجزت الافهام عن كيفيتك ولم تدرك الابصار موضع اينك ولم تحد فتكون محدودا ولم تلد فتكون مولودا ولم تمثل فتكون موجودا اللهم ما اقل حياء من تحدى بربوبيتك في استصغر قدرتك وما اغفل عن عظمتك حيث قال حل في وتجلى بي انت الاعز الاجل فسبحان الله عما يصفون وكيف يحكمون تعالى الله عما يقولون اللهم اني علمت اسوء السيئة واضل الضلالة واشد الفتنة كتاب الضلال لهلاك العباد وفساد البلاد وسبب حرمان يوم المعاد وهو كتاب الذي كتبه العبد بيده ويعطي يوم القيمة بشماله ويقال هاؤم اقرأ كتابك كفى بك حسيبا ويا سوأتاه لذلك العبد يحاسب بالقدم ولامه وصغره وكبيره لا يقبل الشفاعة ولا يؤخذ الرشاء وحاكمه العزيز الحكيم المقتدر ليس بظلام للعبيد اللهم انا من كتب كتابا وسلك مسلكا لعله منفردا عن كثير الكاتبين ومناهج المتكلمين فان كان اللهم هذا الكتاب الهداية هو خير الخير لئن يهتدى به رجل بتوفيقك وهو خير لي من حمر النعم وارجوا بذلك رضوانك واحسانك الذي وسعت كل شئ فان كان فيه ضلالة يضل به رجل عن توحيدك فويل لي اللهم اعوذ لك الضلال الذي لا اعلم به لاخير انك العليم الخبير وما ارجو به الا هداية اخواني من بني ادم اللهم ما حملني لي كتابة هذا المنهاج الا الشفقة على الاخوان وهداية كل انسان مخلوق في احسن التقويم اللهم لا ابغض احدا منهم الا بغضه اياك وجحوده احكامك وانكاره رسلك واضلاله عبادك الضعفاء وهذا الكتاب كتبته حضور امنك في موارد بميزان ان كتابك وسيرة سنة رسلك واصفيائك واوليائك منيرا بالعقل الذي هو عطاؤك ونعمتك وعد انحاسبني بها وتؤاخذني بما عملت دون مشورته فهذا الذي اشاد بنيل جزيل ثوابك وواسع رحمتك التي وسعت كل شئ اللهم بذلك انكرت بهذا المنهاج كل منكر ولو كان به الخصاصة وابدت واظهرت المعروف ولو كان في غيري اللهم اعف عني سيئاتي وهفواتي وسقطاتي وشطحاتي ما نسيت واخطأت اللهم هذا كان مبلغ علمي اللهم حاسبني حسابا يسيرا الا اطلب من هذا الكتاب الذي ينطق علي يوم القيمة الا رضاك ومغفرتك ولا رجوت به الا ارشاد عبادك لاخلاص توحيدك وعبادتك اللهم استغفرك واتوب اليك من سيئاتي وخطيئاتي بما عملت في السر والعلن واعوذ بك من العناد والجحود

ومرض التعصب وغرض النفس الامارة المهلك الايمان اللهم انی سلكت فی هذا المنهاج مسلكا
لم يسلكه احدا قبلی ذلك ما علمت باطلا الا جرحت ولا ستر التلبيس الا خرقت خارقا التقية
وعادة المرائين اتقاء من غضبك وخوفا من سخطك وهذا الزمان زمان الدرهم والدنانير عند
قدر المرء ما تبلغ دراهمه اللهم انی عبدك الضعيف المحتاج الی رحمتك فی كل حين اللهم اذا
هجم علی خيول الهوی وشهرت بوجهی سيوف الشهوات اكفنی شرهم وادفع عنی كيدهم طوبی لعبد
يقتل المرضاتك مغفورا خطاياه وعارفا الدنيا مخلصا بتوحيدك مؤمنا بوعدك ووعيدك
وعاملا بشريعة رسلك فويل ثم الويل لعبد عاش كثيرا فی معصيتك ساجد الغيرك وايسا
من رحمتك وناسيا وعدك وغافلا عن ذكرك منكر المعاد ومضل العباد وساعی فی الفساد
وخراب البلاد اللهم انی نويت نشر هذا المنهاج وارجو بذلك رضاك وصلاح الاخوان من
عبادك اللهم ان كان فيه قول كفر او كلمة ذلة حتی يودی الی الفساد فانی لا اعلم بذلك اللهم
ابعث من يصلح ذلك طلبا المرضاتك وهدايته لعبادك الی خير الدنيا والاخرة اللهم ان كان
فی هذا الكتاب مواضع الضلال وهو مفسد الايمان او مظهر الفتنة نبهنی حتی امح ذلك
اذا استطعت او اتوب عنها قبل الموت فانه لا توبة بعد الموت ولا فرصة بعد الفوت انك
قادر علی كل شیئ وعليم بما فی ضمير الصامتين فوضت امری اليك اللهم ارشدنی الی رضاك
وارزقنی التوفيق والتوبة قبل الاجل انه قريب ليس ببعيد بل اقرب من لمح البصر واشهد
ان لا اله الا الله فاطر السموات والارض حنيفا مسلما واشهد ان محمدا عبده ورسوله
انزلت اليه كتابا فيه تبيين كل شیئ هدی للعالمين وبلغ ما انزل اليه واوصی اخاه وذريته
لحفظ حدود شريعته وتبيين مشكلات متشابهه اقامة السنة وهم الذين امروا بالمعروف
ونهوا عن المنكر حتی سفك دماءهم وسبی ذراريهم اللهم انی اوالی من والاهم واعادی من عاداهم
وعامل باوامرهم بما استطيع اللهم اغفر خطيئاتی وامح سيئاتی قبل لقاء الحساب انا عبدك
الضعيف تعلم ما فی نفسی ولا اعلم كيف تحاسبنی بای جرم صغير تعذبنی او ای كبيرة تعفو
عنی اللهم اعظم الجرم وافضح الفضيحة خطيئات الكتابة الذی فيه الضلال ونشر بين العباد
من عالم وجاهل وحكيم وحامد ما تعلم علم اليقين بان يصلحهم او يفسدهم اللهم اصلح ما
فسد منه وارشد من ضل به وارحمنی برحمتك التی وسعت كل شیئ اللهم امن خوفی من
هذا الكتاب الذی كتبته بيدی واملينه بريق فمی وهو مطوق فی عنقی يوم القاك فويل لی

اذ تؤاخذنی بعثراتی فیه وشطحاتی وجهلی حیث احصاها کرام الکاتبین صغیراً منها او کبیراً و
یوم تقول هذا کتابنا ینطق علیک بالحق انا کنا نستنسخ ما کنتم تعملون اللهم انت الذی هدا
هدیتنی الی توحیدک وارشدتنی الی شریعته رسلک ورزقتنی اتباع اولیائک ونجیتنی من
شرک التثلیث والتربیعة المخترعة الی منهج السلامة اللهم لا تلقنی فی الشبهات واحفظ اخلاص
توحیدک حتی القاک بقلب سلیم ولا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا وهب لنا من لدنک رحمة انک
انت الوهاب اللهم اعوذ بک من مضلات الفتن العفو العفو یا اله العالمین استغفرک اللهم
واتوب الیک یا من یقبل العذر ویعفو السیئات اللهم ان الامر بالمعروف والنهی عن المنکر
فریضة کل مؤمن اللهم هذا ما استطعت من الامر بالمعروف والنهی عن المنکر وما توفیقی الا
بک هذا جدی وجهادی واجتهادی وطاقتی ووسعی هذا یا رب فی کل حین حتی یاتینی
الیقین وارجو من لطفک الخفی وفیضک الجلی وکذلک وعدت لعبادک المجاهدین وقلت
والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا فطوبی للعبد المجاهد الذی انت قائده والسالک
الذی انت دلیله اللهم اجعلنی من اولئک المجاهدین فافوز مع الفائزین انک لم تخلقنا
لحاجة ولم ترزقنا الطاعة بل انک خلقتنا لطفاً وتفیض علینا من فیضک جوداً ونعمک
لا نحصی وبذلک نرجو العفو مما عملنا سوء فی طول دهرنا ونحن لا نستحق رضوانک بحسناتنا
ولا نرجو الا رحمتک التی وسعت کل شیء ومن فیضک الذی یعش بها من فی السموات والارضین
وانک غنی عن العالمین والحمد لله رب العالمین والسلام علی المرسلین وعلی عباده الصالحین اجمعین

بسم الله الرحمن الرحیم

دراین کتاب منهاج ذکر یافت که از حقیقت احوال صبح ازل وعقاید وکلمات او را ندیدم الا اجمالی
از افواه بعض مردم حامل اصل کتاب صبح ازل که بعنوان کتاب سماوی گفته است تحصیل نموده ام از
یک سیاح ایرانی وبهائیهای بغداد نشان دادم ایضاً تصدیق نمودند که کلام اوست لاجل ذلک
لازم شد که دراین باب چند کلمه مختصر اعرض شود اول آنکه در بیانات علی محمد خطابات عالیه بسیار است
بنام صبح ازل مثل لا اله الا انت لک الامر والحکم وان الناس هدیة منی الیک ونحو ذلک
بطریق مظهر ومرآة علی مذهب وحدة الوجود نثرا ونحو ذلک دوم مشهور اهل بیان است که بعد از
باب بمقدار ده سال مروج باب وبیان آن بوده است ثابت ودائم عوام دران ضلال از بیانات
سحر نمای صبح ازل بوده است تا که اهل بلدان متزلزل شده فساد ریشه کرده قوت گرفته اند تا که فتنه بغداد

شد و شد آنچه شد معلوم است سوم کلمات و عبارات صبح ازل هیچ دخلی بکلمات باب و بهاندارد
جمله کلماتش مصبوغ بعربی قلیل اللحن و المهمل و لو کلمات لا طایل است خالی از مفاد بلکه کلمات مفردات
قرآن مجید است با الفاظ مفردات با اسماء الهی مخلوط نموده بیک سبک ریخته گویا بوزن قرآن مجید
بنحویکه غالب اهل عجم فرق نگذارند الا اهل لسان عرب بخندند بآن مثل آنکه از کلمات اسود و مسیلمه در منهاج ذکر
یافت ملاحظه فرمائید که چون خداوند قدرت قلم او را گرفته فصاحتش را برده حفظا البرهان نبیه و اتماما للحجة
بقوله تعالی لو تقول علینا لاخذنا منه بالیمین ثم قطعنا عنه الوتین ابد چهارم در نزاع این دو برادر مزید
الیقین میشود بقوله تعالی لولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع ایه لولا دفع الله
بعضهم ببعض لفسدنا صدق الله العظیم چون فتنه باب صغیر بود بزرگ کردند ضعیف بود قوت داده شد
هوای موهوم بود مجسم نمودند از عدم حکمت حکام اسلام و بی اعتنائی صالحین از علماء و از سقوط بعض علماء
متهتکین و جهال و دراویش و صوفیان متنسکین بعد از آنکه ستخبها ابواب مفاسد را بدین و توحید باز نموده و مردم را
مستعد نموده بودند برای تلقی شبهات شرک اشتباه این دو صنف آن بود که اول لازم بود علماء صالحین
و اتقیاء مجاهدین کمر همت را در میان بسته در سر شهر و قریه و کوچه و بازار و مسجد و منبر یکسان یکسان مهملات باب و
لغویات بیان را بمردم بفهمانند از روی علم و حلم و شفقت که این کلمات لغو است و هذیان و شرک است
و الحاد بلکه بعض نامربوطات او را ترجمه بفارسی نموده طبع کرده رسایل صغار و کبار بدست مردم داد تا خلق ملتفت
شوند با ضلالات آن دعوات آنوقت باب حیات حکمت آن آتش فتنه کم کم خاموش میشد لکن علماء آن کلمات را
کفر محض و شرک بدیهی دیده گفته اند قابل گفتگو نیست هر که بآن گرویده مرتد است باید کشت و کلمات آنها را
تلفظ نکرد تا که بمفاد الانسان حریص علی ما منع اغتشاش و تشویش مردم زیاده شد چیزی نبود چیزها کردند شق دوم
حکام بعد از آنکه فساد آنها معلوم شد که آنها مستوجب قتل اند شرعا و سیاست لازم بود با کمال احتیاط و تدقیق
و حزم و سیاست با موازین شرع انور معاندین را کشت و غافلین را تنبیه کرد و تائبین را توبه داد و جهال و عوام را
بتوسط وعاظ و مبلغین اتقیاء بموعظة الحکمة و الحسنة ارشاد نمودند مال ایشان تصرف نمود و نه عرض ایشان
هتک کرد و نه اطفال آنها را زجر نمود تا آنکه آن ظلمت سوداء از آن ملک زایل شود و مردم از خواب غفلت
بیدار شده که اشتباه کرده اند بوی کباب بخود دو بده دیدند که خر داغ میکردند لکن حکام کار را بعکس نمودند غالب
حکام از علم و تقوی بلکه شارب الخمر و زانی و لاطی جاهل و جندی مباشر رفع این فساد شدند لکن فساد دیگی بود هزار
شد وحشیانه کشتند از آنها حق و ناحق بلکه بابی غیر بابی بل جاهل و غافل بل در میان آنها بی گناه بری و لو بتهمت
و غرض و بهتان و مرض اموال رعیت را غارت کردند اعراض مردم را هتک نمودند من دون استنطاق و تحقیق و حکمت

سیاست غالب خلاف شرع مقدّس و سیاست الٓهی مثلا سلیمان خان مردم مرتد و معاند و واجب قتل و دفن است آتش بس دیگر دماغ را سوراخ کرده مهار نمودن و تنش را سوراخ سوراخ نموده شمع آجین کردن و در بازار بدست لوطیها گردش دادن کدام حکم شرعلست و آن یکدست زنجیر و یکدست پیازخون یحی را شراب عشق نامیده دیگری از زلف یار بحکم سرباز میر قصید مترنّم باین اشعار که یکدست زلف یار و یکدست دگر باده حمرا رقص چنین باید کرد از این مضامین حکما بیایند باین فتنه تماشا کنند که قلب کدام قلندر کنده نمیشود و کدام ضعیف متزلزل نگردد و کدام غافل اسیر آن فتنه مضل نشود و کدام منافق ملحد او را بهانه نکند آیا مردم دانا سیر این خلیفه را فراموش کرده اند یا فتنه طلحه را ندیده اند یا قصه ابن زبیر را نخوانده یا از تواریخ عالم هیچ خبر ندارند هیهات هیهات من نوبی الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا هر آینه اگر او را بوجه شرعی کشته بودند و بوی فسادش را بزیر خاک دفن مینمودند دیگر هزارها باشعار مغویانه او هلاک نمیشدند و هلم جرا و بالها من فتنة اعوذ بك یارب من مضلات الفتن احسب الناس ان یترکوا سدی و هم لا یفتنون کذلک در هر زمان بر اهل ایمان محن و امتحانات جاری میشود من باب الذی حیث لا یحتسبون لا ینجوا منها الا الاتقیاء الذین عصمهم الله و کذلک هم قلیلون و اکثرهم جاهلون لا یعقلون **تنبیهات غریبه** عرض میشود علی محمد باب در بیان خود گوید انا ارسلنا الی ازمنتر سابقا احمد و فی ازمنة قریبة کاظما اما من بر الا قلیل مقصودش شیخ احمد احسائی و سید کاظم رشتی رسول من عند الله بوده اند و کریمخان ثالث ایشان است متحد الحال و المذهب لکن شیخ احمد و سید کاظم قبل از ادعای باب مرده اند و کریمخان زنده بود نام بوطات با برا دیده انکار کرده رد نمود بزعم خود اصحاب باب او را دجال یا ابوجهل شمرده و حال آنکه سید کاظم رسول باب او را ولی حق شمرده و بعد از او میرزا یحیی صبح ازل میرزا حسینعلی بها پیروان باب هر یکی اسمی نهاد بکریمخان صبح ازل سفیان مهدی گوید ان سفیان قد طغی من قبل و بمثله جریر و النقی و اقاسی کل بالله کافرون مقصود از جریر کو پادشاه باشد و تقی میرزا تقی خان امیر کبیر و اقاسی حاجی میرزا آقاسی بها او را دجال عصر گوید این تصدیق و تکذیب محاکمه لازم دارد ولی باب تاویل بمعنی بروی هر مضل مفتوح است الحاصل بمقدار ده سال یا زیاده صبح ازل مروج اهل بیان بوده گویا وحی که در باب بوده باو داده شده که بنطق آمده کلمات عربی مثل آیات سماوی بوزن قرآن بزعم خود سوره ها نوشته مثل این بسم الله الرحمن الرحیم انا اعطیناك الحکم فی کل شیئ علی امر مستمر و انه لکتاب مقدر نزل فیه احکام کل شیئ و لدینا حکمه مستقر ینفل علیکم ایات الله لتعلموا ان الله یحکم بینکم علی لوح من قدر و ان لکل اجل فی کتاب ربك لا یتقدم نفس عنه و ما لنا حکم ان یتاخر کذلك من انباء القوی

بنقص علیك لتعلم حكم الله كل امر مستتر انتهی ازاین قرار سوره سوره قرار داده بعالم پخش نموده و
خودش در هیئت زاهد و صوفی عزلت اختیار نموده میرزا حسینعلی برادرش میان آن و مردا سفیر و واسطه بود تا کار
قوت گرفت در بغداد جماعت بسیار جمع شد و اموال و هدایا از هر طرف مردا آوردند و میرزا موسی پسر میرزا هادی
جواهری که خزینه پدر را بدامن بهار بخت میرزا حسینعلی این اقبال را دیده گفت اصل من هستم که در بیان گفته
من یظهره الله من خود ظهور الله و ذات الله ام هرچه هست منم متهد شعری لجمالی انی انا الله ازاین قبیل
دعوات با زبان عرفان بافی و تاویلات ابتغاء الفتنه خلق دورش جمع شدند برادرش این مطلب را اخراج
از دین باب شمرده انکار کرد میرزا حسینعلی گفت هر مظهری یک دجال باید داشته باشد این دجال ظهور
من است مردم عاری از علم و مغرور بجهل نزد از او قبول کرده تا امروز او را دجال میشمارند و حال انکه مظهر مرده
دجال تا حال زنده است شما ملاحظه کن عقول این همج رعاع بچه اندازه بوده قریب دوازده سال این قدر
خلق کسی را ستایش کرده اند و او را نور علم دانسته اند و صبح ازل شمرده اند و آیات سماوی از آن شنیده اند و مؤید
من الله پنداشته اند بعد از آن بر جمیع آن خلق معلوم شود که جمله دروغ بوده است نه خدا بوده و نه مظهر خدا نه وحی
بوده است و نه روح حق در آن تکلم کرده بلکه مثل صنم در گوشه خانه صامت نشسته که خلق را بشرک دعوت کند
او را دجال نامیده لعن کردند و شیطان شمرده رجم نمودند بعد روی ببرادرش آوردند که مقدار دوازده سال
مروج این اکاذیب بوده که جناب صبح ازل چنین گفت و چنان گوید آیات چه طور نازل شد و چه طور
الواح نوشت و چه بیانات نمود که مثل آن کس نتواند آورد کقوله بسم الله الرحمن الرحیم قل لو نزلنا ایة
علی الجبال لرایتموها مندكة من خشیة الله وانكم تفرقون اياب اللوح ولا تؤمنون ان اتقوا الله
ولا تشركوا بالله وانتم تفلحون الی اخره بهاء اگر راست میگفت که این فرمایشات مال صبح ازل است
چه طور دجال و شیطان و ظلمت ازلی شده و اگر صبح ازل هیچ فرمایشی و هیچ دعوا و دعوت نداشته
مثل درویش بگردش خود مشغول یا در زوایای خرابات خاموش بوده مثل میرزا حسینعلی این قدر الواحات
والحاحات کاذبه و مکاتیب مزوره ساخته بعالم نشر نموده چون یکدفعه مظهر خدا یا مرآت واجب الوجود
که بعض حمقاء اهل ایران و را مثل عجل سامری به پرستند چنانکه صبح ازل در کتاب خود نوشته است ولقد
جائكم نور من لدنا بالحق مصدقا لما معكم من الكتاب ان اتقوا الله ولا تتخذوا العجل من بعده
وانتم تعلمون خذوا ما اظهرنا بقوة ثم اعرضوا عن الاثم لعلكم ترحمون ان الذین یتخذون
العجل من بعد نور الله اولئك هم المشركون مقصود از بعد النور یعنی از ظهور باب ایمان باو عجل ساخته
عبادت کردند چنانکه قوم موسی بعد از ایمان همین که موسی غایب شد عاصی بهارون شده صنم ساخته به هیکل

عجل ستایش نموده مشرک شدند کنایه بمیرزا حسینعلی است و تابعان آن حال با نظر حکمت ملاحظه کن یکی
دوازده سال ولی حق بوده آیات از آسمان میآورد بزعم خود بعالم تبلیغ میکرد بواسطه برادر یکدفعه کار برگشت
واسطه گفت اصل منم آن دروغگو و دجال است که شیطان در او متکلم است و من مظهر که رحمن در
من مترنم و آن گوید تو صنمی مجسم مثل عجل لک خوار شیطان بیا ملاحظه کن باین دو قائل کدام قول شیطان است
و کدام قول رحمن باین دو مثلهم احوانا علی کدر متقابلین اللازم والملزوم باطلان زهوقان کما
اصلهم باطلا زهوقا مثلهم کمثل صوره تثلیث النصاری عبدوا قوما اخرین حبث هم
متحدون الحال اجمالاً و منفصلون تفصیلاً قال نقطتهم انا انا لیس غیری و برهانی و معجزی
کلامی و بیانی لو اجتمعت الانس والجن لا یاتون مثلها حرفا واحدا کما مر علیک کثیرا من هذا بنا
فی منهاج الطالبین الرشد و قال صبح ازلهم ابدع ما الایات احد کقوله بسم الله الرحمن الرحیم
المفرد ما نزلت علیک الایات الا لیعلم الناس ان ربک لغنی الحلیم وان من بدع ایات و ما نزل
علیک من کتاب الله ایات لکل اواب حلیم الی اخر کلمات النبی خیر من بیان نقطة الموهوم قد سمی
شیطانا و دجالا قد قال تالله ستشهد شعری لحالی بانی انا الله لا اله غیری کنت لها فردا احدا
صمدا تشهد بذلک شعراتی کما مر علیک فی المنهاج کثیر من هذا الحاد و قد سمی صنما و عجلا یعبد
من دون الله فسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون والعاقبة للمتقین با للعجب لهذه السلسلة
الضلال والمرداء المردة واتباعهم اشباح النفر بلهم حجر اصم او خشب مسند کیف لا یشعرون
ان صنمهم صاح طول دهره ان هذا غصن الصغر ذاک الاکبر هذا حسن الاکبر ذاک حسن
الاصغر هذا سر الله و ذاک نور الله و امثاله حتی شاع و ذاع و شرب قلوبهم حب العجل و افراخه
و عبدوا الشجر و اغصانه و ایقنوا اصدق القول منه و اسراره و جنوا من ذلک عرق الحنظل ثمارا
وهم لا یشعرون حتی هلک العجل عاد احد افراخه دجالا و الاخر عبدا صالحا لا تعرفوا غصن الشجر یمینا
و شمالا وهم لا یعقلون کیف یکون حسن الاصغر قبحا کبیرا و نور الله ظلمة سوداء مضلة و سر الله
شر الشیطان فلا یفقهون هل قال المسیح للاسخریوطی ابت صدیقا و هو یکون زندیقا الا تسمعون
بقول تنکرونی قبل ان یصیح الدیک وانتم اصم اما تروون ذکر المنافقین فی زبر الاولین او لا تقرؤن
الذین فی قلوبهم مرض فزادهم الله مرضا و لا یبصرون قال النبی الصادق الامین الحسن والحسین سیدا
شباب اهل الجنة و قال من صلی علیه ملک السماء الحسن و الحسین امامان صالحان قاما
او قعدا ثم هل یکون احدهم دجالا مضلا والاخر یکون عجلا او صنم الهبل کلا من اختاره الله

بر سالته لا ینطق عن الهوی ان هو الا وحی یوحی الیه من الله العلیم الحکیم سبحان الله عما یصفون او تخترعون
احادیثا اکذبا بالاضلال العباد و فساد البلاد و اظهار العناد و الالحاد یا له من عصر معکوس یعبد
الشیطان جهرا و الناس لا یشعرون ای قرن مضی الثالث عشر علی الاسلام تقطعت اراضی الاسلام و تشتت
ارائهم و شملهم و صبت المصائب علی الدین و اهله و ذهب لترکستان مع الداغستان و السرهستان
مع البلغارستان و المصر مع السودان و الجزائر و الزنکبار و الهند مع السند و السواحل و الحواشی
و تبدلت احکام الله بالمخترعات و القران بقوانین الاعداء تاسوا الحکام بالمشرکین بالماکل و الملبس و الزی
و الهیکل و خلطوا السانهم و لغتهم و کثرة المشیخة و الطوائف فی فرق الاسلام حتی شرع الشیخ تمهیدا
الشرک و کشف الرستی طرفا من سور الاسلام و هدم الرکن الرابع رکنا من الدین و فتح الباب بوابل الضلال
علی الهدی و ظلمة الابد سمی صبح الازل نار الشرک المظلم بها عدو الله سر الله اقبح القبح حسن الاعظم
تار المدعی بالمهدویة من السودان و شاع مذهب علی نیتاه فی الهند و ضاع و الطالب کسرة
الخبز صار پیرا و امة و الاخر قال انا مسیح اخر الزمان و المهدی الموعود و الاخر یدعی خلافة الحق فی
کون اماد کل شیطان مدعی انه الرحمن و کثرت التشبیهات و الخرافات و روجت الاکاذیب و المهملات
و الاخیار الموحدین حیاری لا یعلمون این یولون الصابر علی الدین الحنیف کقابض الجمرة فی کفه
قلبه حزین و عینه دامع ینتظر الفرج او الموت من شدة الضیق و الحرج و ابناء الدنیا ضاحکة
مستبشرة اخوانا للشیاطین علی سرر متقابلین حتی ینقضی الزمان لیحدث امرا بعد حین و
انی وجهت وجهی للذی فطر السموات و الارض حنیفا مسلما و ما انا من المشرکین اشهد ان لا اله
الا الله وحده لا شریک له احدا صمدا و اشهد ان محمدا عبده و رسوله جاء بالهدی و التوحید و الاخلاص
و الکتاب المبین صلی الله علیه و اله الطاهرین و ما بعد الحق الا الضلال و اسئل الله ان یطهر قلبی و
یقبضنی مسلما سلیما و یرزقنی اخر نطقی فی الدنیا بالتوحید و الاخلاص و الیقین و الایمان و التوبة
و الاستغفار و یحشرنی مع المرحومین من السعداء و الشهداء امین رب العالمین یک چند سطر از الواح الموجات
صبح ازل نقل میشود از برای مزید بصیرت مطالعه کنندگان چون در این کتاب از کلمات باطله او نیست مگر در این مقاله
آخر در محل شواهد لاجل آن خالصا در اینجا چند سطر نقل میشود هو هذا بسم الله الرحمن الرحیم سبحان الذی نزل
الکتاب بالحق فیه ابانا للوح هدی و بشری لقوم یسمعون ان اتبع حکم ربک لا اله الا هو کل الیه
یرجعون و ان فی الحین قد خرجن الحوریات من قصر اللؤلؤ بحکم ربک الله العزیز الحمید و ان من دعاهن
قل هذا الحرف فلما جاء الرجال الذین یقاتلون بین یدی الله بالحق فانا نحن لفائزون و ان وعد الله

لمعول فل الحکم فی یوم الامر کان من لدی لمشهودا ان ارجعن وسبحن رب الخلق الذی بیده ملکوت کل شیء
وانّه لا اله الّا هو الغنی حمید فی فصل اخر یقول قاتلوا الذین کفروا بنور الله حتی لا تکون بینکم فتنة و
لعلکم لا تبتلون وان استعینوا بالله یوم البیان یوم التقاء الجمعا حینئذ علی العرش استوی
الرحمن اتقوا الله وثم تتقون یفصل الله بینکم بالحق وما لکم کیف لا تعقلون اتقوا الله وامنوا بآیات
الله لعلکم ترحمون انّ الله لم یک مغیرا نعمة حتی تغیروا ما بانفسکم وانّه لشهید علی ما کنتم تعملون وحرض
الذین امنوا ان یقتلوا المشرکین کافة وینصرون الله ونوره لو کانوا موقنون ان یکن منکم واحدا خالصا
فی الحق یغلب علی من علی الارض ان انتم قلیلا ما تشعرون هذا اذان من الله ونوره وذلک وجه الله
طالعة فی السماء لم یک فیه من خوف افلا تذکرون قاتلوا الذین کفروا حیث وجدتموهم ولا تقبلن
منهم فدیة ولا الجزیة لعلکم بامر الله تعملون وان تابوا وانابوا الی الله من قبل یوم البطش لیغفر الله
لهم بفضله ولیؤتینّهم ما کل به یشکرون انتهی و چند سطر دیگر از عنوان دیگران گویا مثل مرثیه برای باب
گفته که بی مثل مناجات الاجل نمونه چند سطر عرض میشود هو هذا بسم الله المقتدر المحبوب العزیز الشهید
البهاء من الله علیک ومن نفسک ایها الکینونة القدم والذاتیة الازل کیف امدحک یا سیدی
بعد انی اعلم حد نفسی فانّها معدومة تلقاء عرش قربک ومفقودة لدی ظهور قدسک فانی لم
اقدر ان اذکرک فی شیء لا بالوصف ولا بالبیان ولا بالذکر ولا بالتبیان فاه اه کیف اذکر ما جری علیک
وقضی فیک ولدیک فوحقک یا سیّدی اننی لم اقدر ان اذکر کما جری فاه اه بکت السموات وما
فیهن فاه اه بکت الارضین وما علیهن فاه اه بکت ما فی ملکوت العلی وما فی الجنات وما بینهن
فاه اه یا سیدی کیف اذکر طرزا من مخزونات سرک او اشیر الی مکنونات حکمک تالله وحقک
قد کل لسانی عن البیان فانّما فوضت امری الی الله ربی ذو الجود والاحسان فاه اه یا محبوب ان
کنت مذنبا فالی این مهربی فاه اه یا مطلوب ان کنت معصا فالی این ملجائی فاه اه ان تطردنی
یا سیدی العلی فالی این افر من سطوتک وان انت تخذلنی یا محبوبی الوفی والی این اهرب من خشیتک
لا وحقک یا مقصدی ان تطردنی وتخذلنی لم ار بابا مفتوحا غیرک ولا محبوبا سواک ولا مولی کریما
دونک استغفرک یا سیّدی واتوب الیک فاه اه کیف اذکر بأسک سفاوة نفسی فانّها ما عملت
الّا الخطاء وکیف اعلن ما فی ضمیری فانی ما فعلت الّا الذنبا وانّما فاه هوا سواتاه این اهرب یا ملیک
ذاتینی فاه وواسفاه این افر یا سلطان کینونیتی فاه بسبب مصیبتک اطفئت نور ذاتی فاه
سیّدی مصیبتک تضج المؤمنین الیک بالضّجیج فاه بسبب مصیبتک تصرخ المهتدین لدیک

اخطار

بالصّریح انتهی از مردان صبح ازل کسی را ندیدم یک شخص میرزا مهدی نام آنهم بقول بهائیها که گویا از بیت
و چند سال از هواخواهان محمد علی برادر عبد البهاء بوده چند دفعه ملاقات و صحبت کردم مثل خیکی میماند که مملو از
اکاذیب باشد کلمات او را وزن کردم در صدی هشتاد دروغ میگفت بدون شرم و انفعال سبحان الله
در عالم مغشوش و مهملتر از اینها ندیدم نه قلمشان شرم دارد و نه زبانشان والله شهید علی ما اقول
و هر صاحب ادعای باطل شبهه نیست که هر یکی از روی یک قاعدهٔ حق و باطل را مخلوط کرده دعوت
کرده اند الا اینها هر که را دیدم کاخ اساسش بدروغ گذارده از اشعار و آثار خود کرده اند یقین ندارم که در عالم
روی زمین چنین مذهبی تا حال بروز و ظهور کرده باشد مثلا در این عصر شخصی در هند ادّعای مسیحیت آخر الزمان
و مهدویت موعود نموده تفسیر سورهٔ فاتحه نموده یک سطر فارسی ترجمه آن چنان با حلاوت و طلاوت
نوشته است بیک روش و سلک سلامت که قلب انسان را میرباید ولو در تفسیر بسمله و الحمد لله فذری عرفان
بافی کرده است که توحید محمّدی ص که ما فوق آن متصور نیست مجروح میکند محکمی حقیقت عقاید محمدی اجل و
اعظم از آن است که در نصف اول سوره تفسیر کرده است ولی نصف آخر کما هو حقه و از حلاوت و سلاست
و سلامت کلامش در مطالعه مژگان انسان نقوش او را قرار باید نه مثل شیخیها و بابیها یا ازلیها و یا بهائیها
از بسکه روده درازی کرده اند در خواندن روی کاغذ را غبار میگیرد با تعفن مهملات بعد از تعب مشقت
مطالعه آن نامه لاطایل هیچ نتیجه حاصل نشود مگر آنکه گویند انبیا جمله خدایان بوده اند و علی محمد باب هم خدا
بوده بعد صبح ازل یا جمال قدس بها یا عبد البهاء مرآت ذات واجب تعالی است محمد علی دجال نمیدانم
چه شده است گویا اغصان این شجره قرناً بعد قرن نصفش دجال میشود و نصفش
عجل خدای سامری والله المستعان علی ما تصفون

اخطار

عرض میشود هر که بخواهد این کتاب را رد کند جمله آنچه نوشته شده است باب باب و یا فصل فصل از اول تا
آخر بی کم و زیاد بنویسد بعد از آن هر چه میخواهد بگوید اگر مختصر خواهد چند فصلی از فصول و یا مطلبی از مطالب از
اول الی آخر نقل کند بی کم و زیاد و بعد هر چه ایراد دارد در ذیل مطلب درج کند و او را طبع نموده میان موافق
و مخالف نشر کند که هر کس بخواند بداند من چه گفته ام و تو چه گفتهٔ و آنکه گفته ام از کجا آورده ام و آنکه آورده اند
از کجا آورده اید حتی مردمان عقلاء و علماء و حکماء از هر ملتی که باشد تمییز و تنبیه کنند بهر که خطا رفته آن وقت توفیق خداوندی
یار هر که باشد توبه کند قبل از موت چاره سازد برای خود یا در غی بماند تا روز یوم الموعود و اگر موفق نشود و مطالعه

اعلان

کننده ها گواهی باشند در میان این مجادله بالتی هی احسن وهو الحق وما بعد الحق الّا الضلال واعوذ بالله من
العناد والجحود واللجاج والله یحکم بالعدل والاحسان وهو العزیز الحکیم وقادر علی کلّ شیئ انّی احذرکم
من سجایا السابقین منکم بان برای هر که جواب نوشتند از خصم چند کلمهٔ مبهم عنوان کرده چپ و راست دویده
طول و دراز کشیده جولان و رجز خوانده لاف گزاف زده و خصم آن هیچ خبر ندارد و نه فریادش شنیده و نه
دانسته است چه میگوید یا از برای چه بوده است و چه غرض داشته است همین قدر این طرق و برق فارغ و
عجاج خاویه و غبار مضره و اعزار مفسده را در میان خودشان مخفی از اغیار تزویر و اسرار قرار داده یکی دیگر تلقین
میکنند عداوةً لدین الله و رسله کما قال تبارک و تعالی کذلک جعلنا لکلّ نبیّ عدوًّا شیاطین الجنّ و
الانس یوحی بعضهم الی بعض زخرف القول غرورا هو الذی یعبر الوسواس المضلّین العباد بحبلهم و
رجلهم لکی ینالوا کرة الخیر او یمحوا یوما من الدهر او یرضی منهم نفس الامارة بالسوء طرفة عین
هیهات هیهات عما یؤملون سیمضی بالحسرة کما مضوا الاوّلون احسب الناس ان یترکوا سدی
وهم الینا لا یرجعون وما الله بظلام للعبید قد تم الکتاب بعون الله یوم
الخمیس ۱ من محرم الحرام سنه الف و عشرین
بعد الثلاثمائه هجری و الحمد لله رب
العالمین سنه ۱۳۲۰

اعلان

اوّل آنچه در سر تقاریض القاب برای علماء عظام نوشته شده املاء یکی از فضلاء کرام است که هر یکی را
بمنزله خود شناخته نگارش فرموده است **دوّم** علی محمد باب و میرزا حسینعلی بها معجز نداشتند مثل سایر انبیاء
و لا کرامة من کرامات الاولیاء ابداً از آنرو بابیها معاجز انبیا را جمله انکار کرده اند و محال شمرده اند هر چیزیکه خلاف
مجرای طبیعت است و انجیل و توریة را جمله صحیح من غیر زیاده و نقصان و غیر محرف میدانند هر چه در آنها معجز
ذکر شده مجاز شمرده تأویل کنند معجز هر نبی گویند همانا ادعا کردن و حرف زدن است خصوص عربی گفتن این
که علی محمد در مجلس ولیعهد از احتجاج علما که عاجز مانده گفت من روزی دو هزار بیت عربی فصیح میگویم وقتی
که تکلم کرد جمله خندیدند چون عربی که علی محمد و میرزا حسینعلی گفته اند غالب ملحن و غلط و مهمل و ناسزا است
و بعض آنها مثل کلام دیوانگان چنانچه در منهاج فصول چند از بیانات باب نقل شده هر ملتی خواهد دید
که تمام بیانات باب از آن قبیل است که هیچ انسانی او را کلام صحیح نشمارد کتاب اقدس احکام مخترعه

بهاء فی الجمله از کلام باب بهتر است لکن باز ملوث است بالحانات و غلط مثل سبحان الله ذی العظمة والاجلال
والموهبة والافضال ونحو ذلک و کتاب ایقان فارسیش ملفقات لاطایل است در هر جا که دو سطر عربی نوشته است
دو کلمه در آن غلط و مهمل و لحن دارد جمله اینها از عدم معرفتشان است بعلم معانی و بیان و منطق و کلام که سخن
گفتن را از جمیع معجزات اهون شمرده بآن تشبث شده اند و ظن کرده اند که قل هو الله کاری نیست باینکه خدا
یکیست و غنی زائده نشده و نه زاید و کسی با او مقاوم نشود و یا مثل انا اعطیناک الکوثر کاری ندارد ما بشما
حوضی داده ایم نماز بگذار و نحو ذلک دیگر ندانند که کلام عرب محدود و مضبوط و معدود و موزون است و شرف
و فضیلت سبک آن آنست که هر کلام را در جای خود وضع کردن و الا هذیان گفتن کار هر لا یشعر است مثلا
یک کلمه در جائی فصیح میشود و جای دیگر سبج و جای دیگر سنگین و جای دیگر موحش مثلا غصبت ارضی فصیح
غصبت قاعی سنگین غصبت طیبتی موحش است غصبت صعیدی غریب و اجنبیست و هلم جرا لکن
هر وقت هر کلمه بجای خود گفته شود این منفرات جمله بر میخیزد مثل فیذرها قاعا صفصفا و هو افصح ما
یکون لکن اگر عکس شود شیرینی آن تلخ شود مثل فتذرها ارضا صفصفا و قس علی ذلک و قریب بچهار
هزار بیت از کلام باب و بهاء در منهاج ذکر شده علماء هر ملت خواهند دید که جمله غلط و عربی شکسته و نامربوط
نه معجز است و نه برهان سوم آن کلمات که نه عربی و نه سوقی و نه بدوی است بلکه هیچ عربی در دنیا بآن تکلم
نکند اگر ادعای باطلی دیگر کنند که بلسان قوم خود نازل شده است اولا قوم باب و بهاء زبانشان فارسی است
و یا زبان عربی فصیح که لسان کتابت علمای عصر است و هیچ عالمی اوراق نوشتجات خود را بآن عبارات
ملحن و مغلط و مهمل ملوث نکند کما تراه اهل العالم زبان کتابت عربی خصوص کتب علمی جمیعا یک نهج است
بلغت قدیم که افصح لغت جمیع عربست و ثانی لسان عربی در یک درجه موزون است که خاطب فی خطاب
معلوم میشود مثلا شوشتری و اهوازی گویند تعال یا ای اهل نجد تعال ای حرب تعال اهل شام و مصر تعال
هون حجاز تعال هنا اهل بغداد تعال جای و سودان و جزایر نحو ذلک عربی باب و بهاء شباهت بهیچکدام ندارد
بلکه مثل این میماند که گویند نمی تعالم تعالستم بتعال کسیکه این چیزها را معجز شمارد و قایل او را به پیغمبری بلکه بخدائی پرستند
حقیقت آن انسان نیست حیوان است بلکه اضل سبیلا کما وصفه تعالی چهارم اینها را اگه دیدی حشمت را
بمن خیره مکن از روی جهل گوئی چه قبیحست کسی که ارمنی بوده و درس نخوانده ایراد میگیرد بعربی گفتن خدای
باب و بهاء اول این است که بنده سی سال است در عربستانم کار و معاشرتم با عرب است غلط بد بهاء را
میفهمم که تکون من کاس الحیوان مترو با غلط است قد مافاقد و مات مهمل و ثانی در این منهاج هزار
از آنها ذکر شده با تامل مطالعه کن بعد هر چه خواهی بگو که عقلای عالم بتو نه خندند و در نزد مطالعه کننده های

منهاج خجل نشوی پنجم بهاچشم این بهایم را چنان بسته است که هیچ حق را نخواهند دید مگر خدا اسباب دیگرگون کند در کلمات فارسی بهاچنین گوید ای پسر تراب کور شو تا جمالم بینی و کر شو تا لحن و صوت ملیحم را شنوی و جاهل شو تا از علم نصیب بری و فقیر شو تا از بهر غنای لایزالم قسمت برداری کور شو یعنی از مشاهدهٔ غیر جمال من و کر شو یعنی از استماع غیر من و جاهل شو یعنی از سعادت علم من ای برادر این است بابی عوام وقتی هر کتاب دیانت حق باشد یا باطل نگوئی بخوان گوید لازم ندارم و نمیخوانم این است تقلید مذموم در هر کتاب و لسان رسل و موعود بدو تخ کی بصیر خداپرست باید هر که گوید انا الحق تحقیق کند که حق است یا باطل و هر که ادعا کند باید کیفیت بیا و برهانت را تا بسنجیم بمیزان عقل و محکمات کتاب **ششم** از کثرت حماقت این قوم لا یشعر وقتی این نام مربوطات با برامر ایشان بخوانی گوید من که بابی نیستم بلکه بهائی هستم یا گوید بیانی نیستم ایقانی هستم دیگر نداند که عاقل چنین نگوید مثل آنکه کسی بمسلمانی گوید محمد صلی الله علیه و آله چنین و چنان کرده است و قرآن نعوذ بالله غلط است گوید من که محمدی نیستم بلکه علوی یا عمری هستم یا گوید من اهل قرآن نیستم اهل نهج البلاغه میباشم یا بشخص مسیحی گوئی مسیح علیه السلام چنین و چنان کرده است و انجیل مزخرف و لغو است از شدت غباوت و کوری گوید من که مسیحی نیستم بلکه بطرسی یا بولسی میباشم هر عاقل میداند این قول چه قدر زشت است مثل شخص کوری که در بالاخانه نشسته غافل از سستی اساس آن لیکن مرد مشفق باو میگوید که اساس این بنیان خراب است با دنی باد یا بارانی خراب خواهد شد و تو هلاک میشوی در جواب گوید من که در اساس نه نشستم و ما توفیقی الا بالله **هفتم** این کتاب بابواب و فصول نوشته نشده است کما هو حقه چون کلمات و نوشتجات کتب ایشان تدریجاً بدست آمد و من ترسیدم مبادا اجل مهلت ندهد علی العجله نوشتم لهذا مطالب و ردود پراکنده ذکر شده خوانندهٔ ملتفت این نکته شود لکن هر مطلبی که عنوان شده بتوفیق خداوندی یک راه هدایتیست برای طالبان شد و نسئل الله العفو من الخطاء والنسیان و هو الغفور

بسم الله الرحمن الرحیم

انعم بهذا التقریض الغریض السید الجلیل المهذب النبیل من تفقت علی فضله الخصوم السید محمد الطباطبائی بحر العلوم دام مجده ما دامت شموس و نجوم

کون کلامهم من الهذیان لا ینفوه به انسان غنی عن البیان فضلاً عن اقامة البرهان یکفی فی ابطالهم نشر کلامهم و مؤلف هذا الکتاب الموفق للحق والصواب اتعب نفسه فی مرضات ربه طلباً لمرضاته جعل الله مستقبل امره خیراً من ماضیه و شکر سعیه و اجزل مساعیه و لقد اجاد فیما افاده و هو و ان لم یکن من اهل الفن الا انه من ارباب الفطن و من اهل القریحة السلیمة و البداهة

ابتدای تقاریض علماء اعلام کثر الله امثالهم

المستقیم و بصیرة وقاده و فکرة نقاده والله الهادی الی الحق والصواب

الراجی عفو ربه الغنی محمد آل بحر العلوم الطباطبائی

تقریظ دوم

هذا التحریر الفائق والتنمیق المنمنم الرائق للعالم العلامة المحدث النقاب والمحقق الفهامة الآتی من کل فن بالعجب العجاب البحر الربانی المجلسی الثانی الحاج میرزا حسین النوری انار الله بنور علومه افق الوجود کما جعل بیته رحلة الفضلاء والوفود

بسم الله الرحمن الرحیم گاهی در خاطر خطور نمیکرد که طریقه فرقه خبیثه بابیه در عداد مذاهب شمرده شود و محتاج بابطال و رد باشد چه معهود و مسلم از سیره و سلوک آنها جز رفع تکالیف و اباحه محرمات و آزادی از قیود دین چیز دیگر نبود و لهذا هر که پایه و اساس ایمانش سست و عمل بقانون مذهب بر او سخت بود بآنها پیوست تا اندک اندک بتوسط بعضی از لصوص دین و صیادین از سبیل مؤمنین بعضی از زخارف و مموهات آن طریقه را صورتی داده و جامه که تار و پودش سست تر از خانه عنکبوت است بر آن پوشانیده کار بجائی رسید که بیخبران از حقیقت حال آنرا مذهبی دانسته و در فکر ابطال و رد آن در آمده والحمد لله که این مجموعه شریفه محتویه بر اظهار خرافات و اباطیل آن جماعت و آگاه نمودن عوام بلکه تنبیه غالب انام که بدرد نادانی گرفتارند کافی و وافی و امید آنکه بعد از اطلاع بر بدع و زخاریف این فرقه ضاله مضله در طریقه حقه خود ثابت و از استماع خرافات و هذیانات آن جماعت معرض باشند و همواره در ترویج این نسخه شریفه مالاً و لساناً مجهود خود را دریغ نفرمایند با نهایت کسالت مزاج و ضعف فوق العاده این چند سطر متقرباً الی الله نوشته شد

حرره العبد المسیئ حسین بن محمد تقی النوری الطبرسی

تقریظ سیم

صاحب هذا التصدیر الانیق والتحبیر ذی التحبیر والتدقیق العالم المؤسس قواعد اصول الدین والمحکم احکامه بالادلة القاطعة والبراهین المحقق الثانی الشیخ ملا کاظم الخراسانی متعنا الله بعلومه

بسم الله الرحمن الرحیم مخفی نماند که ترویج این نسخه شریفه که مشتمل بر توضیح نمودن بطلان مزخرفات فرقه بابیه است بطوریکه عوام از مطالعه بهره مند شوند لازم است بر همه اهل ایمان امید است که اخوان مؤمنین از بذل مجهود خود دریغ نفرمایند و سعی و کوشش تمام و کمال اهتمام را در ترویج آن نمایند تا عوام کالانعام گول ترهات طایفه ضاله مضله را نخورند و از جاده قویمه مستقیمه شریعت احمدیه و طریقت جعفریه بیرون نروند والله العاصم حرره محمد کاظم الخراسانی اوودی

تقریض حمام

شرف هذا التحریر العالم العلامه النحریر فتاح ابواب المسائل المغلقة وهتاك حجب المطالب المرتقة
الشیخ فتح الله النهیر بشریعة الاصفهانی

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله علی عمیم آلائه وجزیل نعمائه وله الشکر ملاء ارضه وسمائه وافضل
صلواته وتسلیماته علی افضل انبیائه واشرف سفرائه محمد الهادی الی سبیل الرشد فی سوائه وعلی
المعصومین من عترته وخلفائه وذریته واوصیائه الباذلین نفوسهم فی اعلاء دین الحق واعلائه

وبعد کتابیکه زبدة الاقران والامثال الموفق من الله المتعال اللبیب الفطن الذکی الزکی الحاج
حسینقلی کثر الله امثاله در توضیح مغالطات وتزییف شبهات وابطال خرافات طائفه ضاله بابیه
خذلهم الله برشته تالیف درآورده مسمی بمنهاج الطالبین اغلب آن عبور وملاحظه شد خداوند شاهد است
وکفی به شهیدا چه قدر مسرور ومبتهج شدم سنین متمادیه بود غایة رغبت ومیل داشتم کسی که فطانت و
استعداد واستقامتی داشته باشد ومطلع بر کلمات واسرار آنها باشد تالیفی بسبک واسلوب خوشی که مؤثر
در قلوب عوام ومطبوع نظر خواص باشد در ابطال آنها نماید چرا که علماء متبحرین غایت تنفر از تصدی رد آنها
دارند چون این طایفه ابداً بقانون علمی سخن نمیکنند وبخطابیات وشعریات وکلمات مموهه که صید قلوب
عوام کالانعام علت تامه آنها است اکتفا میکنند والفاظی که کسوت عربیه بر آنها پوشانده معجزه ومابه
الامتیاز خود قرار داده اند مکاری وقاطرچی اعراب بهتر از آن تکلم میکنند بلکه بسیاری از آنها شبیه بهذیان
محمومین ومبرسمین است چنانچه در این کتاب خواهی دید بنابراین شخص عالم حاذق که عمری در تحقیق مسائل
نظریه دقیقه مباحث غامضه عمیقه افنا کرده چگونه خود را راضی کند که این مسئله مطرح نظر قرار دهد که آیا
میرزا علی محمد جاهل وسفیه مخبط عاری از جمیع فنون وعلوم وبی خبر از کل حقایق ودقایق افضل است یا خاتم
النبیین وسید المرسلین وکلماتیکه شطری از آنها را مؤلف در این کتاب نقل کرده افصح وابلغ است یا
قرآن مجید از ابتلاآت این اعصار است که باید اثبات کرد آنکه کلام دیوانگان وعبارات ملحونه مغلوطه
مهمله خالیه عن المعنی معجز نیست واز جانب خدا نیامده خداوند این مرد اعنی مؤلف این کتاب را توفیق
داده وخدمت بزرگی باسلام ودیانت وعالم انسانیت نموده وبا اینکه عاری از احاطه فنون رسمیه
وبی خبر از مباحث واصطلاحات علوم عقلیه ونقلیه است چنان هتک استار وتبیین اسرار وکشف
عوار آنها را نموده وخطابیات آنها را بخطابیاتی ابلغ وامتن از آنها معارضه وابطال نموده که اگر کسی را
فی الجمله شعوری در سر وانصافی در نظر باشد وسیری در مجموع این کتاب کند بنظر انصاف ممتنع است
عادةً بعد از آن احتمال صحت اقوال این طایفه را بدهد یا اگر میل بآنها کرده رجوع نکند ودر بعضی مواضع

نقضهای دندان شکن و جوابهای مردافکن از آنها داده که غیر از اعتراف بعجز و انکسار طریق خلاص و فرار
دیگر ندارند انصافاً این کار شغل امثال ایشان نبرد و این میدان جنگ را مثل او اهل نبرد در کار است اگر اولی
نظریه یا حجج غامضه داشته باشند بسم الله دلائل محصّلین و مشتغلین از برای رفع آنها حاضرند و چه
بسیار مناسب است ملاحظه اوراقی که متضمن عبارت بیان و ایقان و امثال آنها است شود
ظاهر انفس اشاعه آنها و ملتفت کردن اشخاص مستقیم الفهم را باین خرافات کافی در جزم بفساد دعاوی
آنها باشد لکن حیف و افسوس که جوابهای نقضی و حلّی مؤلف از شبهات آنها در این کتاب پراکنده و متشتّت است
و هر کدام از آن در زاویه و کناری واقع شده و بین آنها فصل باجنبیها شده اگر توفیق تهذیب و ترتیب
آنرا مییافت بدرجاتی افید و احسن میشد و اصراری که مؤلف در تکذیب خبر ابی لبید نموده چندان
داعی بر او نیست چه خبر مذکور اگر وثوق بصدور آنهم حاصل بود با آنکه نیست بهیچ وجه ربطی و دلالتی نه بر وجه
صراحة و نه ظهور بر مدّعای آنها نداشت که علی محمد در سنه یکهزار و دویست و شصت طلوع و ظهور
نموده و حجّت موعود هم باید در سنه شصت ظاهر شود زیرا که درین خبر وعده قیام قائم عجّل الله فرجه از حروف
مقطعهٔ قرآن بنا بر احتمالی در المر داده شده که عبارت از دویست هفتاد و یک است و آن بعینه سال
اوّل امامت حجّت موعود عجّل الله فرجه و سنه رحلت والد ایشان حضرت عسکری علیه السلام است
چه ایشان در سنه دویست و شصت از هجره جنّت را بقدوم خود مزین نموده با ملاحظه یازده سال
از بعثت نبی صلی الله علیه و آله و سلم تا هجرت که بنای حساب این خبر بر آن است مطابق با عدد مذکور میشود
و تعبیر از امامت قائم بقیام نمودن مستحسن است نه مستهجن بجهات عدیده و مناسب میشود با اخبار
عدم توقیت ظهور و بنا بر نسخ متداوله حدیث که الر باشد دویست و سی و یک میشود هم ربطی بمدّعای
آنها ندارد و باقی محتملات حدیث در محل خود مقرّر است و موضع ذکر آنها نیست نسئل الله تعالی ان
یختم عواقب امورنا بالحسن و یعصمنا من شر الشیطان و متابعة هوای النفس الامارة بالسوء
حرّره الاثم الجانی المیرزا فتح الله النمازی الشیرازی اصلاً الاصفهانی انتساباً الغروی موطناً و مدفناً
ان شاء الله تعالی وفقه الله تعالی للعمل فی یومه و قبل خروج الامر من یده و کان هذا التحریر یوم الجمعة
الثامن و العشرین من شهر صفر المظفر من السنة الموفیة للعشرین بعد الثلثمائة و الالف
من الهجرة المقدسة الشریفة النبویة علی هاجرها الاف الف سلام و تحیة

تقریض پنجم

این تقریضی است عریض مفیض از جناب مستطاب شریعتمدار عمدة العلماء الاعلام و زبدة الفقهاء العظام قدوة المحققین و نخبة المجتهدین مقتدی الانام ملاذ الاسلام آقای حاجی شیخ محمد حسین حایری دام علاه خلف الصدق حجة الاسلام والمسلمین شیخ زین العابدین طاب ثراه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الواحد الاحد الصمد الذی لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد الغنی بذاته وصفاته و جمیع من سواه من آیاته باری الخلائق اجمعین و خالق الانسان من الماء و الطین والمفیض علیه بنور العقل و المشرف ایاه به علی سائر المخلوقات من الحیوانات و النباتات والجمادات والصلوة علی خاتم الرسل واشرف الانبیاء الذی لاجله خلق ما فی الارض و السماء منبع الفیوضات الالهیة ومعدن الافاضات الصمدانیة المنعوت فی الکتب السماویة المبعوث علی جمیع البریة و علی ابن عمه و وصیه و وارث علمه و باب حکمته و علی آله الطاهرین الائمة الهادین المهدیین اجمعین اما بعد

بر ارباب بصیرت و درایت از طالبان راه هدایت مخفی و پوشیده نماند که این کتاب مستطاب المایز بین القشر واللباب از تالیف و تصنیف توفیق نشان سعادت ارکان خیر الحاج حاجی حسینقلی زید توفیقه که بتوفیق حضرت منان و تایید قادر سبحان نور ایمان و ایقان در دل او راه یافته و بحسن فطرت از روی بصیرت و حقیقت از دین تقلیدی پدر و مادری دل بر تافته در کمال حسن اعتقاد از روی جد و اجتهاد بشرف اسلام مشرف و بحلیه ایمان متحلی و متصف گردیده است و این کتاب را که کاشف از اتقان ایمان اوست بصفای طویت و حسن عقیدت در رد شطحات و کلمات واهیات باب نوشته الحق کتابی است جامع و کافی و بحجة طالبین طرق هدایت و نجات تثلیثیت وافی مشروط انصاف را حکم قرار داده از تعسف و لجاج برکنار نمایند و بدیده تأمل ملاحظه کنند با وجود اینکه سواد درستی ندارد چگونه با کمال ساده لوحی در مقام رد معاندین دین مبین بتسوید این کتاب سواد وجه آنها را معلوم و آشکار نموده است شکر الله تعالی مساعیه الجمیلة و اجزل علیه من مواهبه الجلیلة و جزاه الله عن الاسلام و اهله خیر الجزاء انه ولی و ولی التوفیق و حسبنا الله و نعم الوکیل

و انا اقل الحاج محمد حسین الحائری المازندرانی

تقریض ششم

الطف هذا النرسم الفائق علی الدر النظیم البحر المتلاطم من لا تأخذه فی الله لومة لائم مؤید الدین القویم الجاری فی جمیع خصاله علی الصراط المستقیم العالم العلامة

المیرزا ابراهیم السلماسی دام علاه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله علی هدایته لدینه والتوفیق لما دعا الیه من سبیله والصلوة والسلام علی محمد واله
الائمة المعصومین الهداة المهدیین واللعنة علی اعدائهم الضالین الحائدین عن الرشاد
السالکین سبیل البغی والعناد وبعد فان افضل نعم الله علی العباد هدایة المجاهدین
فی طلب الحق الی الصراط المستقیم کما قال تعالی فی کتابه الکریم والذین جاهدوا فینا
لنهدینهم سبلنا منهم المهذب الصفی التقی النقی الحاج حسینقلی ایده الله وحماه و
من کل مکروه وقاه حیث کان علی دین النصرانیة فاخرجه الله تعالی من ظلماتها الی انوار الاسلام
وذلک فی اول بلوغه مبلغ التکلیف فترک الوطن والوالدین وهاجر الی بلاد الاسلام واخذ یفحص
عن فروقها ومذاهبها وسائرهم بمقتضی عقله السلیم وفهمه المستقیم ویمیز بین الحق والباطل
مع انه لیس من اهل اللسان ولم یقرء من العلوم المتداولة شیئا ولاحام حولها بل تعلم الکتابة
والقرائة من عند نفسه بمعاشرته ومکالمته مع الناس خصوصا العلماء الاتقیاء وعند بحثه
وفحصه ووقوفه علی بعض الفرق الضالة وکتبهم تصدی للرد علیهم وکتب بمقتضی فهمه ماهو
الحق الحقیق فمن ذلک هذا الکتاب الذی رد فیه میرزا علی محمد الباب والمیرزا حسینعلی البهاء
باحسن وجه واجمل طریق فهو حری بان ینشر بل یطبع لیسهل تناوله لکل احد وینظروا
فیما نقله سلمه الله تعالی من کتاب البیان ومن کتاب الایقان من خرافاتهم واحکامهم التی
تضحک الثکلی وهم بزعمهم قبحهم الله عارضوا بها القران المجید فقبل منهم ذلک واذعن له بعض
العوام الذین هم کالانعام بل اضل سبیلا لانهم لیسوا من اهل اللسان لیستقبحوا قوله جردنا
جرید اللجاردین وهو سلمه الله تعالی کان یأتینی بکتب هذه الفرقة الضالة کبعض اجزاء البیان
والایقان والفرائد والدرر فتبقی عندی ایاما وکان یحرضنی علی النظر فیها وعلی ردها فلا ازداد
فی نظرها الا عجبا ولا اراه قابلا للرد لاستهجانه غایة الاستهجان فکتب هو سلمه الله تعالی
فی ردهم هذا الکتاب فنظرت فی استدلاله الانیق وما فیه من التحقیق رایته علی اسلوب
عجیب غریب فارجو ان یستفید منه جل الناس بل کلهم لان ما فی بیانهم ان کان غنیا عن
البیان فما فی ایقانهم محتاج الی ایقان سیما والشیطان یؤید الباطل وقد حکی عنه عز وجل فوعزتک
لاغوینهم اجمعین وقد راینا من افتتن اثر الشبستری لسلاسة نظمه وقوله روا باشد انا الحق از درختی

چرا نبود روا از نیک بختی ومن استحسن قول الشمس التبریزی که کوزه وکه کوزه کر وکه کل کوزه خود رند سبو کش
خود بر سر آن کوزه خرید بر آمد بشکست و روان شد فما کتبه وفقه الله بمقتضی فطرته السلیمة وسلیقته
المستقیمة فقد نیف به الباطل وقمعه واساصل اصلهم وقطعه فهو وان کانت بعض عباراته
رکیکة فمطالبه متقنة موقنة وذلک من مثله الذی لیس من اهل العلم والاحام حوله من اعجب العجائب
وذلک فضل الله یؤتیه من یشاء فهنیئاً له ثم هنیئاً له لان یهدی الله به رجلا احب الیه
من حمر النعم وانی عاشرته مدة سبع وعشرین سنة ولا اراه الا مجاهداً همه وغمه صلاح
الناس والمسلمین فهو سلمه الله مهتم غایة الاهتمام فی امور المسلمین وصلاحهم ایده الله
ووفقه لکل خیر حرره الاحقر ابراهیم السلماسی الکاظمی فی ۱۵ محرم الحرام
سنة ۱۳۲۰

تقریض هفتم

وقد حلا جیده بهذه اللئالی المنیفة علی اشراق النجوم فی اللیالی عین قلادة المجد والفخر ومن هو
فی العلوم فرید العصر ویتیمة الدهر العلم الزاهر حضرة السید محمد باقر بحر العلوم الطباطبائی
دام عزه ونفعنا بعلومه

بسم الله الرحمن الرحیم آنچه عمدة العلماء جناب میرزا دام فضله مرقوم داشته اند چون از روی
تأمل بوده کما هو دیده اند فی الامور کافی و وافی است
الجانی الطباطبائی

تقریض هشتم

افاض وجاد واجاد بما افاد المنفرد بالتعبیر والتحریر والمؤسس فی کل فن بلا احتذاء ونظیر
العالم الربانی الشیخ ملا هادی الطهرانی النجفی الغروی ما نصه سلمه الله

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله حق حمده والصلوة والسلام علی افضل بریته محمد ص والمعصومین من عترته اما بعد فان
القول بسریان الواجب تعالی فی الاشیاء لانه الوجود ونسبته الی الاشیاء وهی الاعیان الثابتة نسبة
الروح الی الابدان والمتجلی فی المجالی وانه عین تعین الاشیاء وهویتها وکذا المرتبة العمائیة المعبر
عنها فی لسان الصوفیة بالحقیقة المحمدیة مما شاع وذاع وذهب الیه جمع کثیر وجم غفیر وقد ملاء
فی بیانه الطوامیر ولهم فی بیان ما یدعونه بعد الاسناد الی الکشف کلمات منظومة ومنثورة
مضلة لتهافته حسنها بحسب الظاهر وحلاوتها قال عز من قائل وکذلک جعلنا لکل نبی عدواً
شیاطین الانس والجن یوحی بعضهم الی بعض زخرف القول غروراً قال قائلهم سبحان من خلق

الاشیاء وهو عینها وقال بعضهم سبحانی سبحانی ما اعظم شأنی وقال بعضهم لیس فی جبتی سوی الله وانا الله وهذه الشجرة الخبیثة اصل لعبادة الأوثان وظهور دعوی الربوبیة من حزب الشیطان ولها فروع واغصان وقد قلعنا هذا الاساس فی کتابنا الحق الیقین فی معرفة اصول الدین و فی الرسالة الفارسیة وکشفنا الغطاء عما صدر عنهم علی وجه لم یبق بعده مجال للشک و الارتیاب ومن اغصان هذه الشجرة الملعونة ما علیه هذه الفرقة الضالة ولکن وضوح فساد طریقهم اغنانا مؤنة الابطال علی سبیل الاستدلال کیف وقد قال رئیسهم هذا کتاب من عند الله المهیمن القیوم الی من یظهره الله انه لا اله الا انا العزیز المحبوب ان اشهد انه لا اله الا هو وکل له عابدون انا جعلناک جلیلاً جلالاً للجالین الی ان قال انا جعلناک جهاراً جهیراً للجاهرین قل انا قد جعلناک جرداً انا جرداً للجاردین قل انا قد جعلناک سرجاً ناسرجاً للسارجین قل انا قد جعلناک طرزاً ما طرزاً للطارزین وعلی هذا النمط تکلم بهذیان یکشف عن جنونه وحمقه وفی موضع اخر وان یوسف احب الی ابدا صا قد سبق من علم الله حرفاً مستسراً والسر مقنعاً علی السر محتجباً فی سطر غائباً فی السر المستسر مرتفعاً عما فی ایدینا وایدی العالمین جمیعاً فمثل هذا الکلام لا یحتاج الی الابطال وانما یتوقف ابطال دعوی صاحبه الی نشر کلماته و اظهار معجزاته وکراماته ولعمری انه قد بلغ فی درکات الهذیان والقباحة حد الاعجاز ونصدی مؤلف هذا الکتاب الحاج حاجی حسینعلی المجاهدی الله ایده الله تعالی ونبه علی ما عندهم من المزخرفات وهو وان لم یکن من اهل الفنون ولا خبرة له بکیفیة الاستدلال بل ربما یقع منه الغلط فی التعبیر او یذکر ما لا یتوقف اثبات مطلبه علیه الا ان فساد طریقهم یظهر مما جمعه والفه شکر الله سعیه وجزاه الله خیر الجزاء وهو مؤید موفق غیور مجاهد وانما دعاه الی ذلک ما له من قوة الایمان والخلوص وعلی قاطبة المؤمنین ان یعاونوه علی ترویج کتابه ونشره من الاحقر محمد هادی

هذا التقریض البلیغ للعالم الفاضل والنحریر الکامل ثمرة العلماء وسناد الفضلاء من اوتی الحکمة وفصل الخطاب مولانا الالمعی الشیخ شاکر البغدادی دام علاه بمحمد ومن اصطفاه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی ازاح ظلمات الجهالة باضواء شموس الانبیاء والمرسلین و اوضح سبل الهدایة بانوار اقمار الاوصیاء والعلماء المتبحرین انعم علی عالم الکون والفساد فاشرق علیه اشعة الایجاد

وزاد انعاما بان جعل فريقا منه موردا للتكليف ومحلا للالطاف فافاض عليهم عقولا يدركون
بها وحواسا يحسّون بها واتى كل نفس هداها وجعل سائر مصنوعاته وما في مكوناته مستمدا
لبقاء هذا النوع تغذيه وتنميه واصلاحا لشؤونهم معاونه وتقويه حتى يمضي زمان التكليف
كما امضاه ويجري امره حسبما قدره وقضاه ثم زاد في الالطاف بان ارسل الرسل مبشرين
ومنذرين ومبلغين حفظا لهذا اللطف عن تشعب العقول واختلاف النقول وتلاعب الاغراض
ثم اكمل ذلك واتم نعمته هنالك بنصب الاوصياء والحث على متابعة العلماء فالحمد لله الذي
هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله وحيث كمل الدين وتمت النعمة وجب على
كل من يميز بين المعروف والمنكر ان يقمع الباطل ويردعه ويستأصل عرق الكفر ويقطعه
ليمتاز من شكر عمن كفر فلهذا نهض لسهم العبود اللوذعي الالمعي من امتحن الله قلبه للايمان
الحاج حسينعلي للرد على الفرقة البهائية التائهة في وهاد الغي والضلال الزائغة
عن سبل الحق الرائغة في وخم الوبل والوبال بعد ان جدّ واجتهد وافتش وفحص حتى
اطلع على اكثر خرافاتهم وترهاتهم وزخارفهم كتابهم وبيانهم واحسن قصصهم وايقانهم
وكثير من رسائلهم واساطيرهم المموهة واباطيلهم واكاذيبهم المشوهة فلم يرلهم محيصا
عن الحق الا وجره ولا فلكا لسريه بحر عمايته الا واغرقه كل ذلك ببصيرة نقاده وفكرة وقاده
وقريحة سليمة وبديهة مستقيمة مع انه لم يحصل مدارس العلوم ولا حوى جميع ما كان يحوم
ولا سيما ان العلم نور يقذفه الله في قلب من حمله من يهدي الله فهو المهتدي ومن يضلل
فلا هادي له فحرر هذا الكتاب واتى فيه بالعجب العجاب في ابطال هذه البدع الحائدة عن الصواب
فكم قد هدم لهم من بنيان وهدم لهم من قواعد واركان ولقد تطرقت فيه وسبرت اكثر ما فيه
فرأيته قد احتوى على امثلة رائقة ومطالب فائقة وبراهين ساطعة وحجج لامعة كشف نورها
ظلم ما يدعونه بيانا وردت ما يسمونه ايقانا ولعمري هو في بابه قليل النظير بل عديمه عظيم النفع
عميمه كاد ان يعد من جملة كراماته فجزاه الله خيرا ورفع مقامه فلو سرحت النظر في رياضه
لرأيت ما يضحك الثكلى من مخازي هذه الفرقة الغاوية ومساوي تلك الكلاب العاوية
ولتبينت كيف غاروا على القرآن الكريم الذي لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه
فجاسوا خلال دياره وراموا محو آثاره والله متم نوره وحلوا سلك نظمه ووصفه ولتشهدت
لصاحب هذا التحرير النحرير بخلوص نيته وطيب سريرته ونصرته للدين ومنته على سائر المسلمين

الی کلماتهم یعلم سخافة بیانهم وفساد مذهبهم فان غش القلوب یظهر فی فلتات الالسن وتتعجب
ان مدعی الالوهیة مرة والنبوة والولایة اخری کیف یقول بهذه الاقاویل والله انی
رأیت الدهر ذا عجب لا یستقیم لذی فضل علی سنن بقصی الذکی ویدنی کل ذی حمق
اوفاسد صائع للجل والرسن وکیف یجعلها معجزة وکیف یدعی کونها فی غایة الفصاحة
والبلاغة کالقران العظیم واحد من العرب بل المستعرب من الاکراد وغیرهم من المعلمین للغة
العرب لا یرضی اسناد مثلها الیه وتضحک الثکلا علی من یتفوه بهذه الکلمات من قولهم بسم
الله الاجلل الاجلل بالله الجلل الجلل الله لا اله الا هو الاجلل الاجلل الله لا اله الا هو الجلل
الجلل الله لا اله الا هو المجتلل المجتلل الی ان قال قل الله اجلل فوق کل ذی جلل لن یقدر ان
یمتنع عن جلیل جلال اجتلاله من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان جلا
مجتلل جلیلا ومن قولهم قل الله فوق کل ذی علاء لن یقدر ان یمتنع عن علی علیان اعلائه
من احد لا فی السموات ولا فی الارض ولا ما بینهما انه کان علا عالیا علیا ان یا یوم النیروز
انا خلقناک من قبل وجعلناک عیدا للعالمین جمیعا ووعدنا ان نحشرک یوم القیمة و
نعرضک علینا علی صورة الانسان فاذا انا کنا الموٴمنین ومن قولهم قل الله اولج کل
ذا ولاج لن یقدر ان یمتنع عن ملیک سلطان اولاجه من احد لا فی السموات ولا فی
الارض ولا ما بینهما انه کان ولاجا والجا ولیجا ولقد ملوا کتبهم بمثل هذه الزخاریف المهملة
التی لا یرضی احد من ارباب النهی التفوه بها وتأبی نفس العامی من العرب الجاهل بقواعد النحو
واللغة التکلم بهذا النحو فکانهم یوم سلب عنهم العقل وکانوا فی طغیانهم یعمهون ولذلک اعرضت
العلماء عن الرد علیهم بالتدوین لما فی المثل جواب ابلهان خواموشیست والعمر والوقت
اشرف من ان یصرف فی العبث وظهور سخافة بیانهم اغنانا من تعرض فساد عقائدهم و
العارف بمذهب المتصوفة القائلین بوحدة الوجود وسریانه فی جمیع الموجودات حتی
الاعیان النجسة یعلم بعدم انطباق مذهبهم لمذهب هوٴلاء علی فرض تخیل معنی لبیانهم بعد
ضم بعضها ببعض ولولا فوات الغرض وخوف اطالة الکلام فی المقام لاوضحت المرام فهولاء
الزنادقة انما یوسوسون فی صدور الناس کالخناس ببعض ما یرغب الیه اهل الدنیا الباغین
دار البقا بالارذل الادنی ومن یکن الغراب له دلیلا یمر به علی جیف الکلاب فنبأهم
ولما یفعلون فارشادا لهوٴلاء کان الجد یران ینهض ویتصدی من لاخبرة ولا معرفة

ووجوب الدعاء له من جميع المومنين بان يرفع درجته مع درجات المجتهدين المجاهدين امين لمحررها الفقير الى الله شكر بن احمد

قد اودع هذه اللئالى اكنافها وابدع فى ترصيفها وسل نظام جمانها وحلى غرر خرايدها بدرر فرائدها وحلا معصورات ابكارها فى خيام الفاظها ورياض ازهارها وكيف لا تكون كذلك و فوق ذلك وربها رب البلاغة واللسان ومعدن الفصاحة فمن فترو ما سحبان غصن شجرة النبوية وفرع الدوحة العلوية ربئ الاماجد الكرام وسليل العلماء الاعلام شمس فلك السعادة وبدرها لة السادة الفائز من العلوم بالقدح المعلى والحائز منها النصيب الاوفى مرتب الفروع على الاصول مهذب المعقول محرر المنقول علم الاعلام ومحكم الاحكام حجة الاسلام السيد عبد الله الرسنى الكيلانى الحسينى من الله له الحسنى وزيادة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى ينشئ ويعيد واحمده على نعم الوافر المديد واشكر الله الذى علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم وازال الظلمات الجهالة والضلالة بكتبه مصابيح دينه الذين هم الصراط الاقوم والصلوة والسلم على قطب دائرة النبوة وخاتم الرسالة محمد سيد العرب والعجم وعلى آله الطيبين الطاهرين الائمة المعصومين حجج الله على الامم اما بعد كنت مدة متمادية متطلبا لكتب الفرقة الهالكة البابية لنظهر لى رايهم الفاسدة واقوالهم السخيفة وانه بماذا تبعهم الجهلة فالى ما تقرب هذا الاوان ما نلت المرام وكلما تفحصت عن عقائدهم وكتبهم واحكامهم لم يحصل لى الاطلاع الا ببعض ما يميل اليه الجهلة الذين هم كالانعام بل هم اضل ومن لا يتدين بدين من ابناء الدنيا التابعين لهوى النفس الامارة والمرتابين المقصرين ومن ليس له معرفة بعقايد المسلمين وما جاء به سيد النبيين وبلغنا عن المعصومين عليهم سلام الله الملك الحق المبين ففى هذا الزمان باستعانة بعض الاخوان وجدت كتبهم فرايتها صناعة مضلة مطرزة بالزخارف مشحونة بالهذيانات فلذلك لا يعرضونها على احد فاخذنى العجب من تابعى هؤلاء الزنادقة المفسدين لهذا الدين السخيف كيف تبعوهم بهذه الزخاريف على هذه العقيدة الفاسدة فهم الذين قال فيهم امير البررة همج رعاع اتباع كل ناعق يميلون مع كل ريح لم يستضيئوا بنور العلم ولم يلجأوا الى ركن وثيق فما هم الا قوم استحوذ عليهم الشيطان فانساهم ذكر الله والله متم نوره ولو كره المشركون فالناظر

منهاج الطالبین

لدى بالعلوم وطرق الاستدلال فى الرد عليهم تصدى لذلك الامجد الاوحد الكامل المسدد من موارد الفيض القدسى ادبا قرانه الماهر عنصر المفاخر مؤلف هذا الكتاب الحاج حسينقلى دام بقاه لقد جاء موسى والقى العصا فقد بطل السحر والساحر ولقد اطلقت عنان الفكر فى ميدان هذا المؤلف المفيد ونزهت طرفى فى محاسن هذا العقد الفريد فوجدته بحمد الله كتابا جمع فيه من اللئالى فكانه فرائد درر فى سلك لجين لقد اجاد واوفى المراد ويليق ان يكتب بماء العيون ويقتنى ولو بمال قارون ولقد اودع فيه ناظم عقوده ما يفتضح به هؤلاء الكفرة ففى كل لفظ منه روض من المنى وفى كل سطر منه عقد من الدرر فلله در مؤلفه فجزاه الله خير الجزاء وادامه ما بدا النجم فى السماء ولقد حررت هذه الاحرف فى تاسع عشرين جمادى الاخرى سنة عشرين بعد الالف وثلثمائة من الهجرة النبوية عليه وآله افضل الصلوة والتحية وعلى اعدائهم اللعنة الابدية وانا الواثق بالله الغنى

محمد الحسينى الكلانى عفى الله

فهرست کتاب مستطاب منهاج الطالبين

منهاج الطالبین

فهرست کتاب مستطاب

تقریض شیخ فضل الله نوری

این تقریظ از جناب مستطاب فضایل مآب حاج شیخ فضل الله نوری ملای محله سنگلج طهران است

بسم الله الرحمن الرحیم

الحق والانصاف که خیر الطائف الموفق للتوفیقات الربانیه حاجی حسینعلی زید توفیقه
با قصور باع وقلة اطلاع بر مسائل علمیه محض غیرت در دین و تشیید شریعت سید
المرسلین داد مردی داده و در تنبیه حق و ارهای باطل متحمل زحمات شده
و بزبان نزدیک بافهام عوام فساد طریقه جدیده را بیان
نموده امید که برادران دینی قدر این زحمات را بدانند
و در نشر آن حتی المقدور کوتاهی ننمایند
حرره الاقل فضل الله النوری

الحمد لله که این کتاب مستطاب در ماه ذیقعده سنه ۱۳۲۰
در بندر معموره بمبئی در مطبع گلزار حسنی
زیور طبع در آمد